

Cambodian

Basic Course
Volume Two
Units 46-90

P R E F A C E

*This volume completes the 90-unit FSI **Cambodian Basic Course**, of which Volume I appeared in 1966. The linguist in charge of this phase of the project has been George F. Beasley. The Cambodian language materials were written by Someth Suos, who was also the principal resource for information on usage. Dale I. Purtle, formerly a member of the FSI linguist staff, gave valuable assistance in bringing this text to a state of readiness for publication.*

Kem Sos, a Cambodian instructor at FSI, rendered the substantial service of transcribing the text in Cambodian script. The glossary was compiled by Lip Huon, also a member of the Cambodian teaching staff. Donna J. Janes did the final typing of the English portions. The tape recordings which accompany this volume were prepared in the FSI Language Laboratory under the direction of Gary Alley and were voiced principally by Lip Huon and Kem Sos.

*The Foreign Service Institute gratefully acknowledges the financial support of the U.S. Office of Education which has made the preparation and publication of Volumes I and II of the FSI **Cambodian Basic Course** possible.*

James R. Frith, Dean
School of Language Studies
Foreign Service Institute

UNIT 46

BASIC DIALOGUE

- 1. **លោកប៉ូល ចង់ទៅផ្សារជាមួយ ខ្ញុំទេ ?** Sarin
Do you want to go to the market with me, Paul?
 - 2. **លោកទៅផ្សារធ្វើអី ?** Paul
What are you going to the market for?
 - 3. **ខ្ញុំឮថា អស់ អីៗស៊ីញ្ចូចហើយ។** Sarin
I seem to be out of things to eat.
 - 4. **ខ្ញុំចង់ទៅទិញម្ហូប បន្តិច ។** Sarin
I want to go buy a little food.
 - 5. **អញ្ជើញខ្ញុំទៅជាមួយលោកដែរ។** Paul
Then I'll go along with you.
 - 6. **ខ្ញុំ មិនទាន់ទៅផ្សារសោះ ។** Paul
I've never been to the market.
 - 7. **លោកគិតទៅឯណា ?** Paul
Where are you thinking of going?
 - 8. **អូ ខ្ញុំគិតទៅផ្សារថ្មីទិញម្ហូប ។** Sarin
Oh, I'm thinking of going to the New Market to buy food.
 - 9. **រួចខ្ញុំទៅផ្សារចាស់ទិញផ្លែឈើ ។** Sarin
Then to the Old Market to buy fruit.
 - 10. **យើងគិតដឹង អ្វីទៅ ?** Paul
How shall we go there?
 - 11. **ដឹង ជិះកូនចៅ ឆ្ងល់ ...** Sarin
Ride a cyclo; it's simple.
 - 12. **បើចង់ទៅទិញទិញ ?** Paul
Well, shall we go?
 - 13. **ទៅទិញទិញក៏ទៅ ។** Sarin
We might as well.
- (At the New Market)
- 14. **ទេ ទិញបន្លែលក់ បន្លែ ។** Sarin
This is where vegetables are sold.

15. ខ្ញុំគិតនិញពពែរពោះ វ៉ៃស្តូ ក្បាល កាវ៉ាត
ហើយនិងសណ្តែកបណ្តុះខ្លះ ។

I plan to buy Chinese cabbage,
carrots, and bean sprouts.

16. លោកនិញអ្វីទេ ?

Are you buying anything?

Paul

17. ខ្ញុំចង់និញដំឡូង ទាវាវ៉ៃ ពងមាន់
ហើយនិងសាច់ទា ២ គីឡូ ។

I want to buy potatoes, chicken,
eggs, and two kilos of beef.

Sarin

18. អញ្ជើញនិញដំឡូង ទាវាវ៉ៃ
ហើយទៅ ។ អង្គុចទ្រូត និងយ៉ែវ
ទៅនិញសាច់ទា ។

Then let's get the potatoes bought.
Later we can go buy the beef.

19. លោកចូលចិត្ត ម្ហូប សមុទ្រទេ ?

Do you like sea-food?

Paul

20. អូ ខ្ញុំចូលចិត្តណាស់ ។ គេមាន
លក់អ្វីខ្លះ ?

Oh, I like it a lot.
What all do they have?

Sarin

21. មាន គេមានក្បាល រម្យូរ ហើយ
និងត្រីសមុទ្រច្រើនណាស់ ។

They have crabs, oysters, and
plenty of ocean fish.

Paul

22. ចុះគេមានល្បែង សមុទ្រទេ ?

And do they have clams?

Sarin

23. ប្រាកដ ។

Sure they do!

Paul

24. អញ្ជើញខ្ញុំគិតនិញល្បែង ១ ដួង ។

Then I'll buy a dozen clams.

Sarin

25. ស្រួលហើយ អញ្ជើញ ខ្ញុំត្រូវទៅ
កន្លែងនោះ និញ បង្កើត ទឹក ២ គីឡូ
និមិរ ។

Well, good. I have to go there to
buy a few kilos of lobster anyway.

Paul

26. អញ្ជើញគិតនិញ ទ្រូ ហើយទៅ ។
និង អាល់និងទៅទិញរចាស់ ។

Then let's buy them, and after
that go to the Old Market.

(At the Old Market)

27. **យី កន្លែងនេះមានផ្លែឈើច្រើន
ណាស់ ។ ខ្ញុំមិនដឹងសោះ ។** Paul
Gee, this place sure has a lot of
fruit! I never realized.
28. **បាទ គេមានវិញឈើគ្រប់ប្រភេទ។** Sarin
Yes, they have every kind of fruit.
29. **គេមានលក់ប៉េប៊ែរ និងស៊ីរ៉ូទេទេ?** Paul
Do they have apples and cherries
for sale?
30. **បាទ ប៉េប៊ែរមាន ។** Sarin
Sure they do.
31. **អញ្ជើញយកខ្ញុំទៅទិញប៉េប៊ែរ
១គីឡូ ហើយនិងស៊ីរ៉ូទេ ១គីឡូផង ។** Paul
Then how about taking me to buy
a kilo of apples, and a kilo
of cherries too?
32. **បាទ មានអី!** Sarin
Okay.
33. **ខ្ញុំត្រូវទិញទំពារប៉េប៊ែរ ១គីឡូផង
ប៉េប៊ែរ ១គីឡូ ផង ខ្ញុំគិតទិញទឹកកន្លាផង។** Sarin
I have to go buy a kilo of grapes
anyway, but right now I want to
buy bananas.
34. **គិតរយៈពេលទិញផ្លែឈើហើយ
រយៈពេលទៅណាទៀត?** Paul
When we get through buying fruit,
where else are we going?
35. **បាទ ខ្ញុំគិតទៅទិញស្រា ហើយ
ប៉េប៊ែរ ៧ប៉េប៊ែរ ។** Sarin
Oh, I plan to go buy liquor and a
few bottles of beer.
36. **យី សប្បាយណាស់នឹងរយៈពេល
ដំរើរ ។** Paul
Say, this is really great--
walking around the market.

DRILLS

Drill A. Substitution

1. លោក ប៉ូល ចង់ទៅ ទីក្រុងទេ?	Do you want to go to the market, Paul?
2. លោក ប៉ូល ចង់ទៅ មើលកូនទេ?	Do you want to go to the <u>movies</u> , Paul?
3. លោក ប៉ូល ខ្ញុំ ដឹង ទៅ មើលកូនទេ?	<u>Have you ever</u> gone to the movies, Paul?
4. លោក ប៉ូល ខ្ញុំ ដឹង ទៅ បុស្កុលទេ?	Have you ever been to <u>Boston</u> , Paul?
5. លោក ចង់ទៅ បុស្កុលទេ?	<u>Do you want</u> to go to Boston, Paul?
6. លោក ចង់ទៅ មើល កូនទេ?	Do you want to go to <u>the movies</u> , Paul?
7. លោក ប៉ូល ចង់ទៅ ទីក្រុងទេ?	Do you want to go to <u>the market</u> , Paul?

Drill B. Response

MODEL: គ្រូ: លោក ប៉ូល ទៅ ទីក្រុង ធ្វើ អី?
 (ទិញ ម្ហូប)
 សិស្ស: ខ្ញុំ ទៅ ទីក្រុង ទិញ ម្ហូប ។

Teacher: What are you going to the market for? (buy food)
Student: I'm going to the market to buy food.

1. លោក ទៅ បុស្កុល ធ្វើ អី?
(ដូច គឺ ប្រើ ត្រី ខ្ញុំ)	ខ្ញុំ ទៅ បុស្កុល ដូច គឺ ប្រើ ត្រី ខ្ញុំ ។
2. លោក មក វា ស៊ី ភោជន ធ្វើ អី?
(លេង ទឹក ហ្លួយ ខ្ញុំ)	ខ្ញុំ មក វា ស៊ី ភោជន លេង ទឹក ហ្លួយ ខ្ញុំ ។
3. លោក ទៅ ញ៉ាំ វិល ក ធ្វើ អី?
(ទិញ កំណាត់)	ខ្ញុំ ទៅ ញ៉ាំ វិល ក ទិញ កំណាត់ ។
4. លោក ទៅ ប្រកប ខ្លួន ធ្វើ អី?
(រៀន ខ្មែរ)	ខ្ញុំ ទៅ ប្រកប ខ្លួន រៀន ខ្មែរ ។
5. លោក មក ទេ ធ្វើ អី?
(ដូច គឺ លោក)	ខ្ញុំ មក ទេ ដូច គឺ លោក ។

Drill C. Transformation Inserting Objects

MODEL: គ្រូ: ខ្ញុំ ទៅ ជា មួយ លោក គឺ ជា បាន ទេ?
 (ទៅ ទីក្រុង ទិញ ម្ហូប)
 សិស្ស: ខ្ញុំ ទៅ ទីក្រុង ទិញ ម្ហូប

Teacher: Can I go along with you? (to the market, buy food)
Student: Can I go along with you to the market to buy food?

និយមន័យលោក ជិវបានទេ?

1. ខ្ញុំទៅនិយមន័យលោក ជិវបានទេ?
(ទៅស្រុកខ្មែរ ម៉ែលកុន)
2. ខ្ញុំទៅនិយមន័យលោក ជិវបានទេ?
(ទៅវិវាស៊ីននាន ជួបទីតុកខ្ញុំ)
3. ខ្ញុំទៅនិយមន័យលោក ជិវបានទេ?
(ទៅញ៉ែវយក ទិញកំណាត់)
4. ខ្ញុំទៅនិយមន័យលោក ជិវបានទេ?
(ទៅស្រុកខ្មែរ រៀនខ្មែរ)
5. ខ្ញុំទៅនិយមន័យលោក ជិវបានទេ?
(ទៅឯណោះ រៀនខ្មែរ)
6. ខ្ញុំទៅនិយមន័យលោក ជិវបានទេ?
(ទៅបុស្កុនទិញទាអាវ)

ខ្ញុំទៅស្រុកម៉ែលកុននិយមន័យលោក ជិវបានទេ?

ខ្ញុំទៅវិវាស៊ីននាន ជួបទីតុកខ្ញុំ និយមន័យលោក ជិវបានទេ?

ខ្ញុំទៅញ៉ែវយក ទិញកំណាត់និយមន័យលោក ជិវបានទេ?

ខ្ញុំទៅស្រុកខ្មែរ រៀនខ្មែរនិយមន័យលោក ជិវបានទេ?

ខ្ញុំទៅឯណោះ រៀនខ្មែរនិយមន័យលោក ជិវបានទេ?

ខ្ញុំទៅបុស្កុនទិញទាអាវនិយមន័យលោក ជិវបានទេ?

Drill D. Negative Response

MODEL: (គ្រូ: ខ្ញុំទៅស្រុកម៉ែលកុននិយមន័យលោក ជិវបានទេ?
សិស្ស: ទេ ខ្ញុំមិនទៅលោក ទៅស្រុកម៉ែលកុននិយមន័យលោក ជិវបានទេ។

1. ខ្ញុំទៅស្រុកម៉ែលកុននិយមន័យលោក ជិវបានទេ?
2. ខ្ញុំទៅវិវាស៊ីននាន ជួបទីតុកខ្ញុំនិយមន័យលោក ជិវបានទេ?
3. ខ្ញុំទៅញ៉ែវយក ទិញកំណាត់និយមន័យលោក ជិវបានទេ?
4. ខ្ញុំទៅស្រុកខ្មែរ រៀនខ្មែរនិយមន័យលោក ជិវបានទេ?
5. ខ្ញុំទៅឯណោះ រៀនខ្មែរនិយមន័យលោក ជិវបានទេ?
6. ខ្ញុំទៅបុស្កុនទិញទាអាវនិយមន័យលោក ជិវបានទេ?

Teacher: Can I go with you to the market to buy food?

Student: No, I don't want you to go with me to the market to buy food.

ទេ ខ្ញុំមិនទៅលោក ទៅស្រុកម៉ែលកុននិយមន័យលោក ជិវបានទេ។

ទេ ខ្ញុំមិនទៅលោក ទៅវិវាស៊ីននាន ជួបទីតុកខ្ញុំនិយមន័យលោក ជិវបានទេ។

ទេ ខ្ញុំមិនទៅលោក ទៅញ៉ែវយក ទិញកំណាត់និយមន័យលោក ជិវបានទេ។

ទេ ខ្ញុំមិនទៅលោក ទៅស្រុកខ្មែរ រៀនខ្មែរនិយមន័យលោក ជិវបានទេ។

ទេ ខ្ញុំមិនទៅលោក ទៅឯណោះ រៀនខ្មែរនិយមន័យលោក ជិវបានទេ។

ទេ ខ្ញុំមិនទៅលោក ទៅបុស្កុនទិញទាអាវនិយមន័យលោក ជិវបានទេ។

Drill E. Double Substitution

1. ខ្ញុំគិតទៅជិញ្ជារថ្មី រួចទៅជិញ្ជារចាស់។

I plan to go to the New Market, then to the Old Market.

2. ខ្ញុំគិតទៅញ៉ាំវិល្លក រួចខ្ញុំទៅបុស្ស។

I plan to go to New York, then to Boston.

3. ខ្ញុំគិតទៅទិញទំព័រ រួចទៅទិញត្រី។

I plan to go buy apples, then to buy fish.

4. ខ្ញុំគិតទៅទិញកំណាត់ រួចទៅកាត់ខោអាវ។

I plan to go buy cloth, then to have a suit made.

5. ខ្ញុំគិតទៅជិញ្ជារ រួចទៅប៉ុស្តិ៍។

I plan to go to the market, then to the post office.

6. ខ្ញុំគិតទៅដើរលេង រួចទៅមើលកុន។

I plan to go for a walk, then to the movies.

7. ខ្ញុំគិតទៅញ៉ាំបាយ រួចទៅស្រុក។

I plan to eat, then to study.

8. ខ្ញុំគិតទៅជិញ្ជារថ្មី រួចទៅជិញ្ជារចាស់។

I plan to go to the New Market, then to the Old Market.

Drill F. Response

MODEL: (គ្រូ : លោកទៅជិញ្ជារ រួចទៅណា? (មើលកុន)

Teacher: You're going to the market, and then where? (to the movies)

សិស្ស: ខ្ញុំទៅជិញ្ជារ រួចទៅមើលកុន។

Student: I'm going to the market, and then to the movies.

1. លោកទៅទិញទំព័រ រួចទៅណា? (ទិញត្រី)

ខ្ញុំទៅទិញទំព័រ រួចទៅទិញត្រី។

2. លោកទៅទិញកំណាត់ រួចទៅណា? (កាត់ខោអាវ)

ខ្ញុំទៅទិញកំណាត់ រួចទៅកាត់ខោអាវ។

3. លោកទៅប៉ុស្តិ៍ រួចទៅណា? (ជិញ្ជារ)

ខ្ញុំទៅប៉ុស្តិ៍ រួចទៅជិញ្ជារ។

4. លោកទៅមើលកុន រួចទៅណា?

ខ្ញុំទៅមើលកុន រួចទៅដើរលេង។

(រថ្ងៃរលង)

5. លោកទៅញ៉ាំបាយរួច ទៅណា?
(ទ្រុង)

ខ្ញុំទៅញ៉ាំបាយរួច ទៅទ្រុង ។

6. លោកទៅកាត់ទាមារ រួច
ទៅណា? (រថ្ងៃរលង)

ខ្ញុំទៅកាត់ទាមារ រួចទៅ រថ្ងៃ
រលង ។

Drill G. Response

MODEL: គ្រូ: យើងគិតដឹង អ្វីទៅ?
(ស៊ីក្លូ)
សិស្ស: បាទ ខ្ញុំគិតដឹង ស៊ីក្លូ
ទៅ ។

Teacher: How shall we go there?
(by cyclo)

Student: I'm thinking of going by cyclo.

1. លោកគិតថ្លៃ អ្វីទៅ?
(ទ្រូង)

បាទ ខ្ញុំគិតថ្លៃ ទ្រូង ។

2. លោកគិតយក អ្វីទៅ?
(ម៉ូតូ)

បាទ ខ្ញុំគិតយក ម៉ូតូ ទៅ ។

3. លោកគិត រថ្ងៃ អ្វីទៅ?
(ទាមារ)

បាទ ខ្ញុំគិត រថ្ងៃ ទាមារ ទៅ ។

4. លោកគិតយក អ្វីទៅ?
(ម្ហូបខ្នុរ)

បាទ ខ្ញុំគិតយក ម្ហូបខ្នុរ ទៅ ។

5. លោកគិតដឹង អ្វីទៅ?
(ទ្រូង ឈ្មួល)

បាទ ខ្ញុំគិតដឹង ទ្រូង ឈ្មួល ទៅ ។

Drill H. Response

MODEL: គ្រូ: ទំនួរ ក្បាល ហ៊ុយ គឺ ឯ
ការុត អាណា ទំនួរ ឯ?
(ការុត)

Teacher: Which is more expensive, Chinese
cabbage or carrots? (carrots)

សិស្ស: ការុត ទំនួរ ឯ ។
1. បើ មហ៊ុយ គឺ ឯ ស៊ី អាណា
ទំនួរ ឯ? (ស៊ី)

Student: Carrots are more expensive.

បាទ ស៊ី ទំនួរ ឯ ។

2. បើ មហ៊ុយ គឺ ឯ ស៊ី ឯ
បាទ មហ៊ុយ គឺ ឯ ទំនួរ ឯ?
(បើ មហ៊ុយ)

បាទ បើ មហ៊ុយ គឺ ឯ ទំនួរ ឯ ។

- 3. សាច់គោនៃថ្លៃដើម្បីសាច់ជ្រូក
អាណានៃថ្លៃដើម្បី? (សាច់គោ)
- 4. បង្កុំនៃថ្លៃដើម្បីស្លែស ឬស្លែ
អាណានៃថ្លៃដើម្បី? (បង្កុំ)
- 5. ទំពាំងបាយជូរនៃថ្លៃដើម្បី
នៃចក អាណានៃថ្លៃដើម្បី?
(ទំពាំងបាយជូរ)

បាទ សាច់គោនៃថ្លៃដើម្បីដើម្បី ។

បាទ បង្កុំនៃថ្លៃដើម្បី ដើម្បី ។

បាទ ទំពាំងបាយជូរនៃថ្លៃដើម្បី ដើម្បី ។

Drill I. Transformation. Question from Statement.

MODEL: គ្រូ : ការតនៃថ្លៃដើម្បីនៃស្លែ
នៃក្តាប ។
សិស្ស: ការតនៃថ្លៃដើម្បីនៃស្លែ
នៃក្តាប អាណានៃថ្លៃដើម្បីដើម្បី?

Teacher: Carrots are more expensive than Chinese cabbage.

Student: Which is more expensive, carrots or Chinese cabbage?

- 1. ស្លែនៃថ្លៃដើម្បីនៃក្តាប ។
- 2. ថ្លៃដើម្បីនៃក្តាបនៃស្លែនៃក្តាប
បាទ ។
- 3. សាច់គោនៃថ្លៃដើម្បីសាច់ជ្រូក ។
- 4. បង្កុំនៃថ្លៃដើម្បីស្លែស ឬស្លែ ។
- 5. ទំពាំងបាយជូរនៃថ្លៃដើម្បីនៃចក ។

ស្លែនៃថ្លៃដើម្បីនៃក្តាប អាណានៃ
ថ្លៃដើម្បីដើម្បី?
ថ្លៃដើម្បីនៃក្តាបនៃស្លែនៃក្តាប
អាណានៃថ្លៃដើម្បីដើម្បី?
សាច់គោនៃថ្លៃដើម្បីសាច់ជ្រូក
អាណានៃថ្លៃដើម្បីដើម្បី?
បង្កុំនៃថ្លៃដើម្បីស្លែស ឬស្លែ
អាណានៃថ្លៃដើម្បីដើម្បី?
ទំពាំងបាយជូរនៃថ្លៃដើម្បីនៃចក
អាណានៃថ្លៃដើម្បីដើម្បី?

Drill J. Double Substitution

- 1. អញ្ជើញគិតទិញ ឲ្យទិញនៃ
នៃសាលានៃទិញនៃចាស់ ។
- 2. អញ្ជើញគិតទិញ ឲ្យទិញនៃ
នៃសាលានៃទិញនៃចាស់ ។
- 3. អញ្ជើញគិត ឲ្យទិញនៃ
នៃសាលានៃទិញនៃចាស់ ។

In that case, let's finish the buying, then go to the Old Market.

In that case let's finish doing it, then go to eat.

In that case, let's finish studying, then go for a walk.

- 4. អញ្ជើញ គិត ទិញ ទ្រូង ហើយ ទៅ
 ភ្នំ ដំណាល ទៅ ទី លក់ ។
- 5. អញ្ជើញ គិត ញ៉ាំង ទ្រូង ហើយ ទៅ
 ភ្នំ ដំណាល ទៅ ក្រុង ។
- 6. អញ្ជើញ គិត ទស្សនា កញ្ចប់ ទ្រូង
 ហើយ ទៅ ភ្នំ ដំណាល ទៅ ផ្សារ ។
- 7. អញ្ជើញ គិត ទិញ ទ្រូង ហើយ ទៅ
 ភ្នំ ដំណាល ទៅ ផ្សារ ចាស់ ។

In that case, let's finish buy-
ing, then go to the movies.

In that case, let's finish eating,
then go to bed.

In that case, let's finish dressing,
then go to the market.

In that case, let's finish buy-
ing, then go to the Old Market.

UNIT 47

BASIC DIALOGUE

- 1. ម៉ែត តារីន ញ៉ាំបាយរួច ហើយឬទេ?
Sareth Well Sarin, have you eaten yet?
- 2. ទេ មិន បាន ញ៉ាំទេ ។
Sarin No, I haven't.
- 3. អញ្ជើញទៅញ៉ាំបាយជាមួយ ខ្ញុំ ម្តង ឬ?
Sareth Then how about going to eat with me (once)?
- 4. មាន អី? គិតទៅ ឯណា?
Sarin Sure! Where were you thinking of going?
- 5. អូ ខ្ញុំ គិត ទៅ ញ៉ាំបាយ ចិន ។ ចូល ចិត្ត បាយ ចិន ទេ?
Sareth Oh, I was thinking of Chinese food. Do you like Chinese food?
- 6. ខ្ញុំ ចូល ចិត្ត បាយ ចិន ណាស់ ។ គិត ទៅ ហាង ណា មួយ?
Sarin I like Chinese food a lot. Which restaurant were you thinking of going to?
- 8. ទើប ទៅ អា កុក មេង ទេ?
Sareth Have you ever been to eat at the 'Kok Meng'?
- 9. យី ខ្ញុំ មិន ទើប ទៅ កន្លែង ហ្នឹង ទេ ទេ ។
Sarin No, I've never been there.
- 10. ម្ហូប ទៅ ឯ ហ្នឹង ឆ្ងាញ់ ទេ?
Sareth Is the food there good?
- 11. តាម ខ្ញុំ គ្រប់ ម្ហូប ចិន មាន ទី កន្លែង ហ្នឹង ទេ ឆ្ងាញ់ និយាយ ទេ ។
Sareth As far as I'm concerned, it's the only place for Chinese food-- it's the best.
- 12. អញ្ជើញ ខ្ញុំ ទិញ ទិញ ទៅ ទេ ទេ
Sarin In that case, I guess I'd like to

កន្លែងនោះម្តង ។

go try it there once.

(At the Kok Meng Restaurant)

13. របៀប ចម្រើញ អី ខ្លះ ?

Sareth

Well, what do you want to eat?

14. ប្រើ ចំណី ល្អ ណា ធានា ជំនាញ
ប្រសប់ រើស ម្ហូប ប្រាប់ ។

Sarin

It's up to you Sareth-- you're the one who knows how to choose dishes.

15. អញ្ជើញ ខ្ញុំ គិត ហៅ គា ធានា គា
របៀប ចម្រើញ គិត ហៅ គា ខ្ញុំ
ហើយ គិត ហៅ គា ម្តង ។

Sareth

Then I think I'll order fried beef with tomatoes, deep fried fish, roast duck, and sour soup.

16. របៀប ចម្រើញ អី ទៀត ទេ ?

Do you want anything else to eat?

17. យី ខ្ញុំ ចាំ ប្រើ ឥត អី ទៀត ទេ
ហើយ ។

Sarin

Gee, I'd think that would be plenty.

18. ចុះ បើ ប្រើ ចម្រើញ អី ?

Sareth

And for dessert, what would you like?

19. ខ្ញុំ ចូល ចិត្ត ចំណី ល្អ ណា ធានា
ម្ហូប ល្អ គិត ហៅ គា ។

Sarin

I'd like some fruit, like bananas, mangosteens, or 'lamuts', for example.

20. អញ្ជើញ ចាំ ខ្ញុំ ហៅ ។

Sareth

Just let me order it for you.

DRILLS

Drill A. Positive Response

MODEL: គ្រូ : លោក ញ៉ា បាន ប្តូរ ឬ ទេ ?

Teacher: Well, have you eaten yet?

សិស្ស: ទ្រាំ ញ៉ា បាន ហើយ ។

Student: Yes, I've eaten already.

- 1. លោក ថ្ងៃ ប្តូរ ឬ ទេ ?
- 2. លោក ភ្នំ ប្តូរ ហើយ ឬ ទេ ?
- 3. លោក ភ្នំ ប្តូរ ហើយ ឬ ទេ ?
- 4. លោក ហ៊ុន ប្តូរ ហើយ ឬ ទេ ?
- 5. លោក ព័ន្ធ បាន ប្តូរ ឬ ទេ ?

- បាន ថ្ងៃ ប្តូរ ហើយ ។
- បាន ភ្នំ ប្តូរ ហើយ ។
- បាន ភ្នំ ប្តូរ ហើយ ។
- បាន ហ៊ុន ប្តូរ ហើយ ។
- បាន ព័ន្ធ បាន ប្តូរ ហើយ ។

Drill B. Negative Response

MODEL: គ្រូ : លោក ព័ន្ធ បាន ប្តូរ ហើយ ឬ ទេ ?

Teacher: Well, have you eaten yet?

សិស្ស: បាន មិន ទាន់ ទេ ។

Student: No, I haven't eaten yet.

- 1. លោក ថ្ងៃ ប្តូរ ហើយ ឬ ទេ ?
- 2. លោក ភ្នំ ប្តូរ ហើយ ឬ ទេ ?
- 3. លោក ភ្នំ ប្តូរ ហើយ ឬ ទេ ?
- 4. លោក សុវណ្ណ ប្តូរ ហើយ ឬ ទេ ?
- 5. លោក ព័ន្ធ បាន ប្តូរ ហើយ ឬ ទេ ?

- បាន មិន ទាន់ ថ្ងៃ ប្តូរ ទេ ។
- បាន មិន ទាន់ ភ្នំ ប្តូរ ទេ ។
- បាន មិន ទាន់ ភ្នំ ប្តូរ ទេ ។
- បាន មិន ទាន់ សុវណ្ណ ប្តូរ ទេ ។
- បាន មិន ទាន់ ព័ន្ធ ប្តូរ ទេ ។

Drill C. Substitution

1. ឯណា គឺ ជា កន្លែង ញ៉ា បាន ទៅ ហ្នឹង ណា មួយ ?

Which restaurant were you planning to go eat at?

2. ឯងគិតទៅទិញអីវ៉ាន់នៅហាងណាមួយ?
3. ឯងគិតទៅទិញអីវ៉ាន់នៅកន្លែងណាមួយ?
4. យើងគិតទៅទិញអីវ៉ាន់នៅកន្លែងណាមួយ?
5. យើងគិតទៅផ្ញើឡានទៅកន្លែងណាមួយ?
6. យើងគិតទៅផ្ញើឡានទៅកាហ្វេណាមួយ?
7. លោកគិតទៅផ្ញើឡានទៅកាហ្វេណាមួយ?
8. លោកគិតទៅផ្ញើឡានទៅកន្លែងណាមួយ?
9. លោកគិតទៅពិសា បាយនៅកន្លែងណាមួយ?
10. លោកគិតទៅពិសា បាយនៅហាងណាមួយ?

Which store were you planning to go shop at?

Which place were you planning to go shop at?

Which place shall we plan to go shop at?

Which place shall we plan to go have the car fixed at?

Which garage shall we plan to go have the car fixed at?

Which garage were you planning have the car fixed at?

Which place were you planning to have the car fixed at?

Which place were you planning to go eat at?

Which restaurant were you planning to go eat at?

Drill D. Response

MODEL: គ្រូ: ប្តូបចិននៅនោះ ឆ្ងាញ់ទេ?
 សិស្ស: តាមខ្ញុំ ប្តូបចិន មាន ទឹកកន្លែងហ្នឹងទេ ឆ្ងាញ់ជាងគេ ។

Teacher: Is the Chinese food there good?

Student: In my opinion, it's the only place for Chinese food-- it's the best.

1. ទ្រូបចិននៅនោះ ទឹកកន្លែងទេ?
2. អ្វីនៅនោះ ឆ្ងាញ់ទេ?
3. ប្តូបចិននៅនោះ ល្អទេ?
4. មនុស្សនៅនោះ ពាក់ពាក់ទេ?

តាមខ្ញុំ ទ្រូបចិននៅនោះ មានទឹកកន្លែងហ្នឹងទេ ទឹកកន្លែងហ្នឹង ឆ្ងាញ់ជាងគេ ។
 តាមខ្ញុំ អ្វីនៅនោះ មានទឹកកន្លែងហ្នឹងទេ ឆ្ងាញ់ជាងគេ ។
 តាមខ្ញុំ ប្តូប មានទឹកកន្លែងហ្នឹងទេ ល្អ ជាងគេ ។
 តាមខ្ញុំ មនុស្ស មានពាក់ពាក់ ។

5. ស្រីនាំទំនិញទិញបានទេ ?

ប្រាំបីនាក់ ភក់ភក់ ជិវាជិវា ។
តាមខ្ញុំ ស្រី ហានិភ័យ ក៏ខ្លះ
ប្រាំបីនាក់ ភក់ភក់ ជិវាជិវា ។

Drill E. Response

MODEL: (គ្រូ: ខ្ញុំចូលចិត្តឆាសាច់កា
នប៉មីនបារាំង (ហៅ ១ ចាន)
សិស្ស: អញ្ជើញខ្ញុំ គិតហៅ
ឆាសាច់កា នប៉មីនបារាំង
១ ចាន ។

Teacher: I like fried beef with tomatoes.
(order, a dish)

Student: Then I'll order a dish of fried
beef with tomatoes.

1. ខ្ញុំចូលចិត្ត ឡាន អានបរិកាស ។
(ទឹក ឬ ឈា)
2. ខ្ញុំចូលចិត្ត ទ្រូង ទឹក បារាំង ។
(ទឹក ឬ ឈា)
3. ខ្ញុំចូលចិត្ត កាសាប បរទេស ។
(ទឹក ឬ ឈា)
4. ខ្ញុំចូលចិត្ត ទំនិញ ទំនិញ ។
(ទឹក ឬ ឈា)
5. ខ្ញុំចូលចិត្ត ម្ហូប បារាំង ។
(ទឹក ឬ ឈា)

- អញ្ជើញខ្ញុំ គិតទឹក ឡាន
អានបរិកាស ឬ ឈា ។
អញ្ជើញខ្ញុំ គិត ទឹក ទ្រូង ទឹក
បារាំង ឬ ឈា ។
អញ្ជើញខ្ញុំ គិត ទឹក កាសាប
បរទេស ឬ ឈា ។
អញ្ជើញខ្ញុំ គិត ទំនិញ ទំនិញ ។
អញ្ជើញខ្ញុំ គិត ម្ហូប បារាំង
ឬ ឈា ។

Drill F. Response

MODEL: (គ្រូ: ខ្ញុំមិនចូលចិត្តឆាសាច់
នប៉មីនបារាំងទេ ។
(ហៅ)
សិស្ស: អញ្ជើញខ្ញុំ មិនហៅ
ឆាសាច់កា នប៉មីនបារាំង
ទេ ។

Teacher: I don't like fried beef with
tomatoes. (order)

Student: In that case I won't order fried
beef with tomatoes.

1. ខ្ញុំមិនចូលចិត្ត ឡាន អានបរិកាស
ទេ ។ (ទឹក)
2. ខ្ញុំមិនចូលចិត្ត ទ្រូង ទឹក បារាំង

- អញ្ជើញខ្ញុំ មិនទឹក ឡាន អានបរិ
កាស ទេ ។
អញ្ជើញខ្ញុំ មិនទឹក ទ្រូង ទឹក
បារាំង

- ១៩ ។ (ទឹក)
- 3. ខ្ញុំ មិន ចូល ចិត្ត ភាសា បរទេស
- ១៩ ។ (ទ្រូង)
- 4. ខ្ញុំ មិន ចូល ចិត្ត ទាប ទេ ។
(ទឹក)
- 5. ខ្ញុំ មិន ចូល ចិត្ត ម្ហូប បារាំង ទេ ។
(ទឹក)

- បារាំង ទេ ។
- សញ្ជាតិ ខ្ញុំ មិន ទ្រូង ភាសា បរ
ទេស ទេ ។
- សញ្ជាតិ ខ្ញុំ មិន ទឹក ទាប ទេ
- សញ្ជាតិ ខ្ញុំ មិន ទឹក ម្ហូប បារាំង
ទេ ។

Drill G. Response

MODEL: គ្រូ: ម្ហូប បួន មុខ គ្រាន់ ទេ ?
សិស្ស: ខ្ញុំ ចាំ ម្ហូប ៤ មុខ បរិបូរ
ហើយ ។

Teacher: Are four kinds of food enough?
Student: I say four kinds of food are plenty.

- 1. លុយ ប្រាំ រយ ដុល្លា គ្រាន់ ទេ ?
- 2. សាច់ ២ គីឡូ គ្រាន់ ទេ ?
- 3. ក្រដាស ប័ណ្ណ គ្រាន់ ទេ ?
- 4. ទ្រូង ទាប គ្រាន់ ទេ ?
- 5. ទឹក ១ លីត្រ គ្រាន់ ទេ ?

- ខ្ញុំ ចាំ លុយ ៤០០ ដុល្លា បរិបូរ ហើយ ។
- ខ្ញុំ ចាំ សាច់ ២ គីឡូ បរិបូរ ហើយ ។
- ខ្ញុំ ចាំ ក្រដាស ៣ ប័ណ្ណ បរិបូរ ហើយ ។
- ខ្ញុំ ចាំ ទ្រូង ទាប បរិបូរ ហើយ ។
- ខ្ញុំ ចាំ ទឹក ១ លីត្រ បរិបូរ ហើយ ។

Drill H. Response

MODEL: គ្រូ: ខ្ញុំ គិត ហៅ ម្ហូប ៤ មុខ ។
សិស្ស: ម្ហូប ៤ មុខ គ្រាន់
ហើយ ។

Teacher: I'll order four kinds of food.

Student: Four kinds of food are enough.

- 1. ខ្ញុំ គិត យក លុយ ៤០០ ដុល្លា ។
- 2. ខ្ញុំ គិត ទឹក សាច់ ២ គីឡូ ។
- 3. ខ្ញុំ គិត យក ក្រដាស ប័ណ្ណ ។
- 4. ខ្ញុំ គិត ទឹក ទាប ។
- 5. ខ្ញុំ គិត យក ទឹក មួយ លីត្រ ។

- លុយ ៤០០ ដុល្លា គ្រាន់ ហើយ ។
- សាច់ ២ គីឡូ គ្រាន់ ហើយ ។
- ក្រដាស ប័ណ្ណ គ្រាន់ ហើយ ។
- ទ្រូង ទាប គ្រាន់ ហើយ ។
- ទឹក មួយ លីត្រ គ្រាន់ ហើយ ។

Drill I. Response

- MODEL: (គ្រូ: លោកចង់ញ៉ាំម្ហូបអីខ្លះ? (រើស)
សិស្ស: លើកទឹកដីលោក
នរ លោកប្រសប់
រើសម្ហូបស្រាប់ ។
1. លោកចង់បានឡានអីខ្លះ?
(រថ័ក)
 2. លោកចង់ទិញអីខ្លះ?
(ទិញ)
 3. លោកចង់ថែលកុនអីខ្លះ?
(រើស)
 4. លោកចង់ទិញសម្លអីខ្លះ?
(រើស)
 5. លោកចង់ទិញបន្លែអីខ្លះ?
(រើស)

Teacher: What food would you like to eat?
(choose)

Student: It's up to you. You're the one
who knows how to choose dishes.

- លើកទឹកដីលោកនរ
លោកប្រសប់រថ័កឡាន
ស្រាប់ ។
- លើកទឹកដីលោកនរ លោក
ប្រសប់ទិញស្រាប់ ។
- លើកទឹកដីលោកនរ លោក
ប្រសប់រើសកុនស្រាប់ ។
- លើកទឹកដីលោកនរ លោក
ប្រសប់រើស សម្ល ស្រាប់ ។
- លើកទឹកដីលោកនរ លោក
ប្រសប់រើស បន្លែស្រាប់ ។

Drill J. Correlation. (Add the proper classifier)

- MODEL: (គ្រូ: នៅនោះខ្ញុំឃើញគ្រូ
ប្រាំនាក់ ។ (៣)
សិស្ស: នៅនោះខ្ញុំឃើញគ្រូ
ប្រាំនាក់ ។
1. នៅនោះខ្ញុំឃើញកូនសិស្ស ១១ (១)
 2. នៅនោះខ្ញុំឃើញលោកសិស្ស ១៦ (២)
 3. នៅនោះខ្ញុំឃើញលុយខ្មែរ ១០០០ (១០០០)
 4. នៅនោះខ្ញុំឃើញលុយអាមេរិក ១០០ (៥)
 5. នៅនោះខ្ញុំឃើញគ្រូបង្អស់ ១ (៥)
 6. នៅនោះខ្ញុំឃើញសាច់ក្រ ១២ (២)
 7. នៅនោះខ្ញុំឃើញឡាន ៧ (៧)

Teacher: I saw some teachers there. (three)

Student: I saw three teachers there.

- នៅនោះខ្ញុំឃើញកូនសិស្ស ១១ ។
- នៅនោះខ្ញុំឃើញលោកសិស្ស ១៦ ។
- នៅនោះខ្ញុំឃើញលុយខ្មែរ ១០០០ ។
- នៅនោះខ្ញុំឃើញលុយអាមេរិក ១០០ ។
- នៅនោះខ្ញុំឃើញគ្រូបង្អស់ ១ ។
- នៅនោះខ្ញុំឃើញសាច់ក្រ ១២ ។
- នៅនោះខ្ញុំឃើញឡាន ៧ ។

UNIT 48

BASIC DIALOGUE

- 1. **ចង់ទៅមើលភាសាមួយទៀត?
មានរឿងមួយល្អមើលគួរសិន។** Sareth
Do you want to go see a movie with me?
There's a rather interesting one on.
- 3. **គេលេងនៅណា?** Sarin
Where's it playing?
- 4. **គេលេងនៅអាស៊ីណេមាស៊ូ ២ ។** Sareth
It's playing at the Ciné Lux.
- 5. **រឿងនោះជាប់រឿងអាមេរិកឬ?** Sarin
Is it a French film, or an American film?
- 6. **វាជារឿងស៊ុយអែត។** Sareth
It's a Swedish film.
- 7. **ប្អូនខ្ញុំគេទើបនឹងមើលហើយ គេ
ថាវាមើលណាស់។** Sareth
My younger brother just saw it-- he says it's very good.
- 8. **អញ្ចឹងខ្ញុំគិតទៅមើលវិញ។** Sarin
In that case I guess I'd like to see it too.
- 9. **ទីនោះស៊ីណេមាស៊ូ ឆ្ងាយទេ?** Sareth
Is the Ciné Lux Theater far?
- 10. **មិនឆ្ងាយទេ វាជិតណាស់ បើ
យើងទៅតាមផ្លូវនេះទៅ។** Sareth
No, it's not far. Especially if we go from here.
- 11. **យើងទៅតាមណា?** Sarin
Which way do we go?
- 12. **តើនេះទៅប្រកបដោយត្រង់តាម
អាណាវ៉ានូល ២៖ស៊ីហានូក...
ដល់វិមានឯករាជ្យ បត់ខ្លួនត្រង់
តាមប៊ូរ៉ូដូម ១១ ទៅត្រង់។** Sareth
Well, from here, you drive straight along Preah-Sihanouk Avenue...
When you get to the Independence Monument, turn left straight along Norodom Boulevard.

- 14. **លើក្នុងពេលណា លោក ឃ្លាន ប្រើប្រាស់ ?** Sarin
 So what time were you planning to go?
- 15. **គិតថា លោក ចង់ទៅ មុនពេល ព្រឹក ឬ យប់ ? ព្រោះ ឲ្យ លឿន ទិញ សំបុត្រ ។** Sareth
 Me? I'd like to go a little early (before dark), because it's easier to buy tickets.
- 16. **កុំភ្លេច ពេល ចាប់ផ្តើម លើក ឃ្លាន ?** Sarin
 What time does the movie start?
- 17. **លើក ឃ្លាន ចាប់ផ្តើម ម៉ោង ប៉ុន្មាន ?** Sareth
 At 6:30.
- 18. **លើក ឃ្លាន ចាប់ផ្តើម ម៉ោង ប៉ុន្មាន បាន ទេ ?** Sarin
 Then could we go at 5:30?
- 19. **បាន ទេ ប្រសិនបើ យើង ទៅ ម៉ោង ៥ ។** Sareth
 Sure we could. But as far as I'm concerned, I'd like to go at 5:00.
- 20. **លើក ឃ្លាន ចាប់ផ្តើម ម៉ោង ៥ បាន ទេ ?** Sarin
 Let's go at 5:00 then.
- 21. **តើ យើង ទិញ ប្រាក់ បញ្ចាំ ឬ ទេ ?** Sareth
 What about the tickets,....
- 22. **យើង ចង់ ទិញ ប្រាក់ បញ្ចាំ ឬ ទេ ?** Sareth
 Do you want to get loges, or first-class tickets?
- 23. **អូ ប្រាក់ បញ្ចាំ គឺ ល្អ ណាស់ ។** Sarin
 Oh, first class is fine.
- 24. **តើ លោក ទិញ បាន ឬ ទេ ?** Sareth
 Could you buy one for me too?
- 25. **បាន ទេ ។** Sareth
 Sure.

DRILLS

Drill A. Response

- MODEL: **គ្រូ:** តើលេងនៅឯណា?
(នៅលើស៊ីណេលុច)
សិស្ស: បាទ តើលេងនៅលើ
ស៊ីណេលុច។
1. តើផ្លូវបុណ្យនៅឯណា?
(មុខទីវាំង)
 2. តើផ្លូវការនៅឯណា?
(ក្រសួងឧបករណ៍សាធារណៈ)
 3. តើរូងនៅឯណា?
(ស្រុកអារម្មិត)
 4. តើកាត់ទាញនៅឯណា?
(ទាស៊ី)
 5. តើភ្នំនៅឯណា?
(ស្វាយរៀង)

Teacher: Where is it playing?
(at the Ciné Lux)

Student: It's playing at the Ciné
Lux Theater.

- បាទ តើផ្លូវបុណ្យនៅមុខទីវាំង។
- បាទ តើផ្លូវការនៅក្រសួងឧបករណ៍សាធារណៈ។
- តើរូងនៅស្រុកអារម្មិត។
- បាទ តើកាត់ទាញនៅទាស៊ី។
- បាទ តើភ្នំនៅស្វាយរៀង។

Drill B. Substitution

1. ប្អូនខ្ញុំគេដឹងវាដ៏ល្អណាស់
គេហ្នឹងល្អណាស់។
2. ប្អូនខ្ញុំគេដឹងវាដ៏ល្អណាស់ គេ
ហ្នឹងវាវែងណាស់។
3. ប្អូនខ្ញុំគេដឹងវាដ៏ល្អណាស់ គេ
ហ្នឹងវាវែងណាស់។
4. ប្អូនខ្ញុំគេដឹងវាដ៏ល្អណាស់ គេ
ហ្នឹងវាវែងណាស់។
5. ប្អូនខ្ញុំគេដឹងវាដ៏ល្អណាស់
គេហ្នឹងល្អណាស់។
6. ប្អូនខ្ញុំគេដឹងវាដ៏ល្អណាស់
គេហ្នឹងល្អណាស់។

- My younger brother just saw it.
He says it's very interesting.
- My younger brother just saw it.
He says it's very long.
- My younger brother just finished it.
He says it's very long.
- My younger brother just finished it.
He says it's very difficult.
- My younger brother just saw it.
He says it's very difficult.
- My younger brother just saw it.
He says it's very interesting.

Drill C. Substitution

1.	គេចាប់លេងហ្វឹមប៉ុន្មាន?	What time do they start playing?
2.	គេចាប់ផ្តើមហ្វឹមប៉ុន្មាន?	What time do they start <u>doing</u> it?
3.	យើងចាប់ផ្តើមហ្វឹមប៉ុន្មាន?	What time do <u>we</u> start doing it?
4.	យើងចាប់ផ្តើមហ្វឹមបួន។	We start doing it at <u>four</u> o'clock.
5.	យើងចាប់លេងហ្វឹមបួន។	We start <u>playing</u> at four o'clock.
6.	គេចាប់លេងហ្វឹមបួន។	<u>They</u> start playing at four o'clock.
7.	គេចាប់លេងហ្វឹមប៉ុន្មាន?	<u>What time</u> do they start playing?

Drill D. Response

MODEL: គ្រូ: តើយើងទៅបានទេ? (៤)
 គ្រូ: បាទ មានអី ប៉ុន្តែ តាមខ្ញុំ យើងទៅហ្វឹម។

Teacher: Can we go at five o'clock? (four)

1.	តើយើងទៅបានទេ?
(ទីភ្នំស្រី)	បាទ មានអី ប៉ុន្តែ តាមខ្ញុំ យើងទៅ
ទីភ្នំស្រី។
2.	តើយើងទៅបានទេ?
(ទីមករា)	បាទ មានអី ប៉ុន្តែ តាមខ្ញុំ យើងទៅ
ទីមករា។
3.	តើយើងទៅបានទេ?
(ភ្នំពេញ)	បាទ មានអី ប៉ុន្តែ តាមខ្ញុំ យើងទៅ
ភ្នំពេញ។
4.	តើយើងទៅបានទេ?
(ទាន់ស្លឹកម្លូល)	បាទ មានអី ប៉ុន្តែ តាមខ្ញុំ យើងទៅ
ទាន់ស្លឹកម្លូល។
5.	តើយើងទៅបានទេ?
(ទីភ្នំពេញ)	បាទ មានអី ប៉ុន្តែ តាមខ្ញុំ យើងទៅ
ទីភ្នំពេញ។

Drill E. Response

MODEL: គ្រូ: គេចាប់លេងប៉ុន្មានហ្វឹម
ហើយ? (ពីរ ម៉ោង)
 សិស្ស: បាទ គេទើបនឹងចាប់
លេងពីរម៉ោងទេ។

Teacher: How long have they been playing? (two hours)

Student: Oh, they just started playing two hours ago.

1. គេចាប់លេងប៉ុន្មានវិនាទីហើយ?
(វិនាទីនេះ)
2. គេចាប់រៀនពីខែអី?
(ខែនេះ)
3. គេចាប់សរសេរអ្វីណា?
(អ្វីនេះ)
4. គេចាប់លេងប៉ុន្មានម៉ោងហើយ?
(ម៉ោង)

- បាទ គេនឹបនឹងចាប់លេងវិនាទីនេះ
៥៥ ។
- បាទ គេនឹបនឹងចាប់រៀនខែនេះ
៥៥ ។
- បាទ គេនឹបនឹងចាប់សរសេរអ្វីនេះ
៥៥ ។
- បាទ គេនឹបនឹងចាប់លេងម៉ោង៥៥ ។

Drill F. Response

MODEL: គ្រូ: គេចាប់លេងតិច្បែងឬ?
(ទម្រង់រៀន)
សិស្ស: ទេ មួយម៉ោងរៀន
បានគេចាប់លេង។

Teacher: Are they going to start playing right now? (another hour)

Student: No, it'll be another hour before they start playing.

1. គេចាប់រៀនវិនាទីហើយឬ?
(៣វិនាទីរៀន)
2. គេចាប់រៀនខែហើយឬ?
(២ខែរៀន)
3. គេចាប់សរសេរអ្វីហើយឬ?
(១អ្វីរៀន)
4. គេចាប់លេងត្រីកហើយឬ?
(ល្ងាចហើយ)
5. គេចាប់បន្លែនាហើយឬ?
(នាហើយ)

- ទេ ៣វិនាទីរៀនបានគេចាប់
រៀន ។
- ទេ ២ខែរៀនបានគេចាប់រៀន។
- ទេ ១អ្វីរៀនបានគេចាប់សរសេរ។
- ទេ ល្ងាចហើយបានគេចាប់លេង។
- ទេ នាហើយបានគេចាប់
បន្លែនា។

Drill G. Response

MODEL: គ្រូ : តាមខ្ញុំចង់ទៅម៉ោង
ប្រាំ ។
សិស្ស: អញ្ចីចង់ទៅម៉ោងប្រាំ
ក៏ទៅ ។
តាមខ្ញុំចង់ទៅវិនាទី៥៥ ។

Teacher: Me, I'd like to go at five o'clock.

Student: Well, let's go at five, then.

អញ្ចីចង់ទៅវិនាទី៥៥ ។

2.	តាមខ្ញុំ ៗ ចង់ទៅទីបក្សា ។	អញ្ជើញទៅទីបក្សា ក៏ទៅ ។
3.	តាមខ្ញុំ ៗ ចង់ទៅប្រជុំគ្នា ។	អញ្ជើញទៅប្រជុំគ្នា ក៏ទៅ ។
4.	តាមខ្ញុំ ៗ ចង់ទៅទានទិស្តក ១ ។	អញ្ជើញទៅទានទិស្តក ១ ក៏ទៅ ។
5.	តាមខ្ញុំ ៗ ចង់ទៅទិស្តក ។	អញ្ជើញទៅទិស្តក ក៏ទៅ ។

Drill H. Transformation

MODEL:	គ្រូ : តាមខ្ញុំ ៗ ចង់ទៅទីបក្សា ។
ប្អូន ។ (ទៅប្រជុំ)	Teacher: Me, I'd like to go at four o'clock.
(five o'clock)
	សិស្ស: ចាំទៅប្រជុំ ទៅមិនបាន
ទេ ។	Student: Waiting till five would be too late.
1.	តាមខ្ញុំ ៗ ចង់ទៅទិស្តក ។
(ទិស្តកទី ១)	ចាំទិស្តកទី ១ ទៅមិនបានទេ ។
2.	តាមខ្ញុំ ៗ ចង់ទៅទីបក្សា ។
(ទីបក្សា)	ចាំទីបក្សា ទៅមិនបានទេ ។
3.	តាមខ្ញុំ ៗ ចង់ទៅប្រជុំគ្នា ។
(ប្រជុំគ្នា)	ចាំប្រជុំគ្នា ទៅមិនបានទេ ។
4.	តាមខ្ញុំ ៗ ចង់ទៅទានទិស្តក ។
(ទានទិស្តក ១)	ចាំទានទិស្តក ១ ទៅមិនបានទេ ។
5.	តាមខ្ញុំ ៗ ចង់ទៅទិស្តក ។
(ទិស្តក)	ចាំទិស្តក ទៅមិនបានទេ ។

Drill I. Expansion

1.	ទិញបានទេ?	Can you buy them?
2.	ទិញឲ្យខ្ញុំបានទេ?	Can you buy them <u>for me</u> ?
3.	សុំលោកទិញឲ្យខ្ញុំបានទេ?	<u>Could you please</u> buy them for me?
4.	សុំលោកទិញស៊ីប៊ិចឲ្យខ្ញុំបានទេ?	Could you please buy <u>tickets</u> for me?
5.	សុំលោកទិញស៊ីប៊ិចថ្នាក់លេខ
១ ឲ្យខ្ញុំបានទេ?	Could you please buy <u>first-class</u>
tickets for me?
6.	សុំលោកទិញស៊ីប៊ិចថ្នាក់លេខ
១ ឲ្យខ្ញុំពីរបានទេ?	Could you please buy <u>two</u> first-class
tickets for me?

Drill J. Reduction

1. សុំលោកវិញសំបុត្រ ថ្នាក់ដំបូង
ឲ្យខ្ញុំសិនបានទេ?

Could you please buy two first-
class tickets for me?

2. សុំលោកវិញសំបុត្រ ឲ្យខ្ញុំ
បានទេ?

Could you please buy two tickets
for me?

3. វិញសំបុត្រ ឲ្យខ្ញុំ បានទេ?

Can you buy two tickets for me?

4. វិញឲ្យខ្ញុំសិនបានទេ?

Can you buy two for me?

5. វិញសំបុត្រ ពីរ បានទេ?

Can you buy two?

6. វិញ បានទេ?

Can you buy them?

UNIT 49

BASIC DIALOGUE

- 1. **នេះរោងកុនស៊ីណេមា...
ចំណាំបានទេ?** Sareth
Here's the Ciné Lux Theater...
do you remember it?

- 2. **ប្រាកដណាស់ ធ្លាប់មកមើលកុន
នៅទីនេះហើយ ពីរ ឬ បី ដងទើប ។** Sarin
Sure I do. I've been here two
or three times to see movies,
as a matter of fact.

- 3. **អញ្ជើញរង់ចាំមួយភ្លែត ខ្ញុំទៅ
ទិញសំបុត្រ ។** Sareth
Then stay here and wait for me a
minute. I'll go buy the tickets.

- 4. **ទៅ ចុះ ។** Sarin
Go ahead.

- (Later on)

- 5. **ទិញសំបុត្របានហើយ ។ ចង់
ចូលទិញទេ ?** Sareth
I've bought the tickets. You want to
go in now?

- 6. **កុំអាលង់ ។ ក្នុងរោងកុនក្ដៅ
ណាស់ ។** Sarin
Don't hurry! It's hot in
the theater.

- 7. **អញ្ជើញ ចាំរហូតម៉ោង ៦:15
និយាយសម្រេចហើយ ។** Sareth
Then let's wait until 6:15 before
we go in.

- 8. **អញ្ជើញ ក៏បាន ។** Sarin
Yes, that would be good.

- 9. **តើ យើង គួរ ទៅ ទិញ អ្វី ម្ដង
បន្តិច មិន ឬ ទេ មុន ពេល វា មក ?** Sareth
Shall we go get something
to eat, until it's time?

- 10. **មាន អ្វី លក់ គុយ ទៀត ទៅ ជុំ វា ទេ ?** Sarin
Is there a noodle shop nearby?

11. **ឥឡូវមាន ។** Sareth Sure there is.
12. **សញ្ជឹងទៅញ៉ាំគុយទៀវមួយ
បាន ឬក៏សិនឬ?** Sarin Then shall we go eat a bowl of noodles (each) first?
13. **ទៅក៏ទៅ ។** Sareth Let's go.
- (Later on)
14. **វិលវេលាវេលាហើយ ។ រហ័យឬនៅ?** Sareth It's time. You ready?
15. **រហ័យ ។** Sarin Yes, I'm ready.
- (After the movie)
16. **ល្អ គុណចិត្តរឿងហ្នឹងទេ?** Sareth Well, did you like the movie?
17. **ឥឡូវគុណចិត្ត ។ រឿងហ្នឹង
ក៏រឿងចិន រហ័យក៏សត់ ផង ។** Sarin I certainly did. That movie was both comic and sad.
18. **ចុះ ត្រូវ ឬក៏?** Sareth And (what did you think of) the leading actor?
19. **ស្រស់ណាស់ រហ័យស្រស់
លេងទាំង ។** Sarin He was handsome, and a good actor too.

DRILLS

Drill A. Substitution

1. នេះអាស៊ីណេលុច។ លោក
ចំណាំបានទេ?

Here's the Ciné Lux Theater. Do you
remember it?

2. នេះអាស៊ីណេលុច។ លោក
ស្គាល់ឃើញទេ?

Here's the Ciné Theater. Do you
recognize it?

3. នេះបង្អង់។ លោកស្គាល់ឃើញ
ទេ?

Here's my older brother. Do you
recognize him?

4. នេះបង្អង់លោកខ្ញុំដែលជួបទេ?

Here's my older brother. Have you
ever met him?

5. នេះបង្អង់ លោកចំណាំបាន
ទេ?

Here's my older brother. Do you
remember him?

6. នេះវិវារ លោកចំណាំបានទេ?

Here's the palace. Do you remember
it?

7. នេះអាស៊ីណេលុច លោក
ចំណាំបានទេ?

Here's the Ciné Lux Theater. Do
you remember it?

Drill B. Response

MODEL: (គ្រូ: នេះអាស៊ីណេលុច
លោកចំណាំបានទេ?
(ទើលកុន)

Teacher: Here's the Ciné Lux. Do you
remember it? (see movies)

សិស្ស: បាទ ប្រាកដណាស់ ខ្ញុំធ្លាប់
ទើលកុននៅកន្លែងនេះ
ពីរបីឆ្នាំមុន។

Student: Sure! I've been here to see
movies several times, as a
matter of fact.

1. នេះ ទីរដ្ឋបាល ទីសាលា លោក
ចំណាំបានទេ? (ញាតិបាទ)

បាទ ប្រាកដណាស់ ខ្ញុំធ្លាប់មកញាតិបាទ
នៅកន្លែងនេះពីរបីឆ្នាំមុន។

2. នេះអាស៊ីណេ លោកចំណាំបាន
ទេ? (កាត់ទោអាវិ)

បាទ ប្រាកដណាស់ ខ្ញុំធ្លាប់មកកាត់ទោ
អាវិនៅកន្លែងនេះពីរបីឆ្នាំមុន។

3. នេះវាលក្របីលំហែរ លោក
ចំណាំបានទេ? (ទីសាលា
ក្របីលំហែរ)

បាទ ប្រាកដណាស់ ខ្ញុំធ្លាប់មកទីសាលា
ក្របីលំហែរនៅកន្លែងនេះពីរបីឆ្នាំ
មុន។

- 4. នេះអ្វី(គ្រឿង) លោកចំណាំបានទេ? (ឲ្យគាត់នាយ)
- 5. នេះប៊ិយរោ លោក(គ្រូ) ពេទ្យ លោកចំណាំបានទេ? (ឲ្យគាត់ពាក់ភ្នំ)

បាន៥ម៉ែនបានខ្ញុំ ឆ្ងប់ មក ឲ្យ គាត់ ពាយ រស់ កន្លែង រនៈ ពីរ បី ដំរី ដំរី ។

បាន៥ម៉ែនបានខ្ញុំ ឆ្ងប់ មក ឲ្យ គាត់ ពាក់ ភ្នំ រស់ កន្លែង រនៈ ពីរ បី ដំរី ដំរី ។

Drill C. Substitution

- 1. កំអាល អី ក្នុង រោង កុន រក្ខី ណាស់ ។ Don't hurry! It's hot in the movie theater.
- 2. កំអាល អី ក្នុង រោង កុន (ក្រូក) ណាស់ ។ Don't hurry! It's dirty in the movie theater.
- 3. កំអាល អី ក្នុង រនៈ ស្នូរ អី (ក្រូក) ណាស់ ។ Don't hurry! It's dirty in the restaurant.
- 4. កុំ បញ្ជា បំ អី ក្នុង រនៈ ស្នូរ អី (ក្រូក) ណាស់ ។ No hurry! It's dirty in the restaurant.
- 5. កុំ បញ្ជា បំ អី ក្នុង រនៈ ស្នូរ អី រក្ខី ណាស់ ។ No hurry! It's hot in the restaurant.
- 6. កុំ បញ្ជា បំ អី ក្នុង បន្ទប់ រៀន រក្ខី ណាស់ ។ No hurry! It's hot in the classroom.
- 7. កំអាល អី ក្នុង បន្ទប់ រៀន រក្ខី ណាស់ ។ Don't hurry! It's hot in the classroom.
- 8. កំអាល អី ក្នុង រោង កុន រក្ខី ណាស់ ។ Don't hurry! It's hot in the movie theater.

Drill D. Substitution

- 1. អញ្ជើញ ចាំ រហូត ដល់ មួយ ម៉ោង ដំរី ប្រាំ បី បួន ទៅ ចូល ។ Then let's wait until six-fifteen to go in.
- 2. អញ្ជើញ ចាំ រហូត ដល់ ម៉ោង ពីរ កន្លះ ដំរី ប្រាំ បី បួន ទៅ ចូល ។ Then let's wait until seven-thirty to go in.
- 3. អញ្ជើញ ចាំ រហូត ដល់ ម៉ោង ពីរ កន្លះ ដំរី ប្រាំ បី បួន ទៅ ចូល ។ Then let's wait until seven-thirty to start.

4. អញ្ជើញយើងមកប្រជុំបន្តិចបន្តួចសិន
សិនមុនយើងចាប់ផ្តើម ។

Then let's eat a little something
first, before we start.

5. អញ្ជើញយើងមកប្រជុំបន្តិចបន្តួចសិន
រហូតដល់ពេលវេលា ។

Then let's eat a little something
first, until it's time.

6. អញ្ជើញយើងមករកអ្វីម្តង
បន្តិចបន្តួច រហូតដល់ពេលវេលា ។

Then let's look for something to eat,
until it's time.

7. អញ្ជើញយើងមករកអ្វីម្តង
បន្តិចបន្តួច សិនមុនយើងចូល ។

Then let's look for something to eat,
before we go in.

8. អញ្ជើញយើងចាំរហូតដល់
ម៉ោង ៨ ទៅក្នុងបន្ទប់ ។

Then let's wait until eight o'clock
to go inside.

9. អញ្ជើញយើងចាំរហូតដល់
ម៉ោង ៦-១៥ ទៅក្នុងបន្ទប់ ។

Then let's wait until six-fifteen
to go in.

Drill E. Equivalence

MODEL: គ្រូ: កុំ ទៅក្នុងបន្ទប់
មុនម៉ោង ៦-១៥ ។
សិស្ស: ចាំរហូតដល់ម៉ោង ៦-១៥
សិនមុនចូល ។

Teacher: Don't go in before six-fifteen.

Student: Wait until six-fifteen, then go in.

1. កុំ ទៅក្នុងបន្ទប់ មុនម៉ោង ៦-១៥
ម៉ោង ៧ ។

ចាំរហូតដល់ម៉ោង ៧ ទៅក្នុងបន្ទប់
មុនម៉ោង ៦-១៥ ។

2. កុំ ទៅក្នុងបន្ទប់ មុនម៉ោង ៧ ។

ចាំរហូតដល់ម៉ោង ៧ ទៅក្នុងបន្ទប់
មុនម៉ោង ៦-១៥ ។

3. កុំ ទៅក្នុងបន្ទប់ មុនម៉ោង ៦-១៥
ម៉ោង ៧ ។

ចាំរហូតដល់ម៉ោង ៦-១៥ ទៅក្នុងបន្ទប់
មុនម៉ោង ៧ ។

4. កុំ ទៅក្នុងបន្ទប់ មុនម៉ោង ៦-១៥
ម៉ោង ៧ ។

ចាំរហូតដល់ម៉ោង ៦-១៥ ទៅក្នុងបន្ទប់
មុនម៉ោង ៧ ។

5. កុំ ទៅក្នុងបន្ទប់ មុនម៉ោង ៦-១៥
ម៉ោង ៧ ។

ចាំរហូតដល់ម៉ោង ៦-១៥ ទៅក្នុងបន្ទប់
មុនម៉ោង ៧ ។

6. កុំ ទៅក្នុងបន្ទប់ មុនម៉ោង ៦-១៥
ម៉ោង ៧ ។

ចាំរហូតដល់ម៉ោង ៦-១៥ ទៅក្នុងបន្ទប់
មុនម៉ោង ៧ ។

Drill F. Equivalence

- MODEL: គ្រូ: ចាំរង់ចាំប្រាំបួនប្រាំបីសិបបួន
សិបបួន។
សិស្ស: កុំអាលចូលមុនរង់ចាំប្រាំ
បួនប្រាំបីសិបបួន។
1. ចាំរង់ចាំប្រាំបួនកន្លះសិបញ្ចប់
បាយ។
 2. ចាំរង់ចាំប្រាំបីសិបបួនទៀន។
 3. ចាំរង់ចាំប្រាំបីសិបបួន
ទទេលហ្នាន។
 4. ចាំរង់ចាំរង់ចាំសិបបួន
កន្លះ។
 5. ចាំរង់ចាំប្រាំបួនប្រាំបីសិប
បួនបាយក្រូចៗ។
 6. ចាំរង់ចាំ១១សិបញ្ចប់ការហូ។

Teacher: Wait until six-fifteen, then go in.

Student: Don't go in before six-fifteen.

- កុំអាលញ្ជាំបាយមុនរង់ចាំប្រាំ
កន្លះ។
កុំអាលចូលទៀនមុនរង់ចាំ
កុំអាលទទេលហ្នានមុនរង់ចាំ
បាយសិប។
កុំអាលចូលកន្លះមុនរង់ចាំ
កន្លះ។
កុំអាលចេញពីភ្នំមុនរង់ចាំប្រាំបួន
ប្រាំបីសិប។
កុំអាលញ្ជាំការហូមុនរង់ចាំ១១។

Drill G. Substitution

1. អញ្ជើងទៅញ្ជាំគុយទៀន១ បាន
ញ្ជាំសិនឬ?
2. អញ្ជើងទៅញ្ជាំធានាចំការបំរើ
ប្រាំ៖ ១ បានញ្ជាំសិនឬ?
3. អញ្ជើងរង់ចាំគិតហៅធានាចំ
ការបំរើប្រាំ៖ ១ បានញ្ជាំសិនឬ?
4. អញ្ជើងរង់ចាំគិតហៅ(ត្រី
បំពង់) ១ បានញ្ជាំសិនឬ?
5. អញ្ជើងរង់ចាំគិតហៅស្រូវ
ស្រួច ១ បានញ្ជាំសិនឬ?
6. អញ្ជើងរង់ចាំគិតហៅម្ហូប១មុខ
ញ្ជាំសិនឬ?
7. អញ្ជើងរង់ចាំគិតហៅគុយទៀន
១ បានញ្ជាំសិនឬ?
8. អញ្ជើងទៅញ្ជាំគុយទៀន

- Then let's go eat a bowl of noodles
(each) first, OK?
- Then let's go eat a dish of beef-
and-tomato (each) first, OK?
- Then let's order a dish of beef-
and-tomato (each) first, OK?
- Then let's order a dish of
fried fish (each) first, OK?
- Then let's order a bowl of
sour soup (each) first, OK?
- Then let's order one kind of
food (each) first, OK?
- Then let's order a bowl of
noodles (each) first, OK?
- Then let's go eat a bowl of noodles

១ បានឃ្លាតសិនឬ?

(each) first, OK?

Drill H. Response

- MODEL: គ្រូ: រមែងរលាកចូលចិត្ត
 រឿងរ៉ាវហ្នឹងទេ (កំរើប្លែង,
 កំសត់)
 សិស្ស: បាទ ខ្ញុំមិនចូលចិត្ត
 រឿងរ៉ាវហ្នឹង កំរើប្លែង
 រហើយកំសត់ ផង ។
1. រមែងរលាកចូលចិត្ត ឡាន ហ្នឹង
 ទេ? (ស្រួល , រលីក)
 2. រមែងរលាកចូលចិត្ត គុយ រឿង
 ហ្នឹងទេ (ឆ្ងល់ , ហ៊ីរ)
 3. រមែងរលាកចូលចិត្ត ត្រូវក
 ហ្នឹងទេ? (ស្រស់ , ប្រសប់រលង)
 4. រមែងរលាកចូលចិត្ត ដុះ ហ្នឹង
 ទេ? (លឺ , ស្អាត)
 5. រមែងរលាក ចូលចិត្ត អាវ
 ឆាមីហ្នឹងទេ? (រទាត ល្អ)

Teacher: Well, did you like the movie?
(comic, sad)

Student: I certainly did. It was both
comic and sad.

បាទ ខ្ញុំមិនចូលចិត្ត ឡាន ហ្នឹង
 ស្រួលរហើយរលីក ផង ។
 បាទ ខ្ញុំមិនចូលចិត្ត គុយ រឿង ហ្នឹង
 ឆ្ងល់ រហើយហ៊ីរ ផង ។
 បាទ ខ្ញុំមិនចូលចិត្ត ត្រូវក ស្រស់
 រហើយ ប្រសប់រលង ផង ។
 បាទ ខ្ញុំមិនចូលចិត្ត ដុះ ហ្នឹង ទេ
 រហើយ ស្អាត ផង ។
 បាទ ខ្ញុំមិនចូលចិត្ត អាវ ឆាមី
 ហ្នឹង ទេ រហើយ ល្អ ផង ។

Drill I. Transformation

- MODEL: គ្រូ: រឿងរ៉ាវហ្នឹងកំរើប្លែង រហើយ
 កំសត់ ផង ។
 សិស្ស: ខ្ញុំចាំ វា កំរើប្លែង រហើយ
 កំសត់ ណាស់ ។
1. ឡាន ឆឹម ស្រួល រហើយ រលីក
 ផង ។
 2. គុយ រឿង ហ្នឹង ឆ្ងល់ រហើយ ហ៊ីរ
 ផង ។
 3. ត្រូវក ស្រស់ រហើយ ប្រ
 សប់ រលង ផង ។

Teacher: The movie was comic, and at the
same time sad.

Student: I mean it was very comic, and
also very sad.

ខ្ញុំចាំ វា ស្រួល រហើយ រលីក
 ណាស់ ។
 ខ្ញុំចាំ វា ឆ្ងល់ រហើយ ហ៊ីរ
 ណាស់ ។
 ខ្ញុំចាំ វា ស្រស់ រហើយ ប្រសប់ រលង
 ណាស់ ។

- 4. ឆ្លុះបញ្ចាំងនិរតីលម្អិតលម្អន់។
- 5. អារិសាមិធីប្រៀបធៀបនិរតីលម្អិតលម្អន់។

- ឡូ ជិវ៉ា និរតីលម្អិតលម្អន់ ។
- ឡូ ជិវ៉ា និរតីលម្អិតលម្អន់ ។

Drill J. Transformation

MODEL: គ្រូ: ខ្ញុំឮថា លោក គូល ច័ន្ទ រីករិះ
 ប្រៀបធៀប ខ្ញុំសប្បាយណាស់។
 ឆិះ: ខ្ញុំសប្បាយណាស់ រីករិះ
 ឮ ថា លោក គូល ច័ន្ទ
 រីករិះ ។

Teacher: I heard that you liked the movie.
 I was very glad.

Student: I was very glad to hear that you
 liked the movie.

1. ខ្ញុំឮថា លោក គិត អន្លើ ឡូ
 មក ខ្ញុំសប្បាយណាស់។

ខ្ញុំសប្បាយណាស់ រីករិះ ឮ ថា
 លោក គិត អន្លើ ឡូ មក។

2. លោក ទំនា ខ្ញុំមក ថ្ងៃ រីករិះ
 រីករិះ ខ្ញុំស៊ី អរគុណ ច្រើន ណាស់។

ខ្ញុំស៊ី អរគុណ ច្រើន ណាស់ រីករិះ
 លោក ទំនា ខ្ញុំមក ថ្ងៃ រីករិះ ។

3. លោក មក ទទួល ខ្ញុំ រីករិះ
 កុំ ប្រសិនបើ ខ្ញុំស៊ី អរគុណ ច្រើន
 ណាស់។

ខ្ញុំស៊ី អរគុណ ច្រើន ណាស់ រីករិះ
 លោក មក ទទួល ខ្ញុំ រីករិះ
 កុំ ប្រសិនបើ ។

4. លោក ទាន មក លេង យូរ
 រីករិះ ខ្ញុំស្រឡាញ់ណាស់។

ខ្ញុំស្រឡាញ់ណាស់ រីករិះ លោក
 ទាន មក លេង យូរ រីករិះ ។

5. លោក មិន បាទ មក លេង
 ខ្ញុំស្រឡាញ់ណាស់។

ខ្ញុំស្រឡាញ់ណាស់ រីករិះ លោក
 មិន បាទ មក លេង ។

UNIT 50

NARRATION

- 1. រាល់ចុងអាទិត្យ ខ្ញុំនឹងទៅជាមួយមិត្តភក្តិរបស់ខ្ញុំទៅកាន់កន្លែងណាមួយ ជាមួយគ្នា ។
- 2. ខ្លះកាលយើងទៅកន្លែងពិសេសទឹក ។
- 3. ខ្លះកាលយើងទៅកន្លែងពិសេស ឬទៅស្វែងត្រី ។
- 4. បើយើងមិនទៅណាទេ យើងទៅកន្លែងពិសេសក្នុងក្រុង ។

- 1. Every weekend my friends and I always go out somewhere together for fun.
- 2. Sometimes we all go swimming together.
- 3. Other times we all go hunting or fishing.
- 4. If we don't go anywhere (out of town), we all go out together in town.

- 5. ធម្មតា ថ្ងៃអាទិត្យ ឬថ្ងៃអាទិត្យ យើងមិនញ៉ាំបាយនៅផ្ទះទេ ។
- 6. យើងទៅញ៉ាំបាយនៅកន្លែងផ្សេងៗទៀតនៅក្នុងទីក្រុង ។
- 7. ខ្លះកាលយើងទៅញ៉ាំបាយនៅបារ ខ្លះកាលយើងទៅញ៉ាំបាយនៅបារផ្សេងៗទៀត ។
- 8. ខ្ញុំ ខ្ញុំចូលចិត្តញ៉ាំបាយសមុទ្រណាស់ ប៉ុន្តែមិត្តភក្តិរបស់ខ្ញុំមិនចូលចិត្ត ឬបាយផ្សេងៗ ។
- 9. គេចូលចិត្តញ៉ាំបាយសាច់ ឬបាយផ្សេងៗ ។

- 5. Ordinarily, on Saturday or Sunday, we don't eat at home.
- 6. We always go eat at various restaurants in the city of Phnom Penh.
- 7. Sometimes we go eat at French restaurants; other times we go eat at Chinese restaurants.
- 8. Me, I like sea food very much, but my friends don't like sea food.
- 9. They like meat and vegetables.

- 10. ដើម្បីនឹងទៅកាន់កន្លែងពិសេស យើងត្រូវទៅទិញភ្នំភ្លើង ឬបាយឆ្កែ ។
- 11. ដើម្បីទៅទិញភ្នំភ្លើង យើងត្រូវទៅទិញភ្នំភ្លើង ឬបាយឆ្កែ ។
- 12. ទិញភ្នំភ្លើង ឬបាយឆ្កែ យើងត្រូវទៅទិញភ្នំភ្លើង ឬបាយឆ្កែ ។
- 13. ខ្ញុំ ខ្ញុំចូលចិត្តទៅទិញភ្នំភ្លើង ឬបាយឆ្កែ ។

- 10. In order to amuse ourselves, we always go to see movies or plays.
- 11. Not knowing how to speak English, my friend doesn't like to see American films.
- 12. But he likes to see French ones very much.
- 13. As for me, I like American ones a lot.

- 14. យូរៗ ម្តង យើងទៅមើលរឿងអាណត្តិ ឬរឿងក្លែងចៃដន្យ ដែលមានចំណង់រឿង
 ជា បារាំង ឬ ខ្មែរ ។
- 15. ចំណែក ឯ រឿង យើង មិន ចូល ចិត្ត រឿង បុរាណ ក៏ ទេ រឿង យើង ចូល ចិត្ត
 រឿង រស់ បច្ចុប្បន្ន ។
- 16. និយាយ ទៅ រឿង កុំ រឿង ពួក វា ខ្លះ ចូល ចិត្ត រឿង ណា ដែល កំប្លែង ឬ មាន ទាញ
 ភ្នែក ។
- 17. រឿង មិន ចូល ចិត្ត រឿង អ្វី មិន ទេ ។
- 18. រឿង ចូល ចិត្ត រឿង ណា ដែល មាន ទាក់ ទង ជា ជា ប្រវត្តិ សាស្ត្រ ។

- 14. Once in a while, we go to see a German or Indian film that has subtitles in French or Cambodian.
- 15. As for the plays, we don't like classical plays. But we do like modern plays a lot.
- 16. Speaking of movies again, my friends like any one that is comic or has shooting in it.
- 17. I don't like films like that.
- 18. I like any film that has some relationship with history.

- 19. វិភង្គិស កាល បើ យើង មិន ទៅ មើល កុំ ឬ រឿង យើង ទៅ កន្លែង ដាក់ សាត្រ ។
- 20. ទនៈ វា សក្តិ ភាព ខ្លះ របស់ យើង ទៅ ទី ដាក់ សាត្រ ។

- 19. But sometimes if we don't go to see a movie or play, we go somewhere to dance.
- 20. These are some of my activities on weekends.

NEW VOCABULARY

Recreation Terms

Following are some terms, both new and old, having to do with the general subject of amusements and recreation.

Nouns

ថ្ងៃឈប់	holiday (general word)
ថ្ងៃឈប់បុណ្យ	festival day, religious holiday
ថ្ងៃឈប់រៀន	school break, day off
វេលាមកាល ឬ វាកំរោះ	vacation
ភោជនីយដ្ឋាន	restaurant (formal word)
ភ្លឺ	moving pictures
ល្បែង	play, drama
ល្បែង បាសាក់	Bassac drama, classical dance drama
រឿង	subject, story (classifier for films and plays)
ភ្លេង	music
ចំណងជើង	subtitle
សកម្មភាព	activity
ប្រវត្តិសាស្ត្រ	history
ស្រុកវិសិ	countryside
មាត់សមុទ្រ	seashore, coast
ស្រូក	boat, sampan (small)
កប៉ាល់	ship (large)
កប៉ាល់សមុទ្រ	ocean-going vessel
ផ្នែក	part, division
ផ្នែក (ឯ) ... ទៀត	on the part of... on the other hand

Verbs and Adjectives

លេង	to play, to do something for fun
លេងប៊ីកនដឹស	to play tennis
ដើរលេង	to go for a walk, to go out for fun
ទៅក្រៅ	to go out (literally)
កំសាន្ត	for amusement
កំសាន្តខ្លួន	to amuse oneself
រាំគ្នា	to act as a group
ភ្ជាប់ទៅ	to be connected with, to relate to
រាំ	to dance
ដើរទូក	to go boating (usually rowing or sailing)
ដើរកម៉ូតូ	to go boating (usually with motor)
លេងទឹក	to swim
ប្រដាប់	to fish
បាញ់	to shoot (firearms)
បាញ់សត្វ	to hunt
កំសត់	sad
កំលែង	happy, comic
ឈឺ	ill, sick
សម័យ	modern
បុរាណ	ancient
ស្រួត	gentle, not aggressive
ង៉ែត	pretty, nice to hear (said of sounds only)
ក្តៅ	spicy, hot-tasting

UNIT 51

BASIC DIALOGUE

- 1. **ប៉ុណ្ណា វិញនេះបានឱ្យល
ខ្ញុំយឺតឬទេ?** Sok
Pon! How are you feeling today?
- 2. **ខ្ញុំឮថាឈឺ។** I heard you were sick.
- 3. **អូ អត់អីទេ គ្រាន់តែ
ឈឺពោះទេ។** Pon
Oh, it's nothing! I just had a
stomach-ache, that's all.
- 4. **ឥឡូវអីហើយ។** I feel fine now.
- 5. **មានព្រះពេទ្យទេ?** Sok
Did you go to the doctor?
- 6. **បាទ ខ្ញុំទៅ ទេពេទ្យព្រះពេទ្យ
ឱ្យខ្ញុំខ្លះមកលេប ហើយគាត់
ឱ្យសំរាក។** Pon
Yes, I did. The doctor gave me
some pills to take, and told
me to rest.
- 7. **ធ្លែអី?** Sok
What kind of pills?
- 8. **ធ្លែលឿង ធំ គ្រាប់ធំ។** Pon
Big yellow ones.
- 9. **ខ្ញុំលេប១ថ្ងៃ ៣គ្រាប់ ១គ្រាប់កាល
ពេលធាយ។** I take three a day, one at each
meal time.
- 10. **អូ ប្រហែលដូចអី ធ្លែ
លេប ពីខែមុននឹង។** Sok
Oh, they must be like the ones I
was taking last month.
- 11. **ឈឺយូរណាស់ អង្គុយហ្នឹង
ខ្ញុំទៅទារីអី។** Pon
You were sick for quite a long
time then, if I recall.
- 12. **បាទ ខ្ញុំឈឺនៅក្នុងគ្រែ អស់
ពីរ អាទិត្យ។** Sok
Yes, I was sick in bed for two
weeks.

13. សេបថ្នាំអី ក៏មិនគ្រប់ បាននិយាយ
នោះគ្រូពេទ្យ បានក្រែង ឲ្យខ្ញុំ ។
14. ស៊ីសាវ៉ា រាជ ។
15. វិបបដិសាវា និសាសា ក្រុម ។
16. គ្រូពេទ្យ ក៏មិន ដឹង ច្បាស់ ទេ ។
- Pon
- Sok
- No matter what pills I swallowed it didn't help, so the doctor gave me some shots.
- What (disease) did you have?
- Some kind of a cold.
- The doctor isn't sure either.

DRILLS

Drill A. Substitution

- 1. វិទ្ធិរនៈរលាក បានស្រួលរហ័យ ឬនៅ? Have you recovered today yet?
- 2. វិទ្ធិរនៈរលាក បានចេញទៅក្រៅរហ័យ ឬនៅ? Have you gone out today yet?
- 3. វិទ្ធិរនៈរលាក បានទៅណាមួយ រហ័យ ឬនៅ? Have you gone anywhere today yet?
- 4. វិទ្ធិរនៈរលាក បានទិញអីវ៉ាន់រហ័យ ឬនៅ? Have you gone shopping today yet?
- 5. វិទ្ធិរនៈ(ប្រពន្ធរលាក) បានទៅទិញអីវ៉ាន់ រហ័យ ឬនៅ? Has your wife gone shopping today yet?
- 6. វិទ្ធិរនៈ(តុសុក) បានទិញអីវ៉ាន់រហ័យ ឬនៅ? Has Uncle Sok gone shopping today yet?
- 7. វិទ្ធិរនៈ(ម៉ែវ៉ាន់) បានទិញអីវ៉ាន់រហ័យ ឬនៅ? Has Aunt Van gone shopping today yet?
- 8. វិទ្ធិរនៈ(ភាជិន) បានទិញអីវ៉ាន់រហ័យ ឬនៅ? Has Grandfather Phan gone shopping today yet?
- 9. ឪពុកវិទ្ធិរនៈ បានទិញអីវ៉ាន់ រហ័យ ឬនៅ? Did Grandfather Phan go shopping yesterday?
- 10. ឪពុកវិទ្ធិរនៈ បានទិញអីវ៉ាន់ រហ័យ ឬនៅ? Did Grandfather Phan go shopping the day before yesterday?

Drill B. Response

MODEL: គ្រូ: វិទ្ធិរនៈរលាក បានស្រួល រហ័យ ឬនៅ?
 សិស្ស: បានវិទ្ធិរនៈ ប៉ុន្តែ មិន បាន ស្រួល នៅ ។

Teacher: Have you recovered today yet?

Student: I have not yet recovered today.

- 1. វិទ្ធិរនៈរលាក បានចេញទៅក្រៅរហ័យ ឬនៅ? បាន ប៉ុន្តែ មិន បាន ចេញ ទៅ ក្រៅ នៅ វិទ្ធិរនៈ ។

2. វិទ្ធិវនៈ រលាក បាន រក ឃើញ ហើយ ឬ ទេ?
3. វិទ្ធិវនៈ រលាក បាន ទិញ ដំរី វ៉ាន់ ហើយ ឬ ទេ?
4. វិទ្ធិវនៈ ប្រពន្ធ រលាក បាន ទិញ ដំរី វ៉ាន់ ហើយ ឬ ទេ?
5. វិទ្ធិវនៈ ត្រូវ បាន ទិញ ដំរី វ៉ាន់ ហើយ ឬ ទេ?
6. វិទ្ធិវនៈ មិន បាន ទិញ ដំរី វ៉ាន់ ហើយ ឬ ទេ?
7. វិទ្ធិវនៈ គាត់ បាន ទិញ ដំរី វ៉ាន់ ហើយ ឬ ទេ?
8. ម្យ៉ាង ម៉េច គាត់ បាន ទិញ ដំរី វ៉ាន់ ហើយ ឬ ទេ?
9. ម្យ៉ាង ម៉េច គាត់ បាន ទិញ ដំរី វ៉ាន់ ហើយ ឬ ទេ?

- បាន វិទ្ធិវនៈ ទ្រុំ មិន បាន បាន រក ឃើញ ទេ ។
- បាន វិទ្ធិវនៈ ទ្រុំ មិន បាន បាន ទិញ ដំរី វ៉ាន់ ទេ ។
- បាន វិទ្ធិវនៈ ប្រពន្ធ ទ្រុំ មិន បាន បាន ទិញ ដំរី វ៉ាន់ ទេ ។
- បាន វិទ្ធិវនៈ ត្រូវ មិន បាន បាន ទិញ ដំរី វ៉ាន់ ទេ ។
- បាន វិទ្ធិវនៈ មិន បាន មិន បាន បាន ទិញ ដំរី វ៉ាន់ ទេ ។
- បាន វិទ្ធិវនៈ គាត់ មិន បាន បាន ទិញ ដំរី វ៉ាន់ ទេ ។
- បាន ម្យ៉ាង ម៉េច គាត់ មិន បាន បាន ទិញ ដំរី វ៉ាន់ ទេ ។
- បាន ម្យ៉ាង ម៉េច គាត់ មិន បាន បាន ទិញ ដំរី វ៉ាន់ ទេ ។

Drill C. Substitution

1. ទ្រុំ ឮ ទៅ គាត់ មាន កូន បី ។
2. ទ្រុំ ដឹង ទៅ គាត់ មាន កូន បី ។
3. ទ្រុំ ប្រាកដ ទៅ គាត់ មាន កូន បី ។
4. ទ្រុំ យល់ ទៅ គាត់ មាន កូន បី ។
5. ទ្រុំ គិត ទៅ គាត់ មាន កូន បី ។
6. ទ្រុំ គិត ទៅ គាត់ មិន មក ទេ ។
7. ទ្រុំ គិត ទៅ គាត់ មិន ឈឺ ខ្លាំង ទេ ។
8. ទ្រុំ គិត ទៅ គាត់ មិន ប្រាប់ អ្វី ទេ ។
9. ទ្រុំ គិត ទៅ គាត់ មិន ដឹង អ្វី ទេ ។
10. ទ្រុំ គិត ទៅ គាត់ មិន យល់ ទេ ។

- I hear that he has three sons.
- I know that he has three sons.
- I guess that he has three sons.
- I understand that he has three sons.
- I think that he has three sons.
- I think that he won't come.
- I think that he won't be very sick.
- I think that he won't say anything.
- I think that he won't know anything.
- I think that he won't understand anything.

Drill D. Transformation

MODEL: គ្រូ: គាត់ មាន កូន បី ។
(ឮ)

Teacher: He has three children. (hear)

សិស្ស: ខ្ញុំឮថាគាត់មានកូនបី។

Student: I hear he has three children.

1. គាត់មានកូនបី។ (សីដា)
2. គាត់មានកូនបី។ (ស្ពាន)
3. គាត់មានកូនបី។ (យល់)
4. គាត់មានកូនបី។ (គិត)
5. គាត់មានកូនបី។ (ឮ)
6. គាត់មានកូនបី។ (និយម)
7. គាត់មានកូនបី។ (ស្ពាន)
8. គាត់មានកូនបី។ (យល់)
9. គាត់មានកូនបី។ (គិត)

- ខ្ញុំសីដាគាត់មានកូនបី។
- ខ្ញុំស្ពានគាត់មានកូនបី។
- ខ្ញុំយល់គាត់មានកូនបី។
- ខ្ញុំគិតគាត់មានកូនបី។
- ខ្ញុំឮគាត់មានកូនបី។
- ខ្ញុំនិយមគាត់មានកូនបី។
- ខ្ញុំស្ពានគាត់មានកូនបី។
- ខ្ញុំយល់គាត់មានកូនបី។
- ខ្ញុំគិតគាត់មានកូនបី។

Drill E. Substitution

1. ខ្ញុំទទួលបានថ្នាំ (គ្រាប់លឿង)។
2. ខ្ញុំទទួលបានថ្នាំ (គ្រាប់ក្រហម)។
3. ខ្ញុំទទួលបានថ្នាំ (គ្រាប់តូច)។
4. ខ្ញុំទទួលបានថ្នាំ (គ្រាប់ខ្លី)។
5. ខ្ញុំទទួលបានថ្នាំ (គ្រាប់បៃតង)។
6. ខ្ញុំទទួលបានថ្នាំ (គ្រាប់វែង)។
7. ខ្ញុំទទួលបានថ្នាំ (គ្រាប់មូល)។
8. ខ្ញុំទទួលបានថ្នាំ (គ្រាប់ខ្មៅ)។
9. ខ្ញុំទទួលបានថ្នាំ (គ្រាប់ស្របក)។
10. ខ្ញុំទទួលបានថ្នាំ (គ្រាប់ការ៉េ)។

- I took some yellow pills.
 I took some red pills.
 I took some small pills.
 I took some short pills.
 I took some green pills.
 I took some long pills.
 I took some round pills.
 I took some black pills.
 I took some flat pills.
 I took some square pills.

Drill F. Response

MODEL: គ្រូ: លោកលេបថ្នាំអី?
(លឿងធំ)

Teacher: What medicine are you taking?
(big yellow)

សិស្ស: ខ្ញុំលេបថ្នាំលឿងធំ។

Student: I'm taking big yellow pills.

1. លោកលេបថ្នាំអី? (គ្រាប់ធំ)
2. លោកលេបថ្នាំអី? (គ្រាប់តូច)

- ខ្ញុំលេបថ្នាំគ្រាប់ធំ។
- ខ្ញុំលេបថ្នាំគ្រាប់តូច។

- 3. លោកលេបថ្នាំអី? (គ្រឿងថ្នាំ ។)
- 4. លោកលេបថ្នាំអី? (វ៉ែបតង ថ្នាំ ។)
- 5. លោកលេបថ្នាំអី? (វ៉ែបតង វិវិណ ។)
- 6. លោកលេបថ្នាំអី? (វ៉ែបតង មូល ។)
- 7. លោកលេបថ្នាំអី? (រោគ មូល ។)
- 8. លោកលេបថ្នាំអី? (រោគ គ្រឿងប័ត ។)
- 9. លោកលេបថ្នាំអី? (រោគ ថ្នាំ ។)

- ថ្នាំលេបថ្នាំគ្រឿងប័ត ។
- ថ្នាំលេបថ្នាំគ្រឿងប័ត ។
- ថ្នាំលេបថ្នាំគ្រឿងប័ត គ្រឿងវិវិណ ។
- ថ្នាំលេបថ្នាំវ៉ែបតង គ្រឿងមូល ។
- ថ្នាំលេបថ្នាំរោគ គ្រឿងមូល ។
- ថ្នាំលេបថ្នាំរោគ គ្រឿងប័ត ។
- ថ្នាំលេបថ្នាំរោគ គ្រឿងថ្នាំ ។

Drill G. Double Substitution

- 1. គ្រូពេទ្យ ក៏ មិន ដឹង ព្រាក ដឹង ដឹង ។
- 2. ខ្ញុំ ក៏ មិន យល់ ព្រាក ដឹង ដឹង ។
- 3. គាត់ ក៏ មិន ដឹង ព្រាក ដឹង ដឹង ។
- 4. វា ក៏ មិន ឃើញ ព្រាក ដឹង ដឹង ។
- 5. ត្បូង ក៏ មិន ចាំ ព្រាក ដឹង ដឹង ។
- 6. បង គាត់ ក៏ មិន យល់ ព្រាក ដឹង ដឹង ។
- 7. តារា ក៏ មិន និយាយ ព្រាក ដឹង ដឹង ។

- The doctor doesn't know for sure either.
- I don't understand for sure either.
- He doesn't know for sure either.
- He doesn't see for sure either.
- My uncle doesn't remember for sure either.
- His brother doesn't understand for sure either.
- His grandfather doesn't say for sure either.

Drill H. Response

MODEL: គ្រូ: លោក ដឹង រឺ ទេ? (គ្រូពេទ្យ)
 សិស្ស: ខ្ញុំ មិន ដឹង រឺ ទេ គ្រូពេទ្យ ក៏ មិន ព្រាក ដឹង ដឹង ។

Teacher: Do you know? (doctor)
Student: I don't know. The doctor doesn't know for sure either.

- 1. លោក យល់ រឺ ទេ? (ប្អូន ខ្ញុំ)
- 2. លោក ឃើញ រឺ ទេ? (គាត់)
- 3. លោក ឃើញ រឺ ទេ? (វា)
- 4. លោក ចាំ រឺ ទេ? (ត្បូង)
- 5. លោក ដឹង រឺ ទេ? (បង គាត់)
- 6. លោក និយាយ រឺ ទេ? (តារា)

- ខ្ញុំ មិន យល់ រឺ ទេ ប្អូន ខ្ញុំ ក៏ មិន ព្រាក ដឹង ដឹង ។
- ខ្ញុំ មិន ឃើញ រឺ ទេ គាត់ ក៏ មិន ព្រាក ដឹង ដឹង ។
- ខ្ញុំ មិន ឃើញ រឺ ទេ វា ក៏ មិន ព្រាក ដឹង ដឹង ។
- ខ្ញុំ មិន ចាំ រឺ ទេ ត្បូង ក៏ មិន ព្រាក ដឹង ដឹង ។
- ខ្ញុំ មិន ដឹង រឺ ទេ បង គាត់ ក៏ មិន ព្រាក ដឹង ដឹង ។
- ខ្ញុំ មិន និយាយ រឺ ទេ តារា ក៏ មិន ព្រាក ដឹង ដឹង ។

Drill I. Response

MODEL: គ្រូ: ឮត្រង់ថាគាត់ឈឺក្បាល ។
(ឈឺពោះ)

Teacher: I hear he's got a headache.
(stomach-ache)

សិស្ស: ទេគាត់ គ្រាន់វិភឺឈឺពោះ
បង្ខំចរទេ ។

Student: I hear he's got a stomach-ache.

1. ឮត្រង់ថាគាត់ឈឺដំបូង ។ (ឈឺដំបូង)
2. ឮត្រង់ថាគាត់ឈឺច្រមុះ ។ (ឈឺច្រមុះ)
3. ឮត្រង់ថាគាត់ឈឺត្រង់ច្បុក ។ (ឈឺក)
4. ឮត្រង់ថាគាត់ឈឺចង្កេះ ។ (ឈឺចង្កេះ)
5. ឮត្រង់ថាគាត់ឈឺបង្កាប ។ (ឈឺក្នុងដំបូង)
6. ឮត្រង់ថាគាត់ឈឺដំបូង ។ (ឈឺក្នុងដំបូង)
7. ឮត្រង់ថាគាត់ឈឺក្បាល ។ (គ្រាន់)
8. ឮត្រង់ថាគាត់ឈឺក្បាល ។ (ក្បាលឈឺ)

1. ទេ គាត់គ្រាន់វិភឺឈឺដំបូង ។
2. ទេ គាត់គ្រាន់វិភឺឈឺច្រមុះ ។
3. ទេ គាត់គ្រាន់វិភឺឈឺក បង្ខំចរទេ ។
4. ទេ គាត់គ្រាន់វិភឺឈឺចង្កេះ ។
5. ទេ គាត់គ្រាន់វិភឺឈឺក្នុងដំបូង ។
6. ទេ គាត់គ្រាន់វិភឺឈឺក្នុងដំបូង ។
7. ទេ គាត់គ្រាន់វិភឺគ្រាន់បង្ខំចរទេ ។
8. ទេ គាត់គ្រាន់វិភឺក្បាល ។

Drill J. Response

MODEL: គ្រូ: គាត់មកធ្វើការ
ទេ ថ្ងៃនេះ? (ឈឺក្បាល)

Teacher: Did he come to work today?
(headache)

សិស្ស: ទេគាត់មិនមកទេ ឮត្រង់ថា
គាត់ឈឺក្បាល ។

Student: No, he didn't come. I hear he's
got a headache.

1. លោកស្រី តើលោកយល់ឈឺដំបូង ទេ?
(ឈឺដំបូង)
2. លោកស្រី តើលោកយល់ឈឺច្រមុះ ទេ?
(ឈឺច្រមុះ)
3. លោកស្រី តើលោកយល់ឈឺត្រង់ច្បុក ទេ?
(ឈឺត្រង់ច្បុក)
4. លោកស្រី តើលោកយល់ឈឺចង្កេះ ទេ?
(ឈឺចង្កេះ)
5. គាត់មកធ្វើការ ទេ? (ឈឺត្រង់ច្បុក)
6. គាត់មកធ្វើការ ទេ? (ឈឺចង្កេះ)

1. ទេ គាត់មិនមកទេ ឮត្រង់ថាគាត់ឈឺដំបូង ។
2. ទេ គាត់មិនមកទេ ឮត្រង់ថាគាត់ឈឺច្រមុះ ។
3. ទេ គាត់មិនមកទេ ឮត្រង់ថាគាត់ឈឺត្រង់ច្បុក ។
4. ទេ គាត់មិនមកទេ ឮត្រង់ថាគាត់ឈឺចង្កេះ ។
5. ទេ គាត់មកធ្វើការ ទេ ឮត្រង់ថាគាត់ឈឺត្រង់ច្បុក ។
6. ទេ គាត់មកធ្វើការ ទេ ឮត្រង់ថាគាត់ឈឺចង្កេះ ។

7. ភាគីណាមួយបានទទួលបាន? (ស្តីពីស្តីបង)

ភាគីណាមួយបានទទួលបាន ។
ទទួលបាន ភាគីណាមួយបានទទួលបាន ។ ភ្នំពេញ
ភាគីណាមួយបានទទួលបាន ។

8. រលាកស្មើគ្នាទៅនឹងគ្នា? (ស្តីពីសាម)

ទទួលបាន ភាគីណាមួយបានទទួលបាន ។ ភ្នំពេញ
ភាគីណាមួយបានទទួលបាន ។

UNIT 52

BASIC DIALOGUE

- 1. **គ្រុនវិលីឬអី?** Sok
Do you have a fever?

- 2. **បាទ គ្រុនខ្លាំងណាស់ ២ ឬ ៣ ថ្ងៃ។** Pon
Yes, (I had) a high fever for two or three days.
- 3. **ប៉ុន្តែ ក្រោយមក ខ្ញុំ បាន វិញ ក្អក ក្អក ហើយ កណ្តាស ។** Pon
But (then) later on I constantly coughed and sneezed.

- 4. **ខ្ញុំ តែង ទទួល ជំងឺ ធារា រាល់ ឆ្នាំ ក្នុង រដូវ វស្សា ។** Sok
I always get a cold in the rainy season.
- 5. **លោក ជំងឺ ធារា រាល់ ឆ្នាំ ឬ អី?** Sok
Do you have a cold too?

- 6. **ញាតិ ខ្ញុំ តែង ទទួល ជំងឺ ធារា រាល់ ឆ្នាំ ។** Pon
(Yes, I) often (do) also, but it's nothing.
- 7. **បើ ជំងឺ វា រាល់ បាទ ខ្ញុំ ឆ្ងាយ ។** Pon
If it were T B, then I'd be unhappy.

- 8. **បាទ យល់ ត្រូវ ប្រយ័ត្ន ព្រោះ វា មាន គ្រោះ ថ្នាក់ ធ្ងន់ ជាង ម៉ាឡារី ក្នុង ថ្ងៃ ទាំងនេះ ។** Sok
Yes, we have to be careful because it's more serious than malaria these days.

- 9. **បាទ មាន មូស ច្រើន ណាស់ ប៉ុន្តែ គ្មាន គ្រុន ធារា ទៀត ទេ ឥឡូវ ។** Pon
Yes, there are a lot of mosquitos but no malaria any more now.
- 10. **ខ្ញុំ គិត ណា លោក គិត ថា យល់ ។** Pon
I think I'll be going.

- 11. **បាទ ប្រយ័ត្ន ណាស់ ហើយ កុំ ភ្លេច ខ្ញុំ ផ្ញើ ការ ទៅ ហាម ហ្វា រ៉ា ។** Sok
Be careful, and don't forget I work in a pharmacy.
- 12. **បើ លោក ត្រូវ ការ ថ្នាំ អ្វី សុំ ប្រាប់ ខ្ញុំ ។** Pon
If you need any medicine, please ask me.

- 13. **បាទ អរគុណ វិញ ប្អូន ស្រី ខ្ញុំ ផ្ញើ ការ** Pon
Yes, thank you, but my younger

14. រស់បង្កើនពេទ្យថ្មី។
វាអាចចាក់ឱ្យខ្ញុំបានស៊ាបស៊ាយ។

sister works in the new hospital.

She can give me some shots very easily.

DRILLS

Drill A. Substitution

- 1. គាត់គ្រុនខ្លាំងណាស់ពីរបីថ្ងៃហើយ។ He's had a high fever for two or three days.
- 2. គាត់ស្ទើរពោះណាស់ពីរបីថ្ងៃហើយ។ He's had a stomach-ache for two or three days.
- 3. គាត់ជ្រាមណាស់ពីរបីថ្ងៃហើយ។ He's had a cold for two or three days.
- 4. គាត់ស្ទើរភិតណាស់ពីរបីថ្ងៃហើយ។ He's had a sore throat for two or three days.
- 5. គាត់ក្អកណាស់ពីរបីថ្ងៃហើយ។ He's had a cough for two or three days.
- 6. គាត់ស្ទើរភ្នែកណាស់ពីរបីថ្ងៃហើយ។ He's had sore eyes for two or three days.
- 7. គាត់ស្ទើរក្បាលណាស់ពីរបីថ្ងៃហើយ។ He's had a headache for two or three days.
- 8. គាត់ស្ទើរទឹកចិត្តណាស់ពីរបីថ្ងៃហើយ។ He's had a broken heart for two or three days.

Drill B. Multiple Substitution

- 1. កាលណាមានភ្លៀងខ្លះចេះវិត
ជិវូសាយ។ When it rains I always get a cold.
- 2. កាលណាមានជំងឺខ្លះចេះវិតអស់កម្លាំង។ When I have a disease I always get tired.
- 3. កាលណាមានទ្រព្យខ្លះចេះវិតចង់រើសរលើ។ When I get a car I always want to go out.
- 4. កាលណាមានវ៉ាដីយ៉ូខ្លះចេះវិតចង់រើប៊ុក។ When I get a radio I always want to turn it on.
- 5. កាលណាមានសៀវភៅខ្លះចេះវិតចង់រើសៀវ។ When I get a book I always want to read.
- 6. កាលណាខ្ញុំរៀនមិនចូលខ្លះចេះវិតចង់
ទៅញែក។ When I cannot study I always want to go out.
- 7. កាលណាគាត់រើប៊ុកខ្លះចេះវិតភ័យ។ When he drives I always get scared.
- 8. កាលណាខ្ញុំទៅវិញ្ញាណខ្លះចេះវិតជួបវា។ When I go to the pagoda I always meet him.
- 9. កាលណាវាគ្មានលុយវាចេះវិតខ្ញុំ។ When he doesn't have money he always borrows from me.
- 10. កាលណាវាមិនឃើញវាចេះវិតយំ។ When he doesn't see me he always cries.
- 11. កាលណាវាបាត់វាចេះវិតរក្សា។ When he misses me he always looks for me.
- 12. កាលណាខ្ញុំបាត់សំណើរខ្លះចេះវិតឆ្ងល់។ When he doesn't get any news he always gets sad.
- 13. កាលណាកូនសិស្សរៀនមិនក៏គេគេចេះ
វិតទៅ ឲ្យគេ។ When the students can't study they always blame the teacher.
- 14. កាលណាកូនសិស្សរៀនមិនគ្រាន់គេចេះ
វិតទៅ បារកណាស់។ When the students don't catch on they always say it's difficult.
- 15. កាលណាកូនសិស្សរៀនមិនគេចេះវិតថា
ឆ្ងល់។ When the students are lazy they

គ្រឹះស្នូល ៤

- 16. **កាលណាគ្រឹះស្នូលនេះពេញ គេចេះវិត ថា ឈឺ ។**

always say the teacher is not good.
When he doesn't go to the doctor he always says he's sick.

Drill C. Substitution

- 1. **យើងត្រូវវិតប្រយ័ត្នកាលណា មូស ខាំ ។**
- 2. **យើងត្រូវវិតប្រយ័ត្នកាលណា ប៊ីក្សា ប្រើ ។**
- 3. **យើងត្រូវវិតប្រយ័ត្នកាលណា ឆ្លង ផ្លូវ ។**
- 4. **យើងត្រូវវិតប្រយ័ត្នកាលណា កើត គ្រុន ខាញ ។**
- 5. **យើងត្រូវវិតប្រយ័ត្នកាលណា រុំ កង់ ។**
- 6. **យើងត្រូវវិតប្រយ័ត្នកាលណា រុំ ទូក ។**
- 7. **យើងត្រូវវិតប្រយ័ត្នកាលណា ក្អក ថ្ងៃ ។**
- 8. **យើងត្រូវវិតប្រយ័ត្នកាលណា មិន ល្អ ។**

We have to be careful when a mosquito bites.
We have to be careful when we drive the car.
We have to be careful when we cross the street.
We have to be careful when we have a fever.
We have to be careful when we ride a bicycle.
We have to be careful when we ride in a boat.
We have to be careful when we cough a lot.
We have to be careful when we are not well.

Drill D. Response

- MODEL: **គ្រូ:** លោកត្រូវការថ្នាំអ្វី?
(អាស៊ីរីន ១ ប៊ិប)
- សិស្ស:** ត្រូវការ អាស៊ីរីន ១ ប៊ិប ។
- 1. **គាត់ត្រូវការលុយប៉ុន្មាន? (ប៊ីកាត់)**
 - 2. **គាត់ត្រូវការស្បូវរក្សាណា? (ពណ៌ លឿង)**
 - 3. **លោកត្រូវការយកប្រាក់ទៅណា?
(ទៅ រសៀប រាប)**
 - 4. **លោកត្រូវការទៅជួបបង្អួច ទៅ ណា?
(ជួប បង្អួច)**
 - 5. **លោកត្រូវការសរសេរ ប្រាប់ បង្អួច ឬ អ្វី ទៀត?
(ពីរ ទំព័រ)**
 - 6. **គេត្រូវការទៅជួប បង្អួច ឬ អ្វី ទៀត?
(សំខេត រាជ រាជ ១ ទំព័រ)**

- Teacher:** What kind of medicine do you need?
(a bottle of aspirin)
- Student:** I need a bottle of aspirin.
- គាត់ត្រូវការលុយប៊ីកាត់ ។**
គាត់ត្រូវការស្បូវរក្សាពណ៌លឿង ។
គ្រូត្រូវការយកប្រាក់ទៅរសៀប រាប ។
គ្រូត្រូវការទៅជួបបង្អួច ទៅ ណា ។
គ្រូត្រូវការសរសេរពីរ ទំព័រ ទៀត ។
គេត្រូវការសំខេត រាជ រាជ មួយ ទំព័រ ។

7. លោកត្រូវការដំឡើងនៅជិតមួយឬ? (សំបុត្រមួយនឹងកញ្ចប់មួយ)

ប្រឹក្សាការដឹកសំបុត្រ១នឹងកញ្ចប់១ នៅជិតមួយលោក ។

Drill E. Response

MODEL: គ្រូ: លោកត្រូវការដំឡើង?
(លោកស្តីនឹង ពីរ ឬបី)
សិស្ស: ប្រឹក្សាការដឹកលោកស្តីនឹង ២ ឬ ៣ ។

Teacher: What do you need to buy? (two bottles of aspirin)

Student: I need to buy two bottles of aspirin.

1. លោកត្រូវការលក់អ្វី? (រស្សី) នៅប្រវត្តិសាស្ត្រ

ប្រឹក្សាការលក់រស្សីនៅប្រវត្តិសាស្ត្រ ។

2. លោកត្រូវការដូចម្តេចណា? (បង់លោក)

ប្រឹក្សាការដូចបងលោក ។

3. លោកត្រូវការសរសេរ ឬ ប្រើប្រាស់ប្រាក់កម្រិត? (ទឹកថ្លា)

ប្រឹក្សាការសរសេរទឹកថ្លា ។

4. លោកត្រូវការទៅរស្សីមរាប ឬ ប្រើប្រាស់អ្វី? (ទឹក)

ប្រឹក្សាការទៅរស្សីមរាប ឬ ទឹក ។

5. លោកត្រូវការទៅលើអ្វី? (សាលារៀន)

ប្រឹក្សាការទៅលើសាលារៀនមួយ ។

6. លោកត្រូវការទៅឯណាដើម្បីទិញអ្វី? (មួយ)

ប្រឹក្សាការទៅឯណាដើម្បីទិញអ្វី ។

7. លោកត្រូវការយកអ្វីទៅជិតមួយ? (រស្សី) នៅប្រវត្តិសាស្ត្រ

ប្រឹក្សាការយករស្សីទៅជិតមួយ ។

Drill F. Expansion

1. គេអាចទៅ ។

They can go.

2. គេអាចទៅបង្អួចរោងពេទ្យថ្មី ។

They can go to the new hospital.

3. គេអាចទៅបង្អួចរោងពេទ្យថ្មី រាជការ ។

They can go to the new government hospital.

4. គេអាចទៅបង្អួចរោងពេទ្យថ្មី រាជការ នៅ តាក់ម៉ាវ ។

They can go to the new government hospital in Takhmau.

5. គេអាចទៅបង្អួចរោងពេទ្យថ្មី រាជការ នៅ តាក់ម៉ាវ បានដោយងាយ ។

They can go to the new government hospital in Takhmau easily.

Drill G. Reduction

- 1. រតនាធារណ៍ បង្ហូរពេទ្យថ្មី រាជការ
រតន៍ តារា ក្រី ប្រាស វិសាល វិសាល ។
They can go to the new government hospital in Takhmau easily.
- 2. រតនាធារណ៍ បង្ហូរពេទ្យថ្មី រាជការ រតន៍
តារា ខ្លី ។
They can go to the new government hospital in Takhmau.
- 3. រតនាធារណ៍ បង្ហូរពេទ្យថ្មី រាជការ ។
They can go to the new government hospital.
- 4. រតនាធារណ៍ បង្ហូរពេទ្យថ្មី ។
They can go to the new hospital.
- 5. រតនាធារណ៍ ។
They can go.

Drill H. Multiple Substitution

- 1. បើ គ្រាន់ វិកល បន្តិច បន្តួច
ទ្រំ មិន ឆ្ងល់ ទេ ។
If I'm only sick a little bit, I don't worry.
- 2. បើ ភាគ គ្រាន់ វិកល បន្តិច បន្តួច
បន្តិច ភាគ មិន ឆ្ងល់ ទេ ។
If he's got a slight cold he doesn't worry.
- 3. បើ កូន ភាគ គ្រាន់ វិកល បន្តិច បន្តួច
បន្តិច គ្រូ មិន ឆ្ងល់ ទេ ។
If his son has a slight cold the teacher doesn't worry.
- 4. បើ វា គ្រាន់ វិកល បន្តិច បន្តួច ទ្រំ មិន
ឆ្ងល់ ទេ ។
If it's broken a little bit I don't worry.
- 5. បើ ភាគ គ្រាន់ វិកល បន្តិច បន្តួច ទ្រំ
មិន ឆ្ងល់ ទេ ។
If he has a slight fever he doesn't worry.
- 6. បើ វា គ្រាន់ វិកល បន្តិច បន្តួច ទ្រំ
មិន ឆ្ងល់ ទេ ។
If he steals a little bit I don't worry.
- 7. បើ គេ គ្រាន់ វិកល បន្តិច បន្តួច ទ្រំ
មិន ឆ្ងល់ ទេ ។
If they're slightly mistaken I don't worry.
- 8. បើ វា គ្រាន់ វិកល បន្តិច បន្តួច ទ្រំ មិន
ឆ្ងល់ ទេ ។
If it's broken a little bit I don't worry.

UNIT 53

BASIC DIALOGUE

1. មានស្ថាប័នគ្រូពេទ្យណាទៅក្រៅ
នេះទេ?

Sok

Do you know a doctor in this town?
2. ស្ថាប័នច្រើនណាស់ ប៉ុន្តែមិន
ថែលឺម្ល៉ឹងដូចគ្នាទេ ។

Pon

I know a lot of them, but they
don't all treat the same
diseases.
3. ចង់ទៅគ្រូពេទ្យណាដែលព្យាបាល
មាត់ច្រមុះ ។

Sok

I want to go to a doctor who
specializes in treating noses.
4. តើមាន ឬ ជួរឬ ទារី (រ៉ូម) ?

Pon

Do you have a tumor?
5. ប្រហែលជាប៉ុន្មាន គ្រោះថ្នាក់នៃ
លើច្រមុះ ។

Sok

Maybe, because my nose is always
sore.
6. បើទៅក្រៅមិនបានទៅរក ឯណា
ឆ្ងាយទេ ។ ទៅជួបគ្រូពេទ្យជិតទៅ ។

Pon

In that case you won't have to
look far. Go see my doctor.
7. តើមាន ឬ ទារីនេះដែរ ?

Sok

Did you have this trouble too?
8. គ្រូពេទ្យខ្ញុំ កំពុងព្យាបាល ឬ ម្ល៉ឹង
សព្វថ្ងៃនេះ ។

Pon

My doctor is treating me these
days (for that, also).
9. គ្រូពេទ្យនោះ ថែលឺម្ល៉ឹងនោះ
ប៉ុន្មានខែហើយ ?

Sok

How many months has this doctor
been treating your illness?

- 10. **ប្រហែលពីរឬបីខែ ឬបីខែឈ្នះទេ?** Pon

Oh, maybe two or three months, that's all.
- 11. **គ្រូពេទ្យឲ្យថ្នាំអ្វីខ្លះ?** Sok

What kind of medicine does he give?
- 12. **គាត់វាក់ដ្យូឲ្យមួយមួយ ហើយឲ្យថ្នាំខ្លះរាល់ពីរអាទិត្យ។** Pon

He gives me a shot and some medicine every two weeks.
- 13. **១៖ ថ្នាំខ្លះលេប ប៉ុន្មានគ្រាប់?** Sok

How many pills do you take a day?
- 14. **៦៖ គ្រាប់១៦ថ្នាំ ពីរគ្រាប់ម្តង ក្រោយពេលបាយ។** Pon

Six pills a day. Two pills after each meal.
- 15. **គឺស្អាតរួចរាល់ហើយឬទេ?** Sok

Are you getting better now?
- 16. **គឺស្អាតរួចរាល់ គ្រាន់ប៉ុន្តែបើដំបូងហើយ។ ប៉ុន្តែ ក្នុងពេលពីរអាទិត្យដំបូងខ្ញុំ អស់កម្លាំងណាស់។** Pon

I'm much better now. But during the first two or three weeks I was very tired.
- 17. **បើដូច្នោះ?** Sok

How come?
- 18. **ខ្ញុំដឹងទេ តែមុនដំបូងគ្រូពេទ្យ វាក់ដ្យូឲ្យខ្ញុំ ហើយឲ្យថ្នាំខ្លះលេប ច្រើន គ្រាប់។** Pon

I don't know, but at first the doctor gave me shots and he had me take a lot of pills.
- 19. **ហើយឲ្យសំរាកនៅផ្ទះ។** Sok

And he had me stay and rest at home.
- 20. **ហាមមិនឲ្យធ្វើការអ្វីធ្ងន់ ទាំងអស់។** Pon

He forbade me to do any heavy work.

DRILLS

Drill A. Substitution

- 1. លោកមានស្ពាន់ត្រីពេទ្យច្រមុះណា នៅជិតនេះទេ? Do you know any nose doctor near here?
- 2. លោកមានស្ពាន់លោកសង្ឃណា នៅជិតនេះទេ? Do you know any monk near here?
- 3. លោកមានស្ពាន់អភិបាលខេត្តណា នៅជិតនេះទេ? Do you know any province chief near here?
- 4. លោកមានស្ពាន់អាជ្ញាធរណា នៅជិតនេះទេ? Do you know any lawyer near here?
- 5. លោកមានស្ពាន់ហាងបាយខ្មែរណា នៅជិតនេះទេ? Do you know any Cambodian restaurant near here?
- 6. លោកមានស្ពាន់ភ្នំស្រក់គុយខ្សែណា នៅជិតនេះទេ? Do you know any noodle shop near here?
- 7. លោកមានស្ពាន់ភ្នំស្រែស្បែកជើងណា នៅជិតនេះទេ? Do you know any shoe shop near here?
- 8. លោកមានស្ពាន់ភ្នំកាត់បារាំងណា នៅជិតនេះទេ? Do you know any tailor shop near here?
- 9. លោកមានស្ពាន់ហាងជុំស្រាន់ណា នៅជិតនេះទេ? Do you know any car repair shop near here?
- 10. លោកមានស្ពាន់កម្រិតប្លង់ស្រក់ណា នៅជិតនេះទេ? Do you know any gas station near here?
- 11. លោកមានស្ពាន់កម្រិតពិសេសណា នៅជិតនេះទេ? Do you know any picnic spot near here?
- 12. លោកមានស្ពាន់ហាងភ្នំណា នៅជិតនេះទេ? Do you know any movie house near here?
- 13. លោកមានស្ពាន់ហាងល្បែងណា នៅជិតនេះទេ? Do you know any theatre near here?
- 14. លោកមានស្ពាន់ហាងថ្នាំណា នៅជិតនេះទេ? Do you know any pharmacy near here?
- 15. លោកមានស្ពាន់ជ្វាប្រដិកណា នៅជិតនេះទេ? Do you know any blacksmith near here?
- 16. លោកមានស្ពាន់សួនប្រជាជនណា នៅជិតនេះទេ? Do you know any public gardens near here?

Drill B. Substitution

1. ឱង្សវរលោកកើតបួសដូងឬអ្វី?
2. ឱង្សវរលោកកើតអុតឬអ្វី?
3. ឱង្សវរលោកកើតរមាស់ឬអ្វី?
4. ឱង្សវរលោកលេបថ្នាំឬអ្វី?
5. ឱង្សវរលោកផឹកថ្នាំឬអ្វី?
6. ឱង្សវរលោកទៅពេទ្យឬអ្វី?
7. ឱង្សវរលោកទៅសម្រាន្តឬអ្វី?
8. ឱង្សវរលោកគ្រាន់ប្រសើរឬអ្វី?

- Do you have a nose tumor now?
- Do you have measles now?
- Do you have itching now?
- Are you taking medicine (pill) now?
- Are you taking medicine (liquid) now?
- Are you going to the doctor now?
- Are you going to bed now?
- Are you better now?

Drill C. Response

- MODEL: គ្រូ: ឱង្សវរលោកកើតបួសដូងឬអ្វី? (តិរច្ឆ័យ)
- សិស្ស: បាទ ខ្ញុំអត់កើតបួសដូងទេ ខ្ញុំគ្រាន់តែតិរច្ឆ័យទេ។
1. ឱង្សវរលោកកើតបួសដូងឬអ្វី?
(រក្សាខ្លួន)
 2. ឱង្សវរលោកកើតរមាស់ឬអ្វី?
(ដ្បូសាស់)
 3. ឱង្សវរលោកលេបថ្នាំឬអ្វី?
(ទទួលបានទឹក)
 4. ឱង្សវរលោកផឹកថ្នាំឬអ្វី?
(ភ្លេងរមាស់)
 5. ឱង្សវរលោកទៅពេទ្យឬអ្វី?
(ទេពញាតិបង្គំ)
 6. ឱង្សវរលោកទៅសម្រាន្តឬអ្វី?
(ទៅរមាស់រមាស់)
 7. ឱង្សវរលោកគ្រាន់ប្រសើរឬអ្វី?
(ទេពញាតិ)

- Teacher: Do you have a nose tumor? (stuffy nose)
- Student: No, I don't have a nose tumor, I only have a stuffy nose.

- បាទ ខ្ញុំអត់កើតបួសដូងទេ ខ្ញុំគ្រាន់តែរក្សាខ្លួនទេ។
- បាទ ខ្ញុំអត់កើតរមាស់ទេ ខ្ញុំគ្រាន់តែដ្បូសាស់ទេ។
- បាទ ខ្ញុំអត់លេបថ្នាំទេ ខ្ញុំគ្រាន់តែទទួលបានទឹកទេ។
- បាទ ខ្ញុំអត់ផឹកថ្នាំទេ ខ្ញុំគ្រាន់តែភ្លេងរមាស់ទេ។
- បាទ ខ្ញុំអត់ទៅពេទ្យទេ ខ្ញុំគ្រាន់តែទេពញាតិបង្គំទេ។
- បាទ ខ្ញុំអត់ទៅសម្រាន្តទេ ខ្ញុំគ្រាន់តែទៅរមាស់រមាស់ទេ។
- បាទ ខ្ញុំអត់គ្រាន់ប្រសើរទេ ខ្ញុំគ្រាន់តែទេពញាតិបង្គំទេ។

Drill D. Multiple Substitution

1. មុនដំបូង (គ្រូពេទ្យ ចាក់ថ្នាំ) ឲ្យ វួច ភាត់ ឲ្យ រង ទឹក ។
2. បន្ទាប់មក (គ្រូពេទ្យ ចាក់ថ្នាំ) ឲ្យ វួច ភាត់ ឲ្យ ស្ទិល ។
3. ក្រោយមក (គ្រូពេទ្យ ចាក់ថ្នាំ) ឲ្យ វួច ភាត់ ឲ្យ ទៅ ផ្ទះ ។
4. ម្សិលមិញ (គ្រូពេទ្យ ចាក់ថ្នាំ) ឲ្យ វួច ភាត់ ឲ្យ រលប អាស៊ីត ។
5. ថ្ងៃមុន (គ្រូពេទ្យ ចាក់ថ្នាំ) ឲ្យ វួច ភាត់ ឲ្យ ផឹក ទឹក ។
6. វិញ្ញាបនបត្រ (គ្រូពេទ្យ ចាក់ថ្នាំ) ឲ្យ វួច ភាត់ ឲ្យ ផឹក ទឹក ឬ ទឹក ផ្លែ ធុន ។
7. ថ្ងៃនេះ (គ្រូពេទ្យ ចាក់ថ្នាំ) ឲ្យ វួច ភាត់ ឲ្យ រលប ថ្នាំ ។
8. មុននេះ (គ្រូពេទ្យ ចាក់ថ្នាំ) ឲ្យ វួច ភាត់ ឲ្យ មក វិញ ភាត់ មួយ អាស៊ីត ក្នុង មួយ ខែ ។

- First of all, the doctor gave him a shot, and then had him lie down.
- Next the doctor gave him a shot, and then had him sit down.
- Afterwards the doctor gave him a shot, and then had him go home.
- Yesterday the doctor gave him a shot, and then had him take aspirin.
- Previously the doctor gave him a shot, and then had him take medicine (liquid).
- Tomorrow the doctor will give him a shot and then have him take medicine (liquid).
- Today the doctor will give him a shot and then have him take medicine (pill).
- Before this the doctor gave him a shot and then had him come back in a week.

Drill E. Response

MODEL: (គ្រូ: លោកស្អាស់ (គ្រូពេទ្យ) ចម្រុះ ណាទេ? (ឃ្នក)
 សិស្ស: បាទ ខ្ញុំ ដឹង ថា មាន ម្នាក់ នៅ ជិត នេះ ។

Teacher: Do you know any nose doctors? (one)
Student: Yes, I know one near here.

1. លោកស្អាស់ លោកស្អាត ណាទេ? (ជិត នេះ)
2. លោកស្អាស់ រោង ពេទ្យ ណាទេ? (នៅ ជិត នេះ)
3. លោកស្អាស់ ហាង បាយ ឬ ទំនិញ ណាទេ? (ម្ហូប ឬ ទំនិញ : បាយ)
4. លោកស្អាស់ ផ្ទះ លក់ គ្រឿង ណាទេ? (១ ល្អ ឬ ល្អ : វត្ត ភ្នំ)
5. លោកស្អាស់ កន្លែង រៀន ណាទេ? (កន្លែង រៀន)

- បាទ ខ្ញុំ ដឹង ថា មាន ម្នាក់ នៅ ជិត នេះ ។
- បាទ ខ្ញុំ ដឹង ថា មាន ម្នាក់ នៅ ជិត នេះ ។
- បាទ ខ្ញុំ ដឹង ថា មាន ម្ហូប ឬ ទំនិញ : បាយ ណា មួយ នៅ ជិត នេះ ។
- បាទ ខ្ញុំ ដឹង ថា មាន ម្ហូប ឬ ទំនិញ : វត្ត ភ្នំ ណា មួយ នៅ ជិត នេះ ។
- បាទ ខ្ញុំ ដឹង ថា មាន ម្ហូប ឬ ទំនិញ : វត្ត ភ្នំ ណា មួយ នៅ ជិត នេះ ។

- (ឃ្លុយ រតាវិក្កុរ វិក្កុរ ឡូល)
- 6. រតាវិក្កុរ ឃ្លុយ រតាវិក្កុរ ឡូល ?
(រតាវិក្កុរ)
- 7. រតាវិក្កុរ ឃ្លុយ រតាវិក្កុរ ឡូល ?
(ឃ្លុយ រតាវិក្កុរ ឡូល)
- 8. រតាវិក្កុរ ឃ្លុយ រតាវិក្កុរ ឡូល ?
(រតាវិក្កុរ ឃ្លុយ រតាវិក្កុរ ឡូល)
- 9. រតាវិក្កុរ ឃ្លុយ រតាវិក្កុរ ឡូល ?
(ឃ្លុយ)

- រតាវិក្កុរ ឡូល ?
- រតាវិក្កុរ ឃ្លុយ រតាវិក្កុរ ឡូល ?
- រតាវិក្កុរ ឃ្លុយ រតាវិក្កុរ ឡូល ?
- រតាវិក្កុរ ឃ្លុយ រតាវិក្កុរ ឡូល ?
- រតាវិក្កុរ ឃ្លុយ រតាវិក្កុរ ឡូល ?

Drill F. Transformation

MODEL: គ្រូ: រតាវិក្កុរ ឃ្លុយ រតាវិក្កុរ ឡូល
 ឡូល: រតាវិក្កុរ ឃ្លុយ រតាវិក្កុរ ឡូល

Teacher: Every day he works hard.

Student: Every day he doesn't dare work hard.

- 1. រតាវិក្កុរ ឃ្លុយ រតាវិក្កុរ ឡូល ?
- 2. រតាវិក្កុរ ឃ្លុយ រតាវិក្កុរ ឡូល ?
- 3. រតាវិក្កុរ ឃ្លុយ រតាវិក្កុរ ឡូល ?
- 4. រតាវិក្កុរ ឃ្លុយ រតាវិក្កុរ ឡូល ?
- 5. រតាវិក្កុរ ឃ្លុយ រតាវិក្កុរ ឡូល ?
- 6. រតាវិក្កុរ ឃ្លុយ រតាវិក្កុរ ឡូល ?
- 7. រតាវិក្កុរ ឃ្លុយ រតាវិក្កុរ ឡូល ?
- 8. រតាវិក្កុរ ឃ្លុយ រតាវិក្កុរ ឡូល ?

- រតាវិក្កុរ ឃ្លុយ រតាវិក្កុរ ឡូល ?
- រតាវិក្កុរ ឃ្លុយ រតាវិក្កុរ ឡូល ?
- រតាវិក្កុរ ឃ្លុយ រតាវិក្កុរ ឡូល ?
- រតាវិក្កុរ ឃ្លុយ រតាវិក្កុរ ឡូល ?
- រតាវិក្កុរ ឃ្លុយ រតាវិក្កុរ ឡូល ?
- រតាវិក្កុរ ឃ្លុយ រតាវិក្កុរ ឡូល ?
- រតាវិក្កុរ ឃ្លុយ រតាវិក្កុរ ឡូល ?
- រតាវិក្កុរ ឃ្លុយ រតាវិក្កុរ ឡូល ?

Drill G. Expansion

- 1. រតាវិក្កុរ
- 2. រតាវិក្កុរ ឃ្លុយ រតាវិក្កុរ

I know.

I know one.

- 3. ខ្ញុំស្គាល់លោកសង្ឃមួយអង្គ។ I know one monk.
- 4. ខ្ញុំស្គាល់លោកសង្ឃមួយអង្គនៅសាលាបាលី។ I know one monk at the Pali School.
- 5. ខ្ញុំស្គាល់លោកសង្ឃមួយអង្គកំពុងរៀននៅសាលាបាលី។ I know one monk studying at the Pali School.
- 6. ខ្ញុំស្គាល់លោកសង្ឃមួយអង្គកំពុងរៀនអង់គ្លេសនៅសាលាបាលី។ I know one monk studying English at the Pali School.

Drill H. Reduction

- 1. ខ្ញុំស្គាល់លោកសង្ឃមួយអង្គកំពុងរៀនភាសាអង់គ្លេសនៅសាលាបាលី។ I know one monk studying English at the Pali School.
- 2. ខ្ញុំស្គាល់លោកសង្ឃមួយអង្គកំពុងរៀននៅសាលាបាលី។ I know one monk studying at the Pali School.
- 3. ខ្ញុំស្គាល់លោកសង្ឃមួយអង្គនៅសាលាបាលី។ I know one monk at the Pali School.
- 4. ខ្ញុំស្គាល់លោកសង្ឃមួយអង្គ។ I know one monk.
- 5. ខ្ញុំស្គាល់មួយអង្គ។ I know one.
- 6. ខ្ញុំស្គាល់។ I know.

Drill I. Response

MODEL: គ្រូ: លោកដំរីនេ គ្រូនេះមាន
 គ្រូពេទ្យប៉ុន្មាននាក់? (៦, ៧)
 សិស្ស: បាទ ខ្ញុំដឹងមិនប្រាកដទេ ទឹក
 ខ្ញុំស្មានប្រហែល ៦ , ៧នាក់។

Teacher: Do you know how many doctors there are in this town? (6 or 7)

Student: I don't know for sure, but I think about 6 or 7.

- 1. លោកដំរីនេមានប៉ុន្មានគ្រូពេទ្យ
 សិស្ស: ប៉ុន្មាននាក់? (៥) បាទ ខ្ញុំដឹងមិនប្រាកដទេ ទឹកខ្ញុំស្មានប្រហែល ៥នាក់។
- 2. លោកដំរីនេ លោកគ្រូនេះមានប៉ុន្មានគ្រូពេទ្យ
 ប៉ុន្មានគ្រូពេទ្យមួយទៀត? (១គ្រូ) បាទ ខ្ញុំដឹងមិនប្រាកដទេ ទឹកខ្ញុំស្មានប្រហែល ១គ្រូទៀត។
- 3. លោកដំរីនេ លោកគ្រូពេទ្យមានប៉ុន្មាន
 គ្រូពេទ្យលោកដំរីនេប៉ុន្មាន? (២ គ្រូ) បាទ ខ្ញុំដឹងមិនប្រាកដទេ ទឹកខ្ញុំស្មានប្រហែល ២គ្រូ។
- 4. លោកដំរីនេ ហា ហ៊ីស៊ីប៉េនមានប៉ុន្មាន
 បាទ ខ្ញុំដឹងមិនប្រាកដទេ ទឹកខ្ញុំស្មានប្រហែល ៦ ៧នាក់។

- 5. ប៉ុន្មាន? (រយៈពេល៨,៣០ ត្រីក)
រលាកនីមួយៗ គាត់រទេះក្តីញាមកនិល
រទេះរាល់? (ទិស្តក)
- 6. រលាកនីមួយៗ គាត់លើ អី?
(ឈើ រោះ)
- 7. រលាកនីមួយៗ (គ្រូពេទ្យ ឲ្យរលាក រដ្ឋ
ការធ្ងន់បានទេ? (ខ្ញុំ រដ្ឋបាន)
- 8. រលាកនីមួយៗ ខ្ញុំ រទេះ ១ ប្អូន រដ្ឋ
ប៉ុន្មាន? (រដ្ឋ រទេះ រាល់)

- ទិហលរយៈពេល៨,៣០ ត្រីក ។
បាន ខ្ញុំ រដ្ឋ មិន ប្រាកដ ទេ ទិស្ត ខ្ញុំ ឃ្លាន ម
ទិហល ទិស្ត ក ។
- បាន ខ្ញុំ រដ្ឋ មិន ប្រាកដ ទេ ទិស្ត ខ្ញុំ ឃ្លាន
ម ទិហល ឈើ រោះ ។
- បាន ខ្ញុំ រដ្ឋ មិន ប្រាកដ ទេ ទិស្ត ខ្ញុំ ឃ្លាន ម
ទិហល ខ្ញុំ រដ្ឋ បាន ។
- បាន ខ្ញុំ រដ្ឋ មិន ប្រាកដ ទេ ទិស្ត ខ្ញុំ ឃ្លាន
ម ទិហល រដ្ឋ រទេះ រាល់ ។

Drill J. Response

- MODEL: គ្រូ: រលាកនីមួយៗ គ្រូ រទេះ មាន
គ្រូ ពេទ្យ ប៉ុន្មាន ភាគ?
សិស្ស: បាន ខ្ញុំ មិន ដឹង ទេ ទិហល
ប៉ុន្មាន ភាគ ទេ ។
- 1. រលាកនីមួយៗ បន្ទប់ រទេះ មាន គ្រូ
សិស្ស ប៉ុន្មាន ភាគ?
 - 2. រលាកនីមួយៗ រលាក គ្រូ រទេះ លេប
គ្រូ រទេះ ប៉ុន្មាន គ្រា ប៉ុន្មាន រដ្ឋ រទេះ?
 - 3. រលាកនីមួយៗ រលាក គ្រូ ពេទ្យ មក
ភាគ ខ្ញុំ ឲ្យ រហូត ប៉ុន្មាន?
 - 4. រលាកនីមួយៗ ហ្វូ រហូត រដ្ឋ រទេះ រហូត
ប៉ុន្មាន?
 - 5. រលាកនីមួយៗ គាត់ រទេះ ក្តីញាមក
និល រហូត ប៉ុន្មាន?
 - 6. រលាកនីមួយៗ គាត់ លើ អី?
 - 7. រលាកនីមួយៗ (គ្រូ ពេទ្យ ឲ្យ រលាក
រដ្ឋ ការធ្ងន់ បាន ទេ?)
 - 8. រលាកនីមួយៗ ខ្ញុំ រទេះ ១ ប្អូន
រដ្ឋ ប៉ុន្មាន?

Teacher: Do you know how many doctors there are in this town?

Student: I don't know how many there are.

- បាន ខ្ញុំ មិន ដឹង ទេ ទិហល ប៉ុន្មាន ភាគ ទេ ។
- បាន ខ្ញុំ មិន ដឹង ទេ ទិហល ប៉ុន្មាន គ្រា ប៉ុន្មាន រដ្ឋ រទេះ ។
- បាន ខ្ញុំ មិន ដឹង ទេ ទិហល រហូត ប៉ុន្មាន ទេ ។
- បាន ខ្ញុំ មិន ដឹង ទេ ទិហល រហូត ប៉ុន្មាន ទេ ។
- បាន ខ្ញុំ មិន ដឹង ទេ ទិហល រហូត ប៉ុន្មាន ទេ ។
- បាន ខ្ញុំ មិន ដឹង ទេ ទិហល គាត់ លើ អី ទេ ។
- បាន ខ្ញុំ មិន ដឹង ទេ ទិហល បាន ឬ មិន បាន ទេ ។
- បាន ខ្ញុំ មិន ដឹង ទេ ទិហល រដ្ឋ ប៉ុន្មាន ទេ ។

UNIT 54

BASIC DIALOGUE

- 1. **គ្រូពេទ្យមានសុំឲ្យទៅជិកពេទ្យ
ទេ?** Sok

Did the doctor ask you to go to the hospital?
- 2. **អី ទេ លោកមានប្រធានាសន៍ទៅ
ក្នុងពេទ្យ មានគ្រឿងប្រដាប់ល្អ ។** Pon

Yes. He said that in the hospital they have good equipment.
- 3. **ហើយមានពេទ្យយកដំប្រាប់សម្រាប់
ទិញទាំងអស់។** Pon

And they also have skilled nurses to take care (of you).
- 4. **ប៉ុន្តែ មិនស្មានទាល់ត្បូងទេ ដូច្នោះ
បានដំប្រាប់មិនទៅពេទ្យ។** Pon

But I didn't think I was seriously ill, therefore I didn't go to the hospital,
- 5. **បើ បានដឹងដឹងក៏តបស្បថដឹង?** Sok

How did you know that you had a tumor?
- 6. **ខ្ញុំរចះទឹកភ្នែកប្រហូរក្នុងពេលបួន
ទី មុននេះ ។** Pon

My nose was stuffed up three or four months before.
- 7. **ហើយរចះទឹកភ្នែកអស់ក្នុង
ទីមួយទេ?** Sok

And you were always tired, right?
- 8. **អី ហើយមិនបានទៅពេទ្យ
ព្រោះស្មានទឹកដំប្រាប់សម្រាប់ស្រាល ។** Pon

Yes, and I didn't go to the hospital because I thought the illness was not serious.
- 9. **គួរទៅជិកឬទេ គ្រូពេទ្យគួរឱ្យ
ទៅ កុំកុំយូរពេក។** Sok

You should go see my doctor immediately. Don't put it off too long.

10. ដឹងហើយ ។ ប៉ុន្តែ ទិញរន្ធនេះទៅបង
និក ឆ្លុញ មួយហើយ ។ Pon
I know, but now I've just had a
tooth pulled.
11. ពេទ្យឆ្លុញនោះ ត្រូវ ឬ ទេ ? Sok
Is your dentist good?
12. ទូ គ្រូពេទ្យនោះ ត្រូវណាស់ ។ Pon
Oh, that dentist is very good.
13. មាន ឆ្លុញ មួយ ឈឺ... Sok
ខ្ញុំចង់ ឲ្យ ពេទ្យ និក ទិញ ។
I have a tooth that hurts. I
want the dentist to pull it.
14. ពេទ្យនោះ ត្រូវ ណាស់ បើ ឆ្លុញ
ទិន ។ Pon
That doctor is very good at
filling teeth.
15. បើ ដូច្នោះ... ទៅ ឲ្យ បង
គ្រូពេទ្យ នោះ ហើយ ទៅ ឲ្យ បង
និក ពេទ្យ បង ។ Sok
In that case, you go see my
doctor, and I'll go see your
dentist.

DRILLS

Drill A. Response

MODEL: គ្រូ: គ្រូពេទ្យមានសំឡេងលោក
អញ្ជើញទៅសំរាកនៅពេទ្យទេ?

Teacher: Did the doctor ask you to go to the hospital?

សិស្ស: បាទ គាត់បាននិយាយថា
គ្រូពេទ្យមានសំឡេងទេ?

Student: No, he said I don't have to go to the hospital.

1. គ្រូពេទ្យមានសំឡេងទេ?

បាទ គាត់បាននិយាយថាគ្រូពេទ្យមានសំឡេងទេ?

2. គ្រូពេទ្យមានសំឡេងនៅទីនេះទេ?

បាទ គាត់បាននិយាយថាគ្រូពេទ្យមានសំឡេងនៅទីនេះទេ?

3. គ្រូពេទ្យមានសំឡេងនៅជួបគាត់ទេ?

បាទ គាត់បាននិយាយថាគ្រូពេទ្យមានសំឡេងនៅជួបគាត់ទេ?

4. គ្រូពេទ្យមានសំឡេងនៅទីនេះទេ?

បាទ គាត់បាននិយាយថាគ្រូពេទ្យមានសំឡេងនៅទីនេះទេ?

5. គ្រូពេទ្យមានសំឡេងនៅទីនេះទេ?

បាទ គាត់បាននិយាយថាគ្រូពេទ្យមានសំឡេងនៅទីនេះទេ?

Drill B. Response

MODEL: គ្រូ : ដូកនិ ប្រាប់ទៅពេទ្យ។

Teacher: The doctor said to go to the hospital.

សិស្ស: ដូកនិ ប្រាប់ទៅណា?

Student: Where did the doctor say to go?

គ្រូ: ដូកនិ ប្រាប់ទៅពេទ្យ
ទេ?

Teacher: The doctor said to go to the hospital.

1. គ្រូប្រាប់ទៅណា?
នៅពេទ្យ ឬ?

គ្រូប្រាប់ទៅណា?
នៅពេទ្យ ឬ?

2. នៅក្នុងពេទ្យមានអ្វីសម្រាប់
ជំងឺនេះ?

នៅក្នុងពេទ្យមានអ្វីសម្រាប់
ជំងឺនេះ?

3. គាត់មានឈ្មោះអ្នកណា?
ឈ្មោះអ្នកណា?

នៅក្នុងពេទ្យមានអ្វីសម្រាប់
ជំងឺនេះ?

4. គាត់មានឈ្មោះអ្នកណា?
ឈ្មោះអ្នកណា?

គាត់មានឈ្មោះអ្នកណា?
ឈ្មោះអ្នកណា?

5. គាត់មានឈ្មោះអ្នកណា?
ឈ្មោះអ្នកណា?

គាត់មានឈ្មោះអ្នកណា?
ឈ្មោះអ្នកណា?

6. គាត់មានឈ្មោះអ្នកណា?
ឈ្មោះអ្នកណា?

គាត់មានឈ្មោះអ្នកណា?
ឈ្មោះអ្នកណា?

- 7. វាត្រូវដឹកនាំឲ្យយើងទៅសាលា។
- 8. គេគិតប្រសិនបើយើងទៅ។

- គាត់ចេះដឹកនាំយើងទៅ។
- វាត្រូវដឹកនាំយើងទៅសាលា?
- វាត្រូវដឹកនាំឲ្យយើងទៅសាលា។
- គេគិតដឹង?
- គេគិតប្រសិនបើយើងទៅ។

Drill C. Substitution

- 1. គ្រូពេទ្យបានដឹងថាខ្ញុំមិនទាន់ទៅសាលា។
The doctor said that I don't have to miss school.
- 2. គ្រូគ្រូបានដឹងថាខ្ញុំមិនទាន់ទៅសាលា។
My teacher said that I don't have to miss school.
- 3. បងប្អូនបានដឹងថាខ្ញុំមិនទាន់ទៅសាលា។
My older brother said that I don't have to miss school.
- 4. គាត់បានដឹងថាខ្ញុំមិនទាន់ទៅសាលា។
He said that I don't have to miss school.
- 5. គ្រូសិស្សទាំងអស់បានដឹងថាខ្ញុំមិនទាន់ទៅសាលា។
All the students said that I don't have to miss school.
- 6. គេយល់បានថាខ្ញុំមិនទាន់ទៅសាលា។
They understand that I don't have to miss school.
- 7. គេគិតបានថាខ្ញុំមិនទាន់ទៅសាលា។
They think that I don't have to miss school.
- 8. គាត់បានពន្យល់ដឹងថាខ្ញុំមិនទាន់ទៅសាលា។
They explained to me that I don't have to miss school.
- 9. វាស្រាយបានដឹងថាខ្ញុំមិនទាន់ទៅសាលា។
He says to me that I don't have to miss school.
- 10. ខ្ញុំមានរាងកាយវិញបានដឹងថាខ្ញុំមិនទាន់ទៅសាលា។
I have a cold but they say that I don't have to miss school.
- 11. ខ្ញុំមិនអាចទៅសាលាបានដឹងថាខ្ញុំមិនទាន់ទៅសាលា។
I can't walk, but they say that I don't have to miss school.

Drill D. Multiple Substitution

- 1. លោកគ្មាននៅជួបគ្រូពេទ្យភ្លាម
នៅ កុំចាំយូរពេក។ You should go see the doctor
immediately; don't wait too long.
- 2. លោកគ្មាននៅជួបគ្រូពេទ្យជួញ
ភ្លាមនៅ កុំកុំយូរពេក។ You should go see the dentist
immediately; don't delay too long.
- 3. លោកគ្មាននៅជួបលោកគ្រូ ភ្លាម
នៅកុំនៅយូរពេក។ You should go see the teacher im-
mediately; don't stay too long.
- 4. លោកគ្មាននៅជួប ប្អូនខ្ញុំភ្លាមនៅ
កុំចាំយូរពេក។ You should go see my older brother
immediately; don't wait too long.
- 5. លោកគ្មាននៅជួប លក់លក់ភ្លាម
នៅ កុំនៅយូរពេក។ You should go see the salesman im-
mediately; don't stay too long.
- 6. លោកគ្មាននៅជួប ភ្នំ ភ្លាមនៅ កុំចាំ
យូរពេក។ You should go see my uncle immedi-
ately; don't wait too long.

Drill E. Multiple Substitution

- 1. ខ្ញុំដឹងរហ័សប៉ុន្តែ ឥឡូវខ្ញុំឈឺ
ជួញ។ I know it already, but now I have
a toothache.
- 2. ខ្ញុំស្តាប់បានរហ័សប៉ុន្តែ ឥឡូវខ្ញុំ
ដឹងមិនបាន។ I heard it already, but now I can
not do it.
- 3. ខ្ញុំយល់រហ័ស ប៉ុន្តែ ឥឡូវខ្ញុំភ្លេច។ I understood it already, but now I
have forgotten.
- 4. ខ្ញុំឃើញរហ័សប៉ុន្តែ ឥឡូវខ្ញុំមិន
បានយកមក។ I saw it already, but now I can't
bring it.
- 5. ខ្ញុំស្គាល់រហ័ស ប៉ុន្តែ ខ្ញុំមិនដឹងទៅ
ណា។ I know (him) already, but now I
don't know where he went.
- 6. ខ្ញុំចេះរហ័ស ប៉ុន្តែ ខ្ញុំគ្មានពេល
ធ្វើ។ I know how already, but now I don't
have the time to do it.
- 7. ខ្ញុំទៅម្តងរហ័ស ប៉ុន្តែ ខ្ញុំភ្លេច
កន្លែង។ I went once already, but now I
forget the place.
- 8. ខ្ញុំទិញម្តងរហ័សប៉ុន្តែ ខ្ញុំចង់ទិញទៀត។ I bought some once already, but now
I want to buy some more.
- 9. ខ្ញុំជួបរហ័ស ប៉ុន្តែ ខ្ញុំចង់សួរគាត់។ I met him already, but now I want to
ask him (something).
- 10. ខ្ញុំមានរហ័សប៉ុន្តែ ខ្ញុំចង់បានទៀត។ I have it already, but now I want to
have some more.

Drill F. Response

- MODEL: **គ្រូ:** រដូវក្ដៅ ចេះវិកល? ។
(គ្រូ ពេទ្យ)
សិស្ស: លោកមានស្ពាន់គ្រូ ពេទ្យ
ណា ពូទឹក ទេ?
1. កូន ចេះវិក ក្អក ។ (ខ្នា ក្អក)
 2. គ្រាន់ ចេះវិក ទូច ។ (ជ្វា ល)
 3. លោកស្និត រដូវកាល ចេះវិក ដំបូង ទេ? ។
(អ្នក ណា)
 4. វា (ប្រសិន បើ) ចេះវិក ណា ក៏ ។ (កូន សិស្ស)
 5. ច្រើន ចេះវិក ចំណុះ របស់ គ្រូ ទេ? ។
(គ្រូ ប្រសិន បើ គ្រូ ទេ)
 6. ច្រើន ចេះវិក ចំណុះ របស់ អ្នក បង្ហាត់ ។ (អ្នក បង្ហាត់)

Teacher: My teeth keep aching. (doctor)

Student: Do you know a good doctor?

- លោកមានស្ពាន់ ខ្នា ក្អក ណា ពូទឹក ទេ?
លោកមានស្ពាន់ ជ្វា ល ណា ពូទឹក ទេ?
លោកមានស្ពាន់ អ្នក ណា ពូទឹក ទេ?

- លោកមានស្ពាន់ កូន សិស្ស ណា ពូទឹក ទេ?
លោកមានស្ពាន់ គ្រូ ប្រសិន បើ គ្រូ ទេ?
ណា ពូទឹក ទេ?
លោកមានស្ពាន់ អ្នក បង្ហាត់ ណា ពូទឹក
ទេ?

Drill G. Response

- MODEL: **គ្រូ:** លោកមានស្ពាន់គ្រូ ពេទ្យ
ណា ពូទឹក ទេ?
សិស្ស: ច្រើន ស្ពាន់ គ្រូ ពេទ្យ អ្នក វិសិទ្ធ
លោក អាច ទៅ ជួប គាត់
បាន ។
1. លោកមានស្ពាន់ ជ្វា ល គ្រូ ពេទ្យ
ណា ពូទឹក ទេ?
 2. លោកមានស្ពាន់ កូន សិស្ស ណា ពូទឹក ទេ?
 3. លោកមានស្ពាន់ គ្រូ ប្រសិន បើ ណា ពូទឹក
ទេ?
 4. លោកមានស្ពាន់ អ្នក បង្ហាត់ សិស្ស ណា
ពូទឹក ទេ?
 5. លោកមានស្ពាន់ អ្នក បង្ហាត់ ណា ពូទឹក
ទេ?

Teacher: Do you know any good doctors?

Student: I know one; you can go see him.

- ច្រើន ស្ពាន់ ជ្វា ល គ្រូ ពេទ្យ អ្នក វិសិទ្ធ លោក
អាច ទៅ ជួប គាត់ បាន ។
ច្រើន ស្ពាន់ កូន សិស្ស អ្នក វិសិទ្ធ លោក អាច ទៅ
ជួប វា បាន ។
ច្រើន ស្ពាន់ គ្រូ ប្រសិន បើ អ្នក វិសិទ្ធ លោក
អាច ទៅ ជួប គាត់ បាន ។
ច្រើន ស្ពាន់ អ្នក បង្ហាត់ សិស្ស អ្នក វិសិទ្ធ
លោក អាច ទៅ ជួប គាត់ បាន ។
ច្រើន ស្ពាន់ អ្នក បង្ហាត់ ណា ពូទឹក លោក
អាច ទៅ ជួប គាត់ បាន ។

6. រលាកមានស្គាល់(គ្រូ) ខាងលោក តូ កែវ ខ?

រូបស្គាល់(គ្រូ) គុយ ឃ្នក ខែ រលាក ភាគ
នៅ ជួប ភាគ ១ ២ ៣ ៤

Drill H. Expansion

- 1. ខ្ញុំ ឃើញ រលាក ។ I see you.
- 2. ខ្ញុំ ឃើញ រលាក (គ្រូ) ។ I see the teacher.
- 3. ខ្ញុំ ឃើញ រលាក (គ្រូ) ពេទ្យ ។ I see the doctor.
- 4. ខ្ញុំ ឃើញ រលាក (គ្រូ) ពេទ្យ ធ្មេញ ។ I see the dentist
- 5. ខ្ញុំ ឃើញ រលាក (គ្រូ) ពេទ្យ ធ្មេញ ម្សិល ថ្ងៃ ។ I saw the dentist yesterday.
- 6. ខ្ញុំ ឃើញ រលាក (គ្រូ) ពេទ្យ ធ្មេញ ម្សិល ថ្ងៃ នៅ មុខ បណ្ណាល័យ ។ I saw the dentist yesterday in front of the hall.
- 7. ខ្ញុំ ឃើញ រលាក (គ្រូ) ពេទ្យ ធ្មេញ ម្សិល ថ្ងៃ នៅ មុខ បណ្ណាល័យ ។ I saw the dentist yesterday in front of the school.
- 8. ខ្ញុំ ឃើញ រលាក (គ្រូ) ពេទ្យ ធ្មេញ ម្សិល ថ្ងៃ កំពុង ដើរ នៅ មុខ បណ្ណាល័យ ។ I saw the dentist yesterday walking in front of the school.
- 9. ខ្ញុំ ឃើញ រលាក (គ្រូ) ពេទ្យ ធ្មេញ ម្សិល ថ្ងៃ កំពុង ដើរ នឹង ម្តាយ (គ្រូ) បង (គ្រូ) នៅ មុខ បណ្ណាល័យ ។ I saw the dentist yesterday walking in front of the school with the teacher.
- 10. ខ្ញុំ ឃើញ រលាក (គ្រូ) ពេទ្យ ធ្មេញ ម្សិល ថ្ងៃ កំពុង ដើរ នឹង ម្តាយ (គ្រូ) បង (គ្រូ) ឃ្នក នៅ មុខ បណ្ណាល័យ ។ I saw the dentist yesterday walking in front of the school with a teacher

Drill I. Reduction

- 1. ខ្ញុំ ឃើញ រលាក (គ្រូ) ពេទ្យ ធ្មេញ ម្សិល ថ្ងៃ កំពុង ដើរ នឹង ម្តាយ (គ្រូ) បង (គ្រូ) ឃ្នក នៅ មុខ បណ្ណាល័យ ។ I saw the dentist yesterday walking in front of the school with a teacher.
- 2. ខ្ញុំ ឃើញ រលាក (គ្រូ) ពេទ្យ ធ្មេញ ម្សិល ថ្ងៃ កំពុង ដើរ នឹង ម្តាយ (គ្រូ) បង (គ្រូ) នៅ មុខ បណ្ណាល័យ ។ I saw the dentist yesterday walking in front of the school with the teacher.
- 3. ខ្ញុំ ឃើញ រលាក (គ្រូ) ពេទ្យ ធ្មេញ ម្សិល ថ្ងៃ កំពុង ដើរ នៅ មុខ បណ្ណាល័យ ។ I saw the dentist yesterday walking in front of the school.
- 4. ខ្ញុំ ឃើញ រលាក (គ្រូ) ពេទ្យ ធ្មេញ ម្សិល ថ្ងៃ ។ I saw the dentist yesterday in front

	នគរមុនសាលារៀន ។	of the <u>school</u> .
5.	ខ្ញុំឃើញពលករគ្រូពេទ្យរដ្ឋបាល ម្សិល
មិញ នគរមុនសាលា ។	I saw the dentist yesterday <u>in front</u>
<u>of the hall</u> .
6.	ខ្ញុំឃើញពលករគ្រូពេទ្យរដ្ឋបាល
ម្សិល មិញ ។	I saw the dentist <u>yesterday</u> .
7.	ខ្ញុំឃើញពលករគ្រូពេទ្យរដ្ឋបាល ។	I saw the <u>dentist</u> .
8.	ខ្ញុំឃើញពលករ គ្រូពេទ្យ ។	I saw the <u>doctor</u> .
9.	ខ្ញុំឃើញពលករ គ្រូ ។	I saw the <u>teacher</u> .
10.	ខ្ញុំឃើញពលករ ។	I saw you.

UNIT 55

NARRATION

1. មានប័ក្ខសំណាញ់ពីរនាក់ ម្នាក់ឈ្មោះប៉ុន ម្នាក់ឈ្មោះសុក ។
2. ប៉ុននិងសុក និយាយក្នុងថ្ងៃ ។
3. ទឹកទឹកស្អាតនិងស្រាព្រាបានស្រួលបន្តិចហើយ ។
4. ថ្ងៃប៉ុនចូលធ្វើការ សុកសួរភាគីចាំ : មានស្រួលហើយឬនៅ?
5. ប៉ុនប្រាប់សុកថា : គ្រាន់តែឈឺពោះទេ ទឹកស្អាតនិងស្រាព្រាបានស្រួលហើយ ។
6. ប៉ុនបានទៅជួបគ្រូពេទ្យ ហើយគ្រូពេទ្យ ឲ្យថ្នាំ ១ បករលប ហើយនិយាយសម្រាក ។
7. ថ្នាំនោះគ្រាប់ធំៗ ពណ៌លឿងនិងប៉ុនត្រូវរលប ១ ថ្ងៃ ៣ គ្រាប់ ១ គ្រាប់ៗរាល់ពេលបាយ ។
8. សុក ថា : ថ្នាំនេះប្រដូចជាស្រដៀងនឹងថ្នាំភាគីចាំរលបពីរខែមុននឹង ។
9. ប៉ុនក៏នាំសុកទៅទិញ ថ្នាំសុខឈឺចាប់រលាស់កាលបង្អែក ។
10. ភាគីចាំស្រាព្រា ខ្លាំងណាស់ រលបថ្នាំ ១ ក៏មិនត្រូវ ហើយឈឺនៅតែរាល់ថ្ងៃ រាល់ពីរអាទិត្យ ។
11. គ្រូពេទ្យ ក៏នាំថ្នាំឲ្យភាគីចាំ ហើយភាគីចាំបានស្រួលហួតមក ។

1. There were two friends, one named Pon, the other named Sok.
2. Pon and Sok were sick.
3. But now both of them are feeling a little better.
4. The day Pon went back to work, Sok asked him: How are you feeling?
5. Pon told him he just had a stomach-ache; he feels fine now.
6. Pon went to see his doctor and the doctor gave him some pills to take and told him to rest.
7. That medicine is large yellow pills which Pon must take three times a day, one pill at each meal.
8. Sok said that these pills look like the ones he was taking last month.
9. Mr. Pon remembers also that Mr. Sok was sick for quite a long time then.
10. He had a very bad cold - no matter what pills he took, it didn't help, and so he was sick in bed for two weeks.
11. Finally, the doctor gave him some shots and he recovered.

1. លោកប៉ុនឈឺច្រមុះហើយសួរលោកចាន់ភាគស្គាល់គ្រូពេទ្យណា ព្យាបាល ច្រមុះទេ ។
2. លោកសុខ ស្គាល់គ្រូពេទ្យច្រើន ទិតថ្លៃថ្នូរដល់ជំងឺស្រដៀងគ្នាទេ ។
3. ភាគច្រើនលោកប៉ុនជា របីភាគភិតជា ភាគភិតឫស ស្លឹក ភាគរាជ្ជិបន្លំ គ្រូពេទ្យ ម្នាក់ទៀត ភាគស្គាល់ ។
4. គ្រូពេទ្យនោះ កំពុងវិទ្ធិព្រះ ភាគសព្វថ្ងៃ ។
5. លោកគ្រូពេទ្យចាប់ផ្តើមវិទ្ធិព្រះលោកសុខ បានប្រហែល ពីរ បី ខែ ហើយ ។
6. ភាគចាក់ថ្នាំ ១ ម្តង ហើយឲ្យធ្វើវិទ្ធិព្រះលោកសុខ យកទៅលេប ភាគរាជ្ជិបន្លំ ពីរ អាទិត្យ ម្តង ។
7. ធូរមួយថ្ងៃ ភាគត្រូវលេប ៦ គ្រាប់ ពីរគ្រាប់ ម្តង រក្សា រាល់ ពេល បាយ ។
8. ប៉ុន សួរចាន់ : ឥឡូវ គ្រាន់ របី ប្តូរ នៅ ?
9. លោកសុខ ជា ភាគគ្រាន់ របី ច្រើន ហើយ ប៉ុន ពីរ បី អាទិត្យ ដំបូង ភាគសង់ កំប្លោង ណាស់ ។
10. រាល់ ពេល គ្រូពេទ្យ ចាក់ ថ្នាំ ១ ភាគ ឲ្យ លេប ថ្នាំ ច្រើន គ្រាប់ ហាម បិទ ឲ្យ ធ្វើ ការ ធ្ងន់ ហើយ ឲ្យ រស់ ភាគ ៦ ថ្ងៃ ។

1. Mr. Pon has some pain in his nose and he asks Mr. Sok if he knows any good nose doctor.
2. Mr. Sok knows a lot of doctors, but they don't treat the same kinds of diseases.
3. He tells Mr. Pon that if he thinks he has a growth in his nose he can go to see a doctor that he knows.
4. That doctor is treating Mr. Sok's illness at present.
5. The doctor began treating Mr. Sok's illness about two or three months ago.
6. Every two weeks he gives him a shot and gives him some medicine to take along.
7. He has to take six pills every day - two pills after each meal.
8. (later) Mr. Pon asks if Mr. Sok is better now.
9. Mr. Sok says that he feels much better now, but the first two or three weeks he felt very tired.
10. At that time the doctor gave him some shots, many pills to take, forbade him to do any heavy work, and ordered him to rest at home.

1. គ្រូពេទ្យលោកសុខ ចង់ឲ្យ ភាគីដទៃទៅនិករពេទ្យវិទ្យាល័យ ។
2. នៅមន្ទីរពេទ្យមានគ្រឿងប្រដាប់សម្រាប់ព្យាបាលមានគ្រឿងប្រដាប់សម្រាប់វិទ្យាល័យ ។
3. ប៉ុន្តែលោកសុខ គិតថាភាគីដទៃមិនល្អសោះទេ ហើយភាគីសុខ គ្រូពេទ្យសម្រាក នៅផ្ទះ ។
4. លោកប៉ុនសួរលោកសុខថា: របៀប បាននិយាយដឹងថា កើតឫស្សីស្លឹក?
5. លោកសុខថា: ទោះបីក៏ដឹងប្រែប្រួល ក៏ដឹង បានទៅពេទ្យ ។
6. ភាគីប្រាប់លោកប៉ុនថា: គួរទៅជួបនឹងគ្រូពេទ្យឆាប់ទៅ កុំទុកយូរពេក ។
7. លោកសុខ ចង់ទៅឆាប់ទៅ ក៏ដឹង ក៏ដឹង ក៏ដឹង ក៏ដឹង ក៏ដឹង ក៏ដឹង ។
8. ប្រសិនបើលោកប៉ុនសួរលោកសុខថា តើភាគីដទៃទៅជួបគ្រូពេទ្យឆាប់ទៅ បានទេ ឬឆាប់ ភាគីឆាប់យល់វិទ្យាល័យ ។
9. លោកសុខថាគ្រូពេទ្យឆាប់ទៅ គួរទៅជួបភាគីដទៃ ភាគីមិនប្រើឆាប់ឆាប់យល់ ។
10. លោកប៉ុនទៅជួបគ្រូពេទ្យឆាប់ទៅ ហើយគួរទៅជួបគ្រូពេទ្យឆាប់ ។

1. Mr. Sok's doctor wants him to stay in the hospital.
2. At the hospital there is good equipment and trained medical technicians to look after (him).
3. But Mr. Sok didn't think he was very ill and he asked his doctor to (let him) rest at home.
4. Mr. Pon asked Mr. Sok how he knew that he had a growth in his nose.
5. Mr. Sok said that he constantly had difficulty in breathing, but he didn't go to the doctor.
6. He told Mr. Pon: 'You should go to see my doctor right away; don't put it off too long.'
7. Mr. Sok wants to go to see the doctor right away but he says that he has just had a tooth pulled.
8. Hearing this Mr. Pon asks Mr. Sok: 'Can I go to see this dentist too? I have a toothache also.'
9. Mr. Sok says: 'This dentist is very good. He's very good at filling teeth too.'
10. 'You go to see my doctor, and I'll go see yours.'

UNIT 56

BASIC DIALOGUE

1. **នៅស្រុកនេះ តើ បារក រក ភ្នំ យក បាន ឬ ទេ? ណាស់ ទេ?** Sok
 Is it hard to find a servant in this town?

2. **មិន តើ បារក ទេ បើ លោក មាន មិត្ត សំខ្លាញ់ ខ្លះ ។** Pon
 It's not hard if you have a Cambodian friend.

3. **លោក សុំ ឲ្យ រក ភ្នំ យក បាន ហើយ ។** Ask him to help you find one.

4. **សុំ លោក ភ្នំ យក ឲ្យ ខ្ញុំ បាន ទេ?** Sok
 Can you help me find one?

5. **លោក ចង់ បាន ភ្នំ យក ដើម្បី បាយ ឬ ភ្នំ យក បោះ សំអាត ផ្ទះ ។** Pon
 Do you want a servant to cook or to clean the house?

6. **ខ្ញុំ ចង់ បាន ភ្នំ យក ប្រសូម ភ្នំ យក ចេះ រៀប ចំ ផ្ទះ ហើយ ខ្ញុំ ចង់ បាន បន្តិច បន្តួច ។** Sok
 I want a man servant who knows how to take care of the house and to cook a little bit.

7. **បើ ដូច្នោះ មិន អី ទេ ចាំ រង់ ចាំ ភ្នំ យក មក ជួប លោក ។** Pon
 In that case, it's no problem; wait and I'll bring one to meet you.

8. **ឈ្មោះ អី? ស្រុក ទេ ឬ លោក ឯណា?** Sok
 What's your name? Where is your native village?

9. **ខ្ញុំ ឈ្មោះ គីម ស្រុក កំណើត ខ្ញុំ ក្នុង ខេត្ត តាកែវ ។** Kim
 My name is Kim; my birthplace is in Takeo Province.

នារីខេត្តតាកែវ។

10. ឯអាយុប៉ុន្មានឆ្នាំហើយ?

Sok

How old are you?

11. បាទ ពីរខែទៀត ខ្ញុំអាយុ
១៨ឆ្នាំហើយ។

Kim

In two months I'll be eighteen.

DRILLS

Drill A. Response

- MODEL: **គ្រូ:** នៅនេះ តើ បាតា រក ដំឡូង បាន ឬ ទេ?
- សិស្ស:** ទេ មិន ទេ បាតា ទេ មាន តាតា ដំឡូង ទឹក ដំឡូង បន្តិច ។
1. នៅនេះ តើ បាតា រក ដំឡូង បាន ឬ ទេ?
 2. នៅនេះ តើ បាតា រក ដំឡូង រ៉ូម៉េត ទេ?
 3. នៅនេះ តើ បាតា រក ដំឡូង រទេះ ទេ ឬ ទេ?
 4. នៅនេះ តើ បាតា រក ដំឡូង អ្នក ដើរ បាយ ទេ?
 5. នៅនេះ តើ បាតា រក អ្នក ដើរ បាយ ទេ ឬ ទេ?
 6. នៅនេះ តើ បាតា រក ដំឡូង ក្នុង ផ្ទះ ទេ ឬ ទេ?
 7. នៅនេះ តើ បាតា រក ដំឡូង ដូរ ទេ ឬ ទេ?
 8. នៅនេះ តើ បាតា រក បន្ទប់ ទេ ឬ ទេ?

Teacher: Is it hard to get a taxi here?

Student: No, it's not hard; there are a lot of taxis, but they're a little expensive.

- ទេ មិន ទេ បាតា ទេ មាន អ្នក ដើរ បាយ ទឹក ដំឡូង បន្តិច ។
- ទេ មិន ទេ បាតា ទេ មាន រ៉ូម៉េត ដំឡូង ទឹក ដំឡូង បន្តិច ។
- ទេ មិន ទេ បាតា ទេ មាន រទេះ ទេ ឬ ទេ ដំឡូង ទឹក ដំឡូង បន្តិច ។
- ទេ មិន ទេ បាតា ទេ មាន អ្នក ដើរ បាយ ដំឡូង ទឹក ដំឡូង បន្តិច ។
- ទេ មិន ទេ បាតា ទេ មាន អ្នក ដើរ បាយ ទេ ឬ ទេ ដំឡូង ទឹក ដំឡូង បន្តិច ។
- ទេ មិន ទេ បាតា ទេ មាន ក្នុង ផ្ទះ ទេ ឬ ទេ ដំឡូង ទឹក ដំឡូង បន្តិច ។
- ទេ មិន ទេ បាតា ទេ មាន ដូរ ដំឡូង ទឹក ដំឡូង បន្តិច ។
- ទេ មិន ទេ បាតា ទេ មាន បន្ទប់ ទេ ឬ ទេ ដំឡូង ទឹក ដំឡូង បន្តិច ។

Drill B. Response

- MODEL: **គ្រូ :** ខ្ញុំ ចង់ បាន អ្នក ក្មេង មក ជួយ រៀប ចំ ផ្ទះ ខ្ញុំ ។
- សិស្ស:** បាទ បាទ ខ្ញុំ ចង់ មក ជួយ អ្នក រៀប ចំ ផ្ទះ ខ្ញុំ ។

Teacher: I want to get a young person to help prepare the food and to keep house.

Student: O K, (in that case) let me help you look. Next week I'll come see you again.

1. ខ្ញុំចង់ទិញអាវកែវប័ណ្ណប្រាប់ទិញ
នគរ។
2. ខ្ញុំចង់ដើរទៅប្រាសាទបាវិត្យនិរតី
ក្រោយ។
3. កូនខ្ញុំចង់ទៅរៀនប្រឹក្សាន។
4. វាចង់ទៅរៀនប្រឹក្សាននិរតីសុភ័ក្ត្រ។
5. ក្រុមនេះមិនចង់ទៅទេ ប្រាសាទនោះ។
6. ខ្ញុំចង់ទៅរៀនប្រឹក្សាននិរតីសុភ័ក្ត្រ។

1. មិនអីទេ ចាំខ្ញុំជួយទិញ អាវកែវក្រោយ
ខ្ញុំមកដំបូរលាភ័យទៀត។
2. មិនអីទេ ចាំខ្ញុំជួយដើរ អាវកែវក្រោយ
ខ្ញុំមកដំបូរទៀត។
3. មិនអីទេ ចាំខ្ញុំជួយប្រឹក្សាន
អាវកែវក្រោយខ្ញុំមកដំបូរទៀត។
4. មិនអីទេ ចាំខ្ញុំជួយទៅ អាវកែវ
ក្រោយខ្ញុំមកដំបូរទៀត។
5. មិនអីទេ ចាំខ្ញុំជួយទៅ អាវកែវ
ក្រោយខ្ញុំមកដំបូរទៀត។
6. មិនអីទេ ចាំខ្ញុំជួយប្រឹក្សាន អាវកែវ
ក្រោយខ្ញុំមកដំបូរទៀត។

Drill C. Response

MODEL: (គ្រូ: សួរ ឯងរៀនប្រឹក្សានហើយ
ឬនៅ?
សិស្ស: បាទ ខ្ញុំរៀនហើយ ហើយ
ចាំទៀត ដល់វេលាម៉ោង ១១

Teacher: Have you prepared the meal yet?

Student: Yes, I've prepared it, and am waiting for it to be time (to eat).

1. ហ្ន៎ ឯងរៀនមរៀន ៥៥ ទិ
ហើយឬនៅ?
2. សាប ឯងរៀនប្រឹក្សានហើយឬនៅ?
3. សួរ ឯងរៀនស្បៀង រៀន ៧ ថ្ងៃ
ហើយឬនៅ?
4. ឯង ឯងរៀន ក្រោយ ហើយឬនៅ?
5. កូន ឯងរៀន ប្រឹក្សាន ហើយឬនៅ?
6. ភាគ ឯង រៀន ហើយឬនៅ?
7. គឺ ឯង រៀន ហើយឬនៅ?

1. បាទ ខ្ញុំរៀនហើយ ៗ ចាំទិញដល់
វេលាម៉ោង ១១
2. បាទ ខ្ញុំរៀនប្រឹក្សានហើយ ៗ ចាំទិញដល់
វេលាម៉ោង ១១
3. បាទ ខ្ញុំរៀន ៧ ថ្ងៃ ហើយ ៗ ចាំទិញ
ដល់ ៧ ថ្ងៃ ហើយ ៗ
4. បាទ ខ្ញុំរៀន ក្រោយ ហើយ ៗ ចាំទិញ
ទិញដល់ វេលាម៉ោង ១១
5. បាទ កូន រៀន ប្រឹក្សាន ហើយ ៗ ចាំទិញ
ដល់ វេលាម៉ោង ១១
6. បាទ ភាគ ឯង រៀន ហើយ ៗ ចាំទិញ
ដល់ វេលាម៉ោង ១១
7. បាទ គឺ ឯង រៀន ហើយ ៗ ចាំទិញ ដល់
វេលាម៉ោង ១១

Drill D. Substitution

- 1. ខ្ញុំចេះនិវាទាយ បានខ្លះនិវាទ្យប
ចំនុះ ៗ I know how to cook rice and take care of the house.
- 2. ខ្ញុំចេះរៀនម្ហូប បានខ្លះនិវាទ្យបចំ
នុះ ៗ I know how to cook and take care of the house.
- 3. ខ្ញុំចេះថែសក្ការ បានខ្លះនិវាទ្យបចំ
នុះ I know how to look after children and take care of the house.
- 4. ខ្ញុំចេះទៅទិញ បានខ្លះនិវាទ្យបចំ
នុះ ៗ I know how to go marketing and take care of the house.
- 5. ខ្ញុំចេះបើកទ្រន បានខ្លះនិវាទ្យបចំ
នុះ ៗ I know how to drive and take care of the house.
- 6. ខ្ញុំចេះបម្រើភ្ញៀវ បានខ្លះនិវាទ្យបចំ
នុះ ៗ I know how to serve guests and take care of the house.

Drill E. Double Substitution

- 1. បើមានស្អាស់ អ្នកណា អាច
ជួយបានទេ? Did you know anyone who could help?
- 2. បើមាន អ្វី អ្នកណា អាច ធ្វើ
បានទេ? Did you know anyone who could do (it)?
- 3. បើឃើញ អ្នកណា អាច ទៅ
បានទេ? Did you see anyone who could go?
- 4. បើមាន អ្នកណា អាច ទៅ
ថែស បានទេ? Did you allow anyone to go see (it)?
- 5. បើមាន គ្រប់ អ្នកណា អាច ចាំ
រយៈពេល បានទេ? Did you tell anyone to wait for us?
- 6. បើមាន អ្នកណា អាច មក
ជួប យើង បានទេ? Did you call anyone to come meet us?
- 7. បើមាន អ្នកណា អាច
ពន្យល់ យើង បានទេ? Did you look for anyone who could explain (it to) us?
- 8. បើមាន អ្នកណា អាច ចេញ
បានទេ? Did you hear about anyone who could leave?

9. ឯងមាននាស្រុកណា គេអាចទៅជួប
បានទេ?

Did you take anyone to go meet
(someone)?

10. ឯងមានចុងភ្នែកណា គេអាចទៅ
យកបានទេ?

Did you want anyone to go get
(it)?

Drill F. Double Substitution

1. បាទ ខ្ញុំស្គាល់វិនិច្ឆ័យ វិនិច្ឆ័យមិន
បាន ។

Yes I knew (someone), but he
couldn't help.

2. បាទ ខ្ញុំដឹងវិនិច្ឆ័យ វិនិច្ឆ័យមិនបាន ។

Yes I knew (someone), but he
couldn't do (it).

3. បាទ ខ្ញុំឃើញវិនិច្ឆ័យ វិនិច្ឆ័យមិន
បាន ។

Yes I saw (someone), but he
couldn't go.

4. បាទ ខ្ញុំឲ្យវិនិច្ឆ័យ វិនិច្ឆ័យមិន
បាន ។

Yes I allowed (someone), but
he couldn't go see (it).

5. បាទ ខ្ញុំប្រាប់វិនិច្ឆ័យ វិនិច្ឆ័យមិន
បាន ។

Yes I told (someone), but he
couldn't wait.

6. បាទ ខ្ញុំហៅវិនិច្ឆ័យ វិនិច្ឆ័យមិន
បាន ។

Yes I called (someone), but he
couldn't come meet (us).

7. បាទ ខ្ញុំរកវិនិច្ឆ័យ វិនិច្ឆ័យមិន
បាន ។

Yes I looked for (someone), but
he couldn't explain (it to)
us.

8. បាទ ខ្ញុំស្តាប់វិនិច្ឆ័យ វិនិច្ឆ័យមិន
បាន ។

Yes I heard about (someone), but
he couldn't leave.

9. បាទ ខ្ញុំនាំវិនិច្ឆ័យ វិនិច្ឆ័យមិន
បាន ។

Yes I took (someone), but he
couldn't meet (them).

Drill G. Expansion

1. ខ្ញុំចង់បានកូនប្រុស ។

I want to get a young servant.

2. ខ្ញុំចង់បានកូនប្រុស ម្នាក់ ។

I want to get a young man servant.

3. ខ្ញុំចង់បានកូនប្រុស ម្នាក់ ទៅជីវា
មួយ ខ្ញុំ ។

I want to get a young man servant
to live with me.

4. ខ្ញុំចង់បានកូនប្រុស ម្នាក់ ទៅជីវា មួយ
ខ្ញុំ ឲ្យរៀបចំផ្ទះ ។

I want to get a young man servant
to live with me to help keep the
house in order.

- 5. ខ្ញុំចង់បានក្មេងប្រុសម្នាក់នៅជិត
ម្តាយខ្ញុំ រៀបចំផ្ទះ និងរៀនច្បាប់ ។
- 6. ខ្ញុំចង់បានក្មេងប្រុសម្នាក់នៅជិត
ម្តាយខ្ញុំ រៀបចំផ្ទះ និងរៀនច្បាប់
បន្តិចបន្តួច ។

I want to get a young man servant to live with me to help keep the house in order and to cook.

I want to get a young man servant to live with me to help keep the house in order and to cook a little bit.

Drill H. Reduction

- 1. បើខ្ញុំមានក្មេងប្រុសម្នាក់នៅថែលក្មេង
ប្រពន្ធស្រី អាចទៅធ្វើការបាន ។
- 2. បើខ្ញុំមានក្មេងប្រុសម្នាក់នៅថែលក្មេង ខ្ញុំអាច
ទៅធ្វើការបាន ។
- 3. បើខ្ញុំមានក្មេងប្រុសម្នាក់នៅថែលក្មេង ខ្ញុំអាច
នៅបាន ។
- 4. ខ្ញុំមានក្មេងប្រុសម្នាក់នៅថែលក្មេង ខ្ញុំអាច
នៅបាន ។
- 5. ខ្ញុំមានក្មេងប្រុសម្នាក់នៅថែលក្មេង ។
- 6. ខ្ញុំមានក្មេងប្រុសម្នាក់ ។

If I had a young servant to live in and look after the children, my wife could go to work.

If I had a young servant to live in and look after the children, I could go to work.

If I had a young servant to live in and look after the children, I could go.

I have a young servant to live in and look after the children, and I can go.

I have a young servant to live in and look after the children.

I have a young servant.

Drill I. Substitution

- 1. ពីរខែទៀត ខ្ញុំនឹងមាន 18 ឆ្នាំ ។
- 2. បួនខែទៀត ខ្ញុំនឹងមាន 18 ឆ្នាំ ។
- 3. បួនខែទៀត ខ្ញុំនឹងមាន 21 ឆ្នាំ ។
- 4. បីខែទៀត ខ្ញុំនឹងមាន 21 ឆ្នាំ ។
- 5. បីខែទៀត កូនខ្ញុំនឹងចូលរៀន ។
- 6. ម្ភាយខ្ញុំនឹងចូលរៀន ។
- 7. ម្ភាយខ្ញុំនឹងចូលរៀន ។
- 8. ពីរខែទៀត កូនខ្ញុំនឹងចូលរៀន ។

In two more months I will be 18 years old.

In four more months I will be 18 years old.

In four more months I will be 21 years old.

In three more months I will be 21 years old.

In three more months my children will enter school.

In one more month my children will enter school.

In one more month my children will finish school.

In two more months my children will finish school.

9. ព័រទិន្យគ ឆ្នាំអាយុ និង ប្រាំបីឆ្នាំ។

Drill J. Transformation

MODEL: គ្រូ: ឆ្នាំអាយុ និង ប្រាំបីឆ្នាំ
 និង ប្រាំបី ។
 សិស្ស: ព័រទិន្យគ ឆ្នាំអាយុ និង
 ប្រាំបីឆ្នាំ។

Teacher: I am 17 years ten months old.

Student: In two months more, I will be 18 years old.

1. ឆ្នាំអាយុ ៧ ឆ្នាំ ប្រាំបី ។
2. ឆ្នាំអាយុ និង ប្រាំបួន ឆ្នាំ ប្រាំបួន ។
3. ឆ្នាំអាយុ ១៧ ឆ្នាំ ៧ ខែ ។
4. ឆ្នាំអាយុ ១៩ ឆ្នាំ ១១ ខែ ។
5. ឆ្នាំអាយុ ២២ ឆ្នាំ ៧ ខែ ។

ប្រាំបី ខែ រួច ឆ្នាំអាយុ ៧ ឆ្នាំ ប្រាំបី ។
 ប្រាំបួន ខែ រួច ឆ្នាំអាយុ ១៩ ឆ្នាំ ។
 ប្រាំបី ខែ រួច ឆ្នាំអាយុ ១៧ ឆ្នាំ ។
 ប្រាំបួន ខែ រួច ឆ្នាំអាយុ ១៦ ឆ្នាំ ។
 ប្រាំបី ខែ រួច ឆ្នាំអាយុ ២៣ ឆ្នាំ ។

UNIT 57

BASIC DIALOGUE

1.	<p>ឪពុកម្តាយ ឯង គាត់នៅរស់
តាំងរស់ទេ ឬ អី?</p>	<u>Sok</u>	Are your parents both living now?
2.	<p>បាទ ឪពុកខ្ញុំគាត់ស្លាប់ហើយ
នៅតែម្តាយខ្ញុំទេ ។</p>	<u>Kim</u>	My father's dead; now there's
just my mother.
3.	ឯងមានបងប្អូនប៉ុន្មាននាក់?	<u>Sok</u>	How many brothers and sisters do
you have?
4.	<p>ខ្ញុំមានបងស្រីម្នាក់គាត់មាន
ប្តីហើយ ។</p>	<u>Kim</u>	I have one older sister who's
married already.
5.	<p>ប្តីហើយនៅជាមួយម្តាយខ្ញុំសព្វថ្ងៃ
នេះ ។</p>	<u>Sok</u>	And she lives with my mother at
present.
6.	បងប្អូនឯងរកស៊ីធ្វើការអី?	<u>Sok</u>	What does your brother-in-law do
for a living?
7.	<p>បាទ គាត់ធ្វើស្រែជួយម្តាយ
ខ្ញុំ ពីព្រោះ គាត់ចាស់ណាស់ហើយ ។</p>	<u>Kim</u>	He farms to help my mother because
she is old.
8.	<p>ឯងមកនៅក្នុងនេះប៉ុន្មាន
ខែហើយ ?</p>	<u>Sok</u>	How many months have you been in
this city?
9.	<p>ខ្ញុំនៅនេះ តែម្នាក់គត់បាន
មួយខែ ទេ ។</p>	<u>Kim</u>	I've been in this city just one
month.
10.	<p>ឯងធ្លាប់នៅជាមួយអ្នក
ណាទេ ?</p>	<u>Sok</u>	Did you used to work for somebody?

11.

ខ្ញុំ ធ្លាប់ ទៅ បម្រើ ទេសាភ អង្គ
 បាន ប្រាំ ម្ភាត ទៅ ភាគី ក្នុង ឋាន
 ប្រទេស មួយ ឆ្នាំ វិសិស ។

Kim

I used to work as a servant for the
 chief of a srok in Takeo for
 about a year.

DRILLS

Drill A. Substitution

- 1. ឯងមានបងប្អូននៅទីក្រុងនេះ
ទេ? Do you have brothers and sisters
in this city?
- 2. ឯងមាន ស្គាល់ អ្នកណា នៅទីក្រុងនេះ
ទេ? Do you know anyone in this city?
- 3. ឯងមាន ល្អិត មិត្តនៅទីក្រុងនេះ
ទេ? Do you have friends in this city?
- 4. ឯងមាន ផ្ទះ នៅទីក្រុងនេះទេ? Do you have a house in this city?
- 5. ឯងមាន គេមកទទួល នៅទីក្រុង
នេះទេ? Do you have anyone to come get
you in this city?
- 6. ឯងមាន ឃើញ អ្វីមួយនៅទីក្រុង
នេះទេ? Have you seen anything interesting
(strange) in this city?
- 7. ឯងមាន ទិញ អ្វីនៅទីក្រុងនេះទេ? Have you bought anything in this
city?
- 8. ឯងមាន ការណ៍ នៅទីក្រុងនេះទេ? Have you any business in this city?
- 9. ឯងមាន ជួប កុហា នៅទីក្រុង
នេះទេ? Have you met Koma in this city?

Drill B. Substitution

- 1. ខ្ញុំមានបងប្រុសវ័យចាស់ម្នាក់ទេ ហើយ
ទិញវា ភាគមានប្រពន្ធរហើយ ។ I have only one older brother,
and he has a wife already.
- 2. ខ្ញុំមានបងស្រីវ័យចាស់ម្នាក់ទេ ហើយ ទិញវា
ភាគមានប្តីរហើយ ។ I have only one older sister,
and she has a husband already.
- 3. ខ្ញុំមានកូនប្រុសវ័យទាបម្នាក់ទេ ហើយ
ទិញវា វាមានប្រពន្ធរហើយ ។ I have only one younger brother,
and he has a wife already.
- 4. ខ្ញុំមានបងវ័យចាស់ម្នាក់ទេ ហើយ
ទិញវា ភាគមានកូនរហើយ ។ I have only one brother-in-law,
and he has children already.
- 5. ខ្ញុំមានត្មាវ័យចាស់ម្នាក់ទេ ហើយ ទិញវា
ភាគមានប្រពន្ធរហើយ ។ I have only one younger uncle,
and he has a wife already.

6. ខ្ញុំមានម៉ែវតែម្នាក់ទេ ហើយនិស្ស័យ
កាត់មានប្តីហើយ ។

I have only one older aunt,
and she has a husband already.

7. ខ្ញុំមានកូនស្រី វតែម្នាក់ទេ ហើយនិស្ស័យ
វាមានកូនហើយ ។

I have only one daughter, and
she has children already.

8. ខ្ញុំមានប្អូនវតែម្នាក់ទេ ហើយនិស្ស័យ
វាមានការងារស្តីហើយ ។

I have only one younger sibling,
and he has a job already.

Drill C. Response

MODEL: គ្រូ: អ្នកណាទៅជាមួយបង
លោកសព្វថ្ងៃនេះ ?
(ប្អូនវ័ន្តី តូច)
សិស្ស: បាទ និស្ស័យនេះ គ្មានអ្នកណា
ទៅជាមួយ កាត់ទេ គ្រូ
តើ ប្អូនវ័ន្តី តូច ម្នាក់ ។

Teacher: Who is living with your older
brother these days?

Student: Now he doesn't have anyone living
with him except a younger brother
(sister)-in-law.

1. នរណាទៅជាមួយពូលោកសព្វ
ថ្ងៃនេះ? (ក្មេងតូច)

បាទ និស្ស័យ កាត់ គ្មាន អ្នកណា ទៅជា
មួយ កាត់ ទេ គ្រូ តើ ក្មេង តូច ម្នាក់ ។

2. នរណាទៅជាមួយ ទីពាក្យមួយ
លោកសព្វថ្ងៃនេះ? (បងស្រី ខ្ញុំ)

បាទ និស្ស័យ កាត់ គ្មាន អ្នកណា ទៅជា
មួយ កាត់ ទេ គ្រូ តើ បង ស្រី ខ្ញុំ ម្នាក់ ។

3. អ្នកណាទៅជាមួយ កាត់ សព្វ
ថ្ងៃនេះ? (ក្មួយ កាត់)

បាទ និស្ស័យ កាត់ គ្មាន អ្នកណា ទៅជា
មួយ កាត់ ទេ គ្រូ តើ ក្មួយ កាត់ ម្នាក់ ។

4. អ្នកណាទៅជាមួយ លោកគ្រូ
សព្វថ្ងៃនេះ? (ពួក ហ៊ុក កាត់)

បាទ និស្ស័យ កាត់ គ្មាន អ្នកណា ទៅជា
មួយ កាត់ ទេ គ្រូ តើ ពួក ហ៊ុក កាត់ ម្នាក់ ។

5. អ្នកណាទៅជាមួយ តា ចាស់ សព្វ
ថ្ងៃនេះ? (ទៅ តូច កាត់)

បាទ និស្ស័យ កាត់ គ្មាន អ្នកណា ទៅជា
មួយ កាត់ ទេ គ្រូ តើ ទៅ តូច កាត់ ម្នាក់ ។

6. អ្នកណាទៅជាមួយ កាត់ សព្វ
ថ្ងៃនេះ? (ប្អូន ស្រី តូច)

បាទ និស្ស័យ កាត់ គ្មាន អ្នកណា ទៅជា
មួយ កាត់ ទេ គ្រូ តើ ប្អូន ស្រី តូច ម្នាក់ ។

7. អ្នកណាទៅជាមួយ ម្តាយ ក្មេក
លោកសព្វថ្ងៃនេះ?
(ប្រពន្ធ ខ្ញុំ គ្រូ កូន តូច)

បាទ និស្ស័យ កាត់ គ្មាន អ្នកណា ទៅជា
មួយ កាត់ ទេ គ្រូ តើ ប្រពន្ធ ខ្ញុំ គ្រូ
កូន តូច ម្នាក់ ។

8. អ្នកណាទៅជាមួយ លាវ សម័យ
សព្វថ្ងៃនេះ? (ម្តាយ កាត់ គ្រូ ក្មេង ប្រុស)

បាទ និស្ស័យ កាត់ គ្មាន អ្នកណា ទៅជា
មួយ កាត់ ទេ គ្រូ តើ ម្តាយ កាត់ គ្រូ ក្មេង ប្រុស ម្នាក់ ។

9. អ្នកណាទៅជាមួយលោកសិតសព្វ
 ថ្ងៃនេះ? (កូនភាគីទៅភាគីនិរតី
 ផ្លូវបាឋាន)

បាន តិច្បែក ភាគីភាគី អ្នកណាទៅជា
 មួយភាគីនៃ ក្រៅ ពី កូនភាគីទៅ
 ភាគីនិរតីផ្លូវបាឋាន ហ្ន៎ក៏។

Drill D. Response

MODEL: គ្រូ: លោកជួបនឹងសាមណាង
 ហើយឬទេ?

Teacher: Have you met Miss Samnang yet
 or not?

សិស្ស: បាន ទ្រង់ គ្មាន បាន ជួបទេ
 ទ្រង់ ទើប ទិត បក ទិល ។

Student: I didn't have a chance to meet
 her yet; I just arrived.

1. លោកបានទទួលទូរស័ព្ទពីស្រី
 ហើយទេ?

បាន ទ្រង់ គ្មាន ទទួល ទូរស័ព្ទ ទិត បក
 ទិល ។

2. លោក ទៅ ទេ យើង ទិញ ទ្រង់ ហើយ ឬ
 ទេ?

បាន ទ្រង់ គ្មាន ទៅ ទេ យើង ទិញ ទ្រង់ ទើប
 ទិត បក ទិល ។

3. លោក យក សំបុត្រ ទ្រង់ ទៅ ឲ្យ អ្នក គ្រូ
 ហើយ ទេ?

បាន ទ្រង់ គ្មាន យក ទៅ ទេ ទ្រង់ ទើប
 ទិត បក ទិល ។

4. លោក ទៅ ទេ យើង ភាគី បក ទិល ហើយ
 ទេ?

បាន ទ្រង់ គ្មាន ទៅ ទេ យើង ទេ ទ្រង់ ទើប
 ទិត បក ទិល ។

5. ឯង ទៅ ទិញ ទ្រង់ ហើយ ទេ?

បាន ទ្រង់ គ្មាន ទៅ ទេ ទ្រង់ ទើប ទិត
 បក ទិល ។

6. ឯង ទិញ ការ ហូ បាន ហើយ ឬ ទេ?

បាន ទ្រង់ គ្មាន ទិញ បាន ទេ ទ្រង់ ទើប
 ទិត បក ទិល ។

7. ឯង ទៅ ទិញ សំបុត្រ ទ្រង់ ហើយ ទេ?

បាន ទ្រង់ គ្មាន ទៅ ទិញ ទេ ទ្រង់ ទើប
 ទិត បក ទិល ។

8. ប្លែក ឯង ទៅ បាឋាន ហើយ ទេ?

បាន គ្មាន គ្មាន ទៅ បាឋាន ទ្រង់ ទើប ទិត
 បក ទិល ។

Drill E. Response

MODEL: គ្រូ: លោក ធ្លាប់ ប្រើ ម៉ាស៊ីន ទេ
 ទេ?

Teacher: Have you ever used this machine?

សិស្ស: ទ្រង់ ទិល ប្រើ ទិល ទិត
 (ប្រើ ហើយ ទេ ហើយ ទិត ទ្រង់ ។)

Student: I have used it, but I've probably
 forgotten how by now.

1. លោកធ្លាប់ធ្វើឡាននេះទេ?
2. លោកធ្លាប់ឃើញគេរៀបយ៉ាងរបេងនេះទេ?
3. លោកធ្លាប់ឃើញគេនិវាទាយយ៉ាងរបេងនេះទេ?
4. លោកធ្លាប់សរសេរសំបុត្រសម្តីការនេះទេ?
5. លោកស្រីធ្លាប់ប្រើកន្សាននេះទេ?
6. ឯងធ្លាប់ស្កាស់ផ្លូវគេស្រូវទេ?
7. ឯងធ្លាប់ត្រូវគេនិយាយលើស្រែកខ្លីទេ?

- ្រុំនិលធ្វើនិល ទិតប្រវិហសនក្នុងហ័យ ទិត្យ ។
- ្រុំនិលឃើញនិល ទិត ប្រវិហសនក្នុង ហ័យទិត្យ ។
- ្រុំនិលឃើញនិល ទិតប្រវិហសនក្នុង ហ័យទិត្យ ។
- ្រុំនិលសរសេរនិល ទិតប្រវិហស ក្នុងហ័យទិត្យ ។
- ្រុំនិលប្រើកន្សាន ទិតប្រវិហសនក្នុង ហ័យទិត្យ ។
- ្រុំនិលស្កាស់និល ទិតប្រវិហស ក្នុងហ័យទិត្យ ។
- ្រុំនិលត្រូវនិល ទិតប្រវិហសនក្នុង ហ័យទិត្យ ។

Drill F. Questioning

MODEL: គ្រូ: ្រុំធ្លាប់ប្រើហ័ស្រីនីលនិល ។
 សិស្ស: លោកនិលប្រើហ័ស្រីនីល ទេ?

Teacher: I used to use this machine.

Student: Have you ever used this machine?

1. ្រុំធ្លាប់ធ្វើឡាននីលនិល ។
2. ្រុំធ្លាប់និវាទាយនិល ។
3. ្រុំធ្លាប់ប្រើកន្សាននិល ។
4. វាមិននិលឃើញគ្រូទេ ។
5. ភាគធ្លាប់សរសេរសំបុត្រសម្តី: និល ។
6. ្រុំធ្លាប់ប្រើកន្សាន ភាគធ្វើវា: និល ។
7. ្រុំធ្លាប់និយាយនិល ។
8. ្រុំធ្លាប់សរសេរនិលវា: និល ។

- លោកនិលធ្វើឡាននីលនិល ទេ?
- លោកនិលនិវាទាយនិល ទេ?
- លោកនិលប្រើកន្សាននិល ទេ?
- វាមិនឃើញគ្រូទេ ទេ?
- ភាគនិលសរសេរសំបុត្រសម្តី: ទេ?
- លោកនិលប្រើកន្សាន ភាគធ្វើវា: ទេ?
- លោកនិលនិយាយនិល ទេ?
- លោកនិលសរសេរនិលវា: ទេ?

Drill G. Transformation

MODEL: គ្រូ: ខ្ញុំ មិន បាន ជួប នារី សំណង់ ទេ ។
 សិស្ស: ខ្ញុំ ក៏ មិន បាន ជួប ទេ ដែរ ខ្ញុំ ទើប ទិត មក និល ។

Teacher: I haven't met Miss Samnang yet.

Student: I haven't met her yet. I just arrived.

1. ខ្ញុំ មិន បាន បាន ជួប នារី សំណង់ ទេ ។
2. វា មិន បាន យក សំបុត្រ ទៅ ជូន ទេ ទេ ។
(គ្រូ ទេ ។)
3. ខ្ញុំ មិន បាន ឃើញ ភាគ ច្បុល មក ទេ ។
4. ភាគ មិន បាន ទៅ ជួប ទេ ។
5. ខ្ញុំ មិន បាន ទៅ យក ខ្នាត ទេ ។
6. ប្អូន ភាគ មិន បាន បាន លុយ ទេ ។
7. ខ្ញុំ មិន បាន ជួប ទេ បាន យាយ ទេ ។

- ខ្ញុំ ក៏ មិន បាន បាន ជួប ទេ ដែរ ខ្ញុំ ទើប ទិត មក និល ។
- វា ក៏ មិន បាន យក សំបុត្រ ទៅ ជូន ទេ ដែរ វា ទើប ទិត មក និល ។
- ខ្ញុំ ក៏ មិន បាន ឃើញ ភាគ ច្បុល មក ទេ ដែរ ខ្ញុំ ទើប ទិត មក និល ។
- ភាគ ក៏ មិន បាន ទៅ ជួប ទេ ភាគ ទើប ទិត មក និល ។
- ខ្ញុំ ក៏ មិន បាន ទៅ យក ខ្នាត ទេ ខ្ញុំ ទើប ទិត មក និល ។
- ប្អូន ភាគ ក៏ មិន បាន បាន លុយ ទេ ភាគ ទើប ទិត មក និល ។
- ខ្ញុំ ក៏ មិន បាន ជួប ទេ បាន យាយ ទេ ខ្ញុំ ទើប ទិត មក និល ។

Drill H. Transformation

MODEL: គ្រូ: ភាគ មាន ប្អូន វ័ន្តិ តូច ម្នាក់ ។
 (ឪពុក)
 សិស្ស: ក្រៅ ពី ទេ វា មាន កូន ម្នាក់ ទេ នៅ ជិត មួយ ភាគ ។

Teacher: She has a younger brother-in law. (young servant)

Student: Besides this she has a young servant living with her.

1. ទេ វា មាន កូន មួយ ។ (កូន)
2. បង ខ្ញុំ ទេ នៅ ជិត មួយ ប្រពន្ធ ភាគ ។
(ប្អូន វ័ន្តិ)
3. ទេ វា មាន កូន តូច ម្នាក់ ។
(បង វ័ន្តិ)

- ក្រៅ ពី ទេ វា មាន កូន មួយ ម្នាក់ ទេ នៅ ជិត មួយ ភាគ ។
- ក្រៅ ពី ទេ វា មាន កូន មួយ វ័ន្តិ ម្នាក់ ទេ នៅ ជិត មួយ ភាគ ។
- ក្រៅ ពី ទេ វា មាន កូន តូច ម្នាក់ ទេ នៅ ជិត មួយ ភាគ ។

4. ខ្ញុំនៅជាមួយពួកខ្ញុំ។ (ក្រុងភ្នំពេញ)

នៅទីនោះមានក្រុងភ្នំពេញក្នុងនាម
ជាមួយគ្នា។

5. គាត់មានពួកម៉ាកពីរនាក់នៅការ
ជាមួយគ្នា។ (ក្រុងសៀមរាប)

នៅទីនោះមានក្រុងសៀមរាប
មួយគ្នា។

6. លោកគ្រូមានបងប្រុសពីរនាក់នៅ
នឹងមកដល់។ (ពួកម៉ាក)

នៅទីនោះមានពួកម៉ាកពីរនាក់
ជាមួយគ្នា។

Drill I. Substitution

1. ខ្ញុំនៅក្រុងនេះនៅបរិច្ចាគបាន១ខែ
រួច។

I have lived in this town just
one month.

2. ខ្ញុំនៅផ្ទះនេះនៅបរិច្ចាគបាន១ខែ
រួច។

I have lived in this house just one
month.

3. ខ្ញុំនៅផ្ទះនេះនៅបរិច្ចាគបាន១ឆ្នាំ
រួច។

I have lived in this house just
one year.

4. ខ្ញុំនៅបម្រើគាត់នៅបរិច្ចាគបានប្រ
ហែល១ឆ្នាំរួច។

I have served him just one year.

5. ខ្ញុំនៅបម្រើគាត់បានប្រហែល១ឆ្នាំ
វិជ្ជិក។

I have served him about one year.

6. ខ្ញុំនៅបម្រើគាត់បានប្រហែល១
ខែវិជ្ជិក។

I have served him about one month.

7. ខ្ញុំនៅផ្ទះនេះបានប្រហែល១ខែ
វិជ្ជិក។

I have lived in this house about
one month.

8. ខ្ញុំនៅក្រុងនេះបានប្រហែល១ខែ
វិជ្ជិក។

I have lived in this city about one
month.

9. ខ្ញុំនៅក្រុងនេះនៅបរិច្ចាគបាន១ខែ
រួច។

I have lived in this city just one
month.

Drill J. Response

MODEL: គ្រូ: ឯងនៅក្រុងនេះប៉ុន្មាន
ខែហើយ? (នៅប្រចាំខែ)
សិស្ស: ខ្ញុំនៅក្រុងនេះនៅបរិច្ចាគបាន
១ខែរួច។

Teacher: How many months ago did you come
to live in this city? (just
one month)

Student: I have lived in this city just one
month.

1. ឯងមកពីណា? បង្ហាញឱ្យឃើញ?
(ទំព័រ ១ ខ្លី)

ខ្ញុំមកពីភ្នំពេញ ទំព័រ ១ ខ្លី ឆ្នាំ ១៩៩៥ ។

2. ឯងមកពីប្រទេសណា? បង្ហាញឱ្យឃើញ?
(ប្រទេស ១ ខ្លី)

ខ្ញុំមកពីប្រទេសកម្ពុជា ប្រទេស ១ ខ្លី ឆ្នាំ ១៩៩៥ ។

3. ឯងមកពីក្រុងណា? បង្ហាញឱ្យឃើញ?
(ប្រទេស ៣ ខ្លី)

ខ្ញុំមកពីក្រុងភ្នំពេញ ប្រទេស ៣ ខ្លី ឆ្នាំ ១៩៩៥ ។

4. ឯងមកពីសាលាណា? បង្ហាញឱ្យឃើញ?
(ប្រទេស ៦ ខ្លី)

ខ្ញុំមកពីសាលាស្រីរៀន ប្រទេស ៦ ខ្លី ឆ្នាំ ១៩៩៥ ។

5. ឯងមកពីប្រទេសណា? បង្ហាញឱ្យឃើញ?
(ទំព័រ ១ ខ្លី)

ខ្ញុំមកពីប្រទេសកម្ពុជា ទំព័រ ១ ខ្លី ឆ្នាំ ១៩៩៥ ។

UNIT 58

BASIC DIALOGUE

- 1.

ឯងធ្វើការអីបានខ្លះ?

Sok What kind of work can you do?

- 2.

ខ្ញុំធ្វើការ ក្នុងផ្ទះ បាន ខ្លះ ។

Kim I can do work around the house .
- 3.

ប៉ុន្តែ ខ្ញុំ មិន ប្រសប់ ធ្វើ បាយ ទេ ។

But I'm not very good at cooking.
- 4.

ខ្ញុំ អាច ទាសាវ អាត ធ្វើ រ បោក អីត រ មា អាវ បាន ។

I can clean the house and wash and iron clothes

- 5.

ឯង ចេះ បម្រើ ភ្ញៀវ ទេ?

Sok Do you know how to serve guests?

- 6.

ខ្ញុំ ដឹង អំពី របៀប បម្រើ បាយ រ ផឹក ផឹក ខ្លះ ។

Kim I know something about serving food and drinks

- 7.

តើ ឯង ចេះ បើក ទូក រ ទិស ទេ?

Sok Do you also know how to drive a car?

- 8.

បាទ ខ្ញុំ ចូល ចិត្ត បើក ទូក ណាស់ ច្រើន ខ្លះ បើក យូរ ណាស់ រ ហើយ ក៏ រ ទិស ។

Kim Yes, I like to drive a car very much even though I have been driving for a long time

- 9.

វា ចេះ ប៉ុណ្ណឹង បាន ហើយ គឺ ល្អ ណាស់ ប្រសិនបើ មាន ការ ប្រើ ប្រាស់ រ អា ទិស យូរ ៗ ម្តង ។

Sok It's good that you know all that; besides these things, maybe I'll need to send you to the market once in a while.

- 10.

បាទ ខ្ញុំ មិន គិត ទេ បើ មាន ការ អី ខ្ញុំ ធ្វើ អី ក៏ ធ្វើ ចេះ អី ក៏ ធ្វើ ហើយ ។

Kim I don't mind; if there's something I can do, I'll always do it.

- 11.

វា ល្អ ណាស់ ។ ខ្ញុំ ចូល ចិត្ត

Sok That's very good. I like someone

អ្នកណាដែលមិនប្រកាន់ខ្លួនអញ្ចឹង ។

who doesn't mind.

12. ខ្ញុំគ្រាន់តែសុំ របៀបខ្លះសង្ឃឹមបង្ខំ
បង្ខំ បង្ខំ សុំលោក កុំប្រកាន់ ។

Kim

I only ask that if I make a mistake, please forgive me.

13. មិនអីទេ កុំព្រួយ ។

Sok

O.K., don't worry.

14. ខ្ញុំសុំអរគុណ លោក ច្រើន
ណាស់ ។

Kim

Thank you very much.

DRILLS

Drill A. Substitution

- 1. ខ្ញុំធ្វើបាយបានខ្លះៗនិរ រិតមិនសូវប្រសប់ទេ ។ I can prepare food some, but I'm not very good at it.
- 2. ខ្ញុំអ៊ុំតែវារាអាវបានខ្លះៗនិរ រិតមិនសូវប្រសប់ទេ ។ I can iron clothes some, but I'm not very good at it.
- 3. ខ្ញុំបំរើភ្ញៀវបានខ្លះៗនិរ រិតមិនសូវប្រសប់ទេ ។ I can serve guests some, but I'm not very good at it.
- 4. ខ្ញុំចេះលាយស្រាបានខ្លះៗនិរ រិតមិនសូវប្រសប់ទេ ។ I know how to mix drinks some, but I'm not very good at it.
- 5. ខ្ញុំចេះរថ្មីក្នុងបានខ្លះៗនិរ រិតមិនសូវប្រសប់ទេ ។ I know how to drive some, but I'm not very good at it.
- 6. ខ្ញុំចេះរៀបចំផ្ទះបានខ្លះៗនិរ រិតមិនសូវប្រសប់ទេ ។ I know how to take care of the house some, but I'm not very good at it.
- 7. ខ្ញុំចេះបោកវារាអាវបានខ្លះៗនិរ រិតមិនសូវប្រសប់ទេ ។ I know how to do the laundry some, but I'm not very good at it.
- 8. ខ្ញុំចេះទិញម្ហូបបានខ្លះៗនិរ រិតមិនសូវប្រសប់ទេ ។ I know how to buy food some, but I'm not very good at it.
- 9. ខ្ញុំចេះទទួលភ្ញៀវបានខ្លះៗនិរ រិតមិនសូវប្រសប់ទេ ។ I know how to receive guests some, but I'm not very good at it.

Drill B. Transformation

MODEL: គ្រូ : ខ្ញុំមិនសូវប្រសប់ធ្វើបាយទេ ។

Teacher: I'm not very good at preparing food.

សិស្ស: ខ្ញុំធ្វើបាយបានខ្លះៗនិររិតមិនសូវប្រសប់ទេ ។

Student: I can prepare food some, but I'm not very good at it.

1. ខ្ញុំមិនសូវប្រសប់អ៊ុំតែវារាអាវទេ ។

ខ្ញុំអ៊ុំតែវារាអាវបានខ្លះៗនិររិតមិនសូវប្រសប់ទេ ។

2. ខ្ញុំមិនសូវប្រសប់បំរើភ្ញៀវទេ ។

ខ្ញុំបំរើភ្ញៀវបានខ្លះៗនិររិតមិនសូវប្រសប់ទេ ។

3. ខ្ញុំមិនសូវប្រសប់លាយស្រាទេ ។

ខ្ញុំលាយស្រាបានខ្លះៗនិររិតមិនសូវប្រសប់ទេ ។

4. ខ្ញុំមិនស្អប់ប្រសប់ប័កក្បានទេ។

ប្រសប់ទេ។

ខ្ញុំប័កក្បានបានខ្លះវិសិវ វិតមិនស្អប់
ប្រសប់ទេ។

5. ខ្ញុំមិនស្អប់ប្រសប់រៀបចំផ្ទះទេ។

ខ្ញុំរៀបចំផ្ទះបានខ្លះវិសិវ វិតមិនស្អប់
ប្រសប់ទេ។

6. ខ្ញុំមិនស្អប់ប្រសប់បាត់ទាញអាវាទទេ។

ខ្ញុំបាត់ទាញអាវាទបានខ្លះវិសិវ វិតមិនស្អប់
ប្រសប់ទេ។

7. ខ្ញុំមិនស្អប់ប្រសប់ទឹកញីម្ហូបទេ។

ខ្ញុំទឹកញីម្ហូបបានខ្លះវិសិវ វិតមិនស្អប់
ប្រសប់ទេ។

8. ខ្ញុំមិនស្អប់ប្រសប់ក្អែកក្អែកទេ។

ខ្ញុំអាចក្អែកក្អែកបានខ្លះវិសិវ វិតមិន
ស្អប់ប្រសប់ទេ។

9. ខ្ញុំមិនស្អប់ប្រសប់នីយាយអរដួស
ទេ។

ខ្ញុំនីយាយអរដួសបានខ្លះវិសិវ វិត
មិនស្អប់ប្រសប់ទេ។

Drill C Substitution

1. ប៉ុន ល្ងាចហ្នឹង ខ្ញុំចង់ឲ្យប៉ុនឯង
ទៅទិញសម្ល ម្ហូប មកញ៉ាំ។

Pon, this evening I want you to go
buy some Somloo Məuu to bring
back to eat.

2. ប៉ុន ល្ងាចហ្នឹង ខ្ញុំចង់ឲ្យប៉ុនឯងទៅ
ទិញក្រូច បាត់នីបង មកញ៉ាំ។

Pon, this evening I want you to go
buy some Battambang oranges to
bring back to eat.

3. ប៉ុន ល្ងាចហ្នឹង ខ្ញុំចង់ឲ្យប៉ុនឯងទៅទិញ
ខ្ញុំភ្នំក មកញ៉ាំ។

Pon, this evening I want you to go
buy some watermelons to bring
back to eat

4. ប៉ុន ល្ងាចហ្នឹង ខ្ញុំចង់ឲ្យប៉ុនឯងទៅទិញ
ទម្រន់កាប់ មកញ៉ាំ។

Pon this evening I want you to go
buy some canned lychees to bring
back to eat

5. ប៉ុន ល្ងាចហ្នឹង ខ្ញុំចង់ឲ្យប៉ុនឯងទៅទិញ
ត្រី ជ្រូត មកញ៉ាំ។

Pon, this evening I want you to go
buy some dried fish to bring
back to eat

6. ប៉ុន ល្ងាចហ្នឹង ខ្ញុំចង់ឲ្យប៉ុនឯងទៅទិញ
នំ បាត់ មកញ៉ាំ។

Pon, this evening I want you to go
buy some bread to bring back to
eat

7. ប៉ុន ល្ងាចហ្នឹង ខ្ញុំចង់ឲ្យប៉ុនឯងទៅទិញ
ក្បាម មកញ៉ាំ។

Pon, this evening I want you to go
buy some crabs to bring back to
eat

8. ប៉ុន ល្ងាចហ្នឹង ខ្ញុំចង់ឲ្យប៉ុនឯងទៅទិញ
បង្កា មកញ៉ាំ។

Pon, this evening I want you to go
buy some lobster to bring back to
eat

9. ប៉ុន ល្ងាចហ្នឹង ខ្ញុំចង់ឲ្យប៉ុនឯងទៅទិញ

Pon, this evening I want you to go

ហោតមកញ៉ាំ។

- 10. ប៉ុនល្ងាចហ្នឹងខ្ញុំចង់ឲ្យប៉ុន ឯងទៅទិញ
សាច់ជ្រូកខ្លះមកញ៉ាំ។

buy some corn to bring back to eat.

Pon, this evening I want you to go
buy some roast pork to bring back
to eat.

Drill D. Response

MODEL: គ្រូ: ខ្ញុំចង់រកមនុស្សម្នាក់ចេះ
ចោកអ៊ិតនាហាវផង។
សិស្ស: មិនអីទេ ប្អូនប្រសប់អ៊ិត
នាហាវណាស់ កាលវាទៅ
ដាំមួយខ្ញុំ។

Teacher: I'm looking for someone who knows how
to wash and iron too.

Student: O.K., Bora was very good at washing
and ironing when he was with me.

- 1. ខ្ញុំចង់រកមនុស្សម្នាក់ចេះប្រើកុំព្រា
ផង។
- 2. ខ្ញុំចង់រកមនុស្សម្នាក់ចេះធ្វើម្ហូបផង។
- 3. គាត់ចង់រកមនុស្សម្នាក់ចេះប្រើសក្កន
ផង។
- 4. គាត់ចង់រកមនុស្សចេះប្រើរ៉ឺម៉ករូប
ផង។
- 5. លោកចង់រកមនុស្សចេះលាយស្រា
ផង។
- 6. ខ្ញុំចង់រកមនុស្សវាយដាត់ទឹក ឡ ម្នាក់
ផង។
- 7. គាត់ចង់រកមនុស្សចេះនាំកូនក្មេង
ទៅរលាផង។
- 8. វាចង់រកមនុស្សចេះប្រើហ្វីនីស IBM
(អាយប៊ីស៊ីប) ផង។

មិនអីទេ ប្អូនប្រសប់ប្រើកុំព្រាណាស់
កាលវាទៅដាំមួយខ្ញុំ។
មិនអីទេ ប្អូនប្រសប់ធ្វើម្ហូបណាស់
កាលវាទៅដាំមួយខ្ញុំ។
មិនអីទេ ប្អូនប្រសប់ប្រើសក្កនណាស់
កាលវាទៅដាំមួយខ្ញុំ។
មិនអីទេ ប្អូនប្រសប់ប្រើរ៉ឺម៉ករូបណាស់
កាលវាទៅដាំមួយខ្ញុំ។
មិនអីទេ ប្អូនប្រសប់លាយស្រាណាស់
កាលវាទៅដាំមួយខ្ញុំ។
មិនអីទេ ប្អូនប្រសប់វាយដាត់ទឹក
ឡ ណាស់ កាលវាទៅដាំមួយខ្ញុំ។
មិនអីទេ ប្អូនប្រសប់នាំកូនក្មេងទៅរលា
ណាស់ កាលវាទៅដាំមួយខ្ញុំ។
មិនអីទេ ប្អូនប្រសប់ប្រើណាស់
កាលវាទៅដាំមួយខ្ញុំ។

Drill E. Multiple Substitution

- 1. ខ្ញុំចូលចិត្តធ្វើបាយណាស់ ថ្ងៃបី ខ្ញុំ
មិនសូវច្នៃទឹកក៏ដឹង។
- 2. ខ្ញុំចូលចិត្ត ទទួលបានបរិស្ថាន ថ្ងៃបី

I like to cook even though I'm not
very good at it.

I like to eat vegetables even though

- 3. ខ្ញុំមិនដឹងរបៀបរៀបចំលាភក្តីទេ ។
ខ្ញុំចូលចិត្តមកតាមផ្លូវវិទ្យុនេះ ទើបខ្ញុំត្រូវ
ទៅវិញបន្តិច ។
- 4. ខ្ញុំចូលចិត្តទៅវត្តភ្នំ ទើបខ្ញុំមិនកាន់
ព្រះពុទ្ធសាសនា ។
- 5. ខ្ញុំចូលចិត្តញ៉ាំគ្រាប់ក្រូច ទើបខ្ញុំធ្លាប់
ញ៉ាំហើយ ។
- 6. ខ្ញុំចូលចិត្តទៅទស្សនាវត្តភ្នំ ទើបខ្ញុំ
ធ្លាប់ឃើញហើយ ។
- 7. ខ្ញុំចូលចិត្តការហូប ទើបខ្ញុំដឹងថា
មិនឆ្ងាញ់ ។
- 8. ខ្ញុំចូលចិត្តស្តាប់លោកនិយាយខ្មែរ
ទើបខ្ញុំមិនអាចស្តាប់បានច្រើន ។
- 9. ខ្ញុំចូលចិត្តទៅរលាវ ទើបខ្ញុំគ្មាន
លុយ ។
- 10. ខ្ញុំចូលចិត្តរៀនខ្មែរ ទើបខ្ញុំមិន
ទៅស្រុកខ្មែរ ។
- 11. ខ្ញុំចូលចិត្តមើលកាសែត ទើបខ្ញុំ
ដឹងវាថាបរិស្ថានហើយ ។
- 12. ខ្ញុំចូលចិត្តទៅ ដំណើរតាមកប៉ាល់
ទើបខ្ញុំមិនដឹងរិះយន្តហោះ ។

I don't know how you prepare them.

I like to come along this street even though I have to go out of my way a little.

I like to go to Cambodian wats even though I'm not a Buddhist.

I like to eat kuy-tiav even though I've eaten it already.

I like to visit Angkor Wat even though I've already seen it.

I like coffee even though I know it does not taste good.

I like to listen to you speak Cambodian even though I still don't understand much.

I like to go out for a good time even though I don't have money.

I like to study Cambodian even though I still haven't gone to Cambodia.

I like to read the newspaper even though I listened to the news on the radio.

I like to travel by ship even though I have never ridden in a plane.

Drill F. Transformation

- MODEL: គ្រូ: ខ្ញុំចូលចិត្តធ្វើបាយណាស់
ទើបខ្ញុំមិនសូវពូកែទេ ។
សិស្ស: ខ្ញុំមិនសូវពូកែទេ ប៉ុន្តែខ្ញុំចូល
ចិត្តធ្វើបាយណាស់ ។
- 1. ខ្ញុំចូលចិត្តទទួលបានបរិស្ថានណាស់
ទើបខ្ញុំមិនអាចរៀបចំលាភក្តី
ក៏ដឹង ។
 - 2. ខ្ញុំចូលចិត្តមកតាមផ្លូវវិទ្យុនេះណាស់ ទើបខ្ញុំ
ត្រូវទៅវិញបន្តិច ក៏ដឹង ។

Teacher: I like to cook very much, even though I'm not very good at it.

Student: I'm not very good at it, but I like to cook very much.

ខ្ញុំមិនដឹងរបៀបរៀបចំលាភក្តីទេ
ប៉ុន្តែខ្ញុំចូលចិត្តទទួលបាន ណាស់ ។

ខ្ញុំត្រូវទៅវិញបន្តិច ប៉ុន្តែខ្ញុំចូលចិត្តមក
តាមផ្លូវវិទ្យុនេះណាស់ ។

3. ខ្ញុំចូលចិត្តការវិភាគនៃទំនាក់ទំនងរវាងប្តីនិងភរិយា។
4. ខ្ញុំចូលចិត្តការគ្រោងទុកនៃទំនាក់ទំនងរវាងប្តីនិងភរិយា។
5. ខ្ញុំចូលចិត្តការសម្របសម្រួលនៃទំនាក់ទំនងរវាងប្តីនិងភរិយា។
6. ខ្ញុំចូលចិត្តការហាមឃាត់ប្តីនិងភរិយាឱ្យឱ្យបានត្រឹមត្រូវ។
7. ខ្ញុំចូលចិត្តការស្តាប់នូវការសម្រេចចិត្តរបស់ប្តីនិងភរិយា។
8. ខ្ញុំចូលចិត្តការសម្របសម្រួលនៃទំនាក់ទំនងរវាងប្តីនិងភរិយា។
9. ខ្ញុំចូលចិត្តការសម្របសម្រួលនៃទំនាក់ទំនងរវាងប្តីនិងភរិយា។
10. ខ្ញុំចូលចិត្តការសម្របសម្រួលនៃទំនាក់ទំនងរវាងប្តីនិងភរិយា។

3. ខ្ញុំចូលចិត្តការវិភាគនៃទំនាក់ទំនងរវាងប្តីនិងភរិយា។
4. ខ្ញុំចូលចិត្តការគ្រោងទុកនៃទំនាក់ទំនងរវាងប្តីនិងភរិយា។
5. ខ្ញុំចូលចិត្តការសម្របសម្រួលនៃទំនាក់ទំនងរវាងប្តីនិងភរិយា។
6. ខ្ញុំចូលចិត្តការហាមឃាត់ប្តីនិងភរិយាឱ្យឱ្យបានត្រឹមត្រូវ។
7. ខ្ញុំចូលចិត្តការស្តាប់នូវការសម្រេចចិត្តរបស់ប្តីនិងភរិយា។
8. ខ្ញុំចូលចិត្តការសម្របសម្រួលនៃទំនាក់ទំនងរវាងប្តីនិងភរិយា។
9. ខ្ញុំចូលចិត្តការសម្របសម្រួលនៃទំនាក់ទំនងរវាងប្តីនិងភរិយា។
10. ខ្ញុំចូលចិត្តការសម្របសម្រួលនៃទំនាក់ទំនងរវាងប្តីនិងភរិយា។

Drill G. Response

- MODEL: ត្រូវ ត្រូវទិញទំនាក់ទំនងរវាងប្តីនិងភរិយា
 ឲ្យខ្ញុំទិញទំនាក់ទំនងរវាងប្តីនិងភរិយា?
 ឯង: បាទ មានអី រលាកត្រូវការ
 ការសម្របសម្រួលនៃទំនាក់ទំនងរវាងប្តីនិងភរិយា?
 1. ត្រូវ ត្រូវទិញទំនាក់ទំនងរវាងប្តីនិងភរិយា
 ឲ្យខ្ញុំទិញទំនាក់ទំនងរវាងប្តីនិងភរិយា?
 2. ត្រូវ ត្រូវទិញទំនាក់ទំនងរវាងប្តីនិងភរិយា
 ឲ្យខ្ញុំទិញទំនាក់ទំនងរវាងប្តីនិងភរិយា?
 3. ត្រូវ ត្រូវទិញទំនាក់ទំនងរវាងប្តីនិងភរិយា
 ឲ្យខ្ញុំទិញទំនាក់ទំនងរវាងប្តីនិងភរិយា?
 4. ត្រូវ ត្រូវទិញទំនាក់ទំនងរវាងប្តីនិងភរិយា
 ឲ្យខ្ញុំទិញទំនាក់ទំនងរវាងប្តីនិងភរិយា?

- Teacher: Uncle, please buy the newspaper
 Kampuchia for me.
 Student: All right. Do you need the newspaper
 now?
 បាទ មានអី រលាកត្រូវការ ការសម្របសម្រួល
 នៃទំនាក់ទំនងរវាងប្តីនិងភរិយា?
 បាទ មានអី រលាកត្រូវការ ការសម្របសម្រួល
 នៃទំនាក់ទំនងរវាងប្តីនិងភរិយា?
 បាទ មានអី រលាកត្រូវការ ការសម្របសម្រួល
 នៃទំនាក់ទំនងរវាងប្តីនិងភរិយា?
 បាទ មានអី រលាកត្រូវការ ការសម្របសម្រួល
 នៃទំនាក់ទំនងរវាងប្តីនិងភរិយា?

- បានទេ?
5. បងសុំ ទៅទិញទំនិញ ១ ទ្រូង ១ ភ្នំ បានទេ?
 6. បងសុំ ទៅទិញទំនិញ ១ ភ្នំ ១ ទ្រូង ១ បានទេ?

- ឬ?
- បានទេ? ទំនិញ ១ ភ្នំ ១ ទ្រូង ១ បានទេ?
- បានទេ? ទំនិញ ១ ភ្នំ ១ ទ្រូង ១ បានទេ?

Drill H. Transformation

MODEL: គ្រូ: ប៉ុន សុំទៅទិញកាត់សត កម្ពុជា ១ ទ្រូង ១ ភ្នំ បានទេ?
 សិស្ស: ខ្ញុំត្រូវការប្រើ ប៉ុនសុំទៅទិញ កាត់សត កម្ពុជា ។

Teacher: Pon, please go buy the newspaper Kampuchia for me.

Student: I need to send Pon to go buy the newspaper Kampuchia.

1. បើ ប៉ុន ទៅទិញកាត់សត ១ ទ្រូង ១ ភ្នំ បានទេ?
2. ប៉ុន សុំទៅទិញ ១ ទ្រូង ១ ភ្នំ បានទេ?
3. ប៉ុន សុំទៅទិញ ១ ទ្រូង ១ ភ្នំ បានទេ?
4. បង សុំទៅទិញ ១ ទ្រូង ១ ភ្នំ បានទេ?
5. បង សុំទៅទិញ ១ ទ្រូង ១ ភ្នំ បានទេ?
6. បង សុំទៅទិញ ១ ទ្រូង ១ ភ្នំ បានទេ?

- ខ្ញុំត្រូវការប្រើ ប៉ុនសុំទៅទិញកាត់សត ។
- ខ្ញុំត្រូវការប្រើ ប៉ុនសុំទៅទិញ ១ ទ្រូង ១ ភ្នំ ។
- ខ្ញុំត្រូវការប្រើ ប៉ុនសុំទៅទិញ ១ ទ្រូង ១ ភ្នំ ។
- ខ្ញុំត្រូវការប្រើ បងសុំទៅទិញ ១ ទ្រូង ១ ភ្នំ ។
- ខ្ញុំត្រូវការ បងសុំទៅទិញ ១ ទ្រូង ១ ភ្នំ ។
- ខ្ញុំត្រូវការប្រើ បងសុំទៅទិញ ១ ទ្រូង ១ ភ្នំ ។

Drill I. Response

MODEL: គ្រូ: បងចេះបម្រើ ទាសស៊ី ទេស្ទី: បានទេ?
 សិស្ស: ខ្ញុំដឹងប្រហែលបម្រើ ទាសស៊ី ១ ១ ។

Teacher: Do you know how to serve food and drinks to guests?

Student: I know something about serving food and drinks to guests.

1. បងចេះបម្រើ ទាសស៊ី បានទេ?
2. បង អាចបម្រើ ទាសស៊ី បានទេ?
3. បង អាចបម្រើ ទាសស៊ី បានទេ?
4. បង អាចបម្រើ ទាសស៊ី បានទេ?
5. បងចេះស្រាយ ១ បានទេ?

- ខ្ញុំដឹងប្រហែលបម្រើ ទាសស៊ី ១ ១ ។
- ខ្ញុំដឹងប្រហែលបម្រើ ទាសស៊ី ១ ១ ។
- ខ្ញុំដឹងប្រហែលបម្រើ ទាសស៊ី ១ ១ ។
- ខ្ញុំដឹងប្រហែលបម្រើ ទាសស៊ី ១ ១ ។
- ខ្ញុំដឹងប្រហែលបម្រើ ទាសស៊ី ១ ១ ។

- 6. ឯងអាចរកវិញ្ញាណបានទេ?
- 7. ឯងចេះរៀបចំផ្ទះបានទេ?

ខ្ញុំនឹងរកវិញ្ញាណបាន ឬ ទេ
 ខ្ញុំនឹងរៀបចំផ្ទះបាន ឬ ទេ

Drill J. Substitution

1. បើមានការអ្វីខ្ញុំនឹងរកវិញ្ញាណបាន ឬ ទេ?	If there's anything I'm able to do, I'll do it.
2. បើមានការអ្វីខ្ញុំអាចរៀបចំផ្ទះបាន ឬ ទេ?	If there's anything I <u>can do</u> , I'll do it.
3. បើមានការអ្វីខ្ញុំអាចជួយបាន ឬ ទេ?	If there's anything I (can do) <u>to help</u> , I'll do it.
4. បើមានការអ្វីខ្ញុំអាចជួយបាន ឬ ទេ?	If there's anything I (can do) to help, <u>I'll help</u> .
5. បើមានអ្នកណាខ្ញុំអាចជួយបាន ឬ ទេ?	If there's <u>anybody</u> I can help I'll help.
6. បើមានអ្នកណាសុំឲ្យខ្ញុំជួយ ឬ ទេ?	If there's anybody who <u>asks me to help</u> , I'll help.
7. បើមានអ្នកណាចង់ប្រើខ្ញុំអ្វី ឬ ទេ?	If there's anybody who <u>wants to send me to do something</u> , I'll help.
8. បើមានអ្នកណាចង់ប្រើខ្ញុំអ្វី ឬ ទេ?	If there's anybody who wants to send me to do something, <u>I'll do it</u> .
9. បើមានការអ្វី ខ្ញុំនឹងរកវិញ្ញាណបាន ឬ ទេ?	If there's <u>anything I can do</u> , I'll do it.

UNIT 59

BASIC DIALOGUE

1. ឱគ្បុរ ឯងគិតប្រយុទ្ធច្រើនប៉ុន្មាន?

Sok

How much do you want a month?
2. បាទ គ្រប់រូបឯងស្រេចហើយ។

Kim

That's up to you alone.
3. ខ្ញុំគិតឲ្យ១ទីប្រាំរយ ខ្ញុំហ៊ាន
ឯងស្រេចហើយឯងស្រេចហើយ បានទេ?

Sok

I plan to give you 500 a month, and
you'll eat here with me. Is that
all right?
4. បើសិនជាមានបន្ទប់ណាមួយ
ខ្ញុំស្រឡាតែង តើគ្រោះខ្ញុំគ្មានកន្លែង
ណាទេ?

Kim

If you have an empty room, I'd like
to stay (there) too, because I
haven't got any place to stay.
5. មាន បន្ទប់តូចមួយនៅ ខាង
ក្រោយ ឯងអាចនៅបាន។

Sok

I have a small room in back. You
can stay there.
6. ខ្ញុំ អរគុណណាស់ណាស់។

Kim

Thank you very much.
7. ឯងមកចុះនៅថ្ងៃណាបាន?

Sok

What day can you come and start?
8. បាទ ថ្ងៃណាក៏បានទាំងអស់ ខ្ញុំគ្មាន
សំរាប់ អ្វីទេ?

Kim

Any day. I don't have many things.
9. សព្វឯងមកស្រេចហើយ។

Sok

In that case come tomorrow.
10. បាទ ។

Kim

O.K.
11. មកចុះនៅប្រាំម៉ោងប្រាំរយ ខ្ញុំនឹង
ប្រគល់ស្រោច ឲ្យ មុននឹង ខ្ញុំទៅធ្វើការ។

Sok

Come at 8:00 A.M., I'll give you
the keys before I go to work.

DRILLS

Drill A. Substitution

- 1. ខ្ញុំគ្មានវត្ថុវែងវែងច្រើនទេ ។ I don't have many things.
- 2. ខ្ញុំគ្មានការងារធ្ងន់ទេ ។ I don't have any heavy work.
- 3. ខ្ញុំគ្មានបន្ទប់លាក់ឥតទេ ។ I don't have any free rooms.
- 4. ខ្ញុំគ្មានភ្ញៀវច្រើនទេ ។ I don't have a lot of guests coming.
- 5. ខ្ញុំគ្មានវត្ថុវែងវែងធ្ងន់ទេ ។ I don't have any heavy things.
- 6. ខ្ញុំគ្មានបន្ទប់លាក់តូចទេ ។ I don't have any small rooms.
- 7. ខ្ញុំគ្មានប្រទេសឥតទេ ។ I don't have any free cars.
- 8. ខ្ញុំគ្មានកន្លែងលំនៅទេ ។ I don't have any place to stay.
- 9. ខ្ញុំគ្មានវត្ថុវែងវែងច្រើនទេ ។ I don't have many things.

Drill B. Response

MODEL: គ្រូ: ហេតុអ្វីបានជាលោកកំពុង
 បន្ទប់ឥតទេ? (គ្មានកន្លែងលំនៅ)
 សិស្ស: ខ្ញុំកំពុងប្រើប្រាស់បន្ទប់ឥតទេ
 កន្លែងលំនៅ ។

Teacher: Why are you looking for a free room?
 (have no place to stay)

Student: I'm looking for a free room because
 I have no place to stay.

- 1. ហេតុអ្វីបានជាលោកមិនដឹងស្ត្រី
 គ្មានទេ? (គ្មានវត្ថុវែងវែងច្រើន)
- 2. ហេតុអ្វីបានជាលោកមិនដឹងអ្វីនិយាយក្នុង
 (គ្មានការងារធ្ងន់)
- 3. ហេតុអ្វីបានជាលោកមិនដឹងអ្វីនិយាយបន្ទប់
 ឥត? (គ្មានបន្ទប់ឥត)
- 4. ហេតុអ្វីបានជាលោកមិនដឹងស្ត្រីគ្មាន
 (គ្មានប្រទេសឥត)
- 5. ហេតុអ្វីបានជាលោកមិនដឹងអ្វីនិយាយ
 នៅទីនេះ? (គ្មានភ្ញៀវច្រើន)

- ខ្ញុំមិនដឹងស្ត្រីគ្មានទេ ព្រោះខ្ញុំគ្មាន
 វត្ថុវែងវែងច្រើន ។
- ខ្ញុំមិនដឹងអ្វីនិយាយក្នុង ព្រោះខ្ញុំគ្មានការ
 ងារធ្ងន់ ។
- ខ្ញុំមិនដឹងអ្វីនិយាយបន្ទប់ឥត ព្រោះខ្ញុំគ្មាន
 បន្ទប់ឥត ។
- ខ្ញុំមិនដឹងស្ត្រីគ្មានទេ ព្រោះគ្មានប្រទេស
 ឥត ។
- ខ្ញុំមិនដឹងអ្វីនិយាយនៅទីនេះ ព្រោះគ្មាន
 ភ្ញៀវច្រើន ។

Drill C. Variable Substitution

- 1. របៀបលោកមានបន្ទប់ណាមួយ ឬ
ស៊ុន្តានិយម។ If you have a free room, let me stay there too.
- 2. របៀបលោកមានកន្លែងណាមួយ ឬស៊ុន្តានិយម។ If you have a place to stay, let me stay there too.
- 3. របៀបលោកមានកន្លែងណាមួយ ឬស៊ុន្តានិយម ឬយូរលោកនិយម។ If you have any place to go, let me go with you too.
- 4. របៀបលោកមានគ្រឿងស៊ីដូន ឬស៊ុន្តានិយម ឬយូរលោកនិយម។ If you have free car (space), let me go with you too.
- 5. របៀបលោកមានគ្រឿងស៊ីដូន ឬស៊ុន្តានិយម ឬយូរលោកនិយម។ If you have free car (space), let me help you move your things.
- 6. របៀបលោកមានទំនាក់ទំនងធ្ងន់ ឬស៊ុន្តានិយម ឬយូរលោកនិយម។ If you have anything heavy, let me help you move your things.
- 7. របៀបលោកមានទំនាក់ទំនងធ្ងន់ ឬស៊ុន្តានិយម ឬយូរលោកនិយម។ If you have anything heavy, let me help you arrange your house.
- 8. របៀបលោកមានភ្ញៀវច្រើន ឬស៊ុន្តានិយម ឬយូរលោកនិយម។ If you have a lot of guests, let me help you arrange your house.

Drill D. Response

MODEL: (គ្រូ: លោកគិតឲ្យប្រាក់ខែ ឬ ប្រាក់ប្រចាំខែ?
(៥០០, ញ៉ាបាយនិយម)

Teacher: How much salary do you plan to give me? (500, eat with me)

សិស្ស: ខ្ញុំគិតឲ្យប្រាក់ ៥០០ ខែ ញ៉ាបាយនិយម ។

Student: I plan to give you 500 a month, and you'll eat with me.

- 1. លោកគិតឲ្យប្រាក់ខែ ឬ ប្រាក់ប្រចាំខែ?
(៤០០, ញ៉ាបាយនិយម)
- 2. លោកគិតឲ្យប្រាក់ខែ ឬ ប្រាក់ប្រចាំខែ?
(៣៥០, ញ៉ាបាយនិយម)
- 3. លោកគិតឲ្យប្រាក់ខែ ឬ ប្រាក់ប្រចាំខែ?
(៤៥០, ញ៉ាបាយនិយម)

ខ្ញុំគិតឲ្យប្រាក់ ៤០០ ខែ ញ៉ាបាយនិយម ។
ខ្ញុំគិតឲ្យប្រាក់ ៣៥០ ខែ ញ៉ាបាយនិយម ។
ខ្ញុំគិតឲ្យប្រាក់ ៤៥០ ខែ ញ៉ាបាយនិយម ។

- 4. លោកគិតឲ្យប្រាក់រំលឹកបំប៉នឬទេ?
(៦០០ រៀលរំលឹកបំប៉ន)
- 5. លោកគិតឲ្យប្រាក់រំលឹកបំប៉នឬទេ?
(៧៥០ រៀលប្រាក់រំលឹកបំប៉ន)
- 6. លោកគិតឲ្យប្រាក់រំលឹកបំប៉នឬទេ?
(៤៥០ រៀលរំលឹកបំប៉ន)

- ខ្ញុំគិតឲ្យ ៦០០ រៀល ចុះ រៀលរំលឹកបំប៉ន ដូច្នោះ ឬទេ?
- ខ្ញុំគិតឲ្យ ៧៥០ រៀល ចុះ រៀលប្រាក់រំលឹកបំប៉ន ឬទេ?
- ខ្ញុំគិតឲ្យ ៤៥០ រៀល ចុះ រៀលរំលឹកបំប៉ន ឬទេ?

Drill E. Transformation

MODEL: គ្រូ: ខ្ញុំមានអ្វីៗសំប៉ុនច្រើនណាស់។
(អើ)
សិស្ស: ខ្ញុំគ្មានអ្វីៗសំប៉ុនច្រើនទេ ។

Teacher: I have a lot of things.

Student: I don't have a lot of things.

- 1. ខ្ញុំមានការពិបាកណាស់។ (អើ)
- 2. ខ្ញុំមានបន្ទប់មួយទំនេរ ។ (ណា)
- 3. ខ្ញុំមានគ្រូរៀបចំកម្រិតច្រើនណាស់។ (អើ)
- 4. ខ្ញុំមានអ្វីៗសំប៉ុនច្រើនណាស់។ (អើ)
- 5. គាត់មានបន្ទប់ប្រគល់ ។ (ណា)
- 6. វាមានកន្លែងរំលឹកបំប៉ន ។ (ណា)

- ខ្ញុំគ្មានការពិបាកទេ។
- ខ្ញុំគ្មានបន្ទប់ណាទំនេរទេ។
- ខ្ញុំគ្មានគ្រូរៀបចំកម្រិតច្រើនទេ។
- ខ្ញុំគ្មានអ្វីៗសំប៉ុនច្រើនទេ។
- គាត់គ្មានបន្ទប់ណាប្រគល់ទេ។
- វាគ្មានកន្លែងរំលឹកបំប៉នទេ។

Drill F. Transformation

MODEL: គ្រូ: ខ្ញុំគ្មានអ្វីៗសំប៉ុនច្រើនទេ។
(ណាស់)
សិស្ស: ខ្ញុំមានអ្វីៗសំប៉ុនច្រើនណាស់។

Teacher: I don't have a lot of things.

Student: I have a lot of things.

- 1. ខ្ញុំគ្មានកន្លែងរំលឹកបំប៉នទេ។ (រហ័យ)
- 2. ខ្ញុំគ្មានបន្ទប់ណាប្រគល់ទេ។ (មួយ)
- 3. ខ្ញុំគ្មានអ្វីៗសំប៉ុនច្រើនណាស់។ (ណាស់)
- 4. ខ្ញុំគ្មានគ្រូរៀបចំកម្រិតច្រើនទេ។ (ណាស់)
- 5. ខ្ញុំគ្មានបន្ទប់ណាទំនេរទេ។ (មួយ)
- 6. ខ្ញុំគ្មានការពិបាកណាស់ទេ។ (ណាស់)

- ខ្ញុំមានកន្លែងរំលឹកបំប៉ន ។
- ខ្ញុំមានបន្ទប់មួយ ប្រគល់ ។
- ខ្ញុំមានអ្វីៗសំប៉ុនច្រើនណាស់ ។
- ខ្ញុំមានគ្រូរៀបចំកម្រិតច្រើនណាស់ ។
- ខ្ញុំមានបន្ទប់ ១ ទំនេរ ។
- ខ្ញុំមានការពិបាកណាស់ ។

Drill G. Substitution

- 1. ឯងចូលមកនៅថ្ងៃណាបាន ? What day can you come to stay?
- 2. ឯងចូលមកធ្វើការថ្ងៃណាបាន ? What day can you come to work?
- 3. ឯងចូលមកធ្វើការរហូតដល់ប៉ុន្មានបាន ? What time can you come to work?
- 4. ឯងចូលមករៀនរហូតដល់ប៉ុន្មានបាន ? What time can you come to study?
- 5. ឯងចូលមករៀនខែណាបាន ? What month can you come to study?
- 6. ឯងចូលមកធ្វើការខែណាបាន ? What month can you come to work?
- 7. ឯងចូលមកនៅខែណាបាន ? What month can you come to stay?
- 8. ឯងចូលមកនៅថ្ងៃណាបាន ? What day can you come to stay?

Drill H. Response

MODEL: គ្រូ: ឯងចូលមកនៅថ្ងៃណាបាន ?
 (គ្មានទិវានៃថ្ងៃនោះទេ)
 សិស្ស: ថ្ងៃណាក៏បានទាំងអស់ ខ្ញុំគ្មាន
 ទិវានៃថ្ងៃនោះទេ ។

Teacher: What day can you move in? (don't have many things)

Student: Any day is all right. I don't have many things.

- 1. ឯងចូលមកធ្វើការថ្ងៃណាបាន ? (គ្មានរាល់ថ្ងៃនោះទេ) ថ្ងៃណាក៏បានទាំងអស់ ខ្ញុំគ្មានរាល់ថ្ងៃនោះទេ ។
- 2. ឯងចូលមកធ្វើការរហូតដល់ប៉ុន្មានបាន ? (គ្មានការរហូតដល់នោះទេ) រហូតដល់ប៉ុន្មានក៏បានទាំងអស់ ខ្ញុំគ្មានការរហូតដល់នោះទេ ។
- 3. ឯងចូលរៀនរហូតដល់ប៉ុន្មានបាន ? (គ្មានរាល់ថ្ងៃនោះទេ) រហូតដល់ប៉ុន្មានក៏បានទាំងអស់ ខ្ញុំគ្មានរាល់ថ្ងៃនោះទេ ។
- 4. ឯងចូលមករៀនខែណាបាន ? (គ្មានបញ្ហាអីឆ្នាំនោះទេ) ខែណាក៏បានទាំងអស់ ខ្ញុំគ្មានបញ្ហាអីឆ្នាំនោះទេ ។
- 5. ឯងចូលមកធ្វើការខែណាបាន ? (គ្មានឈប់អីឆ្នាំនោះទេ) ខែណាក៏បានទាំងអស់ ខ្ញុំគ្មានឈប់អីឆ្នាំនោះទេ ។
- 6. ឯងចូលមកនៅខែណាបាន ? (គ្មានទិវានៃថ្ងៃនោះទេ) ខែណាក៏បានទាំងអស់ ខ្ញុំគ្មានទិវានៃថ្ងៃនោះទេ ។

Drill I. Expansion

- 1. កំប្រកាន់ ។ Don't be offended.
- 2. សុំរលាក កំប្រកាន់ ។ Please don't be offended.
- 3. ខ្ញុំត្រាន់រឹតស្អប់ចិរ សុំរលាក កំប្រកាន់ ។ I only ask, please don't be offended.
- 4. ខ្ញុំត្រាន់រឹតស្អប់ចិរ របៀងខ្ញុំខុសឆ្គង សុំរលាក កំប្រកាន់ ។ I only ask, if I do something wrong, please don't be offended.
- 5. ខ្ញុំត្រាន់រឹតស្អប់ចិរ របៀងខ្ញុំខុសឆ្គង បន្តិច បន្តួច សុំរលាក កំប្រកាន់ ។ I only ask, if I do something a little bit wrong, please don't be offended.

Drill J. Reduction

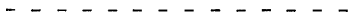
- 1. ខ្ញុំត្រាន់រឹតស្អប់ចិរ របៀងខ្ញុំខុសឆ្គង បន្តិច បន្តួច សុំរលាក កំប្រកាន់ ។ I only ask, if I do something a little bit wrong, please don't be offended.
- 2. ខ្ញុំស្អប់ចិរ របៀងខ្ញុំខុសឆ្គង បន្តិច បន្តួច សុំរលាក កំប្រកាន់ ។ I ask, if I do something a little bit wrong, please don't be offended.
- 3. ខ្ញុំស្អប់ចិរ ខុសឆ្គង បន្តិច បន្តួច សុំរលាក កំប្រកាន់ ។ I ask (if I) do something wrong, please don't be offended.
- 4. ខ្ញុំស្អប់ចិរ ខុសឆ្គង បន្តិច បន្តួច កំប្រកាន់ ។ I ask (if I) do something wrong, don't be offended.
- 5. ខុសឆ្គង បន្តិច បន្តួច កំប្រកាន់ ។ (If I) do something wrong, don't be offended.
- 6. កំប្រកាន់ ។ Don't be offended.

UNIT 60

NARRATION

1. គេសួរគ្នាអំពីរបៀបរកមនុស្សមកជួយធ្វើការផ្សេងៗនៅផ្ទះ។
2. មិត្តសំណួរហ្ន៎កសួរទៅពួកហ័ករេតថា: នៅស្រុកនេះស៊ីបាករកម្មីលក្ខណ៍បរិវេន?
3. ពួកហ័ករេត ប្រាប់ថាមិនស៊ីបាករេ ប៉ុន្តែរកមនុស្សមកជួយមានមិនសំណួរហ្ន៎ទេ។
4. គេអាចសុំឲ្យមិត្ត សំណួរហ្ន៎នោះជួយរកបាន។
5. វិតតតត្រូវដឹងថាគេចង់ជួយរកមកជួយធ្វើបាយ ឬមកបាតសំអាត ផ្ទះ។
6. អ្នកចង់បានក្នុងនេះត្រូវការអ្នកចេះធ្វើបាយដឹងហើយរៀបចំផ្ទះផ្ទះ។
7. គាត់សុំឲ្យមិត្ត សំណួរហ្ន៎នោះគាត់ជួយរកឲ្យ។
8. មិត្តសំណួរហ្ន៎គាត់បាននាំមកជូនអ្នកមកជិបតិស៊ីគាត់។
9. ក្នុងនោះឈ្មោះគឹម ស្រុកកំណើតនៅខេត្តតាកែវ។
10. ពីរខែទៀតវាមានអាយុ ១៨ ឆ្នាំ។

1. They're talking about the way to find a person to come help do the various tasks in the house.
2. One friend asks his friend, "Is it difficult to hire a servant in this country?"
3. His friend says, "It's not difficult if the person who wants to hire the servant has a Cambodian friend."
4. "He can ask his friend to help look."
5. "But he has to know if he wants to hire a servant to come cook or come clean the house."
6. The person who wants to have a servant needs a person who knows how to cook and clean up the house.
7. He asks his Cambodian friend to help look for him.
8. His friend brought a servant to meet him.
9. The servant's name is Kim; his native village is Takeo Province.
10. In two more months he will be 18.

1. គឹមមានវិតហ្ន៎យល់ចិត្តផ្សេង ទិញកម្មវិធីបរិយាយ។
2. គឹមមានបងស្រីម្នាក់មានផ្ទះហើយ។
3. បងខ្ញុំវាដឹងបងស្រីវា នៅជិបាយ ហ្ន៎យល់វា។
4. អ្នកចង់បានគឹមមកនៅជួយធ្វើ ការសួរវាថា: បងខ្ញុំដឹងថាវាស្រីធ្វើការទេ?

- 5. គឺមន្តីយ៍ចិះ ភាគរដ្ឋីវិស្វដ្ឋិយ មួយខ្ញុំ ពីរក្រែះ ភាគចាស់ណាស់រថ័យ ។
- 6. ភគស្ករគឺមន្តីយ ចិះភីវាបកនេវា គ្រូវានេះ បានប្រៀនខ្លួនខ្លួនរថ័យ ។
- 7. គឺមន្តីយ វាវិបនីវិបកនេវា បាន មួយខ្លួន ។
- 8. មុនមកនេះ វាវិស្វដ្ឋិការនេវាខត្ត ភាវិកវិ ។
- 9. គឺមន្តីយ បរិវេលាក ភគិបាល ស្រុក ម្នាក់នេវា ភាវិកវិ ។
- 10. វាវិស្វដ្ឋិការនេវា បាន ប្រិហល មួយ ឆ្នាំវិសិវ ។

- 1. Kim has only his mother now; his father died a long time ago.
- 2. Kim has an older sister who is married.
- 3. Kim's brother-in-law and his older sister live with Kim's mother.
- 4. The person who wants to have Kim help with the work asks Kim, "What does your brother-in-law do to earn a living?"
- 5. Kim answers, "He grows rice to help my mother because she is very old."
- 6. He asks Kim further, how many months he has lived in the city.
- 7. Kim says he just came to live (here) a month ago.
- 8. Before coming here he worked in Takeo Province.
- 9. Kim used to be a servant for the chief of a srok in Takeo.
- 10. He worked there for about a year.

- 1. គឺមន្តីយ វាវិបនីវិបកនេវា បាន មួយ ឆ្នាំវិសិវ ។
- 2. ភាគរដ្ឋីវិស្វដ្ឋិយ មួយខ្ញុំ ពីរក្រែះ ភាគចាស់ណាស់ណាស់ បាន ប្រៀនខ្លួនខ្លួនរថ័យ ។
- 3. ម្នាក់ចង់ដឹងគឺមន្តីយ វាវិបនីវិបកនេវា បាន មួយ ឆ្នាំវិសិវ ។
- 4. គឺមន្តីយ វាវិបនីវិបកនេវា បាន មួយ ឆ្នាំវិសិវ ។
- 5. មុនមកនេះ គឺមន្តីយ វាវិបនីវិបកនេវា បាន មួយ ឆ្នាំវិសិវ ។
- 6. គឺមន្តីយ វាវិបនីវិបកនេវា បាន មួយ ឆ្នាំវិសិវ ។
- 7. ម្នាក់ចង់ដឹងគឺមន្តីយ វាវិបនីវិបកនេវា បាន មួយ ឆ្នាំវិសិវ ។
- 8. គឺមន្តីយ វាវិបនីវិបកនេវា បាន មួយ ឆ្នាំវិសិវ ។
- 9. គឺមន្តីយ វាវិបនីវិបកនេវា បាន មួយ ឆ្នាំវិសិវ ។
- 10. ម្នាក់ចង់ដឹងគឺមន្តីយ វាវិបនីវិបកនេវា បាន មួយ ឆ្នាំវិសិវ ។

- 1. Kim says he's not very good at cooking.
- 2. When he was with the chief of the srok he was the housekeeper and did the laundry.
- 3. The person who wants to hire Kim asks him if he knows how to serve guests.
- 4. Kim knows how to serve food and drinks to guests.

- 5. He wants Kim to drive the car too.
- 6. Kim says that he likes to drive very much, even though he has known how to drive for a long time.
- 7. The person who wants to hire Kim thinks that if he knows that much, it'll do, but maybe they'll need to send Kim to market from time to time.
- 8. Kim says he doesn't mind; if there's any work he can do, he'll always do it.
- 9. But Kim asks that if he makes a little mistake, the person he lives with won't be offended.
- 10. The person who wants to hire Kim, says "Never mind, don't worry."

- 1. ដូចម្តេចគេគិតអំពីប្រាក់ខែនិងការងារ? ។
- 2. គេសួរគិតថា: ចង់បានប្រាក់ខែប៉ុន្មាន?
- 3. គិតមិនសូវប្រចាន វាថា: គ្រប់ថ្ងៃគេលំអលាភទេ ។
- 4. លាភទាន ក៏គិតថា វិញគិត ១ ខែ ៤០០ ដើម្បីគិតបញ្ចាំបាយ និងម្ហូបអាហារផង ។
- 5. គិតមន្តស ប្រាក់ខែទទេ ទិញវាស៊ុបបន្តបន្ទាប់ ម្ហូបនៅពីក្រោយ វាស្តាប់និងសំឡេងលាភទាន ។
- 6. លាភទាន: មានបន្ទប់ទេនៅខាងក្រោយផ្ទះ ដើម្បីប្រគល់ គិតឲ្យមករៀបចំនៅ ។
- 7. គិតត្រូវការណាស់ ដើម្បីទៅលាភទានថា: លាភចង់ឲ្យខ្ញុំមកនៅផ្ទះណា ក៏បាន ទិញ ។
- 8. គិតគ្មានដំណើរច្រើនទេ ។
- 9. លាភទាន: ចង់ឲ្យគិតមកនៅស្អែក ថ្ងៃស្អែក ។
- 10. ពេលទាន: លាភវិញប្រគល់លាភឲ្យគិត មុន គាត់ចេញទៅធ្វើការ ។

- 1. Then they discuss salary and the work.
- 2. He asks Kim how much salary he wants.
- 3. Kim isn't decided; he says, "It depends on you."
- 4. The man thinks that he will give Kim five hundred a month and will have Kim eat with him.
- 5. Kim accepts this salary but he asks for a spare room to live in because he has no place stay.
- 6. The man has a spare room behind the house and tells Kim to fix it up.
- 7. Kim is very happy, and tells the man, "Whatever day you want me to come to stay is all right."
- 8. Kim doesn't have many possessions.
- 9. The man wants Kim to come tomorrow, at nine in the morning.
- 10. At that time the man will give the key to Kim before he goes off to work.

UNIT 61

BASIC DIALOGUE

1.	វិស្វករយើងគិតទៅណា ?	<u>Pon</u>	Where are we planning on going tomorrow?
2.	វិស្វករយើងនឹងទៅទីណាទៅ គ្រប់កំពុងចាប់ ?	<u>Sok</u>	Tomorrow we'll take a trip to Kompong Cham.
3.	កំពុងចាប់ជាគ្រប់យ៉ាងយ៉ាង ប្រាប់ខ្ញុំបន្តិចបានទេ ?	<u>Pon</u>	What's Kompong Cham like? Can you tell me a little bit?
4.	កំពុងចាប់ជាគ្រប់ដ៏ស្អាតហើយ ទំនើបមួយ ទីស្ថិតនៅតាម បរលក្ខយ ទាំង ទន្លេមេគង្គ ?	<u>Sok</u>	Kompong Cham is a very clean and modern city which is located on the banks of the Mekong.
5.	មានកប៉ាល់ច្រើនទេ ពីភ្នំពេញ ទៅកំពុងចាប់ ?	<u>Pon</u>	Are there a lot of boats from Phnom Penh to Kompong Cham?
6.	មានកប៉ាល់ច្រើនណាស់ទេ ពី ភ្នំពេញទៅកំពុងចាប់ហើយពី កំពុងចាប់ មកភ្នំពេញវិញ ?	<u>Sok</u>	Yes, there are a lot of boats from Phnom Penh going to Kompong Cham and coming back from Kompong Cham to Phnom Penh.
7.	តើនេះទៅនោះ កប៉ាល់វា ឬនាវាវា បាននិស័ ?	<u>Pon</u>	How many hours does the boat take from Phnom Penh to Kompong Cham?
8.	អូ ខ្ញុំគិតបានប្រហែលនិស័ ទៅប្រហែល ១២ ម៉ោង តាមផ្លូវ កប៉ាល់ លឿនច្រើនណាស់ ?	<u>Sok</u>	Oh, I think about twelve hours or more. The boat stops at a lot of places along the way.
9.	យើងត្រូវទិញសំបុត្រ កម្មន ឬ ?	<u>Pon</u>	Do we have to buy the tickets in advance?

- 10. មិនចាំបាច់ទេ ។ កាលណាកប៉ាល់
រចេញទៅទីបរគុណក៏សំបុត្រ ។

Sok

It's not necessary. They don't
sell the tickets until the boat
leaves.

- 11. តើយកថ្លៃប៉ុន្មានទៅក្នុងតាញ
ទៅកំពង់ចាម ?

Pon

How much does the boat charge from
Phnom Penh to Kompong Cham?

- 12. មិនថ្លៃប៉ុន្មានទេ ប្រហែលថ្លៃ
ប្រាំរៀល ប៉ុណ្ណោះ ។

Sok

It's not very expensive, maybe
twenty-five riels; that's all.

- 13. យើងគិតនឹងទៅកប៉ាល់ទៅ
ប៉ុន្មាន ?

Pon

What time should we get on the boat?

- 14. ទៅវេលា ៤ ព្រឹក ។ យើងទៅកប៉ាល់
នោះ ទើបយើងទៅ ត្រីដាក់បង្អួច ។
យើងត្រូវទៅដល់ កប៉ាល់ ទៅវេលា
បួន យប់ យប់ ៣ ព្រឹក ៣, ៣០ ។
កប៉ាល់មិនទៅយប់ទេ ទឹកកាលណា
ដល់ទៅវេលា ៣ ព្រឹក ៣ ។
អញ្ជើញយើងត្រូវទៅដល់នោះ
មុនទៅវេលា ។

Sok

Four in the morning. We're going
on that boat so it'll be a little
cool. We have to get to the docks
at three or, at the latest, three-
thirty. The boat won't wait for
us; when the time comes to
leave, it leaves immediately. In
that case we have to get there
ahead of time.

DRILLS

Drill A. Substitution

- 1. កំពង់ចាមជា(ក្រុង)មួយដ៏ស្អាត
និងទំនើប។ Kompong Cham is a city that is
beautiful and modern.
- 2. កំពង់ចាមជា(ក្រុង)មួយដ៏ធំនិងសំខាន់។ Kompong Cham is a city that is large
and important.
- 3. ភ្នំពេញជា(ក្រុង)មួយដ៏ធំនិងសំខាន់។ Phnom Penh is a city that is large
and important.
- 4. ភ្នំពេញជា(ក្រុង)មួយដែលស្ថិតនៅ
តាមទន្លេមេគង្គ។ Phnom Penh is a city that is located
on the Mekong.
- 5. ស្ទឹងត្រែងជា(ក្រុង)មួយដែលស្ថិតនៅ
តាមទន្លេមេគង្គ។ Stung Treng is a city that is located
on the Mekong.
- 6. ស្ទឹងត្រែងជា(ក្រុង)មួយដែលខ្ញុំស្គាល់
យូរណាស់មកហើយ។ Stung Treng is a city that I've known
for a long time.
- 7. កំពង់ចាមជា(ក្រុង)មួយដែលខ្ញុំស្គាល់
យូរណាស់មកហើយ។ Kompong Cham is a city that I've known
for a long time.
- 8. កំពង់ចាមជា(ក្រុង)មួយដ៏ស្អាត
និងទំនើប។ Kompong Cham is a city that is
beautiful and modern.

Drill B. Response

- MODEL: គ្រូ: កំពង់ចាមជា(ក្រុង)មួយដ៏ទេវ?
(ស្អាតនិងទំនើប)
សិស្ស: កំពង់ចាមជា(ក្រុង)មួយ
ដ៏ស្អាតនិងទំនើប។
- 1. ភ្នំពេញជា(ក្រុង)មួយដ៏ទេវ?
(ធំនិងសំខាន់) ភ្នំពេញជា(ក្រុង)មួយដ៏ធំនិងសំខាន់។
 - 2. រលៀបភាមជា(ក្រុង)មួយដ៏ទេវ?
(តាមទន្លេមេគង្គ) រលៀបភាមជា(ក្រុង)មួយដ៏តាម
ទន្លេមេគង្គ។
 - 3. កំពង់រលាមជា(ក្រុង)មួយដ៏ទេវ?
(ស្អាតនិងទំនើប) កំពង់រលាមជា(ក្រុង)មួយដ៏ស្អាត
និងទំនើប។
 - 4. ភ្នំពេញជា(ក្រុង)មួយដ៏ទេវ?
(ខ្ញុំស្គាល់យូរណាស់មកហើយ) ភ្នំពេញជា(ក្រុង)មួយដ៏ខ្ញុំស្គាល់
យូរណាស់មកហើយ។

- (គ្រូចេញយន្តភាគ)
5. នឹងសួរ នឹងសួរ ភូមិភាគនិរតីនៃស្រុកយ៉ាង
ណា? (នឹងចេញយន្ត)
 6. ស្រុកនៃ រវាងយ៉ាង ណា ស្រុកនៃយ៉ាង
ណា? (នឹងចេញយន្តនឹង)

- ស្នាដៃ ។
- នឹងសួរ នឹងសួរ ភូមិភាគនិរតីនៃស្រុក ឬ ឬ
នឹងចេញយន្ត ។
- ស្រុកនៃ រវាងយ៉ាង ណា ស្រុកនៃស្រុក ឬ ឬ
នឹងចេញយន្តនឹង ។

Drill C. Transformation

MODEL: គ្រូ : ក្រុងកំពង់ចាម ជាកន្លែង
តាមបណ្តោយនៃ
នេត្រី ។

និស្ស: ក្រុងកំពង់ចាម ជាក្រុងមួយ
និងជាកន្លែង
បណ្តោយនៃ
នេត្រី ។

Teacher: The city of Kompong Cham is located along the banks of the Mekong.

Student: Kompong Cham is a city that is located along the banks of the Mekong.

1. ក្រុងកំពង់ចាម ជាកន្លែង
សម្រាប់ ជីវិត ល្អ ។
2. ខ្ញុំស្គាល់ ក្រុង ភ្នំពេញ ។
3. ខ្ញុំនឹង ទៅ ទីកន្លែង ក្រុង ភ្នំពេញ ។
4. ក្រុង បាត់ដំបង ជាក្រុង មួយ ។
5. ក្រុង កំពង់ឆ្នាំង ជាកន្លែង
តាមបណ្តោយ
នៃ បណ្តោយ ។
6. គេ ទើប ដឹង ក្រុង កំពង់ចាម ។

- ក្រុងកំពង់ចាម ជាក្រុងមួយ និង
ជាកន្លែងសម្រាប់ ជីវិត ល្អ ។
- ស្រុក ភ្នំពេញ ជាក្រុងមួយ និង ខ្ញុំស្គាល់
ស្រុក ភ្នំពេញ ។
- នឹងទៅ ទីកន្លែង ក្រុង ភ្នំពេញ ។
- ក្រុង បាត់ដំបង ជាក្រុងមួយ និង
ជាកន្លែង ។
- ក្រុង កំពង់ឆ្នាំង ជាក្រុងមួយ និង
តាមបណ្តោយ ។
- ក្រុង កំពង់ចាម ជាក្រុងមួយ និង
នឹងដឹង ។

Drill D. Substitution

1. តើ ត្រូវ ពេល វេលា យ៉ាង ណា
ដើម្បី ទៅ ទីកន្លែង កំពង់ចាម កំពង់
ចាម ឬ ភ្នំពេញ ។

How many hours does it take the boat to go from Phnom Penh to Kompong Cham?

- 2. ព័ក់តាំងចាមនៅភ្នំពេញ កប៉ាល់ រត់ ប៉ុន្មាន ម៉ោង?
How many hours does it take the boat to go from Kompong Cham to Phnom Penh?
- 3. ព័ក់តាំងចាមនៅភ្នំពេញ កប៉ាល់ ឈប់ ប៉ុន្មាន កន្លែង?
How many places does the boat stop from Kompong Cham to Phnom Penh?
- 4. ព័ក់តាំងចាមនៅភ្នំពេញ កប៉ាល់ យក ថ្លៃ ប៉ុន្មាន?
How much does the boat charge from Kompong Cham to Phnom Penh?
- 5. ព័ក់តាំងចាម កប៉ាល់ យក ថ្លៃ ប៉ុន្មាន?
How much does the boat charge from Phnom Penh to Kompong Cham?
- 6. តើ ភ្នំពេញ មាន កប៉ាល់ ចាម មាន កប៉ាល់ ច្រើន ទេ?
Are there many boats from Phnom Penh to Kompong Cham?
- 7. ព័ក់តាំងចាម កប៉ាល់ ឈប់ ប៉ុន្មាន កន្លែង?
How many places does the boat stop from Phnom Penh to Kompong Cham?
- 8. ព័ក់តាំងចាម កប៉ាល់ រត់ ប៉ុន្មាន ម៉ោង?
How many hours does it take the boat to go from Phnom Penh to Kompong Cham?

Drill E. Response

MODEL: គ្រូ: ព័ក់តាំងចាម កប៉ាល់ រត់ ប៉ុន្មាន ម៉ោង?
(ប្រើ វិហារ ១០ ម៉ោង ឬ ច្រើន ជាង)
សិស្ស: កប៉ាល់ រត់ ប្រើ វិហារ ១០ ម៉ោង ឬ ច្រើន ជាង ។

Teacher: How many hours does it take the boat to go from Phnom Penh to Kompong Cham? (maybe 10 hours or more)

Student: The boat takes maybe 10 hours or more.

- 1. ព័ក់តាំងចាមនៅភ្នំពេញ កប៉ាល់ រត់ ប៉ុន្មាន ម៉ោង? (ប្រើ វិហារ ៤ ម៉ោង)
- 2. ព័ក់តាំងចាមនៅភ្នំពេញ កប៉ាល់ ឈប់ ប៉ុន្មាន កន្លែង? (ប្រើ វិហារ ៤ កន្លែង ឬ ច្រើន ជាង)
- 3. ព័ក់តាំងចាម កប៉ាល់ យក ថ្លៃ ប៉ុន្មាន? (ប្រើ វិហារ ២៤ រៀល ឬ ច្រើន ជាង)
- 4. ព័ក់តាំងចាម មាន កប៉ាល់ ច្រើន ឬ តិច?
ប៉ុន្មាន ម៉ោង? (ប្រើ វិហារ ១០ ម៉ោង ឬ ច្រើន ជាង)
- 5. ព័ក់តាំងចាម កប៉ាល់ យក ថ្លៃ ប៉ុន្មាន? (ប្រើ វិហារ ៥ ម៉ោង ឬ ច្រើន ជាង)

កប៉ាល់ រត់ ប្រើ វិហារ ៤ ម៉ោង ។

កប៉ាល់ ឈប់ ប្រើ វិហារ ៤ កន្លែង ឬ ច្រើន ជាង ។

កប៉ាល់ យក ប្រើ វិហារ ២៤ រៀល ឬ ច្រើន ជាង ។

មាន កប៉ាល់ ប្រើ វិហារ ១០ ម៉ោង ឬ ច្រើន ជាង ។

កប៉ាល់ យក ប្រើ វិហារ ៥ ម៉ោង ឬ ច្រើន ជាង ។

Drill F. Substitution

- 1. កាលណាសិនវេលាវេលា កប៉ាល់
រចេញភ្លាម ។
When it comes time to go, the boat
leaves immediately.
- 2. កាលណាសិនវេលាវេលា កប៉ាល់មិន
ចាំរយៈពេល ។
When it comes time to go, the boat
won't wait for us.
- 3. កាលណាសិនវេលាវេលា ត្រឹម កប៉ាល់
មិនចាំរយៈពេល ។
When it gets to be 4:00 in the morn-
ing, the boat won't wait for us.
- 4. កាលណាសិនវេលាវេលា ត្រឹម យប់ ត្រូវ
ទៅសិនវេលាវេលា ។
When it gets to be 4:00 in the morn-
ing, we have to get to the dock.
- 5. យប់យប់ណាស់ យប់ បីកន្លះ យប់
ត្រូវទៅសិនវេលាវេលា ។
When it gets to be 3:30 at the latest,
we have to get to the dock.
- 6. យប់យប់ណាស់ យប់ បីកន្លះ កប៉ាល់
រចេញពីទីនេះ ។
When it gets to be 3:30 at the latest,
the boat leaves the dock.
- 7. កាលណាសិនវេលាវេលា កប៉ាល់
រចេញពីទីនេះ ។
When it comes time to go, the boat
leaves the dock.
- 8. កាលណាសិនវេលាវេលា រកទិញប្រាក់
សំបុត្រ ។
When it comes time to go, only then
do they sell tickets.
- 9. កាលណាសិនវេលាវេលា កប៉ាល់
រចេញភ្លាម ។
When it comes time to go, the boat
leaves immediately.

Drill G. Response

- MODEL: គ្រូ : យប់ត្រូវទៅសិនវេលា
កប៉ាល់ យប់បីកន្លះ ?
(យប់ បីកន្លះ)
សិស្ស: យប់ត្រូវទៅសិនវេលា
កប៉ាល់ យប់បី ឬយប់
យប់ណាស់ យប់បីកន្លះ ។
- 1. យប់ចាប់រឿង យប់បីកន្លះ ?
(យប់ ៧ យប់ ៧, ១៥ ៧ ៥)
 - 2. សិនវេលាវេលា យប់បីកន្លះ រឿង រកទិញប្រាក់ ?
(យប់ ៧ យប់ ៨)
 - 3. កប៉ាល់ រចេញ យប់បីកន្លះ ?

Teacher: At what time do we have to arrive at the dock? (three, three thirty)

Student: We have to arrive at the dock at three o'clock, or at the latest, 3:30.

យប់ចាប់រឿង យប់ ៧ ឬយប់ ៧
ណាស់ យប់ ៧ ៥ ១៥ ៧ ៥ ។
សិនវេលាវេលា ឬយប់យប់ណាស់ យប់
៨ រឿង រកទិញប្រាក់ ។
កប៉ាល់ រចេញ យប់ ៨ ឬយប់យប់

- 4. រេម៉ាដេ រេម៉ាដេ ប្តូរកន្លះ ។
 រេម៉ាដេ ត្រូវបានចេញពីផ្ទះ រេម៉ាដេ ប្តូរកន្លះ?
 (រេម៉ាដេ ប្តូរកន្លះ រេម៉ាដេ ៦)
- 5. គេរថ្ងៃក្រសួង រេម៉ាដេ ក្នុងស្ថានភាព រេម៉ាដេ ប្តូរកន្លះ?
 (រេម៉ាដេ ១២ រេម៉ាដេ ១២ រេម៉ាដេ ១៤ ៣៥)

ណាស់ រេម៉ាដេ ប្តូរកន្លះ ។
 រេម៉ាដេ ត្រូវបានចេញពីផ្ទះ រេម៉ាដេ ប្តូរកន្លះ
 ឬ យ៉ាងណា រេម៉ាដេ ៦ ។
 គេរថ្ងៃក្រសួង រេម៉ាដេ ១២ ឬ យ៉ាងណា រេម៉ាដេ
 ណាស់ រេម៉ាដេ ១២ រេម៉ាដេ ១៤ ៣៥ ។

Drill H. Response

MODEL: គ្រូ: រេម៉ាដេ រេម៉ាដេ រេម៉ាដេ រេម៉ាដេ រេម៉ាដេ
 រេម៉ាដេ ប្តូរកន្លះ?
 (ប្តូរកន្លះ ប្តូរ)
 សិស្ស: តាមខ្ញុំ រេម៉ាដេ រេម៉ាដេ រេម៉ាដេ
 រេម៉ាដេ ប្តូរកន្លះ ឬ
 យ៉ាងណា រេម៉ាដេ ប្តូរ ។

Teacher: At what time do we have to arrive at the dock? (three thirty,three)

Student: I think we will get to the dock at maybe three thirty, or at the earliest 3 o'clock.

- 1. គេរថ្ងៃក្រសួង រេម៉ាដេ ប្តូរកន្លះ?
 (៩, ១៤ ៣)
- 2. រេម៉ាដេ ប្តូរកន្លះ រេម៉ាដេ ប្តូរកន្លះ ប្តូរកន្លះ?
 (៥ ៧)
- 3. ក្នុងស្ថានភាព រេម៉ាដេ ប្តូរកន្លះ?
 (៤, ៣០ ៤)
- 4. រេម៉ាដេ ត្រូវបានចេញពីផ្ទះ រេម៉ាដេ ប្តូរកន្លះ?
 (៦ ៤, ៣០)
- 5. គេរថ្ងៃក្រសួង រេម៉ាដេ ក្នុងស្ថានភាព រេម៉ាដេ
 ប្តូរកន្លះ? (១២, ១៤ ១២)

តាមខ្ញុំ គេរថ្ងៃក្រសួង រេម៉ាដេ ៩ ៣៥
 ១៤ ៣ ឬ យ៉ាងណា រេម៉ាដេ ៣ ។
 តាមខ្ញុំ រេម៉ាដេ ប្តូរកន្លះ ឬ យ៉ាងណា រេម៉ាដេ
 ណាស់ រេម៉ាដេ ប្តូរកន្លះ ប្តូរកន្លះ ។
 តាមខ្ញុំ ក្នុងស្ថានភាព រេម៉ាដេ ៤, ៣០
 ឬ យ៉ាងណា រេម៉ាដេ ៤ ។
 តាមខ្ញុំ រេម៉ាដេ ត្រូវបានចេញពីផ្ទះ រេម៉ាដេ ៦
 ឬ យ៉ាងណា រេម៉ាដេ ៤, ៣០ ។
 តាមខ្ញុំ គេរថ្ងៃក្រសួង រេម៉ាដេ ក្នុងស្ថានភាព រេម៉ាដេ
 ១២, ១៤ ឬ យ៉ាងណា រេម៉ាដេ ១២ ។

Drill I. Substitution

- 1. ក្នុងស្ថានភាព រេម៉ាដេ រេម៉ាដេ រេម៉ាដេ រេម៉ាដេ
 រេម៉ាដេ យ៉ាងណា រេម៉ាដេ រេម៉ាដេ រេម៉ាដេ ។
- 2. ក្នុងស្ថានភាព រេម៉ាដេ រេម៉ាដេ រេម៉ាដេ រេម៉ាដេ
 រេម៉ាដេ យ៉ាងណា រេម៉ាដេ រេម៉ាដេ រេម៉ាដេ ។
- 3. ក្នុងស្ថានភាព រេម៉ាដេ រេម៉ាដេ រេម៉ាដេ រេម៉ាដេ
 រេម៉ាដេ យ៉ាងណា រេម៉ាដេ រេម៉ាដេ រេម៉ាដេ ។

From Phnom Penh to Kompong Cham there are at least 10 boats.

From Phnom Penh to Kompong Cham, the boat stops at at least five places.

From Kompong Cham to Phnom Penh, the boat stops at at least five places.

- 4. ពីកំពង់ចាមទៅភ្នំពេញ គេយកថ្លៃ
យ៉ាងតិចណាស់ ២០ រៀល ។
From Kompong Cham to Phnom Penh, they
charge at least 20 riels.
- 5. ពីកំពង់ចាមទៅភ្នំពេញ កប៉ាល់រត់
យ៉ាងឆាប់ណាស់ ៨ ម៉ោង ។
From Kompong Cham to Phnom Penh the boat
takes 8 hours at the fastest.
- 6. ពីកំពង់ចាមទៅភ្នំពេញ កប៉ាល់រត់
យ៉ាងយឺតណាស់ ១០ ម៉ោង ។
From Kompong Cham to Phnom Penh, the
boat takes 10 hours at the slowest.
- 7. ពីភ្នំពេញទៅកំពង់ចាម កប៉ាល់រត់
យ៉ាងយឺតណាស់ ១០ ម៉ោង ។
From Phnom Penh to Kompong Cham, the boat
takes 10 hours at the slowest.
- 8. ពី ភ្នំពេញ ទៅកំពង់ចាម មានកប៉ាល់
យ៉ាងតិចណាស់ ១០ ។
From Phnom Penh to Kompong Cham there are
at least 10 boats.

Drill J. Transformation

MODEL: (គ្រូ: មានកប៉ាល់ដប់បួននាវា ។
សិស្ស: មានកប៉ាល់យ៉ាងតិចណាស់
១០ ។

Teacher: There are 10 boats or more.
Student: There are at least 10 boats.

MODEL: (គ្រូ: មានកប៉ាល់១០ បណ្តោះ ។
សិស្ស: មានកប៉ាល់យ៉ាងច្រើនណាស់
១០ ។

Teacher: There are only 10 boats.
Student: At the most, there are 10 boats.

កប៉ាល់លឿនបំផុត ក្រៅភ្នំពេញ ឬប្រទេស ។
កប៉ាល់លឿនបំផុត ក្នុងប្រទេស ។
កប៉ាល់រត់ ១០ ម៉ោង ឬប្រទេស ។
កប៉ាល់រត់ ៤ ម៉ោង ប្រទេស ។
គេយកថ្លៃ ២០ រៀល ឬប្រទេស ។
គេយកថ្លៃ ២៤ រៀល ប្រទេស ។
ដល់ម៉ោង ៧ ទើបរកលក់ស្រូវ ។
ដល់ម៉ោង ៧,៣០ ទើបរកលក់ស្រូវ ។

កប៉ាល់លឿនបំផុត យ៉ាងតិចណាស់ ក្រៅភ្នំពេញ ។
កប៉ាល់លឿនបំផុត យ៉ាងច្រើនណាស់ ក្នុងភ្នំពេញ ។
កប៉ាល់រត់ យ៉ាងតិចណាស់ ១០ ម៉ោង ។
កប៉ាល់រត់ យ៉ាងច្រើនណាស់ ៤ ម៉ោង ។
គេយក យ៉ាងតិចណាស់ ២០ រៀល ។
គេយក យ៉ាងច្រើនណាស់ ២៤ រៀល ។
រកលក់ស្រូវ យ៉ាងឆាប់ណាស់ ម៉ោង ៧ ។
រកលក់ស្រូវ យ៉ាងយឺតណាស់ ម៉ោង
៧,៣០ ។

UNIT 62

BASIC DIALOGUE

- 1. វិញ្ញាបនបត្រនៃពេលវេលាចេញហើយ ។ គេ
នាំគ្នាឡើងលើកប៉ាល់ហើយ ។ Sok

It's almost time to leave. They are going aboard the boat.
- 2. ចុះមនុស្សឯណោះ គេកំពុងធ្វើអ្វី
អី? Pon

What are the people over there doing?
- 3. ម្នាក់ខ្លះទិញអាហារយកទៅលក់ ។
ខ្លះទៀតទិញម្ហូបចំណីយកទៅផ្ទះ
ទៅលក់ របស់ដូរទៅដូរ ។ Sok

Some are buying food to take to their children who are waiting for them at home.
- 4. ស្ទីហ្វី? ខ្ញុំឮសូរស៊ីរេហ្គូ ។ Pon

What is that? I heard a whistle blow.
- 5. បាទ កប៉ាល់នាវាស៊ីរេហ្គូ ឲ្យ
សញ្ញា ។ និវេសន៍ពេលវេលាចេញហើយ ។ Sok

The boat blows the whistle as a signal. It's time to leave.
- 6. ម្នាក់ដើរកប៉ាល់នោះធ្វើអ្វីអី? Pon

What are those boatmen doing?
- 7. គេកំពុងបំបាត់ស្រាយតួរ (ស្រាយ
ច្រវាក់) ។ ម្នាក់អង្គុយនោះគឺម្នាក់
ដំណើរ ។ គេអង្គុយរន្ធដូរ បន្តិច
ទៀតគេលក់សំបុត្រកប៉ាល់ហើយ ។ Sok

They are untying ropes and chains. And those quiet people sitting are passengers. In a while, someone will come to sell them tickets.
- 8. ម្នាក់ដំណើរចេញដំណើរស្មើគ្នា តើ
អស់ឬ? Pon

Do all the passengers pay the same price?
- 9. ទេ គេចេញដំណើរតាមចម្ងាយ ។ Sok

No. They pay (on the boat) according to the distance.

- 10.

សង្វាក់ទន្លេក្បែរទីវង្ស ។ វាដ៏ត្រង
ណាស់។ ខ្លះម្តងៗ វាបញ្ចេញភ្លឺដំ
ភ្លឺដំៗ តាមមាត់ទន្លេ។

Pon

There is nothing on either side of
the river. It's very dark, but
once in a while there are dim lights
along the edges of the river.
- 11.

ភ្លឺដំភ្លឺដំ ភ្លឺដំភ្លឺដំ ភ្លឺដំភ្លឺដំ ។

Sok

They are fishermen's lights.
- 12.

នៅលើមេឃ វាបញ្ចេញភ្លឺដំដំ
ភ្លឺដំដំដំ ។ វាបញ្ចេញភ្លឺដំដំ ដំដំ
ដំដំ?

Pon

In the sky I see a star. It's brighter
than the others. What's its name?
Do you know?
- 13.

វាហៅថា ភ្លឺដំដំ (ភ្លឺដំ ។ នៅខាង
មុខ វាបញ្ចេញពណ៌ក្រហម ក្រហម
ទេ?

Sok

That's called the "morning star".
Do you see a light red color ahead
of us?
- 14.

បាទ ភ្លឺដំដំ លឺស ។

Pon

Yes, I do. It's almost light
already.

DRILLS

Drill A. Substitution

- 1. អ្នកខ្លះទិញវត្ថុវិនិយោគដើម្បីលក់។
Some people buy things to take to sell.
- 2. អ្នកខ្លះទិញវត្ថុវិនិយោគដើម្បីលក់ដល់កូនចៅ។
Some people buy things to take to their children.
- 3. អ្នកខ្លះទិញប្រាក់ប្រាក់ដើម្បីលក់ដល់កូនចៅ។
Some people buy bread to take to their children.
- 4. អ្នកខ្លះទិញប្រាក់ប្រាក់ដើម្បីលក់ដល់កូនចៅ។
Some others buy bread to take to their children.
- 5. អ្នកខ្លះទិញផ្លែឈើដើម្បីលក់ដល់កូនចៅ។
Some others buy fruit to take to their children.
- 6. អ្នកខ្លះទិញផ្លែឈើដើម្បីលក់ដល់ប្តីឪពុកម្តាយ។
Some others buy fruit to take to their parents.
- 7. អ្នកខ្លះទិញផ្លែឈើដើម្បីលក់ដល់ប្តីឪពុកម្តាយ។
Some people buy fruit to take to their parents.
- 8. អ្នកខ្លះទិញវត្ថុវិនិយោគដើម្បីលក់ដល់ប្តីឪពុកម្តាយ។
Some people buy things to take to their parents.
- 9. អ្នកខ្លះទិញវត្ថុវិនិយោគដើម្បីលក់។
Some people buy things to take to sell.

Drill B. Response

- MODEL: (គ្រូ: បើចង់បានជាក់លាក់ចាំបាច់ទាញស៊ីរេហ្គូ?
(ដល់ពេលវេលាចេញហើយ)
សិស្ស: ភ្លេចចាំបាច់ទាញស៊ីរេហ្គូ ឲ្យសញ្ញា
ដល់ពេលវេលាចេញហើយ។
- Teacher: Why is the boat blowing the whistle?
(it's time to leave)
- Student: The boat blows the whistle as a
signal that it's time to leave.
- 1. បើចង់បានជាក់លាក់ចាំបាច់ទាញស៊ីរេហ្គូ?
(ដល់ពេលវេលាចេញ)
 - 2. បើចង់បានជាក់លាក់ចាំបាច់ទាញស៊ីរេហ្គូ?
(ដល់ពេលវេលាចេញ)
 - 3. បើចង់បានជាក់លាក់ចាំបាច់ទាញស៊ីរេហ្គូ?
(ដល់ពេលវេលាចេញ)

- (កូនសិស្ស អង្គុយរស្សៀម)
- 4. មើលបានជាការកម្លាំងរលឹករលី?
(គេចង់ចុះពីឡាន)
- 5. មើលបានជាការបាត់ទាញស្រែហូ?
(ដល់ពេលឡើយរលឹកបាត់ហើយ)

អង្គុយរស្សៀម ។
 អ្នកដឹកដំឡើងសញ្ញា គេចង់ចុះពី
 ឡាន ។
 កបាលទាញស្រែហូ ឲ្យសញ្ញា ដល់ពេល
 ឡើយរលឹកបាត់ហើយ ។

Drill C. Transformation

MODEL: (គ្រូ: អ្នកដឹកបាត់ស្រាយពួន
 ស្រាយច្រហុក ។ ឯអ្នកដឹកដំឡើង
 អង្គុយរស្សៀម ។
 សិស្ស: នៅពេលវិលអ្នកដឹកដំឡើង
 អង្គុយរស្សៀម អ្នកដឹក
 កបាលស្រាយពួនស្រាយច្រ
 ហុក ។

Teacher: The workers on the boat untie the ropes and untie the chains.
 As for the passengers, they sit quietly.

Student: At the time the passengers are sitting quietly, the workers on the boat untie the ropes and untie the chains.

- 1. អ្នកដឹកបាត់ដំឡើងលក់សំបុត្រឲ្យ
 អ្នកដឹក ។ ឯអ្នកដឹកគេឡើយរលឹកបាត់ ។
- 2. អ្នកដឹកទិញដំឡើងលក់សំបុត្រឲ្យកូនចៅ ។
 ឯកូនចៅមើលទិញដំឡើងលក់សំបុត្រ ។
- 3. អ្នកដឹកឡើយរលឹកបាត់ ។ ឯអ្នកដឹក
 កបាលអង្គុយរស្សៀម ។
- 4. (គ្រូ បន្ត) គេមើលរស្សៀម ។ ឯកូន
 សិស្ស អង្គុយរស្សៀម ស្ងាប ។
- 5. អ្នកដឹកបាត់ស្រាយពួន (ស្រាយច្រ
 ហុក ។ ឯអ្នកលក់សំបុត្រចុះពីកបាល ។

នៅពេលវិលអ្នកដឹកឡើយរលឹកបាត់
 អ្នកដឹក កបាលលក់សំបុត្រឲ្យអ្នកដឹក ។
 នៅពេលវិលកូនចៅមើលទិញដំឡើង
 អ្នកដឹកទិញដំឡើងលក់សំបុត្រ ។
 នៅពេលវិលអ្នកដឹកបាត់អង្គុយ
 រស្សៀម អ្នកដឹកឡើយរលឹកបាត់ ។
 នៅពេលកូនសិស្ស អង្គុយរស្សៀម ស្ងាប
 (គ្រូ បន្ត) គេមើលរស្សៀម ។
 នៅពេលអ្នកលក់សំបុត្រចុះពីកបាល
 អ្នកដឹកបាត់ស្រាយពួន (ស្រាយច្រហុក ។

Drill D. Substitution

- 1. មួយសន្ទុះទៀត គេនឹងដំឡើងលក់
 សំបុត្រឲ្យអ្នកដឹក ។
- 2. មួយសន្ទុះទៀត គេនឹងល្អប្រសើរ
 សំបុត្រឲ្យអ្នកដឹក ។
- 3. ឱឡើយ គេនឹងល្អប្រសើរលក់សំបុត្រឲ្យ

In another moment the workers will go about selling tickets to the passengers.
 In another moment the workers will finish selling tickets to the passengers.
 Now the workers will finish selling

- 4. ឡូកដឹះ ៤
ឥឡូវ គេនឹងលក់សំបុត្រឲ្យអ្នក
ដំណើរ ។
- 5. ឥឡូវ គេនឹងពោញស៊ីរហ្គ ឲ្យអ្នកដំ
ណើរ ដឹង ។
- 6. មួយសន្ទុះទៀត គេនឹងពោញស៊ីរហ្គ ឲ្យ
អ្នកដំណើរដឹង ។
- 7. មួយសន្ទុះទៀត គេនឹងពោញស៊ីរហ្គ ឲ្យ
អ្នកដឹះដឹង ។
- 8. មួយសន្ទុះទៀត គេនឹងដើរលក់សំបុត្រ
ឲ្យអ្នកដឹះ ។

- tickets to the passengers.
- Now the workers will finish selling tickets to the travellers.
- Now the workers will blow the whistle to let the travellers know.
- In another moment the workers will blow the whistle to let the travellers know.
- In another moment the workers will blow the whistle to let the passengers know.
- In another moment the workers will go about selling tickets to the passengers.

Drill E. Substitution

- 1. អ្នកដឹះចេញថ្លៃស្មើគ្នាទាំងអស់
ឬ?
- 2. អ្នកដឹះនឹងដំណើរចម្ងាយស្មើគ្នាទាំងអស់
ឬ?
- 3. កប៉ាល់រត់ចម្ងាយស្មើគ្នាទាំងអស់ឬ?
- 4. កប៉ាល់រត់លឿនស្មើគ្នាទាំងអស់ឬ?
- 5. ទូកនេសាទត្រីលឿនស្មើគ្នាទាំងអស់
ឬ?
- 6. ទូកនេសាទត្រីធំៗស្មើគ្នាទាំងអស់ឬ?
- 7. ទូកនេសាទត្រីថ្លៃស្មើគ្នាទាំងអស់ឬ?
- 8. អ្នកដឹះចេញថ្លៃស្មើគ្នាទាំងអស់ឬ?

- Do the passengers all pay the same fare?
- Do the passengers all travel the same distance?
- Do the boats all travel the same distance?
- Do the boats all travel the same speed?
- Do the fishing boats all travel the same speed?
- Are all fishing boats the same size?
- Do all fishing boats cost the same?
- Do all the passengers pay the same fare?

Drill F. Expansion

- 1. តាមចម្ងាយ។ According to distance.
- 2. បាទទេ តាមចម្ងាយ។ No, according to distance.
- 3. បាទទេ គេយកតាមចម្ងាយ។ No, they charge a fare according to distance.
- 4. បាទទេ គេយកតាមដំរីម្លូចម្ងាយ។ No, they charge a fare which they charge according to distance.
- 5. បាទទេ គេចេញតាមដំរីម្លូចម្ងាយ គេយក។ No, they pay a fare according to what they charge by distance.
- 6. បាទទេ គេចេញដំរីម្លូតាមដំរីម្លូចម្ងាយ គេយក។ No, they pay a fare according to the fare which they charge by distance.

Drill G. Reduction

- 1. បាទទេ គេចេញដំរីម្លូតាមដំរីម្លូ ចម្ងាយ គេយក។ No, they pay a fare according to the fare which they charge by distance.
- 2. បាទទេ គេចេញតាមដំរីម្លូចម្ងាយ គេយក។ No, they pay a fare according to what they charge by distance.
- 3. បាទទេ គេយកតាមដំរីម្លូចម្ងាយ។ No, they charge a fare which they charge according to distance.
- 4. បាទទេ គេយកតាមចម្ងាយ។ No, they charge a fare according to distance.
- 5. បាទទេ តាមចម្ងាយ។ No, according to distance.
- 6. តាមចម្ងាយ។ According to distance.

Drill H. Substitution

- 1. ថ្ងៃលឿនទៅសង្វារដំរីម្លូ គ្មានទេដំរីម្លូ ឃើញ។ If you look at both sides of the river, you won't see anything.
- 2. ថ្ងៃលឿនទៅសង្វារដំរីម្លូ ដំរីម្លូ ឃើញ ដំរីម្លូ ច្រើនណាស់។ If you look at both sides of the river, you will see many trees.
- 3. ថ្ងៃលឿនទៅខាងកើត ឃើញ ដំរីម្លូ ច្រើនណាស់។ If you look to the east of the river, you will see many trees.
- 4. ថ្ងៃលឿនទៅខាងកើត ឃើញ ព្រៃ។ If you look to the east of the

<p>5. ក្រហម ក្រាល ។
 មើលទៅលើមេឃ ឃើញ ពណ៌
 ក្រហម ក្រាល ។</p> <p>6. មើលទៅលើមេឃ ឃើញ ផ្កាយ
 មួយភ្លឺ ដំរីវង្ស ។</p> <p>7. មើលទៅទិសទិសលក ច្រវែល ថ្នាក់ទៅ
 ឃើញ ផ្កាយ មួយភ្លឺ ដំរីវង្ស ។</p> <p>8. មើលទៅទិសទិសលក ច្រវែល ថ្នាក់ទៅ
 ឃើញ ភ្លើង ភ្លឺ ។</p> <p>9. មើលទៅតាម មាត់ទន្លេ ឃើញ ភ្លើង
 ភ្លឺ ។</p> <p>10. មើលទៅតាម មាត់ទន្លេ ឃើញ ភ្លើង
 ទឹក ឆ្នុក ទន្លេ ។</p> <p>11. មើលទៅសង្វាក់ទន្លេ ឃើញ ភ្លើង
 ទឹក ឆ្នុក ទន្លេ ។</p> <p>12. មើលទៅសង្វាក់ទន្លេ ឃើញ
អ្វី ទេ ។</p>	river, you will see <u>a light red color</u>. If you look in the sky, you will see a light red color. If you look in the sky, you will see <u>the brightest star</u>. If you look <u>in the direction the boat's going</u>, you will see the brightest star. If you look in the direction the boat's going, you will see <u>a dim floating light</u>. If you look <u>along the shore</u>, you will see a dim floating light. If you look along the shore, you will see <u>lights in fishing boats</u>. If you look at <u>both sides of the river</u>, you will see lights in fishing boats. If you look at both sides of the river, <u>you won't see anything</u>.

Drill I. Transformation

MODEL: គ្រូ: បើខ្ញុំឃើញពណ៌ក្រហម
 ក្រាល ។ នោះ ខ្ញុំដឹងថាជិតភ្លឺ
 ហើយ ។

សិស្ស: ពណ៌ក្រហម ក្រាល ។ នោះ
 បញ្ជាក់ ឲ្យដឹងថាជិតភ្លឺ
 ហើយ ។

Teacher: If I see the light red color, I know it's near dawn already.

Student: The light red color indicates that it's close to dawn already.

1. បើខ្ញុំឃើញ ផ្កាយ (ព្រឹក ខ្ញុំដឹងថា
 ជិតភ្លឺ ហើយ ។
2. បើខ្ញុំឃើញ ភ្លើង ភ្លឺ ។ នោះ ខ្ញុំដឹងថា
 ទឹក ឆ្នុក ទន្លេ ។ នោះ តាម មាត់ ទន្លេ ។
3. បើខ្ញុំឃើញ ពណ៌ ក្រហម ក្រាល
 រស់ ហើយ ខ្ញុំដឹងថា ជិត លឿន ពេល ក ច្រវែល
 ទេ ។

ផ្កាយ (ព្រឹក បញ្ជាក់ ឲ្យដឹងថា ជិត ភ្លឺ
 ហើយ ។

ភ្លើង ភ្លឺ ។ នោះ បញ្ជាក់ ឲ្យដឹងថា ទឹក
 ឆ្នុក ទន្លេ ត្រូវ តាម មាត់ ទន្លេ ។

ពណ៌ ក្រហម ក្រាល រស់ ហើយ
 បញ្ជាក់ ឲ្យដឹងថា ជិត លឿន ពេល ក ច្រវែល
 ទេ ។

- 4. បើខ្ញុំឮសូរស៊ីរេហ្គ ខ្ញុំនឹងចាំជិតនិលវេលា ក្រហមរំពេចព្យា ។
- 5. បើខ្ញុំឮសូរស៊ីរេហ្គ ខ្ញុំនឹងចាំក្រហមរំពេច បកនិលវេលា ។
- 6. បើខ្ញុំឃើញពណ៌ស្លឹកក្រហម ។ ពណ៌ស្លឹកក្រហម ខ្ញុំនឹងចាំជិតនិលវេលា ក្រហមរំពេចព្យា ។

- ឮសូរស៊ីរេហ្គ បញ្ជាក់ឲ្យនឹងចាំជិតនិល វេលាក្រហមរំពេចព្យា ។
- ឮសូរស៊ីរេហ្គ បញ្ជាក់ឲ្យនឹងចាំក្រហម រំពេចបកនិលវេលា ។
- ឃើញពណ៌ស្លឹកក្រហម ។ ពណ៌ស្លឹកក្រហម ចាំជិតនិលវេលា ក្រហមរំពេចព្យា ។

Drill J. Transformation

MODEL: គ្រូ: ពណ៌ក្រហម ក្រហម។ ពណ៌ក្រហម បញ្ជាក់ឲ្យនឹងជិតនិលវេលា ។ (បើខ្ញុំឃើញ) សិស្ស: បើខ្ញុំឃើញពណ៌ក្រហម ក្រហម។ ពណ៌ក្រហម ខ្ញុំនឹងចាំជិត និលវេលា ។

Teacher: The light red color indicates that it's close to dawn already.
Student: If I see the light red color, I know it's near dawn already.

- 1. ឮសូរស៊ីរេហ្គ បញ្ជាក់ឲ្យនឹងចាំជិត និលវេលា ។ (បើខ្ញុំឃើញ)
- 2. បើខ្ញុំឃើញពណ៌ក្រហម ខ្ញុំនឹងចាំជិត និលវេលា ។ ពណ៌ក្រហម បញ្ជាក់ឲ្យនឹង ជិតនិលវេលា ។
- 3. បើខ្ញុំឃើញពណ៌ក្រហម ខ្ញុំនឹងចាំជិត និលវេលា ។ ពណ៌ក្រហម បញ្ជាក់ឲ្យនឹង ជិតនិលវេលា ។
- 4. ឮសូរស៊ីរេហ្គ បញ្ជាក់ឲ្យនឹងចាំជិតនិល វេលាក្រហមរំពេចព្យា ។
- 5. ឮសូរស៊ីរេហ្គ បញ្ជាក់ឲ្យនឹងចាំក្រហម រំពេចបកនិលវេលា ។
- 6. បើខ្ញុំឃើញពណ៌ស្លឹកក្រហម ខ្ញុំនឹងចាំ ជិតនិលវេលា ក្រហមរំពេចព្យា ។

- បើខ្ញុំឃើញឮសូរស៊ីរេហ្គ ខ្ញុំនឹងចាំជិត និលវេលា ។
- បើខ្ញុំឃើញពណ៌ក្រហម ខ្ញុំនឹងចាំជិត និលវេលា ។ ពណ៌ក្រហម បញ្ជាក់ឲ្យនឹង ជិតនិលវេលា ។
- បើខ្ញុំឃើញពណ៌ក្រហម ខ្ញុំនឹងចាំជិត និលវេលា ។ ពណ៌ក្រហម បញ្ជាក់ឲ្យនឹង ជិតនិលវេលា ។
- ឮសូរស៊ីរេហ្គ បញ្ជាក់ឲ្យនឹងចាំជិតនិល វេលាក្រហមរំពេចព្យា ។
- ឮសូរស៊ីរេហ្គ បញ្ជាក់ឲ្យនឹងចាំក្រហម រំពេចបកនិលវេលា ។
- បើខ្ញុំឃើញពណ៌ស្លឹកក្រហម ខ្ញុំនឹងចាំ ជិតនិលវេលា ក្រហមរំពេចព្យា ។

UNIT 63

BASIC DIALOGUE

1. **ស៊ីហ្គេរ៉ូក្នុងនេះ?** Pon
What's that whistle?
2. **កប៉ាល់ទាញស៊ីហ្គេរ៉ូក្នុងនេះ ប្រាប់អ្នកដំណើរ ដឹកនិលកន្លែងចុះ ត្រូវរៀបចំខ្លួន ។** Sok
The boat blows the whistle to tell the travellers that it's about to arrive at a stop, and that they must get ready.
3. **ដល់កំពង់ចាមហើយ? ឆាប់ណាស់។** Pon
We've arrived in Kompong Cham already. That's very fast.
4. **មិនមែនកំពង់ចាមទេ។ នេះជាកន្លែង ចុះមួយតូច មិនទាន់ដល់កំពង់ចាម ទេ។ កប៉ាល់ចូលផែរហើយ។** Sok
It's not Kompong Cham. This is a small stop; we haven't arrived in Kompong Cham yet. Look, the boat is coming into the docks.
5. **គេលក់អ្វីខ្លះនៅលើផែរ?** Pon
What are they selling on the dock?
6. **គេលក់នំ ម្ហូប ហើយនិងផ្លែ ឈើផងដែរ។ កប៉ាល់ចេញពីផែរមួយទៅ ផែរមួយទៀត។** Sok
Oh, they're selling cakes, food, and fruit too. The boat leaves one dock and goes to another.
7. **គេមានលក់ម្ហូប រាល់ទីតាំងផងដែរ?** Pon
Do they sell food on every dock?
8. **មាន ហើយមានមនុស្សចុះឡើង ទីតាំងផងដែរ។** Sok
They do. And there are people getting off and on at each dock.
9. **ពេលព្រឹក តាមបណ្តោយមាត់ ទន្លេ នេះ ល្អណាស់។** Pon
I find the landscape along the river in the morning very pretty.
10. **ផ្ទះអ្នកស្រុក សុទ្ធតែមានដើម ឈើជុំវិញ មានស្ពាយ ក្រូច ជាដើម។** Sok
Yes, the houses of the peasants are all surrounded by trees. Mango and orange, for example.

- 11. ថ្ងៃក្តៅបន្តិចៗហើយ ។ Pon

Now the sun is getting hotter little by little.
- 12. ហើមដ៏តម្កល់ហើយ ។ វិតដល់កំពង់ចាមហើយ ។ កប៉ាល់ចូលទៅដំឡើងទីបំផុតទៀតទេ ។ Sok

It's almost one o'clock. We're getting close to Kompong Cham. The boat still only has to go to the docks at Tonle Bat.
- 13. មើលពីទន្លេបឹងទន្លេបឹង បើ ញែក កំពង់ចាម ទេ ? Pon

If you look from Tonle Bat do you see Kompong Cham?
- 14. បើ ញែក ច្បាស់ ហើយ ល្អណាស់ ផង ។ កប៉ាល់ ឆ្លង ទៅ ខ្ពស់ ខាង ជើង ចូល ចត ទី ដំឡើង កំពង់ចាម ប្រហែល ៣០ ម៉ោង ទៀត បាន បើ ដល់ ទៅ ដល់ ។ Sok

Yes, you can see clearly, and it's pretty too. The boat will cross to the north bank and enter and stop at the dock of Kompong Cham in about thirty minutes more; then we will have arrived.
- 15. សប្បាយណាស់ ធ្វើដំណើរនេះ ហើយមានប្រយោជន៍ផង ។ Pon

This is a very pleasant trip, and it's interesting too.

DRILLS

Drill A. Substitution

- 1. កប៉ាល់ទាញស៊ីរេហ្គូប្រាប់អ្នកដំណើរ
ដិតដល់កន្លែងចុះ។
The boat blows its whistle to tell
the travellers they are about to
arrive at a landing.
- 2. កប៉ាល់ទាញស៊ីរេហ្គូឲ្យសញ្ញា អ្នកដំណើរ
ដិតដល់កន្លែងចុះ។
The boat blows its whistle as a
signal to the travellers they are
about to arrive at a landing.
- 3. កប៉ាល់ទាញស៊ីរេហ្គូឲ្យសញ្ញា អ្នកដំណើរ
ត្រូវរៀបចំខ្លួន។
The boat blows its whistle as a
signal to the travellers to get
ready.
- 4. ឡានឈ្នួលទាញស៊ីរេហ្គូឲ្យសញ្ញា អ្នក
ដំណើរត្រូវរៀបចំខ្លួន។
The bus blows its horn as a signal
to the travellers to get ready.
- 5. ឡានឈ្នួលទាញស៊ីរេហ្គូប្រាប់អ្នកដំណើរ
ត្រូវរៀបចំខ្លួន។
The bus blows its horn to tell the
travellers to get ready.
- 6. ឡានឈ្នួលទាញស៊ីរេហ្គូប្រាប់អ្នកដំណើរ
ដិតដល់ពេលពេញហើយ។
The bus blows its horn to tell the
travellers it's about time to leave.
- 7. ឡានឈ្នួលទាញស៊ីរេហ្គូប្រាប់អ្នកដំណើរ
ដិតដល់ពេលពេញហើយ។
The bus blows its horn to tell the
passengers it's about time to leave.
- 8. កប៉ាល់ទាញស៊ីរេហ្គូប្រាប់អ្នកដំណើរ
ដិតដល់ពេលពេញហើយ។
The boat blows its whistle to tell
the passengers it's about time to
leave.
- 9. កប៉ាល់ទាញស៊ីរេហ្គូប្រាប់អ្នកដំណើរ
កន្លែងចុះ។
The boat blows its whistle to tell
the passengers they are about to
arrive at a landing.
- 10. កប៉ាល់ទាញស៊ីរេហ្គូប្រាប់អ្នកដំណើរ
ដិតដល់កន្លែងចុះ។
The boat blows its whistle to tell
the travellers they are about to
arrive at a landing.

Drill B. Response

MODEL: គ្រូ: ដល់កំពង់ចាមហើយ?
(កន្លែងចុះមួយតូច)
សិស្ស: នេះជាកន្លែងចុះមួយតូច មិន
ទាន់ដល់កំពង់ចាមទេ។

Teacher: We've arrived in Kompong Cham.
(small landing)

Student: This is a little landing; we haven't
arrived in Kompong Cham yet.

1. ដល់ភ្នំពេញហើយ?
(ទិស បន្ត ហោះស្រាយ ទាម)

នេះជាកំពង់ចាម ហោះស្រាយ មិន
ទាន់ដល់ភ្នំពេញទេ។

2. ដីល់បាត់ដីបង្ហើយ?
(ភូមិមួយតូច)

នេះជាភូមិមួយតូច មិនទាន់ដីល់បាត់
ដីបង្ហើយទេ។

3. ដីល់កំពង់រលាបហើយ?
(រកោះមួយតូច)

នេះជារកោះមួយតូច មិនទាន់ដីល់កំពង់
រលាបទេ។

4. ដីល់ភ្នំពេញហើយ?
(វិថីកំពង់មួយតូច)

នេះជាវិថីកំពង់មួយតូច មិនទាន់ដីល់
ភ្នំពេញទេ។

5. ដីល់កំពង់ធ្លាំងហើយ?
(កន្លែងធ្វើឡានមួយ)

នេះជាកន្លែងធ្វើឡានមួយ មិនទាន់
ដីល់កំពង់ធ្លាំងទេ។

Drill C. Double Substitution

1. កប៉ាល់រេចព្យាពីវិថីមួយ ចូលវិថី
មួយទៀត។

The boat leaves one dock (and) goes
to another dock.

2. ឡានឈ្នួលរេចព្យាពីកន្លែងមួយ ចូលកន្លែង
មួយទៀត។

The bus leaves one stop (and) goes
to another stop.

3. កប៉ាល់ហោះរេចព្យាពីវាលយន្តហោះ
មួយ ចូលវាលយន្តហោះមួយទៀត។

The plane leaves one airport (and)
goes to another airport.

4. រទេះភ្លើងរេចព្យាពីស្ថានីយមួយ
ចូលស្ថានីយមួយទៀត។

The train leaves one station (and)
goes to another station.

5. កុនសិស្សរេចព្យាពីបន្ទប់រៀនមួយ ចូល
បន្ទប់រៀនមួយទៀត។

The students leave one room (and)
go to another room.

6. អ្នកលក់ម្ហូបរេចព្យាពីហាងមួយ ចូល
ហាងមួយទៀត។

The food vendors leave one shop (and)
go to another shop.

7. កម្មកររេចព្យាពីរោងមួយ ចូលរោង
មួយទៀត។

The workers leave one warehouse (and)
go to another warehouse.

8. កប៉ាល់រេចព្យាពីវិថីមួយ ចូលវិថី
មួយទៀត។

The boat leaves one dock (and) goes
to another dock.

Drill D. Response

MODEL: គ្រូ : តើមានលក់ម្ហូបរាល់វិថីវិថី
ឬទេ? (មនុស្សចុះឡើង)
សិស្ស: បាទមាន ហើយមានមនុស្ស
ចុះឡើងរាល់វិថីវិថីទេ។

Teacher: Do they sell food at every dock?
(people get off and on)

Student: Yes. And there are people getting
off and on at every dock.

1. មានបន្ទីរចុះឡើងរាល់ទីតា
ស្ថានីយឬអី? (លក់ដីធ្លីលើ)
2. តើមានលក់ស៊ីប៊ែររាល់ទីតា កន្លែងចុះ
ឬអី? (ដើមឈើស្រុកនោះ)
3. តើមានបន្ទប់សម្រាករាល់ទីតា យន្ត
ហោះឬអី? (ភោជនីយដ្ឋានល្អៗ)
4. តើមានភោជនីយដ្ឋានរាល់ទីតា កន្លែង
ចុះឬអី? (ហោលលក់អីវ៉ាន់)
5. តើលក់អីវ៉ាន់រាល់ទីតា ដីឬអី?
(បន្ទីរចុះឡើង)

- បាទមាន ហើយមានបន្ទីរលក់ដីធ្លីលើ
រាល់ទីតាស្ថានីយដីដី ។
- បាទមាន ហើយមានដើមឈើស្រុកនោះ
រាល់ទីតា កន្លែងចុះដីដី ។
- បាទមាន ហើយមានភោជនីយដ្ឋាន
ល្អៗ រាល់ទីតា យន្តហោះដីដី ។
- បាទមាន ហើយមានហោលលក់អីវ៉ាន់
រាល់ទីតា កន្លែងចុះដីដី ។
- បាទមាន ហើយមានបន្ទីរចុះឡើង
រាល់ទីតា ដីដីដី ។

Drill E. Substitution

1. ផ្ទះអ្នកស្រុកស្នូលទីតា ព្រំដីវិញដោយ
ដើមឈើ ។
2. ផ្ទះអ្នកស្រុកស្នូលទីតា ព្រំដីវិញដោយ
កំបាំង ។
3. ផ្ទះអ្នករដ្ឋការស្នូលទីតា ព្រំដីវិញដោយ
កំបាំង ។
4. ផ្ទះអ្នករដ្ឋការស្នូលទីតា ព្រំដីវិញដោយ
ទាហាន ។
5. ភូមិតូចៗ ស្នូលទីតា ព្រំដីវិញដោយ
ទាហាន ។
6. ភូមិតូចៗ ស្នូលទីតា ព្រំដីវិញដោយ
សួនច្បារ ។
7. វត្តនិងវិហារស្នូលទីតា ព្រំដីវិញដោយ
សួនច្បារ ។
8. វត្តនិងវិហារស្នូលទីតា ព្រំដីវិញដោយ
ដើមឈើ ។
9. ផ្ទះអ្នកស្រុកស្នូលទីតា ព្រំដីវិញដោយ
ដើមឈើ ។

- The houses of peasants are all sur-
rounded by trees.
- The houses of peasants are all sur-
rounded by walls.
- The houses of government officials
are all surrounded by walls.
- The houses of government officials
are all surrounded by soldiers.
- Small villages are all surrounded
by soldiers.
- Small villages are all surrounded by
gardens.
- Wats and temples are all surrounded
by gardens.
- Wats and temples are all surrounded
by trees.
- The houses of peasants are all sur-
rounded by trees.

Drill F. Equivalence drill

- MODEL: គ្រូ: មានដើមឈើនៅជុំវិញផ្ទះ
អ្នកស្រុកគ្រប់ផ្ទះ ។
សិស្ស: ផ្ទះអ្នកស្រុកសុទ្ធតែព័ទ្ធ
ជុំវិញនិយាយដើមឈើ ។
1. មានកំពែងនៅជុំវិញរក្សិករិការ។
 2. មានទាហាននៅជុំវិញភូមិតូចៗ
គ្រប់ភូមិ។
 3. មានស្ពានច្បារនៅជុំវិញវត្តនិងវិហារ
ទាំងអស់។
 4. មានកំពែងនៅជុំវិញភូមិតូចៗគ្រប់
ភូមិ ។
 5. មានទាហាននៅជុំវិញផ្ទះអ្នករិការ
(គប់ផ្ទះ) ។

Teacher: There are trees around all the houses of the peasants.

Student: The houses of the peasants are all surrounded by trees.

- ផ្ទះអ្នករិការសុទ្ធតែព័ទ្ធនិយាយកំពែង។
ភូមិតូចៗគ្រប់ភូមិសុទ្ធតែព័ទ្ធនិយាយ
ទាហាន។
វត្តនិងវិហារសុទ្ធតែព័ទ្ធនិយាយស្ពាន
ច្បារជុំវិញ។
ភូមិតូចៗសុទ្ធតែព័ទ្ធនិយាយ
កំពែង។
ផ្ទះអ្នករិការសុទ្ធតែព័ទ្ធនិយាយ
ទាហាន។

Drill G. Substitution

1. កប៉ាល់នៅចូលទីផែនដីបី
មួយ ទៀតទេ។
2. កប៉ាល់នៅចូលទី កន្លែងចុះមួយ
ទៀតទេ។
3. ឡានឈ្នួលនៅចូលកន្លែងចុះមួយ
ទៀតទេ។
4. ឡានឈ្នួលនៅចូលទី ភូមិតូចមួយ
ទៀតទេ។
5. ទ្រនុងនៅចូលទី ភូមិតូចមួយ
ទៀតទេ។
6. ទ្រនុងនៅចូលទី ឆ្នាន់យកំពង់
ឆ្នាំងមួយទៀតទេ។
7. ឡានឈ្នួលនៅចូលទី ឆ្នាន់យកំពង់
មួយទៀតទេ។
8. ឡានឈ្នួលនៅចូលទី ផែនដីបីទៀត
ទេ។
9. កប៉ាល់នៅចូលទី ផែនដីបីទៀតទេ។

- The boat still will enter only one more dock.
- The boat still will enter only one more stop (landing).
- The bus still will enter only one more stop.
- The bus still will enter only one more small village.
- The train still will enter only one more small village.
- The train still will enter only Kompong Chang station.
- The bus still will enter only Kompong Chang station.
- The bus still will enter only Tonle Bat dock.
- The boat still will enter only Tonle Bat dock.

Drill H. Transformation

- MODEL: គ្រូ: កប៉ាល់នៅចូលទៅវិទ្យុផែនដី
 មួយទៀតទេ។
 សិស្ស: ក្រៅពីវិទ្យុផែនដី កប៉ាល់
 មិនចូលទៅណាទៀតទេ។
1. ឡានឈ្នួលចូលទៅកន្លែងចុះ
 ទ្រព្យកក្កាបមួយទៀតទេ។
 2. រទេះភ្លើងចូលទៅកន្លែងស្តុក
 មួយទៀតទេ។
 3. យន្តហោះចុះទៅទិសកប៉ាល់ហោះ
 ស្ងៀមស្ងៀមមួយទៀតទេ។
 4. ឡានចូលទៅក្រុមភ្នំមួយទៀតទេ។
 5. កប៉ាល់ចូលទៅទ្រព្យកក្កាបមួយទៀតទេ។

Teacher: The ship will enter only one more dock, at Tonle Bat.

Student: Besides the Tonle Bat dock, the ship won't go to any other dock.

ក្រៅពីកន្លែងចុះទ្រព្យកក្កាប ឡានឈ្នួល
 មិនចូលកន្លែងចុះណាទៀតទេ។
 ក្រៅពីស្តានីយកំពង់ រទេះភ្លើង
 មិនចូលកន្លែងស្តុកណាទៀតទេ។
 ក្រៅពីទិសកប៉ាល់ហោះ ស្ងៀមស្ងៀម
 យន្តហោះមិនចុះទៅទិសណាទៀតទេ។
 ក្រៅពីក្រុមភ្នំមួយ ឡានមិនចូលក្រុម
 ណាទៀតទេ។
 ក្រៅពីវិទ្យុផែនដី កប៉ាល់មិនចូល
 ទៅណាទៀតទេ។

Drill I. Response

- MODEL: គ្រូ: នេះជានិយមន័យយ៉ាងម៉េច?
 (មួយសប្តាហ៍ មានប្រយោជន៍)
 សិស្ស: នេះជានិយមន័យមួយយ៉ាង
 សប្តាហ៍ ហើយមានប្រយោជន៍
 ផង។

Teacher: What kind of trip is this? (happy, interesting)

Student: This is a very happy trip, and interesting also.

1. ទេសភាពពេលថ្ងៃក្រហម តាមបណ្តោយ
 ទន្លេនេះ លោកឃើញយ៉ាងម៉េច?
 (សប្តាហ៍ ល្អដឹង)
2. ម៉េចទេនិមិត្តរូបលោកឃើញក្រុម
 កំពង់ចាមទេ? (ច្បាស់ណាស់)
3. កំពង់ចាមជា ក្រុមយ៉ាងម៉េច?
 (១ស្នាក់ ទំនើប)
4. អាកាសពេលថ្ងៃក្រហម តាមទន្លេនេះ លោក
 ឃើញយ៉ាងម៉េច? (ស្ងៀម ត្រជាក់)

ខ្ញុំឃើញទេសភាពយ៉ាងសប្តាហ៍
 ហើយល្អដឹងផង។
 ខ្ញុំឃើញក្រុមកំពង់ចាមយ៉ាងច្បាស់
 ហើយល្អណាស់ ដឹង។
 កំពង់ចាមជា ក្រុមមួយស្នាក់ ហើយ
 ទំនើបផង។
 ខ្ញុំឃើញអាកាសពេលថ្ងៃក្រហម
 ស្ងៀម ហើយត្រជាក់ផង។

Drill J. Substitution

1. តិច្បូរិព្រះអាទិត្យបណ្តោញកន្លឺ
បន្តិចម្តងៗ រាល់នាទី។	Now the sun is warming up little
by little every minute.
2. តិច្បូរិព្រះអាទិត្យបណ្តោញពន្លឺបន្តិច
ម្តងៗ រាល់នាទី។	Now the sun is <u>getting bright</u> little
by little every minute.
3. តិច្បូរិព្រះអាទិត្យបណ្តោញពន្លឺបន្តិច
ម្តងៗ រាល់សន្ទុះ។	Now the sun is getting bright little
by little <u>every moment</u> .
4. តិច្បូរិធូរ្យងបណ្តោញពន្លឺបន្តិចម្តងៗ
រាល់សន្ទុះ។	Now the <u>lamp</u> is getting bright little
by little every moment.
5. តិច្បូរិធូរ្យងបណ្តោញកំដៅបន្តិចម្តងៗ
រាល់សន្ទុះ។	Now the lamp is <u>warming up</u> little by
little every moment.
6. តិច្បូរិធូរ្យងបណ្តោញកំដៅបន្តិចម្តងៗ
រាល់នាទី។	Now the lamp is warming up little by
little <u>every minute</u> .
7. តិច្បូរិព្រះអាទិត្យបណ្តោញកំដៅ
បន្តិចម្តងៗ រាល់នាទី។	Now the <u>sun</u> is warming up little by
little every minute.

UNIT 64

BASIC DIALOGUE

- 1. រមែងបានជាហាងកាវយាសយទាំងអស់បិទទ្វារថ្ងៃនេះ?
Pon
How come all the stores and offices are closed today?
- 2. ថ្ងៃភ្នំបំណុ មិនដឹងទេ?
Sok
Today is Bon Phcum, didn't you know?
- 3. ខ្ញុំគិតថាភ្នំបំណុដល់រំពេចក្រោយទេ។ គេធ្វើបុណ្យយ៉ាងម៉េចខ្លះ?
Pon
I thought Bon Phcum was last month. How do they celebrate it?
- 4. នៅថ្ងៃភ្នំ មនុស្សប្រុសស្រី ពាស់ ក្មេង នាំគ្នាទៅវត្ត។
Sok
On Phcum day, the people, men and women, young and old, go to the wat.
- 5. គេធ្វើបុណ្យឱ្យទិសកុសលដល់មនុស្សដែលស្លាប់ទៅហើយ។
Sok
They have a memorial service for the dead.
- 6. បុណ្យនេះគេធ្វើប៉ុន្មានថ្ងៃ?
Pon
How many days do they celebrate this holiday?
- 7. ភ្នំភ្នំមួយថ្ងៃទេ គឺនៅថ្ងៃដប់ប្រាំរោងខែភ្នែបុទ។
Sok
Phcum is just one day, that is, the fifteenth day of the waning moon of the month of Phutebot.
- 8. បុណ្យសំខាន់ជាងបុណ្យចូលឆ្នាំឬអី?
Pon
Is Phcum more important than New Year's?
- 9. បុណ្យទាំងពីរនេះសំខាន់ស្មើគ្នា។
Sok
Both holidays are equally important.
- 10. បុណ្យចូលឆ្នាំខ្មែរជាមួយឆ្នាំនិងចូលឆ្នាំចិន ឬក៏នៅថ្ងៃមួយខែមករា?
Pon
Does Cambodian New Year's coincide with Chinese New Year's, or is it January 1st?
- 11. បុណ្យចូលឆ្នាំខ្មែរមិនមែនជាមួយនិងចូលឆ្នាំចិន ឬក៏នៅថ្ងៃមួយខែមករាទេ។
Sok
Cambodian New Year's does not coincide with Chinese New Year's, and it isn't on January 1st.

- 12. គឺនៅថ្ងៃទី១៣ មេសា ។ It's the 13th of April.
- 13. រាល់ឆ្នាំមានបុណ្យសំខាន់ៗដទៃទៀត
ទិសលើទេវតា? Pon

Every year are there other holidays
that the Cambodians celebrate?
- 14. មានបុណ្យដទៃទៀតដែរ ដូចជាបុណ្យ
កថិន បុណ្យរតន្ត្រី បុណ្យតាំងតុ ជានិមម ។ Sok

Yes, there are other holidays, like
Kathin, the Water Festival, and
Tang Tok for example.
- 15. ចុះថ្ងៃបុណ្យដទៃទៀតទិសលើមិនមែនរាល់
ឆ្នាំមានដែរឬ? Pon

How about holidays that don't occur
every year. Do they have them?
- 16. មាន ដូចជាបុណ្យ រាជានិមម, ការ
បុណ្យបូជានិមម ហើយទិកាសពិសេស
ខ្លះទិសលើតែមិនមែនប្រចាំការ ។ Sok

Yes, for example the coronation,
marriage, cremations, and special
occasions when they usually take
off from work.
- 17. កាលណាប្រមុខរដ្ឋពីប្រទេសមក
ទស្សនាប្រទេសកម្ពុជា គេមិនមែនមែន
ធ្វើការឬអី? Pon

When chiefs of state from other
countries come to visit Cambodia, do
they usually take off from work?
- 18. តាមធម្មតាគេលាបធ្វើការ ដើម្បីទទួល
ភ្ញៀវភ្នំត្រីយស របស់ ប្រទេស ។ Sok

Yes, usually they take off
in order to greet the honored
guests of the country.
- 19. កាលណាប្រមុខរដ្ឋនៃប្រទេសកម្ពុជា
ទៅប្រទេសក្រៅ ឬត្រឡប់មកវិញ ខ្ញុំ
ឃើញមនុស្សច្រើនតាមផ្លូវ ។ Pon

When the Chief of State of Cambodia
goes abroad, or returns, I see a
lot of people along the street.
- 20. ទិកាសពិសេសថ្ងៃលាបធ្វើការ ឬ
អី? Sok

Is that occasion also a holiday?
- 21. បាទ ទិកាសពិសេសគេលាបធ្វើការ
ដើម្បីជួនដំណើរ ឬទទួលស្វាគមន៍
ប្រមុខរដ្ឋទិសលើបានមកដល់ប្រទេសវិញ ។ Sok

Yes, on that occasion they take off
from work also in order to ac-
company or greet the chief of
state who has returned to the
country.

DRILLS

Drill A. Response

MODEL: (គ្រូ: ហេតុអ្វីបានជាគេឈប់ធ្វើការ?
(នៅទទួលភ្ញៀវកិត្តិយស)
សិស្ស: គេឈប់ធ្វើការដើម្បីនាំទៅទទួល
ទទួលភ្ញៀវកិត្តិយស។

Teacher: Why did they stop work?
(to greet the honored guests)

Student: They stopped work in order to greet
the honored guests.

1. ហេតុអ្វីបានជាគេធ្វើបុណ្យភ្ជាប់ប៉ោង?
(ធ្វើបុណ្យទុំទិសកុសលនិងបន្ទុយដើម្បី
ឆ្លាប់ទៅហើយ)
2. ហេតុអ្វីបានជាគេឈប់ធ្វើការ?
(នៅទទួលភ្ញៀវកិត្តិយស)
3. ហេតុអ្វីបានជាគេនាំភ្ញៀវទៅទិស
យន្តហោះ? (នៅទទួលភ្ញៀវ
កិត្តិយស)
4. ហេតុអ្វីបានជាគេឈប់ ធ្វើការ?
(នៅបុណ្យខ្មោច)
5. ហេតុអ្វីបានជាគេឈប់រៀន?
(ជូនដំណើរភ្ញៀវកិត្តិយស)

- គេធ្វើបុណ្យភ្ជាប់ប៉ោងដើម្បីនាំ ធ្វើបុណ្យ
ទុំទិសកុសលនិងបន្ទុយដើម្បីនាំទៅ
ហើយ។
- គេឈប់ធ្វើការដើម្បីនាំទៅទទួល
ភ្ញៀវកិត្តិយស។
- គេនាំភ្ញៀវទៅទិសយន្តហោះ ដើម្បីនាំ
ទៅទទួលភ្ញៀវកិត្តិយស។
- គេឈប់ ធ្វើការដើម្បីទៅបុណ្យ
ខ្មោច។
- គេឈប់រៀនដើម្បីនាំជូនដំណើរ
ភ្ញៀវកិត្តិយស។

Drill B. Response

MODEL: (គ្រូ: បុណ្យភ្ជាប់សំខាន់ជាងបុណ្យ
ចូលឆ្នាំឬអី? (ដូចគ្នា)
សិស្ស: បុណ្យទាំងពីរសំខាន់ដូច
គ្នា។

Teacher: Is Phcum Ben more important than
New Years? (the same)

Student: Both these holidays are of the same
importance.

1. បុណ្យចូលឆ្នាំនិងសំខាន់ជាង
ចូលឆ្នាំឬអី? (ដូចគ្នា)
2. បុណ្យចូលឆ្នាំនិង គេធ្វើយូរជាងបុណ្យ
ភ្ជាប់ឬអី? (ដូចគ្នា)
3. ទន្លេបាសាក់និងសំខាន់ជាង ទន្លេសាបឬអី?
(ប្រទាំងពីរគ្នា)
4. កប៉ាល់នោះធ្ងន់ជាងកប៉ាល់នេះឬអី?

- បុណ្យទាំងពីរសំខាន់ដូចគ្នា។
- បុណ្យទាំងពីរគេធ្វើយូរដូចគ្នា។
- ទន្លេទាំងពីរសំខាន់ដូចគ្នា។
- កប៉ាល់ទាំងពីរធ្ងន់ដូចគ្នា។

- 5. (សើគ្នា)
ការិយាល័យលោកធំជាងការិយាល័យ
ខ្ញុំឬអី? (ប៉ុណ្ណា)
 - 6. អ្វីទៅភ្នំពេញទៅស្បែកបង្គោលជាង
ភ្នំពេញទៅបាត់ដំបងឬអី? (ប្រើវិញ)
 - 7. ឆ្នាំនេះគឺជាឆ្នាំនៃឆ្នាំណាមួយឬអី?
(ប៉ុណ្ណា)
 - 8. បុណ្យភ្នំប៊ែលសប្តាហ៍និងបុណ្យចូល
ឆ្នាំឬអី? (ស្លឹក)
- ការិយាល័យទាំងពីរឬនា ។
អ្វីទាំងពីរឬប្រើវិញ ។
ឆ្នាំនេះឬប៉ុណ្ណា ។
បុណ្យទាំងពីរសប្តាហ៍ស្លឹក ។

Drill C. Response

MODEL: គ្រូ: បុណ្យចូលឆ្នាំនៃនិមន្តនិមន្ត
ចូលឆ្នាំចិន ឬក៏នៅថ្ងៃទី១
នៃមករា?

Teacher: Does Cambodian New Year fall on
Chinese New Year, or is it on
the first of January?

សិស្ស: បុណ្យចូលឆ្នាំនៃនិមន្តនិមន្ត
និមន្តនិមន្តចូលឆ្នាំចិន ឬក៏
នៅថ្ងៃទី១នៃមករាទេ?

Student: Cambodian New Year doesn't fall on
Chinese New Year, nor is it on the
first of January.

- 1. បុណ្យចូលឆ្នាំ ពាក់ទាំងនិមន្តនិមន្ត
ឆ្នាំចិន ឬក៏នៅថ្ងៃទី១៣នៃមករា?
- 2. បុណ្យភ្នំប៊ែលនិមន្តនិមន្តចូលឆ្នាំនៃនិមន្ត
នៅថ្ងៃទី១នៃមករាឬទេ?
- 3. បុណ្យក្រុងនិមន្តនិមន្តបុណ្យអង្គុក ឬក៏និមន្ត
បុណ្យទាំងពីរ?
- 4. វាជាថ្ងៃនៃនិមន្តនិមន្តបុណ្យបូជានិមន្ត ឬក៏
និមន្តនិមន្តការនៃនិមន្តនិមន្ត?
- 5. បុណ្យណូរនៃនិមន្តនិមន្តនិមន្តបុណ្យចូលឆ្នាំ
នៃនិមន្ត ឬក៏នៅថ្ងៃនៃនិមន្ត?

- បុណ្យចូលឆ្នាំពាក់ទាំងនិមន្តនិមន្តនិមន្ត
ចូលឆ្នាំចិន ឬក៏នៅថ្ងៃទី១៣នៃមករា
នៃនិមន្ត?
- បុណ្យភ្នំប៊ែលនិមន្តនិមន្តនិមន្តនិមន្តចូលឆ្នាំនៃនិមន្ត
នៃ ឬក៏នៅថ្ងៃទី១នៃមករាឬទេនៃនិមន្ត?
- បុណ្យក្រុងនៃនិមន្តនិមន្តនិមន្តនិមន្តបុណ្យអង្គុកនៃនិមន្ត
ឬក៏និមន្តបុណ្យទាំងពីរនៃនិមន្ត?
- វាជាថ្ងៃនៃនិមន្តនិមន្តនិមន្តនិមន្តបុណ្យបូជានិមន្តនៃនិមន្ត
ឬក៏និមន្តនិមន្តការនៃនិមន្តនិមន្តនៃនិមន្ត?
- បុណ្យណូរនៃនិមន្តនិមន្តនិមន្តនិមន្តបុណ្យចូលឆ្នាំ
ចូលឆ្នាំនៃនិមន្ត ឬក៏នៅថ្ងៃនៃនិមន្តនៃនិមន្ត?

Drill D. Transformation

MODEL: គ្រូ: កាលប្រមុខរដ្ឋមកនិស្សិតប្រទេស
 វៀតណាម គេទៅទទួលស្វាគមន៍។
 សិស្ស: គេទៅទទួលស្វាគមន៍ប្រមុខរដ្ឋ
 ដែលបានមកនិស្សិតប្រទេស
 វៀតណាម។

Teacher: When the head of state returns to the country, they go out to greet him.

Student: They go out to greet the head of state who has returned to the country.

1. កាលណាប្រមុខរដ្ឋទៅប្រទេសក្រៅ
 គេទៅជួនដំណើរ។
2. កាលណាប្រមុខរដ្ឋពីប្រទេសឯទៀតមក
 និស្សិតប្រទេសកម្ពុជា គេទៅទទួលស្វាគមន៍។
3. កាលណាប្រមុខរដ្ឋពីប្រទេសឯទៀត
 ទ្រប់ទៅវៀតណាម គេទៅជួនដំណើរ។
4. កាលណាគ្រូកិត្តិយសមកនិស្សិតវាល
 យន្តហោះ គេនិគរនិគរទៅទទួល។
5. កាលណាគ្រូកិត្តិយសទៅប្រទេសគេ
 វៀតណាម គេនិគរនិគរទៅ ជួនដំណើរ។

- គេទៅជួនដំណើរប្រមុខរដ្ឋដែលទៅប្រ
 ទេសក្រៅ។
- គេទៅទទួលស្វាគមន៍ប្រមុខរដ្ឋពីប្រទេស
 ឯទៀតមកនិស្សិតប្រទេសកម្ពុជា។
- គេទៅជួនដំណើរប្រមុខរដ្ឋពីប្រទេស
 ឯទៀតដែលទៅវៀតណាម។
- គេនិគរនិគរទៅទទួលគ្រូកិត្តិយសមក
 និស្សិតវាលយន្តហោះ។
- គេនិគរនិគរទៅជួនដំណើរគ្រូកិត្តិយស
 ទៅប្រទេសវៀតណាម។

Drill E. Expansion

1. ខ្ញុំឃើញមនុស្សច្រើន។
2. ខ្ញុំឃើញមនុស្សច្រើនតាមផ្លូវ។
3. កាលណាប្រមុខរដ្ឋទៅប្រទេសក្រៅ ខ្ញុំ
 ឃើញមនុស្សច្រើនតាមផ្លូវ។
4. កាលណាប្រមុខរដ្ឋទៅប្រទេសក្រៅ
 ឬត្រឡប់មកវៀតណាម ខ្ញុំឃើញមនុស្ស
 ច្រើនតាមផ្លូវ។
5. កាលណាប្រមុខរដ្ឋនៃប្រទេសកម្ពុជា
 ទៅប្រទេសក្រៅឬត្រឡប់មកវៀតណាម
 ខ្ញុំឃើញមនុស្សច្រើនតាមផ្លូវ។

- I see many people.
- I see many people along the street.
- When the head of state goes abroad,
 I see many people along the street.
- When the head of state goes abroad
or returns, I see many people
 along the street.
- When the head of state of Cambodia
 goes abroad or returns, I see
 many people along the street.

Drill F. Reduction

1. កាលណាប្រមុខរដ្ឋនៃប្រទេស
កម្ពុជានៅប្រទេសក្រៅឬត្រឡប់មក
វិញខ្ញុំឃើញមនុស្សច្រើនតាមផ្លូវ។
2. កាលណាប្រមុខរដ្ឋនៅប្រទេសក្រៅឬ
ត្រឡប់មកវិញ ខ្ញុំឃើញមនុស្សច្រើន
តាមផ្លូវ។
3. កាលណាប្រមុខរដ្ឋនៅប្រទេសក្រៅខ្ញុំ
ឃើញមនុស្សច្រើនតាមផ្លូវ។
4. ខ្ញុំឃើញមនុស្សច្រើនតាមផ្លូវ។
5. ខ្ញុំឃើញមនុស្សច្រើន។

When the head of state of Cambodia goes abroad or returns, I see many people along the street.

When the head of state goes abroad or returns, I see many people along the street.

When the head of state goes abroad, I see many people along the street.

I see many people along the street.

I see many people.

UNIT 65

NARRATION

1. គេគិតនាំគ្នាធ្វើដំណើរទៅក្រុងកំពង់ចាម ។
2. ប៉ុនមិនទាន់បានឃើញ កំពង់ចាមទេ ។
3. គេសួរទៅសុខ អំពីសភាពក្រុងនោះ ។
4. សុខថា កំពង់ចាម ជាក្រុងស្អាត ហើយទំនើបមួយទីនិល ទាតាមបណ្តោយទ្រាំងមេគង្គ ។
5. ប៉ុននិងសុខ ចង់ទៅកំពង់ចាម តាមកង់ ដល់ទីនិល ទាតាម កង់ ទ្រូង រាល់ថ្ងៃ ។
6. ធ្វើដំណើរតាមកង់ យឺតបន្តិច ព្រោះគេលឃប់ ទ្រូង កង់ ។
7. អ្នកដំណើរមិនទាញសំបុត្រទុកមុនទេ ។ កាលណាកង់ ចេញ ទើបគេលក់សំបុត្រ ។
8. សំបុត្រ ពីភ្នំពេញ ទៅកំពង់ចាម មិនថ្លៃប៉ុន្មានទេ ប្រហែលម្ភៃ ប្រាំ រៀល ប៉ុណ្ណោះ ។
9. គេចង់ទៅតាមកង់ ដល់ទីនិល ចេញពីព្រឹក ដើម្បីឲ្យ ត្រជាក់ បន្តិច ។
10. ដូច្នេះគេត្រូវទៅដល់ទីកង់ មុន មួយ ម៉ោង ឬ មួយ ម៉ោង មុន ពេលកង់ ចេញ ។

1. They are thinking about making a trip to Kompong Cham.
2. Pon hasn't yet had the chance to see Kompong Cham.
3. He asks Sok about the overall appearance of the city.
4. Sok says Kompong Cham is a clean and modern city which is on the banks of the Mekong.
5. Pon and Sok want to go to Kompong Cham by boat, of which there are many going and coming each day. (going round trip)
6. Travelling on boats is a little slow because they stop at many places.
7. Travellers cannot buy tickets in advance. Only when the boat leaves can they buy tickets.
8. The ticket from Pnhom Penh to Kompong Cham is not very expensive, maybe only 25 riels.
9. They want to go by the boat that leaves in the morning so that it will be a little cooler.
10. Therefore they have to arrive at the boat dock an hour or a half hour before the boat leaves.

1. ឥឡូវគេមកដល់ដីកប៉ាល់ហើយ។ គេនាំគ្នាឡើងលើកប៉ាល់។
2. ប៉ុនឃើញអ្នកដើរលើទ្រូង។ ខ្លះឡើងមកលើកប៉ាល់មានវត្ថុផ្សេងៗដទៃទៀតក៏ពុំដឹង។ ខ្លះទៀតក៏ពុំដឹងទេ របស់ផ្សេងៗ។
3. សុខប្រាប់ប៉ុនថាអ្នកខ្លះទិញវត្ថុផ្សេងៗដទៃទៀត អ្នកខ្លះទៀតទិញម្ហូបចំណីយកទៅផ្អែក ទៅនៅផ្ទះ។
4. បន្តិចមកគេឮសូរស៊ីរេហ្គ។
5. សុខនិយាយថាកប៉ាល់ទាញស៊ីរេហ្គសញ្ញាថាដល់ហើយដេញហើយ។
6. អ្នកដើរកប៉ាល់ក៏ពុំដឹងស្រាយហ្ន៎ ច្រហូកកប៉ាល់ ឯអ្នកដើរលើទ្រូងយូរឡើយទៀត មិនដឹងអ្នកលក់ សំបុត្រ។
7. គេលក់សំបុត្រ តម្លៃតាមចម្ងាយ។
8. មើលពីកប៉ាល់ទៅសង្វារទន្លេ គ្មានឃើញអ្វីទេ វាដ៏ងងឹតណាស់។
9. យូរៗ ឃើញភ្លើងទុក្ខក្នុងទន្លេផ្សេងៗ នៅតាមមាត់ទន្លេ។
10. មួយនាទីមក គេឃើញពណ៌ក្រហមម្រាលៗនៅទិស ខាងទើត - ជាសញ្ញាថា ភ្លឺហើយ។

1. Now they have arrived at the dock, and they go on the boat together.
2. Pon sees many travellers. Some are going on the boat with things in their hands; others are buying various things.
3. Sok tells Pon that some people buy things to sell; others buy food to take to the children at home.
4. A little later they hear the sound of the whistle.
5. Sok says that the boat blows the whistle as a signal that it is time for the boat to leave.
6. The boatmen are untying the ropes and the chains; as for the travellers, they sit quietly waiting for the ticket seller.
7. They sell tickets according to the distance.
8. If you look from the ship on both sides of the river, you don't see anything - it's very dark.
9. From time to time they see the flickering lights of the fishing boats along the bank.
10. After a moment they see a reddish color in the east - it's a sign that it's dawn.

1. ប៉ុនឮស៊ីរេហ្គុកបាត់ម្តងទៀត ហើយស្មានថាដល់កំពង់ចាមហើយ ។
2. សុខនិយាយថា នេះជាសញ្ញាប្រាប់អ្នកដទៃថាវាដល់កំពង់ចាមហើយ ។ ហើយគ្រូរិះរៀបចំខ្លួន។
3. កន្លែងចុះនេះមិនមែនកំពង់ចាមទេ ជាកន្លែងចុះមួយតូចនៅតាមផ្លូវ។
4. គិត្បូរិកបាត់រៀបចូលវិលវិលហើយ។
5. នៅលើវិលវិលគេលក់នំ នំប្រ៊ុប ហើយនំវិលវិលផ្សេងៗ ។
6. កបាត់ចេញពីវិលវិលមួយចូលវិលវិលទៀត ហើយនៅគ្រប់វិលវិលមានមនុស្ស ខ្លះរៀនសូត្រ ។
7. ទេសភាពពេលព្រឹកតាមបណ្តាយទន្លេ ស្អាតណាស់។
8. គេឃើញផ្ទះអ្នកស្រុកនៅកប់ទ្រោម ផ្លូវដើមរលីងដី ដូចជាស្វាយ ឡូត រចក ដំឡើង។
9. វិទ្ធិកាន់វិញ្ញាបន្តិចម្តងៗ ព្រោះ រសៀលហើយ។
10. កបាត់បានមកដល់កំពង់ចាមហើយ ហើយប៉ុនអាចឃើញទីក្រុងនេះច្បាស់ពីឆ្ងាយ។
11. នេះជាដំណើរមួយល្អណាស់សប្បាយ ហើយមានប្រយោជន៍ចំពោះប៉ុន។

1. Pon hears the whistle of the boat again, and he thinks that they have arrived in Kompong Cham already.
2. Sok says that this is a signal to tell the travellers that they are about to arrive at a landing, and that they must get their things in order.
3. This landing is not Kompong Cham; it's a small landing along the way.
4. Now the ship is preparing to enter the dock.
5. On the dock they sell cakes, food and various fruits.
6. The boat leaves one dock and enters another; and at each dock there are always people getting off and on.
7. The landscape in the morning along the river is very pretty.
8. They see houses of the country people hidden in the shade of many trees: mango, citrus, and banana for example.
9. The sun is getting hotter and little by little because it's afternoon already.
10. The boat has arrived near Kompong Cham, and Pon can see the city clearly from the distance.
11. This is a very pleasant trip for Pon, and interesting, too.

1. ប៉ុនឃើញហាងនិងការិយាល័យទាំងអស់បិទទ្វារ តែមិនដឹងថាមានបុណ្យអី ។
2. សុកក៏ប្រាប់ថាថ្ងៃនេះគឺជាថ្ងៃភ្នំប័ណ្ណ ។
3. ប៉ុនស្មានថាភ្នំប័ណ្ណនិងថ្ងៃនៃព្រះកាយ ហើយក៏សួរសុខទុក្ខ ។
4. នៅថ្ងៃបុណ្យនេះ គេនាំគ្នាទៅវត្ត ធ្វើបុណ្យ ទុំទិសកុសល និងមនុស្សនិរទេស ។
5. គេធ្វើបុណ្យទឹកមួយថ្ងៃទៀត គឺនៅថ្ងៃ ១៥ រោង វិវត្តបុណ្យ ។
6. សុកប្រាប់ប៉ុនថាបុណ្យភ្នំប័ណ្ណនេះនឹងបុណ្យធូលឆ្នាំសំខាន់ស្លឹកតា ។
7. តែបុណ្យធូលឆ្នាំនេះមិនមែនជាបុណ្យឆ្នាំនោះទេ បុណ្យឆ្នាំនេះ គឺនៅថ្ងៃ ១១ ខែមករា គឺនៅ ថ្ងៃ ១៣ មេសា ។
8. ខ្លះធ្វើបុណ្យខ្លះទៀតស្លឹកតាបុណ្យក្រែង បុណ្យស្រុក នឹងបុណ្យតាវត្សរ៍ ។
9. បុណ្យខ្លះទៀតមិនមែនមានរាល់ឆ្នាំទេ មានទុក្ខភាពពិសេសនិងគេធ្វើ គេឈប់ធ្វើការ ស្លឹកតាវត្សរ៍នាពិសេស ការ ប្រជុំរាល់ នឹងពេលប្រមូលប្រជុំបរទេសបក្សសុទ្ធនាប្រទេស កម្ពុជា ។
10. អ្នករាជការនិងគ្រូសិស្សខ្លះអាចឈប់ពីរ ឬបីម៉ោង ដើម្បីទៅទទួលភ្ញៀវកិត្តិយស របស់ប្រទេស ។

1. Pon sees that all the stores and offices are closed, but he doesn't know what holiday it is.
2. Sok says: Today is Phcum Ben.
3. Pon thought that Phcum Ben was last month and asks Sok:
4. "On this holiday do they go to the wat to have memorial services for the dead?"
5. "They celebrate this holiday only one day, that is, every 15th day of the waning moon of the month of Phutebot."
6. Sok tells Pon that the Phcum Ben and New Year are equally important.
7. But the Cambodian New Year does not coincide with Chinese New Year nor is it on the first of January. It is on the 13th of April.
8. Cambodians celebrate other holidays such as Kathin, the Water Festival, and Tang Tok, for example.
9. Some other holidays do not occur every year; they are special occasions when people must stop work, such as the coronation, weddings, cremations, and the times when foreign chiefs of state come to visit Cambodia.
10. Government officials and some students can stop work for two or three hours in order to go greet the honored guests of the country.

UNIT 66

BASIC DIALOGUE

Layman

1. ច្បើយបង្កើតព្រះតេជព្រះគុណ។
ព្រះតេជព្រះគុណសុខសប្បាយដឹងទេ?

Hello. How are you?

Monk

2. ច្រើនពេល អាត្មាសុខសប្បាយ
ដឹងទេ ។

I'm well.

Layman

3. ព្រះតេជព្រះគុណនឹងចូលទៅ
ណាញ៉ា?

Where are you going?

Monk

4. ទៅសាលា ។

I'm going to school.

Layman

5. សាលាព្រះតេជព្រះគុណនៅ
ឯណា?

Where is your school?

Monk

6. សាលាអាត្មានៅជិតវាំង សាលា
ព្រះគុណសុខសប្បាយ ។

My school is near the palace.
It's called the Suramarit
Buddhist Institute.

Layman

7. ព្រះតេជព្រះគុណរៀនប៉ុន្មាន
ឆ្នាំហើយ?

How many years have you studied
already?

Monk

8. អាត្មារៀនពីរឆ្នាំហើយ ។ ឆ្នាំ
នេះអាត្មារៀននៅថ្នាក់ទីបី ។

I've studied two years. This year
I'm in the third class.

Layman

9. តេជគុណរៀនប៉ុន្មានម៉ោង
ក្នុងមួយថ្ងៃ?

How many hours a day do you study?

Monk

10. អាត្មារៀនប្រាំមួយម៉ោងក្នុងមួយថ្ងៃ ។ ព្រឹក
ពីរម៉ោង ល្ងាច ៣ម៉ោង ។

I study five hours a day: two hours
in the morning, three in the
afternoon.

(BASIC DIALOGUE
in lay language)

1.	ដំរាបសួររលាក ។ រលាកសុខសប្បាយ
និរទេ?	<u>Pon</u>	Hello. How are you?
2.	បាទ ខ្ញុំសុខសប្បាយនិរទេ។	<u>Sok</u>	I'm well.
3.	រលាកអង្គើញ្ជាទៅណាហ្នឹង?	<u>Pon</u>	Where are you going?
4.	បាទ ខ្ញុំទៅសាលា។	<u>Sok</u>	I'm going to school.
5.	សាលារលាកនៅឯណា?	<u>Pon</u>	Where is your school?
6.	សាលាខ្ញុំនៅជិតវាំង សាលា
ព្រះគុកវិទ្យាល័យសុរាមរិត ។	<u>Sok</u>	My school is near the palace.
It's called the Suramarit
Buddhist Institute.
7.	រលាករៀនប៉ុន្មានឆ្នាំហើយ?	<u>Pon</u>	How many years have you studied
already?
8.	ខ្ញុំរៀនពីរឆ្នាំហើយ។ ឆ្នាំនេះខ្ញុំ
រៀននៅថ្នាក់ទី៣។	<u>Sok</u>	I've studied two years. This year
I'm in the third class.
9.	រលាករៀនប៉ុន្មានម៉ោង?	<u>Pon</u>	How many hours a day do you study?
10.	បាទ ខ្ញុំរៀន៥ម៉ោងម៉្លេះ ២ម៉ោង
ព្រឹក ៣ម៉ោង ព្រឹក ។	<u>Sok</u>	I study five hours a day: two hours
in the morning, three in the
afternoon.

DRILLS

Drill A. Transformation

MODEL: គ្រូ: ជំរាបសួរលោក ។
 (ចៀយ ហ៊ីង)
 សិស្ស: ចៀយហ៊ីង ព្រះភិក្ខុព្រះ
 គុណ ។

Teacher: Hello, sir. (Hello)

Student: Hello, monk.

1. លោកសុខសប្បាយជានិច្ច?
(ព្រះភិក្ខុព្រះគុណ)	ព្រះភិក្ខុព្រះគុណសុខសប្បាយជានិច្ច?
2. លោកអញ្ជើញទៅណាហ្នឹង?
(ព្រះភិក្ខុព្រះគុណនិមន្ត)	ព្រះភិក្ខុព្រះគុណនិមន្តទៅណា
ហ្នឹង?
3. សាលារៀនលោកនៅឯណា?
(ព្រះភិក្ខុព្រះគុណ)	សាលារៀនព្រះភិក្ខុព្រះគុណនៅឯណា?
4. លោករៀនប្រែស្រាវជ្រាវហ្នឹង?
(ព្រះភិក្ខុព្រះគុណ)	ព្រះភិក្ខុព្រះគុណរៀនប្រែស្រាវជ្រាវ
ហ្នឹង?
5. លោករៀនប្រែស្រាវជ្រាវអ្វី?
(ព្រះភិក្ខុព្រះគុណ)	ព្រះភិក្ខុព្រះគុណរៀនប្រែស្រាវជ្រាវ
អ្វី?

Drill B. Transformation

MODEL: គ្រូ: បាទ ខ្ញុំសុខសប្បាយជានិច្ច ។
 (ចំរើនពារ អាត្មា)
 សិស្ស: ចំរើនពារ អាត្មាសុខសប្បាយ
 ជានិច្ច ។

Teacher: Yes, I'm well. (Yes, I)

Student: Yes, I'm well.

1. បាទ ខ្ញុំនៅសាលា ។ (ចំរើនពារ អាត្មា)	ចំរើនពារ អាត្មានៅសាលា ។
2. សាលាខ្ញុំនៅជិតទីរាជធានី ។ (អាត្មា)	សាលាអាត្មានៅជិតទីរាជធានី ។
3. សាលាខ្ញុំឈ្មោះ ព្រះសុភារិយ ។ (អាត្មា)	សាលាអាត្មាឈ្មោះ ព្រះសុភារិយ ។
4. ខ្ញុំរៀនពីរឆ្នាំហើយ ។ (អាត្មា)	អាត្មារៀនពីរឆ្នាំហើយ ។
5. ឆ្នាំនេះខ្ញុំរៀននៅថ្នាក់ទី ៣ ។ (អាត្មា)	ឆ្នាំនេះអាត្មារៀននៅថ្នាក់ទី ៣ ។
6. បាទ ខ្ញុំរៀន ១ រ័ត្ន ៤ រ័ត្ន ។ (ចំរើនពារ អាត្មា)	ចំរើនពារ អាត្មារៀន ១ រ័ត្ន ៤ រ័ត្ន ។

Drill C. Transformation

MODEL: គ្រូ: ថ្ងៃយប់នៃព្រះភិក្ខុគុណ។
សិស្ស: ជំរាបសួរលោក ។

Teacher: Hello.

Student: Hello.

- 1. ព្រះភិក្ខុគុណសុខសប្បាយ
ជិវាទទ?
- 2. ព្រះភិក្ខុគុណនិបន្តទៅណាហ្ន៎?
- 3. សាលាព្រះភិក្ខុគុណ រស់ឯណា?
- 4. ព្រះភិក្ខុគុណរៀនប៉ុន្មានឆ្នាំហើយ?
- 5. ព្រះភិក្ខុគុណរៀនប៉ុន្មានម៉ោង
មួយថ្ងៃ?

- លោកសុខសប្បាយជិវាទទ?
- លោកអរញ្ជីញ្ជូនទៅណាហ្ន៎?
- សាលាលោករស់ឯណា?
- លោករៀនប៉ុន្មានឆ្នាំហើយ?
- លោករៀនប៉ុន្មានម៉ោងមួយថ្ងៃ?

Drill D. Transformation

MODEL: គ្រូ: ចំរើនពរ អាត្មាសុខសប្បាយ
ជិវាទ!

Teacher: I'm well.

សិស្ស: បាទ ខ្ញុំសុខសប្បាយជិវាទ!

Student: I'm well.

- 1. ចំរើនពរ អាត្មាទៅសាលា ។
- 2. សាលារៀនអាត្មានៅជិតទីរ៉ាម ។
- 3. សាលាអាត្មាឈ្មោះ ព្រះ ក រី គ្រាលីយ
ព្រះសុភាបដ្ឋី ។
- 4. អាត្មារៀនពីរឆ្នាំហើយ ។
- 5. ឆ្នាំនេះ អាត្មារៀននៅថ្នាក់ទី ៣ ។
- 6. ចំរើនពរ អាត្មារៀនមួយថ្ងៃព្រះម៉ោង ១ ។

- បាទ ខ្ញុំទៅសាលា ។
- សាលារៀនខ្ញុំនៅជិតទីរ៉ាម ។
- សាលាខ្ញុំឈ្មោះ ព្រះ ក រី គ្រាលីយ ព្រះ
សុភាបដ្ឋី ។
- ខ្ញុំរៀនពីរឆ្នាំហើយ ។
- ឆ្នាំនេះ ខ្ញុំរៀននៅថ្នាក់ទី ៣ ។
- បាទ ខ្ញុំរៀន ១ ថ្ងៃ ៤ ម៉ោង ។

Drill E. Response (answer as a monk)

MODEL: គ្រូ: ព្រះភិក្ខុគុណរៀន
ប៉ុន្មានឆ្នាំហើយ? (ពីរ)
សិស្ស: ចំរើនពរ អាត្មារៀនពីរ
ឆ្នាំហើយ ។

Teacher: How many years have you studied?
(two)

Student: I've studied two years already.

- 1. ព្រះភិក្ខុគុណសុខសប្បាយ
ជិវាទ? (សុខសប្បាយ)
- 2. ព្រះភិក្ខុគុណនិបន្តទៅណា? (សាលា)

- ចំរើនពរ អាត្មាសុខសប្បាយជិវាទ ។
- ចំរើនពរ អាត្មាទៅសាលា ។

- 3. គាលាព្រះភិក្ខុណារនៅឯណា? (នៅទីណា?)
- 4. គាលាព្រះភិក្ខុណារឈ្មោះអី?
(ព្រះភិក្ខុណាស្រីឈ្មោះអី?)
- 5. ឆ្នាំនេះព្រះភិក្ខុណារៀននៅថ្ងៃក្រីក្រណា?
(ទីណា?)
- 6. ព្រះភិក្ខុណារៀន១ឆ្នាំប៉ុន្មានឆ្នាំហើយ?
(ប៉ុន្មានឆ្នាំ?)

- ចំរើនពរ គាលាអាគ្នារៀននៅទីណា? ។
- ចំរើនពរ គាលាអាគ្នារឈ្មោះអី? ។
(ព្រះភិក្ខុណាស្រីឈ្មោះអី?) ។
- ចំរើនពរ អាគ្នារៀននៅថ្ងៃក្រីក្រណា? ។
- ចំរើនពរ អាគ្នារៀន១ឆ្នាំប៉ុន្មានឆ្នាំហើយ? ។

Drill F. Questioning

MODEL: គ្រូ:
ចំរើនពរ អាគ្នារៀនពីរឆ្នាំហើយ។
(ប៉ុន្មានឆ្នាំ?)
សិស្ស: ព្រះភិក្ខុណារៀនប៉ុន្មាន
ឆ្នាំហើយ?

Teacher: I've studied two years already.
(how many?)

Student: How many years have you studied?

- 1. ចំរើនពរ អាគ្នារៀនសប្បាយដ៏រទេះ ។
(សុខសប្បាយ)
- 2. ចំរើនពរ អាគ្នារនៅគាលា។ (នៅណា?)
- 3. ចំរើនពរ គាលាអាគ្នារនៅទីណា? ។
(នៅឯណា?)
- 4. ចំរើនពរ គាលាអាគ្នារឈ្មោះអី? ។ (ឈ្មោះអី?)
(ព្រះភិក្ខុណាស្រីឈ្មោះអី?) ។
- 5. ចំរើនពរ អាគ្នារៀននៅថ្ងៃក្រីក្រណា? ។
(ទីណា?)
- 6. ចំរើនពរ អាគ្នារៀន១ឆ្នាំប៉ុន្មានឆ្នាំហើយ? ។
(ប៉ុន្មានឆ្នាំ?)

- ព្រះភិក្ខុណាសុខសប្បាយដ៏រទេះ?
- ព្រះភិក្ខុណានិមន្តនៅណា?
- គាលាព្រះភិក្ខុណារនៅឯណា?
- គាលាព្រះភិក្ខុណារឈ្មោះអី?
- ព្រះភិក្ខុណារៀននៅថ្ងៃក្រីក្រណា?
- ព្រះភិក្ខុណារៀន១ឆ្នាំប៉ុន្មានឆ្នាំហើយ?

Drill G. Substitution

- 1. ព្រះភិក្ខុណានិមន្តនៅណាហ្នឹង?
- 2. ព្រះភិក្ខុណានិមន្តនៅគាលាឬ?
- 3. ព្រះភិក្ខុណានិមន្តមកផ្ទះខ្ញុំកុរណាឬ?
- 4. លោកអរព្រឹត្យមកផ្ទះខ្ញុំឬ?
- 5. លោកអរព្រឹត្យនៅគាលាឬ?

- Where are you (a monk) going?
- Are you going to school?
- Are you going to my house?
- Are you (a layman) going to my house?
- Are you going to school?

- 6. លោកទេញ្ជីព្យួរទៅណាណាស់?
- 7. លោកស្រី ទេញ្ជីព្យួរទៅណាណាស់?
- 8. ព្រះបាទនិព្វានគុននិមន្តទៅណាណាស់?

- Where are you going?
- Where are you (a woman) going?
- Where are you (a monk) going?

Drill H. Substitution

- 1. ខ្ញុំករណសុខសប្បាយដូចធម្មតា។
- 2. ប្រពន្ធខ្ញុំសុខសប្បាយដូចធម្មតា។
- 3. ប្រពន្ធខ្ញុំសុខសប្បាយល្អ។
- 4. អាត្មាសុខសប្បាយល្អ។
- 5. អាត្មាសុខសប្បាយដូចធម្មតា។
- 6. ឪពុកខ្ញុំករណសុខសប្បាយដូចធម្មតា។
- 7. ឪពុកខ្ញុំករណសុខសប្បាយល្អ។
- 8. ខ្ញុំករណសុខសប្បាយល្អ។
- 9. ខ្ញុំករណសុខសប្បាយដូចធម្មតា។

- I (a monk) am well as usual.
- My wife is well as usual.
- My wife is well.
- I (a monk) am well.
- I am well as usual.
- My father is well as usual.
- My father is well.
- I (a monk) am well.
- I (a monk) am well as usual.

UNIT 67

BASIC DIALOGUE

1. Layman
 រតបទ្រៀងអ្វីខ្លះនៅសាលានោះ?
 What subjects do they teach there?

2. Monk
 រតបទ្រៀងអ្វីជាគ្រប់មុខ ដូចនៅ
 វិទ្យាល័យឯទៀតដែរ។ ហើយនៅ
 សាលានោះរតបទ្រៀងភាសាបាលី ភាសា
 សំស្ក្រឹត ហើយនិងសាសនាដែរ។
 They teach all subjects, as in
 other lycées, and in that school
 they teach Pali and Sanskrit and
 religion too.

3. Layman
 រតបទ្រៀងភាសាបរទេស ដូចជា
 បារាំង អង់គ្លេស ដែរ?
 Do they also teach foreign languages
 like French and English?

4. Monk
 បានទ្រង់ទ្រាយ រតបទ្រៀងភាសា
 បារាំង និងអង់គ្លេសដែរ។
 Yes, these days they teach English
 and French.

5. Layman
 លោកនិយាយភាសាអង់គ្លេសបាន
 ដែរ?
 You can speak English, can't you?

6. Monk
 បានខ្លះនិយាយបានខ្លះ ប៉ុន្តែខ្ញុំមិន
 ដឹងពាក្យច្រើនទេ។
 I can speak some, but I don't know
 too many words.

7. Layman
 លោកនៅវត្តណា?
 In which wat do you live?

8. Monk
 ខ្ញុំនៅវត្តទុណ្ណលោម។
 I live in Wat Unalom.

9. Layman
 នៅវត្តនោះមានព្រះសង្ឃច្រើន
 ដែរ?
 There are a lot of monks in that wat,
 aren't there?

10. Monk
 មានច្រើន ប៉ុន្តែខ្ញុំមិនដឹងប្រាកដ
 ទេ។
 There are a lot, but I don't know
 how many for sure.

11. Layman
 ព្រះសង្ឃទាំងអស់ស្រុកនិគ
 នីមន្តនៅរៀននៅព្រះគ្រូក្រសួងឬ ?
 Do all the monks go to study
 at the Buddhist Institute only?
12. Monk
 បាទទេ នៅវត្តនោះមានសាលា
 ព្រឹក ឬ បឋមនិក្ខេបស្រុក ។ ព្រះសង្ឃខ្លះ
 រៀននៅសាលានោះ ខ្លះទៀតនៅ
 រៀននៅព្រះគ្រូក្រសួង ។
 No, in that wat there is a Buddhist
 elementary school; some monks
 study in that school, some others
 go to study at the Buddhist
 Institute.

(BASIC DIALOGUE

in lay language)

1.	<p>គេបង្រៀនវិជ្ជាអ្វីខ្លះនៅសាលា
នោះ ?</p> | <u>Pon</u> | What subjects do they teach there? |
|----|---|------------|------------------------------------|
2.	<p>គេបង្រៀនវិជ្ជាគ្រប់បទ ដូចនៅ
វិទ្យាល័យដទៃទៀតដែរ ។ ហើយសាលា
នោះគេបង្រៀនភាសាបាលី ភាសាសំស្ក្រឹត
ហើយភាសាសាសនាផងដែរ ។</p> | <u>Sok</u> | They teach all subjects, as in other lycées, and in that school they teach Pali and Sanskrit and religion too. |
|----|---|------------|--|
3.	<p>គេបង្រៀនភាសាបរទេសដូចជា
បារាំង អង់គ្លេសដែរ ?</p> | <u>Pon</u> | Do they also teach foreign languages like French and English? |
|----|--|------------|---|
4.	<p>ចំរើនពេល សព្វថ្ងៃគេបង្រៀន
ភាសាអង់គ្លេសនិងបារាំងដែរ ?</p> | <u>Sok</u> | Yes, these days they teach English and French. |
|----|---|------------|--|
5.	<p>ព្រោះតែអ្នកមានព្រះភិក្ខុ អង់គ្លេស
បានទេ បានឬបាទ ?</p> | <u>Pon</u> | You can speak English, can't you? |
|----|--|------------|-----------------------------------|
6.	<p>ចំរើនពេល អាត្មាខ្ញុំយាយបានខ្លះ
ប៉ុន្តែ អាត្មាប្អូនស្រីចេះពាក្យច្រើនទេ ។</p> | <u>Sok</u> | I can speak some, but I don't know too many words. |
|----|--|------------|--|
7.	<p>ព្រោះតែអ្នកព្រះគុណគង់នៅវត្ត
ណា ?</p> | <u>Pon</u> | In which wat do you live? |
|----|---|------------|---------------------------|
8.	<p>ចំរើនពេល អាត្មាគង់នៅវត្ត ឧណ្ណ
លោម ។</p> | <u>Sok</u> | I live in Wat Unalom. |
|----|--|------------|-----------------------|
9.	<p>នៅវត្តនោះមានព្រះសង្ឃច្រើន
អង្គទេ បានឬបាទ ?</p> | <u>Pon</u> | There are a lot of monks in that wat, aren't there? |
|----|---|------------|---|

- 10. **ចំរើនពារ មានច្រើន ប៉ុន្តែ អាត្មា
មិនដឹងប្រាកដទេ។** Sok

There are a lot, but I don't know
how many for sure.

- 11. **ព្រះសង្ឃ ទាំងអស់ស្រុក តែងយំ
នៅទ្រុងនាវា ព្រះករុណាល្អ
ក្រាប ទូល ?** Pon

Do all the monks go to study at
the Buddhist Institute only?

- 12. **ចំរើនពារទេ នៅវត្តនោះ មាន
សាលា ព្រះករុណាល្អ មួយ។
ព្រះសង្ឃ ខ្លះ ទ្រុងនាវា សាលានោះ
ហើយ ខ្លះ ទ្រុងនាវា ព្រះករុណាល្អ
ព្រះករុណាល្អ ។** Sok

No, in that wat there is a Buddhist
elementary school; some monks
study in that school, some others
go to study at the Buddhist
Institute.

DRILLS

Drill A. Substitution

- 1. គេបង្រៀនវិជ្ជាគ្រប់ប្រទេស
វិទ្យាល័យនោះ។ They study all subjects in that lycée.
- 2. គេបង្រៀនភាសាបាលីនិងសំស្ក្រឹត
នៅវិទ្យាល័យនោះ។ They study Pali and Sanskrit in that
lycée.
- 3. គេបង្រៀនភាសាបាលីនិងសំស្ក្រឹត
នៅសាលារៀននោះ។ They study Pali and Sanskrit in that
school.
- 4. គេបង្រៀនភាសាបារាំងនិងអង់គ្លេស
សាលារៀននោះ។ They study French and English in
that school.
- 5. ព្រះសង្ឃរៀនភាសាបារាំងនិងអង់គ្លេស
នៅសាលារៀននោះ។ The monks study French and English
in that school.
- 6. ព្រះសង្ឃរៀនភាសាបារាំងនិងអង់គ្លេស
នៅវិទ្យាល័យនោះ។ The monks study French and English
in that lycée.
- 7. ព្រះសង្ឃរៀនវិជ្ជាគ្រប់ប្រទេស
វិទ្យាល័យនោះ។ The monks study all subjects in that
lycée.
- 8. គេបង្រៀនវិជ្ជាគ្រប់ប្រទេសវិទ្យា
ល័យនោះ។ They teach all subjects in that lycée.

Drill B. Substitution

- 1. ព្រះភិក្ខុព្រះគុណមានព្រះភាសា
ភាសាអង់គ្លេស មានខ្លះ មានប្រាស? The monks can speak some English
can't they?
- 2. ព្រះភិក្ខុព្រះគុណ មានព្រះភាសា
បរទេស មានខ្លះ មានប្រាស? The monks can speak some foreign
languages, can't they?
- 3. ព្រះសង្ឃគ្រប់អង្គមានព្រះភាសា
បរទេសមានខ្លះ មានប្រាស? All the monks can speak some foreign
languages, can't they?
- 4. ព្រះសង្ឃគ្រប់អង្គមានព្រះភាសា
បាលីមានខ្លះ មានប្រាស? All the monks can speak some Pali,
can't they?
- 5. ព្រះសង្ឃគ្រប់អង្គអាចភាសាបាលីបានខ្លះ All the monks can read some Pali,

- មានរូបាស ?

6. ព្រះសង្ឃគ្រប់អង្គ អានភាសាសំស្ក្រឹត បានខ្លះ មានរូបាស ?

7. ព្រះភិក្ខុព្រះគុណ អានភាសាសំស្ក្រឹត បានខ្លះ មានរូបាស ?

8. ព្រះភិក្ខុព្រះគុណ អានភាសាអង់គ្លេស បានខ្លះ មានរូបាស ?

9. ព្រះភិក្ខុព្រះគុណ មានព្រះអង្គ ភាសាអង់គ្លេស បានខ្លះ មានរូបាស ?

can't they?

All the monks can read some Sanskrit, can't they?

The monks can read some Sanskrit, can't they?

The monks can read some English, can't they?

The monks can speak some English, can't they?

Drill C. Substitution

- 1. ព្រះភិក្ខុព្រះគុណ គង់នៅវិហារ ទុណានលាប មានរូបាស ?

2. ព្រះសង្ឃគ្រប់អង្គ ស្នាក់នៅ គង់នៅវិហារ ទុណានលាប មានរូបាស ?

3. ព្រះសង្ឃគ្រប់អង្គ ស្នាក់នៅ គង់នៅវិហារ ទុណានលាប មានរូបាស ?

4. ព្រះសង្ឃគ្រប់អង្គ ស្នាក់នៅ គង់នៅវិហារ ទុណានលាប មានរូបាស ?

5. ព្រះសង្ឃ ខ្លះ គង់នៅវិហារ ទុណានលាប មានរូបាស ?

6. ព្រះសង្ឃ ខ្លះ គង់នៅវិហារ ទុណានលាប មានរូបាស ?

7. ព្រះសង្ឃ ខ្លះ គង់នៅវិហារ ទុណានលាប មានរូបាស ?

8. ព្រះភិក្ខុព្រះគុណ គង់នៅវិហារ ទុណានលាប មានរូបាស ?

The monks (you) live in the Unnalom Pagoda, don't you?

All the monks live in the Unnalom Pagoda, don't they?

All the monks only go to study in the Unnalom Pagoda, don't they?

All the monks only go to study in the Buddhist Institute, don't they?

Some monks only go to study in the Buddhist Institute, don't they?

Some monks only go to study in the Buddhist elementary school, don't they?

Some monks live in Unnalom Pagoda, don't they?

The monks (you) live in Unnalom Pagoda, don't you?

Drill D. Response

MODEL: គ្រូ: ព្រះតេជព្រះគុណទៀន ភាសាអ្វី
នៅឯវាល្ហានោះ(អារ៉ែនីងហាវ៉ាវ៉ា)
សិស្ស: ចំរើនពារ អាត្មាទៀនភាសាអង់គ្លេស
និងបារាំង នៅកន្លែងនោះ។

1. ព្រះតេជព្រះគុណ មានភាសាបរទេស
បានខ្លះខាងណាខ្លះ? (បារាំងនិងស្រីស្រីត)
2. ព្រះតេជព្រះគុណ គង់នៅវិភ័យណា?
(ទុណ្ណនលាប)
3. នៅវិភ័យនោះមានព្រះសង្ឃប៉ុន្មានអង្គ?
(ប្រាំបួនអង្គបូជិកាវិ)
4. ព្រះសង្ឃសុខនិមន្តទៅទៀននៅ
ព្រះភិក្ខុស៊ីយ ឬ?
(ទេ ខ្លះទៀននៅសាលាបឋមសិក្សា)
5. រតបព្រះសង្ឃអង្គប្រគល់បុរេ នៅសាលានោះ
និមន្តទេ? (បាទ ដូចនៅវិភ័យស៊ីយ ឯទៀត
និមន្ត)

Teacher: What languages do you study at that school? (English and French)

Student: I study English and French at that school.

- ចំរើនពារ អាត្មា មានភាសាបារាំង
និងស្រីស្រីត បានខ្លះ។
- ចំរើនពារ អាត្មានៅវិភ័យទុណ្ណនលាប។
- ចំរើនពារ នៅវិភ័យនោះមានព្រះសង្ឃ
ប្រាំបួនអង្គបូជិកាវិ។
- ចំរើនពារ ទេ ព្រះសង្ឃអង្គខ្លះ ទៀន
នៅសាលាបឋមសិក្សា។
- បាទ រតបព្រះសង្ឃអង្គប្រគល់បុរេ ដូចនៅវិភ័យ
ស៊ីយ ឯទៀតនិមន្ត។

Drill E. Transformation

MODEL: គ្រូ: លោកនិយាយភាសាអង់គ្លេស
បានទេ?
សិស្ស: ព្រះតេជព្រះគុណ មានព្រះ
ស្រីភាសាអង់គ្លេសបានទេ?

1. លោកនៅវិភ័យណា?
2. លោកទៅទៀនសាលាណា?
3. ដំរាបសួរលោក លោកសុខសប្បាយ
ជានិច្ច?
4. លោកនៅវិភ័យទុណ្ណនលាបប៉ុន្មាន
អង្គបូជិកាវិ?
5. លោកមកដល់ភ្នំពេញពីវិភ័យណា?

Teacher: You can speak English, can't you?

Student: You can speak English, can't you? (monk's language)

- ព្រះតេជព្រះគុណគង់នៅវិភ័យណា?
- ព្រះតេជព្រះគុណនិមន្តទៅទៀនសាលាណា?
- ច្បាស់បង្គំព្រះតេជព្រះគុណ ព្រះតេជព្រះគុណ
សុខសប្បាយជានិច្ច?
- ព្រះតេជព្រះគុណគង់នៅវិភ័យទុណ្ណនលាប
ប៉ុន្មានអង្គបូជិកាវិ?
- ព្រះតេជព្រះគុណនិមន្ត មកដល់ភ្នំពេញ
ពីវិភ័យណា?

Drill F. Response

MODEL: គ្រូ: ព្រះសង្ឃគ្រប់អង្គស្នូនវិភាគរៀន
នៅព្រឹកវិទ្យាល័យឬទី?
(សាលានោះ សាលាបឋម
សិក្សា)

សិស្ស: ចំរើនពេល ព្រះសង្ឃខ្លះរៀន
នៅសាលានោះ ហើយអង្គ
ខ្លះទៀតរៀននៅសាលា
បឋមសិក្សា។

1. ព្រះសង្ឃគ្រប់អង្គស្នូនវិភាគរៀន
នៅព្រឹកវិទ្យាល័យឬទី? (វិភាគនោះ វិភាគមួយ
នៅវិភាគរៀន)
2. កូនសិស្ស ទាំងអស់ស្នូនវិភាគរៀនភាសាបារាំង
ឬទី? (ភាសាបារាំង ភាសាអង់គ្លេស)
3. កូនសិស្ស ទាំងអស់ស្នូនវិភាគរៀននៅសាលា
រៀន ឬទី? (សាលារៀន ផ្ទះ)
4. គ្រូ ទាំងអស់ស្នូនវិភាគប្រៀនភាសាសំស្ក្រឹត
ឬទី? (ភាសានោះ ភាសាបាលី)
5. គ្រូ ទាំងអស់ស្នូនវិភាគវិទ្យាសាស្ត្រកម្មវិធី
(វិទ្យាសាស្ត្រ ព្រះសង្ឃ)

Teacher: Do all the monks only study at the
Buddhist Institute? (that school,
Buddhist elementary school)

Student: No, some monks study in that school,
and others study in the Buddhist
elementary school.

ចំរើនពេល ព្រះសង្ឃខ្លះគង់នៅវិភាគនោះ
ហើយ អង្គខ្លះទៀត គង់នៅវិភាគមួយ
ទី។

ចំរើនពេល សិស្សខ្លះរៀនភាសាបារាំង ខ្លះ
ទៀតរៀនភាសាអង់គ្លេស។

ចំរើនពេល សិស្សខ្លះរៀននៅសាលារៀន
ខ្លះទៀតនៅផ្ទះ។

ចំរើនពេល គ្រូខ្លះប្រៀនភាសាសំស្ក្រឹត
ខ្លះទៀត ភាសាបាលី។

ចំរើនពេល គ្រូខ្លះប្រៀនវិទ្យាសាស្ត្រកម្មវិធី
ខ្លះទៀត វិទ្យាសាស្ត្រ ព្រះសង្ឃ។

Drill G. Response

MODEL: គ្រូ: លោកវិភាគប្រៀនភាសា
បរទេសឬទី? (សាលាបរទេស
វិទ្យា ឯទៀត)

សិស្ស: ដឹងកាលខ្ញុំប្រៀនភាសា
បរទេស ដឹងកាលខ្ញុំប្រៀន
វិទ្យា ឯទៀត។

1. ព្រះរាជវិទ្យាល័យព្រះគណវិភាគវិភាគរៀន
ភាសាបរទេសឬទី? (ភាសាបរទេស វិទ្យា
ឯទៀត)

Teacher: Do you always teach foreign
languages? (foreign languages,
other subjects)

Student: Sometimes I teach foreign languages;
sometimes I teach other subjects.

ដឹងកាល អាគាររៀនភាសាបរទេស ដឹង
កាល អាគាររៀនវិទ្យា ឯទៀត។

- 2. ព្រះសង្ឃវិនិច្ឆ័យនៅវត្តឬអី?
(នៅវត្ត និងបន្តទៅទេសនា)
- 3. កូនសិស្សវិនិច្ឆ័យនៅក្នុងសាលារៀន
ឬអី? (នៅក្នុងសាលា នៅផ្ទះ)
- 4. ព្រះភិក្ខុព្រះគុណវិនិច្ឆ័យនិងបន្តទៅរៀន
ឬអី? (រៀន មិនរៀន)
- 5. អ្នករាជការវិនិច្ឆ័យលេបឆ្កែការនៅពេល
បុណ្យឬអី? (លេបឆ្កែការ មិនលេប)

- និងកាលព្រះសង្ឃវិនិច្ឆ័យនៅវត្ត និងកាល
ព្រះសង្ឃនិងបន្តទៅទេសនា។
- និងកាលកូនសិស្សរៀននៅក្នុងសាលា
និងកាលកូនសិស្សរៀននៅផ្ទះ។
- និងកាលអាត្មារៀន និងកាលអាត្មា
មិនរៀន។
- និងកាលអ្នករាជការលេបឆ្កែការ និងកាល
មិនលេប។

Drill H. Transformation

MODEL: គ្រូ: កូនសិស្សរៀនភាសាខ្មែររាល់
ឆ្នាំ។
សិស្ស: កូនសិស្សវិនិច្ឆ័យរៀនភាសា
ខ្មែររាល់ឆ្នាំ។

Teacher: The students study Cambodian every year.

Student: The students always study Cambodian every year.

គ្រូ: កូនសិស្សទាំងអស់រៀន
ភាសាខ្មែរ។
សិស្ស: កូនសិស្សទាំងអស់សូត្រវិច្ឆ័យ
រៀនភាសាខ្មែរ។

Teacher: All the students study Cambodian.

Student: All the students study only Cambodian.

- 1. អាត្មារៀននៅវត្តរាល់ថ្ងៃ រាល់ថ្ងៃ។
ព្រះសង្ឃទាំងអស់រៀននៅវត្តរាល់ថ្ងៃ។
- 2. យើងនាំគ្នាទៅវិញ រាល់ថ្ងៃនៅវត្ត។
- 3. ខ្ញុំរៀនភាសាអង់គ្លេសរាល់ឆ្នាំ។
- 4. លោកទាំងអស់គ្នាសូត្រវិច្ឆ័យរៀនភាសា
- 5. បរទេសមួយ។

- អាត្មាវិនិច្ឆ័យរៀននៅវត្តរាល់ថ្ងៃ។
ព្រះសង្ឃទាំងអស់រៀននៅវត្តរាល់ថ្ងៃ។
- យើងវិនិច្ឆ័យនាំគ្នាទៅវិញរាល់ថ្ងៃនៅវត្ត។
- ខ្ញុំវិនិច្ឆ័យរៀនភាសាអង់គ្លេសរាល់ឆ្នាំ។
- លោកទាំងអស់គ្នាសូត្រវិច្ឆ័យរៀនភាសា
បរទេសមួយ។

UNIT 68

BASIC DIALOGUE

1. Layman
 ព្រះសង្ឃឆាន់ប៉ុន្មានដំបូលថ្ងៃ?
 How many times do you eat in a day?

2. Monk
 ចំរើនពរ ព្រះសង្ឃឆាន់តែពីរ
 ពេលទេ ក្នុងមួយ ក៏ពេលព្រឹក និង
 ពេលបុរេថ្ងៃត្រង់។ ព្រះសង្ឃ គ្មាន
 ចំប្លែងពេលល្ងាចទេ។
 Monks only eat two times a day:
 that is, in the morning and
 before noon. Monks don't have
 any food in the afternoon.

3. Layman
 បើលោកមិនឆាន់ពេលល្ងាចទេ
 លោកមិនអស់កម្លាំងទេ ឬទេ?
 If you don't eat in the afternoon,
 aren't you tired?

4. Monk
 ចំរើនពរ មិនទាល់ថ្ងៃទេ បើយប់
 លោកអស់កម្លាំង លោកអាចឆាន់
 ទេសដ្ឋ: ស្លឹកដំឡើង ការហ្ន ទឹកក្រូច
 ដ្ឋានដ្ឋ បាន។
 Not every day. If you are tired
 you can drink a beverage like
 tea, coffee, or orange juice,
 for example.

5. Layman
 នៅទីតាំងមួយៗ មានលោកគ្រូ
 ទៅអង្គការ ។ គឺលោកនៅអង្គការ
 នៅខាងក្រោយវិហារ ។ លោកគ្រូទៅ
 អង្គការ គឺនៅឬទេ?
 In every wat there is a chief
 monk's house behind the temple.
 Is he in?

6. Monk
 ព្រះគេដ្ឋព្រះគុណធំដ្ឋលោកគ្រូ
 អាចារ្យ និងដ្ឋនៅស្នាក់នៅដ្ឋនគរ
 ខាងទិសភ្នំ ។ គឺក៏ សាមណេរ ឯទៀត
 និងដ្ឋនៅស្នាក់នៅដ្ឋវិហារ។ ដ្ឋនគរ
 ព្រឹកគេ និងដ្ឋលោកនៅដ្ឋដ្ឋាន ។ លោកដ្ឋ
 អស់និងដ្ឋនៅដ្ឋដ្ឋាន នៅដ្ឋនោះ។ គេ
 ប្រគេន ចំប្លែងលោកឲ្យលោកយកទៅ
 ឆាន់ឯទីតាំង។
 The chief monk and his deputy are
 praying at someone's house east
 of the wat. The monks and novices
 are praying in the temple. Tomor-
 row morning the people have invited
 the monks to come to beg alms. All
 the monks go to ask alms there.
 They offer them food to take to
 eat in the wat.

7.

ខ្ញុំ ករណ សម ចៀ យ ប្រស្តី លា ព្រោះ
នគរ គុណ សិរី រថ្ងៃ យ ។

Layman

I would like to say goodbye.

DRILLS

Drill A. Substitution

- 1. ព្រះសង្ឃបានប៉ុន្មានដំលែម្ខាងថ្ងៃ?
How many times a day do the monks eat?
- 2. ព្រះសង្ឃនីមួយៗបានប្រមូលបាតប៉ុន្មានដំលែម្ខាងថ្ងៃ?
How many times a day do the monks beg alms?
- 3. ព្រះសង្ឃនីមួយៗបានចូលវិហារប៉ុន្មានដំលែម្ខាងថ្ងៃ?
How many times a day do the monks enter the temple?
- 4. ព្រះសង្ឃនីមួយៗបានទៅក្នុងប្រាសាទប៉ុន្មានដំលែម្ខាងថ្ងៃ?
How many times a day do the monks go pray?
- 5. ព្រះសង្ឃនីមួយៗបានសិក្សាបាលីប៉ុន្មានដំលែម្ខាងថ្ងៃ?
How many times a day do the monks study Pali?
- 6. ព្រះសង្ឃនីមួយៗបានសិក្សាសំស្ក្រឹតប៉ុន្មានដំលែម្ខាងថ្ងៃ?
How many times a day do the monks study Sanskrit?
- 7. ព្រះសង្ឃនីមួយៗបានទៅសាលាប៉ុន្មានដំលែម្ខាងថ្ងៃ?
How many times a day do the monks go to school?
- 8. ព្រះសង្ឃនីមួយៗបានទៅក្នុងបន្ទប់ព្រះបាទប៉ុន្មានដំលែម្ខាងថ្ងៃ?
How many times a day do the monks visit the chief monk's quarters?

Drill B. Double Substitution

- 1. នៅក្នុងវត្តនីមួយៗមានព្រះបាទប្រាសាទ
In each wat there is a chief monk.
- 2. នៅក្នុងវត្តនីមួយៗមានព្រះសង្ឃពីរឬបី
In each hut there are two or three monks.
- 3. នៅវិហារនីមួយៗមានព្រះពុទ្ធមួយ
In each temple there are many images of Buddha.
- 4. នៅភូមិនីមួយៗមានព្រះសង្ឃនីមួយៗ
In each village there are monks seeking alms.
- 5. នៅក្នុងវិហារមានបន្ទប់ព្រះបាទ
Behind the temple is the chief monk's house.
- 6. នៅក្នុងវត្តមានគ្រូបង្រៀន
At the wat there is a teacher for the wat.
- 7. នៅក្នុងវត្តមានសាលាបឋមសិក្សា
Inside the wat, there is an elementary school.

8. រស់ថ្នាក់រៀនមានព្រះសិវ្យនេះចេះព្យាង្គ
ស្រីកា អង្គរស ។

In the class there are several
monks who know how to speak
English.

Drill C. Double Substitution

1. បើរលាកមិនឆាន់ល្ងាចទេ រលាកមិន
អស់កម្លាំងទេឬទេ?

If they don't eat in the evening
aren't they tired?

2. បើរលាកមិននិយន្តទៅរៀនទេ រលាក
មិនអាចប្រឡងបាន។

If they don't go study, can't they
take the exam?

3. បើរលាកមិនចេះបាលីទេ រលាកមិនងាយ
រៀនធម៌ទេឬទេ?

If they don't know Pali, isn't it
hard to learn prayers?

4. បើរលាកមិននិយន្តទៅបិណ្ឌបាតទេ រលាក
មិនឲ្យគេទៅលកម្ហូបទេឬទេ?

If they don't go begging, don't they
have someone go get food?

5. បើរលាកមិននិយន្តទៅសន្តោសទេ រលាក
មិនបានជួបគេទេឬទេ?

If they don't go preach, can't they
meet them?

6. បើរលាកមិនរៀនធម៌ទេ រលាកមិន
ចេះសូត្រធម៌ទេឬទេ?

If they don't study to pray, don't
they know how to pray?

7. បើរលាកមិនវិនិច្ឆ័យសន្តោសទេ រលាកមិន
ស្មានថាងាយណាទេឬទេ?

If they have never preached, don't
they think it's hard?

Drill D. Response

MODEL: គ្រូ: រលាកសិវ្យអាចឆាន់ចំហ្មាន់
បានប៉ុន្មានដងក្នុង១ថ្ងៃ?
(ទឹកតែ១ដងទេ)

Teacher: How many times a day can a monk
eat? (only two times)

ឆ្លើយ: រលាកសិវ្យអាចឆាន់ចំហ្មាន់
បានទឹកតែ១ដងក្នុង១ថ្ងៃ។

Student: A monk can eat only two times a
day.

1. ព្រះសិវ្យអាចឆាន់បាននៅពេល
ណាខ្លះ? (ពេលល្ងាចនិងម្ចាស់ថ្ងៃ)

ព្រះសិវ្យអាចឆាន់បាននៅពេលល្ងាច
និងម្ចាស់ថ្ងៃ។

2. តាមធម្មតាព្រះសិវ្យនិយន្តទៅបិណ្ឌ
បាត ប៉ុន្មានដងក្នុង១ថ្ងៃ? (ទឹកតែ១ដង)

តាមធម្មតាព្រះសិវ្យនិយន្តទៅបិណ្ឌ
បាត ទឹកតែ១ដងក្នុង១ថ្ងៃ។

3. តាមធម្មតាគេនាំគ្នាទៅប្រគេនចំហ្មាន់
រលាកទឹកតែ ១ដងក្នុង១ថ្ងៃ។

តាមធម្មតាគេនាំគ្នាទៅប្រគេនចំហ្មាន់
រលាកទឹកតែ ១ដងក្នុង១ថ្ងៃ។

- 4. ភាមធម្មតាព្រះសង្ឃមិននិមន្តទៅបីល្អ
បាតប៉ុន្មានដំបូងទី១? (ទី៤៤ និងទី១១)
- 5. ភាមធម្មតាព្រះសង្ឃនិមន្តចូលរំហារ
ប៉ុន្មានដំបូងទី១? (ប៉ុន្មានដំបូងមានទីដំបូង)
- 6. ភាមធម្មតាគ្រូបឋានគ្រូបឋានវិញ្ញាណវិញ្ញាណ
ប៉ុន្មានដំបូងទី១? (ទី១១ និងទី១១)

- ភាមធម្មតាព្រះសង្ឃមិននិមន្តទៅបីល្អ
បាតទី៤ និងទី១១ទី១ ។
- ភាមធម្មតាព្រះសង្ឃនិមន្តចូលរំហារ
ប៉ុន្មានដំបូងមានទីដំបូង ។
- ភាមធម្មតាគ្រូបឋានគ្រូបឋានវិញ្ញាណវិញ្ញាណ
ប៉ុន្មានទី១ ។

Drill E. Response

- MODEL: គ្រូ: លោកដំបូង លោកគ្រូនៅ
អធិការគំរូនៅក្នុងវិញ្ញាណ?
(ទ្រកាយរំហារ)
- សិស្ស: បាទ លោកគ្រូនៅអធិការ
គំរូនៅក្នុងវិញ្ញាណរំហារ។
- 1. លោកដំបូង លោកគ្រូនៅអធិការ
និមន្តទៅណា? (ស្រុក ឬ ឃុំ)
 - 2. លោកដំបូង លោកគ្រូនៅអធិការ
នៅណា? (និមន្តទៅអធិការ)
 - 3. លោកដំបូង លោកសង្ឃគំរូនៅវិញ្ញាណ
និមន្តទៅបីល្អបាតនៅក្នុងវិញ្ញាណ?
(ភូមិ សា)
 - 4. លោកដំបូង គ្រូបឋានគ្រូបឋានវិញ្ញាណ
នៅណា? (នៅក្នុង)
 - 5. លោកដំបូង ព្រះសង្ឃគំរូនៅវិញ្ញាណ
និមន្តទៅវិញ្ញាណ ឬ វិញ្ញាណ?
(ព្រះសង្ឃ ឬ វិញ្ញាណ)
 - 6. លោកដំបូង ព្រះសង្ឃគំរូនៅវិញ្ញាណ
នៅណា? (នៅក្នុង)

- Teacher: Do you know in which house the chief
monk lives? (behind the temple)
- Student: Yes, the chief monk lives in a
house behind the temple.

- បាទ លោកគ្រូនៅអធិការនិមន្តទៅស្រុក
ឬ ឃុំ ។
- បាទ លោកគ្រូនៅអធិការ និមន្តទៅ
ឃុំ ឬ លោកគ្រូនៅអធិការ ។
- បាទ លោកសង្ឃគំរូនៅវិញ្ញាណនិមន្ត
និមន្តទៅបីល្អបាតនៅក្នុងវិញ្ញាណ ។
- បាទ គ្រូបឋានគ្រូបឋានវិញ្ញាណ នៅ
ក្នុងវិញ្ញាណ ។
- បាទ ព្រះសង្ឃគំរូនៅវិញ្ញាណនិមន្ត
ទៅវិញ្ញាណ ឬ វិញ្ញាណ ។
- បាទ ព្រះសង្ឃគំរូនៅវិញ្ញាណ និមន្ត
ទៅក្នុងវិញ្ញាណ ។

Drill F. Transformation

MODEL: គ្រូ : នៅទ្រកាយវិហារ វត្តដំរីវត្ត
 មាន ភូមិវត្ត ក្រុមភ្នំ
 អដិការ ។

សិស្ស: ភូមិវត្ត ក្រុមភ្នំ ក្រុមភ្នំ អដិការ
 វត្តដំរីវត្ត នៅទ្រកាយវិហារ ។

Teacher: Behind the temple there is always the hut of the chief monk.

Student: The hut of the chief monk is always behind the temple.

1. នៅក្នុង ព្រះវត្ត មាន ភូមិវត្ត មាន ព្រះសង្ឃ មក ពី វត្ត ផ្សេង ។
2. នៅតាម ផ្លូវ មាន បន្ទប់ រួច ។
3. នៅវត្ត មាន ភិក្ខុ មក បរិវេណ មក សំណាក់ នឹង ព្រះសង្ឃ ។
4. នៅតាម ផ្លូវ វិញ មាន ព្រះសង្ឃ មក មើល ឯង ។
5. នៅក្នុង វិហារ មាន ភូមិវត្ត មក ប្រកប វិស្វកម្ម ។
6. នៅក្នុង ភូមិវត្ត មាន ប្រិយ មិត្ត ។

ព្រះសង្ឃ មក ពី វត្ត ផ្សេង ។
 ភូមិវត្ត មាន បន្ទប់ រួច ។
 ភិក្ខុ មក បរិវេណ មក សំណាក់ នឹង ព្រះសង្ឃ ។
 មាន ព្រះសង្ឃ មក មើល ឯង ។
 នៅតាម ផ្លូវ វិញ មាន ព្រះសង្ឃ មក មើល ឯង ។
 នៅក្នុង វិហារ មាន ភូមិវត្ត មក ប្រកប វិស្វកម្ម ។
 ប្រិយ មិត្ត មាន ប្រិយ មិត្ត ។

Drill G. Transformation

MODEL: គ្រូ: ខ្ញុំ ក្រុម មាន មក រក លើ វត្ត
 ព្រះ ភិក្ខុ គុណ យុទ្ធ
 ណាស់ ហើយ ព្រះ ខ្ញុំ ក្រុម
 មិន ទាន់ បាន មក រក លើ វត្ត ។

សិស្ស: ភាគ មិន បាន មក រក លើ វត្ត
 ព្រះ ភិក្ខុ គុណ យុទ្ធ ព្រោះ ភាគ
 មិន ទាន់ បាន ។

Teacher: I have missed coming to visit you for a long time because I have never had any free time at all.

Student: He didn't come visit the monk because he wasn't free.

1. វា មាន ភិក្ខុ មក រក លើ វត្ត ។
2. វា មាន ភិក្ខុ មក រក លើ វត្ត ។

ភាគ មិន បាន មក រក លើ វត្ត ។
 ភាគ មិន បាន មក រក លើ វត្ត ។
 ភាគ មិន ទាន់ បាន មក រក លើ វត្ត ។

- 3. ខ្ញុំបានជួបភាគយូរហើយរូបពោះខ្ញុំមិនទើប
ទៅលេងដំបូងភាគរសារ ។
- 4. ខ្ញុំបានទៅធ្វើការជិះម៉ូតូនៅក្នុងហើយ
រូបពោះខ្ញុំត្រូវទៅជួបប្រធាន ។
- 5. លោកបានទៅបាញ់សត្វដ៏ធំៗ
ហើយរូបពោះលោក ឈឺដំបូង ។
- 6. លោកបាននិយមបកប្រែបាត់ៗទី
ហើយ រូបពោះលោកក៏ពុំល្អទេសំបាប់
វិញ ។

- ភាគមិនបានជួបវិញ រូបពោះភាគមិន
ទើបលេងដំបូងភាគរសារ ។
- ភាគមិនបានទៅធ្វើការជិះម៉ូតូ
ហើយ រូបពោះភាគត្រូវទៅជួប
ប្រធានភាគ ។
- ភាគមិនទៅបាញ់សត្វដ៏ធំៗ
ហើយ រូបពោះភាគឈឺដំបូង ។
- លោកមិននិយមបកប្រែបាត់ៗទី
ហើយ រូបពោះលោកក៏ពុំល្អទេសំបាប់
វិញ ។

Drill H. Expansion

- 1. លោកគ្រូនិយមទៅសាលារៀន ។
The teacher (monk) goes to the school.
- 2. លោកគ្រូ ចៅអធិការ និយមទៅសាលា
រៀន ។
The chief monk goes to the school.
- 3. លោកគ្រូ ចៅអធិការ និង ព្រះសង្ឃ ពីរ
អង្គនិយមទៅសាលារៀន ។
The chief monk and two monks go to the school.
- 4. លោកគ្រូ ចៅអធិការ និង ព្រះសង្ឃ ពីរ
អង្គនិយមទៅសាលារៀន នៅមុខវាំង ។
The chief monk and two monks go to the school in front of the palace.
- 5. លោកគ្រូ ចៅអធិការ និង ព្រះសង្ឃ ពីរ
អង្គនិយមទៅសាលារៀន នៅមុខវាំង
ឈ្មោះ ព្រះ ពុទ្ធវិទ្យាល័យ ។
The chief monk and two monks go to the school in front of the palace called the Buddhist Institute.

Drill I. Reduction

- 1. លោកគ្រូ ចៅអធិការ និង ព្រះសង្ឃ ពីរ
អង្គនិយមទៅសាលារៀន នៅមុខវាំង
ឈ្មោះ ព្រះ ពុទ្ធវិទ្យាល័យ ។
The chief monk and two monks go to the school in front of the palace called the Buddhist Institute.
- 2. លោកគ្រូ ចៅអធិការ និង ព្រះសង្ឃ ពីរ
អង្គនិយមទៅសាលារៀន នៅមុខវាំង ។
The chief monk and two monks go to the school in front of the palace.
- 3. លោកគ្រូ ចៅអធិការ និង ព្រះសង្ឃ ពីរ
អង្គនិយមទៅសាលារៀន ។
The chief monk and two monks go to the school.

4. លោកគ្រូស្រីសិក្សានិមន្តទៅសាលា
រៀន ។

The chief monk goes to the school.

5. លោកគ្រូនិមន្តទៅសាលារៀន ។

The teacher (monk) goes to the school.

Drill J. Expansion

1. លោកមិននិមន្តមកបីណា បាតទេ ។

He didn't come to beg alms.

2. ម្យ៉ាងណាក៏លោកមិននិមន្តមកបីណា បាត
ទេ ។

He didn't come to beg alms yester-
day.

3. ម្យ៉ាងណាក៏លោកបីអង្គនោះមិននិមន្ត
មកបីណា បាតទេ ។

The three monks didn't come to
beg alms yesterday.

4. ម្យ៉ាងណាក៏លោកបីអង្គនោះមិននិមន្ត
មកបីណា បាតឆ្នាំខ្មែរទេ ។

The three monks didn't come to
beg alms at my house yesterday.

Drill K. Reduction

1. ម្យ៉ាងណាក៏លោកបីអង្គនោះមិន
និមន្តមកបីណា បាតឆ្នាំខ្មែរទេ ។

The three monks didn't come to
beg alms at my house yesterday.

2. ម្យ៉ាងណាក៏លោកបីអង្គនោះមិននិមន្ត
មកបីណា បាតទេ ។

The three monks didn't come to
beg alms yesterday.

3. ម្យ៉ាងណាក៏លោកមិននិមន្តមកបីណា
បាតទេ ។

He didn't come to beg alms yester-
day.

4. លោកមិននិមន្តមកបីណា បាតទេ ។

He didn't come to beg alms.

UNIT 69

BASIC DIALOGUE

John

1. នៅប្រទេសកម្ពុជា លើកលែងយួន និងជនជាតិ ផ្សេង មានជនជាតិ ណាទៀត ?

In Cambodia, besides Chinese, Vietnamese, and Europeans, what other nationalities are there?

Sok

2. បាទ មានភ្នំដំ លាវ និងចាម។

There are Indians, Lao, and Chams.

John

3. អូ ខ្ញុំភ្លេច ខ្ញុំបង្ហាញភ្នំដំលាក់ កំណត់នៅជួរថ្មីទី១ ។ ចុះលាវនិង ចាម គេរៀនរកស៊ី អី ?

Oh, I forgot. I saw an Indian selling cloth at the New Market. As for the Lao and the Chams, how do they earn a living for the most part?

Sok

4. បាទ លាវមិនគួរមានរៀនរក គេរៀនរៀនតែមករៀន ។ ចាមរស់នៅ ប្រទេសកម្ពុជាយូរមកហើយ ។

There aren't many Lao. They mostly come to study. As for the Chams, they have lived in Cambodia for a long time.

John

5. ចាមមកនៅប្រទេសកម្ពុជា ពី ម៉្លោះ ?

How long (since when) have the Chams lived in Cambodia?

Sok

6. តាមប្រវត្តិសាស្ត្រ ប្រទេសចំប៉ា ទទួលបរាជ័យ ក្នុង ការវាយភាគ គ្នា ពីប្រទេស អាណាម មក ។ ចាមបានរត់ចេញ ពីប្រទេសកំណើតខ្លួន ទៅនៅប្រទេស ជុំវិញ មានប្រទេស កម្ពុជា និង ឥណ្ឌូណេស៊ី ជាដើម ។

According to history, after Champa was defeated in the invasion from Annam, many Chams fled from their homeland to go live in neighboring countries, for example Cambodia and Indonesia.

John

7. បើបានដឹងគេមិននៅជាមួយ យួន ?

How come they didn't stay with the Vietnamese?

- 8. **អូ យួន ធ្វើបាបអ្នកណាស់ ទូរគេ នៅវិញមួយរយៗបាន?**

Sok

The Vietnamese mistreated them badly. How could they live with them?
- 9. **តើ អ្នកនៅស្រុកខ្មែរមានបាប ប៉ុន្មាននាក់?**

John

Now how many Chams are there in Cambodia?
- 10. **បាទ មានជាន់ដប់ម៉ឺននាក់។**

Sok

There are more than one hundred thousand.
- 11. **គេរៀននៅខេត្តណាខ្លះ?**

John

In what provinces do most of them live?
- 12. **បាទ គេរៀននៅខេត្តកំពង់ ចាម និងខេត្តឈាមចង្កូរ ជិតភ្នំពេញ?**

Sok

For the most part they live in Kompong Cham province and in Chrui Changvar near Phnom Penh.
- 13. **បាទ គេរកស៊ីធ្វើការអ្វី?**

John

How do the Chams earn a living?
- 14. **បាទ គេរៀននិងធ្វើការ ទន់សាវ រកស៊ី ចំការ ឬដាំឈ្មួញកៅ។**

Sok

For the most part they fish, grow crops, and are cattle traders.
- 15. **តាមខ្ញុំគ្មាន បាបព្រំដែនមាន ការ រស់នៅ និងធម្មនុញ្ញ ខុស ពីខ្មែរ ប៉ុន្មានទេ ។**

John

I think that all those Chams have a life and customs which are not very different from the Cambodians.
- 16. **បាទ មិនដឹងទេ គេរកស៊ី អាចដឹងថា បាបមាន ព្រោះបាប ខ្សែកសារ រូបរាង កាយ កាយ ឬនិយមន័យ ខ្មែរ ក្រៅពី ការស្រាវជ្រាវ ភាសា បាប ការ ពាក់ ជំនុំ លាវ ទេ ។**

Sok

Not very different, but people can know (who is) a Cham, because the Chams wear a sarong and a cap or a turban. The Chams speak Cambodia well, but they still use Cham in their family dealings (relations).

DRILLS

Drill A. Substitution

- 1. នៅភ្នំពេញមានជនជាតិអ្វីខ្លះ?
In Phnom Penh what kinds of nationality are there?
- 2. នៅវ៉ាស៊ីនតោន មានជនជាតិអ្វីខ្លះ?
In Washington what kinds of nationality are there?
- 3. នៅកាណាដា មានជនជាតិអ្វីខ្លះ?
In Canada what kinds of nationality are there?
- 4. នៅសង់ហ្វ្រានស៊ីស្កោ មានជនជាតិអ្វីខ្លះ?
In San Francisco what kinds of nationality are there?
- 5. នៅសង់ហ្វ្រានស៊ីស្កោមានផ្ទះរឹបបណាខ្លះ?
In San Francisco what kinds of house are there?
- 6. នៅសង់ហ្វ្រានស៊ីស្កោមានផ្លូវរឹបបណាខ្លះ?
In San Francisco what kinds of street are there?
- 7. នៅសង់ហ្វ្រានស៊ីស្កោមានផ្សាររឹបបណាខ្លះ?
In San Francisco what kinds of market are there?
- 8. នៅសង់ហ្វ្រានស៊ីស្កោមានវត្តរឹបបណាខ្លះ?
In San Francisco what kinds of wat are there?

Drill B. Double Substitution

- 1. លើកៅត្រីខ្លះ គេឃើញមានក្មេងស្លែង និង ចិន។
Besides Cambodians, they see that there are Indians and Chinese.
- 2. លើកៅត្រីខ្លះ គេឃើញមានជប៉ុន និង លាវ។
Besides Vietnamese, they see that there are Japanese and Lao.
- 3. លើកៅត្រីខ្លះ គេឃើញមាន យួន និង កូរ៉េ។
Besides Americans, they see that there are Vietnamese and Koreans.
- 4. លើកៅត្រីខ្លះ គេឃើញមានខ្មែរ និង រុស្សី។
Besides French, they see that there are Cambodians and Russians.
- 5. លើកៅត្រីខ្លះ គេឃើញមាន កង់ និង ម៉ូតូ។
Besides cars, they see that there are cyclos and bicycles.
- 6. លើកៅត្រីខ្លះ គេឃើញមាន ព្រះសិវ្យ និង មន្ត្រីរដ្ឋបាល និង ទាហាន។
Besides monks, they see that there are government workers and soldiers.
- 7. លើកៅត្រីខ្លះ គេឃើញមាន និស្សិតខ្មែរ និង អ្នកកាត់ស្រី។
Besides Cambodian students, they see that there are foreign students and journalists.
- 8. លើកៅត្រីខ្លះ គេឃើញមាន អគ្គនាយក និង មន្ត្រីរដ្ឋបាល។
Besides the Chief of State, they see that there are various ambassadors and government officials.

Drill C. Double Substitution

1. ភ្នំពេញ ជួនលក់កំណាត់ ឯចាមវិញ
គេជួនទិញទា ។
2. ភ្នំពេញ ជួននៅជុំវិញផ្សារថ្មី ឯចាមវិញ គេ
ជួននៅជុំវិញផ្សារថ្មី ។
3. ភ្នំពេញ ជួននិយាយញាប់ ឯចាមវិញ
គេជួននិយាយយូរ ។
4. ជិសបារាំងស្រាញញស់ ជួននិយាយ
ញាប់ ឯជិសបារាំងវិញ ជួននិយាយ
យូរ ។
5. ជិសបារាំងស្រាញញស់ ជួនឈរលេង
នៅមុខផ្ទះ ឯជិសបារាំងវិញ គេជួន
និយាយគ្នាលេងនៅក្នុងផ្ទះ ។
6. ជិសបារាំងស្រាញញស់ ជួនធ្វើដំណើរ
ឯជិសបារាំងវិញ គេជួននៅផ្ទះ ។
7. បង្អស់ ជួនធ្វើដំណើរ ឯកូនភាតវិញ
វាជួននៅផ្ទះ ។
8. បង្អស់ ជួនទៅធ្វើការ ឯកូនភាតវិញ
វាជួននៅផ្ទះ ។

- The Indians sell textiles. As for the Chams, they mostly buy cattle.
- The Indians live near the New Market. As for the Chams, they mostly live in Chruï Changvar.
- The Indians speak quickly. As for the Chams, they mostly speak slowly.
- The Spanish speak quickly. As for the French, they mostly speak slowly.
- The Spanish stand around at leisure in front of the house. As for the French, they mostly talk to each other in the house.
- The Spanish travel. As for the French, they mostly stay home.
- My older brother travels. As for his son he mostly stays at home.
- My older brother goes to work. As for his son he mostly stays home.

Drill D. Double Substitution

1. លាវនៅស្រុកខ្មែរ ជួនវិភាគសិស្ស ។
2. ចាមនៅស្រុកខ្មែរ ជួនវិភាគជួន
ទិញទា ។
3. បារាំងនៅស្រុកខ្មែរ ជួនវិភាគ
បង្រៀន ។
4. បារាំងនៅស្រុកយួន ជួនវិភាគ
ស្នាក់ ។
5. បារាំងនៅក្នុងនោះ ជួនវិភាគ
កម្មករ ។

- The Lao in Cambodia are mostly students.
- The Chams in Cambodia are mostly cattle merchants.
- The French in Cambodia are mostly teachers.
- The French in Vietnam are mostly businessmen.
- The French in this city are mostly workers.

- 6. ឃ្មុនសាត្រីពេញច្រើននៅភ្នំពេញ។
- 7. ខ្មែរនៅភ្នំពេញច្រើនជាងនៅទីដទៃទៀត។
- 8. អ្នកធ្វើការនៅភ្នំពេញច្រើនជាងអ្នកដទៃ៖ និយាយបារាំង។

The Vietnamese in Phnom Penh are mostly workers.
 The Cambodians in Phnom Penh are mostly government officials.
 The workers in Phnom Penh are mostly speakers of French.

Drill E. Positive Response

- MODEL: គ្រូ : នៅប្រទេសកម្ពុជាមានចិនច្រើនទេ ?
 សិស្ស: បាទ ច្រើនគួរសន្ធិសិន។
- 1. នៅភ្នំពេញមានប្រាសាទច្រើនទេ ?
 - 2. នៅទីរៀនមានប្រាសាទច្រើនទេ ?
 - 3. ភ្នំពេញមានប្រាសាទច្រើនទេ ?
 - 4. មានអាហារនានានៅភ្នំពេញច្រើនទេ ?
 - 5. លាញ់នានានៅភ្នំពេញច្រើនទេ ?
 - 6. មានពាក់ស៊ីវិលច្រើនទេ នៅភ្នំពេញ ?
 - 7. ភ្នំពេញមានប្រាសាទច្រើនទេ នៅស្រុកខ្មែរ ?

Teacher: Are there a lot of Chinese in Cambodia?

Student: There are rather many.

- បាទ ច្រើនគួរសន្ធិសិន។
- បាទ ច្រើនគួរសន្ធិសិន។
- បាទ ច្រើនគួរសន្ធិសិន។
- បាទ ច្រើនគួរសន្ធិសិន។
- បាទ ច្រើនគួរសន្ធិសិន។
- បាទ ច្រើនគួរសន្ធិសិន។
- បាទ ច្រើនគួរសន្ធិសិន។

Drill F. Negative Response

- MODEL: គ្រូ: នៅប្រទេសកម្ពុជាមានចិនច្រើនទេ ?
 សិស្ស: បាទ មិនដឹងច្រើនឬតិចទេ។
- 1. នៅភ្នំពេញមានប្រាសាទច្រើនទេ ?
 - 2. នៅទីរៀនមានប្រាសាទច្រើនទេ ?
 - 3. ភ្នំពេញមានប្រាសាទច្រើនទេ ?
 - 4. មានអាហារនានានៅភ្នំពេញច្រើនទេ ?
 - 5. លាញ់នានានៅភ្នំពេញច្រើនទេ ?
 - 6. មានពាក់ស៊ីវិលច្រើនទេ នៅភ្នំពេញ ?
 - 7. ភ្នំពេញមានប្រាសាទច្រើនទេ នៅស្រុកខ្មែរ ?

Teacher: Are there a lot of Chinese in Cambodia?

Student: No, there aren't many.

- បាទ មិនដឹងច្រើនឬតិចទេ។
- បាទ មិនដឹងច្រើនឬតិចទេ។
- បាទ មិនដឹងច្រើនឬតិចទេ។
- បាទ មិនដឹងច្រើនឬតិចទេ។
- បាទ មិនដឹងច្រើនឬតិចទេ។
- បាទ មិនដឹងច្រើនឬតិចទេ។
- បាទ មិនដឹងច្រើនឬតិចទេ។

Drill G. Transformation

MODEL: គ្រូ: បាបមិនបរិភោគសាច់ជ្រូក
នេះ។

Teacher: The Chams do not eat pork.

សិស្ស: ភាគច្រើនភាគនៃជនជាតិចាម
មិនបរិភោគសាច់ជ្រូកនេះ។

Student: The majority of Chams do not usually eat pork.

1. កូនសិស្សមិនទៅរៀននៅថ្ងៃសៅរ៍។
2. គ្រឿងផ្លែឆៃមិនទទួលបាននូវការគោរព។
3. ជនជាតិចាមមិនបរិភោគសាច់ជ្រូកនេះ។
4. អារម្មណ៍កាន់សាសនាព្រហ្មទឹកស្អាត។
5. អ្នកស្រីច្រើន គួរឲ្យទោសចំពោះការប្រព្រឹត្តទុក្ខ។
6. កូនសិស្សណាដែលទំនៀមទម្លាប់មិនល្អ
ប្រឡងជ័យជំនាញ។
7. គ្រឿងអារម្មណ៍កាន់សាសនាព្រហ្មទឹកស្អាត។

- ភាគច្រើនកូនសិស្ស ភាគនៃជនជាតិចាម
មិនទៅរៀននៅថ្ងៃសៅរ៍។
- ភាគច្រើនគ្រឿងផ្លែឆៃ ភាគនៃជនជាតិចាម
មិនទទួលបាននូវការគោរព។
- ភាគច្រើនជនជាតិចាម មិនបរិភោគសាច់ជ្រូកនេះ។
- ភាគច្រើនអារម្មណ៍កាន់សាសនាព្រហ្ម
ទឹកស្អាត។
- ភាគច្រើនអ្នកស្រីច្រើន គួរឲ្យទោស
ចំពោះការប្រព្រឹត្តទុក្ខ។
- ភាគច្រើនកូនសិស្សណាដែលទំនៀម
ទម្លាប់មិនល្អ មិនទទួលបានជ័យជំនាញ។
- ភាគច្រើនគ្រឿងអារម្មណ៍កាន់សាសនាព្រហ្ម
ទឹកស្អាត។

Drill H. Response

MODEL: គ្រូ : លោកស្រីលោកសាច់ជ្រូកនេះ?
សិស្ស: បាទ ខ្ញុំ ទទួលបានបាន មិនអី
នេះ។

Teacher: Do you eat pork?

Student: It's O.K. for me to eat it.

1. តើមានបាននេះ?
2. លោកស្រីយើងក៏ការខ្ញុំមួយភ្លែតបាននេះ?
3. ភាគនៃជនជាតិចាមមួយភ្លែតបាននេះ?
4. វិញ្ញាណក្រិកបាននេះ?
5. ខ្ញុំទៅវិញមួយបាននេះ?
6. លោកអ្នកទំនៀមទម្លាប់ល្អនេះ
ចប់ ក្នុង មួយ អាទិត្យបាននេះ?

- បាទ តើមានបានមិនអីនេះ។
- បាទ វិញ្ញាណក្រិកបាន មិនអីនេះ។
- បាទ ភាគនៃជនជាតិចាមមួយភ្លែតបាន
មិនអីនេះ។
- បាទ វិញ្ញាណក្រិកបាន មិនអីនេះ។
- បាទ លោកអ្នកទៅវិញមួយបាន មិនអីនេះ?
- បាទ ទំនៀម ទម្លាប់ ល្អ មិនអីនេះ។

Drill I. Response

MODEL:

គ្រូ : ចាមរត់ចេញពីប្រទេសខ្លួន
នៅនៅប្រទេសណា?

(កម្ពុជានិងឥណ្ឌូនេស៊ី)

សិស្ស: តាមប្រវត្តិសាស្ត្រ ចាមរត់
ចេញពីប្រទេសខ្លួននៅ
ប្រទេសកម្ពុជានិងប្រទេស
ឥណ្ឌូនេស៊ី។

Teacher:

To which country did the Chams
flee from their own country?
(Cambodia and Indonesia)

Student:

According to history, the Chams
fled from their own country to
Cambodia and Indonesia.

1.

គ្រឹះស្ថាន ក្រុម រកអារម្មក
ឃើញនៅសតវត្សណា? (៩១៤)

តាមប្រវត្តិសាស្ត្រ គ្រឹះស្ថាន ក្រុម
រកអារម្មកឃើញនៅសតវត្ស
៩១៤ ។

2.

ប្រទេសកម្ពុជា ខ្លាំងពូកែបំផុតនៅ
សតវត្សណា? (៩១៣)

តាមប្រវត្តិសាស្ត្រ ប្រទេសកម្ពុជា ខ្លាំង
ពូកែបំផុតនៅសតវត្ស៩១៣ ។

3.

ប្រធានាធិបតី ៩១ នៃសហរដ្ឋ អារម្ម
វិកលញ្ឆារ អី? (វិវស្សីននាន)

តាមប្រវត្តិសាស្ត្រ ប្រធានាធិបតី

៩១នៃសហរដ្ឋអារម្មវិកលញ្ឆារ
វិវស្សីននាន ។

4.

ចំហៀង រវាងប្រទេស អរដ្ឋន និង
សហរដ្ឋ អារម្មវិកលញ្ឆារណា?

(ឆ្នាំ ១៧១២)

តាមប្រវត្តិសាស្ត្រ ចំហៀង រវាងប្រ
ទេសអរដ្ឋន និងសហរដ្ឋអារម្មវិក
លញ្ឆារនៅឆ្នាំ ១៧១២ ។

5.

ចំហៀងលោក លើក ៩២ ចប់នៅឆ្នាំណា?
(ឆ្នាំ ១៧៤៤)

តាមប្រវត្តិសាស្ត្រ ចំហៀងលោក លើក
៩២ ចប់នៅឆ្នាំ ១៧៤៤ ។

UNIT 70

NARRATION

1. លោកស្មីតបានដើរទៅជួបនឹងព្រះសង្ឃៗអង្គុំបានច្បាស់យប់ស្អែកសួរសុខទុក្ខព្រះសង្ឃនោះ។
2. ព្រះសង្ឃក៏មានពុទ្ធិស័កាសួរទៅលោកស្មីតវិញ ថាយលោកស្មីតទូលលោកច្នៃខ្ញុំករណសុខសប្បាយដូចធម្មតា។
3. លោកស្មីតដឹងថាលោកនិមន្តទៅសាលារៀន ថាយក៏សួរថាសាលារៀនព្រះរតនិព្រះគុណនៅឯណា?
4. ព្រះសង្ឃ ច្បាច់និយាយ សាលា នៅឆ្នុំនឹងវិហារ។ សាលានោះឈ្មោះពុទ្ធិកវិទ្យាល័យព្រះសុភាមិន្ទី។
5. ព្រះសង្ឃនេះរៀននៅនោះពីរឆ្នាំថយ។ ឥឡូវនេះលោកចាប់រៀននៅថ្នាក់ទី៣។

1. Mr. Smith was taking a walk, met a monk, greeted him, and asked after his health.
2. The monk also asked after the health of Mr. Smith, and Mr. Smith told the monk "I'm well as usual."
3. Mr. Smith knew that the monk was going to school and asked him where the school was.
4. The monk said, "My school is near the palace. This school is called the Preah Suramarti Buddhist Lycée (Institute)."
5. The monks study there two years. Now the monk will begin to study in the third class.

1. នៅព្រះវិហារនៃព្រះសុរាមរិត គេបង្រៀនវិជ្ជាគ្រប់យ៉ាង ស្រដៀងនឹងវិទ្យាល័យដទៃទៀតដែរ។
2. មិនតែប៉ុណ្ណោះគេបង្រៀនភាសាបាលី សំស្ក្រឹត ភាសាបរទេសស្រដៀងជាមួយ អង្គនិយោជន៍ ហើយនិង វិទ្យាសាស្ត្រ។
3. លោកស្រីគ្រូស្រីច្នោះក៏សួរថា: ព្រះភិក្ខុព្រះគុណ និយាយ ភាសាអង់គ្លេសបានដែរទេ?
4. ព្រះសង្ឃមានព្រះនាមថា លោកនិយាយបានខ្លះៗដែរ តែមិនសូវចេះពាក្យច្រើនទេ។
5. សព្វថ្ងៃលោកគង់នៅវិភ័យ ខ្ពស់ណាស់។
6. នៅវិភ័យនេះមានព្រះសង្ឃច្រើនដែរ ហើយមានវិទ្យាល័យ ក្នុងវិភ័យផងដែរ។
7. ព្រះសង្ឃខ្លះទៅរៀននៅវិទ្យាល័យ ខ្លះទៅរៀននៅព្រះវិហារ។

1. In the Preah Suramarit Buddhist Institute they teach all subjects just as in other lycées.
2. Not only this, but they teach Pali, Sanskrit and foreign languages like French and English, and religion too.
3. When Mr. Smith hears this he asks the monk if it's true that he speaks English.
4. The monk says he can speak some but he doesn't know many words.
5. At present the monk lives in Wat Unnalom.
6. In this wat there are many monks, and there is a Buddhist elementary school.
7. Some monks go to this school; some others go to the Buddhist Institute.

1. ព្រះសង្ឃ រៀន តែ ពីរ ពេល ក្នុង មួយ ថ្ងៃ គឺ ពេល ព្រឹក និង ថ្ងៃ ត្រង់ ។
2. លោក មិន រៀន ពេល ល្ងាច ទេ ទឹក បឺ លោក អស់ កម្លាំង លោក អាច រៀន ភស្តុ ដូច ជាការ ហូរ និង ទឹក ក្រក ជំនាញ បាន ។
3. នៅ វត្ត នីមួយៗ មាន លោក គ្រូ នៅ ទទឹង ការ វិនិច្ឆ័យ អ្នក ថែ ការ ទុក គ្រូ និង របៀប គ្រប់ គ្រង ក្នុង វត្ត ។
4. លោក នៅ ក្នុង មួយ ខាង ក្រោយ វិហារ ។
5. ថ្ងៃ នេះ លោក មិន គង់ នៅ វត្ត ទេ ។ លោក និង លោក គ្រូ អាច ទៅ គ្រូ បន្ត នៅ ផ្ទះ គេ ខាង កើត វត្ត ។
6. ភិក្ខុ សាមណេរ ឯ ព្រាត និង មន្ត ទៅ គ្រូ គ្រប់ គ្រង វិហារ ។
7. ថ្ងៃ វិនិច្ឆ័យ និង ថ្ងៃ បុណ្យ លោក គ្រូ ទៅ ប្រើ ប្រាស់ នៅ ផ្ទះ អ្នក ស្រុក និង ភូមិ វត្ត ។
8. គេ ប្រគល់ ធានី លោក ចូរ លោក យក ទៅ រៀន ឯ វត្ត ។
9. ថ្ងៃ បុណ្យ និង ថ្ងៃ វិនិច្ឆ័យ គេ ទៅ ប្រគល់ ធានី លោក ឯ វត្ត ។
10. ថ្ងៃ បុណ្យ ខ្លះ គេ នឹង មន្ត លោក មក រៀន នៅ ផ្ទះ ។

1. The monks eat only twice a day, that is, in the morning and the time before noon.
2. The monks don't eat in the afternoon, but if they are tired they can drink beverages like tea, coffee and orange juice, for example.
3. In each wat there is a chief monk, who is the person who oversees and administers the affairs in the wat.
4. He lives in a house behind the temple.
5. Today he is not at the wat. He and the deputy went to pray in a house to the east of the wat.
6. The monks and the novices go to pray in the temple.
7. On days that are not holy days or holidays, the monks go seek alms at the houses of the peasants near the wat.
8. They (the peasants) offer food to the monks to take to eat in the wat.
9. Only on holidays and holy days do they normally go to offer food to the monks in the wat.
10. On some holidays, they invite the monks to come eat in their houses.

1. នៅប្រទេសកម្ពុជា ទូកៅព័ទ្ធន យួន និងជនជាតិផ្សេងៗ រករបររកមានក្នុងរដ្ឋសាវនីមួយៗ ។
2. ក្នុងរដ្ឋចិនរកស៊ីសក់កំណត់ ឯសាវិវិញរករដ្ឋចិនវិភាគករៀននៅសាលារដ្ឋផ្សេងៗនៅភ្នំពេញ ។
3. ជាមកសុំនៅស្រុកខ្មែរ រកយល់ប្រទេស ចំណុះ ឬសហជីវិយ ក្នុងការវាយភាគក្រុមតំបន់ ប្រទេស អាណាមមក ។
4. និយាយយួនរដ្ឋបាបរកខ្លាំង ជាមន្ទៀនរត់ចេញពីប្រទេសខ្លួននៅប្រទេសពិស្សណាម ។
5. ជាមន្ត្រីស្រុកខ្មែរមានជិវង្គិសិប្បដ្ឋាន នាក់ហើយភាគរដ្ឋចិន រកស៊ីហង់រនសាវនីមួយៗ ។
6. រករដ្ឋចិននៅខេត្តកំពង់ចាមនឹងនៅរដ្ឋនិយាយចង្ការដ្ឋចិនពេញ ។
7. រកមានជំនាញមច្ចុប្បដ្ឋានខ្លួនប្រើស្រាវជ្រាវ ។
8. វិធីរបៀបខ្លះរដ្ឋចិននឹងចាត់ចែង រដ្ឋព្រះរាជក្រុងស្រុកខ្មែរហើយពាក់ក្របះ ។
9. ជាមនិយាយខ្មែរច្បាស់ គួរសិរិសិរ វិធីរកនៅនិយាយភាសាជាមក្នុងការពាក់ជំនាញវិស្វកម្ម ។
10. រកកាន់សាលាពិស្សាប វិធីវិហាររកមាន ក្បាច់រចនាសាមគ្គីរដ្ឋចិន ។

1. In Cambodia, besides Chinese, Vietnamese and Europeans, one sees that there are Indians, Lao, and Chams.
2. The Indians mostly make a living selling cloth. As for the Lao, they mostly come to study in the various schools in Phnom Penh.
3. The Chams came to ask to stay in Cambodia after Champa was defeated in the invasion from Annam.
4. Since the Vietnamese made much hardship for them, some other Chams also fled from their country to Indonesia.
5. In Cambodia there are more than a hundred thousand Chams and the majority mostly make a living by fishing and by trading in cattle.
6. Mostly, they live in the province of Kompong Cham and in Chruai Changvar near Phnom Penh.
7. They have customs and traditions which are not very different from those of the Cambodians.
8. But there are some ways by which you can know that they are Chams, because they wear sarongs and Moslem hats.
9. The Chams speak Cambodian rather fluently, but they still speak Cham in their family dealings.
10. They are Moslems, but their temples are decorated in the Cambodian style.

UNIT 71

BASIC MONOLOGUE

1. ទន្លេមេគង្គវែងជាងគេបំផុតនៅ
ទ្វីបអាស៊ី។

The Mekong River is the largest in Asia.
2. ទន្លេនេះចាប់កំណើតនៅភ្នំទឹប
ហើយមានប្រវែង ២៧០០ ម៉ាយ
ឬ ៤ ៣២០ គីឡូម៉ែត្រ។

This river originates in the mountains of Tibet and is 2,700 miles or 4320 kilometers long.
3. ទន្លេមេគង្គហូរចូលមកក្នុងដែន
ភីណូចិន នៅប្រទេសលាវ ហើយចូល
មកក្នុងដែនដីខ្មែរ នៅក្រុងកន្លង់ទឹក
ធ្លាក់ឈ្មោះខ្លាង។

The Mekong flows into the territory of Indochina in Laos and enters Cambodian territory at the waterfall called Khone.
4. ដីទឹក នេះមានប្រយោជន៍រួច
ណាស់ដល់ប្រទេសកម្ពុជា និងប្រទេស
ប៉ាឡេស្តីនាភីណូចិន។

This waterway is of great use to Cambodia and the other countries of Indochina.
5. ទីក្រុងខ្លះៗ បានកើតឡើងនៅ
តាមដីទន្លេនេះ ដូចជា ក្រុងស្ទុងត្រេង
ក្រុងចេ កំពង់ចាម និងភ្នំពេញ។

Several large Cambodian cities have been established along the shores of the river, for example, Stung Treng, Kratie, Kompong Cham and Phnom Penh.
6. ក្រៅពីក្រុងទាំងនេះ មានក្រុម
រួចនិរទ្រេត ដែលមានប្រជាជនរួច
ទីស្រី។

Besides all these cities, there are many other sroks (an administrative unit) which also have large populations.
7. នៅក្រុមទាំងនោះ អ្នកស្រុក
រួចនិរទ្រេត ធ្វើការដាំដុះ ដូចជា ចំបូរ
ស្រូវ ទាប ហើយដាំបន្លែគ្រប់ប្រភេទ។

In all these sroks and villages, the country people for the most part cultivate various crops, such as tobacco, corn, beans, and all kinds of vegetables.

- 8. ភ្នំក្រវាញនិងភ្នំស្រីស្រី តាមកម្រាល
នៃកំពង់ចាមឬក្រចេះ រកឃើញ
ដំណាំទាំងនេះដើរតែមិនដាច់ក្នុង
ភ្នំក្រវាញ។
Travellers by boat to Kompong Cham
or Kratie can see all these
plantations extending almost as far
as the eye can see.
- 9. នៅរដូវទឹកឡើង ទន្លេមេគង្គ
ហើយនិងទន្លេតាមប៉ុន្មាន ទឹកឡើង។
In the season of high water the
Mekong and all the streams rise.
- 10. ដោយសារទឹកទន្លេតាមនោះ អ្នក
ស្រែកនាឆ្ងាយពីទន្លេធំ អាចទទួល
ទឹកដោយបរិសុទ្ធ។
Because of the water in these streams,
the peasants who live far from the
large rivers can get plenty of water.
- 11. កាលណាទឹកទន្លេហូរមក មាន
ដីស្រាប់ដាច់មកជាមួយផង។
When the river water flows back,
there is silt left behind.
- 12. ដីស្រាប់នេះមានដីជាតិស្រូវ
ណាស់។
This silt contains rich fertilizer.

DRILLS

Drill A. Substitution

- 1. ពន្លឺ រមកដ៏វែងវែងជាង ពន្លឺ ឯទៀត ទាំងអស់នៅអាស៊ី។
The Mekong is the longest river in Asia.
- 2. ពន្លឺ រមកដ៏ធំជាង ពន្លឺ ឯទៀត ទាំងអស់ នៅអាស៊ី។
The Mekong is the largest river in Asia.
- 3. ពន្លឺ រមកដ៏ធំជាង ពន្លឺ ឯទៀត ទាំងអស់ នៅអាស៊ី ប៉ុន្តែ អាស៊ី ខាងត្បូង។
The Mekong is the largest river in Southeast Asia.
- 4. ពន្លឺ លាប ធំជាង ពន្លឺ ឯទៀត ទាំងអស់ នៅអាស៊ី ប៉ុន្តែ អាស៊ី ខាងត្បូង។
Tonle Sap is the largest river in Southeast Asia.
- 5. ពន្លឺ លាប ធំជាង ពន្លឺ ឯទៀត ទាំងអស់ នៅប្រទេសកម្ពុជា។
Tonle Sap is the largest river in Cambodia.
- 6. ពន្លឺ លាប មាន ត្រី ច្រើន ជាង ពន្លឺ ឯទៀត ទាំងអស់ នៅប្រទេសកម្ពុជា។
Tonle Sap is the river that has the most fish in Cambodia.
- 7. ពន្លឺ លាប មាន ទឹក ថ្លា ជាង ពន្លឺ ឯទៀត ទាំងអស់ នៅប្រទេសកម្ពុជា។
Tonle Sap is the river that has the clearest water in Cambodia.
- 8. ពន្លឺ បាសាក់ មាន ទឹក ថ្លា ជាង ពន្លឺ ឯទៀត ទាំងអស់ នៅប្រទេសកម្ពុជា។
The Bassac is the river that has the clearest water in Cambodia.
- 9. ពន្លឺ បាសាក់ មាន ទឹក រាវ ជាង ពន្លឺ ឯទៀត ទាំងអស់ នៅប្រទេសកម្ពុជា។
The Bassac is the river that has the most shallow water in Cambodia.
- 10. ពន្លឺ បាសាក់ មាន ទឹក ជ្រៅ ជាង ពន្លឺ ឯទៀត ទាំងអស់ នៅប្រទេសកម្ពុជា។
The Bassac is the river that has the deepest water in Cambodia.

Drill B. Substitution

- 1. នៅតាម ឆ្នេរ ពន្លឺ គេ ឃើញ មាន ភូមិ និង ទីក្រុង ផងដែរ។
Along the river bank you can see villages and cities too.
- 2. នៅតាម ផ្លូវជាតិលេខ១ គេ ឃើញ មាន ភូមិ និង ទីក្រុង ផងដែរ។
Along National Route 1 you can see villages and cities too.
- 3. នៅតាម ផ្លូវជាតិលេខ១ គេ ឃើញ មាន ផ្ទះ របស់ កសិករ ច្រើន។
Along National Route 1 you can see many houses of peasants.
- 4. នៅតាម ផ្លូវជាតិលេខ១ គេ ឃើញ មាន ផ្ទះ របស់ កសិករ ច្រើន។
Along National Route 1 you can see many markets and houses of peasants.

- 5. នៅជិតៗផ្លូវជាតិលេខ១ គេឃើញមាន
ផ្សារនិងផ្ទះអ្នកស្រុកច្រើន។
Near National Route 1 you can see
many markets and houses of
peasants.
- 6. នៅជិតៗភ្នំពេញគេឃើញមានផ្សារ
និងផ្ទះអ្នកស្រុកច្រើន។
Near Phnom Penh you can see many
markets and houses of peasants.
- 7. នៅជិតៗចំណតរទេះភ្នំពេញគេឃើញ
មានផ្សារនិងផ្ទះអ្នកស្រុកច្រើន។
Near the railroad station you can
see many markets and houses of
peasants.
- 8. នៅជិតៗចំណតរទេះភ្នំពេញគេឃើញ
មានភ្នាក់ងារនិងស៊ីក្លូដើរច្រើន។
Near the railroad station you can
see there are many taxis and cyclos.
- 9. នៅជិតៗចំណតរទេះភ្នំពេញគេឃើញ
មានអ្នកទស្សនាច្រើន។
Near the railroad station you can
see many tourists.
- 10. នៅវិលយន្តហោះគេឃើញមាន
អ្នកទស្សនាច្រើន។
At the airport you can see many
tourists.

Drill C. Response

MODEL: គ្រូ: រដ្ឋខេត្តណាខ្លះដែលមានទី
ក្រុងនៅលើទន្លេមេគង្គ?
(ស្ទឹងត្រែង ក្រចេះ កំពង់
ចាម និង កណ្តាល)

Teacher: Which are the Cambodian Provinces
which have cities on the Mekong?
(Stung Treng, Kratie, Kompong
Cham, and Kandal)

សិស្ស: បាទ រដ្ឋ ស្ទឹងត្រែង ក្រចេះ
កំពង់ចាម និង កណ្តាល
មានទីក្រុងនៅលើទន្លេមេ
គង្គ។

Student: The provinces of Stung Treng, Kratie,
Kompong Cham and Kandal have cities
on the Mekong.

1. ខេត្តរដ្ឋណាខ្លះដែលមានទ្រព្យដីដំឡើង
លើទន្លេមេគង្គ? (ក្រចេះ កំពង់ចាម
បាត់ដំបង ឧត្តរមានជ័យ និង ព្រះ
វិហារ)

បាទ ខេត្ត ក្រចេះ កំពង់ចាម បាត់ដំបង ឧត្តរ
មានជ័យ និង ព្រះ វិហារ មានទ្រព្យដីដំឡើង
លើទន្លេមេគង្គ។

2. ខេត្តរដ្ឋណាខ្លះដែលមានទ្រព្យដីដំឡើង
លើទន្លេមេគង្គ? (ព្រះវិហារ ស្ទឹង
ត្រែង និង រដ្ឋណាខ្លះ?)

បាទ រដ្ឋ ព្រះវិហារ ស្ទឹងត្រែង និង
រដ្ឋណាខ្លះ។

3. ប្រទេសណាខ្លះដែលនៅលើទន្លេមេគង្គ
មានកម្ពុជា? (ថៃ សាវ និង យួន)

បាទ ប្រទេស ថៃ សាវ និង យួន នៅ
លើទន្លេមេគង្គ។

- 4. រមេរៀនណាខ្លះដែលមិនមានពន្យាស៍?
(ទី៣ ភ្នំពេញ)
- 5. ប៉ាវស័ង្ការ ណាខ្លះដែលគយកទៅ
ប្រើប្រាស់? (រលាកសង ភ្នំពេញ រលាកសង ភ្នំពេញ)

បាទ រមេរៀនទី៣ ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ មានពន្យាស៍។
បាទ ប៉ាវស័ង្ការ រលាកសង ភ្នំពេញ រលាកសង ភ្នំពេញ គយកទៅប្រើប្រាស់។

Drill D. Response

MODEL: គ្រូ: រលាកភ្នំពេញ ទីក្រុងរមេរៀនធំៗ
រលាកភ្នំពេញ? (ភ្នំពេញ
កំពង់ចាម ភ្នំពេញ)

Teacher: Do you know what the large Cambodian cities are called? (Phnom Penh, Kompong Cham, Battambang)

សិស្ស: បាទ ភាស្មុំភ្នំពេញ ភ្នំពេញ
កំពង់ចាម ភ្នំពេញ
ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ រមេរៀនធំៗ។

Student: According to what I know, Phnom Penh, Kompong Cham and Battambang are the large Cambodian cities.

- 1. រលាកភ្នំពេញ ទីក្រុងរមេរៀនធំៗ
រលាកភ្នំពេញ? (ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ
ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ)
- 2. រលាកភ្នំពេញ រលាកភ្នំពេញ រមេរៀនធំៗ
រលាកភ្នំពេញ? (រលាកសង រលាក
សង ភ្នំពេញ)
- 3. រលាកភ្នំពេញ យានជំនិះសំខាន់ៗ
រលាកភ្នំពេញ? (ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ)
- 4. រលាកភ្នំពេញ អ្នកណាជា អ្នករកទិញ
និងបញ្ជាទិញយានជំនិះ? (រលាក សង)
- 5. រលាកភ្នំពេញ ផ្ទះលក់ច្រើនណាខ្លះ
រលាកភ្នំពេញ? (ភ្នំពេញ)

បាទ ភាស្មុំភ្នំពេញ ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ
ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ
បាទ ភាស្មុំភ្នំពេញ រលាកសង រលាក
សង ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ
បាទ ភាស្មុំភ្នំពេញ យានជំនិះសំខាន់ៗ
ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ
បាទ ភាស្មុំភ្នំពេញ អ្នកណាជា អ្នករកទិញ
និងបញ្ជាទិញយានជំនិះ? រលាក សង
បាទ ភាស្មុំភ្នំពេញ ផ្ទះលក់ច្រើនណាខ្លះ
ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ

Drill E. Interrogative Transformation

MODEL: គ្រូ: ភាស្មុំភ្នំពេញ ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ
ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ

Teacher: As far as I know Phnom Penh, Kompong Cham and Battambang are the large Cambodian cities.

សិស្ស: រលាកភ្នំពេញ ទីក្រុងរមេរៀនធំៗ
រលាកភ្នំពេញ?

Student: Do you know what the large Cambodian cities are called?

- 1. ភាស្មុំភ្នំពេញ ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ
ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ

រលាកភ្នំពេញ ទីក្រុងរមេរៀនធំៗ
រលាកភ្នំពេញ?

2. តាមទ្វីបដីនៃរលាកសាប ដីនៃរលាកឆ្មារ ជាការដាំដុះ ដំណាំ រដូវកាលណា រដូវកាលណា ។
3. តាមទ្វីបដីនៃរលាក ដីនៃឆ្មារ ជាការដាំដុះ ដំណាំ យានដឹកជញ្ជូន រដូវកាលណា រដូវកាលណា ។
4. តាមទ្វីបដីនៃរលាក រដូវកាលណា ជាការដាំដុះ ដំណាំ យានដឹកជញ្ជូន រដូវកាលណា រដូវកាលណា ។
5. តាមទ្វីបដីនៃរលាក ដីនៃឆ្មារ ជាការដាំដុះ ដំណាំ យានដឹកជញ្ជូន រដូវកាលណា រដូវកាលណា ។

រលាកដីនៃរលាក ជាការដាំដុះ ដំណាំ រដូវកាលណា រដូវកាលណា ។
 រលាកដីនៃរលាក យានដឹកជញ្ជូន រដូវកាលណា រដូវកាលណា ។
 រលាកដីនៃរលាក ជាការដាំដុះ ដំណាំ យានដឹកជញ្ជូន រដូវកាលណា រដូវកាលណា ។
 រលាកដីនៃរលាក ជាការដាំដុះ ដំណាំ យានដឹកជញ្ជូន រដូវកាលណា រដូវកាលណា ។

Drill F. Transformation and Substitution

- MODEL: គ្រូ: រករដូវកាលដាំដុះដំណាំ រដូវកាលណា រដូវកាលណា ។
 សិស្ស: រករដូវកាលដាំដុះដំណាំ រដូវកាលណា រដូវកាលណា ។
1. រករដូវកាលដាំដុះដំណាំ រដូវកាលណា រដូវកាលណា ។
(រដូវកាលណា)
 2. រករដូវកាលដាំដុះដំណាំ រដូវកាលណា រដូវកាលណា ។
(រដូវកាលណា)
 3. រករដូវកាលដាំដុះដំណាំ រដូវកាលណា រដូវកាលណា ។
(រដូវកាលណា)
 4. រករដូវកាលដាំដុះដំណាំ រដូវកាលណា រដូវកាលណា ។
(រដូវកាលណា)
 5. រករដូវកាលដាំដុះដំណាំ រដូវកាលណា រដូវកាលណា ។
(រដូវកាលណា)

Teacher: For the most part, they plant vegetable plots along the Mekong. (Tonle Sap)
 Student: They see that there are many vegetable plots along the Tonle Sap.
 រករដូវកាលដាំដុះដំណាំ រដូវកាលណា រដូវកាលណា ។
 រករដូវកាលដាំដុះដំណាំ រដូវកាលណា រដូវកាលណា ។
 រករដូវកាលដាំដុះដំណាំ រដូវកាលណា រដូវកាលណា ។
 រករដូវកាលដាំដុះដំណាំ រដូវកាលណា រដូវកាលណា ។
 រករដូវកាលដាំដុះដំណាំ រដូវកាលណា រដូវកាលណា ។

Drill G. Expansion

1. រដូវកាលដាំដុះដំណាំ រដូវកាលណា រដូវកាលណា ។
2. រដូវកាលដាំដុះដំណាំ រដូវកាលណា រដូវកាលណា ។
3. រដូវកាលដាំដុះដំណាំ រដូវកាលណា រដូវកាលណា ។
4. រដូវកាលដាំដុះដំណាំ រដូវកាលណា រដូវកាលណា ។
5. រដូវកាលដាំដុះដំណាំ រដូវកាលណា រដូវកាលណា ។
6. រដូវកាលដាំដុះដំណាំ រដូវកាលណា រដូវកាលណា ។

The Mekong is a waterway.
 The Mekong is one waterway.
 The Mekong is one large waterway.
 The Mekong is one large important waterway.
 The Mekong is one large important waterway in Asia.
 They know the Mekong is one large

សំខាន់ៗនៃអាស៊ី ។

important waterway in Asia.

Drill H. Reduction

- 1. ពួកគេដឹងថាទន្លេមេគង្គជាទីកន្លែងធំ
មួយសំខាន់ៗនៃអាស៊ី ។ They know the Mekong is one large
important waterway in Asia.
- 2. ទន្លេមេគង្គជាទីកន្លែងមួយធំ សំខាន់ៗ
នៃអាស៊ី ។ The Mekong is one large important
waterway in Asia.
- 3. ទន្លេមេគង្គជាទីកន្លែងធំមួយសំខាន់ ។ The Mekong is one large important
waterway.
- 4. ទន្លេមេគង្គជាទីកន្លែងធំមួយ ។ The Mekong is one large waterway.
- 5. ទន្លេមេគង្គជាទីកន្លែងមួយ ។ The Mekong is one waterway.
- 6. ទន្លេមេគង្គជាទីកន្លែង ។ The Mekong is a waterway.

UNIT 72

BASIC MONOLOGUE

1. ដីនេះជួយរដ្ឋីឲ្យដំណាំដុះបានល្អល្អាស់។

This fertilizer helps the plants to grow (for) good harvests.

2. អ្នកកសិករដែលមានចំការនៅឆ្ងាយពីទន្លេ គេមិនបាច់ទិញដីដំណាំដីចំការនោះទេ។

Peasants who have fields not far from the river do not have to buy fertilizer to put on their fields.

3. នៅពេលទឹកទន្លេឡើងមកវាបាននាំទឹកទន្លេនាំដីល្អៗមកចែកចាយលើដីចំការ ដូចជាការដាំដីដីថ្មីដូច្នោះទេ។

Every time the water rises, the water of the river takes the silt and spreads it on the fields just as if the people had spread new fertilizer.

4. នៅក្រុងភ្នំពេញទន្លេមេគង្គចែកចេញជាបួនមុខ។

At Phnom Penh the Mekong divides into four branches (faces).

5. ដូច្នោះហើយបាននាំអ្នកកសិករនាំគ្នាហៅថា ទន្លេបួនមុខ ឬចតុមុខ។

That is why the peasants call it the four-faced river or Catomuk.

6. នៅភ្នំពេញទឹកទន្លេមេគង្គហូរចាក់ទៅសមុទ្រចិន រវាងស្រុកសាបទន្លេ បាសាក់ និងទន្លេមេគង្គ។

In Phnom Penh the water from the Mekong flows into the South China Sea through the Bassac and the Mekong.

7. ទឹកទន្លេនេះមួយផ្នែកហូរចាក់ទៅទន្លេសាប។

A part of the water of this river flows (up) into the Tonle Sap.

8. បឹងធំនេះមានប្រយោជន៍ដល់ប្រទេសកម្ពុជា។

This large lake has a great deal of importance for Cambodia.

- 9. ក៏ដីជ្រៅបំផុតដែលមានបង្កើតនៅ
អាស៊ីប៉ែកអាគ្នេយ៍។

That is, it is the most important
concentration of fish in Southeast
Asia.
- 10. រាល់ឆ្នាំត្រីនិងត្រីច្រើនតោនបាន
ត្រូវបានចាប់យកនិងធ្វើជាការបរិភោគ។

Every year many tons of fish are
caught and taken to be made into
food.
- 11. គេយកត្រីនិងត្រីច្រើននិងធ្វើជា
ត្រីជ្រូត ត្រីផ្អែម និងប្រហុក។

They use many fish to make dried
fish, smoked fish, and prohok
(fish paste).
- 12. វត្សរ៍និងវត្សរ៍ភាគពាយ័ព្យនិងអាច
រកឃើញបានយូរ។

All these foods can be kept for a
long time without spoiling.
- 13. គេយកត្រីពាយ័ព្យយូរនិងដឹក
ចេញទៅបរទេស និងលក់នៅ
នៅប្រទេសជុំវិញអាស៊ីប៉ែក
អាគ្នេយ៍។

They take a large quantity of this
(processed fish) and sell it
abroad, especially in the neigh-
boring countries in Southeast Asia.
- 14. នៅពេលទឹកត្រូវបានដកចេញ
និងហូរចេញពីបឹងតោនប៉ែក
ខាងលិច។

In the season of low water, the
water of Tonle Sap flows
out of the lake.
- 15. ទិកសព្វនោះហើយនិងនិស្សនិក្ខរ
រៀបចំបុណ្យប្រហែលជាបុណ្យ
អុំទូក ឬប្រណាំងទូក។

It is on that occasion that the
Cambodians celebrate a festival
called the Water Festival.
(literally: row the boats)

DRILLS

Drill A. Response

MODEL: គ្រូ អ្នកវិលចំការរកនីយបរទ្រី ដីឬទេ?
 សិស្ស គិត្បូរិកនីយបរទ្រីដ៏ណាស់ រុក្ខាៈប្រទេសកម្ពុជាមាន រោងចក្ររដ្ឋដីដីនិរ។

Teacher: Do the peasants like to use fertilizer or not?

Student: Now they like to use fertilizer a lot because Cambodia has a fertilizer factory.

1. អ្នកវិលចំការរកនីយបរទ្រី ដីឬទេ?
2. អ្នកវិលចំការរកនីយបរទ្រី គ្រាប់បន្ទុះ ឬទេ?
3. អ្នកមានឡានរកនីយបរទ្រីកង់ឡាន ហ៊ុកអ៊ិនទេ?
4. ទិវានីយបរទ្រីវិស្សករដ៏ល្អដ៏ប៉ុនទេ?
5. នៅក្រុងរកនីយបរទ្រីកញ្ចប់ ភ្នំស្រីទេ?

- គិត្បូរិកនីយបរទ្រីដ៏ល្អដ៏ណាស់ រុក្ខាៈប្រទេសកម្ពុជាមានរោងចក្ររដ្ឋ ដីដីនិរ។
- គិត្បូរិកនីយបរទ្រីគ្រាប់បន្ទុះ ណាស់ រុក្ខាៈប្រទេសកម្ពុជាមានរោងចក្រ រដ្ឋគ្រាប់បន្ទុះដីនិរ។
- គិត្បូរិកនីយបរទ្រីកង់ឡានហ៊ុក អ៊ិន ណាស់ រុក្ខាៈប្រទេសកម្ពុជាមានរោង ចក្ររដ្ឋកង់ឡានដីនិរ។
- គិត្បូរិកនីយបរទ្រីវិស្សករដ៏ល្អដ៏ប៉ុន ណាស់ រុក្ខាៈប្រទេសកម្ពុជាមានរោង ចក្ររដ្ឋវិស្សករដ៏ល្អដ៏ប៉ុនដីនិរ។
- គិត្បូរិកនីយបរទ្រីកញ្ចប់ ភ្នំស្រី ណាស់ រុក្ខាៈប្រទេសកម្ពុជាមានរោង ចក្ររដ្ឋកញ្ចប់ ភ្នំស្រីដីនិរ។

Drill B. Response

MODEL: គ្រូ គេរដ្ឋបុណ្យអុំទូកនៅពេល ណា? (ពេលទឹកស្រក)

សិស្ស គេរដ្ឋបុណ្យអុំទូកនៅពេល ទឹកស្រក។

Teacher: At what time do they celebrate the Water Festival? (when the water goes down)

Student: They celebrate the Water Festival when the water goes down.

1. គេរដ្ឋបុណ្យចូលភ្នំខ្ពស់នៅទី ណា? (ទីនិរមសា)
2. គេរដ្ឋបុណ្យប្រារព្ធនៅទីណា? (ទីនិរក្តៅ)

- គេរដ្ឋបុណ្យចូលភ្នំខ្ពស់នៅទីនិរមសា។
- គេរដ្ឋបុណ្យប្រារព្ធនៅទីនិរក្តៅ។

- 3. តើអ្វីដែលអ្នកអរពៅនៅពេលណា?
(ពេលទឹកកម្រិតកើនឡើង)
- 4. តើអ្នកនឹងរងឥទ្ធិពលអ្វីខ្លាំងបំផុតនៅពេលវា
ប្តូរស្ទើរ? (រថភ្លៀស ព្រះពន្លឺ)
- 5. វាចាប់ផ្តើមរងឥទ្ធិពលអ្វីខ្លាំងបំផុត?
(ថ្ងៃ យប់ ព្រឹក)

- តើអ្វីដែលអ្នកអរពៅនៅពេលទឹកកម្រិត
កើនឡើង?
- តើអ្នកនឹងរងឥទ្ធិពលអ្វីខ្លាំងបំផុតនៅពេលវា
ប្តូរស្ទើរ?
- វាចាប់ផ្តើមរងឥទ្ធិពលអ្វីខ្លាំងបំផុត?

Drill C. Substitution

- 1. នៅពេលទឹកកម្រិតកើនឡើង ពួកគេរត់ទូក
ដើម្បីលេងស្រី។
At the time the water rises they
race boats for fun.
- 2. នៅពេលទឹកកម្រិតកើនឡើង ពួកគេរត់ទូក
ដើម្បីលេងស្រី។
At the time the water rises they
ride boats for fun.
- 3. នៅពេលទឹកកម្រិតកើនឡើង ពួកគេរត់ទូក
ដើម្បីលេងស្រី។
At the time the water rises they
fish for fun.
- 4. នៅពេលទឹកកម្រិតកើនឡើង ពួកគេរត់ទូក
ដើម្បីលេងស្រី។
At the time the water rises they
swim for fun.
- 5. នៅពេលទឹកកម្រិតកើនឡើង ពួកគេរត់ទូក
ដើម្បីលេងស្រី។
At the time the water rises they
bathe for fun.
- 6. នៅពេលទឹកកម្រិតកើនឡើង ពួកគេរត់ទូក
ដើម្បីលេងស្រី។
At the time the water rises they
ride boats for fun.

Drill D. Substitution

- 1. ត្រី គឺជាអាហារសំខាន់បំផុតនៃប្រជាជន
កម្ពុជា។
Fish is an important food of the
Cambodian people.
- 2. ត្រី គឺជាអាហារសំខាន់បំផុតនៃប្រជាជន
នៅអាស៊ី។
Fish is an important food in Asia.
- 3. ភ្នាច់ជ្រូក គឺជាអាហារសំខាន់បំផុតនៃ
ប្រជាជននៅអាស៊ី។
Pork is an important food in Asia.
- 4. ភ្នាច់គោ គឺជាអាហារសំខាន់បំផុតនៃ
ប្រជាជននៅអាស៊ី។
Beef is an important food in Asia.
- 5. ភ្នាច់ត្រី គឺជាអាហារសំខាន់បំផុតនៃ
ប្រជាជននៅអាស៊ី។
Mutton is an important food in Asia.
- 6. ភ្នាច់ត្រី គឺជាអាហារសំខាន់បំផុតនៃ
ប្រជាជននៅអាមេរិក។
Mutton is an important food in
America.

- 7. មាន់ជីវាអាហារសំខាន់មួយនៃរូបដ៏វិជិត
នៅសហរដ្ឋអាមេរិក។
- 8. មាន់ជីវាអាហារសំខាន់មួយនៃរូបដ៏វិជិត
នៅកម្ពុជា។

Chicken is an important food in America.

Chicken is an important food in Cambodia.

Drill E. Substitution

- 1. បឹងត្រពាំងសាបធំបំផុតមានត្រី
ច្រើនណាស់។
- 2. ផ្លូវទៅញ៉ូយ៉កធំបំផុតមានដុះសំរាក
ច្រើនណាស់។
- 3. សាលារៀនខ្ញុំធំបំផុតមានកូនសិស្ស
ច្រើនណាស់។
- 4. ភ្នំពេញជាក្រុងធំបំផុតមាន
កន្លែងសំរើរលេងច្រើនណាស់។
- 5. តូក្យូគឺជាក្រុងធំបំផុតមាន
មនុស្សច្រើនណាស់។
- 6. រនះដ៏ធំបំផុតនៅទីនេះធ្លាក់ច្រើន
ច្រើនណាស់។
- 7. មេកុងជាក្រុងធំបំផុតមានកប៉ាល់
ចុះទៅច្រើនណាស់។
- 8. ពេទ្យចិនភ្នំពេញធំបំផុតមានយន្តហោះធំ
បំផុតមានយន្តហោះចុះច្រើនណាស់។

The Tonle Sap is large and has a lot of fish too.

The road to New York is large and has a lot of places to stay too.

My school is large and has a lot of students too.

Phnom Penh is a city and has a lot of places for amusement too.

Tokyo is a city and has a lot of people too.

This is rain and there is a lot of hail falling too.

The Mekong is a river and has a lot of boats going back and forth too.

Pochentong is a big airfield and has a lot of planes coming in too.

Drill F. Substitution

- 1. ផ្នែកៗនៃត្រីត្រូវរកទុកបរិភោគ
សល់ពីរនេះគេលក់ចេញទៅបរទេស។
- 2. ភាគៗនៃក្រូចត្រូវរកទុកបរិភោគសល់
ពីរនេះគេឲ្យអ្នកជិតខាង។
- 3. ផ្នែកៗនៃត្រីត្រូវរកទុកបរិភោគសល់ពីរនេះ
គេឲ្យប្រទេសក្រៅ។
- 4. សរីរាង្គដ៏ធំៗនៃត្រីត្រូវរកទុកបរិភោគសល់
ពីរនេះគេឲ្យរោងចក្រធានី។
- 5. ពេទ្យៗនៃត្រីត្រូវរកទុកបរិភោគសល់ពីរនេះ

One part of the fish they keep for food; what's left over they sell by exporting it abroad.

One part of the pork they keep for food; what's left over they give to their neighbors.

One part of the rice they keep for food; what's left over they give to foreign countries.

One part of the peanuts they keep for food; what's left over they give to oil factories.

One part of the corn they keep for

- រកឲ្យស្រុកទ្រព្យរបស់និមិត្តម្នាក់។
- 6. ស្រាវរកភាគ១នៃដីករកដុកបរិវារភាគសល់ពី
នេះរកឲ្យប្រទេសជិតខាង។
- 7. ដីករកដុក១នៃដីករកដុកបរិវារភាគសល់ពី
នេះរកលក់ចេញទៅស្រុកជិតខាង។
- 8. ដីករកដុក១នៃដីករកដុកបរិវារភាគសល់
ពីនេះរកលក់ឲ្យរោងចក្រកែដុក។

- food; what's left over they give to France and Japan.
- One part of the beef they keep for food; what's left over they give to neighboring countries.
- One part of the fish sauce they keep for food; what's left over they sell to neighboring countries.
- One part of the sugar cane they keep for food; what's left over they sell to sugar factories.

Drill G. Expansion

- 1. នៅរំពេលទឹកជំនន់។
- 2. នៅរំពេលទឹកជំនន់ម្តងៗ។
- 3. នៅរំពេលទឹកជំនន់ម្តងៗ ដីករកដុកនាំមក
នាំមក។
- 4. នៅរំពេលទឹកជំនន់ម្តងៗ ដីករកដុកនាំមក
នាំមកដ្ឋាន។
- 5. នៅរំពេលទឹកជំនន់ម្តងៗ ដីករកដុកនាំមក
នាំមកដ្ឋានដើម្បីដាក់ចំការ។
- 6. នៅរំពេលទឹកជំនន់ម្តងៗ ដីករកដុកនាំមក
នាំមកដ្ឋានដើម្បីដាក់ចំការទាំងអស់។
- 7. នៅរំពេលទឹកជំនន់ម្តងៗ ដីករកដុកនាំមក
នាំមកដ្ឋានដើម្បីដាក់ចំការទាំងអស់
ដែលជំនន់។

- In the flood season
- Every flood season
- Every flood season the Mekong brings silt.
- Every flood season the Mekong brings a lot of silt.
- Every flood season the Mekong brings a lot of silt to deposit on the fields.
- Every flood season the Mekong brings a lot of silt to deposit on all the fields.
- Every flood season the Mekong brings a lot of silt to deposit on all the fields that are flooded.

Drill H. Reduction

- 1. នៅរំពេលទឹកជំនន់ម្តងៗ ដីករកដុកនាំមក
នាំមកដ្ឋានដើម្បីដាក់ចំការទាំងអស់
ដែលជំនន់។
- 2. នៅរំពេលទឹកជំនន់ម្តងៗ ដីករកដុកនាំមក
នាំមកដ្ឋានដើម្បីដាក់ចំការទាំងអស់។
- 3. នៅរំពេលទឹកជំនន់ម្តងៗ ដីករកដុកនាំមក
នាំមកដ្ឋានដើម្បីដាក់ចំការ។
- 4. នៅរំពេលទឹកជំនន់ម្តងៗ ដីករកដុកនាំមក
នាំមកដ្ឋាន។

- Every flood season the Mekong brings a lot of silt to deposit on all the fields that are flooded.
- Every flood season the Mekong brings a lot of silt to deposit on all the fields.
- Every flood season the Mekong brings a lot of silt to deposit on the fields.
- Every flood season the Mekong brings a lot of silt.

- 5. នៅពេលទឹកជំនន់មក ទឹកនន់នាំមកនូវ ដីស្រួច ។
- 6. នៅពេលទឹកជំនន់មក ។
- 7. នៅពេលទឹកជំនន់មក ។

Every flood season the Mekong brings silt.

Every flood season

In the flood season

Drill I. Negative Response

MODEL: គ្រូ: តើវិនិយោគកាប់បានជាងប៉ុន្មាន រតលក់ចេញទៅបរទេស ជាង អស់?

Teacher: They sell as much fish as they catch abroad.

សិស្ស: តើវិនិយោគកាប់បានជាងប៉ុន្មាន រតមិនលក់ចេញទៅបរទេស ជាង អស់ទេ រតទុកលក់ក្នុង ប្រទេសខ្លួន ។

Student: They don't export as much fish as they catch abroad; they keep some to sell inside the country.

- 1. វិនិយោគកាប់បានជាង ប៉ុន្មាន រតលក់ចេញទៅបរទេស ជាង អស់?
- 2. មានវិនិយោគចិញ្ចឹមបាន ជាងប៉ុន្មាន រតលក់ ចេញទៅបរទេស ជាង អស់?
- 3. រោងវិនិយោគកាច់បាន ជាងប៉ុន្មាន រតលក់ ចេញទៅបរទេស ជាង អស់?
- 4. ដំឡូងវិនិយោគចេះបាន ជាងប៉ុន្មាន រតលក់ ចេញទៅបរទេស ជាង អស់?
- 5. របស់វិនិយោគរក្សា បាន ជាងប៉ុន្មាន រតលក់ ចេញទៅបរទេស ជាង អស់?

វិនិយោគកាប់បានជាងប៉ុន្មាន រត មិនលក់ចេញទៅបរទេស ជាង អស់ទេ រត ទុកលក់ក្នុងប្រទេសខ្លួន ។

មានវិនិយោគចិញ្ចឹមបាន ជាងប៉ុន្មាន រតមិន លក់ចេញទៅបរទេស ជាង អស់ទេ រត ទុកលក់ក្នុងប្រទេសខ្លួន ។

រោងវិនិយោគកាច់បាន ជាងប៉ុន្មាន រតមិន លក់ចេញទៅបរទេស ជាង អស់ទេ រត ទុកលក់ក្នុងប្រទេសខ្លួន ។

ដំឡូងវិនិយោគចេះបាន ជាងប៉ុន្មាន រតមិនលក់ ចេញទៅបរទេស ជាង អស់ទេ រតទុក លក់ក្នុងប្រទេសខ្លួន ។

របស់វិនិយោគរក្សា បាន ជាងប៉ុន្មាន រតមិនលក់ ចេញទៅបរទេស ជាង អស់ទេ រត ទុក លក់ក្នុងប្រទេសខ្លួន ។

Drill J. Response

MODEL: គ្រូ: នៅអាស៊ីភាគច្រើនបរិភោគសាច់
គោរិចដែរ? (ភាគច្រើនញាតិជន)

សិស្ស: បាទ គេបរិភោគសាច់គោរិច
ភាគច្រើនញាតិជន។

1. នៅក្នុងកម្ពុជា ភាគច្រើនញាតិជន
ចៀនរិចដែរ? (ភាគច្រើនញាតិជន)
2. នៅទីក្រុងកណ្តាលភាគច្រើនសិស្ស
រិចដែរ? (ភាគច្រើនសិស្សកម្ពុជា)
3. នៅខេត្តប៉ៃលិនភាគច្រើនសិស្ស
រិចដែរ? (ភាគច្រើនសិស្សខេត្តប៉ៃលិន)
4. នៅស្រុកនេះភាគច្រើនអ្នក
រិចដែរ? (ភាគច្រើនអ្នករស់នៅ
នៅទីនោះ)
5. នៅទីកន្លែងនេះភាគច្រើនអ្នក
រិចដែរ? (ភាគច្រើនអ្នករស់នៅ
នៅទីនោះ)

Teacher: In Asia, for the most part they eat
beef don't they? (they normally eat
fish more)

Student: They do eat some beef, but they
normally eat fish more.

- បាទ គេញាតិជនចៀន
រិចច្រើនញាតិជន។
- បាទ គេសិស្សរិចភាគច្រើន
សិស្សកម្ពុជា។
- បាទ គេសិស្សរិចភាគច្រើន
សិស្សខេត្តប៉ៃលិន។
- បាទ គេសិស្សរិចភាគច្រើន
សិស្សខេត្តប៉ៃលិន។
- បាទ គេអ្នករស់នៅទីនោះ
រិចច្រើនអ្នករស់នៅទីនោះ។
- បាទ គេអ្នករស់នៅទីនោះ
រិចច្រើនអ្នករស់នៅទីនោះ។

UNIT 73

BASIC DIALOGUE

- 1. **ជំរាបសួររលាកព្យ សុខសប្បាយ
ដឹងទេ?**

Sok

Hello. How are you?
- 2. **បាទ ខ្ញុំសុខសប្បាយដឹងទេ ចុះរលាក
កូនចៅស៊ីសុខសប្បាយដឹងទេ? តើយក
មិនយកមករសលើសិន?**

Pon

I'm fine, and you? Are your children well? How come you didn't bring them along to visit too?
- 3. **បាទ រកសុខសប្បាយគាត់អស់
គ្រាន់ ទឹកខ្ញុំមិនទ្រង់មកដើម្បីយល់ព្រោះ
ត្រូវទ្រង់ចុះមកប្រញាប់ប្រញាល់
រលាក ។**

Sok

They're all well, but I didn't let them come along because I had to get ready very quickly.
- 4. **រលាកអញ្ជើញមកមានការទី
ឬ?**

Pon

Did you come on business?
- 5. **បាទទេ គ្មានការទីសំខាន់ណាស់
ណាទេ ។ ខ្ញុំទៅមើលសាលារៀនថ្មីនៅ
ភូមិត្រពិបក ហើយខ្ញុំមកសួរមក
រសលើរលាកព្យ ទឹកខ្ញុំមិនទេ ។**

Sok

No I don't have any very important business. I was going to see the new school in Phum Trabek and I just came to visit you.
- 6. **តើសាលារៀន? ខ្ញុំមិនគាន់
បានទៅឃើញទេ ទឹកត្រូវបានចាត់តាំង
ណាស់ ។**

Pon

How is the school? I haven't had a chance to go see it, but I hear that it's very pretty.
- 7. **បាទ ល្អណាស់ ។ ទឹកខ្ញុំមិនគាន់
ទេ ហើយអស់សិន ។ ទឹកខ្ញុំមិនហើយ
ស្រស់ស្រាយស្រស់ស្រាយទេ ។**

Sok

Yes, it's very nice. At present they still haven't finished building it completely.

- 8. អាទិត្យរក្សាយុទ្ធីនឹងរកវេលាដល់
 ជិនខាន។

Pon

Next week I'll go look at it, without fail.
- 9. លោកពូ ទើបលោកដំបូង ពិតជូន?

Sok

Are you very busy now?
- 10. ពួក ពិតជូននេះ កំពុងវិនិច្ឆ័យពេល
 ប្រហែលក្នុងរយៈពេល។ ពួកយើងមានអាទិត្យ
 ម្តងនេះ ឆ្នាំឲ្យមានទឹកបរិបូណ៌លោក។

Pon

Yes, now I'm in my busy time. The rain a few weeks ago has given us plenty of water.
- 11. ពួក ពេញវេលា ប្រហែលមិញ
 ទំនេរមិញគ្រប់ទីកន្លែង ពេញពេញ
 ដំបូងវិញគ្រប់កន្លែង។

Sok

This morning I saw them plowing and harrowing almost everywhere.
- 12. ទំនេរ រួចមកដំបូងវិញ ប្រហែល
 ពិតជូន ពួកយើងមកនេះ គឺសម
 ពេលសាបវិញ ម្តង។

Pon

I finished plowing a few days ago. Now since there is enough rain, (I can) harrow and sow at the same time.
- 13. លោកពូ នឹងសាបស្រូវអី?

Sok

What kind of rice will you sow?
- 14. ពួក ទំនេរសាបស្រូវធម្មតា។

Pon

I'll sow ordinary rice.

DRILLS

Drill A. Substitution

- 1. ខ្ញុំប្រញាប់ប្រញាល់មកទៅកាន់
ជាន់បានយកកូនមករស់។
I was in too much of a hurry to take
the children to visit.
- 2. ខ្ញុំប្រញាប់ប្រញាល់មកទៅកាន់ជាន់
យកសៀវភៅមកជូន។
I was in too much of a hurry to take
the book to you.
- 3. ខ្ញុំប្រញាប់ប្រញាល់មកទៅកាន់ជាន់
បានយកខ្នាតអាវក្រហម។
I was in too much of a hurry to take
the clothes to be laundered.
- 4. ខ្ញុំប្រញាប់ប្រញាល់មកទៅកាន់ជាន់
បានយកវត្ថុវិនិច្ឆ័យ។
I was in too much of a hurry to take
the things to you.
- 5. ខ្ញុំប្រញាប់ប្រញាល់មកទៅកាន់ជាន់
បានយកទ្រុឌទៅស្រាវ។
I was in too much of a hurry to take
the car to be washed.
- 6. ខ្ញុំប្រញាប់ប្រញាល់មកទៅកាន់ជាន់
បានយកកង់ទៅស្រាវ។
I was in too much of a hurry to take
the bicycle to be washed.
- 7. ខ្ញុំប្រញាប់ប្រញាល់មកទៅកាន់ជាន់
បានយកស៊ុប្រតិភូទៅដាក់ប៊ូស្ត។
I was in too much of a hurry to take
the letter to mail.
- 8. ខ្ញុំប្រញាប់ប្រញាល់មកទៅកាន់ជាន់
បានយកសំណល់ទៅចោល។
I was in too much of a hurry to take
the garbage to throw out.

Drill B. Substitution

- 1. គាត់អញ្ជើញទៅមើលទ្រុឌកន្លះ
ប្រហែល១អាទិត្យ ហើយហួសមក
សាលារៀននេះ។
He went to see that place for about
a week, and then he came on over to
this school.
- 2. គាត់អញ្ជើញទៅមើលទ្រុឌកន្លះប្រហែល
១អាទិត្យ ហើយហួសមកកន្លែងនេះ។
He went to see that place for about
a week, and then he came on over
to this place.
- 3. គាត់អញ្ជើញទៅមើលទ្រុឌកន្លះប្រហែល១
អាទិត្យ ហើយហួសមកភូមិនេះ។
He went to see that place for about
a week, and then he came on over
to this village.
- 4. គាត់អញ្ជើញទៅមើលទ្រុឌកន្លះប្រហែល១
អាទិត្យ ហើយហួសមករស់នៅនឹងមិត្ត។
He went to see that place for about
a week, and then he came on over
to visit you.
- 5. គាត់អញ្ជើញទៅមើលទ្រុឌកន្លះប្រហែល
១អាទិត្យ ហើយហួសមកជួបនឹងមិត្ត។
He went to see that place for about
a week, and then he came on over
to meet you.
- 6. គាត់អញ្ជើញទៅមើលទ្រុឌកន្លះប្រហែល
He went to see that place for about

- ១អាវិត្យ របៀបហួសមកឆ្លូវរលាក។
- 7. គាត់ទៅឃើញទីកន្លែងនោះប្រហែល១
អាវិត្យ របៀបហួសមកទីក្រុងនេះ។
- 8. គាត់ទៅឃើញទីកន្លែងនោះប្រហែល
១អាវិត្យ របៀបហួសមកឆ្លុហាភ្នំនោះ។

a week, and then he came on over to question you.
He went to see that place for about a week, and then he came on over to see this city.
He went to see that place for about a week, and then he came on over to rest here.

Drill C. Variable Substitution

- 1. ខ្ញុំឮរកទីកន្លែងនោះស្អាតណាស់ទីកន្លែង
មិនទាន់ទៅឃើញទេ។
- 2. ខ្ញុំឮរកទីកន្លែងនោះស្អាតណាស់ទីកន្លែង
មិនទាន់ទៅឃើញទេ។
- 3. ខ្ញុំឮរកទីកន្លែងនោះសប្បាយណាស់ទីកន្លែង
មិនទាន់ទៅឃើញទេ។
- 4. ខ្ញុំឮរកទីកន្លែងនោះសប្បាយណាស់ទីកន្លែង
មិនទាន់ទៅជិតទេ។
- 5. ខ្ញុំឮរកទីកន្លែងនោះសប្បាយណាស់ទីកន្លែង
មិនទាន់ទៅជិតទេ។
- 6. ខ្ញុំឮរកទីកន្លែងនោះសប្បាយណាស់ទីកន្លែង
មិនទាន់ទៅជិតទេ។
- 7. ខ្ញុំឮរកទីកន្លែងនោះមានប្រជាជន
ច្រើនណាស់ទីកន្លែងមិនទាន់ទៅជិតទេ។
- 8. ខ្ញុំឮរកទីកន្លែងនោះមានប្រជាជន
ណាស់ទីកន្លែងមិនទាន់ទៅជិតទេ។

I hear that that city is very pretty, but I haven't gone to see it yet.
I hear that that place is very pretty, but I haven't gone to see it yet.
I hear that that place is very nice, but I haven't gone to see it yet.
I hear that that place is very nice, but I haven't gone to visit it yet.
I hear that that place is very nice, but I haven't arrived (there) yet.
I hear that that seashore is very nice, but I haven't arrived (there) yet.
I hear that that seashore has a lot of people, but I haven't arrived (there) yet.
I hear that that seashore has very nice sand, but I haven't arrived (there) yet.

Drill D. Double Substitution

- 1. ទំរាំទឹកភ្លៀងទៅជិតទីកន្លែងគេទៅទៅ
ទៅទៅរយៈពេល។
- 2. ទំរាំទឹកភ្លៀងទៅជិតទីកន្លែងគេទៅទៅ
ទៅទៅរយៈពេល។
- 3. ទំរាំទឹកភ្លៀងទៅជិតទីកន្លែងគេទៅទៅ
ទៅទៅរយៈពេល។
- 4. ទំរាំទឹកភ្លៀងទៅជិតទីកន្លែងគេទៅទៅ
ទៅទៅរយៈពេល។

Just as soon as he arrived, they all left.
Just as soon as he finished, they all left the school.
Just as soon as he looked, they all closed the door of the room.
Just as soon as he met (them), they all prepared to continue the trip.

- 5. វិញ្ញាណកម្មនៃគាត់ដឹង រកស៊ីភ្លាមតែឆ្ងាយ អស់
ហើយ ។ Just as soon as he knew, they all
went away.
- 6. វិញ្ញាណកម្មគាត់បានឮ រកស៊ីភ្លាម រត់បាត់
អស់ហើយ ។ Just as soon as he heard, they all
ran away.
- 7. វិញ្ញាណកម្មគាត់បានឃើញ រកស៊ីភ្លាម ឡើង
ក្នុងរថភ្លាម អស់ហើយ ។ Just as soon as he saw (them), they
almost all got in the car.
- 8. វិញ្ញាណកម្មគាត់បានមកដល់ រកស៊ីភ្លាម ឈប់
ធ្វើការ អស់ហើយ ។ Just as soon as he arrived, they all
stopped work.

Drill E. Triple Substitution

- 1. ឥឡូវនេះមានភ្លៀងបរិបូណ៌ហើយ ។
គេអាចចាប់ផ្តើមបាន ។ Now they have abundant rain, and they
can begin to plow.
- 2. ថ្ងៃនេះមានទឹកភ្លៀងបរិបូណ៌ហើយ ។
គេអាចទៅរើស្លឹកបាន ។ Today they have abundant snow, and
they can go skiing.
- 3. ឆ្នាំនេះមានស្រូវបរិបូណ៌ហើយ ។ គេ
អាចលក់ចេញទៅបរទេសបាន ។ This year they have abundant rice,
and they can export it abroad.
- 4. ខែនេះមានទឹកភ្លៀងបរិបូណ៌ហើយ ។
គេអាចស្រាបបាន ។ This month they have abundant rain,
and they can sow.
- 5. ឥឡូវនេះមានលុយបរិបូណ៌ហើយ ។ គេអាច
ទិញទំនិញបាន ។ Now they have abundant money, and
they can buy cars.
- 6. ប្រាំបីថ្ងៃក្រោយមានចំនួនពាក្យបរិបូណ៌
ហើយគេអាចនិយាយខ្លះៗបាន ។ Next week they will have an abundant
number of words, and will be able
to speak some Cambodian.

Drill F. Response

- MODEL: គ្រូ: ខែនេះគេច្រើនរើសធ្វើអី?
(ទឹកភ្លៀង ស្លឹក)
សិស្ស: ខែនេះមានទឹកភ្លៀងច្រើនគួររើស
គេច្រើនរើសរើសស្លឹក ។
- 1. ឥឡូវនេះគេច្រើនរើសធ្វើអី?
(ទឹកភ្លៀង ភ្លៀង កាច់ពោត) រដូវនេះមានទឹកភ្លៀង រដូវនេះគេច្រើនរើស
កាច់ពោត ។
 - 2. ឆ្នាំនេះគេច្រើនធ្វើអី? (កូនសិស្សច្រើន រក
គ្រូបង្រៀន) ឆ្នាំនេះមានកូនសិស្សច្រើន គេច្រើនរើសរក
គ្រូបង្រៀន ។
- Teacher: This month what are they mostly busy
doing? (rain, plant)
- Student: This month there's rather a lot of
rain, they're mostly busy planting.

- 3. តើគ្រូរិះគន់ច្រើនរិះសើស្រីអី? (ការប្រឡងរិះច្រើន រឿង)
- 4. រិះច្រើននេះគាត់រិះសើស្រីអី? (គ្រូរិះច្រើនណាស់ ទទួលរក)
- 5. រមែងរិះរកកាយគាត់ច្រើនរិះសើស្រីអី? (ក្មេងសិស្សរិះគាត់, បង្សស្រី)

- គ្រូរិះនេះមានការប្រឡងរិះច្រើន គេច្រើនរិះ រិះសើស្រី ។
- រិះច្រើននេះមានគ្រូរិះច្រើនណាស់ គាត់ច្រើនរិះ រិះសើស្រីទទួលរក ។
- រមែងរិះរកកាយមានកូនសិស្សរិះគាត់ គាត់ច្រើនរិះសើស្រី ។

Drill G. Extension

- MODEL: គ្រូ: រិះច្រើននេះ គាត់ច្រើនរិះសើស្រី នៅ ទី ៤ (ទេសសាម ឯទេសសិរី)
- សិស្ស: គាត់ទៅទេសសាម ឯទេសសិរី ។
1. រមែងរិះនេះ គាត់ច្រើនរិះសើស្រី នៅ ទី ៤ (រឿង រាជសីមា)
 2. រិះច្រើនស្រី គាត់ច្រើនរិះសើស្រី នៅ ទី ៤ (រឿង ការ ហើយ ទៅ បណ្តាសិល)
 3. រិះច្រើន គាត់ច្រើនរិះសើស្រី នៅ ទី ៤ (រឿង គ្រូ ប្រឡង រិះសើស្រី)
 4. រិះច្រើននេះ គាត់ច្រើនរិះសើស្រី នៅ ទី ៤ (រឿង យើង បាន ប្រកាន់ ទ្រង់ ខ្ញុំ រិះសើស្រី)
 5. រមែងរិះនេះ គាត់ច្រើនរិះសើស្រី នៅ ទី ៤ (រឿង ប្រាសាទ រិះសើស្រី)

Teacher: This season mostly he is not at home. (fishing in Tonle Thom)

Student: He has gone fishing at Tonle Thom. គាត់ទៅរៀន រមែងរិះ ។

គាត់ទៅរឿង ការ ហើយ ទៅ បណ្តាសិល ។

គាត់ គ្រូ ប្រឡង រិះសើស្រី ។

គាត់ ទៅ ណា យើង បាន ប្រកាន់ ទ្រង់ ខ្ញុំ រិះសើស្រី ។

គាត់ ទៅ ប្រាសាទ រិះសើស្រី ។

Drill H. Expansion

1. គេចាប់ផ្តើម រាត់ ។
2. កាលណា មាន ភ្លៀង គេចាប់ផ្តើម រាត់ ។
3. កាលណា មាន ភ្លៀង គ្រប់គ្រាន់ គេចាប់ផ្តើម រាត់ ។
4. កាលណា មាន ភ្លៀង គ្រប់គ្រាន់ គេចាប់ផ្តើម រាត់ ហើយ គេ ប្រកាន់ ។
5. កាលណា មាន ភ្លៀង គ្រប់គ្រាន់ គេចាប់ផ្តើម រាត់ ហើយ គេ ប្រកាន់ ប្រសូត ។
6. កាលណា មាន ភ្លៀង គ្រប់គ្រាន់ គេចាប់ផ្តើម រាត់ ហើយ គេ ប្រកាន់ ប្រសូត រដូវ រដូវ គេ ប្រកាន់ ។

They begin to plow and harrow.

Whenever there is rain they begin to plow and harrow.

Whenever there is sufficient rain they begin to plow and harrow.

Whenever there is sufficient rain they begin to plow, harrow, and plant.

Whenever there is sufficient rain they begin to plow, harrow, and plant rice.

Whenever there is sufficient rain they begin to plow, harrow, and plant rice which they have grown.

7. កាលណាមានភ្លៀងគ្រប់គ្រាន់គេចាប់ក្រវាស់
 រហឹមរកសាបស្រូវនិងសរគបណ្តុះដីធ្មែន
នោះ។

Whenever there is sufficient rain
 they begin to plow, harrow, and
 plant rice which they have grown
previously.

Drill I. Reduction

1. កាលណាមានភ្លៀងគ្រប់គ្រាន់គេចាប់
 ក្រវាស់រហឹមរកសាបស្រូវនិងសរគបណ្តុះ
ដីធ្មែននោះ។

Whenever there is sufficient rain
 they begin to plow, harrow, and
 plant rice which they have grown
previously.

2. កាលណាមានភ្លៀងគ្រប់គ្រាន់គេចាប់ក្រ
 រហឹមរកសាបស្រូវនិងសរគបណ្តុះ។

Whenever there is sufficient rain
 they begin to plow, harrow, and
 plant rice which they have grown.

3. កាលណាមានភ្លៀងគ្រប់គ្រាន់គេចាប់ក្រ
 រហឹមរកសាបស្រូវ។

Whenever there is sufficient rain
 they begin to plow, harrow, and
 plant rice.

4. កាលណាមានភ្លៀងគ្រប់គ្រាន់គេចាប់ក្រ
 រហឹមរកសាប។

Whenever there is sufficient rain
 they begin to plow, harrow, and
plant.

5. កាលណាមានភ្លៀងគ្រប់គ្រាន់គេចាប់ក្រ
 រាស់។

Whenever there is sufficient rain
 they begin to plow and harrow.

6. កាលណាមានភ្លៀងគេចាប់ក្ររាស់។

Whenever there is rain they begin to
plow and harrow.

7. គេចាប់ក្ររាស់។

They begin to plow and harrow.

UNIT 74

BASIC DIALOGUE

1.	លោកព្យួតាព្យួតាជីប្រសិន្ធាន៍ថ្ងៃហើយ?	<u>Sok</u>	How many days ago did you soak the seeds?
2.	ខ្ញុំទើបនឹងប្រតិបត្តិការយប់មិញ។	<u>Pon</u>	I just soaked them yesterday.
3.	ប្រសិន្ធាន៍ថ្ងៃទាំងនោះបានឆ្ងាយយកទៅសាប?	<u>Sok</u>	How many days until they are ready to be sown?
4.	អូ ធម្មតាបីឬបួនថ្ងៃ។ តាមខ្ញុំរំលឹកទៅស្អែកឬខាងស្អែកក្រោយ ព្យួតាខ្ញុំស្រួចយកទៅសាបបាន។	<u>Pon</u>	Oh, usually three or four days. As I figure it tomorrow or the day after tomorrow.
5.	ព្យួតា យកទៅសាបឯណាទៅ?	<u>Sok</u>	Where are you going to sow?
6.	បាទ នៅទិសឦសានពីរខាងផ្ទះ។	<u>Pon</u>	In the two fields south of the house.
7.	យី មេច្រើនសាបទឹកទិសឦសានពីរខាង?	<u>Sok</u>	How come you're sowing only two fields?
8.	បាទ តាមខ្ញុំស្មានថាសាបទៅសំណាបពីរទិសក្រោយ ឆ្ងាយសម្រាប់យកទៅស្រួចឯត្រពាំងចក។	<u>Pon</u>	I think maybe sowing two fields will be sufficient to make a transplant in Trapeang Chak.
9.	ត្រពាំងចកធំណាស់ទេហ្នឹង។	<u>Sok</u>	Then Trapeang Chak is very big?
10.	បាទ ធំគួរសរសើរ បើមានគ្នាបួននាក់ ត្រូវស្រួចវិបាលវិបាល រយៈពេលប្រហែលប្រាំថ្ងៃប៉ុន្មានថ្ងៃ។	<u>Pon</u>	Big enough. If four people together had to transplant it, it would take about five days.
11.	ធម្មតាត្រពាំងចកមានទឹកជាប់ជានិច្ច?	<u>Sok</u>	Does the pond usually have water?

រឹមនរទ?

- 12. បាទ អញ្ជើញរឹមយើងត្រូវការដំណាក់កាលកាលហ្នូតទឹកដ៏តិចអស់នៅរដូវវស្សា។

Pon

Right, but at times in the hot season some shallow ponds evaporate until the water is almost gone.
- 13. បើរលាកពុទ្ធស្នំដំរីរក្សាល អញ្ជើញ អាចបានច្រូតបានទេ?

Sok

If you transplant next month, when will you be able to reap?
- 14. ព្រូតរដូវរដូវកាលរដូវ រដូវរដូវកាល ព្រូតដំរី អាចច្រូតបានហើយ។

Pon

This rice is early maturing - it seems that in four or five months it can be reaped.
- 15. មិនយូរទេ អញ្ជើញ គួរច្រូតរដូវក បន្តិចទៅបានព្រូតដំរីនាក់ដំរីក្រែកហើយ។ រលាកពុទ្ធស្នំដំរី ឬក៏ដំរីសរគេច្រូត ច្រូត។

Sok

Not very long, in that case. Let it go for a little while, and then you can put it in the granary. Do you harvest yourself or do you hire people to harvest?
- 16. បាទ ខ្ញុំរឹមរដូវដំរីសរខ្លះមិនខាន ព្រោះ ព្រូតដំរីនាក់ដំណាក់ បើខ្ញុំច្រូតទឹកដំរីមិន មិនវាយហើយទេ។

Pon

I guess I'll hire some, because the pond is very big. If I harvest with only two or three people it's not easy.
- 17. ចុះដំរីយកមកដំរីរលាកពុទ្ធស្នំសរ មកដំរីយបញ្ជូនដំរីដំរីក្រែករដូវក?

Sok

As for carrying it to the house, will you hire somebody to help put it in the granary (place where cattle are used to thresh the grain)?
- 18. បាទទេ ខ្ញុំអាចធ្វើបន្តិចៗទៅបាន។

Pon

No, this I can do little by little.
- 19. បើរដូវបរិច្ចាសដំរីរលាកពុទ្ធស្នំ មករលាកពុទ្ធស្នំទៀត។

Sok

Wait and maybe at that time I'll come visit you again.
- 20. បាទ អញ្ជើញមករលាកពុទ្ធស្នំ បានរឹម។

Pon

Please come. Any time is O.K.

DRILLS

Drill A. Substitution

- 1. វិញ្ញាប័ត្ននឹងទៅជួយសាបរលាកពូ មិនបានទេ ។
Tomorrow I can go help my uncle plant seed.
- 2. វិញ្ញាប័ត្ននឹងទៅជួយភ្ជួររលាកពូមិនបាន ទេ ។
Tomorrow I can go help my uncle plow.
- 3. វិញ្ញាប័ត្ននឹងទៅជួយរាស់រលាកពូ មិន បានទេ ។
Tomorrow I can go help my uncle harrow.
- 4. វិញ្ញាប័ត្ននឹងទៅជួយសាបរលាកពូមិន បានទេ ។
Tomorrow I can go help my uncle transplant.
- 5. វិញ្ញាប័ត្ននឹងទៅជួយរ្យូតរលាកពូ មិន បានទេ ។
Tomorrow I can go help my uncle reap.
- 6. វិញ្ញាប័ត្ននឹងទៅជួយរ្យូបផ្ទះរលាកពូ មិន បានទេ ។
Tomorrow I can go help my uncle straighten up the house.
- 7. វិញ្ញាប័ត្ននឹងទៅជួយជុំជុំរលាកពូ មិនបានទេ ។
Tomorrow I can go help my uncle re- pair the car.
- 8. វិញ្ញាប័ត្ននឹងទៅជួយបង្រៀនរលាកពូ មិនបានទេ ។
Tomorrow I can go help my uncle teach.

Drill B. Substitution

- 1. ធម្មតាខែណាខ្លះទើប រៀនបាន ?
Usually in the month the rice is ripe, can they harvest?
- 2. ធម្មតាខែណាសំណាបធំ នឹកបាន ?
Usually in the month the seedlings are large, can they pull (them)?
- 3. ធម្មតាខែណា មានទឹកច្រើន ស្ទើរបាន ?
Usually in the month there is a lot of water, can they transplant?
- 4. ធម្មតាខែណា មានទឹកកកយូរច្រើន ដើរទៅ មិនបាន ?
Usually in the month a lot of snow falls, can they walk?
- 5. ធម្មតាខែណា មានភ្លៀងច្រើន ទៅទាក់ទង នឹងណា ?
Usually in the month there is a lot of rain, is it difficult to travel?
- 6. ធម្មតាខែណា ទឹកស្រក បើកទ្រព្យបានទៅបាន ?
Usually in the month the water is low, can they drive the car?
- 7. ធម្មតាខែណា ក្ដៅខ្លាំងបំផុត ទៅទាក់ទង រលង ?
Usually in the month it is the hot- test, is it difficult to go out for a good time?
- 8. ធម្មតាខែណា ខ្លាំងបំផុត ទៅទាក់ទង ច្រាន ?
Usually in the month it is very cold, is it hard to start the car?

Drill C. Substitution

- 1. ឥឡូវវិននរង្ស្យងទ្រង្រណាស់រកតាប
មិនបានទេ។ Now that there is a lot of rain,
they can't plant.
- 2. ឥឡូវវិនខ្យល់ខ្លាំងណាស់ រកទង្វើមិនបាន
ទេ។ Now that the wind is strong, they
can't row the boats.
- 3. ឥឡូវវិនទឹកទ្រូងរាងណាស់ រកស្លដាំមិនបាន
ទេ។ Now that the water is deep, they
can't transplant.
- 4. ឥឡូវវិនទឹកហូរខ្លាំងណាស់ រកស្រីលេង
មិនបានទេ។ Now that the water flows swiftly,
they can't swim.
- 5. ឥឡូវវិនស្រណាប់ខ្លីណាស់ រកដឹកមិន
បានទេ។ Now that the seedlings are short,
they can't pull (them).
- 6. ឥឡូវវិនរក្រណាស់ រកដើរមិនបានទេ។ Now that it is very hot, they can't
walk.
- 7. ឥឡូវវិនទ្រូងរាងណាស់ រកទឹកមិន
បានទេ។ Now that it is very cool they can't
take a bath.
- 8. ឥឡូវវិនទ្រូងរាងណាស់ រកទ្រូង
តែងតែសាក មិនបានទេ។ Now that the rice is very ripe, they
can't reap with only 2 people.

Drill D. Substitution

- 1. តាមទ្រូងទ្រូងណាស់ មានទឹកទ្រូង
នោះទៅបាក់ស្រូវណាស់។ I think that since Trapeang Chak has
too much water, it's difficult to
transplant.
- 2. តាមទ្រូងទ្រូងណាស់ មានទឹកទ្រូងទឹក
ទៅបាក់ស្រូវណាស់។ I know that since Trapeang Chak has
deep water, it's difficult to
harrow.
- 3. តាមទ្រូងទ្រូងណាស់ មានស្រូវទ្រូង
ទៅបាក់ស្រូវណាស់។ I see that since Trapeang Chak has
a lot of grass, it's difficult to
plow.
- 4. តាមទ្រូងទ្រូងណាស់ មានទៅឆ្ងាយ
ទៅបាក់ស្រូវណាស់។ I understand that since Trapeang Chak
is too far away, it's difficult to
go see (it).
- 5. តាមទ្រូងទ្រូងណាស់ មានទៅឆ្ងាយ
ទៅបាក់ស្រូវណាស់។ I know that since that school is too
far away, it's difficult for the
students to go study.
- 6. តាមទ្រូងទ្រូងណាស់ ឥឡូវវិនទ្រូង
ទៅបាក់ស្រូវណាស់។ I think that since now it's cold, it's
difficult to go camping.
- 7. តាមទ្រូងទ្រូងណាស់ ឆ្នាំមុនទឹកខ្លាំង
ទៅបាក់ស្រូវណាស់។ I think that since last year the water
rose very high, it's difficult to
make a trip.

8. តាមខ្ញុំឃើញ ថ្នាក់នោះមានកូនសិស្សច្រើន
ពេក ដូច្នោះហើយ ពេក ណាស់ ។

I see that since that class has too many students, it's difficult to study.

Drill E. Response

MODEL: គ្រូ: ត្រកោរ៉ាវ៉ាចកមានទឹកច្រើនល្មម
ស្រដៀងបានទេ? (ស្រាវ)
សិស្ស: តាមខ្ញុំស្រាវបានទឹកច្រើន
ណាស់ ស្រដៀងបានទេ ។

Teacher: Does Trapeang Chak have enough water in it to plant? (think)

Student: I think that since there is a lot of water now, you can't plant yet.

1. ត្រកោរ៉ាវ៉ាចកមានទឹកច្រើនល្មមពេក
ទេ? (ស្រាវ)
2. ត្រកោរ៉ាវ៉ាចកមានទឹកច្រើនល្មម
ស្រដៀងបានទេ? (ឃើញ)
3. ត្រកោរ៉ាវ៉ាចកមានទឹកច្រើនល្មម
ពេកទេ បានទេ? (ស្រាវ)
4. ត្រកោរ៉ាវ៉ាចកមានទឹកច្រើនល្មម
ពេកទេ បានទេ? (ឃើញ)
5. ត្រកោរ៉ាវ៉ាចកមានទឹកច្រើនល្មម
ពេកទេ? (ឃើញ)

- តាមខ្ញុំស្រាវបានទឹកច្រើនណាស់
ស្រដៀងបានទេ ។
- តាមខ្ញុំឃើញ បានទឹកច្រើនណាស់
ស្រដៀងបានទេ ។
- តាមខ្ញុំស្រាវបានទឹកច្រើនណាស់
ពេក បានទេ ។
- តាមខ្ញុំស្រាវបានទឹកច្រើនណាស់
ពេក បានទេ ។
- តាមខ្ញុំឃើញ បានទឹកច្រើនណាស់
ពេក បានទេ ។

Drill F. Response

MODEL: គ្រូ: អង្កាស់ទឹកបានគេចាប់ផ្តើម
(ទឹក)
សិស្ស: ទឹកបានគេចាប់ផ្តើមបានទេ
គេចាប់ផ្តើមបានទឹកបន្តិចទៀតសិន។

Teacher: When can they begin to plant? (water)

Student: They can't start to plant yet. They are waiting to have a little more water first.

1. អង្កាស់ទឹកបានគេចាប់ផ្តើម
(ទឹក)
2. អង្កាស់ទឹកបានគេចាប់ផ្តើម
បានទេ? (មានទឹក)
3. អង្កាស់ទឹកបានគេចាប់ផ្តើម
(មានទឹក)
4. អង្កាស់ទឹកបានគេចាប់ផ្តើម
(មានបន្តិចទៀត)

- ទឹកបានគេចាប់ផ្តើមបានទេ គេចាប់
ផ្តើមបានទឹកបន្តិចទៀតសិន។
- ទឹកបានគេចាប់ផ្តើមបានទេ គេចាប់
ផ្តើមបានទឹកបន្តិចទៀតសិន។
- ទឹកបានគេចាប់ផ្តើមបានទេ គេចាប់
ផ្តើមបានទឹកបន្តិចទៀតសិន។
- ទឹកបានគេចាប់ផ្តើមបានទេ គេចាប់
ផ្តើមបានទឹកបន្តិចទៀតសិន។

5. អង្កាស់ អាចបានរកឃើញវារពៅសាលារៀន?
(វាមានសាយស្រួច)

ឥឡូវវារពៅរៀនមិនមានបានទេ
រកឃើញវាមានសាយស្រួចសិន ។

Drill G. Response

MODEL: គ្រូ របៀបណាដែលអ្នកដាំដុះដំណាំ
អញ្ចី? (ដាំដុះឱ្យស្រួលស្រាយ)
សិស្ស: រកដុះដំណាំដាំដុះបន្តិច
ទៀតសិន ដាំដុះឱ្យស្រួលស្រាយ ។

Teacher: How come they let the seedlings get so long? (so it's easy to transplant)

Student: They let the seedlings get a little longer first so they're easy to transplant.

1. របៀបណាដែលអ្នកដាំដុះដំណាំ?
(ដាំដុះឱ្យស្រួលស្រាយ)
2. របៀបណាដែលអ្នកដាំដុះដំណាំឱ្យបានលឿន?
អញ្ចី? (ដាំដុះឱ្យស្រួលស្រាយ)
3. របៀបណាដែលអ្នកដាំដុះដំណាំបានលឿន?
(ដាំដុះឱ្យស្រួលស្រាយ)
4. របៀបណាដែលអ្នកដាំដុះដំណាំបានលឿន?
(ដាំដុះឱ្យស្រួលស្រាយ)
5. របៀបណាដែលអ្នកដាំដុះដំណាំបានលឿន?
(ដាំដុះឱ្យស្រួលស្រាយ)

- រកដុះដំណាំដាំដុះបន្តិចទៀតសិន ដាំដុះ
ឱ្យស្រួលស្រាយ ។
- រកដុះដំណាំឱ្យបានលឿនបន្តិច
ទៀតសិន ដាំដុះឱ្យស្រួលស្រាយ ។
- រកដុះដំណាំឱ្យបានលឿន
ដាំដុះឱ្យស្រួលស្រាយ ។
- រកដុះដំណាំឱ្យបានលឿន
ដាំដុះឱ្យស្រួលស្រាយ ។
- រកដុះដំណាំឱ្យបានលឿន
ដាំដុះឱ្យស្រួលស្រាយ ។

Drill H. Response

MODEL: គ្រូ តើអ្នកដាំដុះដំណាំបានលឿន
ហើយ? (ដាំដុះលឿន)
សិស្ស: មិនយូរទេ ព្រោះដំណាំ
ដាំដុះលឿន ។

Teacher: In how many days can they finish planting this paddy? (the earth is not hard)

Student: Not long, according to me, because the earth is not hard.

1. តើអ្នកដាំដុះដំណាំបានលឿនហើយ?
(ដាំដុះលឿន)
2. តើអ្នកដាំដុះដំណាំបានលឿនហើយ?
(ដាំដុះលឿន)
3. តើអ្នកដាំដុះដំណាំបានលឿនហើយ?
(ដាំដុះលឿន)
4. តើអ្នកដាំដុះដំណាំបានលឿនហើយ?
(ដាំដុះលឿន)
5. តើអ្នកដាំដុះដំណាំបានលឿនហើយ?
(ដាំដុះលឿន)

- មិនយូរទេ ព្រោះដំណាំដាំដុះ
លឿន ។
- មិនយូរទេ ព្រោះដំណាំដាំដុះ
លឿន ។
- មិនយូរទេ ព្រោះដំណាំដាំដុះ
លឿន ។
- មិនយូរទេ ព្រោះដំណាំដាំដុះ
លឿន ។
- មិនយូរទេ ព្រោះដំណាំដាំដុះ
លឿន ។

6. (ទ្រំបាទដំរាប ភាគ'របៀប យថា រលាកនីមួយៗ ជួប)

ភាគ'របៀប យថា រលាកនីមួយៗ ជួប ។

Drill I. Transformation

MODEL: គ្រូ: ទិស្តកភាគ'ទ្រំបាទដំរាប យថា រលាកនីមួយៗ ជួប ។ (អំឡុង)

Teacher: Tomorrow he has to go plow Trapeang Chak. (when)

សិស្ស: ភាគ'ទ្រំបាទដំរាប យថា រលាកនីមួយៗ ជួប ។ អំឡុង?

Student: When does he have to go plow Trapeang Chak?

1. យ្យីលថា រលាកនីមួយៗ ជួប ។ (ពី អំឡុង)

រលាកនីមួយៗ ជួប ។ ពី អំឡុង?

2. ទិស្តកភាគ'ទ្រំបាទដំរាប យថា រលាកនីមួយៗ ជួប ។ (អំឡុង)

រលាកនីមួយៗ ជួប ។ ទ្រំបាទដំរាប យថា រលាកនីមួយៗ ជួប ។ អំឡុង?

3. វា បាត់ រលាកនីមួយៗ ជួប ។ (ដើ)

វា បាត់ រលាកនីមួយៗ ជួប ។ ?

4. រលាកនីមួយៗ ជួប ។ (ឯណា)

រលាកនីមួយៗ ជួប ។ ឯណា ?

5. ក្នុង ភាគ'ទ្រំបាទដំរាប យថា រលាកនីមួយៗ ជួប ។ (ទង្វើ អី)

ក្នុង ភាគ'ទ្រំបាទដំរាប យថា រលាកនីមួយៗ ជួប ។ ទង្វើ អី ?

6. ភាគ'ទ្រំបាទដំរាប យថា រលាកនីមួយៗ ជួប ។ (ទង្វើ អី)

ភាគ'ទ្រំបាទដំរាប យថា រលាកនីមួយៗ ជួប ។ ទង្វើ អី រលាកនីមួយៗ ជួប ។ ?

UNIT 75

NARRATION

1. មេគង្គ គឺជាទន្លេធំបំផុតនៅអាស៊ី។
2. ទន្លេនេះចាប់ផ្តើមកំណើតនៅភ្នំទឹកថ្លៃ ហូរចេញទៅសមុទ្រនៅប្រទេសយួន ខាងត្បូង។
3. ទន្លេមេគង្គហូរកាត់ប្រទេសកម្ពុជាពីកំពង់ឆ្នាំង ដល់កំពង់ចាម និងប្រទេសវៀតណាម ខាងត្បូង រវាងប្រទេសកម្ពុជា និងប្រទេសយួន ត្រង់ជ្រុងទិសខាងត្បូងនៃទន្លេមេគង្គ។
4. អ្វីៗដែលមានប្រយោជន៍ច្រើនណាស់ ដល់ប្រទេសកម្ពុជា និងប្រទេសវៀតណាម គឺជាទន្លេនេះ។
5. នៅតាមដងទន្លេនេះ រត់រយៗគ្នា មានទីក្រុងធំៗ ដូចជា កំពង់ឆ្នាំង ភ្នំពេញ កំពង់ចាម និងភ្នំពេញ ជាដើម។
6. ទូកកាត់ទឹកដំបូង មានប្រយោជន៍ ដល់ទូកទ្រុឌទ្រោម ហើយទូកទ្រុឌទ្រោម គឺជាទូកដំបូងបំផុត ដែលមាននៅទូទាំងទឹកដីកម្ពុជា។
7. អ្នកធ្វើដំណើរតាមកម្រាលទន្លេ តាមដងទន្លេមេគង្គ នឹងតាមដងទន្លេនេះ អាចឃើញ ចំការដំណាំ ដំឡូង លាតសន្ធឹង និងដំណាំដទៃទៀត យូរឆ្ងាយ។
8. នៅអំឡុងទន្លេមេគង្គ មានទន្លេមេគង្គ ហើយនិងទន្លេដទៃទៀត ជាដើម។
9. ដំណើរការ ទឹកទន្លេនេះហើយ អ្នកទូកទឹកដំបូង អាចទទួលបាន ទឹកបាន ដំណើរ ប្រសើរ។
10. នៅរដូវវស្សា ទន្លេមេគង្គ ហូរដល់កម្រិតខ្ពស់ ដូច្នោះហើយ ទន្លេនេះ អាចទទួលបាន ទឹកបាន ដំណើរ ប្រសើរ។

1. The Mekong River is the largest river in Asia.
2. This river rises in the mountains of Tibet and flows into the sea in South Vietnam.
3. The Mekong River flows through Cambodia from the waterfall called Khone to the southern border of Cambodia and Vietnam, just at the border of Prey Veng and Takeo provinces.
4. This waterway has great importance to Cambodia and the other countries in Indochina.
5. Along the course of the river you can see many cities grow up, such as Stung Treng, Kratie, Kompong Cham and Phnom Penh for example.
6. Besides all these cities there are many other sroks and villages, and the peasants living here usually plant various crops such as tobacco, corn, beans, and all kinds of vegetables.
7. Travellers by boat or by car along the banks of the Mekong and the tributaries of this river can see all the fields extending as far as one can see.
8. In the season of high water, the Mekong river and all the creeks rise.
9. By means of these creeks, peasants who live far from the Mekong can get abundant water.

10. In the future, the Mekong will supply a large amount of electric energy to all the countries in that region.

1. នៅពេលទឹកឡើងទទឹងមក ហូរចូលទៅលើទ្រុងចំការ គឺជាការយល់ដឹងនូវទឹក
ចូលលើទ្រុង ។
2. ទឹកនេះនាំស្លឹក ឬបកប្រែយូរថយទៅលើទ្រុងចំការ បំពេញទឹកដ៏ស្រស់ស្អាតទៅដល់ទន្លេ ។
3. ស្លឹកឬបកប្រែនេះ គឺជាប្រភេទសារធាតុចិញ្ចឹមដ៏សំខាន់សម្រាប់ដុះដុះ ។
4. ទន្លេមេគង្គបែកជាបួនមុខ នៅភ្នំពេញ ។
5. មួយចំនួនមួយបាននាំទឹកទៅដល់ទន្លេចតុមុខ ។
6. ទឹកនេះមួយចំនួនមួយនាំទៅដល់ទន្លេសាបនិងសិបសិបមួយ មួយចំនួននាំទៅដល់ទន្លេបាសាក់ ។
7. ថ្ងៃចំនួនមួយចំនួនទឹកនេះបាននាំទៅដល់ទន្លេបាសាក់ ហើយវាបាននាំទៅដល់ទន្លេបាសាក់ ។
8. គេយកទឹកនេះទៅធ្វើជាការប្រើប្រាស់ ដើម្បីប្រើប្រាស់ដើម្បីធ្វើទឹកឲ្យបានយូរមិនខ្ចី ។
9. នៅពេលទឹកចូលមក ទន្លេសាប ហូរចេញពីថ្ងៃចំនួនមួយ ។
10. ក្នុងពេលនេះ គេយល់ដឹងថា ទឹកនេះនឹងប្រើប្រាស់ដើម្បីធ្វើបុណ្យប្រកបដោយភ្លើង ឬប្រកបដោយភ្លើង ។

1. At the time of high waters, the Mekong flows over all the fields which are not far from the river.
2. This water carries silt along with it and spreads this silt on all those fields.
3. This silt is a kind of important fertilizer which helps the crops grow well every season.
4. The Mekong splits into four arms at Phnom Penh.
5. That is why they call it Catomuk (Four Faces, Four Arms).
6. One part of the water flows up to the Tonle Sap, which is a very important lake in Cambodia.
7. This large lake has a concentration of many tons of fish, which they catch to make into food to export to foreign countries every year.
8. They take some fish to make it into dried fish, smoked fish, or prohok, so it can be kept a long time without spoiling.
9. At the time the water (from the streams) recedes, the water from the Tonle Sap flows back out of this lake.
10. It is at this time that the Cambodians celebrate a festival which is called the Festival of Rowing Pirogues or Racing Pirogues (Water Festival).

1. ពេលនេះនៅស្រុកវិស្វកម្មការងារគេកំពុងរឹងរាល់ទៅ។
2. ក្នុងប៉ុន្មានសប្តាហ៍ប៉ុន្មានមានភ្លៀងធ្លាក់ដ៏ធំ ដូច្នោះហើយបានដីអ្នកស្រុកទៅដាំដំណាំ ពាសពេញស្រែដាំដំណាំគ្រប់កន្លែង។
3. អ្នកវិស្វកម្មខ្លះក៏ដាំដំណាំហើយ។ ដំណាំណាមានទឹកភ្លៀងដ៏ធំ គេទៅទាត់ដីដាំដំណាំសាបស្រូប។
4. គេក៏ដាំដំណាំស្រូវស្រស់ស្រាយដំបូងគេចាប់ផ្តើម។
5. អ្នកខ្លះសាបស្រូបវិស្វកម្មយូរយារមក ខ្លះទៀតសាបស្រូបដំណាំប្រដាប់។
6. កាលណាគេសាបស្រូបដំណាំដីក គេមិនបាច់រៀបចំដីស្រែស្រាយប៉ុន្មានទេ ពីរោងស្រូវដាំដំណាំ ទឹកស្រាយស្រែណាស់ឲ្យវាមានទឹកបរិបូណ៌។
7. ស្រូវវិស្វកម្មគេយកទៅសាបនោះគេហៅវាស្រូវព្រៃ។
8. គេក៏ដាំដំណាំស្រូវ ឲ្យស្រាប់ស្រូវដាំ បានបន្តិចដំបូងគេយកទៅសាប។

1. At this time in the fields they are very busy.
2. In the few weeks of heavy rains, all the peasants plow and harrow almost everywhere.
3. Some peasants have already plowed, and therefore when there is rain they go to harrow in order to plant rice.
4. They make the soil of the field sufficiently soft, and only then can they begin to plant.
5. Some people sow ordinary rice, others sow glutinous rice.
6. When they sow floating rice they don't have to prepare the field very well because floating rice can grow easily as long as it's watered.
7. The rice they take to sow, they call seed.
8. They have to soak the seed so it can grow a little (germinate) and only then can they take it to sow.

1. ធម្មតាកាលណាគេស្រោចពូជស្រូវបានបីឬបួនថ្ងៃ គេអាចយកទៅសាបបាន។
2. គេសាបស្រូវបានបីនៃប្រាំមួយថ្ងៃ ឬប្រាំពីរថ្ងៃ ឬប្រាំបីថ្ងៃ ឬប្រាំបួនថ្ងៃ ឬប្រាំមួយថ្ងៃ។
3. ក្នុងរវាងពីរបីនៃ គេអាចដឹកស្រូវយកទៅស្រែបាន។
4. ព្រៃស្រែស្រូវស្រែស្រែ មានទឹកយូរជាង ក្រោយពីដាំ ក្រោយពីដាំ ក្រោយពីដាំ ក្រោយពីដាំ ក្រោយពីដាំ។
5. ដីគ្រប់យ៉ាង គ្រប់យ៉ាង គ្រប់យ៉ាង គ្រប់យ៉ាង គ្រប់យ៉ាង។
6. គ្រប់យ៉ាង គ្រប់យ៉ាង គ្រប់យ៉ាង គ្រប់យ៉ាង គ្រប់យ៉ាង។
7. គ្រប់យ៉ាង គ្រប់យ៉ាង គ្រប់យ៉ាង គ្រប់យ៉ាង គ្រប់យ៉ាង។
8. គ្រប់យ៉ាង គ្រប់យ៉ាង គ្រប់យ៉ាង គ្រប់យ៉ាង គ្រប់យ៉ាង។

1. Usually, when they have soaked the seed for 3 or 4 days, they can sow it.
2. They sow no more than they have land to transplant onto.
3. In 2 or 3 months they can pull up the rice and transplant it.
4. The fields where they transplant must at least have water up to nearly half the height of the seedlings.
5. That is why some people prefer to transplant in ponds.
6. Many ponds are large and deep too.
7. In the hot season, the ponds hardly evaporate at all.
8. It is in the hot season that they begin to reap the rice, take it to be threshed and put it in the granary.

UNIT 76

BASIC DIALOGUE

1.	លោកមកដល់នេះតើអង្គារ?	<u>Kim</u>	Paul, when did you arrive here?
2.	ខ្ញុំមកដល់បីថ្ងៃហើយ វិត្តមានបាន
ជួបមនុស្សណាដែលខ្ញុំធ្លាប់ស្គាល់សោះ។ | <u>Paul</u> | I arrived three days ago but I haven't had the opportunity to meet anyone that I know at all. |
|----|--|-------------|---|
3.	លោកនៅនេះយូរឬអី?	<u>Kim</u>	Are you going to stay long?
4.	បាទ ទេ ខ្ញុំបានឈប់នៅមួយខែទេ
ហើយខ្ញុំធ្លៀតពេលនេះធ្វើដំណើរមក
លេងកន្លែងផ្សេងៗនៅអាស៊ីនេះ។ | <u>Paul</u> | No, I can stay only a month and I'm taking advantage of this time to travel to visit various places in Asia. |
|----|---|-------------|--|
5.	លោកមកជាមួយក្រុមទេសចរ
ឬមកម្នាក់ឯង? | <u>Kim</u> | Did you come with a group of tourists or by yourself? |
|----|--------------------------------------|------------|---|
6.	បានខ្ញុំមកជាមួយក្រុមទេសចរ
បន្ស៊ុត។ អញ្ចឹងហើយបានជិះម៉ូតូ
មានទិកាសនៅស្រុកពួកម៉ាកណាម្នាក់
នោះ។ តាំងពីខ្ញុំមកដល់បានមួយថ្ងៃក្រោម
ហ៊ុនទេសចរណ៍និងរកនាំដំបូលសិន
វិត្តគ្រប់កន្លែង។ | <u>Paul</u> | I came with another group of tourists. That's why I haven't yet had the opportunity to visit a single friend. Since I have been here for a day, the Cambodian Tourist Office has taken us to see almost every place. |
|----|--|-------------|--|
7.	លោកបានឃើញអ្វីខ្លះហើយ?	<u>Kim</u>	What things have you seen already?
8.	បានខ្ញុំបានឃើញអង្គរវត្ត
ហើយ។ ល្អហើយគួរឲ្យសប្បុរស
ណាស់។ | <u>Paul</u> | I've seen Angkor Wat; it's beautiful and very impressive. |
|----|--|-------------|---|

- 9. Kim
លោកបានទៅឃើញអង្គរវត្តហើយ!
 You've already had the chance to go to Angkor Wat?
- 10. Paul
បាទ ខ្ញុំមកពីរ៉ង់គូន ត្រង់ទៅសៀម រាបវិត្តធូង។
 Yes, I came directly from Rangoon to Siem Reap.
- 11. Kim
អូ អញ្ចឹងលោកបាននៅសៀម រាបវិត្តធូងថ្ងៃហើយ?
 Oh, then how many days did you spend in Siem Reap?
- 12. Paul
បាទ ខ្ញុំនៅមួយអាទិត្យ។ បានទៅ មើលអង្គរវត្ត រាល់ថ្ងៃ។
 I stayed one week. I went to see Angkor Wat every day.
- 13. Kim
លោកមើលរទស្សន៍ទេ?
 Did you see it all?
- 14. Paul
បាទ មើលរទស្សន៍ហើយ តែដូចលោក ជ្រាបស្រាប់ ខ្ញុំដើរមើលមួយអាទិត្យ ឲ្យរទស្សន៍ មើលមិនបានល្អទេ។
 Yes, I saw it all, but as you already know, when I tried to walk to see it all in one week, (I) couldn't see it very well.
- 15. Kim
លោកបានទៅដល់បន្ទាយស្រីទេ?
 Did you go to Banteay Srey?
- 16. Paul
បាទ ខ្ញុំបានទៅឃើញវិដិវ។ នេះជា ប្រាសាទមួយដែលនៅស្នាដើមគេបង្កើត។ ក្បាច់រចនា លេចឡើងលើថ្ម ដូចជានៅ ស្រស់។ ខ្ញុំថតបានច្រើនវិដិវ។
 Yes, I went to see it too. It's the prettiest temple of all. The decoration on the stone looks as if it were newly done. I took a lot of pictures too.
- 17. Kim
លោកឃើញចម្លាក់នៅតាមកំពែង អង្គរទេ?
 Did you see the sculpture along the walls of Angkor?
- 18. Paul
បាទ ចម្លាក់នេះនៅលើដី ហើយ អ្នកណាក៏ចង់ស្តាប់ អង្គរវិដិវ ឲ្យរិះ រលាងល្អណាស់។
 Oh, yes the sculpture is also beautiful and everyone wants to touch and rub it. Now it's shiny.

ខ្ញុំទៅអង្គរវត្តដំណាក់ក៏ខ្ញុំនឹកគល់ថា
តើខ្មែរដើមគេសាងអង្គរវត្តនេះយ៉ាង
ម៉េច? គេចេះយកថ្មទាំងអស់ពីដីស្ទឹងនេះ
មកដាក់លើគ្នាហើយគ្មានទាំងស្រុង
ស៊ីម៉ង់ ។

Whenever I went to Angkor Wat I
wondered. I didn't know how the
ancient Khmers built Angkor; that
they took all those big blocks of
stone and placed them one on the
other, and they didn't even have
cement.

Kim

19. បាទ នេះគួរឲ្យអស្ចារ្យណាស់ ។
នៅសារៈមន្ទីរជាតិ ឯភ្នំពេញនេះខ្ញុំក៏
ឃើញក្បាច់ចម្លាក់របៀបបុរាណនឹង
របៀបសម័យទំនើប ។

Yes, it's really marvelous. In the
National Museum in Phnom Penh I
also saw ancient and modern
sculpture.

20. លោកបានអញ្ជើញទៅមើលទាំង
នឹងវត្តព្រះទីក្រុងហើយឬទេ?

Have you gone to see the Palace and
the Emerald Pagoda yet?

Paul

21. បាទ ខ្ញុំនឹងទៅមើលស្អែកស្រីក ។
មានអ្វីទៀតខ្ញុំគួរមើល?

I'm going to go see them tomorrow
morning. Is there anything else
I should see?

Kim

22. បាទលោកគួរទៅឃើញសារៈមន្ទីរ
ទាំងគ្រឿងសិល្បៈ យសវិសិលស្តេចពាក់
នៅពេលឡើងរថយានរាជ ព្រះទីនាំង
ទេវាទីនឹងចូលវិសិលមានព្រះរាជបល្ល័ង្ក
នៅនោះ នឹងវត្តព្រះទីក្រុង ព្រះវិហារ
ព្រះទីក្រុងនេះក្រាលស្រូវទឹកចាក់ ។

Yes, you should go see the museum
displaying the Regalia worn when
the king is crowned, the court
where the throne is, and the
Emerald Pagoda. The temple of
the Emerald Pagoda is floored
entirely in silver.

Paul

23. អញ្ជើញទិញខ្ញុំនឹងទៅមើលកន្លែង
ទាំងអស់នេះមុនធ្វើអ្វីទៀតទាំងអស់ ។

In that case tomorrow I will go
see all these places before I do
anything else.

Kim

24. លោកបានឃើញវិមានឯករាជ្យ
នឹងវត្តភ្នំហើយ តាមខ្ញុំស្មាន ។

I guess you have seen Independence
Monument and Wat Phnom already?

Paul

25. បាទខ្ញុំទៅថតរូបម្សិលមិញ ។ ខ្ញុំមើល
ទៅក្បាច់នៅវិមានឯករាជ្យដាក់រូបចម្លាយ

I went to take pictures yesterday.
I see that the decoration on the

បុរាណនិងសម័យ ។

Independence Monument blends the ancient and the modern.

DRILLS

Drill A. Substitution

- 1. ខ្ញុំមកដល់ពីរបីថ្ងៃហើយទើបមិនទាន់បានទៅជួបអ្នកណាសោះ។
I arrived here 2 or 3 days ago, but I haven't met anybody at all yet.
- 2. ខ្ញុំមកដល់ពីរបីថ្ងៃហើយទើបមិនទាន់បានទៅឃើញអ្នកណាសោះ។
I arrived here 2 or 3 days ago, but I haven't seen anybody at all yet.
- 3. ខ្ញុំមកដល់ពីរបីថ្ងៃហើយទើបមិនទាន់បានទៅរកអ្នកណាសោះ។
I arrived here 2 or 3 days ago, but I haven't gone to look for anybody at all yet.
- 4. ខ្ញុំមកដល់ពីរបីថ្ងៃហើយទើបមិនទាន់បានទៅទូរស័ព្ទអ្នកណាសោះ។
I arrived here 2 or 3 days ago, but I haven't telephoned anybody at all yet.
- 5. ខ្ញុំមកដល់ពីរបីថ្ងៃហើយទើបមិនទាន់បានទៅផ្ទះអ្នកណាសោះ។
I arrived here 2 or 3 days ago, but I haven't gone to anyone's house at all yet.
- 6. ខ្ញុំមកដល់ពីរបីថ្ងៃហើយទើបមិនទាន់បានទៅលេងអ្នកណាសោះ។
I arrived here 2 or 3 days ago, but I haven't gone to visit anybody at all yet.
- 7. ខ្ញុំមកដល់ពីរបីថ្ងៃហើយទើបមិនទាន់បានទៅស្គាល់អ្នកណាសោះ។
I arrived here 2 or 3 days ago, but I haven't got acquainted with anybody at all yet.
- 8. ខ្ញុំមកដល់ពីរបីថ្ងៃហើយទើបមិនទាន់បានទៅសួររកអ្នកណាសោះ។
I arrived here 2 or 3 days ago, but I haven't asked to be taken to visit anybody at all yet.

Drill B. Substitution

- 1. ម្សិលមិញខ្ញុំធ្លៀតទៅធ្វើការបានពីរឬបីម៉ោង។
Yesterday I took advantage of being able to go to work for 2 or 3 hours.
- 2. ម្សិលមិញខ្ញុំធ្លៀតទៅជួបគាត់បានពីរឬបីម៉ោង។
Yesterday I took advantage of being able to meet him for 2 or 3 hours.
- 3. ម្សិលមិញខ្ញុំធ្លៀតទៅស្តាប់ខ្សែសំឡេងបានពីរឬបីម៉ោង។
Yesterday I took advantage of being able to listen to tapes for 2 or 3 hours.
- 4. ម្សិលមិញខ្ញុំធ្លៀតទៅមើលគេរំទូកបានពីរឬបីម៉ោង។
Yesterday I took advantage of being able to watch them row boats for 2 or 3 hours.
- 5. ម្សិលមិញខ្ញុំធ្លៀតទៅមើលសាលតាំងវិទ្យុបានពីរឬបីម៉ោង។
Yesterday I took advantage of being able to look at the exhibition hall for 2 or 3 hours.
- 6. ម្សិលមិញខ្ញុំធ្លៀតទៅលេងបុរាណវិទ្យាបានពីរឬបីម៉ោង។
Yesterday I took advantage of being

ពីរបីម៉ោង។

- 7. ថ្ងៃមុនខ្ញុំឆ្លៀតទៅលេងមុខវាំងបានពីរបីម៉ោង។
- 8. អាទិត្យមុនខ្ញុំឆ្លៀតទៅលេងមុខវាំងបានពីរបីម៉ោង។

able to enjoy myself in front of the palace.

A day before I took advantage of being able to enjoy myself in front of the palace.

A week before I took advantage of being able to enjoy myself in front of the palace.

Drill C. Substitution

- 1. ខ្ញុំមិនទាន់ទៅមើលអង្គរវិញទេ ឬទេ តើវាគួរឱ្យចាប់អារម្មណ៍ណាស់។
- 2. ខ្ញុំមិនទាន់ទៅមើលហ្វីល្លនោះទេ ឬទេ តើវាគួរឱ្យមើលណាស់។
- 3. ខ្ញុំមិនទាន់ទៅមើលកន្លែងនោះទេ ឬទេ តើវាគួរឱ្យខ្លាចណាស់។
- 4. ខ្ញុំមិនទាន់ទៅមើលវិញ្ញាណរាងកាយទេ ឬទេ តើវាគួរឱ្យចាប់អារម្មណ៍ណាស់។
- 5. ខ្ញុំមិនទាន់ទៅមើលវិញ្ញាណទេ ឬទេ តើវាគួរឱ្យសប្បាយណាស់។
- 6. ខ្ញុំមិនទាន់ទៅមើលវាំងទេ ឬទេ តើវាគួរឱ្យចង់ទៅឃើញណាស់។
- 7. ខ្ញុំមិនទាន់ទៅមើលក្រុងស៊ីហានុកេតទេ ឬទេ តើវាគួរឱ្យសប្បាយណាស់។
- 8. ខ្ញុំមិនទាន់ទៅមើលផ្ទះនោះទេ ឬទេ តើវាគួរឱ្យចង់ទៅនៅណាស់។

I haven't gone to see Angkor Wat yet; I only hear that it is admirable.

I haven't gone to see that film yet; I only hear that it's good to see.

I haven't gone to see that place yet; I only hear that it is frightening.

I haven't gone to see the Emerald Pagoda yet; I only hear that it is attractive.

I haven't gone to see Wat Phnom yet; I only hear that it is pleasant.

I haven't gone to see the palace yet; I only hear that it makes you want to go see it.

I haven't gone to see Sihanoukville yet; I only hear that it is pleasant.

I haven't gone to see that house yet; I only hear that it makes you want to live in it.

Drill D. Substitution

- 1. ខ្ញុំទៅជួបភាតតាំងពីម្សិលមិញបានមួយថ្ងៃ។
- 2. វាមកជួបខ្ញុំតាំងពីម្សិលមិញបានមួយថ្ងៃ។
- 3. ភាតមកសួរខ្ញុំ តាំងពីម្សិលមិញបានមួយថ្ងៃ។
- 4. លោកស្មីតមកលេងផ្ទះនេះ តាំងពីខ្ញុំ

I went to see him a day after I got here.

He came to see me a day after I got here.

He came to see (ask) me a day after I got here.

Mr. Smith came to visit this house

- បកដល់បានមួយថ្ងៃ ។
- 5. លោកស្រីតមកលេងផ្ទះនេះតាំងពីព្រឹក ។
- 6. លោកស្រីតមកលេងផ្ទះនេះតាំងតែពីវាចេញទៅក្រៅ ។
- 7. លោកស្រីតមកលេងផ្ទះនេះតាំងតែពីភាគីមកដល់ភាគីមក ។
- 8. លោកស្រីតមកលេងផ្ទះនេះតាំងតែពីខ្ញុំចូលមកដល់ ។

a day after I got here.

Mr. Smith has been visiting this house since this morning.

Mr. Smith has been visiting this house since he went out.

Mr. Smith has been visiting this house since immediately after he arrived.

Mr. Smith has been visiting this house since I came in.

Drill E. Response

- MODEL: គ្រូ: ម្សិលមិញលោកទៅលេងបណ្ណា? (មើលរាំងនិងវិទ្យាសាលា)
- សិស្ស: បានម្សិលមិញគេជូនទៅមើលរាំងនិងសាលាវិទ្យាសាលា។
1. ម្សិលមិញលោកទៅមើលអី? (មើលគេប្រណាំងទូក)
 2. ម្សិលមិញលោកទៅណា? (មើលអង្គរហើយនាំតាមកវិទ្យាសាលាវិទ្យា)
 3. ម្សិលមិញលោកធ្វើអី? (ចតរូបកម្រិតផ្សេងៗហើយនិងដោះកប៉ាល់មើលភ្នំពេញ)
 4. ថ្ងៃមុនលោកបានទៅមើលអី? (មើលក្រុងកំពង់ចាមនិងចំការកៅស៊ូ)
 5. វិញលោកពិតធ្វើអី? (ទៅវិទ្យាសាលាហើយនិងមើលចំការប្រលេង)

Teacher: Where did you go yesterday? (to see the palace and the School of Fine Arts)

Student: Yesterday they took me to see the palace and the School of Fine Arts.

បានម្សិលមិញគេជូនទៅមើលគេប្រណាំងទូក។

បានម្សិលមិញគេជូនទៅមើលអង្គរហើយនាំតាមកវិទ្យាសាលាវិទ្យា។

បានម្សិលមិញគេជូនទៅមើលកម្រិតផ្សេងៗហើយនិងដោះកប៉ាល់មើលភ្នំពេញ។

បានថ្ងៃមុនគេជូនទៅមើលក្រុងកំពង់ចាមនិងចំការកៅស៊ូ។

បានវិញគេជូនទៅវិទ្យាសាលាហើយនិងមើលចំការប្រលេង។

Drill F. Response

- MODEL: គ្រូ : លោកបានទៅមើលសៀមរាបទេ? (នៅយូរ)
- សិស្ស: បានខ្ញុំទៅលេងហើយតែខ្ញុំស្លាប់ណាស់មិនបាននៅយូរ។

Teacher: Have you ever gone to visit Siem Reap? (stay a long time)

Student: Yes, I have visited it, but I regret that I couldn't stay a long time.

1. លោកបានអញ្ជើញទៅលេងកែបទេ?
(នៅយូរ)
2. លោកបានអញ្ជើញទៅមើលកុនខ្មែរទេ?
(មើលចប់)
3. លោកបានអញ្ជើញទៅជួបលោកស្នេហា
ទេ? (និយាយភ្លាម)
4. លោកបានអញ្ជើញទៅឃើញវិទ្យុព្រះកែវ
ទេ? (មើលរទស់)
5. លោកបានអញ្ជើញទៅស្តាប់សម្រាប់សិលា
ទេ? (នៅដល់ចប់ស្រួលបួល)

បានខ្ញុំទៅលេងហើយតែខ្ញុំស្តាយណាស់
ដោយមិនបាននៅយូរ។
បានខ្ញុំទៅមើលហើយតែខ្ញុំស្តាយណាស់
ដោយមិនបានមើលចប់។
បានខ្ញុំបានទៅជួបហើយតែខ្ញុំស្តាយណាស់
ដោយមិនបាននិយាយភ្លាម។
បានខ្ញុំបានទៅឃើញហើយតែខ្ញុំស្តាយ
ណាស់ដោយមិនបានមើលរទស់។
បានខ្ញុំបានទៅស្តាប់ហើយតែខ្ញុំស្តាយ
ណាស់ដោយមិនបាននៅដល់ចប់ស្រួល
បួល។

Drill G. Transformation

MODEL: (គ្រូ) ភាគីមកវិទ្យុក្រុងវ៉ាន់ណា ។
(វិទ្យុយុវកម្មមនុស្ស)
សិស្ស: បាទ វាភាគីមកវិទ្យុក្រុង
វ៉ាន់ណា ភាគីមកវិទ្យុយុវកម្ម
មនុស្ស ។

Teacher: Did he come alone? (with a group
of tourists)
Student: No, he didn't come alone. He came
with a group of tourists.

1. លោកទៅភាគីដំបូងវិទ្យុក្រុងវ៉ាន់ណា
ឬអី? (វិទ្យុយុវកម្មមនុស្ស)
2. ភាគីមកសហរដ្ឋអាមេរិកវិទ្យុក្រុងវ៉ាន់ណា?
(វិទ្យុយុវកម្មសិស្សវិទ្យុក្រុងវ៉ាន់ណា)
3. វាទៅវិទ្យុក្រុងវ៉ាន់ណាឬ?
(វិទ្យុយុវកម្ម)
4. លោកធ្វើការងារនៅវិទ្យុក្រុងវ៉ាន់ណាឬ?
(វិទ្យុយុវកម្មសិស្ស)
5. លោកភាគីអញ្ជើញមកវិទ្យុក្រុងវ៉ាន់ណា
ឬអី? (វិទ្យុយុវកម្មសិស្ស)

បាទ ខ្ញុំមិនទៅភាគីដំបូងវិទ្យុក្រុងវ៉ាន់ណា
ខ្ញុំទៅវិទ្យុយុវកម្មមនុស្ស ។
បាទ វាភាគីមកសហរដ្ឋអាមេរិកវិទ្យុក្រុងវ៉ាន់ណា
វាភាគីមកវិទ្យុយុវកម្មសិស្សវិទ្យុក្រុងវ៉ាន់ណា
។
បាទ វាមិនទៅវិទ្យុក្រុងវ៉ាន់ណា វាទៅ
វិទ្យុយុវកម្ម ។
បាទ វាខ្ញុំមិនធ្វើវិទ្យុក្រុងវ៉ាន់ណា ខ្ញុំធ្វើ
វិទ្យុយុវកម្មសិស្ស ។
បាទ វាភាគីអញ្ជើញមកវិទ្យុក្រុងវ៉ាន់ណា
វាភាគីមកវិទ្យុយុវកម្មសិស្ស ។

Drill H. Expansion

- 1. ខ្ញុំទៅមើលអង្គរវត្ត។ I'm going to see Angkor Wat.
- 2. ខ្ញុំទៅមើលអង្គរវត្តនៅប្រទេសកម្ពុជា។ I'm going to see Angkor Wat in Cambodia.
- 3. ខ្ញុំទៅមើលអង្គរវត្តនៅប្រទេសកម្ពុជា ខ្ញុំចង់ចុះនៅហុងកុង។ I'm going to see Angkor Wat in Cambodia, but I want to get off in Hong Kong.
- 4. ខ្ញុំទៅមើលអង្គរវត្តនៅប្រទេសកម្ពុជា ខ្ញុំចង់ចុះនៅហុងកុង ពីរបីថ្ងៃ។ I'm going to see Angkor Wat in Cambodia, but I want to get off in Hong Kong for two or three days.
- 5. ខ្ញុំទៅមើលអង្គរវត្តនៅប្រទេសកម្ពុជា ខ្ញុំចង់ចុះនៅហុងកុង ពីរបីថ្ងៃ ដើម្បីនឹងទិញប្រដាប់ចិត្តរបបម្រុង។ I'm going to see Angkor Wat in Cambodia, but I want to get off in Hong Kong for two or three days in order to buy a camera.
- 6. ខ្ញុំទៅមើលអង្គរវត្តនៅប្រទេសកម្ពុជា ខ្ញុំចង់ចុះនៅហុងកុង ពីរបីថ្ងៃ ដើម្បីនឹងទិញប្រដាប់ចិត្ត របបម្រុង និងកាត់ទោរអាវិ។ I'm going to see Angkor Wat in Cambodia, but I want to get off in Hong Kong for two or three days in order to buy a camera and have some clothes made.
- 7. ខ្ញុំទៅមើលអង្គរវត្តនៅប្រទេសកម្ពុជា ខ្ញុំចង់ចុះនៅហុងកុង ពីរបីថ្ងៃ ដើម្បីនឹងទិញប្រដាប់ចិត្ត របបម្រុង និងកាត់ទោរអាវិ ពណ៌ស។ I'm going to see Angkor Wat in Cambodia, but I want to get off in Hong Kong for 2 or 3 days in order to buy a camera and have some white clothes made.
- 8. ខ្ញុំទៅមើលអង្គរវត្តនៅប្រទេសកម្ពុជា ខ្ញុំចង់ចុះនៅហុងកុង ពីរបីថ្ងៃ ដើម្បីនឹងទិញប្រដាប់ចិត្ត របបម្រុង និងកាត់ទោរអាវិ ពណ៌ស ពីរបីស្រាប់។ I'm going to see Angkor Wat in Cambodia, but I want to get off in Hong Kong for 2 or 3 days in order to buy a camera and have two white suits made.

Drill I. Reduction

- 1. ខ្ញុំទៅមើលអង្គរវត្តនៅប្រទេសកម្ពុជា ខ្ញុំចង់ចុះនៅហុងកុង ពីរបីថ្ងៃ ដើម្បីនឹងទិញប្រដាប់ចិត្ត របបម្រុង និងកាត់ទោរអាវិ ពណ៌ស ពីរបីស្រាប់។ I'm going to see Angkor Wat in Cambodia, but I want to get off in Hong Kong for 2 or 3 days in order to buy a camera and have two white suits made.
- 2. ខ្ញុំទៅមើលអង្គរវត្តនៅប្រទេសកម្ពុជា ខ្ញុំចង់ចុះនៅហុងកុង ពីរបីថ្ងៃ ដើម្បីនឹងទិញប្រដាប់ចិត្ត របបម្រុង និងកាត់ទោរអាវិ ពណ៌ស។ I'm going to see Angkor Wat in Cambodia, but I want to get off in Hong Kong for 2 or 3 days in order to buy a camera and have some white clothes made.
- 3. ខ្ញុំទៅមើលអង្គរវត្តនៅប្រទេសកម្ពុជា I'm going to see Angkor Wat in

- វិញ្ញុំចង់ចុះនៅហុងកុងពីរឬបីថ្ងៃ រឹងម្យ៉ាងនឹងទិញ
ប្រដាប់ចិត្តបង្អួច និងកាត់ខោអាវ។
- 4. ខ្ញុំទៅមើលអង្គរវត្តនៅប្រទេសកម្ពុជា វិញ្ញុំ
ចង់ចុះនៅហុងកុងពីរឬបីថ្ងៃ រឹងម្យ៉ាងនឹងទិញ
ប្រដាប់ចិត្តបង្អួច។
- 5. ខ្ញុំទៅមើលអង្គរវត្តនៅប្រទេសកម្ពុជា
វិញ្ញុំចង់ចុះនៅហុងកុងពីរឬបីថ្ងៃ។
- 6. ខ្ញុំទៅមើលអង្គរវត្តនៅប្រទេសកម្ពុជា វិញ្ញុំ
ចង់ចុះនៅហុងកុង។
- 7. ខ្ញុំទៅមើលអង្គរវត្តនៅប្រទេសកម្ពុជា។
- 8. ខ្ញុំទៅមើលអង្គរវត្ត។

Cambodia, but I want to get off
in Hong Kong for two or three
days in order to buy a camera
and have some clothes made.
I'm going to see Angkor Wat in
Cambodia, but I want to get off
in Hong Kong for two or three
days in order to buy a camera.

I'm going to see Angkor Wat in
Cambodia, but I want to get off
in Hong Kong for two or three
days.

I'm going to see Angkor Wat in
Cambodia, but I want to get off
in Hong Kong.

I'm going to see Angkor Wat in
Cambodia.

I'm going to see Angkor Wat.

UNIT 77

BASIC DIALOGUE

- 1. **លោក សាន លោកវិលនេនឆ្លើយ?**
បើលោកមិនវិលនេន លោកទៅជួយទិញ
វត្ថុវត្ថុខ្លះៗ ឬយូរឆ្លងបានទេ?

John

Mr. San, are you busy tomorrow?
 If you're not busy can you go
 for a little while to help me
 buy some things?
- 2. **បាន មិនអីទេ លោកចង់ទិញអ្វីខ្លះ?**

San

O. K. What do you want to buy?
- 3. **ចង់ទៅរករបស់ល្អៗ ឬ ប្រាក់ ឬ**
កំណាត់សំពត់ខ្លះ ដើម្បីទៅជួយប្អូនស្រី
ខ្ញុំ ។

John

I want to go look for some silver or
 Cambodian cloth for a Cambodian
 sampot to send for the wedding of
 my younger sister.
- 4. **អូ! គាត់ការអង្គាស់?**

San

Oh, when's she getting married?
- 5. **បាន ខែខ្សោយណាស់ ។**

John

Next month.
- 6. **បើ អញ្ចឹងយើងអាចទៅរករបស់**
បាននៅពីរបីកន្លែង ទៅជីក្រា ចាស់ ជីក្រា
ថ្មី គឺនៅសណ្ឋាគារព្រះកុសុមៈ ។

San

In that case we can go to two or
 three places, to the Old Market,
 to the New Market, or the Kossamak
 Hotel.
- 7. **លោកជួយគិតរបស់ គួរទិញអ្វី?**

John

Help me think of what to buy.
- 8. **បាន នេះពិបាកណាស់ ទិញកាល**
ណាមួយទៅ លោកអាចឃើញរបស់
រួចមិន ហើយលោកមិនមែនពិបាក
ទេវិលទេ ។

San

That's very hard to say, but when we
 go you will be able to see a lot
 of things, and you won't have any
 difficulty in choosing.

- 9. **ខ្ញុំឃើញអ្នកទិញបានប្រអប់ប្រាក់
ស្អាតណាស់។** John

I've seen people buying very pretty silver boxes.
- 10. **បាទ ជានិច្ចប្រាក់ខ្មែរគេចេះធ្វើ
ក្បាច់ស្អាតណាស់។ គេធ្វើខ្សែក្រវាត់
ប្រាក់សម្រាប់ស្ត្រី។ ប្រអប់ដាក់រម្មត
សាបមុខ ខ្សែក និងបន្ទាបមាសធ្វើ
ជារូបសត្វផ្សេងៗ។** San

Yes, Cambodian silversmiths really know how to make beautiful designs. They make silver belts for women, powder boxes, necklaces and gold pendants in the shapes of various animals.
- 11. **គេមានផ្ទៃបង្កើនមានសិរស្យក
បំពាក់ជានិច្ចទេ?** John

Do they make Cambodian dolls dressed in the national dress?
- 12. **បាទ មាន គេធ្វើអំពីកៅស៊ូក៏មាន
អំពីឆ្មារក៏មាន ហើយគេមានទាំង
ផ្ទៃបង្កើនទៀតផង ដូចជាគ្រឿងប្រឡាក់
ព្រះរាជទ្រព្យ មានរូបអ្នករាំ រូប
អប្សរា និងរូបដាច់ប្រដាប់ដំបូង។** San

They do. They make them out of rubber, and out of copper. They even make different kinds such as the Royal Ballet, with dancers, apsaras, and the musical instruments, for example.
- 13. **របស់អស់នេះខ្ញុំអាចទិញបានដែរ
បាន។ ចុះសំពត់និងសារ៉ាងមានវិបប
ណាខ្លះ?** John

I can buy all these things for a wedding. As for sampots and sarongs, what kinds are there?
- 14. **បាទ របៀបណាក៏មានវិសិទ្ធិ មាន
សំពត់ហល សំពត់ដាម្បង និងក្រមា
តូចសិន្ទីក្របំពណ៌។ របស់ទាំងនេះ
ស្រូវធ្វើអំពីស្រូវ។ បើសោះកម្រ
ទិញក្រវាត់ឲ្យពួកម៉ាកសេក គេ
មានសក់វិសិទ្ធិ ក្រវាត់នោះធ្វើអំពី
ស្រូវស្អាតណាស់។** San

There are all kinds. There are somput hou, somput promuang, and small kramas in almost every color. All these things are made out of silk. If you want to buy ties for your friends, they have them for sale too. The ties are made of pretty silk.
- 15. **គេធ្វើរបស់អស់នេះនៅណា?** John

Where do they make all these things?

- 16. បាទ មានជិវាដ ឯកជិន រដ្ឋចិន គេ រក
 ដ៏ មាន រន្ទះ បើ យសសាសាវិជ្ជាសិល្បៈ ក៏ មាន
 រដ្ឋចិន រដ្ឋចិន ។

San

There are a lot of private artisans who make a living this way, and the School of Fine Arts also makes a lot.
- 17. នេះ រដ្ឋចិន ខ្ញុំ ចាំ រសី វិចិត្រ មិន បាន ។
 ខ្ញុំ ចាំ ទៅ រសី ញាតិ ម្តាយ ។

John

I can hardly wait. I want to go see right away.
- 18. មិន អី ទេ លោក វិស្ណុក
 ម៉ោង ១០ លោក មក ជួប ខ្ញុំ ចុះ !

San

All right. Tomorrow morning at ten o'clock come meet me.
- 19. បាទ អញ្ជើញ ខ្ញុំ សាសិត រសី យ ។
 វិស្ណុក យសី រសី វិស្ណុក ។

John

O.K. I'll say goodbye now, and tomorrow we'll meet.

DRILLS

Drill A. Response

MODEL: គ្រូ: វិញ្ញាបនបត្រនៅជួនច្បារ អីវ៉ាន់
 ខ្ញុំបង្ហាញបានទេ?
 (ចេញទៅទ្រព្យក្រុង)
 សិស្ស: អូ សុំទោស វិញ្ញាបនបត្រខ្ញុំ
 មិននៅផ្ទះទេ ខ្ញុំត្រូវចេញ
 ទៅទ្រព្យក្រុង ។

Teacher: Can you help me go shopping for a while tomorrow? (go out of town)

Student: Excuse me, tomorrow I won't be home. I have to go out of town.

1. អាទិត្យរក្សាបានលោកនៅជួនច្បារ
 ការខ្ញុំនៅប្រទេសបានទេ?
 (នៅទីទួលប្រទេសវិញ្ញាបនបត្រ)
2. វិញ្ញាបនបត្រនៅជួនច្បារខ្ញុំបានទេ?
 (នៅទីទួលប្រទេសវិញ្ញាបនបត្រ)
3. ខ្ញុំមិននៅជួនច្បារបានទេ?
 (នៅជួនច្បារវិញ្ញាបនបត្រ)
4. វិញ្ញាបនបត្រនៅជួនច្បារខ្ញុំបានទេ?
 (ចេញទៅប្រទេសវិញ្ញាបនបត្រ)
5. លោកមិនទាន់បានលោកនៅជួនច្បារខ្ញុំបានទេ?
 (នៅជួនច្បារ)

អូ សុំទោស អាទិត្យរក្សាបានលោកនៅជួនច្បារខ្ញុំបានទេ?
 (នៅទីទួលប្រទេសវិញ្ញាបនបត្រ)
 អូ សុំទោស វិញ្ញាបនបត្រខ្ញុំមិននៅផ្ទះទេ ខ្ញុំ
 នៅទីទួលប្រទេសវិញ្ញាបនបត្រ ។
 អូ សុំទោស ខ្ញុំមិននៅជួនច្បារបានទេ?
 (នៅជួនច្បារវិញ្ញាបនបត្រ) ។
 អូ សុំទោស វិញ្ញាបនបត្រខ្ញុំមិននៅជួនច្បារ
 បានទេ ខ្ញុំនៅប្រទេសវិញ្ញាបនបត្រ ។
 អូ សុំទោស លោកមិនទាន់បានលោកនៅជួនច្បារ
 ខ្ញុំបានទេ ខ្ញុំត្រូវទៅជួនច្បារ ។

Drill B. Response

MODEL: គ្រូ: គាត់ចង់ទៅទិញអី?
 ទិញទ្រព្យក្រុងនិងកំណាត់
 សំពត់ខ្មែរ
 សិស្ស: បាទ គាត់ចង់ទៅទិញទ្រព្យក្រុង
 និងកំណាត់សំពត់ខ្មែរ ។

Teacher: What does he want to go buy? (buy silver and Cambodian sampots)

Student: He wants to go buy silver and Cambodian sampots.

1. វាទៅទិញអី? (ទិញលោកនៅជួនច្បារ)
2. លោកចង់ទៅទិញអី? (ទិញទ្រព្យក្រុង និង វិញ្ញាបនបត្រ)
3. គាត់ចង់ទិញអី? (លោកនៅជួនច្បារ និង វិញ្ញាបនបត្រ)

បាទ វាទៅទិញលោកនៅជួនច្បារ ។
 បាទ លោកចង់ទៅទិញទ្រព្យក្រុង និង
 វិញ្ញាបនបត្រ ។
 បាទ គាត់ចង់ទិញលោកនៅជួនច្បារ និង វិញ្ញាបនបត្រ ។

- 4. វិនិយាយរឿងអី?
(អំពីការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញរិត្ត)
- 5. លោកគិតតម្លៃអី?
(នៅលើម្ភៃម៉ែត្រហ្នែកនៅម៉ែត្រកុណ)

បាទ វិនិយាយអំពីការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ
នៅអង្គររិត្ត ។
បាទ លោក (ខ្ញុំ) គិតតម្លៃលើម្ភៃម៉ែត្រ
ហ្នែកនៅម៉ែត្រកុណ ។

Drill C. Response

- MODEL: គ្រូ: លោកដឹងទេ កន្លែងលក់ទ្រូក្រវីង
ប្រាក់នៅឯណា? (ជួររោង
ដីតវិរាវ)
- សិស្ស: បាទ កន្លែងលក់ទ្រូក្រវីង
ជួររោងដីតវិរាវ ។
- 1. លោកដឹងទេ ផ្ទះដីស្រីលីវិល្យូនៅ
ឯណា? (ដីតជួររោង)
 - 2. លោកដឹងទេ ទ្រូក្រវីងរបស់លោកនៅ
ឯណា? (ដីតជួររោង)
 - 3. លោកដឹងទេ លោកស្រុក ធ្វើការនៅ
ឯណា? (ទ្រូក្រវីងការបរទេស)
 - 4. លោកស្រីដឹងទេ បន្ទប់លោកស្ថិតនៅ
ឯណា? (ជាន់ទី៧ លេខ ១១)
 - 5. លោកដឹងទេ ធុម្មតា គេនៅលើ
ម៉ែត្រកុណ ឬម៉ែត្រកុណ ឬម៉ែត្រកុណ
នៅទីណា? (ម៉ែត្រកុណ)

Teacher: Do you know where the place they
sell silver is? (Old Market
near the palace)

Student: The place where they sell silver is
at the Old Market near the palace.

បាទ ផ្ទះដីស្រីលីវិល្យូនៅដីតជួររោង ។
បាទ ទ្រូក្រវីងរបស់លោកនៅដីតជួររោង
អី ។
បាទ លោកស្រុក ធ្វើការនៅទ្រូក្រវីង
ការបរទេស ។
ចា់ បន្ទប់លោកស្ថិតនៅជាន់ទី៧ លេខ
១១ ។
បាទ ធុម្មតា គេនៅលើ ម៉ែត្រកុណ ឬម៉ែត្រកុណ
ឬម៉ែត្រកុណ ។

Drill D. Transformation

- MODEL: គ្រូ: គេលក់ទ្រូក្រវីងប្រាក់សំរាប់
ស្រី។ ប្រអប់ដាក់ប្រដាប់
មុខ ទ្រូក បរទេស ។
- សិស្ស: ទ្រូកដីស្រីលីវិល្យូ លោកស្រី
អាចទិញទ្រូក្រវីងប្រាក់
សំរាប់ស្រី។ ប្រអប់ដាក់
ប្រដាប់មុខ ដីស្រី ទ្រូក ។
- 1. គេលក់ប្រអប់ប្រដាប់ដាក់សំរាប់
ស្រី ឬប្រអប់ប្រដាប់ដាក់សំរាប់
ស្រី ឬប្រអប់ប្រដាប់ដាក់សំរាប់
ស្រី ។

Teacher: They sell silver belts for women,
powder boxes, necklaces, and gold
pendants.

Student: Besides gold pendants, you can buy
silver belts for women, powder
boxes and necklaces.

ទ្រូកដីស្រីលីវិល្យូ លោកស្រីអាច
ទិញប្រអប់ប្រដាប់ដាក់សំរាប់ស្រី
ឬប្រអប់ប្រដាប់ដាក់សំរាប់ស្រី ។

- 2. គេធ្វើរូបចម្លាក់និងស្លាកចម្លាក់យ៉ាងល្អ ហើយនិងរូបសត្វផ្សេងៗ ដើម្បីរំលឹក។
- 3. គេមានសារុងស្រូវ ចាស់ទ្រព្យក៏ដូចជា ទ្រព្យក៏មានទាំងវិសាលភាពផ្សេងៗ ។
- 4. នៅជម្រកដី គេលក់តាំងពីដីដំឡើង រហូត ទៅដល់ទ្រព្យក៏ដូចជា ក្រៅ។
- 5. គេលក់ទោអាទិ រូបដាច់ រូបដា ក្នុងសិល្បៈ សិល្បករនិង នឹងទ្រព្យក៏ដូចជា ហ៊ុន ។

- គ្រូបង្ហាញ ។
ទ្រព្យក៏ដូចជា គេធ្វើរូបចម្លាក់ និងស្លាកចម្លាក់ យ៉ាងល្អ ។
- ទ្រព្យក៏ដូចជា គេមានទាំងវិសាលភាព ផ្សេងៗ ។
- ទ្រព្យក៏ដូចជា គេលក់តាំងពីដីដំឡើង រហូត ទៅដល់ទ្រព្យក៏ដូចជា ក្រៅ ។
- ទ្រព្យក៏ដូចជា គេលក់ទោអាទិ រូបដាច់ រូបដា ក្នុងសិល្បៈ និងទ្រព្យក៏ដូចជា ហ៊ុន ។

Drill E. Substitution

- 1. របស់អស់នេះ ទ្រព្យក៏ដូចជា កម្ពុជា ។
I bought all these things in Cambodia.
- 2. តុនិងទូ ទ្រព្យក៏ដូចជា កម្ពុជា ។
I bought this table and wardrobe in Cambodia.
- 3. ទ្រព្យក៏ដូចជា ទ្រព្យក៏ដូចជា កម្ពុជា ។
I bought this tie in Cambodia.
- 4. សារុងនេះ ទ្រព្យក៏ដូចជា កម្ពុជា ។
I bought this sarong in Cambodia.
- 5. សារុងនេះ គេធ្វើនៅទ្រព្យក៏ដូចជា កម្ពុជា ។
This sarong was made in Cambodia.
- 6. រូបចម្លាក់នេះ គេធ្វើនៅទ្រព្យក៏ដូចជា កម្ពុជា ។
This sculpture was made in Cambodia.
- 7. ទ្រព្យក៏ដូចជា ទ្រព្យក៏ដូចជា កម្ពុជា ។
This Angkor automobile was made in Cambodia.
- 8. កៅស៊ូនេះ គេធ្វើនៅទ្រព្យក៏ដូចជា កម្ពុជា ។
This chair was made in Cambodia.

Drill F. Multiple Substitution

1. ខ្ញុំចង់ទៅទិញទំនិញនៅទីផ្សារ រយៈពេលមួយ ឬ ពីរ ម៉ោង ដើម្បី រកទិញ អាវប្រាំមួយ ។
2. ខ្ញុំចង់ទៅផ្ទះកាត់ខោអាវ រយៈពេលមួយ ឬ ពីរ ម៉ោង ដើម្បី កាត់ អាវប្រាំមួយ ។
3. ខ្ញុំចង់ទៅផ្ទះលក់ស្រូវ រយៈពេលមួយ ឬ ពីរ ម៉ោង ដើម្បី ទិញ ប្រអប់ប្រាក់ មួយ ឲ្យ ប្រពន្ធខ្ញុំ ។
4. ខ្ញុំចង់ទៅទិញទំនិញនៅទីផ្សារថ្មី រយៈពេលមួយ ឬ ពីរ ម៉ោង ដើម្បី ទិញ ខ្សែ ខ្សែ មួយ ឲ្យ ប្រពន្ធខ្ញុំ ។
5. ខ្ញុំចង់ទៅស្នាក់នៅទីផ្សារ រយៈពេលមួយ ឬ ពីរ ម៉ោង ដើម្បី សុំ វីសា ឲ្យ ប្រពន្ធខ្ញុំ ។
6. ខ្ញុំចង់ទៅសាលាបង្រៀនភាសាខ្មែរ រយៈពេលមួយ ឬ ពីរ ម៉ោង ដើម្បី ចុះ ឈ្មោះ ឲ្យ ប្រពន្ធខ្ញុំ ។
7. ខ្ញុំចង់ទៅទ្រព្យសម្បត្តិការបរទេស រយៈពេលមួយ ឬ ពីរ ម៉ោង ដើម្បី ទៅ ជួប លោក ឧបនាយក ។

- I want to go to the market for an hour or two to try to find a shirt.
- I want to go to the tailor shop for an hour or two to have a shirt made.
- I want to go to the silver shop for an hour or two to buy a powder box for my wife.
- I want to go to the New Market for an hour or two to buy a necklace for my older sister.
- I want to go to the Cambodian Embassy for an hour or two to get a visa for my wife.
- I want to go to the language school for an hour or two to register my wife's name.
- I want to go to the Foreign Ministry for an hour or two to meet the Minister.

Drill G. Variable Multiple Substitution

1. សំពត់ទាំងអស់ស្រូវនៃទីផ្សារស្រី ។
2. អាវទាំងអស់ស្រូវនៃទីផ្សារស្រី កាប្យកាស ។
3. អាវទាំងអស់ស្រូវនៃទីផ្សារស្រី និង កាប្យកាស ។
4. កំណាត់ដែលខ្ញុំឃើញស្រូវនៃទីផ្សារស្រី និង កាប្យកាស ។
5. កំណាត់ដែលខ្ញុំឃើញស្រូវនៃទីផ្សារស្រី និង កាប្យកាស ។
6. ខ្ញុំចង់ទិញកំប៉ុងទឹក និង ទឹកស្អាត ។
7. ខ្ញុំចង់ទិញកំប៉ុងទឹកថ្មី និង ទឹកស្អាត ។
8. ខ្ញុំចង់ទិញខោថ្មី និង ទឹកស្អាត ។
9. ខ្ញុំចង់ទិញខោថ្មី និង ទឹកស្អាត ។

- All the sampots are made of silk.
- All the shirts are made of cotton.
- All the shirts are made of silk and cotton.
- The cloth I saw is made of silk and cotton.
- The cloth I saw is made of nylon.
- I want to buy tires made of nylon.
- I want to buy two new tires made of nylon.
- I want to buy two pair of new pants made of nylon.
- I just bought two pair of new pants made of nylon.

Drill H. Expansion

1. វិល្លកស៊ុរលោកមកជួបខ្ញុំ។
2. វិល្លកស៊ុរលោកមកជួបខ្ញុំ។
3. វិល្លកស៊ុរលោកមកជួបខ្ញុំនៅម៉ោងដប់។
4. វិល្លកស៊ុរលោកមកជួបខ្ញុំនៅម៉ោងដប់ព្រឹក។
5. វិល្លកស៊ុរលោកមកជួបខ្ញុំនៅម៉ោងដប់ព្រឹកក្នុង
យើងទៅញ៉ាំការហ្វ។
6. វិល្លកស៊ុរលោកមកជួបខ្ញុំនៅម៉ោងដប់ព្រឹកក្នុង
ទៅញ៉ាំការហ្វនៅអូរិតលមនារម ។
7. វិល្លកស៊ុរលោកមកជួបខ្ញុំនៅម៉ោងដប់ព្រឹកក្នុង
យើងទៅញ៉ាំការហ្វនៅអូរិតលមនារម
ហើយចាំយើងទៅមើលសាលារៀន
ឯកជន។
8. វិល្លកស៊ុរលោកមកជួបខ្ញុំនៅម៉ោងដប់ព្រឹកក្នុង
យើងទៅញ៉ាំការហ្វនៅអូរិតលមនារម
ហើយចាំយើងទៅមើលសាលាឯកជន
និងសាលាវិចិត្តសិល្បៈ ។

- Come meet me tomorrow.
- Please come meet me tomorrow.
- Please come meet me tomorrow at
10 o'clock.
- Please come meet me tomorrow at
10 o'clock in the morning.
- Please come meet me tomorrow at 10
o'clock in the morning; then
we'll go drink coffee.
- Please come meet me tomorrow at 10
o'clock in the morning; then we'll
go drink coffee at the Hotel
Monorom.
- Please come meet me tomorrow at 10
o'clock in the morning; then we'll
go drink coffee at the Hotel
Monorom, and remember, we'll go see
a private school.
- Please come meet me tomorrow at 10
o'clock in the morning; then we'll
go drink coffee at the Hotel
Monorom, and remember, we'll go see
a private school and the School of
Fine Arts.

Drill I. Reduction

1. វិល្លកស៊ុរលោកមកជួបខ្ញុំនៅម៉ោងដប់ព្រឹក
ក្នុងយើងទៅញ៉ាំការហ្វនៅអូរិតលមនារម
ហើយចាំយើងទៅមើលសាលាឯកជននិង
សាលាវិចិត្តសិល្បៈ ។
2. វិល្លកស៊ុរលោកមកជួបខ្ញុំនៅម៉ោងដប់ព្រឹកក្នុង
យើងទៅញ៉ាំការហ្វនៅអូរិតលមនារម
ហើយចាំយើងទៅមើលសាលារៀនឯកជន។
3. វិល្លកស៊ុរលោកមកជួបខ្ញុំនៅម៉ោងដប់ព្រឹកក្នុងយើង
ទៅញ៉ាំការហ្វនៅអូរិតលមនារម ។
4. វិល្លកស៊ុរលោកមកជួបខ្ញុំនៅម៉ោងដប់ព្រឹកក្នុង
យើងទៅញ៉ាំការហ្វ ។
5. វិល្លកស៊ុរលោកមកជួបខ្ញុំនៅម៉ោង១០ព្រឹក។
6. វិល្លកស៊ុរលោកមកជួបខ្ញុំនៅម៉ោង១០ ។
7. វិល្លកស៊ុរលោកមកជួបខ្ញុំ។
8. វិល្លកស៊ុរលោកមកជួបខ្ញុំ។

- Please come meet me tomorrow at 10
o'clock in the morning; then we'll
go drink coffee at the Hotel
Monorom, and remember, we'll go see
a private school and the School of
Fine Arts.
- Please come meet me tomorrow at 10
o'clock in the morning; then we'll
go drink coffee at the Hotel
Monorom, and remember, we'll go see
a private school.
- Please come meet me tomorrow at 10
o'clock in the morning; then we'll
go drink coffee at the Hotel
Monorom.
- Please come meet me tomorrow at 10
o'clock in the morning; then we'll
go drink coffee.
- Please come meet me tomorrow at 10
o'clock in the morning.
- Please come meet me tomorrow at 10
o'clock.
- Please come meet me tomorrow.
- Come meet me tomorrow.

UNIT 78

BASIC DIALOGUE

1.	<p style="text-align: right; margin-right: 10px;"><u>John</u></p> <p>វិវាបស្ករលោកកន លោកអញ្ជើញ
មកដល់ វ៉ាស៊ីនតោន ពីអង្គរ?</p> | <p>Hello, Kon. When did you arrive
in Washington?</p> |
|----|---|---|
2.	<u>Kon</u> បាន ខ្ញុំមកដល់ពីម្សិលមិញ។	I arrived yesterday.
3.	<p style="text-align: right; margin-right: 10px;"><u>John</u></p> <p>សំណាកប្រាប់ខ្ញុំថា មានអ្វីថ្មីក
ខ្លះនៅភ្នំពេញ?</p> | <p>Tell me, is there anything new in
Phnom Penh?</p> |
|----|---|--|
4.	<p style="text-align: right; margin-right: 10px;"><u>Kon</u></p> <p>អូ និទ្ទវិននៈរបស់លោកអញ្ជើញទៅ
ឃើញភ្នំពេញ លោកមកទិត្យភ្នាក់ងារ
គេបង្កើតផ្លូវថ្មី ធំៗ ធំៗ ធំៗ ធំៗ ធំៗ ធំៗ
ធំៗ ធំៗ ធំៗ ធំៗ ធំៗ ធំៗ ធំៗ ធំៗ ធំៗ ធំៗ</p> | <p>Now if you went to see Phnom Penh
you'd certainly be surprised.
They built new roads that are
very good and the city is getting
bigger and bigger.</p> |
|----|---|---|
5.	<p style="text-align: right; margin-right: 10px;"><u>John</u></p> <p>ខ្ញុំឃើញរូបថត មហាវិទ្យាល័យ
ស្អាតណាស់។</p> | <p>I've seen pictures of pretty univer-
sities.</p> |
|----|--|---|
6.	<p style="text-align: right; margin-right: 10px;"><u>Kon</u></p> <p>បាន ពេលដែលបានឯករាជ្យ គេខំ
សង់សាលារៀន រៀន រៀន រៀន រៀន រៀន
រៀន រៀន រៀន រៀន រៀន រៀន រៀន រៀន រៀន រៀន</p> | <p>Yes, since the Cambodians got their
independence they have tried to
build many schools and now they
have almost more schools than
teachers.</p> |
|----|--|--|
7.	<p style="text-align: right; margin-right: 10px;"><u>John</u></p> <p>ចុះ កាល់ចក្រផ្សេងៗ គេបានបង្កើត
បានយ៉ាងណាទៅ?</p> | <p>As for the various factories, how
have they been established?</p> |
|----|--|--|
8.	<p style="text-align: right; margin-right: 10px;"><u>Kon</u></p> <p>បាន ឯកសារប្រកបដោយ កម្រិត
ខ្ពស់ ខ្ពស់ ខ្ពស់ ខ្ពស់ ខ្ពស់ ខ្ពស់ ខ្ពស់ ខ្ពស់
គេបានរៀនចក្រផ្សេងៗ ប្រកបដោយ
ផ្លូវបង្កើតបង្កើតបង្កើតបង្កើតបង្កើត</p> | <p>In industry Cambodia is growing
very strong. They have factories
which make foodstuffs and make
various necessary tools.</p> |
|----|--|---|

- 9. កាលខ្ញុំចេញពីភ្នំពេញ គេមានរោង
 ច្រកស៊ីម៉ង់ រោងច្រកធ្វើបន្ទះក្តារ រោង
 ច្រកធ្វើក្រដាស និងរោងច្រកឆាររលី។

John

When I left Phnom Penh they had a
 cement factory, a plywood factory,
 a paper factory and sawmills.

- 10. បាទ ឥឡូវនេះចំនួនរោងច្រកបាន
 កើនឡើងខ្លាំងណាស់។ គេធ្វើស្រា ធ្វើ
 ទ្រាប់វិលរ ធ្វើប្រកប៉ង ធ្វើធានឃ្នាំង
 រហូតដល់ ដំឡើងម៉ាស៊ីន និងគ្រឿង ធ្វើ
 គ្រឿងកម្រាម និងច្រមាញ់
 រុញដោយកាត រុញដោយម៉ាស៊ីន។

Kon

Now the number of factories is
 increasing very much. They make
 alcohol, beer, canned food, and
 chinaware. They also assemble
 automobile and tractor bodies,
 make automobile tires, and re-
 fine kerosene and gasoline.

- 11. នេះគួរឲ្យគោតសរសើរណាស់។
 ចោកអ្នកដទៃ តើចំណាស់រោងច្រកទាំង
 អស់ មានប៉ុន្មាន ជាដំណើរការ?

John

This is really praiseworthy. Do
 you know how many of all these
 factories come from foreign aid?

- 12. រោងច្រកទាំងអស់សព្វថ្ងៃនេះ
 មាន ៣៣ ។ ក្នុងចំនួននេះ បួនភាគបី
 ជាដំណើរការរួចរាល់ រួចពីនោះជារោង
 ច្រករបស់រដ្ឋ ឬរបស់ឯកជន។

Kon

At present all the factories
 number 33. Of this number a
 third come from foreign aid.
 Aside from this there are state
 factories and private factories.

- 13. រោងច្រកដែលជាដំណើរការ
 គេឲ្យដោយឥតប្រយោជន៍ណា?

John

The factories which come from
 foreign aid: were they given
 without strings, or what?

- 14. ដំណើរការនេះមិនមែនមាន
 ដល់ថា គេឲ្យរបស់ដោយឥត
 ត្រូវការលុយ ឬលើកលែងតម្លៃ
 ឬ គេលក់ឲ្យត្រូវម៉ាស៊ីនឲ្យដឹក
 ឬ គេឲ្យអ្នកបច្ចេកទេសមកជួយ
 មើលការ។

Kon

Foreign aid doesn't mean that they
 give things without strings.
 That is, they help by loaning
 money with low interest, they
 sell equipment cheaply, or they
 send technicians to help super-
 vise the work.

15.

ដំណឹងអស់នេះធ្វើឲ្យខ្ញុំនឹកទៅភ្នំពេញ
ណាស់។ កាលណាខ្ញុំបានប្តូរទៅជិត
ប្រទេសកម្ពុជាខ្ញុំនឹងទៅជួបមិត្តសំបុក
ឯទៀតនៅភ្នំពេញ។

John

All this news makes me long to go
to Phnom Penh. When I am
transferred near Cambodia, I'll
go meet other friends in Phnom
Penh.

DRILLS

Drill A. Substitution

- 1. នៅភ្នំពេញគេពង្រីកផ្លូវធំៗហើយ
ស្អាតទីលំនៅ។ In Phnom Penh they are expanding
the streets, and they are clean
too.
- 2. នៅភ្នំពេញគេឃើញផ្លូវធំៗ ហើយ
ស្អាតទីលំនៅ។ In Phnom Penh they see the large
streets, and they are clean too.
- 3. នៅភ្នំពេញគេធ្វើផ្លូវធំៗ ហើយស្អាត
ទីលំនៅ។ In Phnom Penh they are making
streets, and they are clean too.
- 4. នៅភ្នំពេញគេមានផ្លូវធំៗ ហើយស្អាត
ទីលំនៅ។ In Phnom Penh they have large
streets, and they are clean too.
- 5. នៅភ្នំពេញខ្ញុំដឹកកូនតាមផ្លូវធំៗហើយ
ស្អាតទីលំនៅ។ In Phnom Penh I take a cyclo along
large streets, and they are
clean too.
- 6. នៅភ្នំពេញខ្ញុំដើររលុងតាមផ្លូវធំៗហើយ
ស្អាតទីលំនៅ។ In Phnom Penh I go for a walk on the
large streets, and they are clean
too.
- 7. នៅភ្នំពេញគេដាំផ្កាតាមផ្លូវធំៗហើយ
ស្អាតទីលំនៅ។ In Phnom Penh they plant flowers
along the large streets, and they
are clean too.
- 8. នៅភ្នំពេញខ្ញុំបើកទូកតាមផ្លូវធំៗហើយ
ស្អាតទីលំនៅ។ In Phnom Penh I drive along large
streets, and they are clean too.

Drill B. Substitution

- 1. ឥឡូវប្រទេសកម្ពុជាមានសាលារៀន
គ្រប់គ្រាន់ហើយ។ Now Cambodia has sufficient schools.
- 2. ឥឡូវនៅប្រទេសកម្ពុជាមានរោងចក្រ
ដ៏ច្រើន។ Now Cambodia has a lot of factories.
- 3. ឥឡូវនៅប្រទេសកម្ពុជាមានផ្លូវធំៗ
ដ៏ច្រើន។ Now Cambodia has a lot of large
roads.
- 4. ឥឡូវនៅគ្រប់រដ្ឋមានផ្លូវធំៗ ដ៏
ច្រើន។ Now every province has a lot of
large roads.
- 5. ឥឡូវនៅគ្រប់រដ្ឋមានវិសាលដ្ឋានហោះ
ហើយ។ Now every province has one airfield.
- 6. ឥឡូវនៅគ្រប់រដ្ឋមានវិទ្យាល័យ
យ៉ាងតិច។ Now every province has one lycée at
least.
- 7. ឥឡូវនៅគ្រប់រដ្ឋមានសាកលវិទ្យាល័យ។ Now every province has one university.

Drill C. Double Substitution

1. កាលខ្ញុំទៅលើស្រុកកម្ពុជា ខ្ញុំបានទៅ
ឃើញ ជំការ រកស៊ី និង រោងចក្រកង់
ឡាន ។
2. កាលខ្ញុំនៅស្រុកកម្ពុជា ខ្ញុំបានទៅដល់ជំការ
រកស៊ី និង រោងចក្រកង់ ឡាន ។
3. កាលខ្ញុំនៅភ្នំពេញ ខ្ញុំបានទៅរៀនខ្មែរ និង
បរិស្ថាន អង្គការ ។
4. កាលខ្ញុំនៅភ្នំពេញ ខ្ញុំបានទៅដល់វាំង
និង ទៅលើ វិទ្យាស្ថាន ។
5. កាលខ្ញុំនៅភ្នំពេញ ខ្ញុំបានធ្វើការនៅស្ថាន
ទូត និង បរិស្ថាននៅវិទ្យាល័យ ។
6. កាលខ្ញុំនៅវិស៊ីនតាន ខ្ញុំបានធ្វើការនៅស្ថាន
ទូត និង រៀននៅសាកលវិទ្យាល័យ ។
7. កាលខ្ញុំនៅវិស៊ីនតាន ខ្ញុំបានទៅធ្វើការ និង
និង ទៅរៀនផង ។

When I went to visit Cambodia, I went to see the rubber plantations and the tire factory.

When I was in Cambodia I went to look at the rubber plantations and the tire factory.

When I was in Phnom Penh I studied Cambodian and taught English.

When I was in Phnom Penh I went to see the palace and visited Angkor.

When I was in Phnom Penh I worked in the embassy and taught in the lycée.

When I was in Washington I worked in the embassy and studied at the university.

When I was in Washington I worked and studied as well.

Drill D. Substitution

1. ក្នុងរដ្ឋាភិបាលមានអ្នកធ្វើការច្រើន។
2. ក្នុងរោងចក្រមានអ្នកធ្វើការច្រើន។
3. ក្នុងសាលារៀនមានក្មេងច្រើន។
4. ក្នុងមន្ទីរពេទ្យមានវេជ្ជបណ្ឌិតច្រើន។
5. ក្នុងបន្ទាយទាហានមានកាំភ្លើងច្រើន។
6. ក្នុងទំនាក់ទំនងមានអ្នកដឹកជញ្ជូនច្រើន។
7. ក្នុងប្រណាល័យមានសៀវភៅច្រើន។
8. ក្នុងបន្ទប់មានមនុស្សច្រើន។

In every ministry there are a lot of workers.

In every factory there are a lot of workers.

In every school there are a lot of students.

In every school there are a lot of doctors.

In every barracks there are a lot of guns.

In every bus station there are a lot of travellers.

In every library there are a lot of books.

In every room there are a lot of people.

Drill E. Response

MODEL: គ្រូ: រក្សាយបានឯករាជ្យមក គេ
ឃើញអ្វីច្នៃក្នុងស្រុកកម្ពុជា?
(សាលារៀន រោងចក្រ និង
មន្ទីរពេទ្យច្រើន)
សិស្ស: រក្សាយបានឯករាជ្យមក គេ
ឃើញសាលារៀន រោងចក្រ

Teacher: After getting independence. was anything strange seen in Cambodia? (schools, factories, and hospitals)

Student: After getting independence, they saw schools, factories, and hospitals.

និយមន័យពាក្យរៀបចំ

1. រុក្ខជាតិមានឯកភាពមកពីធម្មជាតិ មានអ្វីនៅក្នុងវា? (ធម្មជាតិ រុក្ខជាតិ ស្លឹក ឈើ ឬ ផ្លែ)
2. រុក្ខជាតិមានឯកភាពមកពីធម្មជាតិ មានអ្វីខ្លះ ដែលវាបានដាំដុះ? (ដើមឈើ ឬ ផ្លែ ឬ ផ្លែឈើ ឬ ផ្លែឈើ ឬ ផ្លែឈើ)
3. រុក្ខជាតិមានឯកភាពមកពីធម្មជាតិ មានអ្វីខ្លះនៅក្នុងវា? (រុក្ខជាតិ ឬ ធម្មជាតិ)
4. រុក្ខជាតិមានឯកភាពមកពីធម្មជាតិ មានអ្វីខ្លះនៅក្នុងវា? (រុក្ខជាតិ ឬ ធម្មជាតិ)
5. រុក្ខជាតិមានឯកភាពមកពីធម្មជាតិ មានអ្វីខ្លះនៅក្នុងវា? (រុក្ខជាតិ ឬ ធម្មជាតិ)

- រុក្ខជាតិមានឯកភាពមកពីធម្មជាតិ មានអ្វីនៅក្នុងវា? (ធម្មជាតិ រុក្ខជាតិ ស្លឹក ឈើ ឬ ផ្លែ)
- រុក្ខជាតិមានឯកភាពមកពីធម្មជាតិ មានអ្វីខ្លះ ដែលវាបានដាំដុះ? (ដើមឈើ ឬ ផ្លែ ឬ ផ្លែឈើ ឬ ផ្លែឈើ ឬ ផ្លែឈើ)
- រុក្ខជាតិមានឯកភាពមកពីធម្មជាតិ មានអ្វីខ្លះនៅក្នុងវា? (រុក្ខជាតិ ឬ ធម្មជាតិ)
- រុក្ខជាតិមានឯកភាពមកពីធម្មជាតិ មានអ្វីខ្លះនៅក្នុងវា? (រុក្ខជាតិ ឬ ធម្មជាតិ)
- រុក្ខជាតិមានឯកភាពមកពីធម្មជាតិ មានអ្វីខ្លះនៅក្នុងវា? (រុក្ខជាតិ ឬ ធម្មជាតិ)

Drill F. Response

MODEL: គ្រូ : តើមានរុក្ខជាតិអ្វីខ្លះ? (ដើមឈើ ឬ ផ្លែ ឬ ផ្លែឈើ ឬ ផ្លែឈើ ឬ ផ្លែឈើ)

សិស្ស: មានរុក្ខជាតិអ្វីខ្លះ? (ដើមឈើ ឬ ផ្លែ ឬ ផ្លែឈើ ឬ ផ្លែឈើ ឬ ផ្លែឈើ)

Teacher: Now what things do the factories make? (make cement, plywood, liquor and canned foods)

Student: Now they have factories that make cement, plywood, liquor and canned foods.

1. តើមានរុក្ខជាតិអ្វីខ្លះ? (ដើមឈើ ឬ ផ្លែ ឬ ផ្លែឈើ ឬ ផ្លែឈើ ឬ ផ្លែឈើ)
2. តើមានរុក្ខជាតិអ្វីខ្លះ? (ដើមឈើ ឬ ផ្លែ ឬ ផ្លែឈើ ឬ ផ្លែឈើ ឬ ផ្លែឈើ)
3. តើមានរុក្ខជាតិអ្វីខ្លះ? (ដើមឈើ ឬ ផ្លែ ឬ ផ្លែឈើ ឬ ផ្លែឈើ ឬ ផ្លែឈើ)
4. តើមានរុក្ខជាតិអ្វីខ្លះ? (ដើមឈើ ឬ ផ្លែ ឬ ផ្លែឈើ ឬ ផ្លែឈើ ឬ ផ្លែឈើ)
5. តើមានរុក្ខជាតិអ្វីខ្លះ? (ដើមឈើ ឬ ផ្លែ ឬ ផ្លែឈើ ឬ ផ្លែឈើ ឬ ផ្លែឈើ)

- មានរុក្ខជាតិអ្វីខ្លះ? (ដើមឈើ ឬ ផ្លែ ឬ ផ្លែឈើ ឬ ផ្លែឈើ ឬ ផ្លែឈើ)
- មានរុក្ខជាតិអ្វីខ្លះ? (ដើមឈើ ឬ ផ្លែ ឬ ផ្លែឈើ ឬ ផ្លែឈើ ឬ ផ្លែឈើ)
- មានរុក្ខជាតិអ្វីខ្លះ? (ដើមឈើ ឬ ផ្លែ ឬ ផ្លែឈើ ឬ ផ្លែឈើ ឬ ផ្លែឈើ)
- មានរុក្ខជាតិអ្វីខ្លះ? (ដើមឈើ ឬ ផ្លែ ឬ ផ្លែឈើ ឬ ផ្លែឈើ ឬ ផ្លែឈើ)
- មានរុក្ខជាតិអ្វីខ្លះ? (ដើមឈើ ឬ ផ្លែ ឬ ផ្លែឈើ ឬ ផ្លែឈើ ឬ ផ្លែឈើ)

Drill G. Response

MODEL: គ្រូ : គេធ្វើអ្វីទៀតទេ លើក្រៅពីធ្វើកែវ?
 (ធ្វើធាន និង ចិញ្ចឹម?)
 សិស្ស: បាទ លើក្រៅពីធ្វើកែវ គេធ្វើធាន និង
 ចិញ្ចឹមផង ។

Teacher: Do they make anything besides glasses? (dishes and vases)

Student: Besides (making) glasses they make dishes and vases too.

1. គេធ្វើអ្វីទៀតទេ លើក្រៅពីធ្វើកំប៉ុស្ត?
(ធ្វើកំប៉ុស្ត ធាន និង ពោះរៀនកង់?)
2. គេធ្វើអ្វីទៀតទេ លើក្រៅពីដំឡើងទ្រព្យកម្ម?
(ដំឡើងម៉ាស៊ីន ទូរទស្សន៍ និង គ្រឿងបរិក្ខារ?)
3. គេធ្វើអ្វីទៀតទេ លើក្រៅពីធ្វើប្រកបំប៉ង?
(ធ្វើស្រា និង ទ្រាបនីយ៍?)
4. គេធ្វើអ្វីទៀតទេ លើក្រៅពីធ្វើទំនិញ?
(ធ្វើទំនិញ បាយ និង គ្រឿង?)
5. គេធ្វើអ្វីទៀតទេ លើក្រៅពីដាំដុះដំឡូង?
(ដាំដុះដំឡូង និង ដាំដុះដំឡូងផ្លែ?)

- បាទ លើក្រៅពីធ្វើកំប៉ុស្ត គេធ្វើកំប៉ុស្ត ធាន និង
 ពោះរៀនកង់ ។
- បាទ លើក្រៅពីដំឡើងទ្រព្យកម្ម គេដំឡើង
 ម៉ាស៊ីន ទូរទស្សន៍ និង គ្រឿងបរិក្ខារ ។
- បាទ លើក្រៅពីធ្វើប្រកបំប៉ង គេធ្វើស្រា និង
 ទ្រាបនីយ៍ ។
- បាទ លើក្រៅពីធ្វើទំនិញ គេធ្វើទំនិញ បាយ
 និង គ្រឿង ។
- បាទ លើក្រៅពីដាំដុះដំឡូង គេដាំដុះដំឡូង
 ផ្លែ និង ដាំដុះដំឡូងផ្លែ ។

Drill H. Expansion with Substitution

MODEL: គ្រូ: តាមរលាកស្មានគេធ្វើរនោះ ហើយ
 ចេញទៅរកការងារ?
 (ចាប់ផ្តើមការងារ)
 សិស្ស: ហើយគេនឹងចាប់ផ្តើមការងារ
 ណា?

Teacher: When do you think they'll build that factory? (start to work)

Student: And what month will they start to work?

1. តាមរលាកស្មានគេធ្វើរនោះ ហើយ
រង្វាស់? (អាចរៀនបាន)
2. តាមរលាកស្មានគេធ្វើរនោះ ហើយ
រង្វាស់? (បើកឲ្យរៀននោះ)
3. តាមរលាកស្មានគេធ្វើរនោះ ហើយរង្វាស់?
(បើកឲ្យរៀន)
4. តាមរលាកស្មានគេធ្វើរនោះ ហើយរង្វាស់?
(ចាប់ផ្តើមការងារ)
5. តាមរលាកស្មានគេធ្វើរនោះ ហើយរង្វាស់?
(ចូលទៅនោះ)

- ហើយគេអាចរៀនបានទេណា?
- ហើយគេបើកឲ្យរៀននោះទេណា?
- ហើយគេបើកឲ្យរៀនបានទេណា?
- ហើយគេចាប់ផ្តើមការងារទេណា?
- ហើយគេចូលទៅនោះទេណា?

Drill I. Expansion

- 1. គេបានបង្កើតឲ្យមានរោងចក្ររុច្ចឹម។
They have established many factories.
- 2. នៅប្រទេសកម្ពុជានៅមានបង្កើតឲ្យមានរោងចក្ររុច្ចឹម។
They have established many factories in Cambodia.
- 3. តាំងពីបានឯករាជ្យនៅប្រទេសកម្ពុជានៅមានបង្កើតឲ្យមានរោងចក្ររុច្ចឹម។
Since gaining independence they have established many factories in Cambodia.
- 4. តាំងពីបានឯករាជ្យនៅប្រទេសកម្ពុជានៅមានបង្កើតឲ្យមានរោងចក្ររុច្ចឹមនិងសម្ភារបស់សំខាន់ៗរុច្ចឹមយ៉ាង។
Since gaining independence they have established many factories in Cambodia which manufacture many kinds of important products.
- 5. តាំងពីបានឯករាជ្យនៅប្រទេសកម្ពុជានៅមានបង្កើតឲ្យមានរោងចក្ររុច្ចឹមនិងសម្ភារបស់សំខាន់ៗរុច្ចឹមយ៉ាងសំរាប់ការត្រូវការរបស់ជនជាតិ។
Since gaining independence they have established many factories in Cambodia which manufacture many kinds of important products used for the needs of the people.

Drill J. Reduction

- 1. តាំងពីបានឯករាជ្យនៅប្រទេសកម្ពុជានៅមានបង្កើតឲ្យមានរោងចក្ររុច្ចឹមនិងសម្ភារបស់សំខាន់ៗរុច្ចឹមយ៉ាងសំរាប់ការត្រូវការរបស់ជនជាតិ។
Since gaining independence they have established many factories in Cambodia which manufacture many kinds of important products used for the needs of the people.
- 2. តាំងពីបានឯករាជ្យនៅប្រទេសកម្ពុជានៅមានបង្កើតឲ្យមានរោងចក្ររុច្ចឹមនិងសម្ភារបស់សំខាន់ៗរុច្ចឹមយ៉ាង។
Since gaining independence they have established many factories in Cambodia which manufacture many kinds of important products.
- 3. តាំងពីបានឯករាជ្យនៅប្រទេសកម្ពុជានៅមានបង្កើតឲ្យមានរោងចក្ររុច្ចឹម។
Since gaining independence they have established many factories in Cambodia.
- 4. នៅប្រទេសកម្ពុជានៅមានបង្កើតឲ្យមានរោងចក្ររុច្ចឹម។
They have established many factories in Cambodia.
- 5. គេបានបង្កើតឲ្យមានរោងចក្ររុច្ចឹម។
They have established many factories.

UNIT 79

BASIC DIALOGUE

1. Nancy
 ជំរាបសួរលោកស្រី លោកស្រី យល់ឲ្យ
 យោបល់ខ្លះៗបានទេ?
 Hello, Sroh. Can you give me a
 little suggestion?
2. Sroh
 បាទបាទ លោកស្រីមានការអី?
 All right. What's the matter?
3. Nancy
 ចាំ ខ្ញុំកំពុងរៀនរៀបចំអីវ៉ាន់យក
 នៅភ្នំពេញ។ លោកស្រី ប្រាប់ខ្ញុំបានទេ ខ្ញុំ
 គួរយកអី ទុកអី?
 I'm getting things ready to take to
 Phnom Penh. Can you tell me what
 I should take, and what I should
 leave behind?
4. Sroh
 ការនេះបើលោកស្រីមិនចង់ប្រយោជន៍
 ទ្រុឌទ្រោម លោកស្រីយកតែអីវ៉ាន់បន្តិច
 បន្តួចទៅបានហើយ ដូចជាប្រដាប់ប្រដាប់
 ផ្សេងៗ ឬប្រដាប់ទ្រុឌទ្រោម។
 In this case, if you don't want a
 lot of trouble, take only a few
 things, like various appliances
 for use in the house.
5. Nancy
 ដូចជាមានអ្វីដូចៗ?
 Like china and things like that?
6. Sroh
 បាទបាទ យល់ឯងនេះទៀត លោក
 ស្រីមិនបាច់យកទេ ព្រោះនៅភ្នំ
 ពេញគេមានលក់របស់អស់នេះល្អៗដែរ។
 These things you don't need to take
 either, because in Phnom Penh
 they sell all these things and
 they're pretty too.
7. Nancy
 តើលក់ថ្លៃទេ?
 Are they expensive?
8. Sroh
 ទេ តើលក់ថ្លៃទាប ព្រោះគេ
 មានរោងចក្រប្រាកដ ដូចៗរបស់អស់នេះ
 នៅក្នុងប្រទេស។
 No. They sell them cheap because
 they have factories which
 make all these in the country.
9. Nancy
 បើដូចៗនោះ ខ្ញុំអាចឲ្យក្រុម
 ហ៊ុនដឹកនាំអីវ៉ាន់ ទុកអីវ៉ាន់ខ្ញុំនៅក្នុងឃ្នាមរោង។
 In that case it'll be convenient. I
 can have the transfer company put
 my things in storage in their
 warehouse.

10. បាទ ហើយនិស្សន្ទនារកទ្រង់នៅនិស្សន្ទ
 ភ្នំពេញ លោកទ្រង់មានតុ ឆ្នុងបន្ទប់
 បង្ហាញ មានតុ ឆ្នុងបន្ទប់ ។

Sroh

And when you arrive in Phnom Penh you should rent an apartment or a house with tables and chests and things like that.

11. ខ្ញុំអាចជួលបន្ទប់ ឬ ផ្ទះ ទេ?

Nancy

Can I rent an unfurnished apartment or house?

12. បាទ លោកទ្រង់អាចជួលបាន ហើយ
 លោកទ្រង់អាចទិញ តុ ឆ្នុង តាមលោក
 ទ្រង់ចូលចិត្ត ។ គេមានផ្លែឈើ តុ កៅស៊ូ
 ល្អ ៗ ណាស់ ។ មានទូ ជ្រូក ខ្លា ខ្លា ខ្លា ខ្លា
 ល្អ ៗ ណាស់ មានកៅស៊ូ មានកៅស៊ូ
 ខ្លា ខ្លា តាមរបៀបស្រស់ស្អាត គឺ បុគ្គល
 ចូលចិត្តលោកទ្រង់ បាន ។

Sroh

Yes you can, and you can buy tables, chests and beds according to your desire. They make very good beds, tables, wardrobes and chairs. They have wardrobes made of good wood; they have foam-rubber mattresses; they have rattan chairs made in the modern or old style, or however you want.

13. នៅកម្ពុជា មានលក់ ច្រក្រាន
 ជិតហ្នាស ទេ?

Nancy

Do they sell gas stoves in Cambodia?

14. បាទ មាន ជិតហ្នាស ឬ ជិតប្រើកាត
 ទឹកថ្លៃលោកទ្រង់នៅនិស្សន្ទ ទេ? ឬ ជិតប្រើ
 អារប៊ីកៅស៊ូ លោកទ្រង់ មិន បាច់ ប្រុង
 ទេ ។

Sroh

Yes, they do. They burn gas or kerosene, but if you go to live in a house built for Americans, you needn't worry.

15. បាទ ខ្ញុំ មិន ទាន់ ទៅ លេខ បន្ទប់ ឬ និស្សន្ទ
 មានតុ ឆ្នុង បន្ទប់ អាមេរិក ទេ ហើយ
 ខ្ញុំ នឹង រៀប តាម របៀប ខ្ញុំ ។

Nancy

No, I will go live in an apartment or "compartment house" which has all the tables and wardrobes in the Cambodian style, and I'll arrange it my own way.

16. អញ្ចឹង លោកទ្រង់ មិន បាច់ យក អ្វី ទៅ
 ទ្រង់ ទេ ឬ លោកទ្រង់ គិត ជូន ទេ ហើយ
 ខ្ញុំ នឹង រៀប ចំ បន្ទប់ កម្មវិធី លោកទ្រង់ មុន គេ
 បាន លេច ចេញ វិញ ។

Sroh

In that case you needn't take a lot, if that's the way you think. And I hope that your mission will end in success.

17. បាទ ខ្ញុំ អរគុណ លោក ។

Nancy

Thank you very much.

DRILLS

Drill A. Substitution

- 1. សុំទោស លោកស្រីយល់ឲ្យឃាបល់ខ្ញុំបន្តិច
បានទេ? Excuse me, would you help me think a little bit.
- 2. សុំទោស លោកស្រីយល់ឲ្យបង្កើនខ្ញុំបន្តិចបាន
ទេ? Excuse me, would you help me put the house in order a little bit.
- 3. សុំទោស លោកស្រីយល់ឲ្យងារខ្ញុំបន្តិចបាន
ទេ? Excuse me, would you help me work a little bit.
- 4. សុំទោស លោកស្រីយល់ឲ្យយកវត្ថុខ្ញុំបន្តិច
បានទេ? Excuse me, would you help me carry the things a little bit.
- 5. សុំទោស លោកស្រីយល់ឲ្យបរិភោគវត្ថុខ្ញុំបន្តិច
បានទេ? Excuse me, would you help me prepare the things a little bit.
- 6. សុំទោស លោកស្រីយល់ឲ្យហៅស៊ីក្លូខ្ញុំបន្តិចបាន
ទេ? Excuse me, would you help me call a cyclo a little bit.
- 7. សុំទោស លោកស្រីយល់ឲ្យមើលកូនខ្ញុំបន្តិច
បានទេ? Excuse me, would you help me look after the children a little bit.
- 8. សុំទោស លោកស្រីយល់ឲ្យទិញសៀវភៅខ្ញុំ
បន្តិចបានទេ? Excuse me, would you help me buy books a little bit.

Drill B. Substitution

- 1. ឆ្នុះណាមានលក់ចម្រ្កានដុតហ្មាស? Which store has gas stoves for sale?
- 2. ឆ្នុះណាមានលក់ទូរឹកកក? Which store has refrigerators for sale?
- 3. ឆ្នុះណាមានលក់កង់ល្អឬទេ? Which store has good tires for sale?
- 4. ឆ្នុះណាមានលក់សៀវភៅអង់គ្លេស? Which store has English books for sale?
- 5. ប្រ់ណាណាមានលក់សៀវភៅអង់គ្លេស? Which book store has English books for sale?
- 6. ប្រ់ណាណាមានលក់កាត់សត្វនិងសៀវភៅ
វិទ្យាសាស្ត្រ? Which book store has French news-
papers and magazines for sale?
- 7. នៅឯណាមានលក់កាត់សត្វនិងសៀវភៅ
វិទ្យាសាស្ត្រ? Where are French newspapers and
magazines for sale?
- 8. នៅឯណាមានលក់ទូរឹកនិងកង់? Where are beds and wardrobes for sale?

Drill C. Substitution

- 1. លោកមិនបាច់យកវត្ថុទាំងនោះទេ គេ
មានរបស់លក់នៅឯទីនោះមិនទេ។
You don't have to take things;
they have many things to sell
there.
- 2. លោកមិនបាច់ឲ្យគាត់ទៅទេ គេមាន
មនុស្សនៅឯទីនោះមិនទេ។
You don't have to let him go;
they have many people there.
- 3. លោកមិនបាច់យករទេះទៅទេ នៅឯទីនោះ
គេមានស៊ីក្លូ មិនទេ។
You don't have to take the car;
they have many cyclos there.
- 4. លោកមិនបាច់ផ្ញើសៀវភៅទៅទេ គេ
មានសៀវភៅលក់មិនទេ នៅឯទីនោះ។
You don't have to send the book;
they have many books for sale
there.
- 5. លោកមិនបាច់កាត់ខោអាវច្រើនទេ គេ
មានអ្នកកាត់ខោអាវនៅឯទីនោះមិនទេ។
You don't have to have a lot of
clothes made; they have many
tailors there.
- 6. លោកមិនបាច់ទិញផ្លែឈើយកទៅផ្លែ
ទេ គេមានអ្នកលក់ផ្លែនៅឯទីនោះមិនទេ។
You don't have to buy fruit to
take along; they have many cake
sellers there.
- 7. លោកមិនបាច់អនុញ្ញាតទៅទេ គេមាន
អ្នកធ្វើការនៅឯទីនោះមិនទេ។
You don't have to go; they have
many workers there.
- 8. លោកមិនបាច់ទូរស័ព្ទទេ គេ
មានលក់នៅឯទីនោះមិនទេ។
You don't have to telephone; they
have many to sell there.

Drill D. Multiple Substitution

- 1. ខ្ញុំប្រទេតនឹងរកជួលផ្ទះប្រមូលនៅ
ជិតកន្លែងធ្វើការ។
I will try to rent a "compartment
house" near my place of work.
- 2. ខ្ញុំប្រទេតនឹងរកទិញផ្ទះប្រមូលនៅ
ឆ្ងាយពីកន្លែងលក់ទំនិញ។
I will try to buy a "compartment
house" far from where things are
sold.
- 3. ខ្ញុំប្រទេតនឹងទិញដីមួយកន្លែងនៅឆ្ងាយ
ពីទីក្រុង។
I will try to buy a piece of land
far from the city.
- 4. ខ្ញុំប្រទេតនឹងរកទិញផ្ទះមួយនៅជិត
ស្ថានទូត។
I will try to buy a house near the
embassy.
- 5. ខ្ញុំប្រទេតនឹងរកទិញរទេះមួយនៅពេល
ខ្ញុំទៅដល់។
I will try to buy a car when I
arrive.
- 6. ខ្ញុំប្រទេតនឹងជួលរទេះមួយនៅពេលខ្ញុំ
នៅភ្នំពេញ។
I will try to rent a car when I'm
in Phnom Penh.
- 7. ខ្ញុំប្រទេតនឹងរកជួលវ៉ែនមួយនៅពេលខ្ញុំ
ទៅភ្នំពេញ។
I will try to rent a bicycle when
I arrive in Angkor Wat.
- 8. ខ្ញុំប្រទេតនឹងរកជួលបន្ទប់មួយនៅពេលខ្ញុំ
ទៅភ្នំពេញ។
I will try to rent a room when I

នៅទីកន្លែងនោះ ៤

work there.

Drill E. Equivalence

1. កាលណាខ្ញុំនៅទីនេះក្នុងពេលបណ្តុះបណ្តាលខ្ញុំនឹងបកទម្រង់ខ្ញុំ ។
2. កាលណាខ្ញុំជិបភាគខ្ញុំនឹងជិបភាគភាគ ។
3. កាលណាខ្ញុំឃើញភាគខ្ញុំនឹងឃើញភាគ ។
4. កាលណាខ្ញុំចាប់ផ្តើមខ្ញុំនឹងចាប់ផ្តើម ។
5. កាលណាខ្ញុំទៅទីនេះខ្ញុំនឹងទៅទីនេះ ។

1. និលខ្ញុំនៅទីនេះក្នុងពេលបណ្តុះបណ្តាលខ្ញុំនឹងបកទម្រង់ខ្ញុំ ។
2. និលខ្ញុំជិបភាគខ្ញុំនឹងជិបភាគភាគ ។
3. និលខ្ញុំឃើញភាគខ្ញុំនឹងឃើញភាគ ។
4. និលខ្ញុំចាប់ផ្តើមខ្ញុំនឹងចាប់ផ្តើម ។
5. និលខ្ញុំទៅទីនេះខ្ញុំនឹងទៅទីនេះ ។

Drill F. Transformation

1. ខ្ញុំចង់ទិញពួកកៅស៊ូធម្មយ ។
2. ភាគច្រើនបានច្រៀងនិកហ្នឹងធម្មយ ។
3. ខ្ញុំចង់បានទំនាក់ទំនងធម្មយ ។
4. ខ្ញុំចង់ទិញទឹកធម្មយ ។
5. ខ្ញុំចង់ជិបស្រូវធម្មយរៀប ។

1. លោកមានពួកកៅស៊ូធម្មយក្នុងផ្ទះ?
2. លោកមានច្រៀងនិកក្នុងផ្ទះ?
3. លោកមានទំនាក់ទំនងលក់ក្នុងផ្ទះ?
4. លោកមានទឹកធម្មយក្នុងផ្ទះ?
5. លោកមានស្រូវធម្មយក្នុងផ្ទះ?

Drill G. Response

MODEL: គ្រូ : ម្តេចក៏លោកយកទំនាក់ទំនងនៅទ្រុងនេះ?
(របស់)

Teacher: How come you're taking so many things? (things)

សិស្ស: បាទទេ នេះជារបស់និលខ្ញុំត្រូវការភ្លាមៗទេ របស់ឯទៀតខ្ញុំនឹងទិញនៅទីកន្លែងនោះ ។

Student: No, these are just the things I need right away. The other things I'll buy in Phnom Penh.

1. ម្តេចក៏លោកយកសៀវភៅនៅទ្រុងនេះ?
(សៀវភៅ)
2. ម្តេចក៏លោកយកទារកនៅទ្រុងនេះ?
(ទារក)
3. ម្តេចក៏លោកយកស្រូវបានផ្តាំនៅទ្រុងនេះ?
(បានផ្តាំ)
4. ម្តេចក៏លោកយកទឹកនៅទ្រុងនេះ?
(របស់)
5. ម្តេចក៏លោកយកទឹកនៅទ្រុងនេះ?
(ទឹកពីរថ្ងៃ)

1. បាទទេ នេះជារបស់និលខ្ញុំត្រូវការភ្លាមៗទេ សៀវភៅឯទៀតខ្ញុំនឹងទិញនៅទីកន្លែងនោះ ។
2. បាទទេ នេះជារបស់និលខ្ញុំត្រូវការភ្លាមៗទេ ទារកឯទៀតខ្ញុំនឹងទិញនៅទីកន្លែងនោះ ។
3. បាទទេ នេះជារបស់និលខ្ញុំត្រូវការភ្លាមៗទេ បានផ្តាំឯទៀតខ្ញុំនឹងទិញនៅទីកន្លែងនោះ ។
4. បាទទេ នេះជារបស់និលខ្ញុំត្រូវការភ្លាមៗទេ របស់ឯទៀតខ្ញុំនឹងទិញនៅទីកន្លែងនោះ ។
5. បាទទេ នេះជារបស់និលខ្ញុំត្រូវការភ្លាមៗទេ ទឹកពីរថ្ងៃឯទៀតខ្ញុំនឹងទិញនៅទីកន្លែងនោះ ។

Drill H. Response

MODEL: គ្រូ: នៅផ្ទះលោកមានទូដាក់វត្សារទេ?
(បន្ទប់ដាក់វត្សារ)

Teacher: Do you have a wardrobe at your house? (closets)

សិស្ស: បាទ ខ្ញុំគ្មានទេ ទឹកខ្ញុំមានបន្ទប់ដាក់
វត្សារទេ ។

Student: I don't have one, but I do have closets.

1. នៅផ្ទះលោកមានកៅស៊ូរលីប៊ូទេ?
(កៅស៊ូរលីប៊ូ)
2. នៅផ្ទះលោក លោកមានតុទ្រុឌបុរាណទេ?
(របស់បុរាណវិទ្យាវត្ថុ)
3. របស់បន្ទប់លោកលោកមានតុដាក់វត្សារទេ?
(ទូដាក់វត្សារវិទ្យាសាស្ត្រ)
4. នៅបន្ទប់លោក លោកមានទឹកវិដ្យាទឹកទេ?
(ទឹកវិដ្យាទឹកវិទ្យាសាស្ត្រ)
5. នៅបន្ទប់លោកលោកមានទូបិទភ្លើងទេ?
ឬក៏មានទឹកកកទេ? (ទឹកកកទឹកកកទឹកកក
ទឹកកក)

- បាទ ខ្ញុំគ្មានទេ ទឹកខ្ញុំមានកៅស៊ូរលីប៊ូ ។
- បាទ ខ្ញុំគ្មានទេ ទឹកខ្ញុំមានរបស់បុរាណវិទ្យា
វត្ថុ ។
- បាទ ខ្ញុំគ្មានទេ ទឹកខ្ញុំមានទូដាក់វត្សារ
វិទ្យាសាស្ត្រ ។
- បាទ ខ្ញុំគ្មានទេ ទឹកខ្ញុំមានទឹកវិដ្យា
ទឹកវិដ្យា ។
- បាទ ខ្ញុំគ្មានទេ ទឹកខ្ញុំមានទឹកកក
មួយ និង ទឹកកកទឹកកក ។

Drill I. Expansion

1. គេមានរោងចក្រហាតម្ម ។
2. គេមានរោងចក្រហាតម្ម ជាច្រើន ។
3. គេមានរោងចក្រហាតម្ម ជាច្រើន ធ្វើរបស់
រូបិ៍ប្រាស់ ។
4. គេមានរោងចក្រហាតម្ម ជាច្រើន ធ្វើរបស់
រូបិ៍ប្រាស់ ផ្សេងៗ ។
5. គេមានរោងចក្រហាតម្ម ជាច្រើន ធ្វើរបស់
រូបិ៍ប្រាស់ ផ្សេងៗ មាន ឆ្នាំង ទឹកកក ឆ្នាំង ឬ ធុង ។
6. គេមានរោងចក្រហាតម្ម ជាច្រើន ធ្វើរបស់
រូបិ៍ប្រាស់ ផ្សេងៗ មាន ឆ្នាំង ទឹកកក ឆ្នាំង ឬ ធុង
មាន គុណភាព ល្អ ជាង ប្រទេស ផ្សេង ។
7. គេមាន រោងចក្រហាតម្ម ជាច្រើន ធ្វើរបស់
រូបិ៍ប្រាស់ ផ្សេងៗ មាន ឆ្នាំង ទឹកកក ឆ្នាំង ឬ ធុង
មាន គុណភាព ល្អ ជាង ប្រទេស ផ្សេង ។

- There are factories.
- There are a lot of factories.
- There are a lot factories making
utensils.
- There are a lot of factories making
various utensils.
- There are a lot of factories making
various utensils such as pots,
glasses, and dishes.
- There are a lot of factories making
various utensils such as pots,
glasses, and dishes of excellent
quality.
- There are a lot of factories making
various utensils such as pots,
glasses, and dishes unsurpassed by
foreign
products.

Drill J. Reduction

- 1. គេមានរោងទុក្ខពូកែប្រើជានិច្ចច្រើនបំផុត
 រៀបចំផ្សេងៗមាន ឆ្នាំង កែវ ធាន ដំបូល និង
 គុណភាព យ៉ាងល្អប្រសើរ មិន ញាតិញាតិ
ប្រទេស ទេ ។ There are a lot of factories making various utensils such as pots, glasses, and dishes of excellent quality unsurpassed by foreign products.
- 2. គេមានរោងទុក្ខពូកែប្រើជានិច្ចច្រើនបំផុត
 រៀបចំផ្សេងៗមាន ឆ្នាំង កែវ ធាន ដំបូល និង
គុណភាព យ៉ាងល្អប្រសើរ ។ There are a lot of factories making various utensils such as pots, glasses, and dishes of excellent quality.
- 3. គេមានរោងទុក្ខពូកែប្រើជានិច្ចច្រើនបំផុត
 រៀបចំផ្សេងៗមាន ឆ្នាំង កែវ ធាន ដំបូល ។
។ There are a lot of factories making various utensils such as pots, glasses, and dishes.
- 4. គេមានរោងទុក្ខពូកែប្រើជានិច្ចច្រើនបំផុត
 រៀបចំផ្សេងៗ ។
។ There are a lot of factories making various utensils.
- 5. គេមានរោងទុក្ខពូកែប្រើជានិច្ចច្រើនបំផុត
 រៀបចំផ្សេងៗ ។
។ There are a lot of factories making utensils.
- 6. គេមានរោងទុក្ខពូកែប្រើជានិច្ចច្រើន ។
។ There are a lot of factories.
- 7. គេមានរោងទុក្ខពូកែប្រើ ។
។ There are factories.

UNIT 80

NARRATION

1. លោកប៉ូលជាកូនម្នាក់ក្នុងចំណោមអ្នកទេសចរ ៦១នាក់ដែលបានទៅប្រទេសកម្ពុជារាល់ៗ
2. លោកមិនមានទំនាក់ទំនងទៅជួបជុំមិត្តភក្តិខ្មែរណាម្នាក់នោះទេ ។
3. គាត់មកពីរ៉ង់ហ្គូនត្រូវទៅរៀបរាប់ ។
4. នៅនោះគាត់បានទៅមើលអង្គរវិហារអស់មួយអាទិត្យ ។
5. លោកប៉ូលបានទៅមើលវិញប្រាសាទផ្សេងៗ ។ ជានិច្ចផង ហើយគាត់ស្អាញ់ប្រាសាទបន្ទាយស្រី ណាស់ទ្រពោះក្បាច់ឆោឆោនាស្ត រូបថត ។
6. នៅតាមកំពែងអង្គរគាត់ក៏ក្បាច់ចម្លាក់ស្តុកស្តី ហើយទេសាណ៍ជិវរទ្រពោះ អ្នកណាដែលទៅ មើលវិញ គេនឹកនឹកតែស្រាបអរិយលាវិស ។
7. លោកប៉ូលនឹកឆ្ងល់មិនចេះចប់ថា តើខ្មែរចាស់ម្តង គេស្តាប់អង្គរវិហារម្តង ទ្រពោះ រកឃើញ ស្តុកស្តី តាំងពីដំបូង ដាក់ស្តុកស្តី យ៉ាងណា គ្មានតាំងស្តី បង្កើតឡើយ ។
8. តិចតួចក្រុមហ៊ុនទេសចរខ្មែរ បាននាំគាត់មកភ្នំពេញ ។
9. នៅនេះគាត់បានមើលវិញកន្លែងផ្សេងៗ មានសារបន្តិចមិត្តិ ទាំងអស់នោះមួយ ។
10. វិញគាត់ទៅមើលវិញព្រះវិហារ ដែលមានវិហារក្រាលស្តុកស្តី វិញប្រាក់ ទាំងអស់នោះមួយ មាន ឯករាជ្យ ដែលមានក្បាច់សាលបុរាណ ទាំងស្រុង ។

1. Paul is a tourist among other tourists who have gone to visit Cambodia.
2. He still has not had the opportunity to go look for a single Cambodian friend.
3. He came from Rangoon directly to Siem Reap.
4. There he had the opportunity to go see Angkor Wat for a whole week.
5. Paul went to see many different monuments and he likes Banteay Srey very much because the sculptures are still very pretty.
6. Along the walls of Angkor he also saw that the sculpture is beautiful, and smooth too, because whoever goes to see it always touches and rubs it.
7. Paul constantly wonders how the ancient Khmer could build Angkor because he sees stones placed one on top of the other without even having cement.
8. Now the Cambodian Tourist Office has brought him to Phnom Penh.
9. Here he can go see various places, the National Museum and the Palace, for example.
10. Tomorrow he will go to see the Preah Keo Pagoda, in which the floor is completely tiled in silver, and he will see the Independence Monument, which has been decorated by mixing the ancient with the modern.

1. នៅភ្នំពេញគេមិនពិបាកទិញទ្រឿងប្រាក់ គណនីសំពត់ប្តូរបច្ចេកវិទ្យា។ នោះទេ ។
2. ទ្រកៅពីរ្នះលក់តូចៗខ្សែត គេអាចទៅមើលទាក់ទិននឹងវា ប្តូរគឺ ជិវ្រាវចាស់ ជិវ្រាវថ្មី សណ្តា តាកុល្យៈ ដំបូងបំប៉នរបស់នៅសាលាវិចិត្តសិល្បៈ ។
3. គេអាចទិញប្រអប់ប្រាក់ សពត់ហោល សារុង ឬក្រវាត់ស្បែក ។
4. រូបចម្លាក់វិទ្យុនិរ្ទ័យ វិទ្យុនិរ្ទ័យ ឆ្មាន់ ដំបូងបំប៉ន ឬខ្លះទិដ្ឋិរ ។
5. ទ្រកៅពីរបស់ទាំងនេះគេអាចទិញទ្រឿងប្រាក់សម្រាប់ស្រីៗ ប្រអប់ដាក់ម្សៅលាបមុខ ទិវ្រាវ ដំបូងបំប៉ន មានរដ្ឋដ៏រូបសត្វវិទ្យុនិរ្ទ័យ ។
6. គេមានលក់រូបចម្លាក់តូចៗដ៏វិចារប អប្សរា ដំបូង ទ្រឿងវិទ្យុនិរ្ទ័យ ទិវ្រាវ ដំបូង ។
7. បើគេចង់ទៅទិញរបស់ទាំងនេះនៅសាលាវិចិត្តសិល្បៈ គេអាចទៅមើលទាក់ទិនប្តូរ ឬអ្នក ត្រ្រាញទិដ្ឋិរ ។
8. អ្នកអស់នោះជានិស្សិត វិគ្គសិល្បៈកាលណាគេរៀនចប់ គេនឹងរចនាទៅជំនាញដំបូង ឯកជន ទ្រឿងខ្លះ ។

1. In Phnom Penh it is not difficult to buy silver articles, sampot cloth, or various sculptures.
2. Besides the other small businesses, they can go look in four large places, the Old Market, the New Market, the Kossamak Hotel, and the salesroom of the School of Fine Arts.
3. They can buy silver boxes, sampot houl, sarongs, or silk ties.
4. There are a lot of various carvings made of ivory, copper, and wood.
5. Besides all these things they can buy silver belts for ladies, compacts, gold necklaces and pendants made in the shapes of various animals.
6. They offer for sale small sculptures such as apsaras and Cambodian orchestras, for example.
7. If they want to go buy all these things in the School of Fine Arts they can go watch the sculptors or the weavers.
8. All these people are students until the time they have finished studying and leave to be private artisans.

1. នៅក្នុងពេញក៏ដូចនៅទីក្រុងនិងខេត្តផ្សេងទៀតនិង ការរៀបចំទីក្រុងឲ្យបានស្អាតជាការប្រក្រតីនៃទ្រព្យរស់នៅ តាំងពីតាំងប្រទេសនិងបានឯករាជ្យមក។
2. គេពង្រឹងកម្មវិធីសាងសង់ហើយទីក្រុងក៏ដូចជាក្រុងនិងខេត្តផ្សេងទៀត។
3. ចំនួនមហាវិថីក៏មានកាន់តែច្រើនឡើយហើយផ្លូវបំប្រែផ្លូវក៏មានខ្លះៗនិងសិរីភ័យក្រុងក៏ដូចគ្នា។
4. នៅតាមក្រុងនិងភូមិគ្រប់គ្រងសាលារៀន ឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់ហើយនៅក្នុងពេញនិងខេត្តខ្លះគេបង្កើតឲ្យមានមហាវិទ្យាល័យ។
5. ខាងវិទ្យាសាស្ត្រវិទ្យាសាស្ត្រគ្រប់គ្រងសុខភាព គឺសាងប្រឡងនិងមន្ទីរពេទ្យសាងសង់និងបណ្ណាល័យ។
6. ខាងឧស្សាហកម្មប្រទេសកម្ពុជាក៏មានជំហានលឿនណាស់និង។
7. តើនឹងបន្តឯករាជ្យគេប្រឹងប្រែងយ៉ាងណាឧស្សាហកម្មផ្ទះខ្នាតតូច។
8. សព្វថ្ងៃគេប្រឹងប្រែងសាងសង់រោងចក្រផ្ទះខ្នាតតូចប្រើប្រាស់និងសិរីភ័យក្រុងក៏ដូចគ្នា។
9. ក្នុងចំណោមរោងចក្រនេះ មួយភាគបីជាជំនួយបរទេស រហូតដល់នោះគឺជារោងចក្ររបស់រដ្ឋប្រើប្រាស់ឯកជន។
10. ការលូតលាស់នេះធ្វើឲ្យអ្នកនិយមស្តាប់ស្តាប់ស្រុកនិងខេត្តនិងប្រទេសក្រីក្រណាស់។

1. Since Cambodia became independent , Phnom Penh, like other Cambodian cities, has constantly been active in keeping itself clean.
2. They are expanding the main roads and enlarging the cities also.
3. The number of universities is getting larger and larger, and other roads are also expanding almost everywhere .
4. In the sroks and villages they are building schools so as to have enough, and in Phnom Penh and some provinces they are establishing universities.
5. As for health, they have a number of pharmacies, health centers, and hospitals even in the remote villages.
6. In industry, Cambodia has also made quick strides.
7. At present they have factories making various equipment of almost all kinds.
8. Among these factories, one third are foreign aid.
9. Besides that there are state and private factories.
10. This expansion would surprise people who knew Cambodia before.

1. លោកស្រីម្នាក់ដែលរៀបចំទៅធ្វើការ ឯភ្នំពេញបានសួរចិន្តា តាត្រូវយកអ្វីទៅខ្លះ ។
2. ខ្ញុំម្នាក់បានប្រាប់តាតថា មិនបាច់យកអ្វីទាំងអស់ទៅទ្រទ្រង់ទេ តាត្រូវតែដឹងបាទ ។
3. លោកស្រីអាចយកសំលៀកបំពាក់ខ្លះទៅស៊ីវិលរបស់ខ្លះទៀតដែលអាចរបស់បាច់ ។
4. បាន ប្រាប់ខ្ញុំដែរ ។ មិនបាច់យកទៅទេ ព្រោះនៅឯទីនោះគេមានរបស់អស់វិសិទ្ធិ ហើយ ទំហំក៏ធំ ។
5. នៅស្រុកខ្លះមានរោងឧស្សាហកម្មធ្វើរបស់អស់នេះមិនចាញ់របស់ពីបរទេសឯទៀតទេ ។
6. បើលោកស្រីទៅលិខិតដែលមានតុល្យសាប៊ុននោះក៏កាន់តែស្អាតទៅទៀត ។
7. គេមានតុល្យសាប៊ុនពីរយ៉ាង មានតុល្យសាប៊ុនស៊ីវិល រឺ តុល្យសាប៊ុនតាមរបៀបសម័យ បច្ចុប្បន្ន ។
8. បើលោកស្រី អញ្ជើញទៅនៅលិខិតសំរាប់តុល្យសាប៊ុន អាចទៅកាន់នោះស្រួលណាស់ ព្រោះ គេមានតុល្យសាប៊ុនសំរាប់ទ្រទ្រង់ដាក់នៅលើលិខិត ។
9. បើលោកស្រីចង់លិខិតបន្តបូជិល លិខិតដែលមានតុល្យសាប៊ុននោះ លោកស្រីអាចរៀបចំផ្ទះ តាមចិត្តបាន ។
10. ដូច្នោះគឺគេអាចរៀបចំ តាមរបៀបខ្មែរ ឬរបៀបអាមេរិក បានហើយ ដោយសេរីណាស់ ។

1. A lady who is preparing to go to work in Phnom Penh asks what things she must take.
2. A Cambodian tells her that she needn't take a lot of things; taking them would only make things difficult.
3. The lady can take clothes for the hot months and some other things which are necessities.
4. She needn't take dishes and various pots because they have all these things; they're nice and they're cheap too.
5. In Cambodia they have factories which make all these things, which are not inferior to foreign products.
6. If the lady is going to rent a house which already has furniture, so much the easier.
7. They have tables and cabinets made from good wood; they have mattresses and chairs made of foam rubber in both the modern and ancient style, and there are a lot of them.
8. If the lady goes to live in a house only for American officials it would be very easy, because they have many appliances installed in each house or apartment.
9. If she wants to rent an apartment or a "compartment house" which doesn't have furniture, she can fix up the house as she wishes.
10. Thus, she can fix up the house in the Cambodian style or specially in the American style.

UNIT 81

BASIC DIALOGUE

1.	<p>ជីវិតរបស់លោកសារ៉ូ លោកនៅ
ណាណាស់?</p> | | <p style="text-align: center;"><u>John</u></p> <p>Hello, Sarom. Where are you going?</p> |
|----|--|--|--|
2.	<p>ខ្ញុំទៅផ្ទះ។ ខ្ញុំទើបនឹងត្រឡប់
មកពីវាលយន្តហោះ។</p> | | <p style="text-align: center;"><u>Sarom</u></p> <p>I'm going home. I'm just returning from the airport.</p> |
|----|---|--|---|
3.	លោកទៅជួបអ្នកណាមួយទេ?		<u>John</u> Did you meet someone?
4.	ទេ ខ្ញុំនឹងយកខ្ញុំទៅជួបវាលយន្តហោះ។		<u>Sarom</u> No, I took my younger brother to get a plane.
5.	អូ អញ្ចឹង! គេទៅរៀនអី?		<u>John</u> Is that so? What's he going to study?
6.	<p>វាទៅរៀនខាងវិស្វកម្មនៅ
លោកស៊ីក្រាលីយេ កូណែល។</p> | | <p style="text-align: center;"><u>Sarom</u></p> <p>He's going to study engineering at Cornell.</p> |
|----|--|--|--|
7.	គេទៅរៀនបន្ទាន់ឆ្នាំ?		<u>John</u> How many years is he going to study?
8.	<p>វាបានរាប់ហានរូបករណ៍តែមួយឆ្នាំ
ទេ ប៉ុន្តែបើវារៀនល្អគេនឹងបន្ត អាហារ
រូបករណ៍ទ្រុឌទៅទៀត។</p> | | <p style="text-align: center;"><u>Sarom</u></p> <p>He got a scholarship for just one year, but if he studies well they will extend the scholarship.</p> |
|----|---|--|---|
9.	<p>នៅប្រទេសកម្ពុជាមានសាកល
វិទ្យាល័យទេ?</p> | | <p style="text-align: center;"><u>John</u></p> <p>Are there universities in Cambodia?</p> |
|----|--|--|---|
10.	<p>បាទ និទ្ទេសនៅភ្នំពេញ នឹងកំពង់ចាម
នឹងបាត់ដំបង ទីតាំងស្រុកណាដែលបាន
អាហាររូបករណ៍ទៅរៀនខាងមុខវិទ្យាសាស្ត្រ
ទៅរៀនមុខវិទ្យាណាដែលយើងមិនទាន់</p> | | <p style="text-align: center;"><u>Sarom</u></p> <p>Yes, in Phnom Penh, Kompong Cham and Battambang, but students who get scholarships go (abroad) to study subjects which we don't have yet.</p> |
|-----|--|--|--|

ឋានៗ

- 11. មានសាកលវិទ្យាល័យតាំងអស់ប៉ុន្មាននៅស្រុកខ្មែរ?

John

How many universities are there altogether in Cambodia?
- 12. មានប្រាសាទបួន ទីបួន ។ ប្រាសាទនៅកំពង់ចាម និងនៅទៀតនៅកម្ពុជាមានប៉ុន្មានប្រាសាទសរុប?

Sarom

There are eight now. Six in Phnom Penh and two others, in Kompong Cham and Battambang.
- 13. នៅសាកលវិទ្យាល័យតាំងអស់មាននិស្សិតបរទេសទេ?

John

Are there foreign students in all these universities?
- 14. តើមាននិស្សិតមកពីស្រុកណាទេ ស្រុកយួន និងស្រុកបារាំងខ្លះ?

Sarom

Yes, mostly they come from Laos, Vietnam, and some from France.
- 15. គេមករៀនអ្វី?

John

What do they come to study?
- 16. គេមករៀននៅស្រុកខ្មែររៀនអ្វី? កិច្ច ហិរញ្ញវត្ថុ ច្បាប់ វិស្វកម្ម វិស្វកម្មកម្ម និងវិស្វកម្មបច្ចេកទេសផ្សេងៗ ដូចជា វិស្វកម្មស្រាវជ្រាវ និងការងារផ្សេងៗទៀត។

Sarom

For the most part they study economics, law, medicine, agriculture, and various technical subjects, such as repairing autos and tailoring.
- 17. សាលារៀននៅស្រុកខ្មែរថ្លៃទេ?

John

Are the schools in Cambodia expensive
- 18. ទេ មិនថ្លៃទេ ។ សាលាសិស្សភាគច្រើនសុទ្ធតែសាលាសាធារណៈ ។ គេយកថ្លៃថ្លៃបង្រៀនយកសញ្ញាបត្របរិញ្ញាបត្រ ១០០ រៀល ដល់ ៥០០ រៀល មួយឆ្នាំ។

Sarom

They're not expensive. Almost all the schools are government schools. They charge just according to the price of taking the exam and the diploma. It costs from 100 to 500 riels a year.

DRILLS

Drill A. Substitution

- 1. ខ្ញុំទើបនឹងមកពីទីផ្សារ។ I just came back from the market.
- 2. ខ្ញុំទើបនឹងមកពីអាកាសយានដ្ឋាន។ I just came back from the airport.
- 3. ខ្ញុំទើបនឹងមកពីសាលារៀន។ I just came back from the school.
- 4. ខ្ញុំទើបនឹងមកពីការងារ។ I just came back from work.
- 5. ខ្ញុំទើបនឹងមកពីកាត់សក់។ I just came back from getting a haircut.
- 6. ខ្ញុំទើបនឹងមកពីបណ្ណាល័យ។ I just came back from the bookstore.
- 7. ខ្ញុំទើបនឹងមកពីស្ថានីយ៍រថភ្នំ។ I just came back from the railroad station.
- 8. ខ្ញុំទើបនឹងមកពីមន្ទីរពេទ្យ។ I just came back from the hospital.

Drill B. Substitution

- 1. ខ្ញុំរៀនទាំងច្បាប់និងទាំងសេដ្ឋកិច្ច។ I study both law and economics.
- 2. ខ្ញុំរៀនទាំងច្បាប់និងទាំងប្រវត្តិសាស្ត្រ។ I study both law and history.
- 3. ខ្ញុំរៀនទាំងច្បាប់និងទាំងទស្សនវិជ្ជា។ I study both law and philosophy.
- 4. ខ្ញុំរៀនទាំងច្បាប់និងទាំងពាណិជ្ជកម្ម។ I study both law and commerce.
- 5. ខ្ញុំរៀនទាំងច្បាប់និងទាំងគណិតវិទ្យា។ I study both law and mathematics.
- 6. ខ្ញុំរៀនទាំងច្បាប់និងទាំងវេជ្ជសាស្ត្រ។ I study both law and medicine.
- 7. ខ្ញុំរៀនទាំងច្បាប់និងទាំងស្ថាបត្យកម្ម។ I study both law and engineering.
- 8. ខ្ញុំរៀនទាំងច្បាប់និងទាំងភូមិសាស្ត្រ។ I study both law and geography.

Drill C. Variable Substitution

- 1. វិទ្យាល័យខ្លះនៅកម្ពុជាមិនថ្លៃទេព្រោះវាជាសាលាស្ថាប័នរដ្ឋ។ Universities in Cambodia are not expensive because they are state schools.
- 2. វិទ្យាល័យខ្លះនៅកម្ពុជាមិនថ្លៃទេព្រោះវាជាសាលាស្ថាប័នរដ្ឋ។ Some lycées in Cambodia are not expensive because they are state schools.
- 3. វិទ្យាល័យខ្លះនៅភ្នំពេញមិនថ្លៃទេព្រោះវាជាសាលាស្ថាប័នរដ្ឋ។ Some lycées in Phnom Penh are not expensive because they are state schools.
- 4. វិទ្យាល័យខ្លះនៅខេត្តមិនថ្លៃទេព្រោះវាជាសាលាស្ថាប័នរដ្ឋ។ Some lycées in the provinces are not expensive because they are state schools.
- 5. វិទ្យាល័យខ្លះនៅខេត្តថ្លៃទេព្រោះ... Some lycées in the provinces are

- 6. វិទ្យាល័យខ្លះនៅទូទាំងប្រទេសកម្ពុជា គឺជាសាលាឯកជន ដោយសារតែវាថ្លៃថ្លា។
- 7. វិទ្យាល័យខ្លះនៅក្នុងកម្ពុជា គឺជាសាលាឯកជន ដោយសារតែវាថ្លៃថ្លា។
- 8. សាលាខ្លះនៅក្នុងកម្ពុជា គឺជាសាលាឯកជន ដោយសារតែវាថ្លៃថ្លា។

expensive because they are private schools.
 Some lycées in the provinces are very expensive because they are private schools.
 Some lycées in Cambodia are very expensive because they are private schools.
 Some schools in Cambodia are very expensive because they are private schools.

Drill D. Double Substitution

- 1. វាបានឆាប់ការសិក្សាស្រាវជ្រាវនៅទ្វីបអាស៊ី។
- 2. វាបានប្រាក់ខ្លះទៅសិក្សាវិទ្យាសាស្ត្រ។
- 3. វាបានជំនួយទៅសិក្សា ហើយវាបានបច្ចេកវិទ្យា។
- 4. វាបានលុយខ្លះទៅសិក្សា ហើយវាបានភាសាបរទេស។
- 5. វាបានជំនួយទៅសិក្សា ហើយវាបានវិស្វកម្ម។
- 6. វាបានការជំនួយទៅសិក្សា ហើយវាបានសេដ្ឋកិច្ច។
- 7. វាបានលុយបានទៅសិក្សា ហើយវាបានគណិតវិទ្យា។
- 8. វាបានប្រាក់ទៅសិក្សា ហើយវាបានវិទ្យាសាស្ត្រ។

He got a scholarship to study agriculture.
 He got a salary to study medicine.
 He got help to study technology.
 He got some money to study foreign languages.
 He was helped by them to study engineering.
 He was helped by the government to study economics.
 He earned money to study mathematics.
 He got a scholarship to study politi science.

Drill E. Triple Substitution

- 1. នៅប្រទេសកម្ពុជា សាលាសិរិរិ គឺជាសាលាឯកជន។
- 2. នៅប្រទេសអាមេរិក រោងចក្រសិរិរិ គឺជាសាលាឯកជន។
- 3. នៅប្រទេសបារាំង រថភ្លើងសិរិរិ គឺជាសាលាឯកជន។
- 4. នៅប្រទេសវៀតណាម ផ្លូវសិរិរិ គឺជាសាលាឯកជន។

In Cambodia, schools are almost all state schools.
 In America, factories are almost all private factories.
 In France, cars are almost all small cars.
 In Vietnam, roads are almost all ba

- គ្រួសារភ្នំពេញ ។
5. រថ្ងៃប្រទេសជប៉ុន គ្រាន់សឹងតែទាំងអស់ ស្ពានភ្នំពេញធ្វើដោយរថ្ងៃប្រទេសជប៉ុន ។
 6. រថ្ងៃប្រទេសស្វៀយ គ្រាន់សឹងតែទាំងអស់ ស្ពានភ្នំពេញធ្វើដោយរថ្ងៃប្រទេសស្វៀយ ។
 7. រថ្ងៃប្រទេសលាវ ភូមិសឹងតែទាំងអស់ ស្ពានភ្នំពេញធ្វើដោយរថ្ងៃប្រទេសលាវ ។
 8. រថ្ងៃប្រទេសកម្ពុជា ទីក្រុងសឹងតែទាំងអស់ ស្ពានភ្នំពេញធ្វើដោយរថ្ងៃប្រទេសកម្ពុជា ។

roads.

In Japan, cars are almost all made there.

In Thailand, cars are almost all English cars.

In Laos, villages are almost all small villages.

In Cambodia, cities are almost all pretty cities.

Drill F. Response

- MODEL: គ្រូ: រថ្ងៃប្រទេសជប៉ុនដោយគ្រួសារភ្នំពេញ ថ្លៃទេ? (រថ្ងៃប្រទេសជប៉ុន)
- សិស្ស: បាទទេ មិនថ្លៃទេ ព្រោះវា គ្រួសារភ្នំពេញ ។
1. រថ្ងៃប្រទេសស្វៀយដោយគ្រួសារភ្នំពេញ ថ្លៃទេ? (រថ្ងៃប្រទេសស្វៀយភ្នំពេញ)
 2. រថ្ងៃប្រទេសកម្ពុជាដោយគ្រួសារភ្នំពេញ ថ្លៃទេ? (រថ្ងៃប្រទេសកម្ពុជាភ្នំពេញ)
 3. រថ្ងៃប្រទេសលាវដោយគ្រួសារភ្នំពេញ ថ្លៃទេ? (រថ្ងៃប្រទេសលាវភ្នំពេញ)
 4. រថ្ងៃប្រទេសជប៉ុនដោយគ្រួសារភ្នំពេញ ថ្លៃទេ? (រថ្ងៃប្រទេសជប៉ុនភ្នំពេញ)
 5. រថ្ងៃប្រទេសស្វៀយដោយគ្រួសារភ្នំពេញ ថ្លៃទេ? (រថ្ងៃប្រទេសស្វៀយភ្នំពេញ)

Teacher: Are schools in Cambodia expensive? (state schools)

Student: No, they're not expensive, because they're state schools.

បាទទេ មិនថ្លៃទេ ព្រោះវា គ្រួសារភ្នំពេញ ។

បាទ ទេ មិន ថ្លៃ ទេ ព្រោះ វា គ្រួសារ ភ្នំ ពេញ ។

បាទ មិន ថ្លៃ ទេ ព្រោះ វា គ្រួសារ ភ្នំ ពេញ ។

បាទ ទេ មិន ថ្លៃ ទេ ព្រោះ វា គ្រួសារ ភ្នំ ពេញ ។

បាទ ទេ មិន ថ្លៃ ទេ ព្រោះ វា គ្រួសារ ភ្នំ ពេញ ។

Drill G. Response

- MODEL: គ្រូ: រថ្ងៃប្រទេសជប៉ុន គ្រួសារភ្នំពេញ ថ្លៃទេ? (រថ្ងៃប្រទេសជប៉ុន)
- សិស្ស: បាទ ទេ មិន ថ្លៃ ទេ ព្រោះ វា គ្រួសារ ភ្នំ ពេញ ។

Teacher: Do foreign students go to study in Cambodia? (Lao, Vietnamese, and French, for example)

Student: Foreign students who study in Cambodian universities are Lao,

បារាំង ជប៉ុន ម៉ិកស៊ិក ។

Vietnamese, and French, for example.

1. នៅសាលារៀន ទាំងបី រៀនព្រះបាទ មាន និស្សិត បរទេស ទាំងបី រៀន ទេ? (សេវា យួន ចិន នឹង បារាំង ជប៉ុន ម៉ិកស៊ិក ។)
2. នៅសាលារៀន លោក មាន និស្សិត បរទេស ទាំងបី រៀន ទេ? (មក ពី ប្រទេស ជប៉ុន ម៉ិកស៊ិក ។)
3. នៅសាលារៀន ទាំងបី រៀន មាន និស្សិត បរទេស ទាំងបី រៀន ទេ? (ក្រុង ម៉ិកស៊ិក យួន ជប៉ុន ម៉ិកស៊ិក ។)
4. នៅកន្លែង ទាំងបី មាន និស្សិត បរទេស ទាំងបី រៀន ទេ? (បារាំង ជប៉ុន នឹង ម៉ិកស៊ិក ។)
5. នៅ កន្លែង ទាំងបី មាន និស្សិត បរទេស ទាំងបី រៀន ទេ? (មក ពី ប្រទេស ជប៉ុន ម៉ិកស៊ិក ។)

- មាន និស្សិត បរទេស ទាំងបី រៀន នៅសាលារៀន ទាំងបី រៀន ព្រះបាទ មាន លាវ យួន ចិន នឹង បារាំង ជប៉ុន ម៉ិកស៊ិក ។
- មាន និស្សិត បរទេស ទាំងបី រៀន នៅ សាលារៀន ទាំងបី រៀន ព្រះបាទ មាន លាវ យួន ចិន ។
- មាន និស្សិត បរទេស ទាំងបី រៀន នៅ សាលារៀន ទាំងបី រៀន ព្រះបាទ មាន លាវ យួន ជប៉ុន ម៉ិកស៊ិក ។
- មាន និស្សិត ទាំងបី រៀន ទៅ ក្នុង កន្លែង ទាំងបី រៀន ទេ បារាំង ជប៉ុន នឹង ម៉ិកស៊ិក ។
- មាន និស្សិត បរទេស ទាំងបី រៀន ទៅ ក្នុង កន្លែង ទាំងបី រៀន ទេ ម៉ិកស៊ិក យួន ជប៉ុន ម៉ិកស៊ិក ។

Drill H. Response

MODEL: គ្រូ: តើ គេ ជួយ គាត់ ទ្រព្យ ទាំង បី រៀន ទេ? (អាហារ រូបករណ៍ វាយ ពាទ្យ)
 សិស្ស: បាទ គាត់ បាន អាហារ រូបករណ៍ ទាំង បី រៀន ទេ ។

Teacher: What do they help him study?
 (scholarship, medicine)
 Student: He got a scholarship to study
 medicine)

1. តើ គេ ជួយ គាត់ ទ្រព្យ ទាំង បី រៀន ទេ? (ទ្រព្យ ទាំង បី រៀន ម៉ិកស៊ិក ។)
2. តើ គេ ជួយ គាត់ ទ្រព្យ ទាំង បី រៀន ទេ? (ជំនួយ ពី អាហារ រូបករណ៍ ។)
3. តើ គេ ជួយ គាត់ ទ្រព្យ ទាំង បី រៀន ទេ? (អាហារ រូបករណ៍ វាយ ពាទ្យ ។)
4. តើ គេ ជួយ គាត់ ទ្រព្យ ទាំង បី រៀន ទេ? (ទ្រព្យ ទាំង បី រៀន ម៉ិកស៊ិក ។)
5. តើ គេ ជួយ គាត់ ទ្រព្យ ទាំង បី រៀន ទេ? (ជំនួយ ពី អាហារ រូបករណ៍ ។)

- បាទ គាត់ បាន ទ្រព្យ ទាំង បី រៀន ទេ ។
- បាទ គាត់ បាន ជំនួយ ពី អាហារ រូបករណ៍ ទាំង បី រៀន ទេ ។
- បាទ គាត់ បាន អាហារ រូបករណ៍ ទាំង បី រៀន ទេ ។
- បាទ គាត់ បាន ទ្រព្យ ទាំង បី រៀន ទេ ។
- បាទ គាត់ បាន ជំនួយ ពី អាហារ រូបករណ៍ ទាំង បី រៀន ទេ ។

Drill I. Expansion

- 1. ខ្ញុំបានអាហាររូបករណ៍។ I got a scholarship.
- 2. ខ្ញុំបានអាហាររូបករណ៍ពីរាជការ។ I got a scholarship from the govern-
ment.
- 3. ខ្ញុំបានអាហាររូបករណ៍ពីរាជការខ្មែរ។ I got a scholarship from the Cambodian
government.
- 4. ឥឡូវនេះខ្ញុំបានអាហាររូបករណ៍ពីរាជការ
ខ្មែរ។ Now I have a scholarship from the
Cambodian government.
- 5. ឥឡូវនេះខ្ញុំបានអាហាររូបករណ៍ពីរាជការ
ខ្មែរ ទៅសិក្សាស្វែងរកកសិកម្ម។ Now I have a scholarship from the
Cambodian government to go study
agriculture.
- 6. ឥឡូវនេះខ្ញុំបានអាហាររូបករណ៍ពីរាជការ
ខ្មែរ ទៅសិក្សាស្វែងរកកសិកម្មនៅប្រទេស
ប៉ារីស។ Now I have a scholarship from the
Cambodian government to go study
agriculture at the University of
Paris.

Drill J. Reduction

- 1. ឥឡូវនេះខ្ញុំបានអាហាររូបករណ៍ពី
រាជការខ្មែរ ទៅសិក្សាស្វែងរកកសិកម្ម
នៅប្រទេសប៉ារីស។ Now I have a scholarship from the
Cambodian government to go study
agriculture at the University of
Paris.
- 2. ឥឡូវនេះខ្ញុំបានអាហាររូបករណ៍ពីរាជការ
ខ្មែរ ទៅសិក្សាស្វែងរកកសិកម្ម។ Now I have a scholarship from the
Cambodian government to go study
agriculture.
- 3. ឥឡូវនេះខ្ញុំបានអាហាររូបករណ៍ពីរាជ-
ការខ្មែរ។ Now I have a scholarship from the
Cambodian government.
- 4. ខ្ញុំបានអាហាររូបករណ៍ពីរាជការខ្មែរ។ I got a scholarship from the Cambodian
government.
- 5. ខ្ញុំបានអាហាររូបករណ៍ពីរាជការ។ I got a scholarship from the govern-
ment.
- 6. ខ្ញុំបានអាហាររូបករណ៍។ I got a scholarship.

UNIT 82

BASIC DIALOGUE

John

1. និស្សិតខ្មែរដែលទៅបន្តវិជ្ជាសិក្សា នៅ បរទេស គេទៅប្រទេសណាខ្លះ?

Cambodian students who go abroad to continue studying in their field go to which countries?

Sarom

2. ធម្មតាគេចូលចិត្តទៅរៀននៅប្រទេស បារាំង ព្រោះគេចេះភាសាបារាំង។

Usually they like to go to study in France, because they already know French.

3. ទឹកស្រក់ពីប្រទេសបារាំងមាននិស្សិត ខ្លះបានរងការរូបករណ៍ទៅរៀននៅ ប្រទេសជប៉ុន អាល្លឺម៉ង់ រុស្ស៊ី ចិន និង អង់គ្លេស ដទៃទៀត។

But besides France, there are some students who get scholarships to go and study in various countries, such as Japan, Germany, Russia, China, and England.

John

4. របៀបរៀននៅប្រទេសខ្មែរដូចម្តេច?

What is the system of study like in Cambodia?

Sarom

5. គេរៀននៅសាលាបឋមសិក្សា ៦ ឆ្នាំ រហូតដល់ចប់ពីរឆ្នាំនេះគេរៀននៅ សាលាមធ្យមសិក្សា ឬវិទ្យាល័យ ៧ ឆ្នាំ។

They study in elementary schools for six years, and after this they study in middle school or the lycée for seven years.

6. ពីដំបូងនៅទីក្រុងបឋមសិក្សាគេ អាចប្រឡងយកវិញ្ញាបនបត្រ បឋមសិក្សានៅចុងឆ្នាំទី ៦ ។

Before, in the elementary section they could take a test and get an elementary certificate at the end of the sixth year.

7. ឥឡូវគេមិនប្រឡងទេ ព្រោះគេ លឿនស្រាវជ្រាវវិញ្ញាបនបត្របឋមសិក្សា រហូតដល់បំប៉នគេទៅរកការងារ។

Now they don't take a test, because they have stopped accepting the elementary certificate when people look for work.

8. កាលណាគេរៀនបានល្អ គេ អាចទៅចូលរៀននៅវិទ្យាល័យ ឬ អនុវិទ្យាល័យ ទឹកដី។

When they study and get good grades, they can go to a lycée or junior high.

- 9. នៅវិទ្យាល័យនគរបណ្ណដ្ឋាន
សញ្ញាប័ត្របានបីដំបូង គឺនៅឆ្នាំទី៤
ទី៦ និងទី៧ ។

In the lycée they take a test for a diploma three times. That is, in the fourth year, the sixth and the seventh.
- 10. នៅចុងឆ្នាំសិក្សាទី៤ នគរបណ្ណដ្ឋាន
យកសញ្ញាប័ត្រមធ្យមសិក្សាថ្នាក់
នាចុងឆ្នាំទី៦ និងទី៧នគរបណ្ណដ្ឋាន
មធ្យមសិក្សាប័ត្រភាគទី១និងទី២ ។

At the end of four years, they take the test for the middle diploma and at the end of the sixth year and seventh year they take a test for parts 1 and 2 of the baccalaureat.
- 11. កាលណានគរបណ្ណដ្ឋានចប់វិទ្យាមធ្យម
សិក្សាថ្នាក់នគរបណ្ណដ្ឋានចេញទៅរក
ការងារបាន ។

When they finish studying in the middle school they can go look for work.
- 12. និស្សិតណាដែលចង់រៀនតទៅ
មុនរៀននគរបណ្ណដ្ឋាននិស្សិតអាច
រៀននៅសាកលវិទ្យាល័យនិងរៀន
រៀបចំខ្លួននិស្សិត ឯកទេសនៅថ្ងៃ
មុន ។

Any student who wants to continue can choose to take various subjects at the university in order to prepare himself as an expert for the future.

DRILLS

Drill A. Substitution

- 1. តាមធម្មតា តើលោកចូលចិត្តលេងបាល់បាញ់ ឬបាញ់បាល់? Do you usually like to play basket- ball?
- 2. តាមធម្មតា តើលោកចូលចិត្តទៅទំនាក់ទំនង? Do you usually like to go rowing?
- 3. តាមធម្មតា តើលោកចូលចិត្តបើកបររ៉ឺម៉ក? Do you usually like to drive a car?
- 4. តាមធម្មតា តើលោកចូលចិត្តដំរើរលេង? Do you usually like to go out?
- 5. តាមធម្មតា តើលោកចូលចិត្តញ៉ាំប៊ែរ? Do you usually like to drink beer?
- 6. តាមធម្មតា តើលោកចូលចិត្តញ៉ាំម្ហូបចិន? Do you usually like to eat Chinese food?
- 7. តាមធម្មតា តើលោកចូលចិត្តរៀនអង់គ្លេស? Do you usually like to study English?
- 8. តាមធម្មតា តើលោកចូលចិត្តហាត់ប្រាណ ឬហាត់ប្រាណនៅពេលព្រឹក? Do you usually like to do calisthenics in the morning?

Drill B. Substitution

- 1. ខ្ញុំធ្លាប់ទៅរៀននៅសាលានោះទីដំបូង កាលខ្ញុំនៅតែក្មេង។ I used to go to that school when I was still young.
- 2. ខ្ញុំធ្លាប់ទៅរៀននៅវិទ្យាល័យនោះទីដំបូង កាលខ្ញុំនៅតែក្មេង។ I used to go to that lycée when I was still young.
- 3. ខ្ញុំធ្លាប់ទៅរៀននៅសាលាវិទ្យាល័យនោះ ទីដំបូងកាលខ្ញុំនៅតែក្មេង។ I used to go to that university when I was still young.
- 4. ខ្ញុំធ្លាប់ទៅរៀននៅវត្តនោះទីដំបូង កាលខ្ញុំនៅតែក្មេង។ I used to go to that wat when I was still young.
- 5. ខ្ញុំធ្លាប់ទៅរៀននៅសាលាភាសាបរទេស នោះទីដំបូង កាលខ្ញុំនៅតែក្មេង។ I used to go to that foreign language school when I was still young.
- 6. ខ្ញុំធ្លាប់ទៅបង្រៀននៅសាលាភាសា បរទេសនោះទីដំបូង កាលខ្ញុំនៅតែក្មេង។ I used to go teach at that foreign language school when I was still young.
- 7. ខ្ញុំធ្លាប់ទៅធ្វើការនៅសាលាភាសា បរទេសនោះទីដំបូង កាលខ្ញុំនៅតែក្មេង។ I used to go to work at that foreign language school when I was still young.
- 8. ខ្ញុំធ្លាប់ទៅស្តាប់គេបង្រៀននៅសាលា ភាសាបរទេសនោះទីដំបូង កាលខ្ញុំនៅតែ ក្មេង។ I used to listen to them teaching at that foreign language school when I was still young.

Drill C. Double Substitution

- 1. រក្សាយល់ពីសិក្សានុវិទ្យាធាតុដំបូងបំផុត
សិក្សាប្រាំបួនឆ្នាំ ខ្ញុំទៅសិក្សានុវិទ្យាធាតុដំបូង
បន្តិចបន្តួច ៤
After having studied in elementary school for six years, I went to study in the middle school.
- 2. ក្រោយពីសិក្សានុវិទ្យាធាតុដំបូងបំផុត
ប្រាំបួនឆ្នាំ ខ្ញុំទៅសិក្សានុវិទ្យាធាតុដំបូង ៤
After having studied in the lycée for six years, I went to study in the university.
- 3. រក្សាយល់ពីសិក្សាបច្ចេកទេសសំបូរ
បំផុត ខ្ញុំទៅធ្វើការ ៤
After having studied technology for six years, I left to go to work.
- 4. រក្សាយល់ពីសិក្សាសេដ្ឋកិច្ចសំបូរ
បំផុត ខ្ញុំបានទទួលសញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ ៤
After having studied economics for six years, I got an advanced degree.
- 5. រក្សាយល់ពីសិក្សាស្រាវជ្រាវសំបូរ
បំផុត ខ្ញុំទៅសិក្សានុវិទ្យាធាតុដំបូង ៤
After having been a soldier for six years, I went back to school again.
- 6. រក្សាយល់ពីការងារនៅក្រសួងការបរទេស
សំបូរ ខ្ញុំទៅសិក្សាច្បាប់ ៤
After having worked in the Foreign Ministry for six years, I left to study law.
- 7. ក្រោយពីសិក្សាសិក្សាស្រាវជ្រាវសំបូរ
បំផុត ខ្ញុំក៏ក្លាយជាជំនាញស្រាវជ្រាវសំបូរ ៤
After having studied Cambodian for six years, I became an expert in Cambodian.
- 8. រក្សាយល់ពីការរស់នៅបរទេសសំបូរ
បំផុត ខ្ញុំភ្លេចភាសាបារាំងសំបូរ ៤
After having lived abroad for six years, I forgot most of my French.

Drill D. Multiple Substitution

- 1. នៅចុងឆ្នាំទី៤ នៃសិក្សានុវិទ្យាធាតុដំបូង
ខ្ញុំត្រូវប្រឡងយកមធ្យមសិក្សាប័ណ្ណ ៤
At the end of the fourth year of lycée they have to take a test for the middle diploma (certificate).
- 2. នៅចុងឆ្នាំទី៤ នៃសិក្សានុវិទ្យាធាតុដំបូង
ខ្ញុំអាចប្រឡងយកសញ្ញាបត្របរិញ្ញាបត្រ ៤
At the end of the fourth year of the university they can take a test for the Bachelor's degree.
- 3. នៅចុងឆ្នាំទី៦ នៃសិក្សានុវិទ្យាធាតុដំបូង
ខ្ញុំអាចប្រឡងយកសញ្ញាបត្រស្រាវជ្រាវ ៤
At the end of the sixth year of the university they can take a test for the Master's degree.
- 4. នៅចុងឆ្នាំទី១ នៃសិក្សានុវិទ្យាធាតុដំបូង
ខ្ញុំមិនអាចប្រឡងយកសញ្ញាបត្រស្រាវជ្រាវ ៤
At the end of the first year of the university they can't take a test for any degree at all.
- 5. នៅចុងឆ្នាំទី៥ នៃសិក្សានុវិទ្យាធាតុដំបូង
ខ្ញុំអាចប្រឡងយកសញ្ញាបត្រស្រាវជ្រាវ ៤
At the end of the fifth year at the university they can take the test for the Master's degree.

6. នៅចុងឆ្នាំទីបីនៃមហាវិទ្យាល័យនគរ
អាចប្រឡងយកសញ្ញាប័ត្រមួយ។

At the end of the third year at the
university they can take the test
for a degree.

Drill E. Response

MODEL: គ្រូ: ឆ្លងឆ្នាំទីបីនៃមហាវិទ្យាល័យ
ក្នុងនគរព្រះនរោត្តមនិងព្រះនរោត្តម
អាចប្រឡងយកសញ្ញាប័ត្របាន?
(ព្រះនរោត្តម កាណាដា
ជប៉ុន និង ជប៉ុន)

Teacher: Do students who receive scholarships
only go to France to study or to
other countries? (America,
Canada, and Japan)

សិស្ស: បាទ ឆ្លងឆ្នាំទីបីនៃមហា
វិទ្យាល័យក្នុងនគរព្រះនរោត្តម
និងព្រះនរោត្តម អាចប្រឡងយក
សញ្ញាប័ត្របាននៅប្រទេស
ដទៃទៀតដូចជា អាមេរិក
កាណាដា ជប៉ុន និង
ជប៉ុន។

Student: Students who receive scholarships
go to France and other countries
such as America, Canada and Japan.

1. ក្នុងឆ្នាំទីបីនៃមហាវិទ្យាល័យក្នុង
នគរព្រះនរោត្តមនិងព្រះនរោត្តម
អាចប្រឡងយកសញ្ញាប័ត្របាន?
(ព្រះនរោត្តម អាមេរិក កាណាដា
និង ជប៉ុន)

បាទ ក្នុងឆ្នាំទីបីនៃមហាវិទ្យាល័យក្នុង
នគរព្រះនរោត្តមនិងព្រះនរោត្តម
អាចប្រឡងយកសញ្ញាប័ត្របាននៅ
ប្រទេសដទៃទៀតដូចជា អាមេរិក
កាណាដា ជប៉ុន និង ជប៉ុន។

2. តើការសិក្សាឆ្នាំទីបីនៃមហាវិទ្យាល័យ
នគរព្រះនរោត្តមនិងព្រះនរោត្តម
អាចប្រឡងយកសញ្ញាប័ត្របាន?
(ព្រះនរោត្តម ជប៉ុន កូរ៉េ និង
ចិន)

បាទ ការសិក្សាឆ្នាំទីបីនៃមហាវិទ្យាល័យ
នគរព្រះនរោត្តមនិងព្រះនរោត្តម
អាចប្រឡងយកសញ្ញាប័ត្របាននៅ
ប្រទេសដទៃទៀតដូចជា អាមេរិក
កាណាដា ជប៉ុន និង ជប៉ុន។

3. ឆ្លងឆ្នាំទីបីនៃមហាវិទ្យាល័យ
នគរព្រះនរោត្តមនិងព្រះនរោត្តម
អាចប្រឡងយកសញ្ញាប័ត្របាន?
(ព្រះនរោត្តម ជប៉ុន និង អាមេរិក
និង ជប៉ុន)

បាទ ឆ្លងឆ្នាំទីបីនៃមហាវិទ្យាល័យ
នគរព្រះនរោត្តមនិងព្រះនរោត្តម
អាចប្រឡងយកសញ្ញាប័ត្របាននៅ
ប្រទេសដទៃទៀតដូចជា អាមេរិក
កាណាដា ជប៉ុន និង ជប៉ុន។

4. គ្រូបង្រៀនឆ្នាំទីបីនៃមហាវិទ្យាល័យ
នគរព្រះនរោត្តមនិងព្រះនរោត្តម
អាចប្រឡងយកសញ្ញាប័ត្របាន?
(ព្រះនរោត្តម អាមេរិក
និង ជប៉ុន)

បាទ គ្រូបង្រៀនឆ្នាំទីបីនៃមហាវិទ្យាល័យ
នគរព្រះនរោត្តមនិងព្រះនរោត្តម
អាចប្រឡងយកសញ្ញាប័ត្របាននៅ
ប្រទេសដទៃទៀតដូចជា អាមេរិក
កាណាដា ជប៉ុន និង ជប៉ុន។

5. គ្រូបង្រៀនឆ្នាំទីបីនៃមហាវិទ្យាល័យ
នគរព្រះនរោត្តមនិងព្រះនរោត្តម
អាចប្រឡងយកសញ្ញាប័ត្របាន?

បាទ គ្រូបង្រៀនឆ្នាំទីបីនៃមហាវិទ្យាល័យ
នគរព្រះនរោត្តមនិងព្រះនរោត្តម
អាចប្រឡងយកសញ្ញាប័ត្របាននៅ
ប្រទេសដទៃទៀតដូចជា អាមេរិក
កាណាដា ជប៉ុន និង ជប៉ុន។

(ព្រឹត្តិកម្ម និង ព្រឹត្តិកម្ម ក្នុង ជំនាន់ ដទៃ)

ស្តី អំពី ព្រឹត្តិកម្ម និង ព្រឹត្តិកម្ម ក្នុង ជំនាន់ ដទៃ ។

Drill F. Response

MODEL: គ្រូ : តើ មាន អ្នក ច្រើន ឬ តិច ដែល ចូល រៀន ប្រឡង ?
(មាន របស់ គ្រូ គិត)

Teacher: Do they have to take an examination to get in this year?

សិស្ស: បាទ ភាគ ច្រើន ដែល ចូល រៀន ប្រឡង ប្រឡង ព្រោះ មាន អ្នក ចូល រៀន តិច ។

Student: As far as I know they don't have to take a test because there are few candidates this year.

1. តើ មាន អ្នក ច្រើន ឬ តិច ដែល ចូល រៀន ប្រឡង ?
(មាន ក្នុង គ្រូ គិត)
2. តើ មាន អ្នក ច្រើន ឬ តិច ដែល ចូល រៀន ប្រឡង ព្រោះ មាន អ្នក ចូល រៀន តិច ?
(គ្រូ គិត)
3. តើ មាន អ្នក ច្រើន ឬ តិច ដែល ចូល រៀន ប្រឡង ព្រោះ មាន អ្នក ចូល រៀន តិច ?
(គ្រូ គិត)
4. តើ មាន អ្នក ច្រើន ឬ តិច ដែល ចូល រៀន ប្រឡង ព្រោះ មាន អ្នក ចូល រៀន តិច ?
(គ្រូ គិត)
5. តើ មាន អ្នក ច្រើន ឬ តិច ដែល ចូល រៀន ប្រឡង ព្រោះ មាន អ្នក ចូល រៀន តិច ?
(គ្រូ គិត)

បាទ ភាគ ច្រើន ដែល ចូល រៀន ប្រឡង ព្រោះ មាន អ្នក ចូល រៀន តិច ។

ភាគ ច្រើន ដែល ចូល រៀន ប្រឡង ព្រោះ មាន អ្នក ចូល រៀន តិច ។

បាទ ភាគ ច្រើន ដែល ចូល រៀន ប្រឡង ព្រោះ មាន អ្នក ចូល រៀន តិច ។

បាទ ភាគ ច្រើន ដែល ចូល រៀន ប្រឡង ព្រោះ មាន អ្នក ចូល រៀន តិច ។

បាទ ភាគ ច្រើន ដែល ចូល រៀន ប្រឡង ព្រោះ មាន អ្នក ចូល រៀន តិច ។

Drill G. Response

MODEL: គ្រូ : កាល ណា អ្នក បាន បញ្ចប់ ការ រៀន ប្រឡង ហើយ តើ អ្នក គិត ធ្វើ អ្វី ? (គ្រូ គិត)

Teacher: When you have studied and gotten your middle certificate, what do you plan to do? (go study economics)

សិស្ស: កាល ណា ខ្ញុំ បាន បញ្ចប់ ការ រៀន ប្រឡង ហើយ ខ្ញុំ គិត ធ្វើ អ្វី ។

Student: When I have studied and gotten my middle certificate, I will go study economics.

1. កាល ណា អ្នក បាន បញ្ចប់ ការ រៀន ប្រឡង ហើយ តើ អ្នក គិត ធ្វើ អ្វី ?
(គ្រូ គិត)

កាល ណា ខ្ញុំ បាន បញ្ចប់ ការ រៀន ប្រឡង ហើយ ខ្ញុំ គិត ធ្វើ អ្វី ។

2. កាលណាខ្ញុំនឹងឃើញសាលានេះនៅ
នាពេលអ្វីដែរ? (នៅបន្ទប់សាលា
វិទ្យាល័យ)
3. កាលណាខ្ញុំនឹងឃើញភ្នំបូក
នាពេលអ្វីដែរ? (នៅក្នុងបន្ទប់សាលា
សាលា)
4. កាលណាខ្ញុំនឹងឃើញសាលានេះនៅ
និយាយអំពីអ្វី? (និយាយអំពីកូន
សិស្សនិស្សិតនិស្សិត)
5. កាលណាខ្ញុំនឹងឃើញសាលានេះនៅ
វិញនាពេលអ្វីដែរ? (និយាយអំពីប្រទេស
កម្ពុជា)

កាលណាខ្ញុំនឹងឃើញសាលានេះនៅ
នៅបន្ទប់សាលាវិទ្យាល័យ ។

កាលណាខ្ញុំនឹងឃើញភ្នំបូក
នៅក្នុងបន្ទប់សាលាសាលា ។

កាលណាខ្ញុំនឹងឃើញសាលានេះ
និយាយអំពីកូនសិស្សនិស្សិត
និស្សិត ។

កាលណាខ្ញុំនឹងឃើញសាលានេះ
វិញនាពេលអ្វីដែរ? (និយាយអំពីប្រទេស
កម្ពុជា) ។

Drill H. Expansion

1. នៅប្រទេសកម្ពុជាមានសាលារៀន
2. សព្វថ្ងៃនេះនៅប្រទេសកម្ពុជាមានសាលា
រៀន ។
3. សព្វថ្ងៃនេះនៅប្រទេសកម្ពុជាមានសាលា
រៀនគ្រប់គ្រាន់ហើយ ។
4. សព្វថ្ងៃនេះនៅប្រទេសកម្ពុជាមានសាលា
រៀនគ្រប់គ្រាន់ហើយ ។ ចំនួនអ្នកនិស្សិត
មិនចេះអក្សរ ។
5. សព្វថ្ងៃនេះនៅប្រទេសកម្ពុជាមានសាលា
រៀនគ្រប់គ្រាន់ហើយ ។ ចំនួនអ្នកនិស្សិត
មិនចេះអក្សរមានលាវ៉ាន់ប្រាំបីភាគរយ ។
6. សព្វថ្ងៃនេះនៅប្រទេសកម្ពុជាមានសាលា
រៀនគ្រប់គ្រាន់ហើយ ។ ចំនួនអ្នកនិស្សិត
មិនចេះអក្សរមានលាវ៉ាន់ប្រាំបីភាគរយ
ត្រឹមតែពីរភាគរយ ។
7. សព្វថ្ងៃនេះនៅប្រទេសកម្ពុជាមានសាលា
រៀនគ្រប់គ្រាន់ហើយ ។ ចំនួនអ្នកនិស្សិត
មិនចេះអក្សរមានលាវ៉ាន់ប្រាំបីភាគរយ
ត្រឹមតែពីរភាគរយប៉ុណ្ណោះ ។

There are schools in Cambodia.

These days there are schools in
Cambodia.

These days there are sufficient
schools in Cambodia.

These days there are sufficient
schools in Cambodia and a number
of people who are illiterate.

These days there are sufficient
schools in Cambodia and quite a
number of people who are
illiterate.

These days there are sufficient
schools in Cambodia, and at the
most two percent of the people
are illiterate.

These days there are sufficient
schools in Cambodia, and at the
most only two percent of the
people are illiterate.

Drill I. Reduction

1. សព្វថ្ងៃនេះនៅប្រទេសកម្ពុជាមាន
សាលារៀនគ្រប់គ្រាន់ហើយ។ ចំនួនអ្នក
ដែលមិនចេះអក្សរនោះមានយ៉ាង
តិចណាស់ត្រឹមតែពីរភាគរយប៉ុណ្ណោះ។
2. សព្វថ្ងៃនេះនៅប្រទេសកម្ពុជាមានសាលា
រៀនគ្រប់គ្រាន់ហើយ។ ចំនួនអ្នកដែលមិន
ចេះអក្សរនោះមានយ៉ាងតិចណាស់
ត្រឹមតែពីរភាគរយ។
3. សព្វថ្ងៃនេះនៅប្រទេសកម្ពុជាមានសាលា
រៀនគ្រប់គ្រាន់ហើយ។ ចំនួនអ្នកដែល
មិនចេះអក្សរនោះមានយ៉ាងតិចណាស់។
4. សព្វថ្ងៃនេះនៅប្រទេសកម្ពុជាមានសាលា
រៀនគ្រប់គ្រាន់ហើយ។ ចំនួនអ្នកដែល
មិនចេះអក្សរ។
5. សព្វថ្ងៃនេះនៅប្រទេសកម្ពុជាមានសាលា
រៀនគ្រប់គ្រាន់ហើយ។
6. សព្វថ្ងៃនេះនៅប្រទេសកម្ពុជាមានសាលា
រៀន។
7. នៅប្រទេសកម្ពុជាមានសាលារៀន។

These days there are sufficient schools in Cambodia, and at the only two percent of the people are illiterate.

These days there are sufficient schools in Cambodia, and at the most two percent of the people are illiterate.

These days there are sufficient schools in Cambodia and quite a number of people who are illiterate.

These days there are sufficient schools in Cambodia and a number of people who are illiterate.

These days there are sufficient schools in Cambodia.

These days there are schools in Cambodia.

There are schools in Cambodia.

UNIT 83

BASIC DIALOGUE

John

1. តាមខ្ញុំមើលទៅរបៀបបង្រៀននៅកម្ពុជា
និងប្រទេសបារាំងមិនមែនខុសពីគ្នាទេ។

As I see it, the system of educa-
tion in Cambodia is not different
from that in France.

Sarom

2. ពួកគេត្រូវប្រឡងមុន
សញ្ញាប័ត្រនីមួយៗនៅឆ្នាំនីមួយៗ
រៀនចប់ក្រុមនីមួយៗ។

Right. They have to take a test
for the various diplomas in the
year that they finish the educa-
tion program.

John

3. គេរៀនចប់ក្រុមនីមួយៗ
ម្តងឬពីរឆ្នាំ?

Do they finish the education pro-
gram once a year?

Sarom

4. ពួកគេអាចនិយាយបានថា
គេមានក្រុមនីមួយៗស្របគ្នា
លំដាប់ស្រដៀងគ្នា។

Yes, you can say that, because in
each year they have one program
for the classes that are at the
same level.

John

5. តើមានឧទាហរណ៍អ្វីបានទេ?

Can you give me an example?

Sarom

6. បាទ ឧបមា សិស្សឆ្នាំទីពីរ
នៃសាលាធុនខ្ពស់ឬសិស្សឆ្នាំទីពីរ
នៃសាលាធុនមធ្យមមានកម្រិត
ស្រដៀងគ្នា។

Yes. For example, students studying
in the second class of the high
school or the lycée all have the
same program.

7. តើសិស្សឆ្នាំទីពីរត្រូវ
ប្រឡងមុន។ គេត្រូវរៀនឲ្យបានល្អ
លើម៉ឺនបានទេ គេត្រូវរៀនឲ្យបាន
ល្អនិមួយៗឆ្នាំទៀត។

But in order to pass up to the first
class they don't have to take a
test. They have to study to get
good marks. If they don't get
them they have to study the same
class for another year.

John

8. ខ្ញុំយល់ហើយ គេត្រូវប្រឡង
មុនសញ្ញាប័ត្រនីមួយៗនៃការរៀនចប់
លំដាប់នីមួយៗ។ សិស្សប្រឡងមុន

I understand. They take an exam for
a diploma when they finish studying
each level. For example, they take
an examination for the middle

សញ្ញាប័ត្រមធ្យមសិក្សា ១២ ឆ្នាំ បន្ទាប់ពីបាន
សិក្សាបរិញ្ញាបត្រ ៤ ឆ្នាំ នៅវិទ្យាល័យ ។

certificate after having studied
four years at the lycée.

Sarom

9. បាទ អញ្ជីវ៉ែ បើយើង រកស៊ី វិញ
ក្នុងសិស្សណា វិញ វិញ វិញ ត្រូវ ក៏ គេ អាច
សុំ ទៅ ប្រឡង យក សញ្ញា ប័ត្រ បាន
មុន ពេល កំណត់ ។

That's it. And you know, students
who study well can ask to take the
examination for a diploma outside
the scheduled time.

John

10. អញ្ជីវ៉ែ បើ គេ ប្រឡង បាន ឆ្លង ក្រោម
និទាតា ឆ្នាំ ។

If they pass they gain a year.

Sarom

11. បាទ ប្រសិនបើ យើង យក ឆ្នាំ ខ្លះ
ទៅ គ្រប់ ឆ្នាំ វិញ វិញ វិញ ។

That's right, and they skip one
class to go on to study in a
higher class.

John

12. ក្នុង សិស្ស ច្រើន ឆ្នាំ ខ្លះ ធ្លាក់ ទេ?

Are there a lot of students who
skip a class?

Sarom

13. បាទ ឆ្នាំ ៗ មាន ខ្លះ ជានិច្ច ។ ក្នុង
សិស្ស ត្រូវ ក៏ គេ ត្រូវ ចូល ប្រឡង ។

Each year there are always some.
Good students usually (go) take
the test.

14. ក្នុង សិស្ស ខ្លះ គេ ទៅ រៀន ឯ ឯក
នៅ ពេល វិកល វិញ វិញ វិញ បាន ត្រឹម
ប្រសិនបើ បញ្ចប់ កម្រិត សិក្សា វិញ វិញ
ឡើយ ។

Some students try to study in a
private school during vacation
in order to get better or in
order to finish the educational
program and take the test.

DRILLS

Drill A. Substitution

- 1. តាមទំរង់ថ្ងៃសិក្សានៅសាលាថ្ងៃនេះ។ I guess they are studying today.
- 2. តាមទំរង់ថ្ងៃសិក្សានៅសាលាស្រុក។ I guess he'll arrive tomorrow.
- 3. តាមទំរង់ថ្ងៃសិក្សានៅសាលាស្រុកដោយគ្មានប្រាក់។ I guess it'll rain without fail today.
- 4. តាមទំរង់ថ្ងៃសិក្សានៅសាលាស្រុក។ I guess he has forgotten.
- 5. តាមទំរង់ថ្ងៃសិក្សានៅសាលាស្រុក។ I guess they're going together to the wat.
- 6. តាមទំរង់ថ្ងៃសិក្សានៅសាលាស្រុក។ I guess I must go.
- 7. តាមទំរង់ថ្ងៃសិក្សានៅសាលាស្រុក។ I guess my wife didn't go.
- 8. តាមទំរង់ថ្ងៃសិក្សានៅសាលាស្រុក។ I guess I'll have to arrive Friday.

Drill B. Substitution

- 1. កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលនៅវិទ្យាល័យនានា យ៉ាងណា? What is the program of study in that lycée?
- 2. កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលនៅសាលានានា យ៉ាងណា? What is the program of study in that school?
- 3. កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលនៅសាលា FSI យ៉ាងណា? What is the program of study at FSI?
- 4. កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលនៅសាលាអាមេរិកាំង យ៉ាងណា? What is the program of study in that American school?
- 5. កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលនៅសាលាខ្មែរ យ៉ាងណា? What is the program of study in that Cambodian school?
- 6. កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលនៅសាកលវិទ្យាល័យ យ៉ាងណា? What is the program of study in that university?
- 7. កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលនៅសាលាពលកម្ម យ៉ាងណា? What is the program of study in that military school?
- 8. កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលនៅសាលាឯកជន យ៉ាងណា? What is the program of study in that private school?

Drill C. Unpredictable Multiple Substitution

- 1. ភាគច្រើននៃកូនកិសិដ្ឋានិកសិក្សានិងបញ្ចប់ បញ្ចប់កិច្ចការប្រឆាំងនឹងការគំរាមកំហែង។ The majority of pupils who study and get the middle certificate

វិជ្ជាជំនាញ។ ។ 2. ភាគច្រើននៃនិស្សិតវិស្វកម្មវិទ្យាល័យច្រើនរៀនតំបន់ផ្សេងៗគ្នា។	<p>for the most part continue to study various subjects.
The majority of <u>students</u> who study <u>in the university</u> for the most part continue to study various subjects.</p>
វិជ្ជាជំនាញ។ ។ 3. ភាគច្រើននៃអ្នករាជការវិស្វកម្មវិទ្យាល័យច្រើនរៀនយកបរិញ្ញាបត្របរិញ្ញាបត្របរិញ្ញាបត្រ។	The majority of <u>government officials</u> who study in the university for the most part <u>take the Bachelor's degree</u> in various subjects.
4. ភាគច្រើននៃព្រះបណ្ឌិតវិស្វកម្មវិទ្យាល័យច្រើនរៀនព្រះពុទ្ធសាសនាផ្សេងៗគ្នា។	The majority of <u>monks</u> who study in the university for the most part study <u>religion, but others</u> study various subjects.
5. ភាគច្រើននៃក្មេងៗវិស្វកម្មវិទ្យាល័យច្រើនរៀននៅ FSI រៀនភាសាបរទេស។	The majority of <u>students</u> who study at <u>FSI</u> for the most part study <u>foreign languages</u>.
6. ភាគច្រើននៃសាសនាវិស្វកម្មវិទ្យាល័យច្រើនរៀននៅ FSI រៀនភាសាវៀតណាម។	The majority of <u>soldiers</u> who study at FSI for the most part study <u>Vietnamese</u>.
7. ភាគច្រើននៃគ្រូបង្រៀនវិស្វកម្មវិទ្យាល័យច្រើនរៀនយកបរិញ្ញាបត្របរិញ្ញាបត្របរិញ្ញាបត្រ។	The majority of <u>teachers</u> who study at <u>the university</u> for the most part study for <u>advanced degrees</u>.
8. ភាគច្រើននៃនិស្សិតស្រីវិស្វកម្មវិទ្យាល័យច្រើនរៀនយកបរិញ្ញាបត្របរិញ្ញាបត្រ។	The majority of <u>foreign students</u> who study at the university for the most part study for the <u>Bachelor's degree</u>.

Drill D. Double Substitution

<p>1. ក្នុង១ឆ្នាំៗគេមានកម្មវិធីសិក្សាថ្មី
ថ្នាក់ជាន់ខ្ពស់។</p>	Every year they have a new program for the advanced classes.
<p>2. ក្នុង១ឆ្នាំៗគេបង្កើតមានកម្មវិធីសិក្សាថ្មី
ថ្នាក់ទី៣។</p>	Every year they <u>establish</u> a new program for the <u>third class</u>.
<p>3. ក្នុង១ឆ្នាំៗគេកែសាសនារៀនប្រឡងសិក្សាថ្មី
ថ្នាក់ទី១២។</p>	Every year they <u>build</u> a new school for the <u>twelfth class</u>.
<p>4. ក្នុង១ខែៗគេរៀបចំបន្ទប់ថ្មីសិក្សាថ្នាក់
ទី១២។</p>	Every month they <u>arrange</u> (prepare) a <u>new room</u> for the <u>twelfth class</u>.
<p>5. ក្នុង១ខែៗគេត្រូវជួសជុលបន្ទប់រៀន
សិក្សាថ្នាក់ទី៦។</p>	Every month they have to <u>repair</u> the <u>classroom</u> for the <u>6th class</u>.
<p>6. ក្នុង១អាទិត្យៗគេត្រូវប្តូរគ្រូបង្រៀនថ្មី
ថ្នាក់ទី៦។</p>	Every week they <u>change</u> the <u>teacher</u>

៩៦ ។

of the 6th class.

Drill E. Double Substitution

- 1. កាលណាកូនសិស្សមិនយល់(គ្រូបង្រៀន ឲ្យទាហានណា)។
When the students don't understand, the teacher gives them an example.
- 2. កាលណាកូនសិស្សមិនយល់ច្បាស់(គ្រូ បង្រៀនពន្យល់វិធី)។
When the students don't understand clearly, the teacher explains some more.
- 3. កាលណាកូនសិស្សនិយាយក្នុងថ្នាក់(គ្រូ បង្រៀនប្រាប់ឲ្យរកទស្សនៈស្ងៀម)។
When the students talk in the classroom, the teacher tells them to be quiet.
- 4. កាលណាកូនសិស្សនិយាយច្បាស់(គ្រូ បង្រៀនប្រាប់ឲ្យរកវិធីម្តងទៀត)។
When the students don't speak clearly, the teacher tells them to say it once more.
- 5. កាលណាកូនសិស្សមិនមកសាលា(គ្រូ បង្រៀនម្តងទៀតនាសាលា)។
When the students don't come to school many times, the teacher reports it to the principal of the school.
- 6. កាលណាកូនសិស្សខ្លាំងពេក(គ្រូបង្រៀន ដាក់ទោស)។
When the students are very lazy, the teacher punishes them.
- 7. កាលណាកូនសិស្សនិយាយច្រើន(គ្រូ បង្រៀន ឲ្យធ្វើការច្រើន)។
When the students talk too much, the teacher has them do a lot of work.
- 8. កាលណាកូនសិស្សសិក្សាបានល្អ(គ្រូ បង្រៀន សប្បាយចិត្ត)។
When the students study well, the teacher is content.

Drill F. Response

MODEL: គ្រូ : របៀបបង្រៀននៅក្រុងភ្នំពេញ យ៉ាងណា? (ប្រទេសកម្ពុជា និងរបៀបបង្រៀននៅក្រុងប៉ារីស បារាំង)

Teacher: What is the method of teaching in Cambodia? (almost the same as the method of teaching in France)

សិស្ស: របៀបបង្រៀននៅក្រុងភ្នំពេញ គឺប្រទេសកម្ពុជា និងរបៀប បង្រៀននៅក្រុងប៉ារីស។

Student: The method of teaching in Cambodia is almost the same as the method of teaching in France.

- 1. របៀបបង្រៀននៅក្រុងភ្នំពេញ អោយ កូនសិស្សយល់? (ប្រទេសកម្ពុជា និងរបៀប បង្រៀននៅក្រុងប៉ារីស)
- 2. របៀបបង្រៀននៅក្រុងភ្នំពេញ អោយ កូនសិស្សយល់? (ប្រទេសកម្ពុជា និងរបៀបបង្រៀននៅក្រុងប៉ារីស)

របៀបបង្រៀននៅក្រុងភ្នំពេញ អោយកូនសិស្សយល់ គឺប្រទេសកម្ពុជា និងរបៀបបង្រៀននៅក្រុងប៉ារីស អោយយល់។
របៀបបង្រៀននៅក្រុងភ្នំពេញ អោយកូនសិស្សយល់ គឺប្រទេសកម្ពុជា និងរបៀបបង្រៀននៅក្រុងប៉ារីស អោយយល់។

- 3. រតរបៀកឡាននៅស្រុកអង្គស្នួលដែរឬទេ?
(ស្នើឱ្យរតរបៀកនៅហង់កុង)
- 4. រតរដ្ឋីដំណើរទៅស្រុកអារប៊ីកយ៉ាង
រម្ងាប់? (តាមកញ្ជីសំបុត្រ)
- 5. ភាគីទាំងពីរការយល់ដឹងរម្ងាប់?
(តាមឡានឈ្នួល)

- រតរបៀកឡាននៅស្រុកអង្គស្នួលដ៏ឆ្លាត
រម្ងាប់នៅហង់កុង។
- រតរដ្ឋីដំណើរទៅស្រុកអារប៊ីកតាម
កញ្ជីសំបុត្រ។
- ភាគីទាំងពីរការយល់ដឹងឡានឈ្នួល។

Drill G. Response

- MODEL: គ្រូ ថ្នាក់ណាដែលមានកូនសិស្ស
រៀនពូកែប្រសើរជាងគេ?
(ថ្នាក់ទី៥ គ)
- សិស្ស: ថ្នាក់ទី៥ គ មានកូនសិស្សរៀន
ពូកែប្រសើរជាងគេ។
- 1. ថ្នាក់ណាដែលមានកូនសិស្សរៀន
រម្ងាប់ជាងគេ? (ថ្នាក់ទី១ គ)
 - 2. ទីស្រុកណាដែលមានកូនសិស្សរៀនរម្ងាប់
ជាងគេ? (ខេត្តកណ្តាល)
 - 3. ឆ្មារណាដែលមានកូនសិស្សរៀនរម្ងាប់
ជាងគេ? (វិទ្យាល័យស៊ីស្ទុវត្ត)
 - 4. ស្រុកណាដែលមានផ្ទះរៀនរម្ងាប់
(ស្រុកក្រុងស្វាយ)
 - 5. ភូមិណាដែលមានមនុស្សរៀនរម្ងាប់
(ភូមិមួយនៅប្រទេសកម្ពុជានៅភ្នំពេញ)

Teacher: Which class is it that has the
students who study the best?
(Five B)

Student: Class Five B has the students who
study the best.

- ថ្នាក់ទី១ គ មានកូន សិស្សរៀន
រម្ងាប់ជាងគេ។
- ខេត្តកណ្តាលមានកូនសិស្សរៀនរម្ងាប់
ជាងគេ។
- វិទ្យាល័យស៊ីស្ទុវត្តមានកូនសិស្សរៀន
រម្ងាប់ជាងគេ។
- ស្រុកក្រុងស្វាយមានផ្ទះរៀនរម្ងាប់
។
- ភូមិមួយនៅប្រទេសកម្ពុជានៅភ្នំពេញ
មានមនុស្សរៀនរម្ងាប់។

Drill H. Expansion

- 1. នៅពេលវិស្សរកកាល
- 2. នៅពេលវិស្សរកកាលម្តងៗ
- 3. នៅពេលវិស្សរកកាលម្តងៗកូនសិស្សខ្លះ
- 4. នៅពេលវិស្សរកកាលម្តងៗកូនសិស្សខ្លះ
ទៅជួលគ្រូបង្រៀន។
- 5. នៅពេលវិស្សរកកាលម្តងៗកូនសិស្សខ្លះ
ទៅជួលគ្រូបង្រៀនដើម្បីទំនៀមទ្រព្យ
ពូកែ។

- At vacation time
- At every vacation time
- At every vacation time some students
- At every vacation time some students
go hire teachers.
- At every vacation time some students
go hire teachers so they will
force themselves to study to
become good.

- 6. នៅពេលវិស្សមកាលម្តងៗក្នុងសិស្សខ្លះ
គេជួលគ្រូបង្រៀនដើម្បីទំនៀមទ្រង់
ត្រូវកម្មវិធីប្រឡងរង្វះថ្នាក់។
- 7. នៅពេលវិស្សមកាលម្តងៗក្នុងសិស្សខ្លះ
គេជួលគ្រូបង្រៀនដើម្បីទំនៀមទ្រង់
ត្រូវកម្មវិធីប្រឡងរង្វះថ្នាក់នៅឆ្នាំ
បន្ទាប់។

At every vacation time some students go hire teachers so they will force themselves to study to become good or (because they) want to take a test to skip a class.

At every vacation time some students go hire teachers so they will force themselves to study to become good or (because they) want to take a test to skip a class in the next year.

Drill I. Reduction

- 1. នៅពេលវិស្សមកាលម្តងៗក្នុង
សិស្សខ្លះគេជួលគ្រូបង្រៀនដើម្បីទំ
នៀមទ្រង់ត្រូវកម្មវិធីប្រឡងរង្វះ
ថ្នាក់នៅឆ្នាំបន្ទាប់។
- 2. នៅពេលវិស្សមកាលម្តងៗក្នុងសិស្សខ្លះគេ
ជួលគ្រូបង្រៀនដើម្បីទំនៀមទ្រង់ត្រូវ
កម្មវិធីប្រឡងរង្វះថ្នាក់។
- 3. នៅពេលវិស្សមកាលម្តងៗក្នុងសិស្សខ្លះគេ
ជួលគ្រូបង្រៀនដើម្បីទំនៀមទ្រង់ត្រូវ
កម្មវិធីប្រឡងរង្វះថ្នាក់។
- 4. នៅពេលវិស្សមកាលម្តងៗក្នុងសិស្សខ្លះគេ
ជួលគ្រូបង្រៀន។
- 5. នៅពេលវិស្សមកាលម្តងៗក្នុងសិស្សខ្លះ
- 6. នៅពេលវិស្សមកាលម្តងៗ
- 7. នៅពេលវិស្សមកាល

At every vacation time some students go hire teachers so they will force themselves to study to become good or (because they) want to take a test to skip a class in the next year.

At every vacation time some students go hire teachers so they will force themselves to study to become good or (because they) want to take a test to skip a class.

At every vacation time some students go hire teachers so they will force themselves to study to become good.

At every vacation time some students go hire teachers.

At every vacation time some students

At every vacation time

At vacation time

UNIT 84

BASIC DIALOGUE

John

1. លោកសារ៉ូម របៀបប្រឡងនៅ
ស្រុកខ្មែរ យ៉ាងម៉េច?

What is the method of examination
in Cambodia?

Sarom

2. បាទ ការប្រឡងយកសញ្ញាប័ត្រ
មធ្យមសិក្សា និងសញ្ញាប័ត្រនិវាសន៍
ទៀតនីមួយៗ ត្រូវធ្វើឡើងពីរដង
ក្នុងមួយឆ្នាំ។

Examinations for the middle school
certificate and other higher
certificates are taken twice a
year - at the end of the school
year.

3. ក្នុងរយៈពេលមួយអាទិត្យ យុវជន
នឹងត្រូវទៅប្រឡងរៀនសូត្រនានា ។ ក្នុងរយៈពេល
នេះ កូនសិស្សប្រឡងគ្រប់វិស័យដែលបាន
សិក្សា ដូចមានការងារនៃគណិតវិទ្យា គីមី គីមីវិទ្យា
សាស្ត្រ ភូមិសាស្ត្រ និងរូបវិទ្យា។

During the first week they have to
take the written examination. At
this time the students take exami-
nations in all the subjects that
they have studied, such as composi-
tion, mathematics, chemistry,
science and physics.

John

4. តាមខ្ញុំមានមួយស្រាវមួយ
នាទីមួយ ១ ថ្ងៃ ។

I think they have one subject a day.

Sarom

5. បាទ តាមធម្មតា មួយថ្ងៃវិញនោះ
ស្រាវមួយ ដូចជាគណិតវិទ្យា គីមី វិទ្យា
សាស្ត្រ និងរូបវិទ្យា គឺជាមួយមួយ
មួយ ១ ថ្ងៃ ។

Yes. Usually, if that subject is as
difficult as mathematics,
chemistry or science, for example,
they take one subject a day.

John

6. តើឲ្យប្រឡងម៉្លោះម៉្លោះ
ម៉្លោះម៉្លោះ ម៉្លោះម៉្លោះ?

How many hours do they allow?

Sarom

7. ប្រឡងក្នុងមួយថ្ងៃ?

For examinations in a day?

- 8.

បាននឹងឃ្លៀនតែងនសចក្កីឬនធើរណា
នីៗ អញ្ចឹង ។

John

Yes. For composition or (to do) problems and things like that.
- 9.

អូ បីឬបួនម៉ោង ។

Sarom

Oh, four or five hours.
- 10.

កាលណាប្រឡងរាល់និស្សិតនរណា
រហើយ ក្នុងនិស្សិតនិស្សិតនិស្សិត
និស្សិតឬឬ?

John

When they have finished the written exam, do the students know if they have passed or failed right away?
- 11.

បាន ការប្រឹងប្រែងនាចមិបាននិស្សិត
ក្នុងនិស្សិតនិស្សិតនិស្សិត ច្បាស់មិ
នគរនិស្សិតឬឬនិស្សិត ។ និស្សិតនិស្សិត
នាចមិវិការនិស្សិតនិស្សិតនិស្សិត
និស្សិតនិស្សិតនិស្សិតនិស្សិត

Sarom

That they can say only for the students they know well themselves, whether they did well or not. To know officially for sure, they must wait a day or two until the teachers have finished correcting everything.
- 12.

របៀបនិស្សិតនិស្សិតនិស្សិត
និស្សិតនិស្សិត?

John

If they know they have passed, what else do they do?
- 13.

បាន នគរនិស្សិតនិស្សិតនិស្សិត
និស្សិតនិស្សិតនិស្សិតនិស្សិត
និស្សិតនិស្សិតនិស្សិតនិស្សិត
និស្សិតនិស្សិតនិស្សិតនិស្សិត

Sarom

They must take the oral examinations. If they fail this section they don't get a certificate but they can take the oral test once more.
- 14.

ប្រឡងរាល់ក្រី ២ ខែកាលរាល់ក្រី
ប្រឡងនិស្សិត?

John

The second examination is how many months after the first test?
- 15.

ប្រមាណនិស្សិតនិស្សិត ។

Sarom

Maybe two months.
- 16.

ចុះនគរនិស្សិតនិស្សិតនិស្សិត
និស្សិតនិស្សិតនិស្សិតនិស្សិត
បាននិស្សិត?

John

And how about the people who fail the written part: can they take the examination the second time?

Sarom

17. បាទ បើសិនជាកូនសិស្សណាខំដឹងប្រឡង
 បាន តិច ល្អ ក្នុង លំដាប់ បទ គណនា ក្នុង ប្រឡង
 នៅ ប្រឡង លើក ទី ២ ។

Yes. And if the students who take the examination get rather good marks, only then are they permitted to take the second examination.

18. កាលណា គេ ប្រឡង ធ្លាក់ នៅ លើក
 ទី ២ ខាង សរសេរ ឬ ខាង ឆ្លើយ ក៏ ទិញ យក
 ប្រតិចារឹក ឬ ឆ្លើយ ឡើង វិញ បទ គណនា ទៅ
 ប្រឡង យក សញ្ញា ប័ណ្ណ ដូច ដំបូង វិញ បាន ។

If they fail the examination the second time-either the written part or the oral part-they have to wait another year. Only then can they take the examination for the same certificate.

DRILLS

Drill A. Substitution

1. គេអាចទៅប្រឡងយកសញ្ញាប័ត្រ
មធ្យមសិក្សាពីរដងក្នុងមួយឆ្នាំ។
2. គេអាចទៅប្រឡងយកសញ្ញាប័ត្រជាន់
ខ្ពស់២ដងក្នុងមួយឆ្នាំ។
3. គេអាចទៅប្រឡងយកសញ្ញាប័ត្រខ្លះ
បាន២ដងក្នុងមួយឆ្នាំ។
4. គេអាចទៅប្រឡងយកសញ្ញាប័ត្របី
ឆ្នាំបាន២ដងក្នុងមួយឆ្នាំ។
5. គេអាចទៅប្រឡងយកសញ្ញាប័ត្រ
មូលដ្ឋាន២ដងក្នុងមួយឆ្នាំ។
6. គេអាចទៅប្រឡងយកសញ្ញាប័ត្រ
គ្រូបង្រៀន២ដងក្នុងមួយឆ្នាំ។
7. គេអាចទៅប្រឡងយកសញ្ញាប័ត្រខាង
ពេទ្យ២ដងក្នុងមួយឆ្នាំ។
8. គេអាចទៅប្រឡងយកសញ្ញាប័ត្រនៅ
សាលាទាហានពីរដងក្នុងមួយឆ្នាំ។

- They can go take the examination
for the middle certificate two
times a year.
- They can go take the examination
for the advanced certificate two
times a year.
- They can go take the examination
for some certificates two times
a year.
- They can go take the examination
for the B.A. degree two times a
year.
- They can go take the examination
for the elementary certificate
two times a year.
- They can go take the examination
for the teaching certificate
two times a year.
- They can go take the examination
for the medical certificate
two times a year.
- They can go take the examination
for the certificate in the military
school two times a year.

Drill B. Variable Substitution

1. នៅអាទិត្យមុនដំបូងគេត្រូវប្រឡង
ខាងវិជ្ជាគណនេសាទ។
2. នៅអាទិត្យ២គេត្រូវប្រឡងខាងវិជ្ជា
គណនេសាទ។
3. នៅអាទិត្យទី២ គេត្រូវផ្លាស់កន្លែងប្រឡង។
4. នៅអាទិត្យទី២ គេត្រូវចាប់ប្រឡងខាងសួរ
ផ្លាស់មាត់។
5. នៅអាទិត្យក្រោយបង្អស់គេត្រូវចាប់ប្រ
ឡងខាងសួរផ្លាស់មាត់។
6. នៅអាទិត្យក្រោយបង្អស់គេទៅមើល
ឈ្មោះនៅសាលា។
7. នៅអាទិត្យក្រោយបង្អស់គេបង្ហាញខ្លួន
ម្តងទៀត។

- In the first week they have to take
the written test.
- In the second week they have to take
the written test.
- In the second week they have to
change the examination site.
- In the second week they have to
begin to take the oral test.
- In the last week they have to begin
to take the oral test.
- In the last week they have to go
look for their names at the school.
- In the last week they have to
appear once more.

8. នៅអាទិត្យព្រហស្បតិ៍សប្តាហ៍
នគរបារិស្សៈ។

In the last week they have to
listen when they call their names.

Drill C. Double Substitution

1. តាមខ្ញុំដឹងនៅសាលារៀនពីរដងថ្ងៃ។
2. តាមខ្ញុំដឹងគេធ្វើការនៅសាលារៀន ៣ម៉ោង
១ថ្ងៃ។
3. តាមខ្ញុំដឹងគេបើកទូកទៅសាលារៀន ១ដង
១ថ្ងៃ។
4. តាមខ្ញុំដឹងគេត្រូវមកសាលារៀន ពីរដង
១ថ្ងៃ។
5. តាមខ្ញុំដឹងគេសំអាតសាលារៀន ច្រើនដង
១ថ្ងៃ។
6. តាមខ្ញុំដឹងគេទៅសាលារៀន តែម្តង
១ថ្ងៃ។

- As far as I know they go to school
twice a day.
- As far as I know they work in school
three hours a day.
- As far as I know they drive to
school once a day.
- As far as I know they have to come
to school twice a day.
- As far as I know they clean the
school many times a day.
- As far as I know they go to school
only once a day.

Drill D. Multiple Substitution

1. ក្នុង១ អាទិត្យមុនដំបូងគេត្រូវប្រ
គ្រងខាងវិទ្យាសាស្ត្រ។
2. ក្នុង១ថ្ងៃមុនដំបូងគេត្រូវធ្វើបណ្តាញ
គីមី។
3. ក្នុង១ខែមុនដំបូងគេត្រូវរៀន ខាងវិទ្យា
សាស្ត្រ។
4. ក្នុង១ម៉ោងដំបូងគេត្រូវប្រគ្រង ខាងរថ
សញ្ញាប័កទូក។
5. ក្នុង១ឆ្នាំមុនដំបូងគេរៀន ខាង
ទូទៅ។
6. ក្នុង១ អាទិត្យមុនដំបូងគេត្រូវប្រគ្រង ខាង
ភាសាបរទេស។
7. ក្នុង១ខែ មុនដំបូងគេត្រូវហាត់វិធី ហ្វឹក
កំពស់។
8. ក្នុង១ថ្ងៃមុនដំបូងគេត្រូវស្រាវជ្រាវ ខាង
របៀបសរសេរ។

- In the first week they have to take
the written part of the exam.
- On the first day they have them do
problems in chemistry.
- In the first month they have to study
machinery.
- In the first hour they have them take
the test for a driving license.
- In the first year they study general
subjects.
- In the first week they have to take
an examination in foreign languages.
- In the first month they have them
train to high jump.
- In the first day they explain only
the method of writing.

Drill E. Response

MODEL: គ្រូ : កាលណាគេប្រឡងរៀនសូត្ររួច
 ចប់ហើយគេធ្វើអីទៀត?
 (ចាំស្តាប់លទ្ធផលនៃការប្រឡង)

Teacher: When they finish taking the written exam, what else do they do? (wait to hear the results of the examination)

សិស្ស: កាលណាគេប្រឡងរៀនសូត្ររួច
 គេរងរចប់ហើយគេចាំ
 ស្តាប់លទ្ធផលនៃការប្រឡង។

Student: When they finish taking the written part of the exam, they wait to hear the results of the exam.

1. កាលណាគេប្រឡងរៀនសូត្ររួចហើយ
 គេធ្វើអីទៀត? (គេចាប់ប្រឡងរៀនសូត្រទៀត)
2. កាលណាគេរៀនចប់រៀនហើយ
 គេរៀនអីទៀត? (គេរៀនសិក្សាបន្ថែម
 សិក្សា)
3. កាលណាគេរៀនភាសាខ្មែរនៅFSI ចប់
 ហើយគេធ្វើអីទៀត? (គេចូលរៀនភាសា
 នៅស្ថានទូតនៅភ្នំពេញ)
4. កាលណាគេរៀនសិល្បៈក្នុងស្ថានទូត
 រួចហើយគេធ្វើអីទៀត? (ទៅសិក្សាបន្ថែម)
5. កាលណាគេបានទទួលសញ្ញាប័ត្រ
 បន្ទាប់មកគេធ្វើអីទៀត?
 (និស្សិតចេញទៅរកការងារ)

- កាលណាគេប្រឡងរៀនសូត្ររួចហើយ
 គេចាប់ប្រឡងរៀនសូត្រទៀត។
- កាលណាគេរៀនចប់រៀនហើយ
 គេរៀនសិក្សាបន្ថែម
 សិក្សាទៀត។
- កាលណាគេរៀនភាសាខ្មែរនៅFSI ចប់
 ហើយគេចូលរៀនភាសា
 នៅស្ថានទូតភ្នំពេញ។
- កាលណាគេរៀនសិល្បៈក្នុងស្ថានទូត
 រួចហើយគេធ្វើអីទៀត។
- កាលណា គេបានទទួលសញ្ញាប័ត្រ
 បន្ទាប់មកគេធ្វើអីទៀត?
 (និស្សិតចេញទៅរកការងារ)។

Drill F. Response

MODEL: គ្រូ : លោកស៊ីម៉ាណែល
 ត្រូវទៅចេញទៅភ្នំពេញ
 អង្គការទេសចរណ៍? (ទ្រង់ស្រឡា
 បង្គាប់ឲ្យទៅរកការបរិច្ឆេទ)
 សិស្ស: បាទ ខ្ញុំមិនទាន់ដឹងទេ
 ថាខ្ញុំត្រូវទៅភ្នំពេញអង្គការ
 ទេសចរណ៍ ឬទ្រង់ស្រឡា
 បង្គាប់ឲ្យទៅរកការបរិច្ឆេទ ។

Teacher: Do you know when you will have to go to Phnom Penh? (I'm still waiting for orders from the Foreign Ministry)

Student: I don't know for sure yet when I have to go to Phnom Penh; I'm still waiting for orders from the Foreign Ministry.

1. លោកស៊ីមបានលោកគ្រូទីបួនរដ្ឋការ
អង្គាលទេ? (ទឹកកំប៉ុនរិតចាំឆ្ងាច់ស៊ីណិម
នន)
2. លោកស៊ីមបានលោកគ្រូប្រឡងរដ្ឋិណ
ទេ? (ទឹកគ្រូប្រឡងរិតចាំឆ្ងាច់រដ្ឋិណ
រក្សា)
3. គេស៊ីមបានគ្រូទី៧រដ្ឋិណយល់លោកទេ?
(រក្សា ទឹកគ្រូប្រឡងរិតចាំឆ្ងាច់)
4. ភាគស៊ីមបានភាគ៧រដ្ឋិណយល់
ននទេ? (រក្សា ទឹកគ្រូប្រឡងរិតចាំឆ្ងាច់)
5. ភាគស៊ីមបានប្រឡងភាគមកភាគទេ?
(រក្សា ទឹកគ្រូប្រឡងរិតចាំឆ្ងាច់ភាគ
មក)

1. បាន ទឹកគ្រូប្រឡងរិតចាំឆ្ងាច់រដ្ឋិណ
រក្សា ទឹកគ្រូប្រឡងរិតចាំឆ្ងាច់
ស៊ីណិមនន ។
2. បាន ទឹកគ្រូប្រឡងរិតចាំឆ្ងាច់រដ្ឋិណ
រក្សា ទឹកគ្រូប្រឡងរិតចាំឆ្ងាច់រដ្ឋិណ
រក្សា ។
3. បាន ទឹកគ្រូប្រឡងរិតចាំឆ្ងាច់រដ្ឋិណ
យល់ ទឹកគ្រូប្រឡងរិតចាំឆ្ងាច់
រក្សា ។
4. បាន ទឹកគ្រូប្រឡងរិតចាំឆ្ងាច់រដ្ឋិណ
យល់ ទឹកគ្រូប្រឡងរិតចាំឆ្ងាច់
រក្សា ។
5. បាន ភាគមក ភាគស៊ីមបានប្រឡង
ភាគមកភាគទេ រក្សា ទឹកគ្រូប្រឡង
រិតចាំឆ្ងាច់ភាគមក ។

Drill G. Expansion

1. កូនសិស្សនិលប្រឡងបានពិន្ទុល្អ
2. កូនសិស្សនិលប្រឡងបានពិន្ទុល្អគួរសំ
3. កូនសិស្សនិលប្រឡងបានពិន្ទុល្អ គួរសំ
ទឹកមិនអាចឲ្យដាច់បាន
4. កូនសិស្សនិលប្រឡងបានពិន្ទុល្អគួរសំ
ទឹកមិនអាចឲ្យដាច់បាន ទឹកអនុញ្ញាតឲ្យ
ទៅប្រឡង
5. កូនសិស្សនិលប្រឡងបានពិន្ទុល្អគួរសំ
ទឹកមិនអាចឲ្យដាច់បាន ទឹកអនុញ្ញាតឲ្យ
ទៅប្រឡងលើកទី២ទៀត ។

1. Students who take the test with good grades
2. Students who take the test with rather good grades
3. Students who take the test with rather good grades but who don't pass
4. Students who take the test with rather good grades but who don't pass have permission to take the test.
5. Students who take the test with rather good grades but who don't pass have permission to take the test a second time.

Drill H. Reduction

1. កូនសិស្សនិលប្រឡងបានពិន្ទុល្អ
គួរសំ ទឹកមិនអាចឲ្យដាច់បាន ទឹកអនុញ្ញាត
ឲ្យទៅប្រឡងលើកទី២ទៀត ។

Students who take the test with rather good grades but who don't pass have permission to take the test a second time.

<p>2. កូនសិស្សនិរន្តរ៍ល្អប្រសិនបើបានពិន្ទុល្អក្នុងការ
មិនអាចឲ្យនិាបបាន <u>ឧកសន្យាឲ្យទៅ</u>
ប្រឡង</p>	Students who take the test with rather good grades but who don't pass <u>have permission to take the test.</u>
<p>3. កូនសិស្សនិរន្តរ៍ល្អប្រសិនបើបានពិន្ទុល្អក្នុង
វិធីមិនអាចឲ្យនិាបបាន</p>	Students who take the test with rather good grades <u>but who don't</u> pass
4. កូនសិស្សនិរន្តរ៍ល្អប្រសិនបើបានពិន្ទុល្អក្នុង	Students who take the test with <u>rather</u> good grades
5. កូនសិស្សនិរន្តរ៍ល្អប្រសិនបើបានពិន្ទុល្អ	Students who take the test with good grades

UNIT 85

NARRATION

1. លោកសារ៉ូមនឹងត្រឡប់មកពីទីវាលយន្តហោះវិញរួចក៏បានជួនឬនភាគៗនូវស្រីយន្តហោះ។
2. គ្រូសិក្សានៅសាលាសិក្សាស្រីយន្តហោះនេះ។
3. គេបានអាហាររូបករណ៍នៃសិក្សានេះ និងប្រើប្រាស់បានល្អ គេនឹងអាចបានអាហាររូបករណ៍គ្រប់គ្រាន់។
4. នៅប្រទេសកម្ពុជាមានសាកលវិទ្យាល័យនិងវិទ្យាស្ថានច្រើនប្រទេសផ្សេងៗ។
5. អ្នកនិស្សិតបានអាហាររូបករណ៍នៃសិក្សានេះ ហើយវិទ្យាស្ថាននេះមានសិក្សាស្រាវជ្រាវខ្ពស់បំផុតនៅកម្ពុជា។
6. នៅសាកលវិទ្យាល័យនិងវិទ្យាស្ថានខ្លះមានសិក្សាស្រាវជ្រាវ ខាងគណិតវិទ្យា ខាងគីមី ខាងវិទ្យាសាស្ត្រ ខាងវិទ្យាសាស្ត្រសង្គម និងវិទ្យាសាស្ត្រផ្សេងៗទៀត។
7. និស្សិតបរទេសខ្លះបានមកសិក្សានៅសាកលវិទ្យាល័យនិងវិទ្យាស្ថាននេះ។
8. មាននិស្សិតមកពីស្រុកលាវ យួន និងបារាំងខ្លះ។
9. និស្សិតខ្លះទទួលបានអាហាររូបករណ៍ពីពាក្យសុំរបស់ខ្លួន ខ្លះទៀតមកពីស្ថាប័នផ្សេងៗ។
10. វិទ្យាស្ថាននានាស្រុកខ្លះមិនទាន់ទាញបានលុយសម្រាប់សិក្សានៅ វិទ្យាស្ថាននេះទេ គឺថាបងប្អូនប្រឡងប្រកួតប្រជែងប្រណាំងគ្នា។

1. Sarom has just returned from the airport after having taken his younger brother to board a plane.
2. His younger brother will go study engineering at Cornell University.
3. He received a scholarship for only one year, but if he studies well he will get a scholarship to continue.
4. In Cambodia there are universities also, but they still do not teach all subjects.
5. Persons who receive scholarships go to study subjects which we don't have, to continue higher studies or to train in some subject.
6. In the Cambodian universities they teach economics, law, medicine, agriculture, various technical subjects and engineering.
7. Some foreign students have come to study in the Cambodian universities also.
8. There are some students who come from Laos, Vietnam and France.
9. Some students receive scholarships from the Cambodian government; some others come to study with their own money.
10. But studying in Cambodia is not expensive. They only need money for living, buying books and paying the expenses of testing.

1. និស្សិតខ្មែរដែលទៅបន្តវិទ្យាសាស្ត្រនៅបរទេសភាគច្រើនទៅបរទេសបារាំងទ្រព្យនេះគឺជាភាសាបារាំង គ្រប់រយសាលានៅស្រុកបារាំងក៏មាននិស្សិតខ្មែរទៅបរទេសដែរ។
2. ទ្រុកៅទៀតនេះ និស្សិតខ្លះទៀតទៅទៀតនៅបរទេស រដ្ឋអាល្លឺម៉ង់, រដ្ឋ ចិន ឬ រដ្ឋសូវៀត។
3. និស្សិតខ្មែរខ្លះទៀតបានទាញទុនបក្សក្រហមទៅបរទេសដែលទៅទៀតឬទៅកាន់ការងារដែល បញ្ជូនទៅទៀត។
4. កាលនេះទៅទៀតនៅបរទេសដទៃទៀតទ្រុកៅទៀតបរទេសបារាំងគឺមានការពិបាកខ្លះណាមួយ ទៀតខ្លះ។
5. នៅស្រុកខ្មែរទៀតប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធបង្ហាញសិក្សាដូចគ្នា។
6. គេទៀតនៅសាលាបឋមសិក្សា៦ឆ្នាំ រយៈពេលបន្ទាប់ពីនោះនៅសាលាមធ្យមសិក្សា ឬវិទ្យាសាលា ៦ឆ្នាំ។
7. កាលណាកូនសិស្សទៀតបានទទួលបាន នៅវិទ្យាល័យបឋមសិក្សាគេអាចទៅចូលទៀតនៅវិទ្យាសាលា ឬ វិទ្យាល័យ វិទ្យាសាលា និង វិទ្យាល័យ បឋមសិក្សា ៦ឆ្នាំ ឬ ៧ឆ្នាំ។
8. នៅវិទ្យាល័យគេអាចប្រឡងយកសញ្ញាប័ត្របានបីដងគឺនៅឆ្នាំទី៤ ទី៦ និង ៧។
9. នៅវិទ្យាល័យគេអាចប្រឡងយកបាននិស្សិតប័ត្រនៅឆ្នាំទី៤ ទី៦ ទី៧។
10. កាលណាទៀតចប់មធ្យមសិក្សាហើយនិស្សិតដែលចង់បន្តវិទ្យាសាស្ត្រនៅទៀត ឬ ទៅបរទេស ទៅសាកលវិទ្យាល័យ។

1. Cambodian students who continue their studies abroad usually go to France because they know the language already, and schools in France are not as expensive as in other countries.
2. Besides this some other students go to study in Germany, Russia, China, England and the United States.
3. This group of students for the most part receive scholarships from the countries where they are going to study or from the Cambodian government, which sends them to study.
4. When they go to study in other countries besides France, they have some difficulties because the methods of instruction are different.
5. In Cambodia the methods of instruction are approximately like the French method of instruction.
6. They study six years in the elementary school; following this (they study) seven years in the middle school or lycée.
7. When students study and get good grades in the elementary section, they can enter the lycée or the junior high school without having to take an entrance exam as (was the case) before.
8. In the lycée they can take a test for a degree three times, that is, in the fourth year, the sixth year and the seventh year.

- 9. In the junior high they can take an exam for a certificate at the end of the fourth year only.
- 10. When they have finished the middle school, students who want to continue their studies must go to study in the university.

- 1. កូនសិស្សរៀនសូត្រយកសញ្ញាប័ត្រនីមួយៗ រាល់ឆ្នាំ ទឹកកម្រិតរៀនសូត្រសំរាប់ឆ្នាំនីមួយៗ ។
- 2. និស្សិតណាដែលរៀនចប់រដ្ឋបាលធម្មនុយមន៍ ឬ រដ្ឋបាលធម្មនុយមន៍ យកសញ្ញាប័ត្រ ។
- 3. និស្សិតដែលរៀនចំណេះចប់គណនេយ្យ ឬ គ្រូបង្រៀន បាន កាលណាគេរៀនចប់លេខ ១ ។
- 4. បើគ្មានកូនសិស្សដែលរៀនច្រើន អាចឡើយ គេច្រើន បាន កាលណាគេរៀនចប់លេខ ១ ។
- 5. កូនសិស្សដែលរៀនសូត្របាន ឬ ៥ ឬ ៦ អាចសុំឲ្យកូនសិស្សគ្រូបង្រៀន យកសញ្ញាប័ត្រ ឬ ធម្មនុយមន៍ ។
- 6. បើគេរៀនសូត្របាន ១ ឆ្នាំ ឬ ២ ឆ្នាំ អាចសុំឲ្យគេរៀនសូត្រ បាន ។
- 7. និស្សិត ៧ កន្លះ មាន ៣ ឆ្នាំ ។
- 8. ខ្លះ ទំនើរ រៀន ឬ លេខ ៣ ឆ្នាំ ឬ ៤ ឆ្នាំ ឬ ៥ ឆ្នាំ បាន ត្រឹមត្រូវ ។
- 9. គេរៀនសូត្រ រៀន រៀន រៀន រៀន រៀន រៀន រៀន រៀន រៀន រៀន ។

- 1. Students take a test for various certificates every year, but they don't all take tests.
- 2. Any student who has finished one part must go to take a test for a certificate.
- 3. Students who have not yet finished can advance a class whenever they finish studying with excellent grades.
- 4. Thus, a student studying in the fourth class can advance to the third class when he completes his studies with good grades.
- 5. Students who study very well in the fourth class or the second class can ask the Ministry of Education to take a test for a certificate with the other students.
- 6. If they pass, they advance one year by being able to skip a class and going to study in a high class.
- 7. There are students like this every year.
- 8. Some try to study privately during vacation to prepare themselves to be better and to take the tests.
- 9. They must study to finish the educational program of the section in which they must take the test.

1. របៀបប្រឡងនៅកម្ពុជានិងសហរដ្ឋអាមេរិក។
2. នៅប្រទេសកម្ពុជាក្របខ័ណ្ឌប្រឡងយកសញ្ញាបត្រមធ្យមសិក្សានិងសញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់បំប្លែងនោះមានធ្វើពីរដងក្នុងឆ្នាំសិក្សា។
3. ក្នុងរាល់១អាទិត្យមុនដំបូងនៃក្របខ័ណ្ឌប្រឡងខាងវិជ្ជាសរសេរ។
4. ក្របខ័ណ្ឌប្រឡងខាងបទពិបាកផ្សេងៗដូចជាវិទ្យាសាស្ត្រ គណិតសាស្ត្រ គីមី វិទ្យាសាស្ត្រ និងរូបសាស្ត្រនិងរូបវិទ្យា។
5. គេត្រូវប្រឡងប្រធានមួយឬពីរក្នុង១ថ្ងៃ។
6. គេឲ្យថ្មីឬបួនម៉ោងក្នុងប្រធានមួយ។
7. កាលណាក្របខ័ណ្ឌប្រឡងខាងសរសេរចប់ហើយគេចាប់ផ្តើមប្រឡងខាងសួរដ្បិតសំណួរ។
8. ពេលប្រឡងសួរដ្បិតសំណួរគេសួរអំពីបទពិបាកនីមួយៗ ដូចកាលនៃក្របខ័ណ្ឌប្រឡងខាងសរសេរនិងរូប។
9. អ្នកវិជ្ជាសរសេរខ្លះខាងសួរដ្បិតសំណួរគេបានទទួលសញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់។
10. គេសួរវិជ្ជាសរសេរអ្នកកំពុងខិតខំខ្លះខាងសរសេរ រីឯខ្លះក៏បន្តបន្តបន្ត អាចប្រឡងរលឹកពីសំណួរបាន។

1. The method of taking a test in Cambodia is not like that in the United States.
2. In Cambodia the tests are taken for certificates and higher diplomas twice in the school year.
3. In the first week (the students) must take the written examination.
4. They take tests in the various subjects such as composition, mathematics, chemistry, science and physics, for example.
5. They have to take a test in one or two subjects a day.
6. They give three or four hours for each subject.
7. When they have taken the written test and if they have passed, they must take the oral test also.
8. During the oral exam (the examiners) ask about all the subjects that were given in the written exam.
9. The people who pass the oral section receive a passing certificate.
10. Students who fail in the written test but miss by just a few points can take the exam a second time.

UNIT 86

BASIC DIALOGUE

1. នៅភ្នំពេញមានកាតិសត្រីច្រើន
ឬទេ?

John

Are there a lot of newspapers in Phnom Penh?

2. តើមានច្រើនប៉ុន្មានដែរ? ។
3. កាតិសត្រីខ្លះចេញមករាល់ថ្ងៃ ខ្លះទៀត
ចេញមួយអាទិត្យប៉ុណ្ណោះ ។

Sarom

There are rather a lot.
Some newspapers come out every day, others come out once a week.

4. តើមានកាតិសត្រីភាសាដទៃ
ទៀតដែរទេ?

John

They have newspapers in what languages besides Cambodian?

5. តើមាន កាតិសត្រីភាសាបារាំង
ច្រើន ដែរឬទេ?

Sarom

There are newspapers in French, Chinese, and Vietnamese.

6. តើមានកាតិសត្រីភាសាអង់គ្លេស
ដែរទេ?

John

How about papers in English, are there any?

7. តើមានទេ តើមានសម្បត្តិ
វិទ្យុសាស្ត្រអង់គ្លេស ដែរ ។

Sarom

There aren't any, but there are magazines in English.

8. កាតិសត្រីមួយថ្ងៃ ត្រូវបានរៀន
ប៉ុន្មាន?

John

How many riels does a paper cost?

9. កាតិសត្រីខ្លះត្រូវបានរៀន ៥
រៀល ខ្លះទៀត ១០
រៀល ឬ ១៥ រៀល មួយ ។

Sarom

Some papers cost 5 riels, others 10 or 15 riels.

10. កាតិសត្រីខ្លះមាន ៨ ទំព័រ ខ្លះទៀតមាន
ច្រើន ទំព័រ ។

Some papers have 8 pages, others have many pages.

11. ការវិនិច្ឆ័យណាមួយធំជាងគេបង្អស់?
John
Which newspaper is the biggest of all?
12. បាទ ការវិនិច្ឆ័យអ្នកវិនិច្ឆ័យបរិយាយ
ការវិនិច្ឆ័យណាមួយធំជាងគេបង្អស់ ។
Sarom
The newspaper Neak Cheat Niyum is the biggest newspaper of all.
13. គេចេញប្រើប្រាស់ប៉ុន្មានដងក្នុងមួយសប្តាហ៍?
John
How many times a week is it issued?
14. បាទ គេចេញប្រើប្រាស់តែម្តងទេ តែគេមាន
ទ្រង់ទ្រាយធំ ។
Sarom
They issue it just once, but it has a lot of pages.
15. ការវិនិច្ឆ័យនេះទ្រង់ទ្រាយធំណាស់ មានស្តាយ
ភាពទូទៅទូលំទូលាយ ទាំងស្រុក ទាំងស្រុក ទាំងស្រុក
ទាំងស្រុក ទាំងស្រុក ទាំងស្រុក ទាំងស្រុក ។
This newspaper, for the most part, talks about various activities in the country and about the culture and the traditional Cambodian laws.
16. គេឲ្យដំណឹងអំពី អំពីបរទេសទេ?
John
Do they give some kind of foreign news?
17. បាទ តែការអប់រំបង្រៀនដល់ប្រជាជន ដើម្បី
ដឹងពីរបៀបប្រកួតប្រជែង ។ ការអប់រំ
ដឹងពីរបៀបប្រកួតប្រជែង ។ ការអប់រំ
ដឹងពីរបៀបប្រកួតប្រជែង ។ ការអប់រំ
ដឹងពីរបៀបប្រកួតប្រជែង ។
Sarom
Yes, but educating the people to know new methods in agriculture, in raising livestock, in health, and in commerce, for example, are the important stories in this paper.
18. របៀបនេះល្អណាស់ ព្រោះវាបង្រៀន
ប្រជាជនឲ្យដឹងពីរបៀបប្រកួតប្រជែង ។
John
This is very good because the Cambodian people must receive training like that.

DRILLS

Drill A. Substitution

- 1. ការិសក្ខន្ធសរសេរណិករណ៍ស ខ្លះទៀត
ជានិទ្ទិរ ។ Some newspapers are written in
English, others in Cambodian.
- 2. ការិសក្ខន្ធសរសេរណិកហ្វរាំង ខ្លះទៀតជានិ
ទ្ទិរ ។ Some newspapers are written in
French, others in Cambodian.
- 3. ការិសក្ខន្ធសរសេរណិកចិន ខ្លះទៀតជានិទ្ទិរ ។
- 4. ការិសក្ខន្ធសរសេរណិកយួន ខ្លះទៀតជានិទ្ទិរ ។
- 5. ការិសក្ខន្ធសរសេរណិកអារាប ខ្លះទៀតជានិទ្ទិរ ។
- 6. ការិសក្ខន្ធសរសេរណិកឥណ្ឌី ខ្លះទៀតជានិទ្ទិរ ។
- 7. ការិសក្ខន្ធសរសេរណិកហ្វូង ខ្លះទៀតជានិទ្ទិរ ។

Drill B. Substitution

- 1. នៅភ្នំពេញ ភាគច្រើននៃការិសក
ស្រាវជ្រាវ ។ In Phnom Penh for the most part
they read the newspaper Neak Cheat
Niyum.
- 2. នៅភ្នំពេញ ភាគច្រើននៃការិសក រូសា.
ស្ទីនត្ត ។ In Phnom Penh for the most part they
read the newspaper Realités.
- 3. នៅភ្នំពេញ ភាគច្រើននៃការិសក ហ្វូង.
ភូមិ ។ In Phnom Penh for the most part they
read the newspaper Meatophum.
- 4. នៅភ្នំពេញ ភាគច្រើននៃការិសក សរសេរ
ជានិទ្ទិរ ។ In Phnom Penh for the most part they
read the newspapers written in
Cambodian.
- 5. នៅភ្នំពេញ ភាគច្រើននៃការិសក សរសេរ
ជានិទ្ទិរ ។ In Phnom Penh for the most part they
read the newspapers written in
French.
- 6. នៅភ្នំពេញ ភាគច្រើននៃការិសក សរសេរ
ជានិទ្ទិរ ។ In Phnom Penh for the most part they
read the newspapers written in
English.
- 7. នៅភ្នំពេញ ភាគច្រើននៃការិសក វត
ភ្នំ ។ In Phnom Penh for the most part they
read the newspaper Wat Phnom.

Drill C. Substitution

- 1. គេសរសេរអំពីការចរនេស កសិកម្ម
និងកីឡា ។
They write about foreign affairs,
agriculture, and sports.
- 2. គេសរសេរអំពី និរណ៍ក្នុងស្រុក កសិកម្ម
និងកីឡា ។
They write about domestic affairs,
agriculture, and sports.
- 3. គេសរសេរអំពី និរណ៍ខ្លីៗ កសិកម្ម
និងកីឡា ។
They write (about) short news stories,
agriculture, and sports.
- 4. គេសរសេរអំពី ការដើរដំណើរ កសិកម្ម
និងកីឡា ។
They write about travel, agriculture,
and sports.
- 5. គេសរសេរអំពី សេដ្ឋកិច្ច កសិកម្ម
និងកីឡា ។
They write about economics, agri-
culture, and sports.
- 6. គេសរសេរអំពី ការចិញ្ចឹមសត្វ កសិកម្ម
និងកីឡា ។
They write about livestock raising,
agriculture, and sports.
- 7. គេសរសេរអំពី សាងសង់ថ្មី កសិកម្ម
និងកីឡា ។
They write about new construction,
agriculture, and sports.
- 8. គេសរសេរអំពី ការចំរើនវិសាមសុខភាព
កសិកម្ម និងកីឡា ។
They write about progress in health,
agriculture, and sports.

Drill D. Double Substitution

- 1. ការិយាល័យខ្លះចំណាយ ៧០៩ ៕ ។
Some papers cost seven riels, others
ten riels.
- 2. កម្រៃសារព័ត៌មានខ្លះចំណាយ ៧០៩ ៕ ។
Some magazines cost seven riels,
others more than ten riels.
- 3. តម្លៃសៀវភៅខ្លះចំណាយ ២០៩ ៕ ។
Some books cost seven riels, others
twenty riels.
- 4. តម្លៃចម្លងខ្លះចំណាយ ៧០៩ ៕ ។
Some rubbings cost seven riels, others
more than 15 riels.
- 5. តម្លៃរូបថតខ្លះចំណាយ ៧០៩ ៕ ។
Some photos cost seven riels, others
almost seven riels.
- 6. តម្លៃសៀវភៅខ្លះចំណាយ ៦០៩ ៕ ។
Some movie tickets cost seven riels,
others 40 riels.
- 7. តម្លៃសៀវភៅខ្លះចំណាយ ៣០៩ ៕ ។
Some theatre tickets cost seven riels,
others 30 riels.
- 8. តម្លៃបាយខ្លះចំណាយ ៧០៩ ៕ ។
Some kinds of dishes (food) cost seven
riels, others more than 20 riels.

Drill E. Double Substitution

- 1. កានិសតកម្មកម្មវិទ្យាសិល្បាសាស្ត្រអំពី
សំណឹកក្នុងក្រុងកម្ពុជាប្រទេសនិងវប្បធម៌
ខ្មែរ។
The newspaper Neak Cheat Niyum talks
about domestic news, foreign news,
and Cambodian culture.
- 2. ទស្សនាវដ្តីកម្ពុជាសិល្បាសាស្ត្រអំពីសំណឹកក្នុង
ក្រុងកម្ពុជាប្រទេសនិងសេដ្ឋកិច្ចខ្មែរ។
The magazine Kampuchea talks about
domestic news, foreign news, and
Cambodian economics.
- 3. កានិសតកម្មអាជីវកម្មសិល្បាសាស្ត្រអំពីសំណឹក
ក្នុងក្រុងកម្ពុជាប្រទេសនិងកីឡាខ្មែរ។
The newspaper Realités talks about
domestic news, foreign news, and
Cambodian sports.
- 4. កានិសតកម្មកម្មវិទ្យាសិល្បាសាស្ត្រអំពីសំណឹកក្នុងក្រុង
កម្ពុជាប្រទេសនិងពាណិជ្ជកម្មខ្មែរ។
The newspaper Kampuchea talks about
domestic news, foreign news, and
Cambodian commerce.
- 5. ទស្សនាវដ្តីសង្គមសិល្បាសាស្ត្រអំពីសំណឹក
ក្នុងក្រុងកម្ពុជាប្រទេសនិងនយោបាយ
ខ្មែរ។
The magazine Sangkum talks about
domestic news, foreign news, and
Cambodian politics.
- 6. កានិសតកម្មភ្នំព្រឹកឃ្មោតសិល្បាសាស្ត្រអំពីសំណឹក
ក្នុងភ្នំព្រឹក ក្រុងកម្ពុជាប្រទេសនិងរោងចក្រខ្មែរ។
The newspaper Wat Phnom this morning
talked about domestic news, foreign
news, and Cambodian factories.
- 7. រាល់ថ្ងៃកានិសតកម្មកម្មវិទ្យាសិល្បាសាស្ត្រអំពី
សំណឹកក្នុងក្រុងកម្ពុជាប្រទេសនិងវប្បធម៌
ខ្មែរ។
Every day the newspaper Kampuchea
talks about domestic news, foreign
news, and Cambodian culture.
- 8. រាល់អាទិត្យកានិសតកម្មកម្មវិទ្យាសិល្បាសាស្ត្រ
សិល្បាសាស្ត្រអំពីសំណឹកក្នុងក្រុងកម្ពុជាប្រទេស
និងកីឡាខ្មែរ។
Every week the newspaper Neak Cheat
Niyum talks about domestic news,
foreign news, and Cambodian sports.

Drill F. Response

MODEL: គ្រូ: កានិសតកម្មវិទ្យាសិល្បាសាស្ត្រអំពី
(សំណឹកក្នុងក្រុងកម្ពុជាប្រទេស ក្រុងកម្ពុជា
និងកីឡា)
សិស្ស: កានិសតកម្មវិទ្យាសិល្បាសាស្ត្រអំពី
សំណឹកក្នុងក្រុងកម្ពុជាប្រទេស ក្រុងកម្ពុជា
និងកីឡា។
កានិសតកម្មអាជីវកម្មសិល្បាសាស្ត្រអំពី
សំណឹកក្នុងក្រុងកម្ពុជាប្រទេសនិងវប្បធម៌
ខ្មែរ។ (សំណឹកក្នុងក្រុងកម្ពុជាប្រទេសនិងវប្បធម៌
ខ្មែរ)

Teacher: What things does the newspaper
Kampuchea write about? (domestic
and foreign news and sports)
Student: The newspaper Kampuchea writes about
domestic and foreign news and
sports.

កានិសតកម្មអាជីវកម្មសិល្បាសាស្ត្រអំពីសំណឹក
ក្នុងក្រុងកម្ពុជាប្រទេសនិងវប្បធម៌ខ្មែរ។

- 2. ការសិក្សាកម្មវិធីនិយមសរសេរអំពីអ្វីខ្លះ?
(និយមសរសេរអំពីការសិក្សា យកក្របខណ្ឌនិង
នាមបទទេស)
- 3. ការសិក្សាតាមភូមិ និយាយអំពីអ្វីខ្លះ?
(និយាយប្រយោជន៍និងនិយមសរសេរ
ស្រុក)
- 4. ទស្សនាវិថីសង្គមសរសេរអំពីអ្វីខ្លះ?
(និយមសរសេរអំពីការសិក្សា យកក្របខណ្ឌ
និងនិយាយ-
ប្រយោជន៍)
- 5. ទស្សនាវិថីកម្មវិធីសរសេរអំពីអ្វីខ្លះ?
(និយាយប្រយោជន៍និងនិយមសរសេរ)

ការសិក្សាកម្មវិធីនិយមសរសេរអំពី
និយមសរសេរអំពីការសិក្សា យកក្របខណ្ឌ
និងនាមបទទេស ។

ការសិក្សាតាមភូមិ និយាយអំពីនិយាយ-
ប្រយោជន៍និងនិយមសរសេរស្រុក ។

ទស្សនាវិថីសង្គមសរសេរអំពីនិយមសរសេរ
អំពីការសិក្សា យកក្របខណ្ឌនិងនិយាយ-
ប្រយោជន៍ ។

ទស្សនាវិថីកម្មវិធីសរសេរអំពីនិយាយប្រយោជន៍
និងនិយមសរសេរ ។

Drill G. Response

MODEL: គ្រូ: នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានិយម
ការសិក្សាអ្វី? (យកកម្មវិធីនិយម)
សិស្ស: នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានិយម
និយមសរសេរអំពីការសិក្សា យកក្របខណ្ឌនិងនិយាយ ។

Teacher: In Phnom Penh what newspaper do they
read for the most part? (Neak
Cheat Niyum)

Student: In Phnom Penh they read the newspaper
Neak Cheat Niyum for the most part.

- 1. នៅប្រទេសកម្ពុជានិយមសរសេរអំពីអ្វីខ្លះ
ការសិក្សាអ្វី? (និយមសរសេរអំពីការសិក្សា យកក្របខណ្ឌនិងនិយាយ)
- 2. នៅក្រុងភ្នំពេញនិយមសរសេរអំពីអ្វីខ្លះ
ការសិក្សាអ្វី? (និយមសរសេរអំពីការសិក្សា យកក្របខណ្ឌនិងនិយាយ)
- 3. នៅក្រុងភ្នំពេញនិយមសរសេរអំពីអ្វីខ្លះ
ការសិក្សាអ្វី? (និយមសរសេរអំពីការសិក្សា យកក្របខណ្ឌនិងនិយាយ)
- 4. នៅក្រុងភ្នំពេញនិយមសរសេរអំពីអ្វីខ្លះ
ការសិក្សាអ្វី? (កម្មវិធី)
- 5. នៅក្រុងភ្នំពេញនិយមសរសេរអំពីអ្វីខ្លះ
ការសិក្សាអ្វី? (កម្មវិធី)

នៅប្រទេសកម្ពុជានិយមសរសេរអំពីអ្វីខ្លះ
ការសិក្សាអំពីការសិក្សា យកក្របខណ្ឌនិងនិយាយ ។
នៅក្រុងភ្នំពេញនិយមសរសេរអំពីអ្វីខ្លះ
ការសិក្សាអំពីការសិក្សា យកក្របខណ្ឌនិងនិយាយ ។
នៅក្រុងភ្នំពេញនិយមសរសេរអំពីអ្វីខ្លះ
ការសិក្សាអំពីការសិក្សា យកក្របខណ្ឌនិងនិយាយ ។
នៅក្រុងភ្នំពេញនិយមសរសេរអំពីអ្វីខ្លះ
ការសិក្សាអំពីការសិក្សា យកក្របខណ្ឌនិងនិយាយ ។
នៅក្រុងភ្នំពេញនិយមសរសេរអំពីអ្វីខ្លះ
ការសិក្សាអំពីការសិក្សា យកក្របខណ្ឌនិងនិយាយ ។

Drill H. Transformation

MODEL: គ្រូ: ព្រឹត្តិបត្រស្រុកស្រីសោភ័ណ៍មានផ្សេងៗគ្នា
ព្រឹត្តិបត្រស្រុកស្រីសោភ័ណ៍មានទំព័រ
កីឡា, វិទ្យាសាស្ត្រ និងកសិកម្ម។
(សរសេរអំពី)

សិស្ស: ព្រឹត្តិបត្រសរសេរអំពីស្រីសោភ័ណ៍ផ្សេងៗ
គ្នា ព្រឹត្តិបត្រស្រុកស្រីសោភ័ណ៍មានទំព័រ
កីឡា, វិទ្យាសាស្ត្រ និងកសិកម្ម។

1. ព្រឹត្តិបត្រសរសេរ វិប្បធម៌ និងនយោបាយ
ព្រឹត្តិបត្រសរសេរអំពីស្រីសោភ័ណ៍
(រៀបរយ)
2. ព្រឹត្តិបត្រសរសេរ វិប្បធម៌ និងនយោបាយ
ព្រឹត្តិបត្រសរសេរអំពីស្រីសោភ័ណ៍
(ចិត)
3. ព្រឹត្តិបត្រសរសេរ វិប្បធម៌ និងនយោបាយ
ព្រឹត្តិបត្រសរសេរអំពីស្រីសោភ័ណ៍
(សរសេរ)
4. ព្រឹត្តិបត្រសរសេរ វិប្បធម៌ និងនយោបាយ
ព្រឹត្តិបត្រសរសេរអំពីស្រីសោភ័ណ៍
(រៀបរយ)

Teacher: Besides giving various domestic and foreign news stories, they have a page each of sports, of science and of agriculture. (write about)

Student: Besides writing about various domestic and foreign news stories they have a page each of sports, of science and of agriculture.

ព្រឹត្តិបត្រសរសេរ វិប្បធម៌ និងនយោបាយ
ព្រឹត្តិបត្រសរសេរអំពីស្រីសោភ័ណ៍
(រៀបរយ)

ព្រឹត្តិបត្រសរសេរ វិប្បធម៌ និងនយោបាយ
ព្រឹត្តិបត្រសរសេរអំពីស្រីសោភ័ណ៍
(ចិត)

ព្រឹត្តិបត្រសរសេរ វិប្បធម៌ និងនយោបាយ
ព្រឹត្តិបត្រសរសេរអំពីស្រីសោភ័ណ៍
(សរសេរ)

ព្រឹត្តិបត្រសរសេរ វិប្បធម៌ និងនយោបាយ
ព្រឹត្តិបត្រសរសេរអំពីស្រីសោភ័ណ៍
(រៀបរយ)

Drill I. Response

MODEL: គ្រូ: កាតិសតណាធំជាងគេបង្អស់នៅ
ភ្នំពេញ? (ស្រុកបាត់ដំបង)

សិស្ស: នៅភ្នំពេញ កាតិសតណាធំជាងគេបង្អស់
នៅទូទាំងប្រទេស។

1. កាតិសតណាធំជាងគេបង្អស់នៅទូទាំង
ប្រទេសខ្មែរ (ស្រុកបាត់ដំបង)
2. កាតិសតណាធំជាងគេបង្អស់នៅភ្នំពេញ
(ភ្នំពេញ)
3. កាតិសតណាធំជាងគេបង្អស់នៅភ្នំពេញ
(ភ្នំពេញ)
4. កាតិសតណាធំជាងគេបង្អស់នៅ
ភ្នំពេញ? (ស្រុកបាត់ដំបង)

Teacher: Which newspaper is the largest of all in Phnom Penh? (Neak Cheat Niyum)

Student: In Phnom Penh the newspaper Neak Cheat Niyum is the largest newspaper of all.

នៅភ្នំពេញ កាតិសតណាធំជាងគេបង្អស់
នៅទូទាំងប្រទេស។

នៅភ្នំពេញ កាតិសតណាធំជាងគេបង្អស់
នៅទូទាំងប្រទេស។

នៅភ្នំពេញ កាតិសតណាធំជាងគេបង្អស់
នៅទូទាំងប្រទេស។

នៅភ្នំពេញ កាតិសតណាធំជាងគេបង្អស់
នៅទូទាំងប្រទេស។

UNIT 87

BASIC DIALOGUE

1. John
 កានិសត្តអ្នកដឹកនាំយបណាកានិសតរបស់
 រាជការឬរបស់ឯកជន ?
 Is the newspaper Neak Cheat Niyum a
 government paper or (is it) private?
2. Sarom
 បាទ របស់រាជការសង្កមកម្រិតយប។
 It's (published by) the Sangkum
 government.
3. John
 តើមានលក់កានិសតនេះនៅក្រៅ
 កម្ពុជាទេ?
 Is this newspaper sold abroad?
4. Sarom
 បាទមានវិវិទភាពមិនច្រើនទេ គេ
 ច្រើនមើលបានតែវិចារណកថា ឬព្រះនិរ
 ទំព័រមួយដែលមានសរសេរជាភាសាប្រ
 អង់គ្លេស និង ។
 It is, but not very much. For the
 most part they (foreigners) only
 read the editorial because it's
 a page written in French or English.
5. John
 លោកចូលចិត្តមើលកានិសតទេ?
 Do you like to read newspapers?
6. Sarom
 បាទ ខ្ញុំចូលចិត្តមើលកានិសតណាស់
 ព្រោះព័ត៌មានវិចារណកថាប្រសាច់របស់
 មានក្រឹត្យការណ៍វិប្បដ្ឋានពេញថ្ងៃ ។
 I like to read papers very much,
 because now, as you know, there
 are important changing events
 every day.
7. John
 បាទ អញ្ចឹងហើយខ្ញុំក៏មើលកានិស
 តច្រើនវិវិទ តែខ្ញុំមើលបានតែកានិសត
 ជាភាសាអង់គ្លេសទេ ។
 Ah, I also read a lot of papers.
 But I can only read French and
 English papers.
8. John
 ខ្ញុំមិនដឹងមើលកានិសតអ្នកដឹកនាំយប
 វិវិទ កាលណាខ្ញុំចេះវិចារណកថា ។
 When I know how to read Cambodian well,
 I will probably read Neak Cheat
 Niyum, too.
9. Sarom
 លោកដឹងឬឃើញកានិសតកម្ពុជា
 ទេ? កានិសតនេះសរសេរជាភាសា
 កម្ពុជាចេញពេញថ្ងៃនិង ។
 Have you ever seen the paper
 Kampuchea? This newspaper is
 written in Cambodian and comes out
 every day.

- 10.

John

បាទ ទេ ខ្ញុំស្រាវជ្រាវតែឮពួកគេប្រាប់ខ្ញុំម្តង
ថាការិយាល័យព័ត៌មាននៃរដ្ឋាករព្រឹត្តិបត្រស្រុកស្រុកឃ្លាសសា
ការ ។

No. I've only heard them say once
that this newspaper is issued by
the Ministry of Information.
- 11.

Sarom

បាទ អញ្ចីវ៉ាចយីយ។ ព្រឹត្តិបត្រនេះ
រដ្ឋាករព័ត៌មានច្បាប់ទៀតពេលថ្ងៃជិត
សាបាណាវ៉ាវ៉ាវ៉ាវ ។

John

That's right, and this Ministry
issues another paper every day in
French.
- 12.

John

បាទ ខ្ញុំមើល ប្រឹក្សាព័ត៌មាន ក្រុមការ
សារព័ត៌មាននៃរដ្ឋាករព័ត៌មាននៃរដ្ឋាករ
។

Sarom

I read the bulletin of the AKP
(Agence Khmère de Presse) almost
every day.
- 13.

Sarom

ខ្ញុំក៏ចូលចិត្តមើលវិសិវ ព្រោះវាមាន
សរសេរដំណើរជំនឿ។ ព្រឹត្តិបត្រថ្ងៃ
ព័ត៌មាន កម្មវិធី ទូរទស្សន៍ វិទ្យុ វិសិវ
។

John

I like to read it too, because they
write a lot of different stories,
and in addition they have the
television and radio schedules
too.
- 14.

John

បាទ ប្រពន្ធខ្ញុំក៏ចង់បានកម្មវិធី
ព័ត៌មានវិសិវ ។

John

Yes, my wife wants all these
schedules too.

DRILLS

Drill A. Substitution

- 1. ខ្ញុំមិនចេះរៀនការិសតនិកាសាស្ត្រខ្មែរទេ
និងខ្ញុំរៀនការិសតបារាំងបាន។ I don't know how to read newspapers
in Cambodian, but I can read French
newspapers.
- 2. ខ្ញុំមិនចេះរៀនការិសតនិកាសាស្ត្រចិនទេ
និងខ្ញុំរៀនការិសតបារាំងបាន។ I don't know how to read newspapers
in Chinese, but I can read French
newspapers.
- 3. ខ្ញុំមិនចេះរៀនការិសតនិកាសាស្ត្រវៀតណាមទេ
និងខ្ញុំរៀនការិសតបារាំងបាន។ I don't know how to read newspapers
in Vietnamese, but I can read
French newspapers.
- 4. ខ្ញុំមិនចេះរៀនការិសតនិកាសាស្ត្រថៃទេ
និងខ្ញុំរៀនការិសតបារាំងបាន។ I don't know how to read newspapers
in Thai, but I can read French
newspapers.
- 5. ខ្ញុំមិនចេះរៀនការិសតនិកាសាស្ត្រអង់គ្លេស
ទេ និងខ្ញុំរៀនការិសតបារាំងបាន។ I don't know how to read newspapers
in English, but I can read French
newspapers.
- 6. ខ្ញុំមិនចេះរៀនការិសតនិកាសាស្ត្រឥណ្ឌី
និងខ្ញុំរៀនការិសតបារាំងបាន។ I don't know how to read newspapers
in Indian, but I can read French
newspapers.
- 7. ខ្ញុំមិនចេះរៀនការិសតនិកាសាស្ត្រប៊្រម៉ា
និងខ្ញុំរៀនការិសតបារាំងបាន។ I don't know how to read newspapers
in Burmese, but I can read French
newspapers.
- 8. ខ្ញុំមិនចេះរៀនការិសតនិកាសាស្ត្រឥណ្ឌូ-
នេស៊ីនី និងខ្ញុំរៀនការិសតបារាំង
បាន។ I don't know how to read newspapers
in Indonesian, but I can read
French newspapers.

Drill B. Substitution

- 1. រាល់ព្រឹកខ្ញុំភ្ញាក់ពីព្រលឹមរៀន
ការិសតនហ៊ុយនេស៊ីកា។ Every morning I wake up early, read
the paper, and go to work.
- 2. រាល់ព្រឹកខ្ញុំភ្ញាក់ពីព្រលឹម រៀននិងទៅ
យនហ៊ុនេស៊ីកា។ Every morning I wake up early, study
Cambodian, and go to work.
- 3. រាល់ព្រឹកខ្ញុំភ្ញាក់ពីព្រលឹម រៀនអង់គ្លេស
នហ៊ុនេស៊ីកា។ Every morning I wake up early, study
English, and go to work.
- 4. រាល់ព្រឹកខ្ញុំភ្ញាក់ពីព្រលឹម ហាត់ប្រាណ
នហ៊ុនេស៊ីកា។ Every morning I wake up early, do
calisthenics, and go to work.
- 5. រាល់ព្រឹកខ្ញុំភ្ញាក់ពីព្រលឹម បញ្ជូន
គ្រាននហ៊ុនេស៊ីកា។ Every morning I wake up early, start
the car, and go to work.

- 6. ពេលព្រឹកខ្ញុំភ្ញាក់ពីព្រលឹម ឆ្លើយព្រឹក
ហើយទៅធ្វើការ។
- 7. ពេលព្រឹកខ្ញុំភ្ញាក់ពីព្រលឹម យកទឹកហើយ
ទៅធ្វើការ។
- 8. ពេលព្រឹកខ្ញុំភ្ញាក់ពីព្រលឹម មើលទឹក
ហើយទៅធ្វើការ។

Every morning I wake up early, make breakfast, and go to work.

Every morning I wake up early, take a shower, and go to work.

Every morning I wake up early, watch TV, and go to work.

Drill C. Transformation

MODEL: គ្រូ: ខ្ញុំមិនចេះមើលការិសីតនិកាយភាសា
ខ្មែរទេ ទឹកខ្ញុំមើលការិសីតបារាំង
បាន។

Teacher: I don't know how to read papers in
Cambodian, but I can read French
papers.

សិស្ស: ខ្ញុំអាចមើលការិសីតខ្មែរនិង
បារាំងបានគួរសិន។

Student: I can read Cambodian and French
papers rather well.

- 1. ខ្ញុំមិនចេះមើលការិសីតនិកាយភាសាខ្មែរ
និងមើលការិសីតបារាំងបាន។
- 2. ខ្ញុំមិនចេះមើលការិសីតឡូនទេ ទឹកខ្ញុំមើល
ការិសីតបារាំងបាន។
- 3. ខ្ញុំមិនចេះមើលការិសីតនិកាយភាសាខ្មែរ
និងមើលការិសីតបារាំងបាន។
- 4. ខ្ញុំមិនចេះមើលការិសីតនិកាយភាសាខ្មែរ
និងមើលការិសីតបារាំងបាន។
- 5. ខ្ញុំមិនចេះមើលការិសីតខ្មែរនិងមើល
ការិសីតបារាំងបាន។

- ខ្ញុំអាចមើលការិសីតខ្មែរនិងបារាំង
បានគួរសិន។
- ខ្ញុំអាចមើលការិសីតឡូន និងបារាំង
បានគួរសិន។
- ខ្ញុំអាចមើលការិសីតខ្មែរនិងបារាំង
បានគួរសិន។
- ខ្ញុំអាចមើលការិសីត អង់គ្លេសនិងបារាំង
បានគួរសិន។
- ខ្ញុំអាចមើលការិសីតខ្មែរនិងបារាំង
បានគួរសិន។

Drill D. Double Substitution

- 1. លោកប្រើប្រាស់ព្រឹត្តិបត្រព័ត៌មាន
រដ្ឋបាលការព័ត៌មាន
ណាស់។
- 2. លោកប្រើប្រាស់ព្រឹត្តិបត្រព័ត៌មាន
រដ្ឋបាលការព័ត៌មាន
ណាស់។
- 3. លោកប្រើប្រាស់ព្រឹត្តិបត្រព័ត៌មាន
រដ្ឋបាលការព័ត៌មាន
ណាស់។

As you see, they like to read news-
papers in the Information Office.

As you know, for the most part they
read newspapers in the Information
Office.

As you know, they like to read news-
papers in the Information Office.

- 4. លោកយល់ព្រមថា លោកមិនទាន់បាន
សាកល្បងអានទំនាក់ទំនងកម្មវិធីសារ
ព័ត៌មាន។
- 5. លោកមិនស្រឡាញ់ទេ លោកមិនទាន់
បានសាកល្បងអានទំនាក់ទំនងកម្មវិធីសារ
ព័ត៌មាន។
- 6. លោកបានឮថា លោកមិនទាន់បាន
សាកល្បងអានទំនាក់ទំនងកម្មវិធីសារ
ព័ត៌មាន។
- 7. លោកដឹងថា លោកមិនទាន់បាន
សាកល្បងអានទំនាក់ទំនងកម្មវិធីសារ
ព័ត៌មាន។
- 8. លោកដឹងថា លោកមិនទាន់បាន
សាកល្បងអានទំនាក់ទំនងកម្មវិធីសារ
ព័ត៌មាន។

As you understand, they need to read newspapers in the Information Office.

As you see, they try to read newspapers in the Information Office.

As you heard, they say they want to read newspapers in the Information Office.

As you know, they for the most part read newspapers in the Information Office.

As you know, they like to read newspapers in the Information Office.

Drill E. Multiple Substitution

- 1. ខ្ញុំមិនបានអានទំនាក់ទំនងកម្មវិធីសារ
ព័ត៌មាននៅព្រឹកនេះទេ ប៉ុន្តែ
យប់មិញ។
- 2. ខ្ញុំមិនបានអានទំនាក់ទំនងកម្មវិធីសារ
ព័ត៌មាននៅមុននេះទេ ប៉ុន្តែ
មុននេះ។
- 3. ខ្ញុំមិនបានអានប្រកាសនោះទេ ប៉ុន្តែ
យប់មិញ។
- 4. ខ្ញុំមិនបានអានទំនាក់ទំនងកម្មវិធីសារ
ព័ត៌មាននៅពេលខ្ញុំទៅកាន់ការងារ។
- 5. ខ្ញុំមិនបានអានសំបុត្រភាគនោះទេ ប៉ុន្តែ
មុននេះ។
- 6. ខ្ញុំមិនបានអានទំនាក់ទំនងកម្មវិធីសារ
ព័ត៌មាននៅម្សិលមិញ។

I haven't read the newspaper yet, but I heard that news on the radio this morning.

I haven't read the magazine yet, but I knew that news before.

I haven't read the declaration yet, but I listened to that news last night.

I haven't read the story yet, but I heard that news when I went to work.

I haven't read his letter yet, but I knew that news this morning.

I haven't read the newspaper yet, but I listened to that news yesterday.

Drill F. Response

MODEL: គ្រូ: លោកបានឮប្រកាសនោះនៅព្រឹកមិញ?
(ការសាកល្បងអានទំនាក់ទំនងកម្មវិធីសារព័ត៌មាន)
សិស្ស: បាទ ខ្ញុំមិនបានឮទេ ខ្ញុំនឹងទិញការសាកល្បងអានទំនាក់ទំនងកម្មវិធីសារព័ត៌មាន។

Teacher: Did you hear that declaration this morning? (a newspaper to read it)

Student: No, I didn't hear it; I will buy a newspaper to read it.

1. លោកត្រូវបានដឹងពីសំណើនោះទេនៅព្រឹកមិញ?
(ទស្សនាវដ្តីឃ្លុយរថ័ល)
2. លោកបានដឹងពីសំណើនោះទេ ពីម្សិលមិញ?
(វិទ្យុឃ្លុយ ទុកស្តាប់)
3. លោកទើបស្រឡាញ់នោះទេនៅថ្ងៃមុន?
(សំបុត្រទេពៅរថ័លវិស្ណុក)
4. លោកអរក្សាញាតិទេពៅរថ័លទេ ពីម្សិលមិញ?
(សំបុត្រទេពៅរថ័លវិស្ណុក)
5. លោកដឹងពីសំណើហ្នឹងទេ?
(ការសិក្សាថ្មីលើទិដ្ឋភាព)

- បាទ ទើបបានដឹងពីសំណើនោះ ទ្រង់ដឹងពីញាតិទេពៅរថ័លឃ្លុយ ទុកស្តាប់ ។
- បាទ ទើបបានដឹងពីសំណើនោះ ទ្រង់ដឹងពីញាតិទេពៅរថ័លឃ្លុយ ទុកស្តាប់ ។
- បាទ ទើបបានដឹងពីសំណើនោះ ទ្រង់ដឹងពីញាតិទេពៅរថ័លវិស្ណុក ។
- បាទ ទើបបានដឹងពីសំណើនោះ ទ្រង់ដឹងពីញាតិទេពៅរថ័លវិស្ណុក ។
- បាទ ទើបបានដឹងពីសំណើនោះ ទ្រង់ដឹងពីញាតិទេពៅរថ័លវិស្ណុក ។
- បាទ ទើបបានដឹងពីសំណើនោះ ទ្រង់ដឹងពីញាតិទេពៅរថ័លវិស្ណុក ។

Drill G. Response

MODEL: គ្រូ: លោកត្រូវបានដឹងពីសំណើនោះទេនៅព្រឹកមិញ?
(ការសិក្សាថ្មីលើទិដ្ឋភាព)
សិស្ស: បាទ ទើបបានដឹងពីសំណើនោះ ទ្រង់ដឹងពីញាតិទេពៅរថ័លឃ្លុយ ទុកស្តាប់ ។

Teacher: Did you hear that declaration this morning? (a newspaper to read more about it)
Student: Yes, I heard it, and I'm going to buy a paper to read more about it.

1. លោកត្រូវបានដឹងពីសំណើនោះទេនៅព្រឹកមិញ?
(ទស្សនាវដ្តីទេពៅរថ័លវិស្ណុក)
2. លោកបានដឹងពីសំណើនោះទេ ពីម្សិលមិញ?
(វិទ្យុទុកស្តាប់ថ្ងៃមុន)
3. លោកទើបស្រឡាញ់នោះទេនៅថ្ងៃមុន?
(សំបុត្រទេពៅរថ័លវិស្ណុក)
4. លោកអរក្សាញាតិទេពៅរថ័លទេ ពីម្សិលមិញ?
(សំបុត្រទេពៅរថ័លវិស្ណុក)
5. លោកដឹងពីសំណើហ្នឹងទេ? (ការសិក្សាថ្មីលើទិដ្ឋភាព)

- បាទ ទើបបានដឹងពីសំណើនោះ ទ្រង់ដឹងពីញាតិទេពៅរថ័លវិស្ណុក ។
- បាទ ទើបបានដឹងពីសំណើនោះ ទ្រង់ដឹងពីញាតិទេពៅរថ័លវិស្ណុក ។
- បាទ ទើបបានដឹងពីសំណើនោះ ទ្រង់ដឹងពីញាតិទេពៅរថ័លវិស្ណុក ។
- បាទ ទើបបានដឹងពីសំណើនោះ ទ្រង់ដឹងពីញាតិទេពៅរថ័លវិស្ណុក ។
- បាទ ទើបបានដឹងពីសំណើនោះ ទ្រង់ដឹងពីញាតិទេពៅរថ័លវិស្ណុក ។

Drill H. Transformation

MODEL: គ្រូ: នៅក្នុងការសិក្សាខ្លះៗ ដូចជាការសិក្សាកម្ពុជា ដឹងពីសំណើនៃការសិក្សាសារពាតីមានទិន្នន័យ និង រាងកាយ ចុះកម្មវិធីទូរទស្សន៍ ។
សិស្ស: ទ្រង់ចូលចិត្តថ្ងៃមុនការសិក្សាកម្ពុជា ដឹងពីសំណើនៃការសិក្សាសារពាតី ។

Teacher: In some newspapers, such as the newspaper Kampuchea and the Bulletin of Agence Khmère Presse, they publish the TV programs.
Student: I like to read the newspaper Kampuchea and the Bulletin of Agence Khmère

មានវិទ្យុទ្រព្យោះគេមានចុះកម្មវិ-
ធី ទូរទស្សន៍ ។

Presse because they publish the
TV programs.

- 1. នៅក្នុងការិយាល័យ ខ្លះស្តីពីការិយាល័យ-
ធីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា វិទ្យុ និង ទូរទស្សន៍ ។

ខ្ញុំចូលចិត្តទម្រង់ការិយាល័យ ធីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។
វិទ្យុ និង ទូរទស្សន៍ ។

កម្មវិធីកីឡា ។

- 2. នៅក្នុងទស្សនាវដ្តី ខ្លះស្តីពីការិយាល័យ ធីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា វិទ្យុ និង ទូរទស្សន៍ ។
- 3. នៅក្នុងទស្សនាវដ្តី ខ្លះស្តីពីការិយាល័យ ធីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា វិទ្យុ និង ទូរទស្សន៍ ។
- 4. នៅក្នុងការិយាល័យ ខ្លះស្តីពីការិយាល័យ ធីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា វិទ្យុ និង ទូរទស្សន៍ ។

ខ្ញុំចូលចិត្តទម្រង់ទស្សនាវដ្តី កម្ពុជា វិទ្យុ និង ទូរទស្សន៍ ។
និង ទូរទស្សន៍ ។
ខ្ញុំចូលចិត្តទម្រង់ទស្សនាវដ្តី កម្ពុជា វិទ្យុ និង ទូរទស្សន៍ ។
និង ទូរទស្សន៍ ។

Drill I. Extension

MODEL: ខ្ញុំប្រើការិយាល័យ ព្រឹក ។
(រចនាប្រកាសព្រឹក)

Teacher: I read the paper every morning.
(leave to come to school)

និង ខ្ញុំប្រើការិយាល័យ ព្រឹក មុន
ខ្ញុំរចនាប្រកាសព្រឹក ។

Student: I read the paper every morning before
leaving to come to school.

- 1. ខ្ញុំបាត់រាល់វិច្ឆិកា (កាលណាខ្ញុំចេញ
ពីការិយាល័យ)
- 2. ខ្ញុំទិញទស្សនាវដ្តី មើលរាល់អាទិត្យ ។
(ទូរទស្សន៍ ខ្ញុំចង់មើល ទូរទស្សន៍ កាលណាវិទ្យុ) ។
- 3. ខ្ញុំរើរទៅរៀន រាល់ថ្ងៃ (ទូរទស្សន៍ ខ្ញុំចង់
មើល រាល់ថ្ងៃ) ។
- 4. ខ្ញុំបាត់រាល់ថ្ងៃ ។ (រើរទៅរៀន ចុះ
និយាយ ខ្ញុំ បាត់) ។

ខ្ញុំបាត់រាល់វិច្ឆិកា កាលណាខ្ញុំចេញពីការិយាល័យ ។
ខ្ញុំទិញទស្សនាវដ្តី មើលរាល់អាទិត្យ
ទូរទស្សន៍ ខ្ញុំចង់មើល ទូរទស្សន៍ កាលណាវិទ្យុ ។
ខ្ញុំរើរទៅរៀន រាល់ថ្ងៃ ទូរទស្សន៍ ខ្ញុំចង់
មើល រាល់ថ្ងៃ ។
ខ្ញុំបាត់រាល់ថ្ងៃ ។ (រើរទៅរៀន ចុះ
និយាយ ខ្ញុំ បាត់) ។

UNIT 88

BASIC DIALOGUE

John

1. លោកដឹងទេ ការសរសេរនៃកម្រិត
ពុម្ពផ្សាយនៃទំនាក់ទំនងស្រុក?

Do you know how many copies of each
issue a Cambodian newspaper prints?

Sarom

2. ខ្ញុំមិនដឹងប្រាកដទេ ប្រហែលជា
៨០០០, ៩០០០ យប់ដំបូង ។

I don't know for sure, maybe between
eight and nine thousand at least.

3. ពីម្សិលមិញ, ស្រុកខាងក្រៅនៃស្រុក
ការសរសេរនៃ រក្សាទុកនិងស្តាប់ព័ត៌មាន
តាមវិទ្យុ ។

Formerly, the people in the outer
provinces didn't read papers much;
for the most part they only
listened to news on the radio.

4. ឥឡូវនេះមានមន្ទីរព័ត៌មាន
និងយោធន៍ ហើយមានអ្នកចូលមើលការសរសេរ
កាន់តែច្រើននិរន្តរ៍ ។

Now, they have many information
centers, and the number of people
who like to read newspapers is
getting larger.

John

5. តាមខ្ញុំស្មានវិទ្យុនិងទូរទស្សន៍
គឺជាឧបករណ៍សំខាន់ណាស់នៃយើង
និងយើង ។

I think radio is a very important
tool for broadcasting news, and it's
quick too.

Sarom

6. បាទ វិទ្យុមានប្រយោជន៍ណាស់
នៅទូទាំងប្រទេសក៏ដូចជាទូទាំងពិភពលោក ព្រោះ
គេអាចដឹងដំណឹងភ្លាមៗបានទោះបីគេនៅ
ឆ្ងាយពីទីក្រុងក៏ដោយ ។

The radio is very useful. Every
country is the same, because (people)
can know the news immediately even
though they live far from the cities.

John

7. បាទ អញ្ចឹងហើយ វាពិបាក
អ្នកស្រុកខាងក្រៅ មិនអាចចំណាយលុយ
ទិញការសរសេរ ។ គេអាចស្តាប់វិទ្យុនៅ
ផ្ទះនិងទៅដល់មន្ទីរព័ត៌មាន
និងយោធន៍ ។

And the peasants especially don't
have to spend and buy papers.
They can hear the radio at the
houses of neighbors who have radios
or at the Ministry of Information.

8. និទ្ទវវដ្តិចនលាកប្រជាប្រជាសាស្ត្រ
 វិទ្យុប្រើប្រាស់ថ្មី មិនថាជាមុនទេ ។ ឧទាហរណ៍
 វិញ វិទ្យុប្រើប្រាស់ថ្មី បាននិយាយថា មិន
 គួរសោះ ។

Sarom

As you already know, radios are not as expensive as before. (People) can buy a battery radio rather cheaply.

9. ខ្ញុំឃើញអ្នកភូមិ មិនប្រើប្រាស់
 វិទ្យុ ដូច្នោះទេ ព្រោះពួកគេ មិនមាន
 លុយ ទិញបាន មិនមែន ព្រោះពួកគេ
 មិនចង់ ទិញបាន ទេ ។

John

I see that villagers use radios a lot because they can buy them rather cheaply, and they don't have any difficulty buying batteries.

10. តើមាន រោងចក្រ ធ្វើថ្មី
 នៅទីនេះ ឬទេ ?

There is a factory making batteries, isn't there?

11. បាទ ឥឡូវនេះ យើងមាន ថ្មី
 គ្រប់គ្រាន់ ហើយ ។

Sarom

These days we have enough batteries.

12. នេះ ជាការល្អ ណាស់ គួរឲ្យសរសើរ
 ណាស់ ពីមុន យើងទិញ ទំនិញ គ្រប់គ្រាន់
 ពីបរទេស គឺ មិន គ្រប់គ្រាន់ ទេ ។

John

That's very good. Before, Cambodians bought almost all their goods from abroad.

DRILLS

Drill A. Substitution

1. គេចង់បោះពុម្ពនិទាននៃសៀវភៅនោះប៉ុន្មានក្បាល?
2. គេចង់បោះពុម្ពសៀវភៅនោះប៉ុន្មានសន្លឹក?
3. គេចង់បោះពុម្ពប្រៀបនោះប៉ុន្មានច្បាប់?
4. គេចង់បោះពុម្ពសៀវភៅនោះប៉ុន្មានក្បាល?
5. គេចង់បោះពុម្ពកាតែសនោះប៉ុន្មានដំរី?
6. គេចង់បោះពុម្ពសៀវភៅនោះប៉ុន្មានសន្លឹក?
7. គេចង់បោះពុម្ពនិទាននៃសៀវភៅនោះប៉ុន្មានសន្លឹក?
8. គេចង់បោះពុម្ពប្រៀបនោះប៉ុន្មានដំរី?

- How many copies of this book do they want to print?
- How many copies of this article do they want to print?
- How many volumes of this story do they want to print?
- How many copies of this magazine do they want to print?
- How many times do they want to print this newspaper?
- How many times do they want to print this book?
- How many sheets of this news story do they want to print?
- How many times do they want to print this story?

Drill B. Substitution

1. គិត្បូរគេមានវិទ្យុស្តាប់សិរីវិទ្យុក្របខ្នា បើមិនដូច្នោះទេគេទៅស្តាប់នៅមន្ទីរពេទ្យសាធារណៈ។
2. គិត្បូរគេមានវិទ្យុស្តាប់សិរីវិទ្យុក្របខ្នា បើមិនដូច្នោះទេគេទៅស្តាប់ឯសាលាស្រុក។
3. គិត្បូរគេមានកង់ដំរីសិរីវិទ្យុក្របខ្នា បើមិនដូច្នោះទេគេទៅសាលាតាមសិក្សា ឬទានស្នូល។
4. គិត្បូរគេមានសៀវភៅសិរីវិទ្យុក្របខ្នា បើមិនដូច្នោះទេគេទៅមើលឯបណ្ណាល័យ។
5. គិត្បូរគេមានការងារដំរីសិរីវិទ្យុក្របខ្នា បើមិនដូច្នោះទេគេទៅសុំការងារឯក្រសួងការងារ។
6. គិត្បូរគេមានខ្នាដំរីសិរីវិទ្យុក្របខ្នា បើមិនដូច្នោះទេគេទៅសុំខ្នាស្រូវ។
7. គិត្បូរគេមានទូរស័ព្ទសិរីវិទ្យុក្របខ្នា បើមិនដូច្នោះទេគេទៅសុំទូរស័ព្ទដាក់។

- Now almost everyone has a radio to listen to; if not, he goes to listen at the information kiosk.
- Now almost everyone has a radio to listen to; if not, he goes to listen at the sala srok (head-quarters of the srok).
- Now almost everyone has a bicycle; if not, he goes to school by cyclo or bus.
- Now almost everyone has books to read; if not, he goes to read at the library.
- Now almost everyone has work to do; if not, he goes to ask for work at the Ministry of Labor.
- Now almost everyone has pencils; if not, he goes to ask the clerk.
- Now almost everyone has telephones; if not, he goes to ask for them to be installed.

Drill C. Substitution

- 1. គេមានរោងចក្រដំឡើងឃ្លីនត្រង់ភ្នំពេញ។
They have factories to assemble transistor radios in Phnom Penh.
- 2. គេមានរោងចក្រដំឡើងឡាននៅភ្នំពេញ។
They have factories to assemble auto bodies in Phnom Penh.
- 3. គេមានរោងចក្រដំឡើងម៉ូតូនៅភ្នំពេញ។
They have factories to assemble mosos (motor scooters) in Phnom Penh.
- 4. គេមានរោងចក្រដំឡើងឧបករណ៍ផ្សេងៗនៅភ្នំពេញ។
They have factories to assemble various machine parts in Phnom Penh.
- 5. គេមានរោងចក្រដំឡើងឧបករណ៍អគ្គិសនីនៅភ្នំពេញ។
They have factories to assemble electrical appliances in Phnom Penh.
- 6. គេមានរោងចក្រដំឡើងម៉ូតូឡាននៅភ្នំពេញ។
They have factories to assemble automobile motors in Phnom Penh.

Drill D. Double Substitution

- 1. ថ្លៃកុងដូទ័រថោក រ៉ាដ្យូកុងដូទ័រថោក ព្រោះគេធ្វើនៅក្នុងប្រទេសជាតិ។
Batteries are cheap and radios are cheap, because they're all made in the country.
- 2. ថ្លៃកុងដូទ័រថោក ក្រដាសកុងដូទ័រថោក ព្រោះគេធ្វើនៅក្នុងប្រទេសជាតិ។
Batteries are cheap and paper is cheap, because they're all made in the country.
- 3. ថ្លៃស៊ីម៉ង់ត៍ថោក ក្រដាសកុងដូទ័រថោក ព្រោះគេធ្វើនៅក្នុងប្រទេសជាតិ។
Cement is cheap and paper is cheap, because it's all made in the country.
- 4. ថ្លៃស៊ីម៉ង់ត៍ថោក ក្រដាសកុងដូទ័រថោក ព្រោះគេធ្វើនៅក្នុងប្រទេសជាតិ។
Cement is cheap and plywood is cheap, because it's all made in the country.
- 5. ថ្លៃស៊ីម៉ង់ត៍ថោក ក្រដាសកុងដូទ័រថោក ព្រោះគេធ្វើនៅក្នុងប្រទេសជាតិ។
Liquor is cheap and plywood is cheap, because it's all made in the country.
- 6. ថ្លៃស៊ីម៉ង់ត៍ថោក ក្រដាសកុងដូទ័រថោក ព្រោះគេធ្វើនៅក្នុងប្រទេសជាតិ។
Liquor is cheap and tires are cheap, because they're all made in the country.
- 7. ថ្លៃកុងដូទ័រថោក ក្រដាសកុងដូទ័រថោក ព្រោះគេធ្វើនៅក្នុងប្រទេសជាតិ។
Glassware is cheap and tires are cheap, because they're all made in the country.
- 8. ថ្លៃកុងដូទ័រថោក ក្រដាសកុងដូទ័រថោក ព្រោះគេធ្វើនៅក្នុងប្រទេសជាតិ។
Glassware is cheap and textiles are cheap, because they're all made in the country.

Drill E. Variable Simple Substitution

- 1. អ្នកនៅក្រៅស្រុកទិសចំការអាចទៅ
រថ័លការិសត្រនាមន្តីរឈរសនាការឬ
សាលាឃុំ។
People who live in the countryside
can go read newspapers in the
information kiosks or in the sala
khum (headquarters of the khum).
- 2. អ្នកនៅក្រៅស្រុកទិសចំការអាចទៅរថ័លការិស
ត្រនាមន្តីរឈរសនាការឬសាលាស្រុក។
People who live in the countryside
can go read newspapers in the
information kiosks or in the sala
srok.
- 3. អ្នកនៅក្រៅស្រុកទិសចំការអាចទៅរថ័លការិ
សត្រនាមន្តីរឈរសនាការឬបណ្ណាល័យ
ស្រុក។
People who live in the countryside
can go read newspapers in the
information kiosks or in the
library of the srok.
- 4. អ្នកនៅក្រៅស្រុកទិសចំការអាចទៅទិញការិសត
នាមន្តីរឈរសនាការឬបណ្ណាល័យ
ស្រុក។
People who live in the countryside
can go borrow newspapers in the
information kiosks or at the
library of the srok.
- 5. អ្នកនៅក្រៅស្រុកទិសចំការអាចទៅទិញសៀវភៅ
រថ័លការិសត្រនាមន្តីរឈរសនាការឬបណ្ណាល័យ
ស្រុក។
People who live in the countryside
can go borrow magazines at the
information kiosks or at the
library of the srok.
- 6. អ្នកនៅទីជនបទអាចទៅទិញសៀវភៅរថ័ល
មន្តីរឈរសនាការឬបណ្ណាល័យស្រុក។
People who live in remote villages
can go borrow magazines at the
information kiosks or at the
library of the srok.
- 7. អ្នកនៅជិតសាលាស្រុកអាចទៅទិញសៀវភៅ
រថ័លការិសត្រនាមន្តីរឈរសនាការឬបណ្ណាល័យ
ស្រុក។
People who live near the sala srok
can go borrow magazines at the
information kiosks or at the
library of the srok.
- 8. ប្រជុំជនជិតជននៅជិតសាលាស្រុកអាច
ទៅទិញសៀវភៅរថ័លការិសត្រនាមន្តីរឈរសនាការ
ឬបណ្ណាល័យស្រុក។
People who live near the sala srok
can go borrow magazines at the
information kiosks or at the
library of the srok.

Drill F. Response

- MODEL: គ្រូ: អ្នកនៅក្រៅស្រុកទិសចំការបានដំណឹង
តាមវិទ្យុ ទឹកដីនិងការិសត)
ឯអ្នកនៅក្រៅស្រុកទិសចំការបានដំណឹង
តាមវិទ្យុ ទឹកដីនិងការិសត ។
- 1. អ្នកនៅក្រៅស្រុកទិសចំការទ្រង់បាន
ដំណឹងតាមវិទ្យុ (វិទ្យុ)
 - 2. អ្នកនៅឆ្ងាយពីភ្នំពេញទ្រង់ជឿដំណឹង
នៅភ្នំពេញតាមវិទ្យុ? (តាមទ្រង់ស្មោះ)

- Teacher: For the most part how do people who
live in the cities get their news?
(radio, TV and newspapers)
- Student: For the most part, people who live
in the cities get their news by
radio, TV and newspapers.
- អ្នកនៅក្រៅស្រុកទិសចំការទ្រង់បានដំណឹង
តាមវិទ្យុ ។
អ្នកនៅឆ្ងាយពីភ្នំពេញជឿដំណឹងនៅភ្នំ
ពេញតាមទ្រង់ស្មោះ ។

- 3. អ្នកដឹងនៅជិតភ្នំពេញ ព្រឹត្តិការណ៍ដូចម្តេច តាមអី? (កង់ ឆ័រ ឡាន)
- 4. កូនសិស្ស ព្រឹត្តិការណ៍ដូចម្តេច តាមអី? (កង់)
- 5. បើគេចង់ទៅលេង ក្រុមចេះ គេអាចទៅ តាមអី? (កប៉ាល់)

- អ្នកដឹងនៅជិតភ្នំពេញ ព្រឹត្តិការណ៍ដូចម្តេច តាម កង់ ឆ័រ ឡាន ។
- កូនសិស្ស ព្រឹត្តិការណ៍ដូចម្តេច តាម កង់ ។
- បើគេចង់ទៅលេង ក្រុមចេះ គេអាចទៅ តាម កប៉ាល់ ។

Drill G. Response

MODEL: គ្រូ: នៅបន្ទីរព័ត៌មានសាធារណៈ តើគេចែក កាតែសត្រូវ ប្រជារាស្ត្រ ទេ? (រូបថត ឆ័រ ប៊ូឡេតាំង)

Teacher: In the information kiosks do they distribute newspapers to the people?

សិស្ស: បាទទេ គេមិនចែក កាតែសត្រូវ ប្រជារាស្ត្រ ទេ ទើបគេអាច ចែក រូបថត ឆ័រ ប៊ូឡេតាំង ឲ្យ បាន ។

Student: No, they don't distribute newspapers to the people, but they can give them some pictures and bulletins.

- 1. នៅសាលា ព្រឹត្តិការណ៍ គេចែក ត្រីប៊ូ ទៅសរសេរ ឲ្យ កូនសិស្ស ទេ? (ត្រីប៊ូ ទៅសរសេរ ឆ័រ ប៊ូឡេតាំង)
- 2. នៅសាលា គេចែក កាតែសត្រូវ អ្នក គ្រូ ទេ? (កាតែសត្រូវ ឆ័រ ប៊ូឡេតាំង)
- 3. នៅកន្លែង លេង គេចែក ប្រតិបត្តិ អ្នក គ្រូ ទេ? (ទោ អារី ឆ័រ ប៊ូឡេតាំង)
- 4. នៅក្រុង គេចែក ត្រីប៊ូ ទៅសរសេរ ឲ្យ អ្នក គ្រូ ទេ? (ទី ប៊ូឡេតាំង)
- 5. នៅបណ្តា ទី លេង គេចែក ត្រីប៊ូ ទៅសរសេរ ឲ្យ អ្នក គ្រូ ទេ? (ទី ប៊ូឡេតាំង)

- បាទ គេមិនចែក ត្រីប៊ូ ទៅសរសេរ ឲ្យ កូនសិស្ស ទេ ទើបគេអាច ចែក ត្រីប៊ូ ទៅសរសេរ ឆ័រ ប៊ូឡេតាំង ឲ្យ បាន ។
- បាទ ទេ គេមិនចែក កាតែសត្រូវ អ្នក គ្រូ ទេ ទើបគេអាច ចែក កាតែសត្រូវ ឆ័រ ប៊ូឡេតាំង ឲ្យ បាន ។
- បាទ ទេ គេមិនចែក ប្រតិបត្តិ អ្នក គ្រូ ទេ ទើបគេអាច ចែក ទោ អារី ឆ័រ ប៊ូឡេតាំង ឲ្យ បាន ។
- បាទ ទេ គេមិនចែក ត្រីប៊ូ ទៅសរសេរ ឲ្យ អ្នក គ្រូ ទេ ទើបគេអាច ចែក ទី ប៊ូឡេតាំង ឲ្យ បាន ។
- បាទ ទេ គេមិនចែក ត្រីប៊ូ ទៅសរសេរ ឲ្យ អ្នក គ្រូ ទេ ទើបគេអាច ចែក ទី ប៊ូឡេតាំង ឲ្យ បាន ។

Drill H. Expansion

- 1. ប្រជារាស្ត្រ ខ្មែរ អាច ទៅ បន្ទីរ ព័ត៌មាន សាធារណៈ
- 2. ឱ្យ ទៅ ប្រជារាស្ត្រ ខ្មែរ អាច ទៅ បន្ទីរ ព័ត៌មាន សាធារណៈ
- 3. ឱ្យ ទៅ ប្រជារាស្ត្រ ខ្មែរ អាច ទៅ បន្ទីរ ព័ត៌មាន សាធារណៈ ឬ ទៅ បណ្តា ទី លេង
- 4. ឱ្យ ទៅ ប្រជារាស្ត្រ ខ្មែរ អាច ទៅ បន្ទីរ ព័ត៌មាន សាធារណៈ ឬ ទៅ បណ្តា ទី លេង ដើម្បី ទៅ អាន ក្រសួង ។

- The Cambodian people can go to information kiosks.
- Now the Cambodian people can go to information kiosks.
- Now the Cambodian people can go to information kiosks or libraries.
- Now the Cambodian people can go to information kiosks or libraries in order to read books.

- 5. ឥឡូវប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរអាចទៅមន្ទីរពេទ្យសាសា
ការប្រមូលសៀវភៅ រឿងរ៉ាវ ថតសៀវភៅ
ការស្រាវជ្រាវ។
- 6. ឥឡូវប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរអាចទៅមន្ទីរពេទ្យសាសា
សាកលវិទ្យាល័យ រឿងរ៉ាវ ថតសៀវភៅ
និងការស្រាវជ្រាវផ្សេងៗ ហើយស្តាប់
ការផ្សព្វផ្សាយផ្សេងៗ។
- 7. ឥឡូវប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរអាចទៅមន្ទីរពេទ្យសាសា
ការប្រមូលសៀវភៅ រឿងរ៉ាវ ថតសៀវភៅ
ប្រចាំសប្តាហ៍ ហើយស្តាប់ការផ្សព្វផ្សាយ
តាមវិទ្យុ និងទូរទស្សន៍។

Now the Cambodian people can go to information kiosks or libraries in order to read books newspapers, and magazines.

Now the Cambodian people can go to information kiosks or libraries in order to read books, newspapers, and magazines, and listen to various broadcasts.

Now the Cambodian people can go to information kiosks or libraries in order to read books, newspapers, and magazines, and listen to various broadcasts on the radio and TV.

Drill I. Reduction

- 1. ឥឡូវប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរអាចទៅមន្ទីរពេទ្យសាសា
សាកលវិទ្យាល័យ រឿងរ៉ាវ ថតសៀវភៅ
និងការស្រាវជ្រាវផ្សេងៗ ហើយស្តាប់
ការផ្សព្វផ្សាយផ្សេងៗ តាមវិទ្យុ និង
ទូរទស្សន៍។
- 2. ឥឡូវប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរអាចទៅមន្ទីរពេទ្យសាសា
សាកលវិទ្យាល័យ រឿងរ៉ាវ ថតសៀវភៅ
និងការស្រាវជ្រាវផ្សេងៗ ហើយស្តាប់
ការផ្សព្វផ្សាយផ្សេងៗ។
- 3. ឥឡូវប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរអាចទៅមន្ទីរពេទ្យសាសា
ការប្រមូលសៀវភៅ រឿងរ៉ាវ ថតសៀវភៅ
និងការស្រាវជ្រាវផ្សេងៗ។
- 4. ឥឡូវប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរអាចទៅមន្ទីរពេទ្យសាសា
សាកលវិទ្យាល័យ រឿងរ៉ាវ ថតសៀវភៅ។
- 5. ឥឡូវប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរអាចទៅមន្ទីរពេទ្យសាសា
សាកលវិទ្យាល័យ
- 5. ឥឡូវប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរអាចទៅមន្ទីរ
ពេទ្យសាសា
- 7. ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរអាចទៅមន្ទីរពេទ្យសាសា
ការ

Now the Cambodian people can go to information kiosks or libraries in order to read books, newspapers, and magazines, and listen to various broadcasts on the radio and TV.

Now the Cambodian people can go to information kiosks or libraries in order to read books, newspapers, and magazines, and listen to various broadcasts.

Now the Cambodian people can go to information kiosks or libraries in order to read books, newspapers, and magazines.

Now the Cambodian people can go to information kiosks or libraries in order to read books.

Now the Cambodian people can go to information kiosks or libraries.

Now the Cambodian people can go to information kiosks.

The Cambodian people can go to information kiosks.

UNIT 89

BASIC DIALOGUE

- 1. John
វីដ្យូលោក ម៉ាកអី?
What brand is your radio?
- 2. Sarom
បាន ម៉ាក សូនី ធ្វើនៅជប៉ុន
A Sony, made in Japan.
- 3. John
អូ ខ្ញុំមានមួយដែរ ខ្ញុំទិញនៅតូក្យូ យ៉ូ ។ របស់លោក ហាក់ដូចជា?
Ah so, I have one too. I bought it in Tokyo. What kind is yours?
- 4. Sarom
បាន របស់ខ្ញុំប្រើប្រាស់ទាំងភ្នំ ទាំងអគ្គិសនី ។
Mine uses both batteries and electricity.
- 5. John
អូ អញ្ចឹង ដូចរបស់ខ្ញុំហើយ លោក ចាប់ប៉ុស្តិ៍បានច្រើនទេ? ខ្ញុំចាប់ប៉ុស្តិ៍បានច្រើនណាស់ វាទៅសេសនៅពេលយប់។
Oh, like mine. Can you get a lot (on it)? I can get a lot of stations, especially at night.
- 6. Sarom
បាន ខ្ញុំចាប់ប៉ុស្តិ៍បានច្រើនដែរ ។ លើកលែងតែចាប់កម្រងវីដ្យូនគេ ខ្ញុំក៏ចាប់បានច្រើនផ្សេងៗទៀត ខាងលើ។
I can get a lot of stations too. Besides listening to the Cambodian programs, I always listen to different kinds of music from Europe.
- 7. John
ខ្ញុំចាប់បានប៉ុស្តិ៍ តែ អឺរ៉ុប ខ្លះ មិនសូវ ច្បាស់ទេ ព្រោះ ខ្ញុំគ្មាន អង្គដែរ ខ្ពស់ ។
I can't get European stations very clearly because I don't have a long (high) antenna.
- 8. Sarom
អញ្ចឹង មិនអីទេ ថ្ងៃណា លោកទិញ វីដ្យូ អង្គដែរ នៅ ហើយ ចាំ ខ្ញុំ ទៅ គន់ ផ្លូវ ជូន ។
No problem there. Some day buy some antenna wire and wait for me to come and put it up for you.
- 9. John
បាន ខ្ញុំ អរគុណ ច្រើនណាស់ បើ បាន លោក ទៅ ជួយ អញ្ចឹង ។
(I'd) thank you very much, if you could come and help.

Sarom

10. លោកមានដឹងស្តាប់ការស្តាប់ការស្តាប់
ពាណិជ្ជកម្មតាមវិទ្យុទេ?

Have you ever heard the commercials?

John

11. បានខ្ញុំស្តាប់ម្តងៗដែរ តែអ្វីនិយាយ
មិនបានទេ ព្រោះពួកគេនិយាយលឿន
ពេក។

I've heard them from time to time,
but some times I can't understand
because they talk too fast.

Sarom

12. លោកមានទូរទស្សន៍ទេ?

Do you have a T.V.?

John

13. បានខ្ញុំទិញទូរទស្សន៍មួយគ្រឿង
មុន។ ក្រុមគ្រួសារខ្ញុំចូលចិត្តមើលទស្សន៍
ខ្មែរណាស់។

I just bought one last week. My
family likes to watch Cambodian
theater very much.

Sarom

14. ខ្ញុំចង់ទិញទូរទស្សន៍ដែរ តែចាំរង
ទិញ ព្រោះគ្រួសារខ្ញុំ មិនមានលុយកាក់
បន្តិច។

I want to buy one but I'm waiting
a month or two more until I have
a little money.

DRILLS

Drill A. Substitution

- 1. វិទ្យុខ្ញុំធំគួរសន្ធឹកហើយអាចចាប់បាន
ប៉ុន្តែវិទ្យុច្រើនទិស។ My radio is rather large and can
get a lot of stations.
- 2. វិទ្យុខ្ញុំមានបង្ហាញវិទ្យុច្រើនគួរសន្ធឹកហើយអាចចាប់
បានប៉ុន្តែវិទ្យុច្រើនទិស។ My radio has a lot of meter bands
and can get a lot of stations.
- 3. វិទ្យុខ្ញុំធ្ងន់គួរសន្ធឹកហើយអាចចាប់បាន
ប៉ុន្តែវិទ្យុច្រើនទិស។ My radio is heavy and can get a lot
of stations.
- 4. វិទ្យុខ្ញុំមានអង្រែវិទ្យុវិទ្យុច្រើនគួរសន្ធឹកហើយអាច
ចាប់បានប៉ុន្តែវិទ្យុច្រើនទិស។ My radio has a long antenna and can
get a lot of stations.
- 5. វិទ្យុខ្ញុំតូចគួរសន្ធឹកហើយអាចចាប់បាន
ប៉ុន្តែវិទ្យុច្រើនទិស។ My radio is small and can get a lot
of stations.
- 6. វិទ្យុខ្ញុំល្អគួរសន្ធឹកហើយអាចចាប់បាន
ប៉ុន្តែវិទ្យុច្រើនទិស។ My radio is pretty and can get a lot
of stations.
- 7. វិទ្យុខ្ញុំមានសម្លេងគួរសន្ធឹកហើយអាច
ចាប់បានប៉ុន្តែវិទ្យុច្រើនទិស។ My radio has a speaker and can get a
lot of stations.
- 8. វិទ្យុខ្ញុំស្រឡាត់គួរសន្ធឹកហើយអាចចាប់
បានប៉ុន្តែវិទ្យុច្រើនទិស។ My radio sounds clear and can get a
lot of stations.

Drill B. Substitution

- 1. ពេលយប់វិទ្យុវិទ្យុច្រើនទិសពីភាគឦសាន។ Late at night I always listen to
music from Europe.
- 2. ពេលយប់វិទ្យុវិទ្យុច្រើនទិសពីភាគឦសាន។ Late at night I always listen to
music from Latin America.
- 3. ពេលយប់វិទ្យុវិទ្យុច្រើនទិសពីប្រេស៊ីល ឬ គុយបា។ Late at night I always listen to
music from Brazil or Cuba.
- 4. ពេលយប់វិទ្យុវិទ្យុច្រើនទិសពីភាគឦសាន។ Late at night I always listen to
music from India.
- 5. ពេលយប់វិទ្យុវិទ្យុច្រើនទិសពីភាគឦសាន។ Late at night I always listen to
music from abroad.
- 6. ពេលយប់វិទ្យុវិទ្យុច្រើនទិសពីភាគឦសាន។ Late at night I always listen to
music from the United States.
- 7. ពេលយប់វិទ្យុវិទ្យុច្រើនទិសពីភាគឦសាន។ Late at night I always listen to
music from France.

Drill C. Double Substitution

- 1. ខ្ញុំមិនសូវស្តាប់រក្សាប្រសិនបើស្តាប់ទូរទស្សន៍
និកស្តាប់និយាយ។ I don't listen to music very much;
I listen to news for the most
part.
- 2. ខ្ញុំមិនសូវស្តាប់ព័ត៌មានប្រសិនបើស្តាប់ទូរទស្សន៍
និកស្តាប់កម្មវិធីផ្ទះ។ I don't listen to editorials very
much; I listen to home economics
for the most part.
- 3. ខ្ញុំមិនសូវស្តាប់ព័ត៌មានប្រសិនបើស្តាប់ទូរទស្សន៍
និកស្តាប់សារព័ត៌មាន។ I don't listen to news very much;
I read the paper for the most part.
- 4. ខ្ញុំមិនសូវស្តាប់រក្សាប្រសិនបើស្តាប់ទូរទស្សន៍
និកស្តាប់រក្សានិកស្តាប់ភាសា។ I don't listen to European music
very much; I listen to traditional
Cambodian music for the most part.
- 5. ខ្ញុំមិនសូវស្តាប់កម្មវិធីបារាំងប្រសិនបើស្តាប់ទូរទស្សន៍
និកស្តាប់កម្មវិធីអង់គ្លេស។ I don't listen to the French program,
very much; I listen to the program
in English for the most part.
- 6. ខ្ញុំមិនសូវស្តាប់វិទ្យុប្រសិនបើស្តាប់ទូរទស្សន៍
និកស្តាប់សៀវភៅ។ I don't listen to the radio very
much; I read books for the most
part.
- 7. ខ្ញុំមិនសូវស្តាប់តន្ត្រីប្រសិនបើស្តាប់ទូរទស្សន៍
និកស្តាប់ទូរទស្សន៍។ I don't listen to the music on the
radio very much; I look at TV for
the most part.
- 8. ខ្ញុំមិនសូវស្តាប់ស្ថានីយ៍បរទេសប្រសិនបើស្តាប់ទូរទស្សន៍
និកស្តាប់ស្ថានីយ៍ខ្មែរ។ I don't listen to the foreign
stations very much; I listen to
Cambodian stations for the most
part.

Drill D. Variable Double Substitution

- 1. ខ្ញុំទើបទិញនិយ័តព្រាបាននិងឃ្លុយទិញវិក័ត
កំពុងទិញរៀបរយនិកស្តាប់។ I just bought a radio, and now I'm
installing the antenna.
- 2. គាត់ទើបទិញនិយ័តព្រាបាននិងឃ្លុយទិញវិក័ត
កំពុងទិញរៀបរយនិកស្តាប់។ He just bought a TV, and now I'm
installing the antenna.
- 3. គាត់ទើបទិញនិយ័តព្រាបាននិងឃ្លុយទិញវិក័ត
កំពុងទិញរៀបរយនិកស្តាប់។ He just bought a car, and now I'm
installing the radio.
- 4. គាត់ទើបទិញនិយ័តព្រាបាននិងឃ្លុយទិញវិក័ត
កំពុងទិញរៀបរយនិកស្តាប់។ He just bought a house, and now I'm
installing the telephone.
- 5. គាត់ទើបទិញនិយ័តព្រាបាននិងឃ្លុយទិញវិក័ត
កំពុងទិញរៀបរយនិកស្តាប់។ He just bought a radio, and now I'm
installing it in the room.
- 6. វាទើបទិញនិយ័តព្រាបាននិងឃ្លុយទិញវិក័ត
កំពុងទិញរៀបរយនិកស្តាប់។ He just bought a wardrobe, and now
I'm installing it in the room.
- 7. វាទើបទិញនិយ័តព្រាបាននិងឃ្លុយទិញវិក័ត
កំពុងទិញរៀបរយនិកស្តាប់។ He just bought a TV, and now I'm
installing it in the living room.

Drill E. Multiple Substitution

- 1. ខ្ញុំទំនៀមទម្លាប់រកគន្លឹះស្តាប់វិទ្យុភាសាខ្មែរ
 ខ្ញុំទំនៀមទម្លាប់ស្តាប់ស្តីពីព្រឹត្តិការណ៍នយោបាយក្រោយ
 ពេលវេលា។
 I try to listen to them speaking
 Cambodian on the radio, but I
 still don't understand much
 because they talk too fast.
- 2. ខ្ញុំទំនៀមទម្លាប់រកគន្លឹះស្តាប់ចិនភាសាចិនលើទូរស័ព្ទ
 ខ្ញុំទំនៀមទម្លាប់ស្តាប់ស្តីពីព្រឹត្តិការណ៍រកគន្លឹះស្តាប់
 ច្បាស់។
 I try to listen to them speaking
 Chinese on the telephone, but I
 still don't understand much
 because they talk too unclearly.
- 3. ខ្ញុំទំនៀមទម្លាប់រកគន្លឹះស្តាប់អង់គ្លេសភាសាខ្មែរ
 ខ្ញុំទំនៀមទម្លាប់ស្តាប់ស្តីពីព្រឹត្តិការណ៍រកគន្លឹះស្តាប់
 លឿន។
 I try to listen to them speaking
 English on the TV, but I still
 don't understand much because
 they talk too fast.
- 4. ខ្ញុំទំនៀមទម្លាប់រកគន្លឹះស្តាប់បារាំងភាសាខ្មែរ
 ខ្ញុំទំនៀមទម្លាប់ស្តាប់ស្តីពីព្រឹត្តិការណ៍បារាំង
 ខ្ញុំមិនឮបាន។
 I try to listen to them speaking
 French on the radio, but I still
 don't understand much because I
 can't hear well.
- 5. ខ្ញុំទំនៀមទម្លាប់រកគន្លឹះស្តាប់អ៊ីស្ប៉ាញ៉ែលភាសាខ្មែរ
 ខ្ញុំទំនៀមទម្លាប់ស្តាប់ស្តីពីព្រឹត្តិការណ៍រកគន្លឹះស្តាប់
 លឿនណាស់។
 I try to listen to them speaking
 Spanish on the radio, but I still
 don't understand much because
 they talk very fast.
- 6. ខ្ញុំទំនៀមទម្លាប់រកគន្លឹះស្តាប់វៀតណាមភាសាខ្មែរ
 ខ្ញុំទំនៀមទម្លាប់ស្តាប់ស្តីពីព្រឹត្តិការណ៍រកគន្លឹះស្តាប់
 ខុសពីវៀតណាម។
 I try to listen to them speaking
 Vietnamese on the tape, but I
 still don't understand much
 because they talk unlike Vietnamese.
- 7. ខ្ញុំទំនៀមទម្លាប់រកគន្លឹះស្តាប់ខ្មែរភាសាខ្មែរ
 ខ្ញុំទំនៀមទម្លាប់ស្តាប់ស្តីពីព្រឹត្តិការណ៍រកគន្លឹះស្តាប់
 ច្រើនពាក្យខ្ញុំមិនយល់។
 I try to listen to them speaking
 Cambodian on the TV, but I still
 don't understand much because they
 speak a lot of words I don't
 understand.
- 8. ខ្ញុំទំនៀមទម្លាប់រកគន្លឹះស្តាប់អង់គ្លេសភាសាខ្មែរ
 ខ្ញុំទំនៀមទម្លាប់ស្តាប់ស្តីពីព្រឹត្តិការណ៍រកគន្លឹះស្តាប់
 លឿនណាស់ខ្ញុំមិនឮបាន។
 I try to listen to them speaking
 English on records, but I still
 don't understand much because
 they speak in a way I'm not used
 to hearing.

Drill F. Equivalence

MODEL: គ្រូ: ខ្ញុំទំនៀមទម្លាប់ស្តាប់វិទ្យុភាសាខ្មែរ
 មិនរើស។

Teacher: I listen to the radio from time
 to time when I'm not busy.

គិរ្យ: អ្នកកាល របស់ខ្ញុំមិនរើស ខ្ញុំទំនៀម
 ទម្លាប់វិទ្យុភាសាខ្មែរ។

Student: Sometimes, if I'm not busy, I
 listen to the radio.

1. ខ្ញុំមិនរើសវិទ្យុភាសាខ្មែរកាលណាខ្ញុំមិន
 រើសវិទ្យុភាសាខ្មែរ។

អ្នកកាល របស់ខ្ញុំមិន រើសវិទ្យុភាសាខ្មែរ
 វិទ្យុភាសាខ្មែរ។

2. ខ្ញុំទំនៀមទម្លាប់ស្តាប់វិទ្យុភាសាខ្មែរកាលណាខ្ញុំមិន
 រើសវិទ្យុភាសាខ្មែរ។

អ្នកកាល របស់ខ្ញុំមិនរើសវិទ្យុភាសាខ្មែរ
 ទំនៀមទម្លាប់វិទ្យុភាសាខ្មែរ។

- 3. ភាគច្រើន ភាគតិច របស់លក់ ឬ លក់ ក្នុង រយៈពេល កាល ណា ភាគតិច ភាគច្រើន របស់លក់ ឬ លក់ ។
- 4. វា ទៅ បណ្តា លើ យូរ ឬ ខ្លី រយៈពេល កាល ណា វា ទៅ ត្រូវ ខ្លះ ឬ ច្រើន រយៈពេល ។
- 5. ខ្ញុំ ទៅ ភាគ ច្រើន ឬ តិច ណា ក្នុង រយៈពេល កាល ណា ខ្ញុំ មាន កម្លាំង ។

- ឱ្យ កាល របស់ ភាគតិច ភាគច្រើន របស់លក់ ឬ លក់ ភាគ ច្រើន ភាគតិច របស់លក់ ឬ លក់ ។
- ឱ្យ កាល របស់ វា ទៅ ត្រូវ ខ្លះ ឬ ច្រើន រយៈពេល វា ទៅ បណ្តា លើ យូរ ឬ ខ្លី រយៈពេល ។
- ឱ្យ កាល របស់ ខ្ញុំ មាន កម្លាំង ឬ ខ្ញុំ ទៅ ភាគ ច្រើន ឬ តិច ណា ក្នុង រយៈពេល ។

Drill G. Transformation

MODEL: គ្រូ: វិទ្យុ លោក រៀបចំ ដោយ ប្រើ ភ្លើង រឺ មិន ទេ?
(ថ្ងៃ ពិស)
សិស្ស: វិទ្យុ លោក រៀបចំ ដោយ ភ្លើង រឺ ក៏ បាន ថ្ងៃ ពិស
ក៏ បាន មិន ទេ?

Teacher: Your radio runs on electricity doesn't it? (batteries)

Student: Your radio uses either electricity or batteries doesn't it?

- 1. វិទ្យុ លោក រៀបចំ ថ្ងៃ ពិស មិន ទេ?
(ទង្គិច)
- 2. ខ្លា លោក រៀបចំ ដោយ ធម្មតា មិន ទេ?
(លាវ លើ ប្រដាប់)
- 3. លោក រៀបចំ ភ្លើង រឺ បាន មិន ទេ?
(បន្តិច បន្តួច)
- 4. លោក រៀបចំ បាន មិន ទេ ឬ ទេ មិន ទេ?
(ខ្លា លើ)
- 5. ភាគ ច្រើន លោក រៀបចំ មិន ទេ?
(ថ្ងៃ ពិស)

- វិទ្យុ លោក រៀបចំ ថ្ងៃ ពិស ក៏ បាន រៀបចំ ដោយ ភ្លើង រឺ ក៏ បាន មិន ទេ?
- ខ្លា លោក រៀបចំ ដោយ ធម្មតា ក៏ បាន លាវ លើ ប្រដាប់ ក៏ បាន មិន ទេ?
- លោក រៀបចំ ភ្លើង រឺ បាន ឬ មិន ទេ ឬ ទេ ក៏ បាន មិន ទេ?
- លោក រៀបចំ ខ្លា លើ ឬ មិន ទេ មិន ទេ ក៏ បាន មិន ទេ?
- ភាគ ច្រើន លោក រៀបចំ មិន ទេ មិន ទេ ក៏ បាន មិន ទេ?

Drill H. Expansion

- 1. ខ្ញុំ មិន បាន ទិញ វិទ្យុ ទេ ។
- 2. កាល ខ្ញុំ ទៅ ហុងកុង ខ្ញុំ មិន បាន ទិញ វិទ្យុ ទេ ។
- 3. ខ្ញុំ មាន កាល ខ្ញុំ ទៅ ហុងកុង ខ្ញុំ មិន បាន ទិញ វិទ្យុ ទេ ។
- 4. ខ្ញុំ មាន កាល ខ្ញុំ ទៅ ហុងកុង ខ្ញុំ មិន បាន ទិញ វិទ្យុ ទេ ព្រោះ ខ្ញុំ មាន អ្វី ច្រើន ។
- 5. ខ្ញុំ មាន កាល ខ្ញុំ ទៅ ហុងកុង ខ្ញុំ មិន បាន ទិញ វិទ្យុ ទេ ព្រោះ ខ្ញុំ មាន អ្វី ច្រើន ។
- 6. ខ្ញុំ មាន កាល ខ្ញុំ ទៅ ហុងកុង ខ្ញុំ មិន បាន ទិញ វិទ្យុ ទេ ព្រោះ ខ្ញុំ មាន អ្វី ច្រើន ។ ខ្ញុំ គិត ថា

- I didn't buy a radio.
- When I was in Hong Kong, I didn't buy a radio.
- Last month when I was in Hong Kong, I didn't buy a radio.
- Last month when I was in Hong Kong, I didn't buy a radio because I had a lot of things.
- Last month when I was in Hong Kong, I didn't buy a radio because I had a lot of other things.
- Last month when I was in Hong Kong, I didn't buy a radio because I had a lot of other things and I thought

7. ខែមុនកាលខ្ញុំនៅហុងកុង ខ្ញុំមិនបានទិញ
 វិទ្យុទេ ព្រោះខ្ញុំមានដីវ៉ែន ឯទៀត រហូតមិន
 ហើយគិតថា ខ្ញុំអាចទិញវិទ្យុដែលធុននៅ
ភ្នំពេញបានថោកជាង។

Last month when I was in Hong Kong,
 I didn't buy a radio because I
 had a lot of other things and I
 thought I could buy a radio made in
 Phnom Penh cheaper.

Drill I. Reduction

1. ខែមុនកាលខ្ញុំនៅហុងកុង ខ្ញុំមិនបាន
 ទិញវិទ្យុទេ ព្រោះខ្ញុំមានដីវ៉ែន ឯទៀត
 រហូតមិនហើយ គិតថា ខ្ញុំអាចទិញវិទ្យុ
ដែលធុននៅភ្នំពេញបានថោកជាង។

Last month when I was in Hong Kong,
 I didn't buy a radio because I
 had a lot of other things and I
 thought I could buy a radio made
 in Phnom Penh cheaper.

2. ខែមុនកាលខ្ញុំនៅហុងកុង ខ្ញុំមិនបានទិញ
 វិទ្យុទេ ព្រោះខ្ញុំមានដីវ៉ែន ឯទៀត រហូត
ហើយគិតថា

Last month when I was in Hong Kong,
 I didn't buy a radio because I
 had a lot of other things and I
 thought

3. ខែមុនកាលខ្ញុំនៅហុងកុង ខ្ញុំមិនបានទិញ
 វិទ្យុទេ ព្រោះខ្ញុំមានដីវ៉ែន ឯទៀត រហូត។

Last month when I was in Hong Kong,
 I didn't buy a radio because I
 had a lot of other things.

4. ខែមុនកាលខ្ញុំនៅហុងកុង ខ្ញុំមិនបានទិញវិទ្យុ
 ទេ ព្រោះខ្ញុំមានដីវ៉ែន រហូត។

Last month when I was in Hong Kong,
 I didn't buy a radio because I
 had a lot of things.

5. ខែមុនកាលខ្ញុំនៅហុងកុង ខ្ញុំមិនបានទិញ
 វិទ្យុទេ ។

Last month when I was in Hong Kong,
 I didn't buy a radio.

6. កាលខ្ញុំនៅហុងកុង ខ្ញុំមិនបានទិញវិទ្យុទេ ។

When I was in Hong Kong, I didn't
 buy a radio.

7. ខ្ញុំមិនបានទិញវិទ្យុទេ ។

I didn't buy a radio.

UNIT 90

NARRATION

1. នៅប្រទេសកម្ពុជាមានកាតិសត្រច្រើនគួរសន៍សិន ។
2. កាតិសត្រជាងនោះខ្លះចេញរាល់ថ្ងៃ ខ្លះចេញរាល់អាទិត្យ ។
3. គេមានចេញជាភាសាខ្មែរ បារាំង ចិននិងយួន ។
4. កាតិសត្រសរសេរជារៀងរាល់ថ្ងៃមានទេ គេមានទស្សនាវិទ្យាសាស្ត្រជាភាសាអង់គ្លេសនិងសិន ។
5. កាតិសត្រខ្លះមានច្រើនទំព័រ ខ្លះទៀតមានតែជាង១០ទំព័រ ។
6. គេលកមិនថ្លៃប៉ុន្មានទេ ពីប្រាំរៀលទៅ១៤រៀល ឬ២០រៀល ។
7. កាតិសត្រជាងគេគឺកាតិសត្រអ្នកភូមិភាគបឹង ។
8. នៅក្នុងកាតិសត្រនេះគេនិយាយអំពីសកម្មភាពនៃជីវិតអនាគតក្នុងស្រុកកម្ពុជា និងអំពីវប្បធម៌ និងច្បាប់ផ្ទាល់ខ្លួន ។
9. គេមានទំព័រវិញ្ញាណកម្មនិងសេចក្តីសរសេរជាខ្លះនិងបារាំង ។
10. ទំព័រឯទៀតគឺអំពី កសិកម្ម ពាណិជ្ជកម្ម វិទ្យាសាស្ត្រ កីឡា និងទ្រឹស្តីកំសាន្ត ។

1. In Cambodia there are rather many newspapers.
2. Of all these papers, some are issued daily, others are issued weekly.
3. They are published in Cambodian, French, Chinese, and Vietnamese.
4. They still don't have newspapers written in English, but there are magazines in English.
5. Some papers have many pages; others don't have more than ten pages.
6. They are sold cheaply, from five riels to 15 or 20 riels.
7. The largest newspaper is Neak Cheat Niyum.
8. In this newspaper they talk about various domestic activities, culture, and Cambodian traditional law.
9. There are editorial pages written in Cambodian and French.
10. Other pages talk about agriculture, commerce, science, sports, and humorous stories.

1. ការសរសេរកម្មវិធីនិយមនាគារសតរបស់រាជការសង្គមព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។
2. គេលក់ការសរសេរនេះទូទាំងប្រទេសកម្ពុជា និងនៅក្រៅប្រទេសកម្ពុជានិមិត្ត។
3. ជនបរទេសជាតិសរសេរកម្មវិធីនិយមនាគារសតរបស់រាជការសង្គមព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។
4. អ្នកខ្លះចេះចម្លើយខ្លះ គេចិញ្ចែងយកទៅចម្លើយអំពីសកម្មភាពនានា។ នៅប្រទេសកម្ពុជា។
5. ជនបរទេសដែលមិនចេះចម្លើយខ្លះ គេអាចចិញ្ចែងយកសៀវភៅសរសេរកម្មវិធីនិយមនាគារសតរបស់រាជការសង្គមព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។
6. គេអាចចម្លើយប្រើសៀវភៅ (ព្រឹត្តិបត្រ) នៃភ្នាក់ងារសារពាតីមានខ្លះនិមិត្ត។
7. ប្រើសៀវភៅនេះចិញ្ចែងយកសារពាតីព្រឹត្តិបត្រនានាសម្រាប់អាន។
8. ក្នុងប្រើសៀវភៅនេះមានសំណុំសព្វគ្រប់ក្នុងនីមួយៗប្រទេសនីមួយៗមានកម្រិតខ្ពស់។
9. ការសរសេរកម្មវិធីនិយមនាគារសតរបស់រាជការសង្គមព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។
10. ការសរសេរនេះមានសំណុំសព្វគ្រប់ក្នុងប្រើសៀវភៅនិមិត្តនៃសរសេរកម្មវិធីនិមិត្ត។

1. The newspaper Neak Cheat Niyum is the newspaper of the Sangkum government.
2. They sell this newspaper everywhere inside the country and outside the country also.
3. Foreigners, especially the representatives of various countries, buy this paper to read the editorials.
4. Other people who know how to read Cambodian buy it to read about the various activities in Cambodia.
5. Foreigners who do not know how to read Cambodian can buy Realites Cambodgiennes to read. This paper is issued in French every week.
6. They can also read the bulletin of the Agence Khmere Presse.
7. This bulletin is issued daily by the Cambodian Press Agency.
8. In this bulletin there is all kinds of news, both domestic and foreign; and there is even the television schedule.
9. The newspaper Kampuchea is issued every day from the Ministry of Information.
10. This newspaper contains news just like that in the bulletin but written in Cambodian.

1. ព្រំដីមនោសីតាមក្រសួងកសិកម្មនិងស្បៀងនិងរដ្ឋបាលកសិកម្មនិងស្បៀង ពេញចំនួនតែឆ្នាំប៉ុណ្ណោះ។
2. ឥឡូវនៃសីតាមទីក្រុងដ៏ធំនៃកម្ពុជាមានមន្ទីរព័ត៌មានសាធារណៈហើយក្រសួងកសិកម្មនិងស្បៀងក៏មានមន្ទីរព័ត៌មានផងដែរ។
3. ក្រសួងកសិកម្មនិងស្បៀងមិនសូវទិញកាតិសត្រា ពេញចំនួនទិញទ្រូឡូម៉ូស៊ីត។
4. គេអាចទិញទ្រូឡូម៉ូស៊ីតប្រភេទនានាដែលទាក់ទងនឹងព័ត៌មាននិងស្បៀងនិងស្បៀងនៅទូទាំងប្រទេស។
5. ឥឡូវនឹងដឹងនូវព័ត៌មានភ្លាមៗនោះបើគេនៅទីជនបទក៏ដឹងដែរ។
6. ក្នុងភូមិមួយម្នាក់ៗមានមិនមួយឬពីរទីវិលមានទីក្រុង។
7. បើគេចង់ដឹងព័ត៌មានឬទាន់ពេលវេលាគួរទៅមិនមែនគេអាចទៅមិនមែនភូមិឬមេឃុំឬមន្ទីរព័ត៌មានសាធារណៈ។
8. ប៉ុន្តែទីក្រុងទាំងពីរមានទីកន្លែង។
9. គេផ្សព្វផ្សាយសំណើនិងសេចក្តីសម្រេចច្រើនបួនម៉ោង។
10. ហើយគេអាចឆ្លាប់ការផ្សព្វផ្សាយនោះជាច្រើនភាសាបាន។

1. At first in the countryside and the provinces they didn't like to read newspapers very much, they mostly listened to the news on the radio.
2. Now, in the business district they have information centers, and the country people can go read the papers and listen to the radio at will.
3. The people living in the countryside don't buy many newspapers; they usually buy radios which use batteries.
4. They can buy this kind of radio cheaply too, because they make radios and batteries in Phnom Penh.
5. Now they know the various news (stories) immediately, too even if they live in villages.
6. In each village there are at least one or two households that have radios.
7. If they want to read newspapers or magazines, they can go to the house of the mee phum or mee khum (hamlet chief or village chief) or to the Information Center.
8. There are two Cambodian radio stations.
9. They broadcast news and music almost twenty-four hours (a day).
10. And (people) can hear these broadcasts in many languages.

1. ពីប៉ុន្មានឆ្នាំមុននេះគេមិនមានវិទ្យុទ្រង់ទ្រាយធំ ដូចសព្វថ្ងៃនេះទេ។
2. ឥឡូវវាមានលក្ខណៈងាយស្រួលទិញម៉ូដែលនេះទេ។
3. អ្នកខ្លះមានវិទ្យុធំទៀតដែលអាចចាប់យកស្តីពីបរទេសផងដែរ។
4. ភ្នាក់ងារវិទ្យុទ្រង់ទ្រាយធំដំណើរការនៅភ្នំពេញ និងនៅទូទាំងប្រទេស។
5. វាផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានកាន់តែច្រើនជាងមុន ហើយមានកម្មវិធីសម្រាប់កំសាន្តកាលពីថ្ងៃ។
6. ការផ្សព្វផ្សាយខាងពាណិជ្ជកម្មនិងផ្សេងៗទៀតក៏មានផងដែរ។
7. ក្រសួងឯករាជ្យព័ត៌មានបានរីកចម្រើនជាងមុនជាងមុន។
8. គេបានបង្កើតវិទ្យុទ្រង់ទ្រាយធំជាច្រើនទៀត។
9. គេបានបង្កើតវិទ្យុទ្រង់ទ្រាយធំ និងមានការងារផ្សេងៗទៀតផងដែរ។
10. ការចម្រើនដ៏សំខាន់ខាងព័ត៌មានឯករាជ្យព័ត៌មាននេះបានជួយឱ្យខ្មែរ និងបរទេសដឹងអំពីសកម្មភាពទាំងអស់ក្នុងប្រទេស។

1. A few years ago, they did not have a lot of radios to use, unlike today.
2. Now they can buy radios which use batteries without difficulty.
3. Some people have large radios which can receive many foreign stations.
4. The Cambodian radio station broadcasts news and various kinds of music almost 24 hours (a day).
5. They broadcast, in many languages, and they have national and foreign music for entertainment every day.
6. The commercial broadcasts to sell things are also heard every day.
7. The Cambodian Ministry of Information has expanded greatly in these past few years.
8. They have increased the number of hours they broadcast and they have many interesting programs.
9. They have established a very nice television station and a factory to make transistor radios also.
10. This very important success in information helps the Cambodian and foreigner to understand much about all the domestic and foreign activities.

ក the neck
 ក៏ so, then 15
 កក់សក់ wash the hair 30
 កក្កដា July 40
 កង កង unit(military) 44
 កងពលធំ division(military) 44
 កងវិទ្យាល័យនាគម កងវិទ្យាល័យនាគម battalion 44
 កងវិទ្យាល័យនាគធំ regiment 44
 កងអនុវិទ្យាល័យនាគម platoon 44
 កងអនុវិទ្យាល័យនាគធំ company 44
 កង់ wheel, bicycle 39
 កង់ស្រូវ tire(vehicle) 72
 កញ្ចប់ pack(cigarettes) 38
 កញ្ញា Miss(title); September 22
 កណ្តាល middle 13
 កណ្តាស់ sneeze v. or n. 52
 កណ្តាវ mouse 42
 កថិនី Kathin(a ceremony) 65
 កន្លែង place 24
 កន្លែងចុះ a landing place 63
 កន្លែងតែងតែង picnic spot 53
 កន្លែងលក់បរិក្ខារ gas station 53
 កន្លែងរាំ dance hall, place to dance 31
 កន្លះ half(½) 29
 កន្លះម៉ោង half an hour 45
 កន្សៃ a towel

កប៉ាល់ boat 38
 កប៉ាស់រហាវ airplane 38
 កម្ពុជា Cambodia 86
 កម្មករ laborer, workers 42
 កម្មវិធី program, schedule 83
 កម្លាំង(កម្លាំង) strength, power 75
 ករណី I, I am(used in talking to a monk) 66
 កសិកម្ម agriculture 81
 កាច់ to pick, to pluck 72
 កាច់ជ្រុង corner 53
 កាណូត motorboat 36
 កាត់ briefly 10
 កាត់ to cut 41
 កាត់ to make clothing 27
 កាត់សក់ to cut hair, get a hair cut 43
 កាតាប briefcase 30
 កាតិប a cap 69
 កាន់ to hold 20
 កាប់ to cut, hack(with an ax or cleaver) 72
 ការ wedding, to marry ; work, affair, activity 77
 ការណ៍ business 57
 ការធ្ងន់ heavy work 59
 ការរស់នៅ life, living conditions 69
 ការវាយភក្ត្រ invasion 69
 ការ៉ាឡី Karachi 40
 ការិយាល័យ office 64
 កាល when; time. 89
 កាលណា when, whenever. 89
 កាលបើ if, when, whenever 89
 កាលពីដំបូង originally 30
 កាលពីមុន previously 30
 កាតិសត្រ newspaper 30

កាហ្វេ coffee 26
កុំដាក់ ignition 39
កូន monk's house 68
កូន moving pictures 47
កុម្ភៈ February 40
កូន child 2
កូនក្មេង children 2
កូនសិស្ស student, pupil 2
កូនសាហាន unlisted man 36
កូនប្រសា son, or daughter-in-law 26
ក្រូច rose(flower) 27
កើត East 31
កើត can, to be able, possible 58
កើត to be born 42
កេង to sleep 45
កែ correction 84
កែវ glass 38
កោតសរសើរ praiseworthy 78
កាវ to shave 43
កាវពុកមាត់ to shave the beard 30
កោះទន្សាយ Rabbit Island(name of island) 36
កៅសិប ninety 23
កៅស៊ូ rubber 77
កៅសិ chair 27
ក៏ don't 2
កុំទុកយូរពេក don't put it off too long 54
កុំបារម្ភ don't worry 36
កុំទាល do not...yet 49
កំណត់ appointment, fixed period 41
កំណាត់សំពត់ cloth 41
កំណើត beginning 71
កំប្លែង comic, funny, humorous 49

កំពង់ចាម Kompong-Cham(Province of Cambodia) 61
កំពង់សោម Kompong Som(Province of Cambodia) 63
កំពង់ស្ពឺ Kompong Speu(Province of Cambodia) 44
កំពស់ height 75
កំពុង be in the process 26
កំពុងដឹក be in the process of 30
កំពុងហោះ in flight 40
កំពូល peak 68
កំពែង wall, 63
កំពែងអង្គរ wall of Angkor 63
កំរិត limit(v.,n.) 68
កំសត់ sad 49
កំសាន្តខ្លួន to amuse oneself 50
ក្លាប crab 58
ក្លាប board, plank 12
ក្លាបខ្មៅ blackboard 12
ក្លាបឆ្នុះ plywood 72
ក្តៅ hot, warn 41
ក្នុង in 4
ក្នុងស្រុក domestic 86
ក្បាច់ design 76
ក្បាច់រចនា art, pattern, design 76
ក្បាល a head 52
ក្បាល volume 88
ក្បួន book for predictions 42
ក្បែរ near by, next to 35
ក្មេង nephew or niece 26
ក្មេងប្រុស nephew 26
ក្មេងស្រី niece 26
ក្មេង in-law
ក្មេង to be young child 44
ក្មេងៗ children(in general)

ប្រកបដោយសេវា servant 27
 ប្រកបដោយសេវា servant 56
 ក្រីក្រ poor 42
 ក្រខ្វក់ dirty 43
 ក្រចេះ Kratie(Province of Cambodia) 71
 ក្រដាស paper 18
 ក្រមា Cambodian garment consisting of a rectangular piece of cloth 77
 ក្រមុំ mature girl(unmarried) 27
 ក្រសួង Ministry 24
 ក្រសួងការបរទេស Foreign Ministry 24

ក្រសួងព័ត៌មានព្រឹត្តិការណ៍ Information Ministry 24

ក្រោប to bow, prostrate oneself 67
 ក្រោបទូល to inform; to say respectfully 67
 ក្រាម gram 38
 ក្រាល to spread out, to lay out 76
 ក្រារឹក tie 77
 ក្រាប comb 30
 ក្រាស់ thick 43
 ក្រុង city
 ក្រុម group, circle 38
 ក្រុមប្រឹក្សាព្រះករុណាព្រះបាទព្រះបរមនរោត្តម the Royal Ballet 77

ក្រុមហ៊ុន company 40
 ក្រុមហ៊ុនទេសចរ Cambodian Tourist Office 76
 ក្រូច orange
 ទឹកក្រូច orange juice

ក្រោយ back
 ក្រោយ after 30
 ក្រោយពី at the time 30

ក្រោយ last 30
 ក្រោយបង្អស់ last of all 30
 ក្រោយមក after that 30
 ក្រៅ outside, outside of, except 68
 ក្រៅពី besides, outside 68
 ភីណ្ឌ Indian(India) 50
 ភ្លឺ to taste; to have a little something to eat and drink 29
 ក្អក to cough 52

ខ

ខាង side 12
 ខាងស្តាំ right side 12
 ខាងឆ្វេង left side 12
 ខាង on 13
 ខាងមុខ in front 13
 ខាងលើ on top 16
 ខាងក្រោម on the bottom; below 16
 ខាងលើ upstairs 27
 ខាងកើត East 31
 ខាងត្បូង South 32
 ខាត to shine 43
 ខាតវិញ្ញាណកម្ម to shine shoes 43
 ខាន to fail, to miss 30
 ខានវិញ្ញាណ the day after tomorrow 48
 ខានវិញ្ញាណមួយ the day after tomorrow 48
 ខុស wrong, incorrect 6
 ខូច to break 29
 ខែ month 24
 ខេត្ត (ខេត្ត) province(head-word in compound names of provinces) 88
 ខែវិច្ឆិកា November 40

ខ្សែ pants, lower garment 27
 ឧបករណ៍ clothing 27
 ខ្សែកន្ត្រៃ Khone(name of a place) 71
 ខ្ញុំ to try 2
 ខ្លា to bite 52
 ខ្ចី borrow 34
 ខ្មៅ green, young, fresh 88
 ខ្លី lazy 52
 ខ្ញុំ I, me
 ខ្នង back 11
 ខ្ពស់ tall, high 41
 ខ្មែរ Cambodian(Khmer)
 ខ្មៅ black 9
 ខ្សែក្រវាត់ pencil
 ខ្យល់ wind 36
 ខ្លា tiger 42
 ខ្លាច fear, to be afraid, dread 29
 ខ្លី short 14
 ខ្លួន body;you(Phnom Penh only) 26
 ខ្លួនឯង (by) oneself 23
 ខ្លាំង loud, strong 2
 ខ្លាំងៗ loudly 2
 ខ្លះ some (pluralizer) 10
 ខ្ចី to roast(Chinese style) 47
 ខ្វះ to miss, to fail 79
 ខ្សាច់ sand 73
 ខ្សឹបៗ silently 19
 ខ្សែ string, thread, rope 77
 ខ្សែក necklace 77
 ខ្សែកក្រវាត់ក្រវាត់ silver belt 77
 ខ្សែទទឹង antenna 89
 ខ្សែសរស្រួល(ខ្សែសរ) tape 76

ក

ក្របី surely, inevitably; to remain, reside 67
 ក្រីក្រ to live, to survive(term used with monk) 67
 ក្រិតិកណ្ឌិត mathematics 81
 ក្របួន customs 37
 ក្រសួង teaching 84
 កាត់ he, him, she, her, they, them 10
 គិត to intend, to think 18
 គិលានុបដ្ឋាន health center 80
 គីមី chemistry 84
 គីឡូ kilo 38
 គឺ is; that is
 គុណ gratitude
 គុណភាព quality, virtue 79
 គុយឡូវី noodle soup 49
 គូ a pair 88
 គូរ to draw, sketch 36
 គូស to strike 30
 គូសឈប់គូស to strike a match 30
 គួរ proper, correct 79
 គួរយកអ្វីទៅ, គួរ វា what I should take and what I should leave behind 79
 គួរស្រេច rather well 88
 គេ he, him, she, her, they, them 4
 គោ cow, ox 42
 គំនរ a pile 16
 គំនិត idea 42
 គំនិតមហាយាន character 42

គំនូរ design, drawing 12 and 18

គ្នា together, each other 15

គ្មាន doesn't have; no 13

គ្រប cover 18

គ្រប់ all of, every 37

គ្រប់យ៉ាង, គ្រប់រយៗ of all kinds of, every variety 88

គ្រប់គ្រង to govern 70

គ្រប់គ្រាន់ enough, plentiful 88

គ្រប់ប្រភេទ all kinds 38

គ្រាន់ enough, sufficiently, to be complete 33 and 37

គ្រាន់តែ just, only 18

គ្រាន់ប៉ុន្មាន better, rather 53

គ្រាប់ grain; ammunition

គ្រាប់ថ្នាំ pill, grain 38

គ្រុន fever 52

គ្រុនចាញ់ malaria 52

គ្រូ teacher 42

គ្រូពេទ្យ soothsayer 42

គ្រូពេទ្យ doctor 41

គ្រូពេទ្យសត្វ veterinarian 41

គ្រួសារ family 23

ឧបករណ៍ things, accessories, ingredients, spices 77

ឧបករណ៍ប្រាក់ silver objects 77

ឧបករណ៍ប្រដាប់ equipment; tool, instrument 54

គ្រែ bed 27

គ្រោះថ្នាក់ accident(serious) 52

ភ្នំ railroad station 24

ប

បង្ហាញ to see 3

ប្បទាន sentence

ប្បុរស to be hungry

ប្រាសាទ warehouse 79

ជ

ជ័រ dark 36

ជ័រ easy 4

ជូនទឹក to take a shower or a bath 30

ជ្រូក oysters 46

ច

ចង to tie

ចង្កែប ទិវា gift for a wedding 77

ចង់ to want 5

ចង្កៀង lamp

ចង្កៀង ទឹក ផ្លូវ food(term used in conversation with a monk 68

ចង្កៀង ចង្កៀង to point 15

ចង to park, to stop 63

ចក្របួន Chak To?mouk (four faces) 72

ចប់ to finish, come to the end of 19

ចម្ងាយ distance; far 31

ចម្រាញ់ to refine 78

ច្រូមាញ់រូស៊ីនកាត to refine kerosene 78

ច្រូមាញ់រូស៊ីនសារ៉ាម to refine gasoline 78

ចម្លាក់ sculpture, frieze 77

ចលនា movement 84

ចលនាឈ្មួញនិរតិសង្គមនិយមខ្មែរ Royal Socialist Cambodian Youth Movement 84

បាវ yes(said by a woman)

បាក់ to inject, insert, pour, deposit 86

បាក់ថ្នាំ to inject, inoculate 86

បាកាតា Jakarta 37

បាត dish, plate 38

បាតភ្នំ kitchen utensil 38

បាប sparrow 43

បាប to start, begin 18

បាប Cham (an ethnic minority in Cambodia) 86

បាវ old 16

បំពាក់ to raise, to care for 86

បែតសិប seventy 23

បេះដូង heart, mind, disposition 82

ប៊ិន Chinese 21

បំបៅ last; end 34

ប្រហែលសប្តិហ៍ weekend 34

ប្រហែលសប្តិហ៍ចុង last weekend 45

បុរ to go down; and as for ___ 12

បុរវិញ to go back and forth (to go up and down) 72

បូស to enter 22

បូសចិត្ត to like 22

បូសរកដំលែក to go to bed early 45

បូសរកដំលែកយប់ to go to bed late 45

ឆ្នាំថ្មី New Year 65

ឆ្លុះចូល enter school 56

បោក banana 46

បោក to go out, leave, exit 90

បោកចោល to leave 90

បោកចូល to go in and out 90

បោកដំណើរ to leave on a trip 90

បោកកាលៈទេសៈ come out daily 90

បោកស្នា a stupa 33

បែក know how to 20

បែក to divide 25

បោក grandchild 26

បោកតូត great-grandchild 26

បោកល្អិត great-great-grandchild 26

បោកលា great-great-great-grandchild 26

បោកហ្វូង provincial governor 36

បោកសង្ឃការ chief monk 68

ប្រាកដ right, exact, to coincide with 73

ប្រាកដសព្វហ្មត់ right in my busy time 73

ប្រាកដ farm(excluding rice fields)

ប្រាកដប្រជានិវេសន៍ (kitchen) garden 71

ប្រាក់ the tie 50

ប្រាក់ដំណើរ subtitle 50

ប្រាក់ station, parking 71

ប្រាក់រថភ្លើង railroad station 71

ប្រាក់កម្ពុជាកោះ airport 37

ប្រាក់កម្ពុជាកោះ airfield 37

ប្រាក់យន្តភ្លើង airport 49

ប្រាក់ to spend 21

ចំណែក section, part, as for, on the part of 50
 ចំណែក...ទៀត as for. . .on the other hand 50

បញ្ហា problem 38

ចំណោម among 80

ចំណាំ remember, notice 49

ចំនួន amount; about 52

ចំរើន to prosper, increase, advance 66

ចំរើនទាន yes(used in conversation with a monk) 66

ចម្លង to copy 19

ចាំ to wait, remember

ច្បង oldest(son or daughter) 23

ច្បាប់ law, custom; copy "for newspaper" 38

ច្បាប់ទម្លាប់ regulations 44

ច្បាស់ clearly, sure, certain; clear 10

ច្បាប់ គ្រប់ គ្នា war, to fight 44

ច្រមុះ nose 52

ច្រវាក់ chains 62

ច្រឡំ to be wrong; error, mistake 42

ច្រាស a brush 30

ច្រាសស្ទឹងច្រូត គ្រាប់ គ្រាប់ a toothbrush 30

ច្រើន to trim 43

ច្រូត to reap 74

ច្រើន much, many 10

ច្រើនទិញ mostly, usually 10

ច្រាំង bank (river) 61

មាន to eat (used with a monk, if the monk is the one eating) 68

លឿន be quick, fast 40

ទុះ to burn, to be on fire 39

ភ្នំដំបូងភ្លើង the house is on fire 39

ត្រួត to check 37

ឆ្កែ dog 42

ច្រឡំ to wonder 76

ស្អាត to be good, delicious (for food) 24

ស្អាតជាងគេ better than other restaurants (the best) 47

ឆ្ងាយ be far, distant 24

ឆ្នាំ year 24

ឆ្នាំ ឆ្នាំ pot, kettle, pottery 79

ទៅ ផ្ទាល់ to go directly 40

ស្រី ម្តាយ midwife 23

ស្រួល to contaminate, to be contaminated

ស្រួល to cross 38

ស្រួល គ្រប់ គ្នា to give birth (slang) 38

ស្អាត be smart, clever 41

ឆ្លើយ to answer, reply 5

ស្រួត to profit, to gain 76

ស្រួត គ្រប់ គ្នា to take advantage of an opportunity 76

ស្រួល ខាង ឆ្វេង left (side) 31

ស្រួត គ្រប់ គ្នា full (of foods, said of people) 38

ជ

គ

ត្រូវ umbrella; parachute

ស្រូវ granary 74

ជញ្ជាំង wall 11

ជន people 90

ជនបរទេស foreign people 90
 ជប់លៀង to hold a feast, have a banquet 59
 ជប៉ុន Japanese 41
 ជំងឺ (ជំងឺ) diseases 52
 ជំងឺរបេង t.b. 52
 ជម្រាប to address someone 21 x 27
 ជម្រាបលា good-bye 21 x 27
 ជម្រាបសួរ hello 21 x 27
 ជំរា to be 22
 ជំរាមួយ with 22
 ជំរាវដើម for example 25
 ជំរា well, healthy 37
 ជំរា (more) than 14
 ជំរា លំ skilled worker 39
 ជំរា លំ ឃ័រ ឃ័រ a mechanic, "expert with hands" 39
 ជំរា លំ កាត់ កាត់ a barber 44
 ជំរា លំ កាត់ ខោអាវ a tailor 44
 ជំរា លំ ខ្នុរ ខ្នុរ blacksmith 53
 ជំរា លំ ច្រាក់ ច្រាក់ silversmith 77
 ជំរា តំ nation, national, nationality
 ជំរា តំ ឃ័រ ឃ័រ Europeans
 ជំរា បំ firm, durable 38
 ជំរា វំ floor 27
 ជំរា តំ near; almost, about 35
 ជំរា តំ close 35
 ជំរា តំ ខាង nearby, close by 88
 ជំរា តំ ជុំ ជុំ neighbor 88
 ជំរំ to ride 34
 ជំរំ កង់ to ride a bicycle 34
 ជំរំ កប៉ាល់ to go boating (usually with motor) 57
 ជំរំ ទូក to go boating (usually rowing or sailing) 57
 ជំរំ កំ fertilizer 71

ជំរំ ជំរំ grandmother 26
 ជំរំ តំ grandfather 26
 ជំរំ តំ to dry, to wipe 30
 ជំរំ តំ to accompany; to give, to offer (polite) 64
 ជំរំ តំ តំ to take someone to 40
 ជំរំ តំ ក្បាល roll, tie into; turban 69
 ជំរំ តំ កាល sometimes 50
 ជំរំ តំ to meet 26
 ជំរំ តំ to rent, hire 27
 ជំរំ តំ foot, leg 30
 ជំរំ តំ North 31
 ជំរំ តំ ក្រាន stove 79
 ជំរំ តំ ក្រាន ឆ្កែ ឆ្កែ gas stove 79
 ជំរំ តំ ក្រាន បាយ kitchen 27
 ជំរំ តំ to believe 44
 ជំរំ តំ (ឆ្ងុំ) to fry 30
 ជំរំ តំ around 33
 ជំរំ តំ aid 78
 ជំរំ តំ camp 72
 ជំរំ តំ concentration of fish 72
 ជំរំ តំ step, pace, quick strides 80
 ជំរំ តំ to know, to understand, to learn 87
 ជំរំ តំ to already know 76
 ជំរំ តំ pig 42
 ជំរំ តំ corner, peninsula 32
 ជំរំ តំ ឆ្ងុំ ឆ្ងុំ Chruï-Changvar (a small peninsula in Cambodia) 69
 ជំរំ តំ deep, profound 71

ល

- លាប' to stop 15
- លាវ standing up; to stand 15
- លង' to be sick 26
- លង់ចិត្ត a broken heart 52
- លាវ លាវ rented, hired; servant; the rent (money) 83
- ល្មួញ trader 69
- ល្មួញគោ cattle trader
- នាមៈ name; to be named 21

ញ

- ញាស់ often 52
- ញាប' fast; faster 2
- ញាប'ៗ rapidly 2
- ញឹកៗ often 42
- ញ៉ាំ to eat; to smoke 24
- ញ៉ាំបារី smoke a cigarette 30

ដ

- ដក to pull 54
- ដៃ handle, grip 13
- ដៃដាក់កា pen (for writing) 13

- ដំនូរ time 24
- ដំនូរ range, chain (of mountains)
- ដំនូរខ្ពស់ expanse of forest, jungle
- ដំនូរ dip up, draw up (water, etc.)
- ដំនូរក្របី a shoulder-pole
- ដំនូរ to parade, accompany in procession 88
- ដំនូរដំនូរ same
- ដំបូល bottle 38
- ដប់ ten
- ដប់ប្រាំបី 15th day of the waning moon 65
- ដំបូល to assemble; to set 88
- ដំនូរ at (the future time of) when; until; to arrive 20
- ដំនូរ up to, as many as 30
- ដំនូរចោល turn 43
- ដំនូរចោលលាភ your turn 43
- ដាក់ to put 9
- ដាក់ទោស punishment 83
- ដាក់ក្រដាស dacron 41
- ដាច់ to break apart (intrans.); to be able to read 20
- ដាច់ភ្នែកឆ្ងាយ ដាច់ភ្នែក as far as the eye can see 71
- ដាក់ដៃ (ដាក់ដៃលើលេខ) typewriter 58
- ដី soil; ground
- ដីល្បាច់ silt, alluvial soil 71
- ដឹង know something; be aware of 15
- ដុកដី doctor 36
- ដុស to brush 30
- ដុសធ្មេញ to brush the teeth 30
- ដុះ to grow
- ដូង coconut 72
- ដូច be like, be similar 41

ក

តិ to connect, continuous, further 20

តទៅទៀត to go on; to continue 20

តពីទីនោះ from there 45

តឯក later on 30

តម្លើង to elevate 89

តម្លៃ price 35

តាក់ស៊ី taxi 40

តាកែវ Takeo (Province of Cambodia) 37

តាម by; to follow; according to 33

តាមខ្ញុំ after me; according to me 33

តាមផ្លូវឃ្លាន I guess 33

តាមទាន' to catch up 33

តាមរ៉ឺម៉ក by car 33

តិច a little, few 2

តិចៗ softly 2

តឹង inflate; full; firm 39

តឹងច្រមុះ stuffy nose 39

តុ table 27

តុលា October 40

តូច small 17

តួឯក actor 49

តើ if; question particle 7

តេឡេហ្វូន a telephone 31

តែ tea 26

តែ but, only 86

តែង (តែងតែ) always 50

តែង usually, as a matter of custom 84

តែងនាហ្នក to compose; to write a composition 84

តេនីស tennis 51

តិបប្រៃ postage-stamp 58

តោន ton 72

តាំង to set up, to establish 44

តាំងពី since 30

តាំងពីដំបូង from the beginning 44

ត្បាញ to weave 80

ត្បូង South 32

ត្រង់ straight 47

ត្រង់ spot 24

ត្រង់ណា Where? Which place? 14

ត្រង់ស៊ីស្ត័រ transistor 58

ត្រជាក់ cool, cold 37

ត្រពាំង pond

ត្រឡប់ to return, be back 29

ត្រឡប់ to turn around; reverse direction 87

ត្រាក់ទ័រ tractor 78

ត្រី fish 46

ត្រីនៀត dried fish 72

ត្រីបំពង់ deep fried fish 47

ត្រីសមុទ្រ sea fish 46

ត្រូវ (ត្រូវតែ) must

ត្រូវ correct, right 4

ត្រូវតែវា that's right 4

ត្រូវការ to need 52

ត្រូវតែ ត្រូវតែ ត្រូវតែ must be; to be related 22

ត្រូវតែ ត្រូវតែ ត្រូវតែ what relation? (in the family) 22

ត្រង់ to immerse, soak 74

២

ថត to take pictures 35
 ថយរូកាយ to back up 39
 ថា to say
 ថាតាម to repeat
 ថ្វី what? 33
 ថ្លង្គី vase (for flowers) 78
 ថ្លែង kiss 30
 ថ្លែងលា to kiss goodbye 30
 ថ្លែងថ្វី to take care 54
 ថ្លែង to add, increase again, more, in addition 39
 ថ្លៃសាន Thai-Sang (name of a Chinese restaurant in Phnom-Penh) 49
 ថ្លៃឆ្នាំ cheap 35
 ថ្ងៃ daytime, day 24
 ថ្ងៃចន្ទ Monday 28
 ថ្ងៃអង្គារ Tuesday 28
 ថ្ងៃពុធ Wednesday 28
 ថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ Thursday 28
 ថ្ងៃសុក្រ Friday 28
 ថ្ងៃសៅរ៍ Saturday 28
 ថ្ងៃអាទិត្យ Sunday 28
 ថ្ងៃឈប់ day off; holiday 33
 ថ្ងៃធ្វើការ work day
 ថ្ងៃនេះ today 33
 ថ្ងៃបុណ្យ holiday 33
 ថ្ងៃកើត birthday 33
 ថ្ងៃ the sun
 ថ្នល់ road, highway 32
 ថ្នាក់ class 47
 ថ្នាក់លេខមួយ class No. 1 47

ថ្នាក់ទីមួយទីនឹង 1st grade, secondary (12th year) 83

ថ្នាក់ទី៦ទីនឹង 6th grade, secondary (7th year)

ថ្នាក់ទី៧ 7th grade (6th year) 83

ថ្នាក់ទី១២ 12th grade (1st year of school) 83

ថ្នាក់ខ្ពស់ advanced class 83

ថ្នាំ medicine, drugs 41

ថ្នាក់លក់ថ្នាំ drugstore 41

ថ្ម stone 38

ថ្មតូច battery (small) 38

ថ្មថ្មី new, recent 10

ថ្លៃ clear 71

ថ្លៃថ្ល to be expensive; price 31

ថ្លែង in-law 26

ថ្លៃប៉ុន្មាន how much?

ថ្លាយ to give 68

ថ្លាយបង្គំ to greet; hello 68

ថ្លាយបង្គំលា to say good-bye 68

២

ម៉ែ flag 18

ម៉ែជាតិ national flag 18

ទទួល to receive, to meet, to pick up, accept 29

ទទួលបាន to eat (impersonal) 24

ទទួលស្គាល់ to recognize 82

ទន្លេ river 72

ទន្លេបាត Tonle Bat (the name of the river) 62

ទន្លេបួនមុខ Tonle-Buon-Mouk, name meaning 'river having four tributaries' patrol, squad 44

សត្វសាស្ត្រ philosophy 81
ទស្សនា to visit 65
សត្វសាស្ត្រ magazine 79
ទា duck 47
ទាខ្លាច roast duck 47
ទាក់ទង to contact; to have relations with
to be related 38
ទាញ to pull 39
ទានស្រីបាទ Sir, Mister, you (term used in
conversation with a monk)
ទាប short, squat 41
ទាល់ until, reaching 88
ទាល់ភ្លឺ all night; until daylight 32
ទាល់ទឹក until 39
ទាហាន soldier 36
ទាហានអគ្គតន្ត្រី paratrooper
ទាហានដី infantryman
ទាហានទឹក marine (soldier) 42
ទាហានអាកាស Air Force member

ទិញ to buy 27
ទី a place; ordinalizing prefix 3
ទីពីរ second 83
ទីបី third 83
ទីមួយ first
ទីក្រុង city, town 12
ទឹក liquid, water 68
ទឹកកក ice, snow 73
ទឹកដោះស្រាយ milk 26
ទឹកទឹក tea (liquid) 70
ទឹកក្រូច orange juice 68

ទឹកធ្លាក់ a waterfall 71
ទឹកថយ the water recedes 72
ទឹកឡើង the water rises 71
ទុក to keep; put; leave 43
ទុកសក់វែង to leave hair long 45
ទុក sadness; grief 70
ទូ wardrobe (furniture) 79
ទូលិកា closet 79
ទូទឹកកក refrigerator 79
ទូក a boat 36
ទូរស័ព្ទ a telephone 88
ទូរស័ព្ទ a telegram 88
ទូរទស្សន៍ television 88
ទើប just 30
ទៀង sure, certain 36
ទៀត again, more 2
ទេ final negative particle; final emphatic
particle; final question particle 67
ទេសចរ tourist 71
ទេសនា to recite the scriptures 68
ទេសភាព view, landscape 87
ទោស guilt 23
ហានិភ័យ guilty 23
ទៅ go ahead and 21
ទៅ to go; to; toward 39
ទៅឃ្លាត to go forward 39
ទៅក្រៅ to go out 51
ទៅណា? to go where? 46
ទៅរឹត until; to arrive 30
ទៅត្រង់ to go straight 30
ទៅទស្សនា to go to visit, go for a walk
27

នាយករណ៍ warrant officer 44
នាយកាងារ an officer (military) 42
នាយក corporal 44
នាយឯក chief corporal 44
នាឡិកា watch, clock 39
នឹង to go (used with a monk) 66
និយម to like, prefer; popular, preferred
និយាយ to talk, to speak 15 72
និស្សិត student 69
នឹក remember, think 22
នឹកចងចាំ to recognize or to remember;
 think of 22
នឹង with, will 3
នេសាទ to catch fish 62
នេះ this; here
នៃ of 8
នោះ over there, there, that 5
នៅ at; to stay, to live 11
នៅពេល at (the time of), when 30
នៅតែ still (does) 30
នៅពេលនោះ at the time, (this, that
 time) 30
នៅនោះ there, over there 30
នំ confection, anything made with flour 58
នំប៉័ង bread 30
នាំ to bring, take 26

ប

បង older sibling 23
បងប្អូន brothers and sisters; relative 23
បងប្អូនបង្អស់ oldest sibling 26

បងប្អូនច្បង older sibling-in-law 26
បងប្អូនជិតមួយ first-cousin 26
បង់ a money bank 31
បង្កាប lobster 46
បង្គាប់ order, command 15
បង្គំ to bow; a bow 68
បង្រួម to expand 78
បង្រួមផ្លូវ to expand a street 78
បង្រៀន to teach
គ្រូបង្រៀន teacher
បង្ហាញ to show, exhibit 9
បង្អស់ . . .of all 76
បង្អួច dessert 47
បច្ចេកទេស technique 78
បញ្ចប់ to end, bring to a close 83
បញ្ចូល to enter 39
បញ្ចូលភ្លើង to charge (electricity) 39
បញ្ជូន send out, take out; show off
បញ្ជូនកំដៅ to heat, to warm
បញ្ជាក់ show, to project 40
បញ្ជាក់ភ្លឺ show a movie 40
បញ្ជាក់ to start a fire 39
បញ្ជាន់ to tread or trample under foot 74
បញ្ជូន to transfer (of persons, property)
 (Mil. and Adm.) 44
បណ្តុះ to grow 73
បណ្តុះបណ្តុះ to make a bean sprout 73
បណ្តើរៗ little by little; along 74
បណ្តោយ along 63
បណ្តោយបាត់ពន្លឺ along the river 63

បណ្ឌិត doctor 78

បត់ to turn 31
 បត់ស្តាំ to turn right 31
 បត់ស្តាំ to turn left 31
 បន្ត to continue 82
 បន្ត to extend 81
 បន្តិចបន្តួច a little bit 26
 បន្ទប់ room 15
 បន្ទប់ស្រាវជ្រាវ guest-room 27
 បន្ទប់ជីវិត living room 27
 បន្ទប់ក្រដាសលេខ bedroom 27
 បន្ទប់នាក់ស៊ីវិល servant's room 27
 បន្ទប់ទឹក store room 27
 បន្ទប់លាងមុខ bathroom 27
 បន្ទាត់ line, ruler 3
 បន្ទាប់ next 2
 បន្ទាយ fortress 76
 បបូ soup (made with rice) 30
 ប្រមូល to intend 44
 បរទេស foreign 47
 បរិបូណ៌ plenty, many, abundant 47
 បឋមសិក្សា (ប៊ី) primary education 81
 បណ្ណាគារ (ប៊ី) bookstore 81
 បណ្ណាល័យ (ប៊ី) library 81
 ប៉ូឡិប៉េត Poipet (place name) 38
 បរាជ័យ (ប៊ី) to defeat 69
 បន្ទីរ (ប៊ី) a throne 76
 បាណកក (ប៊ីណកក) Bangkok 37
 បាញ់ to shoot (firearms) 50
 បាញ់សត្វ to hunt 43
 បាត bottom
 បាត់ដំបង Battambang (Province of Cambodia) 63
 បាទ polite response particle used by men; yes 89

បាន to have 1
 បាន past-time indicator when placed before verb.
 បាន when placed after a verb, denotes ability to do something (translated as 'can')
 បាយចិន Chinese food (meal) 47
 បារី cigarette, tobacco 30
 បារាំង French, France 25
 បាលី Pali 53
 បាវ father 23
 បារី Paris, France 23
 ប័ណ្ណបញ្ជី passport 37
 បីស្នាបាត (បីស្នាបាត) to beg for food; food offered to monks 68
 បិទ close
 បិទធ្មេញ to fill teeth 54
 បី three 3
 បីពាន់ three thousand 52
 ប៊ីរីយា beer 28
 ប៊ិយរោ បិយរោ office, desk 27
 បុណ្យ feast; ceremony 48
 បុណ្យល្ខន្ធិវល Christmas 64
 បុណ្យតាំងតុ Tangtok (Exhibition Festival) 65
 បុណ្យស្រីក្រ the Water Festival 65
 បុរាណ ancient 45
 បុស្តុន Boston 46
 ប៊ុន (ប៊ុន) same 62
 ប៊ុនតា the same size 62
 ប៉ុន្តែ but 23
 ប៉ុន្មាន? how much? how many? 12

ប៊ុស្តិ៍ post-office 24
 ប៊ុស្តិ៍វិទ្យុ radio station 90
 ប៊ុស្តិ៍វិទ្យុ Cambodian radio station 90
 បូជានុក្រម to cremate 65
 ប៉ូលិស police 38
 បួន four 16
 បើក if 20
 បើលោកចូលចិត្ត if you like 41
 បើខ្ញុំខុសគ្នា if I make a mistake 58
 បើស្អីផ្ទះ in that case 54
 បើក to open 3
 បើកទូក drive a car 3
 បើកទូកលឿន to drive fast (car) 45
 ប៉េរ៉េត ប៉េរ៉េត tomato 46
 បេសកកម្ម (ប៉េ) mission 79
 បែក to be broken; to divide 72
 បែកចែក to divide 72
 បែប a kind
 បែបអ្វីមួយ some kind of 51
 បែបអ្វីមួយមួយស្លាស some kind of cold 51
 ប្រាំបី eighty 23
 បោកខាត to do the laundry 58
 បោស to sweep, clean 58
 បោះ to throw, to drive a nail; pitch a ball 88
 បោះពុម្ព to print 88
 បោះពុម្ពផ្សាយ to publish 88
 ប៉ោយ apple 41
 បំប៉ន of all 71
 បំពេញ to fill up 39
 បំពេញវិញ្ញាណ to study 67
 បំភ្លេច to forget 40

បម្រើ to serve 57
 បម្រើភ្ញៀវ to serve guests 56
 បកប្រែ patch a tire 39
 ប្តី husband 23
 ប្តីប្រពន្ធ husband and wife 23
 ប្តឹង to complain 83
 ប្តូរ to exchange 39
 ប្តូរម៉ាស៊ីន change engines 39
 ប្រកាន់ to reserve, preempt; to be conservative, stuffy, particular; to hold onto, insist on 58
 ប្រកាស to proclaim, announce 87
 ប្រជាជន people, population 71
 ប្រជាក្រុម people, population 86
 ប្រញាប់ to hurry 43
 ប្រដាប់ tool, utensil, instrument 77
 ប្រដាប់ប្រដាប់ instruments 77
 ប្រដាប់ប្រដាប់ musical instruments 77
 ប្រទេស country 65
 ប្រទេសជិតខាង neighbor country 72
 ប្រទេសកំណើត homeland 69
 ប្រធានាធិបតី President (of country) 69
 ប្រពន្ធ wife 23
 ប្រមាណ approximately 84
 ប្រមុខរដ្ឋ chief of state 65
 ប្រយ័ត្ន to be careful 52
 ប្រយោជន៍ useful; purpose usefulness, importance 63
 ប្រលត់ to disconnect 39
 ប្រលត់ម៉ាស៊ីន turn off the motor 39
 ប្រវត្តិសាស្ត្រ history 50
 ប្រវែង length; long 71

ប្រសប់ skillful, clever 28
 ប្រសប់សម្របសម្រួល you're the one who knows how to choose dishes 47
 ប្រសប់ល្អ a good (actor) 49
 ប្រសារស្រី to speak, to say (polite)
 ប្រហែល perhaps 64
 ប្រហែលគ្នា the same 64
 ប្រឡង examination 81
 ប្រឡងជ័យ to pass (exam) 54
 ប្រឡងបាត់ to fail (exam) 84
 ប្រអប់ box 38
 ប្រអប់ប្រាក់ a silver box 77
 ប្រអប់ដាក់ប្រាក់ a powder box 77
 ប្រាក់ silver, money 38
 ប្រាក់ខែ salary 60
 ប្រាកដ sure 22
 ប្រាកដថា that's right 22
 ប្រាកដ exact, true, sure 53
 ប្រាថ្នា to wish, intend 87
 ប្រាប់ to tell 5
 ប្រាសាទ temple, palace, ancient monument 35
 ប្រាសាទអង្គរ Temple of Angkor Wat 35
 ប្រុស man, boy 23
 ប្រុសៗ men in general 27
 ប្រើ to use 8
 ប្រើប្រាស់ to use, consume 88
 ប្រែ to translate 6
 ប្រៃសណីយ៍ស្ថាន post office 31
 ប្រាំ five 11
 ប្រាំពីរ seven 13
 ប្រាំមួយ six 11
 ប្លង់ៗ dim(dim lights) 62

ខុស different, interesting 43
 ឪពុក younger sibling 26
 កូនចៅ youngest sibling 26
 ប្អូនខ្ញុំ aunt or uncle by marriage(older than one's parents) 26
 ប្អូនស្រី younger sister 22

ផ

ផងដែរ also, too 26
 ផល product 89
 ផ្សេង unstable, flimsy 38
 ផែនការផ្សារ dock(port) 61
 ផែនទី map 11
 ផ្សេង However 27
 ផ្សាយ star 62
 ផ្ញើ to send 38
 ផ្លាស្កា a cold(disease) 26
 ផ្លាស់ next to, against 84
 ផ្ទះ house 41
 ផ្ទះណាមួយ which one? 41
 ផ្ទះលក់ថ្នាំ Pharmacy 31
 ផ្ទះសំបែង house(obsolescent word) 23
 ផ្នែក a section, part 25
 ផ្លាស់ to change, to transfer 78
 ផ្លូវ street, way, road 71
 ផ្លូវទឹក waterway 71
 ផ្លែ outcome; fruit
 ផ្លែឈើ fruit 46
 ផ្លែទំពាំងបាទានិក grape 46
 ផ្លែទ្រូង lychees 58

ឆ្លង to leap, to jump, 83
ឆ្លងមួយថ្នាក់ to skip a form(class) 83
ផ្សាយ to diffuse, broadcast 90
ផ្សាយដំណឹង news(broadcast) 90
ផ្សារ market 46
ផ្សារថ្មី New Market 46
ផ្សារចាស់ Old Market 46
ផ្សេង separate, different 18
ផ្សេងៗ variety, diversity; different, various 18

ក

កង egg 46
កងមាន់ chicken egg 46
កណ្តិ color 16
កណ្តិខៀវ sky-blue 16
កណ្តិខ្មៅ blue 13
កណ្តិក្រហម red 13
កណ្តិបៃតង green 13
កណ្តិខ្មៅ black 13
កណ្តិលឿង yellow 13
កណ្តិស white 13
កណ្តិស្វាយ purple 13
កណ្តិប្រផេះ grey 13
កណ្តិខ្មៅ brown 13
កណ្តិផ្សែង pink 13
កតិមាន news 88
ក្លែង to surround, encircle 63
កន្សល់ to explain 20

ក្លែង bright 63
កែវ goat 42
កាលនា private 44
កាលបាលស្រី sergeant 44
កាលបាលនា chief sergeant 44
កាលបាលឯក sgt. major 44
កាលឯក P.f.c. 44
កាត់ shake 42
កាក់ an upper garment 26
កាក់ to put on, hang up, wear 75
កាក់កណ្តាល center, half-way point, half 75
កាក់ស្រី rank 44
កាក់ស្រីប៉ុន្មាន? what rank? 44
កាក់ស្បែកជើង put on shoes 27
កាក្យ word 4
កាណិជ្ជកម្ម commerce, trade 86
កាស to spread over, cover 90
កាសទាញ all over, completely covering 90
ក្រណាត់ grade, mark 84
ក្រណាត់ល្អ good grades 84
កំភពលោក the world 40
ភ្លើង flashlight 39
កំណាច to eat (polite) 47
កំណាច have a meal 47
កំណែស especially 32
កំណែ from, past (restricted usage) 40
កំណែ when, since 40
កំណែមក what day? (in the past) 40
កំណែមក what month? (in the past) 40
កំណែមក what year? (in the past) 40
កំណែ difficult 4
កំណែ because 87

ពីរ two 90
 ពីរឬ three two or three 90
 ពីរដង two or three times 90
 ត្រង់ melodious 90
 ត្រកមាត់ beard, mustache 30
 ត្រឡប់កា to speak (used with a monk) 67
 ត្រក mattress, cushion 79
 ត្រកកៅស៊ូ foam rubber mattress 79
 ត្រក skillful, clever, strong, good at, smart 38
 ត្រង់ family, lineage, stock; seedling 75
 ត្រង់ group 21
 ត្រង់មិត្ត friend 21
 ត្រង់ rope 62
 ត្រង់ so, too, too much 2
 ត្រង់ full, complete, all of 89
 ពេល time 30
 ពេលបាយព្រឹក breakfast 30
 ពេលឈប់សំរាក vacation, break 89
 ពេលណាក៏បានដែរ anytime 74
 ពេលបាយ meal time 57
 ពេទ្យ medicine (the subject) 37
 ពេទ្យឱ្យពេទ្យ dentist 54
 ពេទ្យបន្លែស្រូប nurse 54
 ពែង a cup 38
 ពោត corn, maize 58
 ពោះ stomach 51
 ពៅ youngest sibling 26
 ព្រម together; to agree 5
 ព្រល light-colored 62
 ព្រល hail 72
 ព្រឹក morning 24
 ព្រួយ to be sad, unhappy; to worry 52

ទ្រព្យ oil, petroleum product
 ទ្រព្យម៉ាស៊ីន oil (engine) 39
 ទ្រព្យសារ៉ាម៉ា gasoline 39
 ទ្រព្យក ក្រក ក្រង ក្រង ក្រង creek, canal, stream 71
 ទ្រព្យ forest
 ទ្រព្យសាធារណៈ Saigon 40
 ទ្រព្យ because 29
 ទ្រព្យដែន border, frontier 71
 ទ្រព្យ god, Buddha 66
 ទ្រព្យនិមិត្តសិលា you (formal for a monk)
 ទ្រព្យពុទ្ធសាសនា Buddhism 58
 ទ្រព្យរាជបល្ល័ង្ក a throne 76
 ទ្រព្យវិហារ temple 33

ក

ភ័យ to be scared 52
 ភាគ port 27
 ភាគច្រើន majority 27
 ភាគរយ percent 27
 ភាសា language 25
 ភាសាបរទេស foreign language 47
 ភិក្ខុសាមណេរ novices (monks) 68
 ភូមា Burmese 21
 ភូមិ village 63
 ភូមិសាស្ត្រ geography 81
 ភ្នំ ភ្នំ ភ្នំ drinks 58
 ភោជនីយដ្ឋាន restaurant 50
 ភ្នំប្រណី ភ្នំប្រណី annual ceremony in honor of one's ancestors 65

ភ្ញាក់ to wake up 30
 ភ្ញៀវ guest; invited 27
 ភ្ញៀវកិត្តិយស the honored guests 65
 ភ្នែក eye 52
 ភ្នំ hill, mountain 12
 ភ្នំពេញ Phnom Penh 12
 ភ្នក to taste 53
 ភ្លាម immediately, right away 20
 ភ្លឺ clear, bright 41
 ភ្នំ ivoory 80
 ភ្លឺ light 31
 ភ្លើងក្រហម red light 31
 ភ្លើង fire, electricity 39
 ភ្លើងអគ្គិសនី electricity 68
 ភ្លៀស the rain; to rain 37
 ភ្លេង music 33
 ភ្លេច to forget 22

ប

បក to come 31
 បកបាយ get money to spend 5
 បកជូន to get something for someone 26
 បកទេស come to visit 22
 បកផ្ទឹម what did (you) come for? 22
 បករា January 40
 បឋមសិក្សា secondary education 82
 បុគ្គល people, person 22
 បរិយាយ enjoyable;
 បន្ទីរពេទ្យ hospital 52

បហា big (prefix) 34
 បហាវិថី Boulevard 34
 បហាវិទ្យាល័យ University 25
 មា uncle younger than one's parent 26
 មាត់ month 30
 មាត់ទន្លេ shore 62
 មាន to have, there is, are, to possess, to be possised by, to own 5
 មានពេលវេលា to have a lot of time 45
 មានអី why not? of course 45
 មានបាន to happen to; have occasion to 45
 មាន to be rich 42
 មាន់ chicken 42
 មាស gold (metal and color) 38
 ម៉ាក brand, trademark, mark 41
 ម៉ែក mother 23
 ម៉ាស៊ីន engine, motor, machine 39
 ម៉ាស៊ីនត្រជាក់ air-conditioner 37
 មិត្តសំឡាញ់ friend 55
 មិថុនា June 40
 មិន no, not 20
 មិនទាន់ not yet 20
 មិនសូវ not very 20
 មិនសូវល្អ not very good 20
 មិនដែល ever, never 20
 មិនបាន didn't get to 20
 មិនតែប៉ុណ្ណោះ not only this 20
 មិនបាច់ don't have to, don't need 20
 មិនសូវមានលុយ not having much money 20
 មីនា March 40
 ម៉ែ aunt (younger than parent)

មុខ face, front, in front 27
 នៅមុខហ្ន៎ in front of the station 27
 មុខប្រៃសីណ៍ front of the post office 32
 មុខវាំង in front of the palace 47
 មុខ kind, variety, dish 75
 មុខកម្មវិធី status, function, duty 75
 មុខរបរ trade, profession 75
 មុខវិជ្ជា kind of subjects 84
 មុខវិជ្ជាទូទៅ general subjects 84
 មុខងារ probably, undoubtedly, will/shall
 មុន first 37
 មុនគឺបង្អស់ first of all 37
 មុននេះ before that 37
 មូស mosquito 52
 ម៉ូតូ motorbike; motor 39
 គ្រែ hat 27
 មួយ one 24
 មួយរយ one hundred 24
 មួយៗ few, scarce 33
 មួយភ្លែត one moment, a minute 43
 មួយមាត់ a mouthful 38
 មួយទ្បូ a dozen 46
 មើល look at, watch, read 3
 មើលកុន watch a movie 29
 មើលកូន babysit 29
 មើលរំសើ read palms 45
 មេគង្គ Mekong (river) 80
 មេឃ sky
 មេចី how? why? 4
 មេសាហាន officer (military) 36
 មេរៀន lesson 3
 មេសា April 40

មែន real, really, is it? Isn't it? 9
 ម៉ែត្រ meter (unit of measure) 38
 ម៉ោង o'clock, hour, time of day
 ម៉ោងប៉ុន្មាន what time?
 ម៉ោងដប់ប្រាំនួន eight-thirty o'clock 30
 ម្នីត mangosteen
 ម្តង once 24
 ម្តាយ mother 35
 ម្តាយចាចី aunt (older than parent) 24
 ម្តាយងងឹត aunt (younger than parent) 26
 ម្នាក់ one person 3
 ម្នាក់ឯង alone 40
 ម្ភៃ twenty 23
 ម្សិលមិញ yesterday 26
 ម្ហូប food 24
 ម្ហូបកំប៉ី canned food 78

យ

យប់ night time 24
 យល់ to understand 4
 យ៉ាង kind, type 89
 យ៉ាងច្រើន at the most
 យ៉ាងចាប់ផ្តើម the earliest
 យ៉ាងតិច at least
 យ៉ាងមេច how? why?
 យ៉ាងយឺតយ៉ាវ at the latest 61
 យី Gee: 46
 យឺត slow 2
 យឺតៗ slowly 2
 យូរ long (time) 54

យូរណាស់មកហើយ a very long time now 44
យូរពេក too long 36
យួន Vietnamese
យើង we, us, our 45
យោបល់ opinion, suggestion 79
យំ to cry, weep 25

5

រក to find, to seek, search for 3
រកស៊ី to earn a living 77
រដូវ season
រដូវវស្សា rainy season 52
រដូវទឹកថ្លា the season of water receding 72
រដូវទឹកឡើង the season of water rising 71
រដ្ឋ state (political division); the state (government) 40
រដ្ឋមន្ត្រី a cabinet minister 36
រដ្ឋសេនាធិការ secretary 42
រដ្ឋប្រហារ coup d'etat 42
រទេះ vehicle
រទេះខ្នោះ horse-drawn cart 56
រទេះភ្លើង a train 38
រទេះគោ ox-drawn cart 38
របស់ of; belong to; thing 40
របស់ប្រទេស of the country 65
របៀប style, way, method, order 43
របៀបក្រុង administration 70
រមាស់ itch (disease) 53
រយ hundred 41
ពីររយ two hundreds 41

រលត់ to be extinguished 41
រលោង to shine; shining 76
រវល់ to care about; be busy 26
កុំរវល់នឹងគាត់ don't care about him 26
រវាង during, between, duration, interval 30
រស់ to live, be alive 57
រស់នៅ to live; to be living; to be still living 69
រសៀល afternoon 24
រហ័ស quick 88
រហូត without intermission; through 44
រាក់ shallow 71
រាក់ទាក់ cordial 22
រាជ royal; time
រាជការ civil service; government 23
រាជធានី (royal) capital 35
រាជាកំរិត coronation (the translation "wedding" is an error) 65
ឯករាជ independence 65
រាប smooth 27
រាប់ to count 20
រាល់ every, each 86
រាល់ថ្ងៃ everyday 86
វ៉ត្រូល radio 30
រីក to bloom, flourish, rise 71
ឬ (ឬ) or, otherwise 13
ឬទេ? isn't it?, right? 13
ឫសស្និម tumor 53
រុញ to push
រុស្ស៊ី Russian 21
រូប body, shape, figure 11
រូបថត picture 11
រូបសត្វ animal statue 77

រូបសាស្ត្រ physics 84
 រូបស្នាក់ការ dance statue 77
 រួច to finish 5
 រួចហើយ then, already, just after that 5
 រើសចេញ retire, retired 23
 រើស to choose; to find 47
 ខ្ញុំរើសបាន១ដុល្លារ I found a dollar 47

និទាន story 45
 និទានបុរាណ ancient legend 45
 និទានសម័យ modern story 45

និទាន to learn, to study 3
 និទានស្នាក់ការ hire a teacher; (during the vacation) 85
 និទានធម៌ to study a prayer 68

និទ្រៀប to arrange, prepare 57
 និទ្រៀបការ to have a wedding ceremony, get married 57
 និទ្រៀបតាមរបៀបខ្ញុំ to arrange (it) my own way 79

និទ្រៀបចំ prepare 27
 និទ្រៀបចំបាយ prepare food 27
 និទ្រៀបធ្នឹះ straighten 74

និទ្រៀល riel (Cambodian monetary unit) 38
 និទ្រៀម restaurant 31
 និទ្រៀម a structure with a roof but no walls

និទ្រៀមភ្នំ movie theater 53
 និទ្រៀមច្រក factory 72
 និទ្រៀមច្រកឆ្នើរឧស្ម័ន oil refinery 72

និទ្រៀមច្រកឆ្នើរស្ករ sugar factory 72
 និទ្រៀមល្ខន្ត theatre 53

និទ្រៀម second part of the lunar month 65
 រាំ to dance 50

ល

ល to try, taste 47
 លក់ to sell 22
 លក់បន្លែ to sell vegetables 46

លប់ to erase 30
 លប់មុខ to wash the face 30

លេង etc. 30

លោ to leave; to say goodbye 68

លាង to wash 30

លាយគ្រាន to mix drinks 58

លាវ Lao 21

លីត្រ litre 38

ឮ (សើ) to hear 2

លុយ money 31

លុះ when (conjunction) 20

លូតលាស់ to grow up 78

លួច to steal 52

លើ on 33

លើកំពូល on top 33

លើក to lift, lift up 19

លើកដៃ raise the hand 19

លឿម yellow 3

លឿន fast, speed 43

ល្បែង clams 46

លេខ a number

លេង to play, to do something for fun 27

លេងបាល់ to play ball 27

លេងប៊ូតូល to play tennis 51

លេងប្រូ to gamble (card) 42

លេប to swallow, to drink 51

លោក you, Mister

លោកគ្រូ teacher
លោកសង្ឃ monk 33
លោត to jump 42
លោតធ្លាក់ to parachute 42
ល្ខោន play, drama 50
ល្ខោនបាសាក់ Bassac drama 50
ល្ខោនសម័យ modern plays 50
ល្ងម៍ stupid, slow 41
ល្ងាច evening, night 24
លប enough 2
ល្អ "compartment house" (a kind of row house in which each unit consists of one large room and a kitchen) 79
ល្អ good 2

្រ

វិភូ Pagoda, temple 27
វិភូភ្នំ Vat Phnom (name of a place) 33
វិភូព្រះកែវ Wat Preah Keo (name: Emerald Pagoda)
វិភូឧណាលោម Wat Mnalom (name of place) 67
វប្បធម៌ culture 21
វិវៈ good, superior (prefix)
វិវៈលេនីយ៍ត្រី major (military) 44
វិវៈលេនីយ៍នា lieutenant colonel 44
វិវៈលេនីយ៍ឯក colonel 44

វិវា it, he, she, they, (familiar) 23
វិវាច to pread; to prey
វិវាចចំហៀង to part the hair 43

វិវាយ to hit 31
វិវាយពាតត្យាត to invade 69
វិវាយភ្នំប្រាសាទ to wire, to telegraph 31

វិវាស field (land)
វិវាលវង Veal Vong (name of a place) 24
វិវាគន្ត (វិវាគន្តវិវាគន្ត) vacation 83
វិវាស៊ីនតោន Washington, U.S.A. 23
វិវាចលោកថា editorial 86
វិវិច្ឆ័យសិល្បៈ fine arts 77
វិវិច្ឆិកា November 40
វិវិជ្ជា subject, study, field of learning 67
វិវិជ្ជាបច្ចេកទេស technical subject 81
វិវិញ instead, again, back 5
វិវិញ្ញាបនបត្របឋមសិក្សា the elementary certificate 82

វិវិញ្ញាល័យ secondary school 25
វិវិទ្យុ radio 87
វិវិមាន monument; mansion 47
វិវិមានឯករាជ្យ Independence Monument 47

វិវិស្វកម្ម engineering 81
វិវិស្វករ engineer 81
វិវិស្វី whiskey 26
វិវិស្វវិភាគ vacation
វិវិហារ temple 33

វិវិញ្ញាណ Vientiane 37
វិវិវង long (of things) 14
វិវិវាំង palace 24

ស

សិវ white 16
សកម្មភាព activity 50
សក្ខី to tattoo; rank 45

សង្វាវ វាវ both sides 62
 សង្ឃឹម ម to hope 44
 សញ្ញា ញ sign, symbol 62
 សញ្ញាបត្រ ត certificate, diploma 83
 សញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ វ វ advanced degree diploma 83
 សញ្ញាបត្រមធ្យមសិក្សា វ វ high school diploma 82
 សណ្តែកបណ្តុះ ះ bean sprouts 46
 សណ្ឋាគារ រ រ hotel
 សត្វ វ វ animal, being(human or animal) 86
 ស្រី វ វ to spread out; to extend 75
 សន្ទះ ះ a moment, while 36
 សន្លឹក ក sheet(of paper), leaf 38
 សង វ វ inflate 39
 សងកម្ម ម ម to inflate a tire 39
 សប្បាយ យ happy, pleasant, agreeable 46
 សប្បាយចិត្ត ត ត happy, content 83
 សព្វ វ វ every 88
 សព្វគ្រប់ វ វ all; entirely 88
 សព្វថ្ងៃ វ វ at present 70
 សព្វថ្ងៃនេះ ះ ះ these days; now 88
 សភាព វ វ aspect; state of being; appearance 65
 សម័យ យ time 45
 សមុទ្រ វ វ sea 46
 សម្រេច វ វ to decide 60
 ស្អុយ វ វ sour soup 47
 សរសើរ វ វ to praise, flatter 88
 សរសេរ វ វ to write 9
 សរសៃ វ វ nerve; vein 43
 សល់ វ វ to remain, be left over; remains 73
 សហៈ វ វ united(prefix) 40

សហរដ្ឋអាមេរិក វ វ U.S.A. 40
 សាក វ វ to try, to essay 28
 សាកលវិទ្យាល័យ វ វ university 78
 សាច់ វ វ meat 50
 សាច់គោ វ វ beef 46
 សាច់ត្រៀម វ វ lamb(mutton) 72
 សាច់ស្រូវ វ វ pork 46
 សាច់មាន់ វ វ chicken 72
 សាធារណៈ វ វ public 25
 សាប វ វ to sow, broadcast 73
 សាប៊ូ វ វ soap 30
 សារៈបន្តិចបន្តួច វ វ National Museum 76
 សារុង វ វ sarong(clothing worn at house) 77
 សាលា វ វ hall 24
 សាលាឃុំ វ វ administrative unit composed of several villages 88
 សាលាទាហាន វ វ the military school 84
 សាលាបាលី វ វ Pali School
 សាលាពុទ្ធករវិទ្យាល័យ វ វ Buddhist institute 66
 សាលាពុទ្ធកម្មវិទ្យាល័យ វ វ Buddhist elementary school 67
 សាលាខ្សែ វ វ school 24
 សាលារិច្ចសិល្បៈ វ វ the school of Fine Arts 77
 សាលាស្រុក វ វ District Hall 88
 សិក្សា វ វ education, to study
 សិត វ វ to comb 30
 សិតសក់ វ វ to comb(hair) 30
 សិន វ វ first 27
 ស្រីមុំ វ វ eat first 27
 សីហា វ វ August 40

ស៊ី to eat(crude) 27
ស៊ីបាយ to take a meal 27
ស៊ីក្លូ cycle, pedicab 37
ស៊ីក្លូឌ័រស៊ីន motorcycle
ស៊ីម៉ង់ត cement 72
ស៊ីរូប horn, whistle 39
ស៊ឹម almost
ស៊ឹមខ្លាំង almost
ស៊ឹមដៃភ្នែក almost as far as the eye can see 7
ស៊ឹម only then, no sooner 36
ស៊ីវី cherry 46
សុខ to be healthy: good health, happiness 70
សុខភាព health 86
សុខសប្បាយ How are you? 21
សុខាភិបាល health care 80
សុទ្ធ pure 63
សុទ្ធជាតិ all(exclusively) 63
សុភវជ័យ success 79
ស៊ុយអិសវិទ្យា Swedish 47
សូត្រ to recite
សូត្រ silk 41
សួនច្បារ flower garden 27
សួរ to ask 5
សួរសុខទុក្ខ to visit 70
ស្បៃ Thai 21
ស្បៃបាប Siem-reap(province name) 52
ស្បៃវិទ្យា book 1
សេដ្ឋកិច្ច economics 81
សេះ horse 42
សោះ at all 19
ស្នំ to beg, ask for 43

សុំទោស excuse me 23
សុំអនុញ្ញាត please come 43
សំខាន់ important 26
សំណាក់ stay, live 24
សំណាក់អារាស៊ីល to stay 24
សំណាង good luck; chance 42
សំណួរ question 5
សំបុត្រ ticket, letter 37
សំបុត្រពេទ្យ health card 47
សំពត់ cloth, dry goods; a kind of garment
សំពត់ដាច់ដំរី plain silk sarong 77
សំពត់ប្រៀល variegated silk sarong 77
សំរាក(ស្រាវជាក) to test 36
សំរាប់ for, use for, in order to 12
សំរាប់ a pair 83
សំរាប់ to use for; for the purpose of for 82
សំរាម garbage, trash 73
សំស្ក្រឹត Sanskrit 67
សំន្រី cotton 38
សិង្ហបុរី Singapore 37
ស្ករ sugar 26
ស្គាល់ to know someone 28
ស្ងៀម to be quiet 62
ស្ងៀម silence, to keep silence 83
ស្ងប់ស្ងួន admirable 76
ស្តាប់ to listen 2
ស្តាយ to regret, too bad 29
ស្តី to blame 52
ស្តើម thin 43
ស្តេច king 76
ស្ថានទូត embassy 77
ស្ថានីយ station(railroad or radio) 63

ភ្នាក់ងារ អរយភ្នាក់ងារ R.R. station 63

ស្ថិត to stay; to be located

ស្រាប to touch 76

ស្ទឹងត្រែង Stung-Treng(Province of Cambodia) 61

ស្ទូចត្រី to fish 43

សរ to transplant, set out 74

ស្បែក skin 72

ស្បែកជើង shoe 27

ស្ពាន bridge 32

ស្ពាន់ copper 77

ស្មាន to think, believe 12

ស្មើ to be equal, even 62

ស្ម័គ្រ secretary 44

ស្ទូបច្រក spoon 38

ស្លាប់ to die 57

ស្លូត gentle 51

ស្លៀក to put on a lower garment 26

ស្លៀកពាក់ to get dressed 27

ស្វា monkey 42

ស្វាគំ to greet; greeting 64

ស្វាយ mango 63

ស្វាយរៀង Svai Kieng(a Province of Cambodia) 42

ស្រ: vowel 8

ស្រស់ fresh, charming; handsome 49

ស្រសស្រប to have a quick bite(food) 29

ស្រា liquor 28

ស្រាទំពាំងបាយជូរ wine 28

ស្រាប់ already 82

ស្រាយ to untie, to detach 62

ស្រាល to be light(opp. of heavy) 45

ស្រី lady, woman, girl 41

ស្រីក្មេង young girl 27

ស្រីៗ girls in general or women in general 27

ស្រុក district, country 12

ស្រុកទ្រកា abroad, foreign countries 37

ស្រុកខ្មែរ Cambodia 12

ស្រុកទំនេរ countryside; rural area 88

ស្រូវ វិញ្ញុន unhusked rice 72

ស្រូវនិងក្របី glutinous rice 75

ស្រូវប្រាំង dry-season-rice-paddy 72

ស្រូវវិស្សា rainy-season paddy 72

ស្រួល easy 1

ស្រេច already; to finish 33

ស្រេចនឹកសេរសាក It's up to you. 33

ស្រែ rice field 44

ស្រោច to water, sprinkle 72

ស្រោប an envelope, sheath 38

ស្រោបសំបុត្រ envelope(for a letter) 38

ស្អាត nice; beautiful; clean 32

ស្អាតគួរសំ quite nice 32

ស្អី What sort of thing? 15

ស្អីទៀត what else? 42

ស្អែក tomorrow 37

ហ

ហាង shop, store, (large place of business)

ហាងបាយ restaurant 24

ហាងភ្នំឆ្នុំ Indian store 41

ហាងលក់កំណាត់សំពត់ cloth store 45

ហាត់ practice, drill, exercise 19
 ហាត់អាន practice reading 19
 ហាម to forbid 53
 ហាសិប fifty 23
 ហាន to dare 53
 ហែប suitcase, trunk 37
 ហ្វឹក hot (for hot pepper) 37
 ហុងកុង Hong Kong 37
 ហ្វឹកសិប sixty 23
 ហ្វឹកសិបឆ្នាំ sixty years 23
 ហួរ how? 71
 ហូត to absorb, to drink up, to take up 74
 ហូតទឹក to dry up, evaporate 74
 ហួស to surpass, exceed 75
 ហើយ already; then 30
 ហេតុ reason 30
 ហេតុអ្វី what reason? 30
 ខ្វែល to struggle, to swim 42
 ខ្វែលទឹក to swim 42
 ហៅ to call, to invite, to order 9
 ហៅឆ្ការចំពោះប្រដាប់ទាញ to order,
 beef with tomatoes 47

ហា lamp, headlight 39
 ហ្វឺម៉ាស៊ី pharmacy 52
 ហ្វ្រែក a brake 39
 ហ្វ្រែកដៃ hand-brake 39
 ហ្វ្រែកជើង foot-brake 39

៧

ក្រាន a car 38
 ក្រានឈ្នួល bus 83
 ដប់ a dozen 46
 ឡើង ទៅ to go up 43

៧

អក្សរ letter, consonant 8
 អគ្គិសនី electricity 75
 អង្ករ rice (polished, uncooked) 72
 អំឡុង when? 24
 អំឡុងនោះ that time 57
 អង្គុយ revered person; classifier for monk 38
 អង្គរ Angkor (name of the old capital) 24
 អង្គុយ to sit down 26
 អង្ករលិច typewriter 58
 អង់គ្លេស English 12
 អង្កើល to rub; to caress 76
 អញ្ចឹង well, so, then, at that time, in that case 6

អញ្ជើញ to invite; please 28
 អត់ no, not 40
 អត់ទោស pardon 44
 អត់មាន not to have, to be out of, 37
 អត្ថបទ article, composition 88
 អធ្រាត្រី midnight 24
 អនាគត future 42
 អនាម័យ public health 86
 អនុញ្ញាត to permit; permission 84
 អន្តរ under-, vice- (prefix)

អនុសេនីយឯក captain (military) 44
 អនុសេនីយនា first lieutenant 44
 អនុសេនីយទ្រី 2nd lieutenant 44
 អនុស្រាស attaché 21
 អន្តរជាតិ international 24
 អតិច a little 2
 អប្សរា Apsara 77
 អភិបាលខេត្ត province chief 52
 អរ happy; glad 43
 អរគុណ to thank 21
 អស់ finish, run out, be out of, run down, to be used up; all of, entirely 39
 អស់កម្លាំង tired 36
 អស្ចារ្យ marvelous, magnificent 76
 អាក្រក់មង់ Kok Meng (a name of a Chinese Restaurant) 47
 អាក្រក់ unattractive, bad 41
 អាគារ building 27
 អាគុយ a battery 39
 អាច to be able 32
 អាចទៅ can go 32
 អាថាវ sage, astrologer 68
 អាដាំ the name 'Adam' 49
 អាណាព្យាបាល protectorate 86
 អាទិភាព Athens 40
 អាត្មា I, me (used by a monk) 66
 អាត្មាខ្លួនសប្បាយស្រួល I'm well 66
 អាទិត្យ week 24
 អាទិត្យក្រោយ next week 89
 អាទិត្យមុន last week 89
 អាន to read 21
 អានពេលវេលា to have time to read 21

អា intimate or derogatory prefix
 អាវនៈ this one, this 41
 អាវនោះ that one, that 15
 អាមេរិកាំង American 21
 អាយុ age, years, time from birth 23
 អាយុប៉ុន្មាន how old are you? 23
 អារ៉ាប Arab, Arabic 86
 អាល្លឺម៉ង់ German 21
 អាវ៉ែត coat, upper garment 27
 អាវកាត់ lawyer 36
 អាវស៊ែរ៉ី shirt 49
 អាស៊ី Asia
 អាស៊ីខាងត្បូង Southeast Asia 71
 អាស៊ីរីន aspirin 52
 អាហារិយ eat, to take meals 24
 អាហារិយទាយ to take meals (formal) 24
 គិត not
 គិតខាន not to have; to lack 37
 អ្វី (អ្វី) what? 4
 អ្វីខ្លះ what ones? 4
 អ្វីវាវាវា things, goods, merchandise, food 27
 គិស្បាញ៉ាស Spanish 21
 ធិឡឺវ now
 មូត measles 53
 ទូតបរសេនីយ a general (Mil) 44
 ទូទាហានលក់ example 83
 ទូទៅសកល memorial 65
 ទូបមា for example, to suppose 83
 ទុលហា May 40
 ទុរុបាហា laborious, hard-working; often does, often did 33
 ទុរុបាហាធម្ម industry 78
 ស្រិត to press (clothes) 43

ស្ថានីយ hotel 24
ស្រូវត្រីយ៉ា train (diesel) 38
បី at; as for, regarding 89
ប្រាំ one
ប្រាកដ to be private (not public) 87
ប្រកាស an expert 82
ប្រកាស independence 78
ប្រកាសក្រសួង ambassador plenipotentiary 87
ប្រាប់ you (2nd person) 33
ប្រហែល over there, there 11
ប្រដាប់ other 10
ប្រដាប់ various other 89
ប្រណិយាត where? somewhere 89
ឱកាស opportunity 76
ឱកាស occasion 65
ឲ្យ (ឱ្យ) to allow; to give; for
ឲ្យខ្ចី to lend
គ្រឹះស្ថាន medicine; drug
គ្រឹះស្ថាន pharmacy 80
ឪពុក father 35
ឪពុកក្នុងគ្រួសារ father-in-law 21
ឪពុកចាស់ uncle (older than parent)
ឪពុកម្តាយ uncle (younger than parent)
ឪពុកម្តាយ parents 35
ទឹកស្រាយ watermelon 58
អូ to row 76
អូក rowboat 76
អំបាត embassy 21
ស្រូវ cotton 41
ស្រូវប្រើយាន a clutch (car) 39
អំពី about, concerning 15
ស្រូវ sugarcane 72

អ្នក aunt or uncle (older than parent)
អ្នក you; the one who. . . , person
អ្នកដាំ farmer (not rice) 71
អ្នកជាតិ nationalist 90
អ្នកដំបូង passenger 62
អ្នកណា? who? 43
អ្នកប្រើទូក boatmen; to run a boat business 62
អ្នកដំបូង traveller 63
អ្នកភ្ជួរ weaver 80
អ្នកប្រើប្រាស់ a cook 56
អ្នកនេសាទ fisherman 62
អ្នកបច្ចេកទេស technician 78
អ្នកស្រាវជ្រាវ civil servant, government official 42
អ្នករាំ dancer 77
អ្នកលក់ salesman 54
អ្នកដាំស្រូវ farmer (grows rice only) 57
អ្នកស្រុក rural people; citizens of a community or a country 89

អ្វី what? 11